BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
8 1
32

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

Digitized by Google

PRAXIS

MEDICINAE

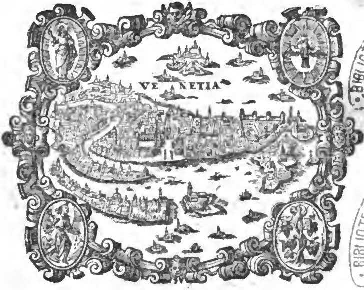
THEORICA

ET EMPIRICA,

AVCTORE GVALTERO BRVELE
Doctore Medico Excellentiſſimo.

IN QVA ERVDITISS. DILVCIDISSIMAQ. ratione Morborum internorum cognitio, eorundemq; curatio traditur.

SVPERIORVM PERMISSV.

VENETIIS, MDCII.

Apud Societatem Venetam.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

[illegible]

Digitized by Google

ILLVSTRISS. HEROI AC D. D. HENRICO COMITI HVNTINTONIENSI,

Haſtinguæ Domino, &c.

CONSILII MAIESTATIS REGIAE inparte Boreali Præſidi digniſs.

OMNIQVE VIRTVTVM GENERE ac doctrina clariſſimo, bonorumq; ſtudiorum omnium Mæcenati præſtantiſs.

Gualtherus Bruele, alias Brant, Doctor medicinæ matheſeosque ſtudioſus, perpetuam precatur felicitatem.

MIRABILEM *quandam diuina natura pulchritudinem atq; varietatem ob oculos cum propoſuerit nobis omnibus in hoc pulcherrimo mundi domicilio atque theatro habitantibus rerum omnium parens Deus, in eum haud dubiè finē, Vt in eius ſummam nos admirationem inſatiabilemq; alliceret amorem mirabili hac rerum pulchritudine, tū iucunda earundem varietate, incomprehenſibiliq; durabilitate, oēs profectò ingenij vires in contemplatione tam ſtupendi opificij, homo, (quo nulla creatura in hoc mundo eſt nobilior) impendere deberet, quoties per propria officia et occupatione vacares licet; cum nihil ad cultum Dei eiuſdēq; amorem, meo iudicio, magis, quàm aſſidua diuinarum humanarumq; rerū cognitio, atq; immenſorum operum Dei contemplatio nos promoueat: in eūq; finē procul dubio mentē rationalem nobis indidit, diuinitatiſq; participes nos effecit; quod manifeſtè hinc conſtat cum in cælū*

omni quaſi momēto nobis aſcendere mēte ipſa liceat,ſiderumq; rationes ac motus mirabiles, ipſamq; totius vniuerſi pulcherrimā harmoniam,perſcrutari ſi ipſi velimus,conceditur, ne dicā quod in medio aſtrorum,& in ipſis quoq; orbibus cæleſtibus nobis expatiari quaſi integrum eſt, quotieſcunq; lubet. Eſtq. hæc res maximum profectò præſagium quod maximi nos faciat æternus Deus,ſummoq. nos proſequatur amore,& quod tandē ſuæ æternitatis nos ſit facturus participes,modo piè illum colamus, & revereamur oib.diebus vitæ noſtræ. Quapropter non poſſum non mirari,& quidem quā maxime præpoſterum plurimorū iudiciū,qui alto quaſi ſilentio inuoluenda hæc ſtudia eſſe volunt quæ cognitionē rerum naturalium tradunt in hoc pulcherrimo mundi theatro ab ipſo omniū rerum conditore Deo,ob eā quam diximus cauſam,ſenſibus noſtris obiectarum,cum mirabilem tamen vim habeat recta rerum naturalium cognitio , ad plenioreē cognitionem omnipotentis Dei,præſertim ſi fide Chriſtiana quis fuerit interius illuſtratus.Tanta.n.videmus hic paſſim in naturalium rerum contemplatione miracula,vt nihil in diuinis difficile ſit mihi ad credendum.Vnde rectè Apoſtolus inquit,Inuiſibilia Dei per ea quæ facta ſunt,intellecta conſpiciuntur, ſempiterna quoq; eius virtus atq; diuinitas, ita vt inexcuſabiles ſint qui ex creaturarū cognitione non ſtuduerint dignas creatori gratias referre,cultuq; debito famulari. Mirabilium.n.huius mūdi conditor ipſe Deus,a mirabilib. creaturis æſtimari poteſt ex parte,quam nimirū ipſe ſit potens atq; fortis qui de nihilo fecit oīa. Atq; vtinam oēs Chriſtiani hæc ſæpius ſecū alto ſilentio reuoluerent,cum aliud vix quicquam ſit quod nobis magis in memoriā reuocare poſſit ſpem immortalitatis noſtræ. Atq; haud dubie deberemus oēs Chriſtiani ſæpius hoc naturæ tēplum , quod omniū ſapientum conſenſu,cuiuſcunque ēt ſint hæreſeos tandem,in humani generis gratiam ēſt conditum,aſpicere quò ituri ſumus vita functi,paulatimq; ipſa mente ſic nobis familiarem illam noſtram beatam habitationem facere deberemus. Alij ſunt qui licet rerum naturaliū cognitionem vt priores non damnent , oīa tamen ea quæ de rebus naturalib. poſteritati a præſtantiſſimis viris non abſq; inſpiratione diuina tradita ſunt,prorſus immutare vaniſſime laborant. In qua re præter multos alios , Paracelſus ſe magnam gloriam conſecutum ſibi ipſi pollicetur,idq; plurimis voluminib. ita agit,vt ēt e doctiorib. permultos dubios aliquamdiu reddiderit. Et,vt verum fatear, me ēt aliquot mē

ſibus

ſibus ſuis labyrinthis detinuit. Magnis equidē præconijs quæ paſſim de Paracelſo publice ſpargebantur, prouocatus, non alienū a ratione aliquando eſſe duxi, ſi nōnulla illius prælustrarē ſcripta, cū per negotia cōmode liceret. Sperabam.n.me inde aliquid cōmodi relaturum, cum quaſi ſupra aſtra huius Viri ſcripta a multis extollerentur, quorum nonnulli inauditam et nobis minabantur metamorphoſin, qui rationem medendi ipſius Galeni profitemur. Ego Vero id tandē magnis laboribus, maximiſq; expenſis conſecutus ſum, quod nunc ſciam quib. rationibus alios ab hac arte plurimis damnoſa dehortari poſſum, maximis præterea Veriſſimiſq; argumentis aſſerere poſſum, Galeni fundamēta, quantum ad felicem rationē medendi ſpectat, nunquā euerſum iri a Paracelſorum nouis hypotheſibus, id quod latius oſtendemus in libello noſtro quem De corollarijs philoſophicis inſcripſimus. In quo libello in eorum gratiam qui ita auidi ſunt rerum nouarum, Vt a lectione Paracelſi abſtinere nequeant, ea quæ a Paracelſo multis libris arrogantiſſime, a Raimundo Lullio plurimis Voluminibus Verboſiſſime, & a Gebro obſcuriſſime traduntur, veriſſime, quantūq; res ipſa patitur, apertiſſime atq. breuiſſime pro noſtro modulo proponemus, neque enim aſſero nihil omnino Vtilitatis ab iſtis ſcriptoribus lectorem poſſe conſequi ſcio.n. peroptime; etiamſi Chaos illud alchimiſticū aſpectu ſit vile, omniq. Vita deſtitus videatur, in ſuo tamen ſinu ſoueri, quod Alchimiſtarū altiſſima inuolucra atq. ænigmata, non mera eſſe ſomnia ſignificare poteſt. Ipſa deniq. Alchimia ex metallis præparare docet præſtantia medicamenta, quæ quamuis ab arte medica merito excludantur ob Venenatos ſpiritus quibus oīa quaſi perfunduntur, artē tamen chirurgia exornare poſſunt, ſi dextre a chirurgo corporib. humanis accōmodentur. Sed quantum peccent priores, qui rerum naturalium cognitionem non niſi iniquo admittunt animo, tum poſteriores, qui omnino inuertere ſtudent ea quæ a præſtantiſſimis philoſophis, medicis, aſtronomis, aſtrologisque, idq. dubio procul non abſq. inſpiratione diuina poſteris quaſi per manus tradita ſunt, in præſentia oſtendere conſultum minime exiſtimo, cum tanta faces nobis concitatæ fuerint non ita pridem a nonnullis, qui meo nomini meæque famæ maleuole inſidiabantur, vt mirum ſit dictu. Cuius rei occaſio hinc orta eſt, quod maiorem ſemper maieſtatem atq. auctoritatem attribuerim ſacrato Dei Verbo (& merito quidem: Cœlum enim & terra tranſibūt, verbum aūt Domini manet

In æternum) *quam ut eius ueritas humanis ullis artibus probari poſſet aut deberet, cum nulla quaſi ſint diſciplinæ humanæ quin plurimis paſſim implicentur errorib. Quantum aũt a me peccatum fuerit, alienum a ratione non eſſe exiſtimo ſi ingenuis præditis animis uno uerbo ſignificẽ, in eum potiſſimum finẽ, ut ſibi quoq. cauere diſcant qui uirtuti ſe conſecrarunt, quiq. animũ ad cauendum fallendumq. minime inſtructum habent. Recentem qui adhuc habent memoriam ignitarum impreſsionum quæ in æthere Septentrionali apparuere anno Dom.* 1575. *circa nonã horam noctis pridie diui Michaelis, multos eſſe ſcio ubique locorum. Rogat a me muliercula ubi iam dies aliquot elapſi eſſent, primo anne prædicta uidiſſem lumina, ultimo quidnã de facib. illis cæleſtibus ſentirem. Inquam ego, me, & magna quidem cũ admiratione uidiſſe prædicta meteora, naturalem aũt cauſſam me nullam poſſe augurari, quæ rationi ſatis eſſet conſona horũ luminum. Hoc interim addidi, hanc nimirum, quam dicam cauſam non omnino uideri alienam a ratione. Poteſt fieri, inquam ego, ut huiuſmodi faces excitatæ fuerint rõne magnæ alicuius tẽpeſtatis tunc temporis ſub terra exiſtentis, radij equidem ſolares in denſam concretamq. nubium molem ſub terra collectã, quaſi in corpus ſolidum incidentes, forte ad ſuperiora tantiſper reflectebãtur, donec alteri alicui occurrebant corpori ſolido: cũq; eodem tempore nubium quoq; denſiſſima moles ſupra terrã verſus Septentrionẽ diuerſis concitaretur motibus, põt fieri, inquã, ut radij ſolares in illis nubibus ſupra terram in ea orbis parte reciperentur, dictasq; excitarint faces, haud aliter atq; ſpeculo radij ſolares a quouis homine in hoc aut illud obiectum tranſmitti ſubinde ſolent, quò radij ſolares per ſe tunc tẽporis nullo modo poſſunt. Hæc ego more eorum qui rerum naturalium contemplatione delectantur, interrogatus candido animo in medium proferebam. His a me dictis, inquit muliercula, Extremi diem iudicij nos oppreſſurum ſignificare nobis ego auguror has faces cęleſtes. Cui reſpondi, me id certò aſſerere non poſſe ratione ulla naturali, cum a ſacrato Dei uerbo diſcere debeamus, quidnam de hac ſimilique quæſtione, quæ omnium philoſophorum ſapientumque rationes atq; capacitatem longe excedit (ut pote qui omnia naturalib. rationib. metiuntur) ſtatuendum ſit, cum hoc ſoli Deo notũ ſit, qui reuera ſolus nouit omnium rerum durationẽ atq; terminos. Fuere nihilominus, inquã ego, inter priſcos philoſophos permulti viri magna laude digni, ẽtſi diem illum Domini magnum*

gnum

gnum ignorauerint, ob ſummā vita ſobrietatem, necnon mirabilem quam nobis reliquerunt de rebus naturalibus cognitionem, præſtantiſsimaſq; leges quas in hunc finem condiderant, vt beata eorū ſeruari poſſet reſpublica. Quamuis.n. heroici illi viri nullam artem quam humana excogitauit induſtria, abſolutam nobis reliquerint, præclara tamē in oīb. artib. indefeſsis laboribus, longiſsimiſq; obſeruationib. inuenerunt, poſteriſq; inſtar teſtamēti fideliter tradiderunt quā ob cauſam merito ēt auctores poſteritatis vocari poſſunt. Hoc quo ; addidi prædictis, hmōi ſcio meteora, ſignaq; cœli, tam philoſophorum quam aſtrologorum teſtimonio, nobis plerūq; denunciare magnas calamitates. Cui quoque ſacra ſcriptura aſſentitur, cum inquit, A ſignis cœli nolite metuere. *Signa n. cum ſint, aliquid boni aut mali nobis ſignificare certum eſt. Quantumuis aūt maximas calamitates nobis ſignificare huiuſmodi ſigna cęli ex eorum obſeruationib. intelligamus, non eſt tamen, inquam ego, quod metuamus quicquā, ſi firma fide & abſq; omni dubitatione nos commiſerimus tuitionī oīpotentis Dei, ipſumq; plena fiducia inuocemus, vt nobis adeſſe velit nunc, & in oībus anguſtiis noſtris, vtq; imminentia mala mitigare velit, cum propè ſit Deus oībus vere inuocantibus eū. Huiuſmodi itaq; ſigna cæleſtia cum magna ex parte calamitates nobis denuncient, idq; propter peccata populi; ſemper timentes Deum, pioſq; excitabunt animos ad inuocandū Deum, vtq; pietatem atq; virtutem amplectantur, cōmoneſacient. Eſtq; hæc reuera pia doctrina de cæli ſignis. Ex prædicta tamen hac candida reſponſione tanta nobis concitata fuere faces, quaſi imprudenter irreligioſeq; aliquid adſeruiſſem, vt mirum profecto ſit dictu; cum accuſare, addere, mutare, diminuere, calumniari mea colloquia non dubitauerit, antequam ea quæ a me dicta fuerāt, aut audiret, aut leuiter ſaltem intelligeret. Cumq; Poeta dicat, ſe odiſſe memorem compotorem, poſſem & ego æquo iure odiſſe, ſi Chriſtiana charitas permitteret, & falſum commemoratorē. Atquantū hic peccauerim, nullus eſt candidi iudicii, Chriſtianaq; charitate imbutus, qui non facile obſeruare poſsit. Sunt & alia quæ de rebus naturalib. ab aliis aliquādo inuitatus in medium protuli, quorum nonnulla in deteriorem ēt a nonnullis detorta fuere partē, verum quā inique id fecerint, unico uerbo indicabo, ut omnibus ſatisfaciā calumniatoribus, & ita quidē dilucide, ut ēt uel omnium rerum quaſi ignarus obſeruare haud difficulter poſsit, inique frequēter viros bonos calumniari ab iis*

qui numquam, aut ſaltem infeliciter didicere ingenuas artes, quæ emollire in omnibus quaſi profeſſoribus ſolent mores, eoſdẽque non ſinunt eſſe feros. Teſtes mihi erunt omnes illi qui diligenter rerum humanarum ſtudium cum ſtudio diuino coniunxerunt (quos verè heroicos viros eſſe meritò dicere licet) quod paſsim in omnibus ſcholis philoſophicis apud Chriſtianos, dum nouitij in rebus philoſophicis atque Ariſtotele (qui meritò dicitur etiam hodie princeps philoſophorum) inſtituuntur: auditores omnium primò diligenter admoneri à præceptoribus, auctorem quem lecturi ſunt, eſſe ethnicum quidem ſcriptorem, rerumque naturalium cognitionem illum optimè quidem doctiſsimeq; proponere, nihilominus magna cum cautela eſſe legendum tum illum, tum omnes alios ethnicos philoſophos; cum multa paſsim ſcribant quæ cum veritate ipſa manifeſtiſsimè pugnant. nec id mirum eſt, cum humanis ſolum rationibus innitantur. Vnde nonnulli eorum ſunt qui aſſerunt mundum numquam habuiſſe principium, nec habiturum finem. alij ſunt qui contrariam ſeriò tuentur partem. Nonnulli quatuor eſſe mundi elementa, ſunt alij qui tria tantum eſſe ſerio contendunt, ſunt etiam qui duo ſolummodo admittunt. Suntque alia quamplurima de quibus non ſatis inter illos conuenit. Prædictis quoque addit qui in philoſophia nouitios introducit præceptor. Cum itaque plurima paſsim philoſophorum ſcriptis permiſta ſint, quæ cum veritate pugnant, ut conſtet quando ſcripta eorum ueritati conſona ſint, & quando cum ueritate pugnent, certò dijudicare poſsitis, ne quis erroribus philoſophorum implicetur, reuocanda ſunt omnium philoſophorum atque aſtrologorum dicta atque ſcripta ad ſacratum Dei uerbum, tanquam ad Lydium lapidem, eiuſque auctoritate examinanda ſunt, cum illud ueriſſimè omnes lites dirimat atque componat, cum ibi quieſcere debeamus ab ulteriori inquiſitione ueritatis in ijs in quibus ratio humana deficit. Ita quidem me meoſque collegas optimi mei erudiere præceptores, quibus me non minus quam pijs meis parentibus debere, lubenter confiteor. Eſtque hoc tam notum in ſcholis philoſophicis, ut neminem eſſe qui hæc ignoraret, aliquando præſuppoſuerim. Hoc ſolidum ſtudiorum fundamentum ubi aliquis iecerit, quare quaſo liberum non erit apud bonos (quibus omnia bona) data occaſione, referre, quidnam ſenſerint philoſophi de mundi creatione, de eiuſdem duratione, de hominis anima, de morte, de de Deo corporib. cæleſtibus, de ſtel-

larum

larum motibus atque fluentijs, de terra motu, de tonitru, de Cometis, de tempeſtatibus maximis, de eclipſibus, aliijſque ſimilibus naturæ portentis. Cur quæſo omnes diſciplinas liberales & quæ humana induſtria inuenta ſunt, hoc ſtudiorum iacto fundamento, peruagari tunc non poterit, apumque more ea quæ pro futura ſunt, ſeligere? à quo iure meo iudicio peritis nautis non temere comparari poterit, qui hoc ſolidum ſtudiorum ſuorum fundamentum iecerit. Nam quemadmodum nauta ſi nauem acum que habeat magneticam vſui nauigationis artificioſè concinnatam; forti quidem animo periculoſiſſimum primò conſcendit mare, etiamſi maximè furioſum ſit, & frequenter nil niſi mortem minetur, illudque feliciſſimè percurrit, etiamſi nunc ad ſidera quaſi vi tempeſtatis attollatur, iterumque ſubitò ad tartara quaſi præcipitetur; quod etiam tam in hemiſphærio inferiori (quod magis etiam mirum eſt) quàm ſuperiori perficere non dubitat. Rectum præterea iter ad patrios quoque inuenit lares, idque abſque errore notabili, etiamſi vi ventorum atque tempeſtatum ad remotiſſimas maximeque ignotas mundi partes ſit deuolutus, totoque aberrauerit à deſtinato itinere cælo; eodem quoque modo, animo conſtanti poterit omnium philoſophorum, aſtrologorumque dicta atque ſcripta perlegere, docere, exponere, commentarijſque illuſtrare, quantumuis in multis a veritate aberrauerint, quiſquis ſtudiorum prædictum fundamentum iecerit; nec eſt quod vereatur ne erroribus eorum implicetur, cum in omnibus dubijs ad ſacram ſcripturam, tamquam ad veriſſimum aſylum atque refugium ſi diuerterit, facilè num verum falſumve doceat philoſophus intelligere poterit, cum ea in omnibus dubijs certiſſimè decidat omnem ambiguitatem. Non dubito quin vulgari etiam ſolummodò præditus ingenio, facilè videre poſſit, iniquè ſæpe calumniari viros bonos; primò ab ijs qui non animaduertunt aliud longè eſſe philoſophorum recenſere opiniones, & eaſdem approbare, deinde etiam ab ijs qui ignari ſunt libertatis atque moris qui in philoſophicis ſcholis obſeruari ſolet. Ex dictis quoque facilè quiuis æſtimare poteſt, maximè, quoque à ratione deficere eos qui naturalium rerum cognitionem expledendam tamquam humano generi noxiam, aſſerunt, à nemineque has artes addiſci poſſe putant, quin minus Chriſtianus efficiatur; id autem quam alienum ſit à ueritate, non eſt quod pluribus oſtendere conemur, cum nullus ferè tam puer ſit, qui id intellige-

telligere modo velit, ex prædictis non poſſit. Tantumque abeſt ut ego ita ſentientibus aſſentiar, ut etiam meo iudicio aureis ſcribi mereatur litteris hoc philoſophi dictum; Illud *inquit*, quod exiguum & tentando potius quàm aſſerendo de ſublimi dignitate cœleſtium naturarum attingimus, quamuis tenuiter ea cognoſcamus, dignius tamen eſt, & optatius multa ſcientia quam de inferioribus habemus, eo quod hinc viuacitas ingenij ad penetrandum mirabilia ſubleuatur, hinc. n. theoremata enaſcuntur quæ ad credendum non inducunt; ſed cogunt. *Hoc quoque ſuperiorib. addo; cum bonas horas meæ uitæ reſiduas collocare decreuerim in iis quæ mea ſtudia aliquo modo promouere poſſunt, me tam iudicium priorum qui naturalium rerum cognitionem damnant, quam poſteriorum qui immutare ſtudent ea quæ optime de rebus naturalibus poſteritati a præſtantiſsimis uiris tradita ſunt non abſq; inſpiratione diuina, lubenter reijcere, cum noſtra ſtudia tam priores quam poſteriores remorentur potius quam promoueant. Eam quoq; ob cauſam numquam me in morborum curationibus a Galeni, Hippocratiſq; ſolidiſsimis iactis fundamẽtis abduci patiar; id quod merito etiam ob hanc fecero cauſam; medicinæ enim ſtudio cũ me omnino conſecrauerim tẽpore iuuentutis propter aduerſam ualetudinem, qua ea ætate ita grauiter diuque opprimebar, ut diuturnioris uitæ ſpes quaſi nulla mihi ſupereſſet; nihilominus (ſit laus Altiſsimo) ex quo huius artis fundamenta (quæ ut iucundiſsima, ita & firmiſsima ſunt) aliqualiter aſſecutus eſſem, uitaque modum ſecundum eius præcepta dirigere cœpi, ualetudinem recuperaui, huiuſque ſcientiæ beneficio, ſerio aſſero me ſuperaſſe morboſam mei corporis conſtitutionem, hactenuſq; tranſegiſſe uitam minus ægritudinibus obnoxiam. Cum autem huius artis beneficium in meipſo omnium primo ita felici cum ſucceſſu (ſic monente Deo) expertus eſſem, omnes conatus inſumere in hac arte medica, non alienum eſſe a ratione duxi; ſponteq; hoc genus ſtudij mihi eligere decreui, quod ad hoc ſtudium (ſentiens u. m latentis naturæ) officiumq; me natum eſſe diuerſis indicijs augurari liceret, ratus uerum eſſe, quod nihil felicius fit quam quod impellente genio peragitur. Itaque quoniam omnium primo in meipſo didici certiſsima experientia, artem medicam plurimum in propulſandis morbis momenti habere; non immerito magis illam tandem colere cœpi, & quidem in eum etiam finem, ut alijs ex morbis periclitantibus data occaſione*

ſuccur-

ſuccurrere poſſem, eorumque languores lenire: etiamſi enim homo inter omnia alia animalia dominetur, haud aliter quam ſol inter ſtellas, interque metalla aurum (nullum enim aliud eſt diuinius homine animal) tamen in terris nihil eſt homine quoq; calamitoſius. Ad hoc quoq; me incitauit, quod nihil magis in votis mihi fuerit in hoc breui vita curriculo ab ineunte et ætate, quam vt aliquo modo poſſem præſtare ne fruſtra natus eſſe viderer in hoc pulcherrimo naturæ templo; in quem finem ſæpius etiam genium defraudare voluptatibus, & quæ ab alijs plurimi fiunt, negligere non dubitaui. Atque iam dicta occaſione, tandem mihi ipſi hanc præſentem artis medicæ Praxim, ex Galeno, Hippocrate, (quibus præcipuus debetur honos) Auicenna, Aetio, Paulo Ægineta, Gatinaria, alijſque præſtantiſſimis ſcriptoribus collegi, in præſentemque quem videtis ordinem redegi, ne librorum bibliothecam vbique locorum circumferre cogerer dum ægris mihi inſeruiendum eſſet. Partim quoque vt memoriæ conſulerem, quæ ætate langueſcere ſolet. In hoc autem libello, curandi rationem expreſſimus claram, breuem, methodoque conſtantem, memoriamque quæ aliqualiter iuuare poteſt. medicamenta præterea ratione experientiaq; comprobata, necnon tuta, plurimiſq; cognita & paratu facilia ſolummodo admittimus, quibus nihilominus grauiſsimi morbi poſſunt à corpore expelli, modo vniuerſalia particularibus debita ratione accõmodentur: quod plenius in Vniuerſali noſtra medendi Methodo *indicabimus. ijs quoque efficere licebit vt ſit mens ſana in corpore ſano; quo nihil mortalibus eſt expetendum magis, cum alioqui pauper ſanus magis ſit felix quam diues affecto corpore. Id quoque ex his laboribus mihi obtigit, quod plurima paſsim obſeruauerim quæ alioqui neglecturus, præterituruſque eram. Internorum autem morborum hic potius curandi rationẽ proponimus, eo quod tum cognitione, tum curandi ratione, externis, ijſque quæ ad chirurgiam pertinent (quam ſuo quoq; loco pro noſtro modulo exornare non grauabimur, ſi æquo has noſtras primitias admiſeritis animo) ſint difficiliores. Medicamentorum quoque repetitio hic aliquoties fit in morbis diuerſis, vt inexercitatis magis fiat clara atque familiaris, minuſque laborioſa noſtra Praxis: id quod meo iudicio fieri non poterat, ſi toties ad alia loca relegaremus lectorem, quoties alioqui id fieri licebat, inexercitatis enim compendia, diſpendia eſſe ſolent, ijſq; nemquam bene dicitur quod ſatis non dicitur. Hic quoque paſ-*

ſim

ſim ſimplicia addimus compoſitis medicamentis, eò quod ſæpè præſtantiorem edant effectum ſimplicia, multis in vnum coactis medicamentis. Adde quòd cum auxilia frequenter mutanda ſint, & potiſsimum in contumacioribus morbis, ne Vni aſſueta natura medicamento, illud tandem aſpernetur, ſatis copioſam Vbique eorum adducimus ſiluam. Ex Galeni autem, Hippocratis aliorumq; præſtantiſsimorum medicorum fontibus, permulta huic noſtræ Praxi inſperſimus, iiſq; parum immutatis, cum ea felicius, doctiuſque proponi Vix poſsint. A plurimis autem amicis frequenter expetita cum fuerit hæc noſtra Praxis (non in eum reuera finem nata Vt illam typographis committerem) Vobis Viris generoſis qui aliqualem cognitionē artis medicæ expetitis, quibuſque prolixa medicorum volumina euolue re non licet propter alia ſtudia atque negotia, de quibus quoq; iudicium ferre difficile Vobis fuerit abſque ope medici docti, quorum copia multis in locis cum denegetur, me meam dedicaſſe Praxim ſcito candide lector, non autem iis, qui longis laboribus, diuturnaque experientia in hac arte diuina ſatis profecerunt. Quamuis autem impoſsibile ſit Vt immortalis permaneat homo; tamen Vt diutiſsimè Viuat, poſſe multum, ne dicam mira præſtare hanc noſtram artem medicam (ſi principiis obſtet, temporeque debito admittat medicum, Vniuerſaliaque particularib; debita ratione adhibeantur) Veriſsima diuturnaq; experientia edoctus tum in me, tum in frequentiſsimo amicorum numero; idque diuerſis in locis, aſſerere etiam plurimorum teſtimoniis poſſum. Cum autem maxima ſit ingeniorum Varietas, nihilque a quoquam hiſce temporibus in mediū proponi poſsit, quin ſuos habeat detractores atque zoilos, quibus facilius multò eſt reprehendere, quàm emendare (cum aliorum Vituperare labores, ars nulla ſit) difficillimum mihi fuerit omnibus operam gratam præſtare poſſe, præſertim cum pro nullo Vitio a multis habeatur, alienam proſcindere famam, qui plurimum ſibi quoque plaudunt, ſi doctiores, Virtuteque præcellentes, re Vel minima reprehendere poſsint. Quorum multi quoq; ſunt, qui in re parua magnas poſſe excitare tragœdias gloriantur, modo inde commodū aliqua ratione metiantur: quorum hominum ipſe miram Varietatem non ita pridem expertus ſum. Cum hæc noſtra tanta non ſint, Vt per ſe maleuolorum iniuriam euadere poſſint, mihique natura ingenium conceſſerit mite, ſimplex, animumque innocētem: ego propterea multorum Virorum conſuetudinem imitari

quoque

quoque decreui, qui vt tutius eorum ſcripta a calumnijs & iniurijs defendantur maleuolorum, & qui ad cauendum fallendumque inſtructiſſimi ſunt, præſtantioris alicuius patroni Ælnis ea commendare ſolent, cum non minimam gloriæ partem uiri natura præſtantes atque generoſi ſemper exiſtimati ſint, uiros protegere doctos. Celebri autem tui nominis fama atq; autoritate adductus, Mæcenas illuſtriſſime, ſub tuo patrocinio hanc de internorum morborum curationibus Praxim, cum uiris generoſis atque beneuolis communicare non grauabor. Optimè autem mihi conſcius ſum, nulla mea eſſe merita quibus aliquid a te impetrare poſſim uiro illuſtriſſimo, meæ tamen quod ignoſces audaciæ, bono me animo eſſe iubet tua in omnes, etiam exteros beneuolentia. Adde quod plurimum me quoque incitat quòd te ad heroicam aſpirarè uirtutem, certo mihi perſuaſum habeam, eiuſque te ingenij eſſe conſtat, qui bene uelit doctis, & eruditis omnibus. Adde quod diuinæ artis medicæ, omniumque aliarum ſcientiarum te candidiſſimum eſſe patronum, iam diu didici. Verum ſubſiſtendum hic in tuis laudibus mihi conſultiſſimum eſſe exiſtimo, propterea quod epiſtolaris breuitas non ferat ea quæ cum uirtute commemorare liceret. Tibi, tuæq; celſitudini me meaque ſtudia reuerenter commendo, tibique omnem animi mei promptitudinem libentiſſimè offero.

Methodus

INDEX MORBORVM OMNIVM QVORVM DESCRIPTIO ET CVRATIO HOC LIBRO.

A

ANaſarca 150.a
Angina 73 a
Apoplexia 34.
Arthritis ſeu Articularis morb⁹ 181.a
Aſcites 150 b
Aſthma 81.a
Auditus grauitas 61.a
Aurigo 131.b

B

Bilis effuſio 131.b

C

Calculus renum 155 b
Cardialgia 112.b
Caros ſeu Veternus grauis 39.a
Catalepſis. ſeu Congelatio 43.a
Catarracta ſeu ſuffuſio 54.b
Catarrhus 68.b
Chiragra 181.a
Colica atque Iliaca paſſio. 145.b
Conuulſio ſeu ſpaſmus 29.b
Cordis palpitatio 48.b
Coxendicis dolor 181.a
Cruditas Ventriculi 115.a

D

Debilitas Hepatis 123.b
Deſtillatio ſeu Catarrhus. 68.b
Diabetes 160.b
Diſtenſio 29.b
Dolor Stomachi 118.b
Dyſenteria 140.b
Dyſpnœa 81.b

E.

Effuſio bilis 131.a
Epilepſia 25.b

F.

Faucium inflammatio 73.a
Fluxus menſiũ nimius 168.b
Fluxus menſium ſuppreſſus 172.b
Furor 45.b

G.

Gallicus morbus 185.b
Genogra 181.a
Grauitas auditus 61.a

H.

Hæmorrhagia 64.a
Hæmorrhoides ſanguinem ſine mõ fundentes 164.a
Hemicranea 1.a
Hepatis debilitas 123.b
Hepatis obſtructio 119.b
Hydrops 150.b
Hypochondriaca melancholia 15.a

I.

Icteritia 131.b

Ilia-

INDEX.

Iliaca &Colica paſſio. 145.b
Imbecillitas vẽtriculi 115.b
Incubus 22.b
Inſania 45.b

L.

Lethargia ſeu Veternus 39.a
Lienis tumor 127.b
Lipothymia 99.b
Lippitudo 56.b
Lues Venerea 185.b

M.

Mania ſeu inſania 45.b
Matricis præfocatio 160.b
Melancholia 10.b
Melancholia Hypochondriaca ſeu Flatulenta. 15.b
Menſes nimium ſuppreſſi 172.b
Menſium nimium fluxus 168.b
Morbus articularis 181.a
Morbus Gallicus 185.b
Morbus Regius 131.b

O.

Ophthalmia 56.b
Oppilatio hepatis 119.b
Orthopnœa 81.a

P.

Palpitatio cordis 95.b
Paralyſis 5.b
Paraplexia ibid.b
Peripneumonia 68 a
Peſtis 189.b
Phrenitis 47.b
Pleuritis 86.a
Podagra 181.a
Pręfocatio vteri 177 a

R.

Regius morbus 131.b
Renum læſio 160.b

S.

Sanguinis profluuium è naribus. 64.a
Sanguinis ſputatio 91.a
Singultus 107.b
Spaſmus 29.b
Splenis tumor 127.b
Stomachi dolor 111.b
Suffuſio ſeu Catarracta 53.a
Syncope 99.b

T

Tumor ſplenis 123.b
Tuſſis 77.a
Tympanites 150.b

V.

Venerea lues 185.b
Ventriculi dolor 111.b
Ventriculi cruditas 115.a
Vermes 136.a
Vertigo 19 a
Veternus 39.a
Vteri præfocatio 177.a

FINIS.

Digitized by Google

Li Eccellentiſſimi Signori Capi dell'Illuſtriſſimo Cõſiglio di X. infraſcritti, hauuta fede dalli Signori Reformatori del Studio di Padoa, per relation delli tre à ciò deputati, cioè del Reueren. P. Inquiſitor, del Circ. Secretario del Senato Lorenzo Maſſa & di D. Lucio Scarano Dottor Lettor publico, che nel libro ſtampato in Leone, intitolato Praxis Medicinæ Theorica, & Empirica familiariſſima Gualterij Bruelli, non ſi troua coſa alcuna cõtra le leggi & è degno di ſtampa, concedono licentia, che poſſi eſſer ſtampato in queſta Città.

Dat. die 22. Aprilis. 1602.

D. Piero Michiel.
D. Zuane Guſſoni
D. Piero Moreſini

Capi dell'Illuſtriſſimo Conſiglio di X.

Illuſtriſs. Conſ. X. Secret.
Leonardus Otthobonus

1602. adi 26. April.
Reg. in libro.

Antonius Laured. officij
Con. Blaſph. Coad. &
Secret. ſubſcr.

PRAXIS
MEDICINAE
GVALTERI BRVELE:

Methodus pro cognitione
CEPHALALGIAE
INSERVIENS.

CEPHALALGIA eſt laborioſus ſenſus ipſius capitis, propter graué eius mutationem aut triſtem. Ab affectu ipſo, & etiam ipſa parte affecta nomen inditum huic malo eſt. Contingit autem caput plus cæteris partibus doloribus torqueri, ita quidem vt vix vlla alia corporis pars doloribus ita opportuna ſit: quod partim ſit pp poſitioné, facillime.n. vapores acres humoreſq; turgentes ex inferiorib. partibus eo impetum faciunt. Cũ deniq; frigidæ humidæq; admodũ ſit naturæ ipſum cerebrũ, plurima in eo generantur excrementa, q̃ ſi increſcant, nec debito tpe excludant a virtute expultrice, caput dolorib. quoq; perturbare ſolét. Dolor aũt hic ſubinde exterius verſatur, tuncq; capilli exacerbantur ſi caput prematur: hęc aũt nequaq̃ accidunt dũ dolor intus exiſtit. Si aũt dolor hic vetuſtus ſit, ſæpiuſq; repetat, diuq; perſeueret, totumq; caput occupet, aut maiorem eius parté, *Cephalea* dicitur. Alterã aũt capitis parté ſi tm̃ occupet, *Hemicranea* erit, ſubditarumq; partiũ conſenſu oritur. *Cephalea* aũt proprio & primario fit capitis affectu. Vti aũt dictæ duæ ſpecies, ſic ét dolor capitis ex febris occaſione ortus, aut potatione ſtrenua aliave aliqua cauſa externa, *Cephalalgia* dicitur.

PARS AFFECTA. Membranæ ipſius cerebri, vt plurimum hic afficiuntur:cum.n.exquiſite ſentiant ,in illis potiſſimum dolores fiunt, & quidem magna ex parte punctorii,vti ſubſtantiã cerebri dolor potius grauans exercet, obtuſum.n. ſenſum conſecuta eſt cerebri ſubſtãtiã,afficitur autem cerebrũ aut per ſe,tuncque dolor magis eſt aſſiduus alias vero per conſenſum ſubiectarum partiũ , a quibus leuia facile aſcendunt , & a cerebro facile admittuntur. Frequentiſſimè autem fit a ventriculi conſenſu propter ſextũ par neruorum illi implantatorum,tunc dolor minus eſt aſſiduus,ſed per interualla repetit potius , inualeſcitque dolor incremento mali ipſius ſtomachi, uti contra quoque leuatur,dum ſtomachus melius ſe habet. Solet quoq; mitigarĩ poſtquam cibum ſumpſerit æger;contra vero exacerbari,ſi diutius inediã ꝑtulerit,humores n.crudi aut acres,tpe inediæ a vẽtriculo attrahuntur a partib. vicinis,cerebroq; communicantur vapores inde profuſi. Sæpius quoq; vteri fit vitio,tuncq; potius in poſteriori capitis parte dolor verſatur q̃ anteriori,per ſpinalem.n. medullam cerebro noxa cõicatur tunc. Solet tñ a poſteriori capitis parte in alias quoq; adiacentes noxa diffundi,quod ſæpe fit in menſium ſuppreſſione,feminiſve corruptione. Si ab alia aliqua parte fiat dolor,ex propriis ſignis innoteſcet Solet aũt cerebrum per cõmunitatem læſum,tandem ẽt per eſſentiã affici longo equidem dolore,contingit cerebrũ ſubinde ita debilitari,vt facile recipiat ſuperfluitates aliarum partium. Hinc quoq; contingit ſpiritus reſolui,vnde virtus digeſtiua debilitatur,temperieſq; immutatur, vnde quam plurima excrementa in cerebro generantur.

SIGNA; Ex ægri querimonijs, ſubiectiſque, conſtat huius mali præſentia.

CAVSAE; Sæpe excitatur a frigida pituitoſaq; materia,tuncque dolor grauans, aliquando etiam multũ vehemens,ſi ſubito ſcilicet inuadat, excitatur , facieique pallor adeſt. vſus ciborum humidorum frigidorumque præceſſit , humidi frig diq; temperamenti eſt.Solet aũt hæc materia, ob craſſitie atq; viſcoſitatem , obſtruendo anguſtos meatus,dolorem excitare. Alias a copia fit ſanguinis, totiuſve plenitudine, id quod victus ratio , temperamentum , ætas, cæli ſtatus,& reliqua quæ ſanguinem augere poſſunt, indicabunt

cabunt Rurſus fit hoc a menſib.hæmorrhoidibuſve ſuppreſ ſis,nec nō a ſanguinis ſuppreſſione qui erūpere ſolebat ſuis tpib.tunc grauitatis diſtētioniſq; ſenſus cū dolore, caliditateq;,idq; maxima ex parte ī frōte adderit:vrina intēſi eſt coloris,rubedo ī facie oculiſq; obſeruaī. Alias fit a ſanguine bilioſo atq; tenui, cuius parua q̃titas maxim s ſæpe dolores excitat; fit tunc abſq; grauitate dolor mordax,acutus,pforans,pulſans validè,erodens,& vt plurimum in dextra capitis parte,oris amaritudo,vigiliæ, capitiſque ardor magnus concurrit. Contingit alias quoq; a copia ſpirituum immodica,ſeu a materia multum flatuoſa dum redundat, dolorē capitis excitari,quæ per minimas vias facile penetrare pōt & per neruos,membranas,arterias, venaſque, necnon intra membranas & oſſa ſe inſinuat,ſicq; diſtenſione ſeparationē partium coniunctarum moliuntur, tuncq; fit dolor in capite diſtendens ſine grauitate,& ſonitus aurium,qui ſtatis ſæpe diei horis recurrit, magnaq; ex parte per conſenſum fieri ſolet hic dolor. Alias quoq; ab intēperie notabili calida, aut frigida vehementiſſimus ſæpe dolor in capite oritur. Non ita diu tñ durare capitis dolores ſolent ex ſola intemperie orti,quin humorum colligatur copia,a qua dolor etiā fieri ſolet,& potiſſimum hoc fit ſi diu duret dolor, corpuſque plethoricū,aut cacochymium ſit. Cum calida aūt intēperie concurrit dolor magis intenſus quam cum f igida,capitis quoq; calor adeſt notabilis,oculorumq; rubedo, a frigidis leuantur. Contrarium in frigida capitis intemperie uenit,quæ validiſſimū ēt dolorem excitat,& magis diu durare ſolet,quam qui a calida intemperie fit. Ex ſicca aūt intemperie non ità validi oriuntur dolores, eo ꝙ ſubito non indicatur, ſed ſolent eſſe lenti longiq; calor quoq; non ita hic moleſtat, ſed capitis cutis magis ſicca perſentitur, ab humectantib. leuantur,ab exiccantibus vero offenduntur. Ab humida aūt intemperie dolor non excitatur per ſe, eo quod violentam repentinamq; mutationem in parte ſimilari efficere nequeat per ſe,nec continuitatem eiuſdem ſoluere poteſt, niſi copia humorum concurrat.

PROGNOSTICA. Vetus capitis dolor ex frigida materia ortus, difficillime ſaneſcit, & potiſſimū in ſenibus. Dolor autem capitis cōtinēter excrucians, ſomnūq; auferens,periculo haud vacat, inſaniam n.in proximo eſſe

 ſigni-

ſignificat,& maxime ſi vomitus accedat æruginoſus. Item ſurditatem, phrenitidem, apoſtema,ſpaſmum, ſingultumque minatur dolor capitis ſi grauiter vrgeat,neq; curatione ſaneſcat,ſed potius increſcat. Magno dolori capitis ſi diſtenſio neruorum concurrat,ſummum periculum oſtendit. Quicunq; ſani dolore capitis repente corripiuntur, & ſtatim muteſcunt & ſtertunt,in ſeptem diebus moriuntur,niſi febris apprehenderit. Cum caput parte aliqua,vel circumcirca dolet,ſi pus,vel aqua, vel ſanguis è naribus, ore, aut auribus exit,ſcire licet malum ſolui. Dolor quoq; capitis, qui a principio no fuit, certum eſt,indicium futuræ criſis per uomitum,aut ſanguinis fluxum è naribus,eique dolori curatio molienda non eſt, ne prohibeamus ſanguinis eruptionem,quæ naturæ prouidentia inſtituitur, morbumque aut ſoluet,aut ſaltem leuabit.

Methodus pro curatione CEPHALALG. FRIGIDAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit calidus atque ſiccus,aut arte aut natura.

Cibus. auiuum montanarum carnes,item gallinarum caponum,oua ſorbilia,aſſæ autē carnes elixis meliores.

Coquantur alimēta cū betonica,maiorana,ſerpyllo. Inter fructus cōueniūt amygdalæ dulces, piſtaciæ, vuæ paſſæ.

A cibo,diacidonites cum ſpeciebus ſumat nonnihil.

Potus ſit vinum tenue: parum quoq; bibere poterit vini potentis. Aliquando bibat hauſtum mulſæ,cui aliquid nucis muſcatæ,nec non piperis immittemus.

Motus exercitiumque ſit mediocre.

Somnus ſit mediocris, & elato coopertoque mediocriter capite quieſcat.

Vomitus hic vitandus,niſi per ſtomachi commnnionem caput doleat.

Animi accidentia vitentur:lenis interim cura non hic vt in Cephalea bilioſa eſt noxia.

PRAE-

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de hyſſopo, de radicibus acori, de betonica, ſtœchade.
Mel roſatum. Syr acetoſus ſimplex. Oxymel ſimplex, ſcylliticum & compoſitum.
Aqua hyſſopi. betonicæ, maioranæ, ſaluiæ, meliſſophylli.
Decoctum ligni guaiaci cum rebus capitalibus.
Decoctum betonicæ, hyſſopi, apij, fœniculi, ſaluiæ, maioranæ, meliſſophylli, pulegii.
Decoctum florum ſtœchados cum melle.
Per plures autem dies materia mali iſtis concoquenda erit, antequam eradicatiuè vacuabitur, humores enim craſſi, viſcidi atque lenti grauiorem fere, atque contumaciorem morbum alunt. Si tamen admodum ægrum affligat, tunc vacuationem eiuſdem inſtituemus, non expectando concoctionem.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiet ſi plethoricum corpus ſit, alioqui in craſſis, viſcidis, multumque frigidis humoribus vena non ſecabitur; periculum enim eſt, ne frigidus affectus incrementum ſumat. Secabitur autem Cephalica dextri. brachij: hinc ſi malum perſeueret, venam frontis ſecabimus, & potiſſimum ſi in poſteriori parte capitis dolor hæreat. Propter autem humorum craſſitiem, ſatis amplum vulnus inſtituetur.
Electuarium Indum, diacatholicum, diaphœnicum.
Puluis ſenæ præparatæ, plurimum hic valet.
Hiera, ſimplex diacolocynthidos, logodali, agaricus trochiſcatus.
Pil. de agarico, alephanginæ, cocciæ, arabicæ, fœtidæ, maſticinæ, aſſaieret.
Agaricus, Turbith.
Potio ex rad. acori, betonica, hyſſopo, roremarino, ſtœchade, ſeminibus aniſi, fœniculi, vuis paſſis, glycyrhiza, floribus violarum, bugloſſæ, polypodio, ſena, nuce muſcata, cinnamomo, diaphenicone.
Potio ex ligno guaiaco, rebus capitalibus, ſena, polypodio.
Clyſtere ex decocto betonicæ, maioranæ, ſtœchados, foliorum meliloti, maluæ, braſſicæ, addito melle roſato, diaphenicone, oleo roſato, ſale, hiera diacolocynthidos.
Proderit laborātib. hoc malo, non ſemel, ſed bis aut ter pur-

gare,eo quod pedetẽtim purgando humores concocti faciliùs medicamento obediant.Craſſi.n.& tenaces humores ſubitæ purgationi non cedunt. Potius autem pillulæ quã electuaria conueniunt,eo quod plenius meliuſque a partibus diſtantibus attrahant quam electuaria.

A V E R T E N T I B V S.

Clyſtere prædictum.Eo purgantis medicamenti vice conuenientiſſimè vtemur, materiam equidem deorſum ſic reuellimus,doloremq; qui a vaporibus ſurſum elatis ob alui ſuppreſſionem excitatur,ſedabimus.

Venæ ſectio

Lotiones crurum ex aqua calente.

Sanguiſugæ venis eminentibus circa locum affectum applicabuntur,aut extremitati naſi.

Suppoſitoria fortia.

Ligaturæ dolorificæ fiant partium oppoſitarum, necnon earundem frictiones validæ.

Fomentationes quoque earundem partium ex decocto ſaluiæ,hyſſopi,maioranæ,aliiſque herbis capitalibus.

Sternutatorium ex pyrethro,pipere,caſtoreo,nigella,elleboro albo,ſucco maioranæ,betonicæ,cyclaminis.

Naſale vel errhinum ex ſtaphiſagria.nigella,hiera picra,ſucco iridis,pipere,aurea Alexãdrina,elleboro,euphorbio, pyrethro,caſtoreo,cyclamine,ſinapio,aqua maioranæ.

Apophlegmatiſmus ex manſu hyſſopi,condiſi pyrethri, piperis, ſtaphiſagriæ,glycyrhizæ,maſtices, vuarum paſſarum,maioranæ,pauco melle addito.

Gargariſmus ex vino rubro,in quo decoquantur radices pyrethri,glycyrhizæ,folia hyſſopi,betonicæ,ſinapium,melle roſato addito.

Summæ conueniunt diuerſiones omnes in dolore capitis, à quacũmque tandem etiam foueatur cauſa.Magna tamen cum cautela gargariſmatibus atque apophlegmatiſmis vtemur ſi pulmonum adſit affectus, aut ſi æger catarrho ſit ſubiectus.A partibus autem propinquis incipiemus,& paulatim ad magis remotas tranſibimus.

R O B O R A N T I B V S, *Reſoluentibuſque reliquias, intemperiemque relictam emendantibus.*

Diacuminum,aurea Alexandrina,diacaſtorium, theriaca, Mithridatum,cum aqua betonicæ.

Aromaticum roſatum,diacorum,pleresarconticũ,diambra.
Diamuſcum dulce & amarum.
Saccarum maioranæ,betonicæ,roriſmarini.
Conſerua anthos,acorus conditus.
Decoctum ligni Guaiaci cum floribus cardui benedicti plurimum valet,tam in Cephalea quam Hemicranea.
Cubebe,muſcus,maiorana,ambra, nux muſcata, cinnamomum.
Epithema fronti fiat ex ſtillaticio liquore vini.
Lotio capitis ex lixiuio,in quo betonicæ,maioranæ folia,& flores meliloti,camomillæ infuſi aliquot horis fuerint.
Irrigationes capitis fiant ex decocto foliorum lauri, florum betonicæ,maioranæ,meliloti.
Balnea piperina mirifice doloribus capitis auxiliantur.
Orbiculus odoriferus ex cinnamomo,caryophyllis,ſtœchade,folijs lauri,maiorana,maſtice,nuce muſcata.
Vnguenta ex oleo Irino, rutaceo,liliorum,anethino; camomelino,quibus tum frontem, tum narium meatus inungemus.
Emplaſtra ex rad. cucumeris aſinini,& abſinthio.
Ceratum ex euphorbio in antiquis capitis doloribus,veteribus comprobatum eſt medicamentum.
Plurimum hæc medicamenta cerebrum ipſum roborant,intemperiem eius frigidam auferendo Præcipuè autem id præſtabunt ſi ſumantur uentriculo mediocriter vacuo, quo etiam tempore ea quæ extrinſecus applicari ſolent, admouenda erunt:alioqui uapores in caput facile proijcient ex infernis partibus. In declinatione autem & in fine declinationis,utemur digerentibus roborantibuſque annexis medicamentis,

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia,in CEPHALALGIA *Frigida, ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO CEPHALALGIAE FRIGIDAE. ℞.foliorum ſaluiæ,betonicæ,rutæ,maioranæ ana m. j. florum ſtœchados,centaurei minoris,ana p.j.maluarum,meliloti,altheæ ana m. j. ſ. ſeminum aniſi, fœniculi ana ℥.ſ. nucis muſcatæ, cinnamomi ana ʒ. ij. colocinthis ʒ. ſ. coquantur in

aqua quantum ſatis ad lib. j. ſ. colaturæ adde electuarii eleſcopi ℥. ſ. Sp. benedictæ laxatiuæ ʒ. j diaturbith cum rhabarbaro ʒ. iij. mellis roſati colati ℥. j. olei rutacei, laurini ana ℥. j. ſ. ſalis ʒ. j. fiat *Clyſtere*, detur ante prandium hora conuenienti.

℞. oxymellis compoſiti ℥. iij. ſyrupi ſtœchados ℥. j. decocti ſtœchados, betonicæ, roriſmarini ℥. x. ſumat ℥. iij. per aliquot dies, aut ℞. radicum graminis, aſparagi, petroſelini ana ℥. j. foliorum ſaluiæ, verbenæ, betonicæ, hyſſopi ana m. j. endiuiæ m. j. ſ. glycyrrhizæ raſæ ℥. j. ſ. ſeminum petroſelini, aniſi ana ʒ. vj. florum roriſmarini, ſtœchados ana p. j. nucis muſcatæ numero ij. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. 1. ſ. colaturæ addantur oxymellis ſquillitici ℥. ij. ſyrupi ſtœchados ℥. j. fiat *Potio*.

℞. radicum acori ℥. j. aſparagi, petroſelini ana ℥. j. ſ. betonicæ, maioranæ ana m. j. ſ. vuarum paſſarum enucleatarum ℥. j. ſeminum apij, aniſi ana ʒ. iiij. florum bugloſſæ m. j. roriſmarini m. ſ. ſenæ Alexandrinæ ℥. j. agarici albi & leuis ʒ. vj. turbith albi & gummoſi ʒ. j. zinziberis albi ℈. ij. ſ. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad li. 1. colaturæ addatur mellis roſati, ſyrupi Byzantini ana ℥. j. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Potio*, ſumat in aurora ℥. iiij.

℞. pillularum de agarico, cochiarum ana ʒ. ſ. diagridij g. iij ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem, aut octo.

℞. agarici trochiſcati, hieræ diacolocinthidos ana ℈. j. ſ. nucis muſcatæ gr. octo, ſyrupi ſtœchados & abſinthij ana q. ſ. fiant *Pillulæ* octo. Aut harum loco ſumat diacatholiconis, electuarij Indi ana ʒ iij ſ. fiat *Hauſtus* cum aqua betonicæ. Aut ℞. diaturbith cum rhabarbaro, electuarij eleſcopi, diacatholico. ana ʒ. ij. ſ. ſyrupi ſtœchados, oxymellis ſimplicis ana ℥. ſ. decocti betonicæ, ſaluiæ q. ſ. fiat *Hauſtus*, detur in aurora.

℞. diamuſci dulcis ʒ. j. diamargariti calidi ℈. ſ. diambræ ℈. ij, aquarum betonicæ, & ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Electuarium in tabulis*, detur tabella una ſumpto ſyrupo.

℞. Sp. pleresarchontici, diagalangæ, diamuſci dulcis ana ʒ. ij. ſ. radicum enulæ campanæ ʒ. j. ſ. conſeruæ anthos unc. j. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Electuarium* in forma opiati.

℞. conſeruæ anthos unc. j. ſ. acori unc. ſ. auræ Alexandrinæ, aromatici roſati, mithridatici ana ʒ. j. ſyrupi ſtœchados

q. ſ.

q. ſ. fiat *Mixtura*, doſis ℥. j cum aqua betonicæ.

℞.Sp. diamuſci dulcis, diambræ ana ℥.j.dianthos,cinnamomi optimi ana ℈ ſ.nucis muſcatæ, macis, ſeminum fœniculi ana ℈.j.ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua betonicæ, & roriſmarini ana q.ſ. fiat *Electuarium in tabulis*; ſumat horis tribus ante paſtum morſellum unum. In eundem finem ℞.Sp.diambræ,diamuſci dulcis ana ℥.j.conſeruæ roriſmarini,florum ſaluiæ,acori ana unc.ſ.maſticis, cinnamomi, corticum mali citri ana ℥.ſ.ſyrupi ſtœchados q. ſ. ad conſiſtentiam electuarij mollis.

℞.nucis muſcatæ ℈. ij. ellebori albi, pyrethri ana ℈. ſ. nigellæ, maioranæ ana ℈. j. ſ. caſtorei ℈.j. moſci gr.j. fiat *Puluis ſternutatorius*. pauxillum eius calamo in nares inſuffletur.

℞.hyſſopi,maioranæ,betonicæ ana m.j.ſtaphiſagriæ ℥. vj. ſinapis,piperis longi,pyrethri ana ℥.j. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad tertias. decocti accipiatur lib. j. oxymellis ſimplicis,mellis roſat. ana unc. j. fiat *Gargariſmus*, quo mane vtetur ante paſtum.

℞.pulueris ſeminum ſtaphiſagriæ,nigellæ ana ℈.ij. nucis muſcatæ,piperis ana ℈.j ſcammonij ℈. ſ. ſucci maioranæ, mellis deſpumati ana q. ſ. fiat quaſi *Linimentum*; quo narium interiora inungantur.

℞.roriſmarini m.ij. betonicæ, maioranæ ana m. j. camomillæ,meliloti,origani ana m. j. ſ. coquantur in aqua quantum ſatis ad tertias, ſub finem adde aliquid vini ſtillaticij; fiat *Embrocha uel irrigatio*.

℞.olei chamæmelini,liliorum ana ℥. j.de euphorbio ℥. j. nucis muſcatæ,florum ſtœchados ana ℈.ij ſ.ceræ parum;fiat *Vnguentum*,tempore vſus diſſoluatur cum pauca quantitate aquæ vitæ,qua ſola ſubinde quoq; caput irrigandum eſt.

℞.olei liliorum alborum unc j olei aniſi ℈.j. nucis muſcatæ ℥.ſ.cum bombace excipiantur,auribuſque iuxta mentum ſuperponantur.

℞.olei liliorum alborum,laurini rutacei ana ℥.vj. vitrioli Romani modice vſti ℈.iiij ceræ & croci non nihil,fiat *Vnguentum*, quod in contumaciori capitis dolore admodum eſt efficax.

℞.florum ſtœchados,roriſmarini, ſaluiæ, betonicæ, maioranæ, origani,abſinthij ſicci ana m.ſ. nucis muſcatæ,maceris,

ceris.ana ℥.j.conterantur una, ſericoque panno rubeo inſuantur, fiat *Sacculus* ad modum pileoli, per duos aut tres menſes utatur, qui ſubinde aſpergetur vino ſtillaticio.

APPENDIX AD PRAEDICTA

Omnium primo uentris regio expurganda eſt clyſterio. Hinc incidentibus medicamentis, ſi materia mali lenta uiſcoſaque fuerit, natura obediens reddetur. Poſtea humores e corpore deturbabimus, a capiteque eorum impetum auertemus. Quibus peractis, caput roborabimus, reliquiaſque conſumemus. Quæ omnia nunc, anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo uniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur. Hic quoque notandum, quod prædicta medicamenta conueniunt in Cephalea & Hemicranea, fortiora interim eſſe debent, & potiſſimum topica medicamenta, eo quod contumaciora ſint mala. Inter reliqua autem proderit cauterium aut actuale, aut potentiale. Dolorem capitis a morbo Gallico prouenientem ſuo loco tractabimus. Si ratione febris fiat, ea curanda primo erit. Si ex mora quam ſub radijs ſolaribus fecit, dolorem contraxerit capitis, ex oleo roſaceo & aceto, necnon aqua roſacea fiat mixtura, in qua madefacti panni capiti dolenti applicentur actu frigidi. Summus imperetur longus.

Methodus pro cognitione PARALYSIS INSERVIENS.

PARALYSIS eſt ſenſus & motus priuatio, non quidem totius corporis, quemadmodum fit in apoplexia, ſed vbi alterū latus, aut partes omnes corporis, quæ ſub capite, aut aliud aliquod membrum ſenſu motuque deſtituitur, uti eſt maxilla, lingua, oculus, pes, manus, brachium, labrum. Sæpe quoq; accidit partem aliquam ſentiendi facultate priuari, illæſa motrice, & contra, ſenſu integro permanente, motus perit. Subinde quoque contingit, nec ſenſum nec motum auferri omnino, ſed tantum modo hebeſcere, & torpore ſtuporeque corripi, hancque partem imperfecta paralyſi laborare dicimus, eſtq; nuncius paralyſis. Cum autem per

vnum

vnum tantum neruum motus & ſenſus diſtribuitur,contingit quidem motum auferri permanente ſenſu,eò quòd mẽbris ſæpe duri inſerantur nerui;qui ſi paruá noxá perpetiátur,ſentient quidẽ,eo quòd parua facultatis portio ſufficiat vt ſenſus perficiatur, tactionis.n ſenſus potius pati aliquid videtur quàm agere;vt motus verò perficiatur, plurima indiget animali facultate; vnde parua noxa motũ citius abolebit,quã ſenſum.Cur aũt ſubinde ſenſus pereat, permanẽte motu,accidit propterea quòd aliquæ partes duplici genere neruorum participent.Familiare autem eſt hoc malũ apoplexiæ,a debili enim apoplexia aliquando fit, diciturq; tũc Paraplexia.Hac autem ratione differt ab Apoplexia:In hoc equidem malo omnes in vniuerſum corporis partes ſenſum & motũ amittunt,ẽt ipſum caput; in paralyſi verò cõtingit ipſum caput magna ex parte ſentiendi mouẽdiq; virtutem habere, reliquæ verò partes corporis, ſenſum motúmque amittunt,idque diuerſimodè. Si enim principium ſpinalis medullæ afficiatur,omnes partes ſub facie conſtitutæ,ſenſu motuque deſtituentur.Si verò eiuſdem pars dimidia afficiatur, omnes annexæ partes eiuſdem lateris ſenſum motũque amittent. Si verò illæſis prædictis partibus,particularis alicuius partis neruus reſoluatur.pars ea quoque ſenſu motuque priuabitur, cui neruus ille implantatur, illi ſenſum motumque conferens.

PARS AFFECTA. Sæpius hic principium ſpinalis medullæ, omnium neruorum primaria origo grauiſſimè offenditur potius quàm cerebrum,tuncque facie illæſa,omnes capiti ſubiectæ corporis partes afficiũtur; alias verò apprehendit eiuſdem ſpinalis medullæ dextram vel ſiniſtram partem,vnde corporis partes dextræ vel ſiniſtræ ſenſu motuve deſtituuntur. Contingit autem vnius lateris aliquando omnes partes ſenſu motuque priuari, illæſis alterius lateris partibus,propterea quod ſpinalis medulla,vti cerebrũ in duas medietates diuiditur ſecundum totam longitudinẽ ſpinæ,vnde dextri nerui ſeparantur a ſiniſtris membranula quadam,interim obſcura, ſicque prout obſtructio neruorum,in dextra aut ſiniſtra parte aut vtriſque fuerit;ſic quoque paralyſis fiet lateris dextri aut ſiniſtri, aut vtriuſque. Subinde etiam cerebrum hic afficitur, non quidem ſecundum totum,cum ſic apoplexia excitaretur,ſed ſecundũ eius

aliquam

aliquam partem dextram vel ſiniſtram, tuncque faciei partes quoque reſoluentur dextræ vel ſiniſtræ, & cum eis reliquæ partes corporis eiuſdē lateris. Dum pars aliqua faciei ſenſu motuque priuatur, nerui qui a tertia coniugatione cerebri oriuntur, afficiuntur. Aliquando verò aliqua determinata corporis pars ſenſu motuque deſtituitur, quod fit propter alicuius nerui, qui a cerebro, aut ab aliqua parte ipſius ſpinalis medullæ oritur, reſolutionem, a quo ſenſum motúque ſuſcipit pars reſoluta. vnde diligenter in anatomicis laborandum, vt cognoſcamus primam ſedē mali neruorumque omnium diſtributionem, & a qua ſpinalis medullæ parte neruós ſuos partes ſingulæ habeant. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis animalis motricis & ſenſitiuæ.

SIGNA. Pars reſoluta ſua grauitate relabitur ſi attollatur, facileque refrigeſcit, mollis eſt, tempore quoque emarceſcit. Vrina in eis vt plurimum eſt alba, quandoque tamen ad rubedinem tendit, eo quòd in regione renum dolor magnus ſit, vel eò quòd imbecilliores ſint quam vt ſanguinem accuratè a ſeroſa humiditate ſecernant Si latus alterum corripiatur, id ſæpe frigidum eſt, altero ardeſcente, oculus quoque lateris affecti minuitur. Si maxilla aliave aliqua faciei pars reſoluatur, in aduerſam ſanam contorquetur. Pluribus indicijs ad huius affectus cognitionem non egemus, cum nullus ignoret partem eam paralyſi laborare quæ motu priuata eſt. In hoc malo aliquando, vt ante diximus, ſenſus, integro motu, perit; aliàs motus aboletur, ſenſu ſuperſtite; frequenter vtrumque, dum ſcilicet conſumatum eſt malum, tunc pulſus languidus, tardus, paruus atque mollis eſt.

CAVSA. Magna ex parte fit ab intemperie frigida & humida, alias fit ab apoſtemate, aliove tumore comprimente neruum aut medullam. Sæpe quoque fit a vulnere, caſu fractura, vinculo arctiori, luxatione vertebrarum, percuſſione. Frequentiſſimè verò fit ab humoribus aquoſis tenuibuſque a cerebro ſæpe deriuatis, qui in neruorum ſubſtātiam poroſitateſque ſe facile inſinuant, ſicque nerui nimium molles effecti reſoluuntur, & relaxantur, tantumq; humoris imbibunt, vt obſtruant neruorum principia, ita vt impediatur tranſitus animali facultati, quæ a cerebro tanquam primo

prin-

principio originem habet; & tanquam radius inde efflore-ſcit,& in partes inferiores diffunditur, ſenſumque partibus impartitur & motum, quo ſpiritu animali pars cum deſti-tuitur,quaſi flaccida concidit,immobiliſque permanet:cu-ius ſignum erit,ſi ſubitaneus eius ſit aduentus. Si autẽ pars a nimia copia tenuium humorum plurimum intumeſcat, ſpaſmustunc excitabitur in parte ab huiuſmodi humore. Aequè frequenter quoque fit a craſſis humoribus,qui ner-uis impacti,obſtructionem efficiunt,& ſæpe quidem tantã, quòd ſpiritui animali tranſitus impediatur,vnde nerui quo que flaccidiores fiunt, & quaſi concidunt. a ſpiritibus quo-que craſſis idem malum fit aliquando, qui id ſæpe quoque efficiunt,eò quòd maligna aliquà qualitate perfundantur, ſiue occulta,ſiue manifeſta ea fuerit.

PROGNOSTICA. Paralyſis ex nerui inciſione per tranſuerſum, incurabilis eſt. Paralyſis hiemali tempore ſæpius concitatur, & in ſenibus vix aut nunquam curatur, eò quòd natiuum calorem habent debilem admodum; vn-de etiam frigidi craſſique in illis generantur humores. Pa-ralyſis autem quæ in partibus fit,nunquam eſt acutus, ſæpe verò longus morbus. Paralyſis ſæpe ex debili fit apoplexia, & ne in hanc rurſus terminetur,periculum eſt.Plus tempo re æſtatis,& veris, quàm hiemali aut autumnali ſperare li-cet,ſi recte regatur æger. Si febris tremorve concurrat, pro valetudine eſt.

Methodus pro curatione PARALYSIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit calidus & ſiccus,luculentóq; comparetur foco, ſi tp̃s anni req̃rat,aut ſuffitu ex cariophyllis,roremarino. Cibus ſit calefaciens & ſiccans,carnibuſq; vtatur aſſis pullo rum,caponum,gallinarum, auicularum.oua ẽt conueniũt ſorbilia. A carne ſuilla, piſcibus,ſorbitionibus abſtineat, aut ſaltem arte corrigantur. Sit autem ad diem decimũ quartum victus valdè tenuis: tolerare equidem famem & ſitire plurimum in hoc morbo adiumenti præſtat.

Potus

Potus ſit exiguus, vtaturque aqua mulſa, aut aqua cinnamomi, vino hippocratico.

Exerceat partes reſolutas moderatè; maximè equidem proderit.

Somnus diuturnus vitetur.

Aluus vt reſpondeat mediocriter, conandum.

Animi perturbationes fugiant.

PRAEPARANTIBVS.

Hydromel & oxymel ex decocto radicum ireos, ſaluiæ, ſtœchados, nucis muſcatæ, cinnamomi.

Syrupus ſtœchados, de hyſſopo, acetoſus ſimplex, Byzanthinus.

Mel roſatum, oxymel ſquilliticum.

Aqua ſaluiæ, roriſmarini, betonicæ, maioranæ, meliſſophylli, primulæ veris.

Potus ex decoctione ſaluiæ, betonicæ, hyſſopi, nucis muſcatæ, caryophyllorum, cinnamomi, florum ſtœchados, roriſmarini, radice acori, ſyrupo prædicto aliquo addito.

Per quinq; vel ſex dies humores extenuabimus, incidemus expulſioniq; præparabimus, & primo lenioribus. Hinc vacuabimus, tunc rurſus præparantibus vtemur validioribus. Acetum autem recipientia hic non conueniunt, eò quòd acetum neruis ſit inimicum, niſi alia permiſceantur neruos corroborantia medicamenta.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiet ipſius cephalicæ in latere ſano, ſi a ſanguine paralyſis fiat, corpusque ſit plethoricum. Sanguinis autem mediocris educetur quantitas, ne calor natiuus in frigido corpore frigidoque morbo extinguatur.

Potus ex radicibus acori, ireos, ſaluia, roremarino, betonica floribus ſtœchados, ſena, agarico, turbith, zinzibere, nuce muſcata, cinnamomo, melle, ſaccharo.

Pillulæ cocciæ, aſſaieret, de agarico, alephanginæ fœtidæ, maſtichinæ, de ſagapeno, de opopanace, euphorbio.

Hiera diacolocynthidos: Hiera picra Galen. Hiera logodal.

Diacatholicum, agaricus trochiſcatus.

Vomitus & clyſteres in hoc malo maximè laudantur ſemel in ſeptimana.

Pillulis potius quam electuariis vtemur in hoc morbo, eò ꝙ a remotis partibus felicius materiã morbi attrahant.

A le-

A lenioribus autem medicamentis purgantibus curã incipiemus,& potiſſimum in graui paralyſi;fortiorib.enim non vtemur antequam ad decimum quartum diem peruenerimus:tunc enim ſi lenioribus parum profecerimus ad fortiora tranſire licebit.

REVELLENTIBVS.

Clyſteres ex ſaluia,betonica,ſtœchade, origano,malua,camomilla,maiorana,centaurea minori,althæa, ruta,mercuriali,electuario elc ſcopi,hiera picra,benedicta laxatiua,diacatholicone,oleo camomelino,liliorum,paulatim que validioribus vtemur.

Cucurbitulæ,principio neruorum affigantur,ſine ſcarificatione, ſicque paulatim ad membrum reſolutum transferantur,vt ſpiritus calorque natiuus ad ea trahatur,facultasque ſopita exercitetur. Ne autem vires diſſoluantur, fit cucurbitularum mora breuis.

Maſticatoria ex nuce muſcata.

Gargariſmata.

Naſalia.

Sternutatoria.

Frictiones ſiccę cum manibus vel panno calente, præſtantiſſimæ ſunt.

Emplaſtrum è ſinapi nuce apponatur.

Hiſce reuellentibus medicamentis non vtemur anquam ter aut quater purgatus erit æger.

CORROBORANTIBVS. *cerebrum & neruos, reliquiaſq; digerentibus, & intemperiem emendantibus.*

Theriacæ & mithridati vſus hic plurimum iuuare conſtat. aurea Alexandrina,aqua theriacalis.

Diarhodum abbatis,pliris archonticum,diamuſcum dulce, diambra,roſata nouella,confectio anacardina.

Acorus conditus. Zinziber conditum. Pyrethrum conditum. Diacaſtorium. aqua menſalis noſtræ deſcript. magnarum hic eſt virium.

Conſerua ſaluiæ,betonicæ,anthos, florum ſtœchados, enulæ campanæ,galangæ;eſt que præſtantior alijs.

Pillulæ fiant e caſtoreo,aſſa fętida,nuce muſcata. Columbarij aer a proprietate occulta valet.

Nux muſcata ore detineatur & maſticetur. Cerebrum leporis aſſum.

Deco-

Decoctum ligni guaiaci, ſalſæparillæ, cynæ cum melle in contumaciori paralyſi.

Decoctum radicis acori, ireos, zedoariæ, zinziberis, ſtœchados, ſaluiæ exiccatæ, hyſſopi, maiorana, roriſmarini, chamæ pitys, nucis muſcatæ, cariophyllorum, radicum cynæ, ligni guaiaci, mellis.

Fomentatio fiat partis cũ decocto maioris tithymali, hincq́; decoctum totum ſuperponatur, vel ex oleo fiat calente.

Balneum fiat pro parte affecta ex decocto vulpis, cuius pelle calente pars quoq; cooperienda erit; antè tamen oleo vulpino inungatur, idque poſt vſum balnei fiat, aut huius loco vtatur balneo ſulfureo aut nitroſo; lutum autem horum balneorum magno cum commodo accõmodabitur parti, quæ omnium primariò afficitur.

Hypocauſtum vel ſtufa ſicca fiat cum vaſculo idoneo, quod bis in die ingrediatur, manè ſcilicet & veſperi, imponenturque lapides igniti vino calido irrigari. Poſt exitum autem hypocauſti vel balnei, componat ſe in lecto vt ſudet. Quod vt maiori cum commodo fiat, ſumet ℨ.j. theriacæ veteris, & origo neruorum aliquo vnguento conuenienti vngatur. Poterit quoque balneum ſiccum fieri cum decocto aliquo conuenienti, quod in vaſculo ponatur, carbonibuſque circundetur; hinc fiſtula in tinam conuenienter coopertam deducatur vapor.

Vnguentum Agrippæ, Martiatum, de bdellio, Vnguentum ex oleo vulpino, de caſtoreo, nuce muſcata, oleo nardino, oleo ex piperibus, camomelino, liliorum, puluere lumbricorum, galanga, pipere, melle, oleo rutaceo philoſophorum, hypericonis, laurino, terebinthino, coſtino, bdellio, aqua vitæ, oleo ſulfuris.

Vſus calidorum medicamentorum nimius reſolutionem inducit. Vnde nec olea multum calentia exſiccantiaque admittentur cum commodo. Reſoluentibus autem medicamentis non vtemur antequam ſæpius purgatus fuerit, ad minimum quidem quater. Huic autem remediorum generi frictio peroptime adnumerari poterit. Circa ea autem medicamenta quæ exterius applicantur, animaduertendum eſt, ꝙ diligentiſſimè inquirere debemus partem primario affectam; illi enim potiſſimum adaptanda ſunt medicamenta; non autem partibus ſecundario affectis.

THEO-

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia, in PARALYSI, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO PARALYSIS ℞. ſaluiæ, maioranæ, hyſſopi, calaminthæ, centaurei minoris ana m.j. ſ. agarici albi & leuis ℥ ſ florum camomillæ, meliloti, ſtœchados ana m j. coquantur in ſufficienti quantitate aquę ad lib j. colaturę reddatur benedictæ laxatiuæ, electuarii eleſcopi ana. ʒ.vi. olei liliorum ℥.iii. uini maluatici ℥.iii. ſ. ſalis communis ʒ. ſ. miſceantur, fiat *Enema*, quo bis in ſeptimana utetur, donec ſanitatem conſequatur.

℞. ſyrupi ſtœchados ℥.ii. mellis roſati, ſyrupi de hyſſopo ana vnc.i. decoctione ſaluię, aquarum hyſſopi, roriſmarini ana unc.iii fiat *Iuleb*.

℞. hyſſopi m iii. ſ. ſaluię, roriſmarini ana m i. coquantur in aqua q. ſ. ad tertię partis conſumptionem, colaturę addatur mellis q. ſ. fiat aqua mellis; utatur pro potu menſe uno cum dimido.

℞. radicum angelicę unc. ſ ariſtolochię rotūdę ʒ.iii. acori unc, i. ſ. ſaluię, maioranę, betonicæ, ana m i. ſ. florū ſtœchados m ſ. ſenæ Alexandrinæ unc.i. ſ agarici albi & leuis ʒ. ſ. cinnamomi, zinziberis ana ʒ.i coquatur in aqua q. ſ. ad lib. i. ſ. colaturæ addantur ſyrupi ſtœchados unc.iii. fiat *Potio*

℞. pillularum de euphorbio, fœtidarum ana ℈. ſ. cochiarum, turbit electi ana ℈ i caſtorei ℈ ſ diagridii grana tria. fiant *Pillulæ*, ſub ingreſſum lecti ſumantur.

℞. agarici trochiſcati, ℈.i. hieræ diacolocinthidos ʒ. i. ſ. nucis muſcatæ ℈. ſ. conſeruæ anthos q. ſ. fiat *Bolus*.

℞ pillularum de opopanace ℈.ii. fœtidarum, caſtorei an. gr. xii. fiant *Pillulæ*; ter in ſeptimana iis utatur, aut bis.

℞. ſeminis ſinapi, ſtaphiſagriæ ana ʒ.i. pirethri ʒ.i. ſ. turbith ℈.iiii. rutæ, ſaluię, hiſſopi ana m.ii. ſ. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad lib.i. ſ. addendo oximellis ſimplicis, ſquilitici, mellis roſati ana ℥.i. fiat *Gargariſmus*.

℞. nigellæ Romanæ ʒ.i. ciclaminis ʒ. ſ. piperis albi, caſtorei ana ℈.i miſceantur cum melle, eoque nares illinantur, ut ſternutamenta prouocentur.

℞. nucis muſcatæ, pyrethri, ſeminum ſtaphiſagriæ ana.ʒ.

ſ.hyſſopi ʒ. ij. piperis albi , vuarum paſſarum ana ʒ.j cum melle.q ſ.fiant *Paſtilli manſiles*,ſeu *maſticatorium*.

℞. oxymellis ſquillitici ℥.ij. decoctionis raphani & ſampſuchi ℥ vj.olei nardini ℥.j. ſ.miſceantur ; fiat *Vomitorium* medicamentum,iuuetur æger cum pluma in oleo intincta, ſi opus erit.

℞. conſeruæ acori , roriſmarini ana ℥ j. diacaſtorei ʒ ij. theriacæ veteris ʒ. ij. ſ. confectionis anacardinæ diamuſci dulcis ana ʒ.iij fiat *Mixtura*;ſumat manè, necnō ſub noctē alternis diebus quantitatem quæ nucem caſtaneam ęquet.

℞.theriacæ ʒ.j. aquæ vitæ, ſucci betonicæ ana vnc.j. ſumat bis in ſeptimana.

℞. conſeruæ florum ſaluiæ,anthos ana ℥.j. radicis enulæ campanæ conditæ, zinziberis conditi ana ℥. ſ.theriacæ andromachi , mithridati ana ʒ. j. ſ. nucis muſcatæ ʒ.j. ſyrupi ſtęchadis.q.ſ.fiat *Conditum*;doſis vnc.ſ ſub ingreſſum lecti.

℞. conſeruæ florum ſaluiæ vnc.j.roriſmarini,radicū acori an. vnc.ſ.nucis muſcatæ,piperis,caryophyllorum an.℈.ij. ſyrupi ſtœchados q ſ.fiat *Mixtura*;detur ʒ.j poſt prandium.

℞. mithridati ℈.j.theriacæ ʒ j. aquæ ſaluiæ vnc. iiij. fiat *Hauſtus*.

℞. olei terebinthinæ,petrolei,latericij, vulpini an.vnc.ſ. de caſtoreo,lumbricorum terræ an.ʒ.iij.maſtichini ʒ.j.ſ.pyrethri ʒ.j.ſaluiæ,nucis muſcatæ an.℈.j. ſ.gummi ammoniaci ʒ.j ſ.caſtorei ʒ. ſ.diſſoluantur in vino , & cum ſufficienti quantitate ceræ fiat *Vnguentum* molle ; quo vnges membra reſoluta , & initium neruorum,poſteaquā eadem prius inunxeris aqua vitæ,primoque fricentur partes dorſi & colli cum panno aſpero . Sequenti tamen vnguento omnium primò vti poterimus.

℞.olei camomelini,nardini ana ʒ. vj.liliorum,terebinthinæ,axungiæ vulpinæ,olei lumbricorū terræ ana vnc.ſ aquę vitæ ʒ.vj.ceræ q.ſ.fiat *Vnguentum*;quo inungēdæ ſunt partes quæ mouendi ſenſum amiſerunt;necnon eæ quę iiſdem ſentiendi vim impartiuntur;hinc cooperturis a frigore defendantur quàm optimè.

℞.olei camomelini ℥.iij.liliorum ℥.j.eo quoq; ſolo origo neruorum inungetur corpore purgato.aqua ēt ardenti ſola mēbra affecta inſigi multū prodeſt, ſi validiuſculè illud fiat.

℞ granorū piperis,iuniperi,ſinapis an.ſcrup ij. fructuum anacar-

anacardini ℥. ſ. radicum pyrethri, ſalis ammoniaci ana ℥.j. in vini ardentis ℥.iiij. maluatici ℥.viij. olei terebinthini, lau rini, petrolei ana ℥.ij. ad vini conſumptionem bulliant, addendo caſtorei, euphorbij, galbani, myrrhæ, bdellij ana ʒ.j. ſ. ceræ q.ſ. fiat *Vnguentum* molle; poſtea pars operietur pelle vulpina. Omnium tamen primò fricabitur locus affectus ſingulis vicibus panno calente. Ex vulpe catuliſq; exenteratis excoriatiſq; balneum fiat pro partibus reſolutis, ſpinalique medulla, addendo ſaluiam, hyſſopum, lauri folia, ſtœchadem, roſmarinum, rutam, radices pyrethri, acori, ireos, enulæ campanæ, flores camomillæ, meliloti.

℞. olei hypericonis, liliorum, camomillæ ana ℥.ij. lateritij, terebinthini, vulpini ana ℥.j. ſ. lana carpta ijs imbuatur, parteſque affectæ ijs foueantur, hinc contegantur; fiat autem inunctio ad ignem.

℞. foliorum lauri, ſaluiæ, hyſſopi ana m.ij. coquantur in vino, quo liquore lapides igniti in vaſculum aliquod idoneum immiſſi, conſpergantur; ſicque æger in hypocauſto cōuenienti aerem admittat, quàm poterit diutiſſimè manè veſperi. Sub exitum hypocauſti ſumat ℥ j theriacæ magnę ſicque lectum calentem ingrediatur vt ſudare poſſit. Poſt horas tres principium ſpinalis medullę inungatur vnguento dicto.

℞, foliorum rutæ, lauri, hyſſopi, hyperici, ſaluiæ ana m.j. ſ. florum ſtœchados, ſpicæ ana m. ſ. caſtorei ℥ j. nucis muſtatæ, caryophyllorum macis ana ʒ. ſ. omnibus in puluerem redactis, fiat *Sacculus*.

APPENDIX AD PRAEDICTA

Enemate clementiori aluus ſubducenda eſt omnium primo. Deinde per quinque vel ſex dies, ea quæ materiam præparare poſſunt, propinanda ſunt, deinde clementer purgantia præſcribantur antequam humores alio deriuentur; hinc per aliquot dies abſtineat à præparantibus purgantibuſque medicamentis. Interim humores qui ad partem affectam ruunt, diſtrahantur clyſteribus, gargariſmatibus, ſternutatorijs vomitorijſque medicamentis. Poſtea iterum medicamenta quæ humores naturæ obedientes reddere, concoctoſque expellere poſſunt, in vſum reuocabuntur; pauloque validioribus tunc vtemur medicamen-

tis. Poſtea pars reſoluta corroborabitur; reliquiaq; cõſumentur. Hinc iterũ ab aliis abſtineat medicamentis per aliquot dies, ſed bis in ſeptimana vacuetur enemate conuenienti; denuoque ad præparantia purgantiaque confugiendum erit. Interea quoque temporis cucurbitula principio ſpinalis medullæ affigendæ ſunt; ſic equidem ſenſus ad partem affectam reuocatur. Pro curatione particularis partis reſolutæ, obſeruandum vt topica medicamenta ponantur ſupra partem, a qua neruus reſolutus oritur, non toti ſpinæ, neque cerebro. Hoc quoque adiiciendum eſt, quod ea quæ ſpiritus atque ſanguinem allicere poſſunt ad partẽ affectam, (vti ſunt dropaces ex pice ſale ſinapio) ſuperponẽda ſunt parti affectæ. Prædicto quoq; modo curabimus ſtuporẽ, ſi aliquã corporis partem opprimat, cum quaſi diminuta quædam paralyſis ſit. leuioribus id interim debet fieri remediis. Si paralyſis fiat a mala cõplexione frigida ſine materia, purgantibus nequaquã vtemur medicamentis, ſed ſolummodo alterantibus calidis.

Methodus pro cognitione MELANCHOLIAE INSERVIENS.

MELANCHOLIA eſt delirium quoddam ſine febre ex melancholico humore naſcens, qui mentis ſedem ita perturbat vt loquantur & ſæpe etiã efficiant longè a ratione abhorrentia, idq; cum metu & mæſtitia. Hoc aũt nomen huic malo impoſitum eſt ab ipſa materia cauſaq; a qua excitari ſolet. Vſus longus notauit tres eſſe melancholicorum differentias. Prima prouenit a melancholico ſanguine craſſo & fęculento in ipſo cerebro congeſto, a calore enim interno cerebri melancholicus ſuccus iuſto plus exaſſatur ſæpe, reliquo ſanguine corporis innoxio exiſtente. Secunda prouenit, quotieſcunque omnes venæ corporis melancholico perfuſæ ſunt ſanguine, quod magna ex parte vitio iecoris fit, dum huiuſmodi craſſum fęculentũq; procreat ſanguinem, vel lienis, cum ipſe ob imbecillitatẽ vel obſtructionem iecur non expurgat ab eiuſmodi fece. Tertia hypochondriaca vocatur melancholia, de qua in ſequentibus.

PARS

PARS AFFECTA. ipſum eſt cerebrum, quòd innoteſcit eò quòd princeps facultas cerebri aliqua læditur. è cerebro enim oēs principes animæ facultates efflorefcunt; Contingit autem cerebrum hic lædi ſecundum quod eſt pars ſimilaris, totius equidem cerebri temperies mutatur verſus frigidum & ſiccum ab humore melancholico. Hoc autem conſtat ex eò quòd neque ſubito adueniat, neque ſubito ſoluatur. Cerebrum autem ſubinde hic læditur per eſſentiam, tuncque ſigna nulla præcordiorum, hypochondriorum, ventriculi, alteriuſve partis læſæ apparuerunt. Contingit etiam tunc melancholicorū ſymptomata eſſe auctiora, atque in facie quædam plerunque tunc liuedo apparet. alias ſæpe per conſenſum læditur, idque ſæpe ipſius uentriculi atque mirach, de quo poſt. Aliquando quoque fit uitio totius corporis, tuncque color faciei ad nigredinem uergit, retentio deniq; ſanguinis menſtrui hæmorrhoidumve, aut alia aliqua cōſueta excretio ſubſtitit, ſuperfluitates ſcilicet iecoris, uel ſplenis, habitus corporis eſt gracilis, hirſutus, ad nigredinem uergens, uenas latas habens. Cum ex dictis intelligere liceat hunc affectum eſſe deprauatam quandam functionem ipſius principis facultatis, ſymptoma eſſe, non morbum, in confeſſo eſt. Imaginandi autem facultas, non cogitandi, nec memorandi hic læditur, eritque ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis principis, imaginatricis ſcilicet.

SIGNA. Melancholiæ cuiuſuis, ſunt metus & mæſtitia, male concurrunt cogitationes abſque cauſa manifeſta, vapores.n ab atra bile enati, eleuatiq́ue, tenebras menti offundunt, eo q cerebrum tenebris ſimile eſt redditum, aut quaſi tenebroſum ſit affectum: haud aliter enim mentem mutare uidentur quam nocturnæ tenebræ, quę timoris terrorisque nonnihil mouent hominibus in iis ambulantibus. Item tædio uitæ, necnon malis intentiſque animi cogitationibus afficiuntur; tandem etiam abſq; ullo ordine uerba profundere incipiunt inania Frequēter etiam in lacrymas prorumpunt, ſolitudinibuſque nunc gaudent, eaſdemque rurſus damnant, cogitabundi ſunt, alij ſe ſemper decipi, inſidiaſque ſibi ſtrui credunt; ſomnus perbreuis eſt, turbulentiſque inſomnijs perturbantur. Præter iam dictos autem affectus, qui omnibus melancholicis communes ſunt; aliqui

quaſi ſemper rident, vti cõtra alij ſemper lacrymantur; alij vates ſe augurantes, de rebus futuris multa pollicentur; nõnulli ſe potentes eſſe putant; alij in nouam ſpeciẽ ſe transformatos exiſtimant, vnde alij cuculorum, alij gallorum aut aliorum animalium voces geſtuſque imitantur. Alij fictilia vaſa ſe eſſe autumant, eaq; ratione ne ab occurrentibus lædantur, cedunt. Alij quamuis mortem pertimeſcant, hanc tamen exoptant, & aliquando conſciſcunt ſibi; alij ſe capite, nonnulli cruribus brachijſque deſtitui putant, alij etiam cibum recuſant, nihil vitæ ſupereſſe exiſtimantes; alij latrones adeſſe, aut præfectos qui ad vincula deducere velint, in domo eſſe ſuſpicantur; nonnulli ne terra eos abſorbeat verentur, alij alijs imaginationibus, prout fuit vitæ inſtitutũ, perturbãtur. Nonnulli aut bello aut contentionibus aut ſtudiis aut precationibus aliiſve vitæ inſtitutis quibus addicti fuerunt, toti occupati ſunt, ijſque vigilantibus id accidit, quod ſanis ſæpe dormientibus.

CAVSA. Intemperies cerebri frigida ſiccaque ſæpius in cauſa eſt, ſiue naturaliter, ſiue aliũde acciderit, ab humore nimirum melancholico, eiuſdemque vaporib. in aliis partibus generatis, vel ibidem relictis, vnde vapores atri atq; fęculenti in mentis ſedem repunt, à quibus cerebrum redditur ſimile tenebris. Fit etiam ob capitis calorem immodicum, ita vt ſanguis aduratur, inde enim vapores quoque fiunt melancholici; quod aliquando obſeruatur in febribus. Triſtitia deniq; longa, vigiliæ ſuperfluæ, ſolicitudines, menſtruorum hæmorrhoidumq; retẽtio hoc malum accerſunt. mentem enim paulatim corrumpit vapor malignus a vitioſo ſanguine ſublatus Alimentorum quoq; prauorum vſus, & potiſſimum ſi non bene digerantur, dicti mali ſæpe quoque cauſa eſt. In viduis, necnon iis qui amoribus inordinatè utuntur, hoc etiam accidit, eò quòd mens ſolicitudinib. mæroribuſque conficiatur. Contingit ſæpe etiam ob vitium iecoris, cum ob intemperiem aliquam magnam, ſanguinis melancholici copiam gignit. Alias etiam lienis fit vitio, cũ is magnam copiam huiuſmodi ſanguinis allicit, nec expellit; hinc enim vniuerſum corpus ſanguine melancholico perfunditur tempore.

PROGNOSTICA. Melancholia per eſſentiam cerebri proueniens & inueterata, & veluti in naturam conuerſa,

uerſa,incurabilis propemodum euadit;circa initia verò facilior eius eſt curatio. Mæſtitia timorque immodicus longo tempore perſeuerans,melancholiam ſignificat. Verum ſi ipſis melancholicis hæmorrhoides ſuperuenerint, bonū erit. Periculum autem eſt,ne vergat in apoplexiam, vel conuulſionem,aut furorem,aut epilepſiam,eamq; ob cauſam mox curandum erit hoc malum melancholia autem omnis familiarior viris & ſenioribus,deterior verò fęminis eſt. Melancholia quæ fit vitio totius corporis, difficillimè curatur vti & ea quæ vitio fit cerebri.

Methodus rationalis pro curatione MELANCHOLIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit lucidus,bene olens,humidus, in reliquis temperatus.

Cibus mediocriter corpus humectans, quiq; boni ſit ſucci, facilisq; digeſtionis,flatusq; minimè pariat,præſcribatur: vt ſunt oua ſorbilia,carnes gallinarum, caponum,pullorum,perdicum,piſces mollem habentes carnem,petroſelinum,vuæ paſſæ,endiuia,borago,bugloſſa,lactuca,malua,ſpinachia;ex hiſce iuſcula fieri poterunt.

Potus ſit vinum album tenue.

Exercitiū ſit mediocre,vt eſt deambulatio per amęna loca,

Somnus conſuetum tempus nonnihil ſuperet.

Excrementa alui arte prolectentur;ſi natura negligat ea propellere tempore conuenienti.

Animi perturbationes ſummæ fugiendæ ſunt, potiſſimum metus & mæſtitia,eorumque loco animus demulcendus hilaritate,animi conſtantia,bona ſpe.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupo de ſucco boraginis ſeu bugloſſæ, violarum.

De epithymo,de pomis.

Syrupus cidoniorum.

Syrupus de fumo terræ,lupulorum.

Oxymel ſimplex.

Aqua bugloſſæ, lupulorum, fumariæ, intubi vtriuſque, meliſſophylli.

Decoctum radicum fœniculi, petroſelini, capparorum, glycyrrhizæ, corticum tamariſci, epithymi, thymi, fumariæ, ſcolopendriæ, florum boraginis, bugloſſæ, violarum, vuarum paſſum, ſyrupo de epithymo, glycyrrhizæ, fumariæ, bugloſſæ, violarum addito.

Quæ humectare poſſunt modiceq; calefacere inter omnia conueniunt; humor equidem peccans frigidus eſt factus & ſiccus ratione aduſtionis.

VACVANTIBVS.

Decoctũ prædictũ; addendo Damaſcena pruna, polypodiũ, ſenam, myrobalanos emblicos, Indos, diaſenam, caſſiam.

Dilutum foliorum ſenæ atque epithymi mirifice cõducit.

Confectio hamec, hiera diacolocynthidos, logodali.

Diaſena N. Pillulæ Indæ, de lapide Lazuli.

Lapis Armenus, cyaneus, polypodium, epithymus, ſena, myrobalani, kebuli nigri, elleborus niger.

Elleboriſmus Matthioli.

Venæ medianæ ſectio fiat ab initio ſi vniuerſum corpus ſanguine abundet melancholico, ſm virium tolerantiam Si mediana nõ appareat, cõmodè malleoli talive venã ſecabimus, potiſſimũ in mulieribus, in quib. mẽſtrua ſuppreſſa ſunt, aut viris qui hæmorrhoidib. expurgari ſolebãt. Si vero cerebri vitio fiat; non tã erit neceſſaria venæ ſectio, niſi fortaſſè aliis nõ curet, tunc n. cephalica ſecabit, quo facto, ſi adhuc perſiſtat malum, et vena frontis aperietur.

A lenioribus auſpicandum, rariuſque purgantibus medicamentis vtendum erit, cum plus æquo exſiccare calefacereq; poſſint; eritq; per interualla vacuanda materia, vt natura releuetur, idq; duobus aut tribus diebus poſtquam ſanguinem æger miſerit Semper autem medicinis ſolutiuis humectantia permiſcebuntur, & quæ confortare poſſunt partes principes & ſpiritus.

AVERTENTIBVS.

Clyſteres ex decocto ſeminum aniſi, fœniculi, carthami, lupuli, thymi, epithimi, maluæ, mercurialis, fumariæ, bugloſſæ, polipodij, ſenæ, diaſena, confectione hamech, dia catholicone, hiera logodali, caſſia, oleo violarum, amigdalarum dulcium addito.

Suppo-

Suppoſitoria.
Frictiones extremarum partium, earundemque ligaturæ, & fotus ex aqua calida.
Sternutamenta.
Maſticatoria.
Hæmorrhoidum menſiumque prouocatio fiat, ſi ex eorum ſuppreſſione ortum habuerit.
Cucurbitulę ſine ſcarificatione hypochondriis utiliter apponentur.
Sanguiſugæ fronti aliiſque locis apponantur.
Cauteria in ſutura coronali fiant, fluereque permittantur diu loca vlcerata. Trepano etiam cranei denſitas imminui poterit, vt vaporibus fuliginoſis exitus pateat.

CORROBORANTIBUS *Reſoluentibuſque reliquias, & intemperiem emendantibus.*

Electuarium lætificans Galeni de gemmis. Diamargaritũ frigidum, dianthos.
Pleres arcoticum Confectio de granis tinctoriis. Diagalanga, diacuminum, diabugloſſatum, diaborraginatum.
Diambra, electuarium Conciliatoris. Diamuſcum dulce & amarum.
Syr. cidoniorum, de pomis.
Conſerua magna noſtræ deſcriptionis, borraginis, bugloſſæ, violarum, roſarum, fumariæ. Cortices citri conditi. Conſerua enulæ campanæ.
Conſerua ſatyrionis.
Decoctum radicum Cynæ.
Lactis ſerum per decoctionem eiuſdem temperatum.
Saccharum uiolatum, roſatum, manus Chriſti.
Odoramentum ex aqua roſacea, violacea.
Irrigatio capitis raſi ex decocto florum nymphææ, lactucæ, maluæ, ſtœchados, uiolarum, camomillæ, althææ, capitũ veruecum, quo pluribus diebus manè utetur.
Epithema pro corde ex aqua bugloſſæ, borraginis, nymphææ violarum, vino odorifero, foliis meliſſophylli, nuce muſcata, behen vtroque, caryophyllis, ſemine acetoſæ.
Fomentatio fiat uentris ex oleo in quo cocta ſint ſemina cumini, rutæ, dauci, anethi.
Vnguentum pro ſpina dorſi ex oleo uiolarum, amygdalarũ dulcium, anethino, camomelino, nymphææ.

Balnea

Balnea frequentia mirifice proſunt ex aqua dulci,in qua decocta ſint folia maluæ,violarum,roſarum,nymphææ,capita veruecum, ſemina lini, fæni græci, flores bugloſſæ, camomillæ,meliloti.

CORRIGENTIBVS *accidentia*.

Syrupus de papauere,violarum cum aqua lactucæ.

Philonium Romanum. Triphera magna. Requies N. Pilulæ de cynogloſſa.

Lotio capitis ex decocto florum nymphææ,violarum,foliorum & radicum mandragoræ,hyoſciami, papaueris albi.

Vnguentum ex oleo anethino, nenupharino, populeonis, violarum,croco,opio.

Conciliantibus ſomnum ſtudioſè vtemur;hinc enim plurimum alleuabitur æger; vti contra vigiliis continuis malum incrementum ſumet. Opiata tamen non admittantur niſi magna vrgeat neceſſitas.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in MELANCHOLIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta*.

CVRATIO MELANCHOLIAE. ℞. foliorum betæ, maluæ,violarum,mercurialis,lupuli,ana m.j ſ.borraginis m.ii.epithymi ℥ ſ.florum ſambuci m.ſ.ſeminum aniſi,lini an.℥.i.ſeminum carthami contuſi,polipodii quercini ana ℥.i.ſ ſenæ Alexandrinæ ℥.i.corticum ellebori nigri ʒ.i. coquantur in ſero lactis q.ſ.ad p.i.ſ.colaturæ addatur ſp.hieræ logod.ʒ.ſ olei violarum,liliorum an.℥.i.ſ. ſalis, ʒ. v. fiat *Clyſtere*, eo bis in ſeptimana vtetur.

℞. ſyrupi de epithymo,ſyr de pomis,violarum an. vnc.i. bugloſſæ,fumariæ an.℥.ſ.aquarum bugloſſæ,fumariæ,violarum an vnc iiii.fiat *Serapium*.

℞. ſeminum aniſi ʒ.iii.foliorum ſenæ vnc.i. ſ. epithymi ℥.ſ.pruna damaſcena numero x.craſſiuſculè contundantur, macerēturq; die vno in ſero lactis caprini q.ſ. fiat *Hauſtus*.

℞. rad.fœniculi graminis ana vnc.i.ſ.florum borraginis, violarum,epithymi ana m.i ſ.lupulorum, fumariæ an.m.i, ſeminum aniſi vnc.ſ.vuarum paſſarum enucleatarum, hordei mundi an.vnc.i.glycyrrhizæ raſæ ʒ.iii. corticum tamariſci vnc.ſ.ſenæ alexādrinæ vnc.i.ſ.rhabarbari,myrobalan.

Indo-

Indorum an. ʒ.ii.polypodii quercini ʒ.x.coquantur in aqua q.ſ.ad lib. 1.ſ.fiat *Potio*.

℞. confectionis hamech ʒ.v.pulueris ſancti ʒ.1.ſyrupi de epithymo vnc.1. aquarum fumariæ, borraginis ana.ʒ.ſ.fiat *Hauſtus*.

℞. confectionis hamech,diapruni compoſiti an.ʒ.iiii. ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro vnc. 1. decoctionis communis q.ſ.fiat *Hauſtus*.

℞. pillularum Indarum ℈.ii.pul.hieræ logod. ℈.i. trochiſci alhandal gr.iij.ſyrupi de epithymo q.ſ.fiant *Pillula*.

℞. maſſæ pillularum de hiera compoſita ʒ.ſ. cochiarum ℈.i.trochiſcorum alhandal gr.iiii.ſyrupi ſtœchados, violarum an.q.ſ fiant *Pillula*.

Recip. pillularum de lapide lazuli, aggregatiuarum Indarum ana ſcrup.1.diagridii gr.iiii.ſyrup. de epithymo q. ſ. fiat *Pilula*.

Recip.hieræ logod.ʒ.1.hieræ diacolo.℈.1.ſenæ Alexandrinæ ℈.1.ſ.ſyr.violarum vnc. 1. ſ. aquarum violarum vnc. iii.fiat *Hauſtus*.

Recip.rad.raphani iuſtæ magnitudinis, diuerſis in locis perforetur, inſigantur claui ellebori albi, poſt tertium diem vbi uiribus ellebori perfuſa erit radix raphani coquatur raphanus in oxymelite ſquillitico, prius exemptis, quam diligentiſſimè partibus omnibus ellebori, huius vnc. ii. exhibeantur cum vnc.iiii.aquæ calidæ; fiat *Vomitorium medicamentum*.

Rec.radicum ellebori albi ʒ.iiii.infundantur in aquæ bugloſſæ lib.ſ. in cineribus calentibus maceretur aliquandiu, hinc coletur,& cum melle deſpumato fiat ſyrupus.detur cochlear vnum cum iuſculo parum pingui,cui addantur hieræ logod.ſcrup.ii.fiat *Vomitorium medicamentum*.

Rec.conſeruæ violarum bugloſſæ ana 1 ſ. ſp. lætificantis Gal.ſcrup.ii dianthos,diamuſci dulcis,elect.de gemmis ana ʒ.ii.diamargariti frigidi,diatragacanthi frigidi an.ʒ.1.ſ.ſyr. violarum,pomorum an q ſ.fiat *Electuar*. detur ʒ. i. duabus horis ante cibum.

Rec.electuarii lætificantis Gal.vnc.ſ.corticum citri conditorum ʒ.iii. ſacchari violarum,roſarum ana.vnc.ſ. ſyr.de ſucco borraginis q.ſ.fiat *Electuar*. molle.

Rec.pleri ſarcho,lætificantis Galen,ana drach.ii.ſacchari vio-

violacei, & roſacei ana vnc. I. dentur ℥ iiii. cum vino aliquo generoſo.

Recip. cõſeruæ bugloſſæ vnc. j. ſ. ſp. lætificātis Gal. ℈. I. ſp. diarhodonis abbatis ſine moſco ℈. ſ. ſeminum citri, cinnamomi electi ana ℈. ſ. ſyr. violarum, bugloſſæ an. q. ſ. fiat *Conditum* in forma opiati.

Rec. ſp. electuarii de gemmis ℥. I. ſ. dianthos, diambræ an. ℈. II. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua uiolarum & bugloſſæ q. ſ. fiat *Electuarium in tabulis*.

Rec. florum nenupharini, borraginis, bugloſſæ, violarum ana m. ii. camomillæ, meliloti ana m. iii. foliorum maluæ, althææ an m. ii. ſeminum lini, fœni græci, hordei ana. vnc. iii. cucumeris, cucurbitæ an. vnc. ii. capita duo vel tria veruecũ coquantur omnia in aqua q. ſ. aliquandiu, fiat *Balneum*, addendo lactis vaccini recenter mulcti libras aliquot, butyri recentis non ſaliti libras iii. eo tepente corpus ſex horis ante cibum lauetur.

Rec. florum camomillæ m. ii. ſ. ſtęchados, nymphęæ ana m. I. lactucæ, maluæ, violarum, althææ ana m. I. ſ. capita veruecum duo coquantur in aqua q. ſ. ad tertias, fiat *Embrocha*, qua per multus dies caput madefiet ſpongiis raſum. Hinc pulmonem arietis adhuc calentem capiti applicabimus.

Rec. olei uiolacei vnc. I. amygdalarum dulciũ, camomelini an vnc ſ. anethini, olei de maceribus ana. ℥. ii. fiat *Vnguentum*, quo caput poſt lotionem vngendum erit.

Recip. olei violarum, liliorum an. vnc. I. amygdalarũ dulciũ pinguedinis gallinæ, axungiæ humanæ an. vnc. ſ. fiat *Vnguentum*, quo dorſum vngatur cum balneum exibit.

Rec. ſyr. de papauere vnc. I. ſ. violarũ vnc. ſ. aquarũ violarum, lactucæ an. vnc. I. ſ. fiat *Syrupus* ſomnum concilians.

Rec. olei violarum, mandragoræ, nenupharini an. vnc. ſ. nucis muſcatæ ℈. ſ. croci gr. quinque, opii gr. iii ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum* pro ſomno, quo tempora, pulſus manuum, & volæ pedum inungentur.

Rec. foliorum vitis, violatum, lactucæ ana. m ii. ſalicis, florum violarum, bugloſſæ, nenupharini ana m. I. capita papaueris albi quatuor vel quinque; coquantur in aqua q. ſ. pro balneo manuum atque pedum ſomni cauſa commendatum.

AP-

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo aluus clyſteri emolliente, flatuſque diſcutiente, nec non humores concoquente, ſoluatur. Demum Venaſecabitur. Hinc humores natura obedientes reddentur. Tandemque purgantibus medicamentis, primo multum lenibus (ne exiccemus calefaciamuſque corpus) excludentur è corpore. Demum paulo fortioribus vtemur, potiſſimum ſi contumax malum fuerit, Vt eſt hiera diacolocynthidos, logod. Potius autem potionibus purgantibus quam pillulis Vtemur, quod magis ſiccent pillula liquidis medicamentis. Humores poſtea a cerebro auertemus ligaturis, frictionibus, clyſteribus fortioribus, ſuppoſitorijs, cucurbitulis ſimilibuſque diuerſionum inſtrumentis. Mox corroborabimus principes corporis partes, cerebrum potiſſimum atque cor, necnon reliquias reſoluemus. Somnum quoque qua conciliare poſſunt interea temporis adminiſtrabimus. Qua omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequemur, modo Vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Omnibus autem medicamentis addemus ea qua humectare poſſunt, cum maiori ex parte ab intemperie ſicca hic morbus proueniat. Subinde hoc morbo laborantes nonnulli, qui rem admodum ſerio agunt, eo quod ſerpentes aut ranas, aut ſpiritum, aliudVe ſimile ſe in Viſceribus habere exiſtimant, quorum nonnulli ſanati ſunt, eo quod in excrementis eorum dum purgantia medicamenta oblata fuerunt, huiuſmodi data opera inſcijs agris, immiſſa fuerint, ijs enim uiſis, falſam imaginationem depoſuerunt.

Methodus pro cognitione MELANCHOLIAE HYPOCHONDRIACAE INSERVIENS.

HYPOCHONDRIACA melãcholia vel flatuoſa, ſi quotieſcũq; iuxta ventriculũ, aut hypochondria fęculentus exaſſatur ſanguis, ex intemperie iecoris, ventriculi

culi aut venarum meſeraicarum. Hinc enim contingit vapores craſſos aduſtoſque atque malignos ad arcem cerebri eleuari eamque perturbare, & melancholica ſymptomata, vt ante diximus, excitare, ratione fere ſimili qua in ſuffuſione ab acrib. fuliginoſiſq; vaporibus ab inferiorib. partibus tranſmiſſis, ſymptomata eius mali excitantur. Contingit enim hic ab atris uaporibus a ventriculo, iecore, meſenterio, aut a partibus illis adiacentibus ad cerebrum tranſmiſſis, temperiem ipſius cerebri tpe mutari, vnde ét imaginatrix facultas læditur memoria cogitationeque illęſa permanéte. Materia huius mali humor nimirum atrabilarius magna ex parte principium ſuum habet partim a iecore, partim a liene. A iecore equidem frequenter, ob eiuſdem intemperiem generatur humor huiuſmodi melancholicus atque atrabilarius; cũ vero ſplen hunc non attrahit humorem propter aliquã eiuſdem quoq; viſceris noxam, tunc humor hic in venis meſeraicis ſubſiſtit lociſque vicinis.

PARS AFFECTA etiam hic ipſum eſt cerebrum. afficitur autem aut per conſenſum ventriculi, aut hypochõdriorum; illis enim in locis ſanguis ipſe melancholicus, ſæpe quaſi in parte inflammata coaceruatur. Aliquando quoque ab aliis partibus ventriculo vicinis calentibus iuſto magis, tranſmittitur. hinc enim ſanguis vicinus quoq; incaleſcit, & in melancholicum degenerat, contingitq; cerebrum ab illis partibus in conſenſum rapi.

SIGNA, præter communia melancholicorum ſigna, ex humoris ardore, æſtus in præcordijs ſentitur, cibiſq; frigidis iuuari videntur; ſępe ét ventriculi hypochondriorumque concurrunt dolores, potiſſimum ſumpto cibo concoctu difficili, hinc etiã cruditates multę, & quo maiores fuerint cruditates, eo magis creſcit malum, & contra, leuatur. Multa edunt, adſtrictam interim aluum habent. Flatus ructuſque acidi redduntur frequẽtes ab humorib. crudis melancholiciſve dictis in locis concluſis. Iiſdem in locis rugitus frequentes admodũ ſeu quædam murmura oberrant, eſtq; ſignum huic morbo maximè proprium. Frequener etiam humeri ſcapulæq; illis dolent, hypochondria ſurſum trahũtur, arteriæ moleſtè valideq; pulſant. A vaporibus eleuatis aurium ſonitus, venarum, oculorumque inflammationes fiunt. Somnus tum breuis, tum turbulentus fit. Vertigine

inſe-

infeſtantur. In plurimis corporis partibus ſaltus quidam diuerſi frequenter eueniunt. Vomitus fit pituitæ crudæ, cui bilis aliquando permiſcetur. Leuantur poſtquam bene concoxerint aſſumpta, item poſt alui deiectionem, vomitionem atque ructus.

CAVSA frequenter fit ſplenis vitio, cum uix attrahit ſanguinem melãcholicum a iecoris intemperie factũ. Alias contingit ſanguinem qui eſt in venis ipſius ventriculi, meſenterij, ſplenis, abdominis, inteſtinorum, partibuſque adiacentibus, a calore nimio, qui ex obſtructione ſæpe fit, aſſari, aliave aliqua ratione in atrum ſuccum degenerari, qui ſæpe diffunditur per meſenterium, ſplenem, parteſq; ventris adiacentes, vnde magna ſequitur inteſtinorum caliditas, in deque vapores ad cerebrum transferuntur, vnde hæc iam dicta ſymptomata effloreſcunt.

PROGNOSTICA. Longe eſt mitius hoc malum ſuperiorib. dictis, tempore interim in illas ſpecies degenerare contingit. quemadmodum autem ex proba concoctione ſumptorum plurimũ leuatur æger, ſic cruditatib. maximè exaſperatur morbus. Diuturno autem errore ſi altius radices agat hoc malum, furorem accerſit, aliquando quoque febrem hecticæ non abſimilem. In principio mali curatur facilius, vix autem remediis tollitur ſi inueterauerit.

Methodus pro curatione MELANCHOLIAE HYPOCHONDRIACAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER conuenit calidus atque humidus.

Victus ratio ad humidum vergat. Carnes conueniũt gallinarum, pullorum, caponum, perdicum, vitulinę, phaſianorum. Iuſcula quoq; carnium in parua quantitate data plurimum conueniunt, cum alioqui fluctuationẽ cruditatemq; in ventriculo faciant admittuntur vuæ paſſæ

cerasa

ceraſa dulcia, pruna, poma aſſata, quibus parum ſacchari addatur, ſintque refrigerata, eruntque medicamenti alimentique loco.

Potus. Cremor ptiſanæ cum parua cinnamomi ſeminumque aniſi quantitate. Vinum album aquoſum. Serum lactis, caprinum autem potius expetitur.

Motus vitãdus validus, & quidem conueniret equitatio, nauigatio, ambulatio, natatio in balneo artificiali dulci.

Somnus conciliandus arte, ſi parum dormiat, plurimum equidem confert.

Animi perturbationes procul relegandæ, muſiciſq; inſtrumentis, cantileniſq; oblectantib. animus reficiendus eſt.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de ſucco fumariæ, violarum, capillorum Veneris.

De pomis odoriferis, de ſucco borraginis, endiuiæ, de epithymo.

De corticibus citri de abſinthio.

Syrupus Byzantinus abſque aceto.

Aquæ lupulorum, Bugloſſæ, fumariæ, meliſſophylli, borraginis, violarum, endiuiæ, ſcabioſæ.

Decoctum radicum aſari, fœniculi, petroſelini, aſparagi, ruſci, graminis, valerianæ, ciperi cichorei.

Decoctum pulegii & centaurei minoris, nec non abſinthii, a multis fœlici cum ſucceſſu ſumitur.

Obſtructionem quæ tollere poſſunt, ventriculumque cõfortare, permiſcebunt hic præparantibus medicamentis.

VACVANTIBVS.

Confectio hamech, diacatholicon, diaphænicum.

Diaſena puluis ſanctus.

Elleboriſmus Matthioli, hiera logod. diacolocynthidos.

Pillulæ de lapide lazuli, fumariæ, Indæ.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Sena, polipodium, elleborus niger, epithymus.

Mannna

Vomitus plurimum iuuat, ſi diuturnum fuerit malum, potiſſimum ſi facile vomat, vẽtriculuſq; crudis opprimatur humoribus. Poſt cibum autẽ excitabitur cum aqua tepida, oxymelite ſimplici, aut cum infuſione radicum raphani & ellebori albi vel nigri.

Clyſtere ex decocto camomillæ, betonicæ, artemiſiæ, centaurei

taurei minoris, betę, cuſcutę, lupulorum, fumarię, carthami, epithimi, polipodii, foliorum ſenę, addito melle, hiera picra, logod ol: liliorum, uiolarum.

Venę ſectio fiat iecorariæ ſiniſtri brachii, ſi plenitudo magna fuerit, aut ſaluatellę, ſi menſes hemorrhoideſve ſubſiſtant. Et ſi pertinax morbus fuerit, ſecabitur, quoque uena frontis.

Vti autem præparantia medicamenta, ſic etiam purgātia ſępius reiterare conuenit, eo quod humores hunc morbū facientes, ſecundum plurimum multum ſunt terreſtres, vnde morbi plurimum oriuntur contumaces.

AVERTENTIBVS.

Lotiones, frictioneſque, necnon ligaturæ crurum.

Clyſteres.

Hæmorrhoidarum menſiumque prouocatio.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione hipochondriis apponātur ſi dolor nullus adſit, flatus enim ualide educunt.

Multum hic momenti habent ea quę a capite auocare poſſunt humores caput grauantes.

CORROBORANTIBVS, *intemperiemque membri emendantibus.*

Theriaca, diacuminum, aromaticum roſatum, diamargaritum frigidum.

Electuarium de gemmis, diamuſcum dulce, diagalanga.

Conſerua radicum & florum bugloſſę, uiolarum, conſerua magna.

Decoctum centaurei minoris, pulegii, abſinthii, chamępitios, chamædrios, ſeminum aniſi, fœniculi, petroſelini.

Syrupus fiat ex radice aſari, borragine, bugloſſa, cichoreo, floribus roſarum, centaurei minoris, camomillæ, foliis fumarię, abſinthii, chamędrios, chamępitios, ſcolopendrii, borraginis, lupulorum, hiſſopi, betonicę, ſeminis aniſi, fęniculi, dauci, vuis paſſis, ſirupo granatorum, pomorum dulcium & acidorum.

Vnguentum pro hipochondriis & ventre ex oleo capparorum, liliorum, camomillę, rutę, amigdalarum dulcium, floribus geniſtę, ſeminibus nigellę Romanę, cinnamomo, ammoniaco, aceto.

Odoramentum.

Fomentum fiat pro hipochondriis ex aqua & uino, in qui-

bus ſint decocta abrotanum, melilotus, ebulus, camomilla, epithymus, thymus, artemiſia, ſena, polypodium.

Balneum aquæ dulcis mirifice iuuat ex maluis, violis, beta, camomilla, roſis ſiccis, fœniculo, butyro, lacte.

Medicamenta valenter calefacientia, & exiccantia hic non admittemus, uti eſt aurea Alexandrina, aliaque ſimilia Imo aſſignatis pulueribus cordialibus modicè admodum vtemur, cum corpus humoreſque ſiccent, eaq; ratione morbum augeant.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Cucurbitulæ ſine ſcarificatione mire flatus reſoluunt.

Fomentatio hypochondriorum ex decocto pulegii, anethi, rutæ, abſinthii, foliorum lauri, ſerpylli. Aut fiat ex aceto in quo decocta ſint ſemina cumini, aniſi, pulegium.

Sacculus ex floribus camomillæ, roſarum, ſeminibus aniſi, cumini, fœniculi, fœnugræci, folijs lauri, ſerpylli, abſinthii, rutæ, pulegii, Aceto irrigetur, caleatque dum apponitur ventriculo.

Vnguentum ex oleo nardino, abſinthii, rutæ.

Cataplaſma ex radice cyperi, floribus camomillæ, ſeminib. fœniculi, aniſi, cumini, fœnugræci, foliis artemiſiæ, ebuli roriſmarini, abſinthii, oleo rutaceo, abſinthii.

Irrigatio fiat capitis, cum aqua dulci in balneo deſcripta, ſomnum equidem optimè allicit.

Dolorem horum nonnulla mitigant, nonnulla flatus diſcutiunt, aliqua ſunt quæ ſomnum inuitare poſſunt.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in HYPOCHONDRIACA MELANCHOLIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO MELANCHOLIAE HYPOCHONDRIACAE. ℞. foliorum mercuralis, maluæ, pulegii, florum ſambuci, camomillæ, meliloti, centaurii minoris ana m. 1. geniſtæ m. 1. ſ. foliorum betæ, braſſicæ, lupulorum ana m. ſ. cuſcutæ m. 1. ſeminum aniſi, carthami, fœniculi ana drach. vi. polypodii quercini vnc. 1. ſ. ſenæ Alexandrinæ vnc 1. epithymi ℥. v. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. 1. ſ. colaturæ addatur ſp. hieræ logod. pul ſancti ana drach. 1. ſ. confectionis hamech ʒ. iii.

olei

olei liliorum, violarum, anethini ana. vnc. 1 mellis violacei vnc. 1. ſ. ſalis communis ℥. 1. fiat *Clyſtere*, quo ſemel in ſeptimana vtatur, & reſiduo clyſteris poterit fieri cataplaſma pro ſplenis regione. Reddito clyſterio dentur ſequenti die mithridati optimi, theriacæ magnæ an. ℈. ii. vini Hippocratici ſubiecti vnc iiii fiat *Hauſtus*.

Rec. ſyrupi de epithymo, violarum an. vnc. 1. de ſucco borraginis, byzantini abſq; aceto an. vnc. 1. ſ. aquarum violarũ, borraginis, lupulorum an vnc. iiii. fiat *Iuleb*.

Rec. radicum fęniculi, graminis an. vnc. 1. borraginis vnc. ii. foliorum betonicæ, pulegii, hyſſopi, cẽtaurei minoris an. m. ſ. ſeminum aniſi, fœniculi, dauci ana. ʒ. iii. fumariæ, capreolorum lupuli an. m. 1. epithymi vnc. ſ. nucis muſcatæ, ʒ. iii. corticum citri ʒ. v. vuarum paſſarum enucleatarum, vnc. 1. glycyrrhizæ raſæ drachmas quinque, ſeminis cucumeris ʒ. vi. florum cordialium ana. m. 1. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, colaturæ addatur ſyrupus granatorum, pomorum dulcium acetoſorumque, de ſucco borraginis an. vnc. 1. fiat *Potio*.

Recip. rad. borraginis vnc. 1. ſ. centaurei minoris, pulegii, an. m. 1. ſ. ſeminum aniſi, fęniculi an. ʒ. iii. vuarum paſſarum vnc. 1. ſ. foliorum ſenæ, polypodii quercini an. vnc. 1. epithymi unc. ſ. florum cordialium an m. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad lib 1. ſ. colaturæ addatur diacatholiconis vnc 1. ſ. hieræ logod ʒ. 1. ſyr. byzanthini, de epithimo an. vnc. 1. ſ. fiat *Potio* qua frequenter vtetur.

Rec. confectionis hamech ʒ. iii. pulueris ſancti ʒ. 1. diacatholiconis ʒ. ii fiat *Bolus*.

Rec. pul. hieræ logod. ℈. j. ſ. ſp. hieræ picrę Gal. ℈. ii. ſyr. de abſinthio q. ſ. fiant *Pillulæ*. Poſt horã bibat decocti hordei mundi, aut ptiſanæ hauſtum addendo aliquid ſacchari. Vomitus poſtea prouocetur cũ vnciis ſex aquę tepentis, in qua oxymellis vnc. ii. diſſolutæ ſint, aũt cũ raphani ſucco, q. ellebori albi viribus perfuſus ſit, in quẽm finem ʒ. j. ellebori albi raphano paſſim inſeratur, & per triduum detineantur partes. hinc ſuccus raphani expreſſus propinetur.

Rec. conſeruæ rad. bugloſſæ vnc. 1. ſ. violarum vnc. ſ. dia muſci dulcis, roſatæ nouellæ an. ʒ. ii. lætificantis Gal. ʒ. ii. ſ. ſyrupi de ſucco borrag. de corticib. citri an. q. ſ. ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam.

Rec ſp.diarhod.abbatis ſcrup.ii.roſatæ nouellę,aromati ci roſati Gabri an.ſcrup.1.florũ bugloſſæ ſcrup.1. ſ. corticũ citri ℥.j.ſeminum aniſi ℥.iii.ſacchari violacei,roſacei,conſeruæ radicum bugloſæ ana.vnc. 1. ſyr. de ſucco borraginis q.ſ.fiat *Electuarium* in forma opiati.

Rec.radicũ borrag vnc.ii. polypodii vnc.ſ.corticũ radicũ capparorũ ℥.ii.ſeminum aniſi,carni an ℥.iiii.florum uiolarũ,bugloſſę ana.m.ſ.coquantur in duab. libris aquę ad medietatis conſumptionem, ſub finem coctura adde vini odorati lib j.modice.vna bulliant,hinc colaturæ adde nucis muſcatæ,cinnamomi,roſatæ nouellæ an.℥. ſ. ſacchari albi q. ſ. ſecundum artem fiat *Potus Hippocraticus*.

Rec.pulegii,abrotani an.m j.ſ.florum camomillæ,meliloti an.m. 1.ſeminum aniſi,cumini an.unc. 1.epithimi,polypodii quercini an.℥.vi centaurij minoris,rutæ an m.ſ.coquantur in æquis portionib. aquę & vini,ad tertiæ partis cõſumptionem,ſub finem addatur aliquid aceti ſquillitici, fiat *Fomentatio* pro ventriculo.

Rec.olei capparorum , liliorum,amygd.dulciũ an. vnc.ſ. ſeminum nigellæ,anethi,cinnamomi electi an ℈.ſ.croci gr. xii,ammoniaci ℥.ii.ceræ q ſ.fiat *Vnguentum* molle,quo poſt fomentationem partes uentriculo ſubiectæ vngentur matutina ueſpertinaque hora.

℞.olei rutacei,in quo ſemina aniſi,cumini, centaurei minoris cocta ſint,vnc. 1.picis naualis vnc ii: miſceantur,uentriq; accommodentur,ſi flatib.turbetur,ſtomachus autem cum oleo maſtichino atque macis vngatur.

Rec roſarum rubrarũ, florum camomillę an m.1. foliorũ centaurei minoris,pulegij,abſinthii an.℈.iiii.ſeminum rutę,aniſi,fęniculi,cumini, fœnigręci an.℥.1.ſ.craſſiuſcule cõtundantur,fiat *Sacculus* pro ſtomacho, cum aceto vinoque albo irroretur ſæpius,ventriculoque applicetur calens.

Rec.radicũ ebuli unc. 1.foliorũ rutę,ſambuci,anethi an. m.ſ. ſeminum aniſi cumini,dauci an.unc.1. cinnamomi ℥ ſ. contuſa coquantur in ęqua portione uini odoriferi & aquę fiat *Fomentatio* abdominis , in quo flatus obmurmurare ſolent.

Rec.rad.ebuli unc.ii.foliorũ betæ,violarũ,braſſicæ, maluę,mercurialis an.m.ii.lupulorum,fumariæ,centaurei minoris an.m 1.ſ.florum camomillę. meliloti an. m ii.ſ.ſeminum

num

num lini, fœnigręci, an.vnc.iiii coquantur in aqua q. ſ. ad tertię partis conſumptionem, in quo lactis menſuræ aliquot infundantur, & butyri recẽtis lib.iii diſſoluantur, fiat *Balneum*. Cum ficubus, fermento, ſinapio, cantharidibus, aceto. fiat *Cauterium* potentiale, quod ſiniſtro hypochondrio ſuperponatur.

APPENDIX AD PRAEDICTA

Beneficio clyſteris aluus primo ſubducatur, hinc vena aperiatur. Humor deinde melancholicus obediens natura reddatur. Humores demum noxij è corpore protrudantur. Mox quæ corroborare cerebrum, iecur atque ſplenem, & quæ relictam materiam diſsipare poſſunt, præſcribantur. Hinc rurſus propter pertinaciã mali humores prædicto modo concoquemus atq; purgabimus, parteſq; prædictas roborabimus, idq; toties repetemus donec malum miteſcere videbimus. Tandem etiam a loco affecto materiam peccantem aut ventoſis aut emplaſtris rubificantib. educemus. Quæ omnia nunc, anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Cauendũ autem hic diligenter a multum calefacientibus atque exiccantibus, ſiue alimenta hæc fuerint, ſiue medicamenta. Vnde nonnulli, vt ventoſitates rugituſque compeſcant, huiuſmodi vtentes medicamentis, nec non alimentis, plurimum peccant, morbum ſic augentes. debent tamen medicamenta ſubinde declinare magis ad calidum, alias magis ad frigidum, ſecundum exigentiam rerum circunſtantium, materiei nimirum accidentiumque. Ea inſuper quæ flatus generare, aut in corpore exiſtentes retinere poſſunt, hic quoque inhibenda ſunt.

Methodus pro cognitione VERTIGINIS INSERVIENS.

VERTIGO malum eſt in quo tum caput, tum alia omnia circumagi videntur, ita quidem cerebrum ſenſuſque exagitans, vt ſępe laborans corruat, niſi propinquis

nitatur adminiculis. Contingit enim hoc malo laborantes in terram ſubinde citra corporis rotationem in circuitum cadere, haud ſecus, atque illi, qui in circulum circumuertuntur, hocque ſi attentent, ab vna rotatione id illis accidit, quod aliis a pluribus contingit, cum etiam citra circuitionem illud illis accidat, quod alijs euenit cum frequenter in circulo circumferuntur. Immo idem aliquando perpetiuntur, ſi alium aliquem, aut rotam, aut aliud aliquid circumagi viderint. Lęditur hinc virtus viſiua, hinc ſēſus communis, necnon imaginatiua. Eſt autem hæc paſſio Epilepſiæ multum vicina, a qua differt in hoc, quod ſenſib. vertiginoſus non priuetur, neque ad modum ſpaſmatis, diuerſo raptu afficitur.

PARS AFFECTA eſt cerebrum; ex functionum oblæſione hoc euidenter conſtat; animalis enim functio oblęditur. In hoc malo cerebrum ſubinde primario afficitur; tuncque præceſſit capitis dolor, eiuſdemque grauitas, olfactus guſtuſque læſio, aurium quoque ſonitus, nulliuſque partis ſubiectæ læſio obſeruata fuit. Alias vero cerebrum ipſum afficitur, eo quod ori ipſius ventriculi, præcordiis, aliiſve partibus inferioribus conſentiat, ſæpe enim ibi praui humores aceruantur, aut alimenta corrupta continentur, cruditateſque generantur noxiæ. Tunc præcedit nauſea, ſtomachique morſus, proſtratio appetitus, cordis eroſio. Si ab alia aliqua corporis parte fiat, menſibulve ſuppreſſis; id ex propriis ſignis elucebit. Eſt autem vertigo ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis viſiuæ & imaginatiuæ; vtraque enim deprauata eſt.

SIGNA. Intuitum non ferunt eorum quæ velociter in gyrum mouentur. Fit viſio deprauata quoque: omnia enim circumagi videntur, oculiſque ſæpe tenebræ offunduntur. Adde, quod diſpoſitio fiat ad caſum. Sæpe etiam cadunt ſi, vel parum admodum in circulum circunuertantur, animalis enim actio princeps, & ſenſibilis læditur. Fit & imaginatio deprauata: concurritque prius capitis grauitas. Erunt autem huiuſmodi accidentia magis continua, ſi primario cerebri vitio fiat, nec alterius alicuius partis ſubiectæ affectio aliqua per propria ſigna adeſſe intelligatur.

CAV.

CAVSA. Frequenter fit ab abundantia ſanguinis feruidi, multumque ſpirituoſi, ſi naribus non reiiciatur paratas, ut effluat. Hoc frequenter in acutis obſeruamus morbis. Sæpe quoque ab humoribus fit crudis, ſubinde etiam malignis, qui aut in capite, aut in ſubiecta corporis parte aliqua generantur, & ut plurimum a ſtomacho, dum multæ cruditates in eo generantur; nec non a matrice ortum habet, propter communitatem, quam dictæ partes cum cerebro obtinent. Præterea conſuetæ excretiones ſuppreſſæ, & ut in genere dicam, omnes humores a quibus generantur, atque eleuantur multi vapores ſpiritusſque flatuoſi, craſſi atque calidi, turbulenti, malignique, hi enim poſtea ſuo motu mouent ſpiritum animalem (qui animæ uehiculum eſt potiſſimum in anterioribus ventriculis cerebri) in circuitum, aut alio quaſi ſimili motu inordinato, ita quidem ſerio, vt homo idem exterius fieri exiſtimet, quod interius accidit; ſicque imaginatricis facultatis iudicium peruertitur, ſicque homo vere circumagi, nec non prolabi ſubinde exiſtimat. Nec mirum, in orbem equidem feruntur dicti uapores haud ſecus, atque flamma, nec non fumus in furno circumagi ſolet; dum iis exitus non patet per cerebri meatus obſtructos. Fit etiam ab intemperie calida ipſius cerebri, quæ multos vapores validè allicere poteſt, nec non humores extenuare, & in feruorem, furoremque agere. Rurſus omnia, quæ cerebrum conturbare, aut humores exagitare, calefacereque poſſunt, vti ſunt exercitia immodica, ſolis calor, aliaque conſimilia, quæ acceſſionem reuocare poſſunt, malum etiam hoc excitare ſolent.

PROGNOSTICA. Vertigo ſi diu durauerit, apoplexiæ, & morbo comitiali proxima eſt, & quidem paruam Epilepſiam ſuperior ætas vocauit, vnde negligenda nequaquam eſt, cum in perniciosiſſimos iam dictos affectus facile permutari poſſit.

Methodus pro curatione
VERTIGINIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit temperatus, lucidus atque purus.
Cibus conuenit qui bonum ſuccum generare poſſit, & qui facile concoquitur, minimeque exiſtat flatuoſus, ſit quoque ſtomacho gratus.
Tam autem hic cauendum a fame quam a ſatietate.
Potus ſit vinum aquoſum.
Motus atque exercitium conuenit temperatum, capiti tamen quies potius expedit.
Somnus conuenit mediocris.
Excrementa alui arte, aut natura promouenda ſunt indies.
Animi perturbationes non admittat, iram, nimirum, mœrorem, triſtitiamve.

VACVANTIBVS.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.
Diaprunum ſolutiuum.
Diacatholicum, electuarium de pſyllio, hiera logodii.
Hiera picra, diacolocynthidos.
Pillulæ cocciæ, aureæ, arabicæ, maſtichinæ, aggregatiuæ, ſine quibus eſſe nolo, de quinque generibus myrobalanorum.
Tamarindi, rhabarbarum.
Manna, ſena, polypodium, epithymus, myrobalani citrini.
Agaricus trochiſcatus.
Vomitus confert dum a ventriculo ortum habet.
Humori peccanti conuenientia eligemus medicamenta, neque enim vnus eſt ſemper humor peccans; frequenter. n. bilis aliis humoribus prauis in hoc malo permiſceri ſolet, & propterea, quæ bilem purgare poſſunt, aliis magna ex parte permiſcenda ſunt.

REVELLENTIBVS *diuertentibuſque.*

Vena cephalica ſecetur,idque repetitis vicibus,modò a ſanguine,vel a calidis humoribus malum fiat.

Clyſteres acres plurimum hic proſunt, potiſſimum ſi ſanguinem educere non licet.

Frictiones extremitatum panno lineo calente fient; plurimum enim laudantur,deſcendemus autem ſenſim,a brachijs colloque vſque ad pedes. Caput autem non attingemus,eius enim frictio nocet,niſi optimè purgatū fuerit antea corpus vniuerſum,cum caput potius repleat vaporibus humoribuſque.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione partibus diſtantioribus primò applicentur,hinc occipitio apponantur.

Hæmorroidarum venarum apertio fiat, menſtruorumque prouocatio.

Sternutamenta.

Gargariſmi.

Apophlegmatiſmi.

Cauterium è fermento, cantharidibus, aceto;occipiti poſt aures apponetur. Vel eius loco fiat cauterium actuale in capitis ſummitate, optimè enim reſoluuntur vapores hac ratione.

Errhina è ſucco cyclaminis,aut anagallidis,qui naribus attrahetur Aut nigella oleo veteri,nitroque admiſto;prædicto modo naribus attrahatur, optimè enim caput per nares purgat.

SISTENTIBVS *ſpirituum motus turbulentos.*

Syrupus cidoniorum,granatorum,roſatus.

Saccharum roſaceum.

Succus berberorum, Ribes.

Diacidonium ſine ſpecibus.

Aqua lactucæ,roſacea,violarum,plantaginis,meliſſophylli.

Odoramentum cum camphora,roſis,acetoque fiat.

Oleum roſaceum.

Irrigatio capitis ex oleo roſaceo & aceto.

Poſtquam alimenta ſumpſerit æger, dentur præſentia in eum finem,ne vapores ad caput ferantur.

CONFORTANTIBVS *& reſoluentibus reliquias.*

Syrupus de pomis, ſtœchade, bugloſſa.

Conſerua borraginis,bugloſſa.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Saccha-

Saccharum roſatum.

Diarhodum abbatis, aromaticum roſatum.

Diatragacanthum frigidum, diatrium ſandalorum.

Diamuſcum dulce.

Decoctum roriſmarini, betonicę, euphraſiæ, mentæ, ſaluiæ, ſtœchados, centaurei minoris, galangæ, cinnamomi, ſeminum fœniculi, aniſi, glycyrrhizæ.

Odoramentum ex nigella, maiorana, caſtoreo.

Embrocha capitis fiat ex digerentium materia.

Balneum fiat ex iiſdem.

Cauterium prædictum.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in VERTIGINE, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO VERTIGINIS. ℞. radicum acori, galangæ, angelicæ ana ʒ.iiij. ſaluiæ, origani, menthæ ana m.j.ſ. florum betonicæ, ſtœchados, centaurei minoris an. m. j. ſeminum aniſi, fœniculi, carui ana ℥.j. agarici albi & leuis ʒ.ij ſeminum carthami vnc.ſ. polypodij, ſenæ Alexandrinæ ana ʒ.vj. coquantur in aqua q ſ ad lib.j.ſ colaturæ adde pulueris diaſenæ ʒ.ij. hieræ diacolocynth. ʒ.j diacatho. vnc.j. fiat *Clyſtere*.

℞. ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro vnc.ii. ſyrupi de ſucco endiuiæ vnc.j.ſ. aquarum abſinthij, cichorei, endiuiæ ana vnc.iij. fiat *Iuleb*.

℞. rad. graminis ℥.j.ſ. foliorum endiuiæ, cichorei ana m.j.ſ. ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ.iij. glycyrrhizæ raſæ ℥.ſ. polypodij quercini ℥.j. rhabarb. electi ʒ.iij. coquantur in aqua q.ſ. ad lib j.ſ. colaturæ adde ſyrupi roſarum ſolutiui vnc.iij. fiat *Potio*.

℞. pillul. hieræ picræ Galeni, aggregatiuarum ana ℈.j. ſ. ſyrupi mentæ q. ſ fiant *Pillulæ*, quæ imperabuntur ſi a ventriculo mobiles vapores cerebri ſpiritus perturbent.

℞. pill. Arabicarum, ſp. hieræ ſimp. Galeni ana ʒ.ſ. rhabar. optimi, agarici trochiſcati ana ℈. ſ diagridij gr.iiij. ſyrupi mentæ & ſtœchados q ſ. fiant *Pillulæ*; ante cœnam ſumat hora vna ſemel in ſeptimana dragmam mediam.

℞. radicum betonicę, aſari ana ℥.j. hordei mundi ℥.ſ. ſeminum

num raphani ℥.ii. coquantur in aqua q ſ. ad tertiæ partis conſumptionem. Huius colaturæ ſumantur ℥.v.quibus adde oxymellis ſquillitici vnc.ij.ſumatur in aurora. Poſtea ſumat iuſculi gallinarum bonam quantitatem, pauloque poſt ad vomendum ſe componat, & reiteret iuſcula

℞. ſyrupi granato. acetoſi ſimplicis ana ℥.j. ſ.decoctionis hordei ℥.vj aquarum endiuiæ, plantaginis, lactucę ana ℥.ij. ſ.fiat *Iuleb*, vapores aſcendentes prohibet, ſiſtitque ſpirituum motus.

℞.carnis cidoniorũ ℥.ij. conſeruæ roſarum ℥.j. anthos ℥. ſ.aromatici roſati Gabri.℥ j.ſ. ſyrupi roſati ℥.j.ſ.miſceātur; fiat *Mixtura*, a cœna necnon a prandio detur dragma vna.

℞.foliorum ſaluiæ m.iij ſeminum pęonię ℥.j. aniſi ℥.ſ.glycyrrhizæ raſæ ℥.vj.caſtorei ℈.j.coquantur in vini ſufficienti quantitate ad lib.j fiat *Potio*.

℞.radicum galangæ, zedoariæ ana ℈.iiij.ſaluiæ ℥.ij.ſ.ziniziberis conditi ℥.j.nucis muſcatæ, cinnamomi ana. ʒ.j. ſeminum pæoniæ ʒ.j. ſ. iuniperi ʒ.j. mentæ ℈.j.ſ. ſyrupi roſati ſimplicis q.ſ fiat *Electuarium* molle.

℞.aromatici roſati, diarhod abbatis ſine moſcho ana ʒ.j. ſacchari albiſſimi & aquarum abſinthij ana q.ſ. fiat *Electuarium in tabulis*.

℞.ſeminum nigellæ Romanæ ʒ.ij.nitri ʒ. j. olei antiqui q.ſ.fiat *Caputpurgium*.

℞.ſucci betæ, maioranæ ana ℥.j ſ. ſucci foliorum cucumeris ſilueſtris ʒ.iiij.nigellæ Romanæ ʒ.j.miſceātur, huius portio aliqua naribus attrahatur.

℞. vuarum paſſarum enucleatarum ℥ j. hyſſopi, origani ana ʒ.j.acori conditi, ſeminum ſinapi ana ʒ.j. ſ.piperis, maſtichis ana ʒ.j.mellis q.ſ.fiat *Maſticatorium*.

℞.radicum aſari ℥.ſ. foliorum betonicæ, ſaluiæ ana m. j. pyrethri, ſeminum ſinapi ana ʒ ſ.coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis cõſumptionem, colaturæ adde oxymellis ſquillitici ℥.ij fiat *Gargariſmus*.

℞. olei liliorum alborum vnc.j. ſ. de caſtoreo vnc. ſ. vini odoriferi vnc.iii bulliant ad vini conſumptionem, hinc adde ceræ & aceti parum, fiat *Vnguentum*.

℞. foliorum betonicæ, florum camomillæ, roſarũ an.m.j. ſeminũ nigellæ vnc.ſ.coriandri præparati ʒ.iij. ſiccata modicè cõtundantur, & cõſuãtur in pãno lineo ad *Pileoli* formã.

APPEN-

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo acri clyſterio excrementa quæ in inteſtinis obhærent, a quibus vapores acres ad caput deferuntur, educe mus. Demum uenæ ſectionem inſtituemus vt prædictum eſt, ſi nihil impediat. Hinc purgante medicamento vacuabimus plenius humores peccantes, vaporumq; copiam generantes. Poſtea frictionibus, ventoſis, ſcarificationibus, clyſteribus, reuellemus vaporum impetum in partem oppoſitam. Adſtringentia, vaporũq; aſcenſum ad caput prohibentia, etiam mox a principio imperabuntur, cum aqua nimirum roſata ℥. ij. aceti ℥ iij Poſtremo ventriculum caputq; roborabimus, reliquiaſq; diſcutiemus maſticatorijs, naſipurgijs, alijſq; huiuſmodi ingenijs. Quæ oĩa nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu cõſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeãtur. Si a ſtomacho malum originem habeat, quod vt plurimum fit, vomitus prouocetur, ut prædictum eſt. Si a matrice aut alijs membris id fiat, curetur vt in ijs locis oſtẽdi, poſt confortetur cerebrum. Si fiat a rebus velociter circunductis vel motis, a cõſpectu eorum ablegetur. Si ob diuturnam fiat inediam, cruſtam panis in vino generoſo madefactum ſumat. Si ab humoribus ſubſiſtentibus fluereque ſolitis oriatur, eorum excretionem vſitatam ſollicitabimus.

Methodus pro cognitione
I N C V B I
I N S E R V I E N S.

INCVBVS eſt paſſio, in qua homo a magna mole incumbente ſuffocari ſe in ſomno putat, loquendi reſpirandique concurrit magna difficultas, ſenſuſq; ſtupeſcunt, non autem adimuntur. Ab epilepſia differt in eo, quod materia epilepſiam faciens ſit uenenata, nequaquam autem in incubo Præterea hic nulla fit cõuulſio uti in epilepſia euenit.

PARS AFFECTA: Præcordia diaphragmatiſque partes hic affici contingit; id quod ex actione læſa conſtat; homo equidem ſe ſuffocari ab aliqua re incũbente imaginatur, ſpiritus quoq; cũ difficultate magna ducitur. Cerebrũ inſuper in hoc malo lędi contingit, per conſenſum partium

tium

tium ſubiectarum,a fumis equidem aſcendentib.contingit motrices ſenſibileſq; functiones perturbari, ſenſus equ.dé fit torpidus,difficiliſq; motus,malè denique imaginantur.

SIGNA. Difficilis fit motus, atque ab aliqua re ſe in uadi aut opprimi homo credit; aliquid enim ſuo inſidere pectori putat,torpiduſq; fit in ſomno ſenſus,ſuffocationiſq; fit imaginatio, ita ut uocem edere non poſſit etiamſi clamare laboret,aut ſaltem incerta maleq: diſcreta editur uox & aliquando quoque mugit ut flentes. Phantaſia ita quoq; offenditur,ut ſubinde ſpectrum ſerio adeſſe exiſtimet, unde anxietas tandem etiam concurrit, clamandiq; deſideriū enaſcitur,hincque ſanguinem quaſi ebullire contingit atq; incaleſcere,ſicque ſpiritibus attenuatis, meatibuſque apertis,perrupto ſomno,repente homo excitatur.

CAVSA. A craſſa frigidaque pituita, necnon a ſanguine craſſo atque melancholico circa pręcordia uenaſque pectoris exiſtente oritur,unde uapores craſſi eructātur;quibus quotieſcunque uapores multi crudi a crapula enatī permiſcentur,tunc dictis in locis partes diaphragmatis premūtur,nec non pulmonis,unde impedite homo reſpirat,ſeque ſuffocari putat, hinc ubi in fauces ſe inſinuant, uox ſupprimi uidetur In cerebrum denique ſi tranſmittantur,ſenſum ipſamque mentem perturbāt triſtibus quibuſdam ſpectris. Tales uapores aliquando etiam eructant hęmorrhoides mēſeſque ſuppreſſi in illis in quibus fluere conſueuerunt. Nequaquam autem ab inſultante fit uetula, ut multis perſuaſum eſt etiam hodie.

PROGNOSTICA. Incubo dięta utens tenui nix moleſtatur,multis autem cruditatib.oneratis familiare eſt. Rarius quoque irruit in illos qui lateri incumbunt. Hic affectus ſi frequentius diutiuſque concurrat,apoplexiam tandem minatur,aut epilepſiam,necnon maniam, ſępius melancholiam hipochondriacam,uertiginem, paraliſim, ſpaſmum,neruorum diſtentionem aut ſubitam mortem: Neque enim rarum eſt multos fuiſſe è medio ablatos tempore ſomni in lecto. Pueris magis eſt frequens malum, & obeſis corporibus, nec non quibus concoctio impeditur. In hoc malo poſtquam experrecti fuerint,frigidi ſudores,cordiſue tremores ſi fiant,peſſimum eſt.

Metho-

Methodus pro curatione
I N C V B I
I N S E R V I E N S.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

V I C T V S R A T I O N E.

AER moderatè ſit calidus atque lucidus. Frigora, ventos, ſolareſque radios vitent.
Cibus ſit facilis concoctionis bonique ſucci, non ventoſus. Parumque comedat, potiſſimum tempore cœnæ.
Potus ſit vinum album, aquoſum.
Somnus diuturnus, & potiſſimum qui ſtatim a cibo admittitur, noxius eſt.
Excrementa alui reſpondeant arte, aut natura.
Animi quies concilianda.

P R AE P A R A N T I B V S.

Syr. ſtœchados, menthæ, abſinthij.
Oxymel ſimplex.
Melicratum.
Aqua abſinthij, maioranæ, buglosſæ, betonicæ, fumariæ.
Decoctum radicum fœniculi, petroſelini, roriſmarini, hyſſopi, endiuiæ, borraginis, bugloſſæ, fumariæ, cuſcutæ, ceterach, cichorei, ſummitatum lupulorum, capillorum Veneris, florum violarum, corticum radicum capparorum, glycyrrhizæ, vuarum paſſarum, melle & ſaccharo addito.
Syrupus fumariæ, lupulorum, pomorum.
Prioribus dum pituita plus æquo retundat, poſterioribus verò dum melancholia exuberat, vtemur. Idem in purgantium materia obſeruetur.

V A C V A N T I B V S.

Venæ ſectio fiet ſi corpus fuerit plethoricum, aut ſi menſes aut hæmorrhoides retineantur præter conſuetudinem, primò quidem ſaphenæ, poſtero die ſecetur humeraria, eoque liberius educatur quo ſanguis craſſior fuerit: tandem ſi præcedentium ſubſequentiumq; vſu malum non profligatur, vena frontis, aut ea q̃ ſub lingua eſt, ſecetur.
Pillulæ cocciæ, de agarico, maſtichinæ, ſtomaticæ.

Hiera

Hiera picra Galeni, Hiera diacolocynthidos, logodij Ruffi.
Caſſia fiſtula.
Pillulæ de lapide lazuli.
Diacatholicum; Diaphœnicum.
Diaſena.
Sena.

REVELLENTIBVS *deriuantibuſque.*

Clyſteres acres.
Cucurbitulæ ſuris crurum appoſitæ.
Frictiones capitis in poſteriori parte fiant, atque pectinationes.
Errhina leuia.
Gargariſmi.
Sternutamentum cientia.
Apophlegmatiſmi leues.

PROHIBENTIBVS *vapores ſurſum aſcendere.*

Diarhodum abbatis.
Caro cydoniorum ſine ſpeciebus.
Diamargaritum frigidum.
Saccharum roſatum.
Corallum.

CORROBORANTIBVS, *digerentibus, reſoluentibuſque reliquias.*

Theriaca, Diambra; Diamoſcum dulce.
Aromaticum roſatum; Pliriſarcoticum.
Dianthos.
Conſerua anthos, bugloſſæ, acori.
Pæoniæ ſemen nigrum & radix.
Nux muſcata.
Vnctio capitis, pectoris, & ventriculi ex oleo camomelino, anethino, calido vino.
Fomentatio capitis ex oleo anethino calente.
Dropax tum capiti, tum hypochondrijs aptari poteſt ex quinque partibus picis, & vna olei ſpicæ, vel maſtiches; modicè autem caleat dum applicatur, linteoloque detrito implicetur, ne cuti pertinacius inhæreat.
Sacculus ex floribus bugloſſæ, violarum, roſarum, folijs meliſſæ, quæ vino albo & aqua meliſſæ irrorentur, cordique applicentur; modice autem caleant.
Cucupha fiat ex betonica, ſampſucho, floribus anthos, ſtœchados,

chados, roſarum rubrarum, cortice citri, caryophyllis, nuce muſcata, radice cyperi, coriandro præparato, oleo anethino.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in INCVBO, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO INCVBI ℞. decocti ſubiecti lib. j. in eo diſſoluantur ſp. hieræ logod. ʒ. j. ſ. pul. ſancti ʒ. ij. ſ. ol. camomelini, anethini, rutacei ana vnc. j. vini maluatici vnc. iij. fiat *Clyſtere*.

℞. radicum acori vnc. ſ. angelicæ ʒ. vj. foliorũ betonicæ, chamæd. uiolarũ ana m. j. roſarum rubrarum, camomillæ, meliloti ana m. ſ. coquantur in iuſculo carnium q. ſ. ad lib. ſ. colaturæ adde pul. diaſenæ ʒ. ij. hieræ logod. ʒ. i. diacatho. vnc. ſ. olei rutacei, camomel ana vnc. i ſ ſalis ʒ. i. fiat *Enema*.

℞. ſyr. ſtœchados, abſinthii ana vnc. i. ſ. oxymellis ſimpl. ſyr. menthæ ana vnc. ſ. aquarum abſinthii, bugloſſæ, lupulorum ana vnc. iiii. fiat *Iulepium:* dentur vnc iiii.

℞. diaſenæ ʒ i. ſ. diaturbith cum rhabar. ʒ. vi. oxymellis ſimpl. vnc. i. aquarum lupulorum, fumariæ ana unc. i. ſ. fiat *Hauſtus*.

℞. pillul. de agaric. cochiarum ana ℈. i. ſ. pul hieræ logod. ℈. ſ ſir. ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ* viii. ſumantur poſt medium noctis.

℞. theriacæ androm ʒ. i. mithrid. rad. angel. ana ℈. i. aquarum angelicæ, cardui benedicti ana vnc. i. ſ. fiat *Bolus*: detur poſtero die mane.

℞. oximellis ſquillitici vnc. ii. decocti raphani vnc. vi. olei dulcis vnc. i. ſ. fiat *Vomitorium* medicamentum, quo cruditates uentriculi ex crapula enatę propellantur.

℞. rad. acori, angelicæ, pæoniæ ana unc. ſ. fœniculi graminis ana unc. i. fumariæ, betonicæ, cuſcutæ, ſcolopendriæ, acetoſæ ana m i. hiſſopi, praſſii, endiuiæ, borraginis ana m. ſ. ſem. aniſi, cumini ana unc. ſ. uuarum paſſarum unc. i. pruna Damaſcena numero viii. flor. cordial. ana m. ſ ſenæ Alexan. polipodii quercini ana unc. i. agarici albi & leuis zinzib. an. ʒ. i ſ nucis muſcatæ ʒ. ii coquantur in aqua q. ſ. ad lib. i. ſ. colaturæ adde mellis optimè deſpumati, ſacchari albiſſimi an.

unc. j.

vnc.i. fiat *Potio*; qua utetur vbi plenius concocti ex urina obſeruabuntur humores: dentur vnc.iiii.in aurora per quatuor vel quinque dies.

Rec.conſ.acori vnc.iii.detur ℥.i.ſingulis vicibus poſt ſumptum pharmacum.

Rec.arom.roſ.Gabri ℥.iii.theriacę veteris ℥ i.ſ pleresar cotici ℈.iiii.diamuſci dulcis ℈.ii. ſ. conſeruę anthos,acori an.℥.iiii.ſeminũ pęoniæ ℈.iiii.coriandri ꝑparati ℈.ii.ſirupi ſtœchados q.ſ.*ad Electuarÿ* conſiſtentiã:detur à cibo ℥.i.

Rec.diacimini ℥.ii.ſeminũ aniſi,rad.enulę campanę, angelicæ ana ℥.i.ſ aromat.roſati Gabrielis ℥.ii. ſ.nucis muſcatę,cinnamomi ana ℥.i.corticum citri cond.vnc.i.ſ.ſir.de epithimo q.ſ.fiat *Elect.* ad formam opiati.

Rec olei anethini,amigdalarum dulcium an vnc.i. camomelini unc.ſ.ſeminum pęoniæ ℥.ſ.uini generoſi nonnihil, & cerę q.ſ. fiat *Vnguentum* pro thorace & uentriculo.

Rec.betonicæ ſiccæ ℥.i.florum ſtœchados, roſarũ rubrarum,flor.anthos ana ℥.ſ.nucis muſcatæ,cariophill. ana ℥ ii. rad.ciperi,corticum citrei mali ana ℈ iiii.fiat *Cucupha.*

Rec corticum citri ſicci vnc.ſ.ciperi, cariophill. an. ℥.ii. cocci infectorij ℈.iiii.coriandri præparati ℥.ii.ſ.ſampſuchi ſicci,betonicæ ſiccæ ana ℥.ſ.ſtæchados Arabici,roſarum rubrarum an.℈.ii.fiat *Puluis* craſſiuſculè cõtuſus pro *Sacculo*; qui capiti accommodatus, plurimum confortat cerebrum.

Rec.ſeminum corticũ citri,rad.galangæ an.℥.iii.foliorũ meliſſæ m.i.florum bugloſſæ,borraginis,ſtæchados,roriſmarini ana m.i. electuarii de gemmis ℥.i.ſ fiat *Sacculus*, qui cordi applicetur cum vino maluatico irrigatus.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Clyſteri primo leni materia cões educãtur,hinc ſanguine abũdante vena ſect o fiat, vt praditũ eſt. Demum humores peccantes natura obedientes reddantur;poſtea conuenientibus medicamentis e corpore excludã tur. Hinc cerebrũ vacuandũ quoq; erit gargariſmate,aut apophlegmatiſmate,ſternutatorio ve medicamẽto conueniẽti,aliſ'ſve ingeniis ante dictis. Poſtea quæ vaporũ aſcenſum ad cerebrũ probibere poſſunt, praſcribantur. Tandem corroborãtib.reliquiaſq; conſumentib. locus erit. Qua via nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu cõſequi poterimus; modo uniuerſalia particularib.debita rõne adhibeatur.

Methodus pro cognitione EPILEPSIAE INSERVIENS.

EPILEPSIA ſeu morb. caducus, eſt conuulſio omnium corporis partium, non perpetua, ſed quæ tempo rum accidit interuallis, cum mentis ac ſenſuum oblæſione. Nomenque inditum eſt a ſymptomate ingenti quod in hoc malo hominē vrgere ſolet. Statuuntur autē epilepſiæ differentiæ tres. Vel. n. fit cum cerebrum laborat per ſe, quod fit cum fomes mali ibi ortum habet: Vel oritur propter conſenſum oris ventriculi malè affecti, aut propter conſenſum cuiuſpiā alterius partis ſubiectæ, a qua per occultos ductus in cerebrum ſerpit veneni labes: aliqui enim dicunt ſe labo raturos antequam paroxyſmus inuadat; ſentiunt enim cauſam mali ex ea parte corporis in qua mali fomes eſt, inſtar vaporis, frigidioriſq; auræ, in cerebrum traduci per partiū continuitatem. Eſtque cauſa mali plerumq; vapor quidam venenoſus ab inferiori aliqua corporis parte ad cerebrum delatus; tuncque homo ſubito conuulſione concidit. Capite autem primaria affectione laborante, oculi obſcurantur & caligant, caput dolet, eiuſque concurrit grauitas Tarditate ſenſuum atque mentis laborant, turbulentis inſomniis agitantur, ſubitoque fit acceſſio. Dum ab ore ventriculi malū originem habuerit, plerumque ęgri deterius ſe habent, imò & paroxyſmus inuadit, cum diu ieiuni permanent, aut cibū nullum ſumunt. Et antequam acceſſio fiat, nauſeam, eroſionem, atque perturbationem, iuxta ſtomachum percipiunt, necnon fluctuationem palpitationemque. Tandem etiam ſincope ſuccedit. Hinc pituitę aut bilis vomitus concurrit cum paroxiſmus ſoluitur. Differt a ſpaſmi ſpeciebus, eò quòd in epilepſia non fit perpetua conuulſio, vti eſt in ſpeciebus ſpaſmi. Senſibiles denique operationes, necnō principes, in epilepſia laborant; in ſpaſmo vero principes functiones illęſę permanent. Eſt etiam leuior epilepſiæ ſpecies in qua ſimptomata multo mitiora concurrunt, affinitatem magnam cum vertigine habens.

Digitized by Google

PARS AFFECTA eſt cerebrum; id quod patet ex functionibus oblęſis Lęduntur enim tam principes quã motrices atque ſenſibiles facultates. Cerebrum autem hic, vti dictum eſt, afficitur aut per ſe, aut per conſenſum oris ventriculi, aut per conſenſum alterius partis. Signa autem partis affectę, ex prędictis patent. Cum autem ſubitanea fit acceſſio, cerebrum ut inſtrumentalis pars, ſecundum uentriculos nimirum afficitur, & potiſſimum ſecundum medium, non ita ſecundum anteriores. Non autem afficitur, ut ſimilaris, cum id abſque intemperie fieri haud poſſit. Eſt autem epilepſia ſimptoma pertinens ad actionem lęſam facultatum animalium, cõtingit enim motum, ſenſum, principeſque facultates omnes oblædi, differenter tamen: motrix equidem facultas deprauata eſt, princeps autem & ſenſibilis ablatè læſa eſt.

SIGNA. Cum multa ſpuma fit acceſſio ſæpe ſubito. Eſtq; præcipua ſeu peculiaris huius mali nota, ſpuma; quæ in longum deduci poteſt ſi trahatur. In leuiori tamen epilepſia non apparet. Hinc ſenſibus orbatus vbi eſt, ſequitur caſus cum valida corporis concuſſione, contorta concurrit faciès; oculi quoque inuertuntur, ſubindę pectori maxilla impingitur, aliquando vero in ſcapulas cõtorquetur. Sæpe quoq; ſeminis, ſubinde etiam ſtercoris, necnon vrinæ inuoluntaria fit effuſio; ſolutis muſculis; hæcque fortis epilepſiæ ſigna ſunt. Præterea ſtertunt, interdumque uociferantur; impotens vox ſæpe concurrit, qualis ſtrangulatis pęnè. Linguam ſæpe exerunt, quam ne dentibus vulnerẽt, periculum eſt. Aliàs ita arctè dentes inter ſe colliduntur, & ita arctè clauduntur, ut ne ſuffocetur quoq; periculum ſit. Tempore aliquo interpoſito ad ſe redeunt, proprijſque viribus ſurgunt ubi remiſſio fit mali. Præcedit autem frequenter ſpiratio impedita. Aliqui ab occipitio ad capitis uerticem uaporem ſentiunt aſcendere frigidum. Venter præcordiaque flatibus tument, & ſæpe obmurmurant aliquibus. Faciei etiam præcedit pallor, inordinatuſque linguæ motus, capitiſque dolor atque grauitas, necnon obliuio, triſtitia, animique inconſtantia, ſomnia turbulenta, hinc vertigine agitantur. Obijciunt ſe oculis aliquando tenebræ, alias ſplendores obſcuri uariique.

CAVSA. Magna ex parte fit a copia humoris melancholici

cholici atque pituitoſi,vnde vapores corrupti,venenoſi,virulentiq; efflorescunt, a quibus obſtructiones in meatibus cerebri fiunt,ſpirituumque hac ratione tráſitus impeditur; vnde cerebrum,principiumq; neruorũ,vt expellat id quod obluctatur,ſeipſum quaſi contrahit, atq; concutit, id quod noxium eſt vt propellat, ſiue vapor,ſiue humor fuerit.

PROGNOSTICA. Pueros maximè moleſtare ſolet hæc calamitas,eò quòd humidiore ſint cerebro; deinde adoleſcentes,pòſt hos ætate conſiſtentes, minimè omnium ſenes. Magis ét familiaris eſt viris quam fœminis. Longus aũt ſolet eſſe morbus,qui niſi pubertatis tempore, vel menſtruorum initio tollatur, vſque ad mortis diem ſæpe prorogatur. Cum enim magnæ alterationes fiant in pubertate, ſi tunc non ſoluatur,vſque in maturam ætatem comitabitur. Epilepſia inueterata incurabilis eſt, vti & ea quæ ab ortu comitatur. Quemadmodum autem tempore Veris magis irruit hic morbus,ſic eodem quoq; tempore magis eſt periculoſus. Rurſus cum uniuerſum corpus afficitur, & derepentè irruit,abſque eo quod ſenſum ipſius mali in aliqua corporis parte a capite ſemota prius percipiat, vix ſaneſcit. Si quoque morbus hic acutiſſimus fuerit,crebriſque acceſſionibus,& ſymptomatum magnitudine vrgeat,breui tempore ipſum iugulabit. Quartana aliave febri diuturna ſi corripiatur,ſæpe pro valetudine eſt ipſi epileptico.

Methodus pro curatione EPILEESIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit calidus atque ſiccus.

Cibus. Carnes conueniunt auicularum montanarm, gallinarum. Vitentur piſces,legumina,carnes porcinæ,allium,ſinapi,cepe,daucus,nuces, palmulæ. Capparorum vſus plurimum hic prodeſt. Incidentibus extenuantibuſque alimenta rebus condiantur,vti eſt ſerpyllum, hyſſopus, pulegium.

Potus.

Potus. Vinum ſit aquoſum tenue, non vetuſtum. Mulſa.

Exercitationes corporis proderunt, capitiſq; frictiones. Vti moderatus vſus Veneris iuuat, ſic immodicus plurimum nocet.

Somnum fugiat quàm maximè diuturnum; ſitque noctè mediocris.

Excrementa alui reſpondeant arte, aut natura.

Sollicitudines, timores, aliæque animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſquilliticum, ſimplex.

Syr. de hyſſopo.

Syrupus ſtœchados.

Syrupus de abſinthio, pomiſque.

Syrupus acetoſus ſimplex & compoſitus.

Decoctum betonicæ, hyſſopi, ſtœchados, radicum & ſeminum pæoniæ, maioranæ, roriſmarini, abſinthij, ſeminum fœniculi, aniſi, cinnamomi, glycyrrhizæ, oxymelle ſimplici addito.

Aqua betonicæ, pæoniæ, hyſſopi, primulæ veris, ſaluiæ, bugloſſæ, meliſſophylli.

VACVANTIBVS.

Venæ malleoli ſectio fiet; hinc cephalicæ in principio veris ſi inueteratum ſit malum, & ſi per conſenſum fiat.

Diaphœnicum, electuarium Indum.

Agaricus trochiſcatus pſtans in hoc malo eſt medicamentū.

Hiera Galeni ſimplex, logodij, hiera diacolocynth. præſtans eſt & hoc medicamentum.

Pillulæ aureæ, ſine quibus eſſe nolo, alephanginæ, aſſaiecet, & ex hermodactylis.

Pillulæ cocciæ, fœtidæ, maſtichinæ, de euphorbio.

Elleborus niger.

Decoctum radicum pæoniæ, foliorum ſaluiæ, hyſſopi, betonicæ, primulæ ueris, meliſſophylli, ſtœchados, bugloſſæ, ſeminum aniſi, pæoniæ, glycyrrhizæ, cinnamomi, nucis muſcatæ, addito electuario Indo, agarico trochiſcato.

AVERTENTIBVS.

Clyſteribus ex decocto ariſtolochiæ mercurialis, camomillæ, radicum pæoniæ, betonicæ, thymi, pulegij, centaurei minoris, agarici, calamynthæ, addita hiera picra, mel-

le roſatô, hiera diacolocynthidos, oleo rutaceo.
Suppoſitoria.
Apophlegmatiſmi ex ſeminib. pæoniæ, pyrethro, maſtiche.
Maſticatoria ex hyſſopo, nuce muſcata, caſtoreo, radice pæoniæ, pyrethro, zinzibere, maſtiche, ſtaphiſagria, vuis paſſ.
Naſalia ex ſucco radicum pæoniæ, rutæ, mummia, melle.
Gargariſmus ex uino & aceto in quo coquantur flores ſtœchados, folia origani, hyſſopi, betonicæ, ſampſuchi, calamynthæ, ſinapi, pirethrum, nigella Romana; addaturque oxymel ſquilliticum.
Sternutatorium ex pipere, elleboro, caſtoreo, radice pæoniæ, nuce muſcata.
Cucurbitulæ cum ſcarificatione, ſcapulis atque hypochondrijs, necnon poplitibus vel malleolis affigendæ, ſi per cõſenſum fiat. Hinc etiam occipitio Maximè autem apponentur partibus extremis, ſi ab illis malum deriuetur, & potiſſimum ſi pars ea ligari non poſſit, vt eſt matrix: hinc emplaſtra apponenda, aut mithridatum, aut theriaca, aut hæc eadem cum rubificantibus apponantur.
Ligaturæ partium extremarum fient, præſertim ſi ab ijs malum oriri videatur, viaque ſic vapori præcludatur.
Frictiones fient à partibus ſupernis ad infernas tráſeundo.
Hæmorrhoides aperiantur ſanguiſugis.
Sanguiſugæ fronti apponantur, aut alijs conuenientibus locis ipſius capitis.
Cauteria in poſteriori capitis parte fiant, ſi per ſe laboret cerebrum Nequaquam autem id fiat dum a parte diſtanti cerebro vapor venenoſus communicatur, niſi vbi temporis diuturnitate cerebrum per eſſentiam laborauerit.
Rubificantia medicamenta collo, necnon parti a qua vapor venenatus profunditur, adhiberi quoque poterunt, ex ſinapio, euphorbio, pipere, cantharidibus, aceto forti, fermentoque.
CORROBORANTIBVS *Reſoluentibuſque materiam reliquam intemperiemque cerebri emendantibus.*
Theriaca, mithridatum, horumque ſit vſus longus Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirabiles in hoc morbo ſæpe vires exerit.
Pliriſarcoticum, diarhodum abbatis, diacorum, diamuſcum dulce & amarum.

Conſer-

Conſerua roriſmarini, acori, ſtęchados, ſaluiæ.

Cortices citri ſaccharo conditæ, pyrethrum conditum.

Aqua floribus tiliæ deſtillata, præſtans eſt. ſic & ſcobs eboris, necnon viſcus quercinus.

Cornu ceruinum. vngula aſinina, oſſa humana combuſta, aſſa fętida, pyrethrum, hyſſopus, herba paralyſis, enula cāpana, pæoniæ radix & ſemen, ruta, ſmaragdus, palmæ Chriſti ſemen, agaricus, craneum humanum, pro fęmina maris, & contra, ad albedinem vſtum. Ex eius vſu quotidiano malum in aliquib. ſanatur; doſis drachma vna. Veſica apri ab animali cum vrina calens exempta, ſiccataq; in furno donec in puluerem redigi poſſit. medicamentū ex ſquilla. Decoctum guaiaci, ſarſæparillæ, cynæ.

Oleum philoſophorum.

Vnguentū ex oleo rutaceo, euphorbij, de lateribus, vulpino.

Cataplaſma ex pane toſto, & tritico cum mitridato, radice pæoniæ, ſerpyllo, aqua mulſa.

Balneum.

Cauterium fiat in occipitio, aut in carnoſa brachij parte, ſi prioribus nihil profecerimus, aut in commiſſura capitis anteriori.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia, in EPILEPSIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO PARALYSIS ℞. radicum pæoniæ ℥. j. acori, ariſtolochiæ ana ℥. ſ. rutæ, centaurei minoris, abſinthij, ſaluiæ, hyſſopi, betonicæ ana m. ſ. ſeminum aniſi ℥. j. pulpæ colocynthidos ʒ. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. j. ſ. colaturæ adde ſp. hieræ logod. ʒ. j. diacatho. ℥ j. ſ. olei camomelini ℥. iii mellis ℥. ii. ſalis communis ʒ. i. fiat *Clyſtere*, detur ante prandium hora conuenienti, tum in acceſſione ſi diutius duret, tum extra.

℞. ſyrupi ſtęchados, hyſſopi, oxymellis ſquillitici ana ℥ i. ſ. decoctionis hyſſopi, ſtœchados, calaminthæ, ſaluiæ, betonicæ, roriſmarini ℥. x. fiat *Iuleb*, dentur unciæ quatuor in aurora per quatuor vel quinque dies.

℞. oxymellis ſquillitici lib. ſ. detur ℥. j. ſ. cum decocto ſaluiæ, pæoniæ, hyſſopi.

Rec.pill.fœtidarum,alephanginarum,cocciarum an.℈.ſ. ellebori nigri gr.vj ſyrupi ſtœchados q.ſ. fiant *Pillulæ* octo, dentur poſt medium noctis.

Rec.radicum acori,angelicæ ana ℥.iii.corticum radicum ſambuci ℥.ſ.ſeminis rutæ ʒ.ſ.radicis pæoniæ ℥ ſ.foliorũ betonicæ,roriſmarini,hyſſopi,pulegij,abſinthij,thymi,ſaluię, meliſſæ an.m j ſtœchados arabici, maioranæ an. m. ſ.florũ bugloſſæ,borraginis ana m.i.ſ ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ.iii glycyrrhizæ raſæ ʒ. v. vuarũ paſſarum enucleatarum ℥.j agarici albi & leuis ʒ.vj ſeminum carthami contuſi ℥.ſ. polypodij quercini ℥ j. ſ.viſci quercini ʒ iii.ſenæ Alexand. ʒ.vj.ellebori nigri ʒ.i.zinziberis ℈ i.coquantur in aqua q. ſ.ad lib j.ſ.colaturæ addatur nucis muſcatę,cinnamomi an. ʒ j.ſ.ſyr.de hyſſopo,oxymellis ſimplicis ana ℥.j.ſ.fiat *Potio*.

Rec. hieræ diacolocynthidos, pillul. fętidarum, agarici trochiſcati ana ℈.j.caſtorei gr.vj.fiant *Pillulæ* octo,cum ſyrupo ſtęchados q.ſ.

Rec.agarici trochiſcati ℈ ii.ellebori nigri, nucis muſcatæ,piperis ana ℈ caſtorei grana octo, ſyrupi ſtęchados q.ſ. fiant *Pillulæ*.

Rec.mithridati ʒ.j.theriacæ ℈.ſ.caſtorei gr.iiii.detur in die paroxyſmi cum decocto hyſſopi,ut ante.

Rec.rad. betonicę, raphani ana ℥.i.ſeminum naſturcij, atriplicis,raphani ana ʒ.ii.coquantur in aqua q. ſ.ad tertiæ partis conſumptionem,dentur vnc.vi huius colaturæ, tempore paroxyſmi,addendo olei nardini vnc.j.fiat *Vomitorium* medicamentum.

Rec.nucis muſcatæ,radicũ pæoniæ ana ʒ j.ellebori nigri ℈.pirethri,piperis albi ana ℈.j miſceantur:fiat *Puluis* ſternutatorius,cuius portio calamo ſuffletur in nares.

Rec.nucis muſcatæ,radicũ acori,pæoniæ,zinziberis conditi ana ʒ.iiii.ſinapi candidi,pirethri ana ʒ.i.ſ vuarum paſſarum,maſtiches ana ʒ.i,fiant *Paſtilli maſticatorij*.

Rec corticum radicum ſambuci vnc i. pirethri, galangæ ana ʒ ſ.foliorum betonicę, origani, meliſſophilli ana m. i. glycirrhizæ raſæ ʒ.iiii.ſeminum aniſi ʒ. iii. cubebarum ʒ.i. ſ.vuarum paſſarum enucleatarum m i.coquantur ad lib.i. ſ. in ſufficienti quãtitate aquę. colaturę adde oximellis ſquillitici vnc.iiii.fiat *Gargariſmus*.

Rec.cõſeruę roriſmarini,bugloſſę an.vnc.i. diamuſci dulcis

ʒ ij.

℥.ij. theriacæ veteris, mithridati optimi an. ℥.j.ſ. ſeminum pæoniæ, & radicum an. ℥.ii. herbæ paralyſis, rhabarbari ana ℥.i. pyrethri, ſeminis ſanctonici an. ℈. ii. ſ. ſaluiæ ℈ ii viſci quercini ℥.i. oſſis caluariæ ℈ ii. corticum citri conditorum ℥ ii. ſ. ſyrupi de hyſſopo q. ſ. fiat *Mixtura*; poſtquam purgatus erit, detur ʒ j. quatuor horis ante prandium, ſuperbibat aliquantulum poſt hauſtum decocti hyſſopi.

℞. ſp. diamuſci dulcis ʒ. ſ. nuci muſcatæ, myrrhæ an. ℈. ſ. granorum pæoniæ ℈. ii. pulueris cranei humani vſti, raſuræ eboris, cornu cerumi an. ℈ j. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua roriſmarini & hyſſopi q. ſ. fiat arte *Electuartum in Tabulis*, capiat morſellum vnum aliquando.

℞ pul. cranei humani vſti, pulueris radicum & ſeminum pæoniæ an. ℥. j. ſ. caſtorei, opopanacis, mithridati optimi an. ʒ. ii. fiat *Electuar.* cum ſyrupo facto cum decocto ſaluiæ, pæoniæ, roriſmarini, betonicæ, ſquinanthi.

℞. aſſæ fœridæ, caſtorei an ℈ ii. ſeminum & radicũ pæoniæ an. ʒ. i. nucis muſcatæ ℈ ii diagalangæ ʒ. ii. cum iam dicto ſyrupo fiant *Pillulæ*, detur ℈ ſ. tempore ſomni.

℞. radicum ireos, pæoniæ, cyperi an ℥ ſ. ſeminum pæonię caluariæ humanæ an. ʒ. ii macis, nucis muſcatæ an. ʒ. j. ſ. florum camomillæ m. ſ. fiat *Cucupha*.

℞. viſci quercini, radicis & ſeminis pęoniæ an. ʒ. i. ſ. nucis muſcatæ ʒ. j. ſeminũ aniſi ʒ. j. ſ. ſacchari bugloſſati, ʒ. vii. fiant *Pillulæ*; doſis ʒ j.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Abſtineat à rebus vaporoſis, & ab ijs quæ morbum hunc à proprietate prouocare ſolent, uti eſt apium vulgi, caro caprina, lactuca, portulaca, omniaque refrigerantia. Tempore intermiſſionis in maioribus natu clyſterio materiæ communes educantur, ſi plethoricum ſit corpus, vena ſectio fiat. Demum humores peccantes conuenientibus medicamentis naturæ obedientes reddantur, hinc è corpore perturbentur, idque fiat ſemel ſingulis ſeptimanis. Humores poſtea ad cerebrum ruentes, auertantur frictionibus, clyſteribus paulo fortioribus. Vinculis quoque vaporibus uenenoſis precludatur via. ſi ab extrema aliqua parte aſcendere uideantur, & ad cerebrum repere. Vincula autem parum ſupra locum vnde uapores eleuantur,

tur, applicabimus. Demum quæ caput vniuerſumque corpus corroborare poſſunt imperabimus. Quæ omnia nunc, anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Prædictis autem ſi non parum profecerimus, cauterium actuale aut eius loco potentiale profundum excitabimus, ex cantharidibus, fermento acetoque in commiſſura coronali, ſi a cerebro huiuſmodi venenati vapores profundantur. In pueris autem fiet maximo cum commodo in poſteriori parte capitis, veſiculæ autem acu pungantur, fluereque per 60. dies permittantur. Trepano quoque abſque detrimento in eundem finem craneum aperiri poterit, vt vapores ſcilicet atri exhalari, materiaque a qua illi eleuantur, poſſit conſumi. Prædicta cauteria locum etiam habebunt in partibus ſubiectis, a quibus huiuſmodi vapores aſcendunt. Tempore autem paroxyſmi, ſi diu perſeueret, ut citius finiatur, uocetur ſonora uoce, nares conſtringantur, digiti contorqueantur, ſternutamenta prouocentur, fiant ligaturæ frictioneſque partium dolorifica, dentes deducantur mediante baculo, lingua fauceſque ſiccentur: linguæ extremitati linteolum adaptetur, intingaturque in ſucco rutæ in quo theriaca ſit diſſoluta. Ruta quoque confricetur, caſtoreoq; necnon ſeminibus pæoniæ commiſceatur, naribuſque indatur, plurimum enim abbreuiabit acceſſionem. Si per conſenſum oris ventriculi fiat, vomitus excitetur, deinde cum hiera purgetur, hinc unguenta, emplaſtra, aliaque ſtomachum confortantia præſcribantur medicamenta.

Methodus pro cognitione SPASMI INSERVIENS.

SPASMI, conuulſio, ſeu diſtêtio neruorum, eſt affectio, quæ neruos muſculoſque ad eundem præter uoluntatem cogit affectum, in quem ab animali facultate, cum naturalem habitum ſeruarent, ducebantur, inuolũtarius equidem hic fit motus in parte quæ uoluntate moueri ſolebat. Aliquando autem totum corpus conuulſione ſubito corripitur, id quod in Epilepſia accidere diximus, in quo caſu

ner-

neruorum principium læditur, cerebrumque totum quaſi contrahitur in ſe, noxium vt expellat. Vna autem hic cum ſenſibus etiam mens ipſa vitiatur, propterea quod ipſum cerebrum hic laboret. Per interualla quoq; perturbat ægrum, quaſique recurrit malum, non autem continuo affligit, uti in reliquis neruorum diſtentionibus accidit. Interdum aute contingit omnes corporis partes, capite excepto, conuelli. Sæpius quoque accidit vnam ſolummodo corporis partem diſtendi, oculum nimirum, linguam ſecundum eius radicem, frontis cuticulam, ceruicem, crus, brachium. Motus autem iſte deprauatus qui in conuulſis partibus accidit, a motu naturali eiuſdem partis non aliter differt, quã quod muſculi neruique uerſus ſuam originem trahantur vt in motu naturali, ſed hic præter uoluntatem illud fit, & etiã cum maximo dolore. Contingit equidem motum naturalem a uoluntate procedere, quæ iuxta principium neruorũ reſidens in cerebro, primis neruis confert principium motionis, & hiſce mediantibus ipſis muſculis confertur, ſicque contingit muſculos tendi, & ad initia propria retrahi, corporiſque partes quibus implantantur, hac ratione ſecum etiam trahunt. Eſt quoque conuulſionis quædam ſpecies, interim ſuperioribus multo leuior, quæ a craſſis flatibus originem habet, dum in neruorum ſubſtantiam ſe inſinuant, dolorem autem & hi quidem validum excitãt, interim per breuem, ſæpius enim per ſe breuiſſimo temporis ſpatio ſoluitur, alias etiam frictionem miteſcit. Per horæ autem ſpatium vix affligat, experimurque hanc ſpeciem ſpaſmi frequenter in cruribus, alias in manuuum pedumque digitis. Nonnullis tamen ita arctè ex hac cauſa contrahuntur crura, brachiaque, & ſubinde etiam manus, vt uix magnis uiribus ab aſtantibus exporrigi poſſint, priuſquam acceſſio finiatur.

PARS AFFECTA. Aliquando afficitur hic cerebrum primario, tuncque concurrit conuulſio faciei cum toto corpore, nullaq; affectio pcedit. Sæpius vero accidit conuulſio muſculis determinatæ partis, vnde partes affectæ muſculum affectum oſtendunt, ſemper enim affectio referri debet ad muſculum, aut neruum qui author eſt iſtius motus qui iam læſus eſt in parte aliqua. Muſculus enim eſt proprium motionis inſtrumentum, qui ſi præter voluntatẽ ad ſuum

ſuum principium contrahatur, læſus merito dicitur, ut in oculi ſpaſmo, qui ſtrabiſmus dicitur, muſculi ipſum mouentes conuelluntur, ſicq; de cęteris partibus, in omnibus enim huiuſmodi malis ſemper muſculus unus, aliquando etiam plures ad ſua ipſorũ principia contrahuntur, partemq; cui inſeruntur ſecum adducunt, motuq; priuãt, ita ut aut recta ũideatur, aut inflexa, aut contorta. Si labra conuellantur, muſculus latus affectus eſt, ex quo labiorum muſculi oriuntur. Idem de aliis corporis partibus dicendum.

SIGNA. In omni neruorum diſtentione dolor plerũq; concurrit uehementiſsimus, qui uires immodice cõſumere poteſt, ſi perſiſtat Pars affecta ſic uerſus ſuam originem attrahitur, mediantibus neruis muſculiſque: idq; præter voluntatem, ut ad priſtinum habitũ reduci non poſſit. Dum aũt partes omnes capiti ſubiectæ cõuelluntur, cõtingit, p̃ter dicta corpus aut nullo modo inflecti poſſe, aut in priora ita incuruari, ut mẽtum iungatur pectori, aut in poſteriora ita detorqueri, ut caput ſcapulis quaſi committatur. Facies rubore perfunditur doloreq; moleſtatur. Ex oculis lacrymę fluunt, qui etiam diſtorquẽtur. os ipſum vix aperiri poteſt. Dorſum, maxillæ, manus atq; crura rigent. Hinc vbi malũ incrementum ſumit, dolorum magnitudine ita excarnificatur æger, ut e lecto exiliat pollicẽ pugno cõcludens, clamoribus vociferatur, quaſiq; mẽte ſit captus magnas profundit nugas, tãdem etiam potum aliquando per nares reiicit.

CAVSA efficiens eſt, aut repletio aut inanitio. Repletio autem fit uel a ſanguine, tuncque accidit conuulſio repentè etiam in corpore ſano pręceſſit uita otioſa, crapula, temulẽtia. Fit etiam ſimili ratione ab humore pituitoſo, qui ſe uti ſanguis in neruorum muſculorumque ſubſtantiam inſinuat ſic enim contingit ipſos aliquando intumeſcere & dilatari ſm profunditatem atque latitudinem, & ſm longitudinem neceſſario contrahuntur, ſicque ſpaſmum efficiunt Dum vero pituitoſus humor ſolidam ſubſtantiam ita penetrat, ut non intumeſcat membrum, ſed potius relaxetur ob madorem, tunc paralyſis, ut ante diximus, fit. Diuerſa itaque ratione, & ſpaſmum & paralyſim humor pituitoſus efficere poteſt. Fit etiam ab apoſtemate, necnon ex ſuppreſſione alicuius uacuationis conſuetæ. Aliquando ẽt a uaporibus fit craſsis, tuncq; ut ſubito oritur, ſic facile etiam deſinit,

Ina-

Digitized by Google

Inanitio quoque ſeu ſiccitas nerui, frequenter ſpaſmi cauſa eſt, tuncque longiori gignitur tempore, præceſſitque labor vel vigilia immodica, febris ardens, fames, ſolicitudo, ſudor immodicus, uomitus, alui deiectio, ſanguinis immodicum profluuium, nimius coitus, inflammatio ardorque magnus partium neruoſarum. Ex iſtis.n. cauſis cõtingit corpus ſub inde, & etiam ipſos neruos ita exiccari proprio neruorum humido radicali exhauſto, ut propterea haud ſecus atq; coria iuxta ignem poſita ſicceſcant, ac ſe contrahant.

PROGNOSTICA. Conuulſio ex vulnere uti ex elleboro, lethalis eſt. Inſanabile quoque malum fere eſt ſi ex inanitione fiat, imò omnium peſſima eſt conuulſio talis, ſolumque laborabimus ne fiat, cauſam auferendo Difficulter quoque curabitur, ſi febis ardentis occaſione enata ſit, vnde febrem conuulſioni ſuperuenire melius eſt, quam febri cõuulſionem, qui enim a conuulſione uel neruorum diſtentio ne tenetur, febre ſuperueniente liberatur. Quicunq; tetano corripiuntur, in quatuor dieb. pereunt, ſi uero hos euaſerint, ſani fiunt. Sæpe nimiis dolorib. excarnificatus æger, furibundo ſimilis redditur, ſi tunc etiam uocis vſum amittat, viribuſque deſtituat, ſudoribuſque diſſoluatur, potumque per nares reiiciat, mortiferum eſt.

Methodus pro curatione SPASMI INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit calidus & ſiccus.

Cibus. Conuenit cremor ptiſanæ, ouum ſorbile, caro caponũ, galliuarum, pullorum, aſſæ autem potius ſint, quam elixæ Inter olera, maiorana, ſaluia, ſerpillum, hyſſopus Inter fructus conueniunnt amygdala, uuæ paſſæ.

Potus. A uini potu in principio mali abſtineat, cuius loco bibat aquam mulſam, in qua nonnihil ſaluiæ, aut cinnamomi decoctum ſit.

Motus

Motus vitandus, quieſq; imperanda:frictiones interim vertebrarum fiant atque colli.

Somnus ſit mediocris.

Excrementa alui quotidie reſpondeant.

Animi perturbationes fugiendæ.

VACVANTIBVS.

Diaturbith cum rhabarbaro.

Hiera logodii,diaphœnicum.

Agaricus trochiſcatus.

Infuſum agarici.

Pillulæ cocciæ,fœtidæ,de ſagapeno,de opopanace, quibus caſtorei nonnihil addemus.

Venæ ſectio ipſius medianæ præſcribatur,ſi a ſanguine conuulſio fiat, ſatiſque tunc libere educat, partitis tamen id fiat vicibus, eo quod uires ratione morbi hic admodum reſoluantur, fęces alui tamen ante enemate leni emolliantur.

Præparantibus medicamentis vix uti conceditur, eo ꝙ peracutus ſit morbus, non dans inducias, cum vires breui temporis ſpatio omnino proſternantur,eaque ratione medicamentis purgantibus clemẽtioribus vtemur a principio etiamſi materia non ſit concocta Morbus autem periculum ſi non minetur, tunc uti licebit præparantibus medicamentis in paralyſi dictis.

AVERTENTIBVS.

Clyſteres ex decocto ſeminũ fœniculi,aniſi, radicum pæoniæ,ſaluiæ,betonicæ,maioranæ,hyſſopi, pulegii, camomillæ,roriſmarini,oleo communi addito.

Sternutamentum cientia.

Naſalia.

Maſticatoria.

Gargariſmata.

Frictiones cum pannis calentibus plurimum proſunt, & potiſſimum ſi a flatibus fiat.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione muſculorum principio, aut medio,non fini apponentur,& purgato corpore,morboque progreſſo,& cum materia iam fluere deſierit.

Vniuerſum corpus hic optime purgandum erit,antequá ad pręſentium vſum deueniamus.

MITIGANTIBVS *dolorem, qui plerumque intelerabilis eſt.*

Balneum ex decoctione ſeminum lini, fœnugræci, maluæ, althææ, camomillæ, ſaluiæ, betonicæ, ſtęchados, capitum veruecum, aut vulpium, cui addetur olei vulpini bona quantitas; non diu tamen permittantur in balneo, eo quod vires multum reſoluat, & propterea redeuntibus doloribus balneum rurſus intret, aut ſi uires non admittant balneum, irrigationes fiant partium laborantium ex materia iam dicta.

Sacculus ſale torrefacto refertus, plurimum ſi neruis affectis apponatur, in doloris mitigatione valet.

Fotus fiat ceruicis partiumq; vicinarum, cum lana in oleo emolliente tepido immerſa, aut camomelino, vt natiuus partis calor conſeruetur.

Veſica oleo tepente ex dimidio impleta, parti ſuperponetur, natiuum enim calorem conſeruat, ſimili enim calore natiuus noſter calor gaudet.

Oleum liliorum, vulpinum, cyprinum.

Vnguentum ex oleo lumbricorum, ligni guaiaci, terebinthinæ, liliorum, camomillæ, medulla cruris vaccæ, axungia humana. Eo poſt exitum balnei vngetur tota ceruix & vertebrę dorſi. Si uero ab inanitione fiat poſt exitũ balnei dulcis aquæ atque tepidæ, vngentur dictæ partes oleo roſaceo, violaceo, ne humiditas balneo acquiſita exſpiret.

Cataplaſma ex lumbricis terreſtribus, oleo vulpino.

Cum ſæpe dolor intolerabilis in hoc malo concurrat, ſtatim confugiendum erit ad præſentium medicamentorum vſum, quę emollire poſſunt uehementem neruorum contractionem. Nulla autem ratione admittemus, quæ aſtringere poſſunt, ſiue linimenta, ſiue fomenta fuerint, cum, morbus ex iis incrementum potius ſumat, quam leuamen.

CORROBORANTIBVS. *reliquiaſque digerentibus.*

Theriaca, confectio anacardina.

Mithridatum ſemel in ſeptimana.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis nobile eſt in omnibus ſpaſmi ſpeciebus medicamentum.

Diacorum, diamuſcum dulce.

Acoris

Acorus conditus. Caſtoreum cum mulſa, præſtans eſt hic quoque medicamentum.

Opopanax.

Aqua cardui benedicti data in potu plurimum iuuat.

Vnguentum ex oleo vulpino, liliorum, bdellio, adipe gallinæ, axungia humana, anſeris, pinguedine catuli. oleo philoſophorum, de euphorbio, de piperibus.

Catuli viui per medium ſecti, uel

Pulmones è viuis animalibus exempti, parti diſtentæ circumponantur quandiu calebunt poſt vnctiones prædictas; maximo enim id fiet cum commodo.

Pelles felium, vulpium, veruecum, luporum, quibus partes conuulſæ ueſtiri debent mox ab vnctione conuenienti; quæ poſtquam refrixerint, iterum in oleo calente immergendæ ſunt, vt recaleſcant, iterumque ſuperponi poſſint.

Vnguentum ex oleo terebinthino, amygdalino, liliorum, de caſtoreo, guaiaci.

Succus malorum ſilueſtrium, locis affectis accommodatus debitè.

Suffitus ſub papilione fiant ex decocto materiarum pro clyſteri in ſeruientium, ignitique lapides coctiles iniiciantur in cacabum ſub papilione ita compoſitum, ut calor vaporque nonn exſpirent.

Balnea nataralia, ſulfurea, ſalſa aut aluminoſa. hiſce ſi deſtituamur, arte fiant ex ſulfure, ſale, alumine, aut ex ſaluia betonica, malua, hypericone, foliis lauri, abſinthio, ruta, abrotano, maiorana, pulegio, meliloto, camomilla; radicibus liliorum, ireos, ſemine lini, fœnugreci Plurimum ſæpe profuere huiuſmodi balnea poſt diligentem corporis purgationem, cum ab omnibus partibus æqualiter reliquias reſoluant, bis terve autem in die illis vtetur.

Cucurbitulæ conuenient tandem cum ſcarificatione collo occipitique applicatæ, a quibus abſtinendum quamdiu cacochymia corporiſque plenitudo affuerit, periculum enim eſt ne maior excrementorum copia in partem diſtentam illabatur.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in SPASMO, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO SPASMI ℞. radicum liliorum alborũ, ℥.I.ariſtolochiæ rotundæ ʒ.iii.foliorum ſaluiæ, betonicæ an. m. I.ſ.florum cardui benedicti,camomillę, mercurialis,centaurei minoris an.m. I.furfuris m.ii.agarici albi', & leuis ℥.ſ.coquantur in aqua q.ſ.ad lib. I.ſ.colaturæ addantur ſp.hierę picræ ſimplicis drag.i.ſ benedictę laxatiuæ ʒ.i. mellis roſati vnc.i.olei liliorum alborum unc. ii. ſalis parũ fiat *Clyſtere.* Omnium primo tñ ex decocto hordei,liliorũ foliorum malue,altheę,ſeminũ lini,fęnugręci,oleo liliaceo communi, fiat *Enema* emolliens.

℞.ſyrupi de calamintha ℥.ii oxymellis ſquillitici, ſyrupi de hyſſopo,ſtęchade an.℥.ſ.aquarũ cardui benedicti ℥.vii. decoctionis cicerum, betonicæ, cardui benedicti lib. ſ. fiat *Iuleb.*

℞. florum anthos, ſtœchados,foliorum ſaluię, betonicę, origani ana m.j.hyſſopi m.j. ſ. fiat decoctio in aqua q ſ. ad tertię partis conſumptionem;colatura iterum coquatur cũ mellis ſufficienti quantitate ad ſyrupi conſiſtentiam:detur ℥.j.ſ.cum decocti foliorum ſaluię, betonicę, cardui benedicti vnc.iii.

℞. caſſię recenter extractę vnc.I.terebinthinæ vnc.ſ.nucis muſcatę ſcrup.I.fiat *Bolus.*

Rec.theriacæ veteris ʒ.i.caſtorei ℈. i.ſ.olei amygdalarũ dulcium,liliorum alborum ana vnc.i.miſceantur,fiat *Hauſtus,* detur tempore matutino.

Rec.conſerue acori vnc.iii.granorum iuniperi ʒ.j.ſ.caſtorei,aſſę fœtidę ana ℈ i ſ. ſyrupi de calamintha, ſtęchados ana q.ſ fiat *Electuarium.*

R.conſerue anthos.betonicę ana ʒ.vi.confectionis ana cardinę ʒ.ii.diamuſci dulcis ʒ iii mithridati optimi ʒ. i. ſ. caſtorei ℈.ii.ſyrupi ſtœchados q ſ.fiat *Mixtura.*

Rec nucis muſcatę,maceris ana ʒ.i pyrethri,ſeminũ ſtaphiſagrię ana ʒ.i.ſ.maſtiches ʒ.ii.acori conditi, zinziberis conditi ana ℈.ii.ſ.ſucci betę q.ſ.fiant *Paſtilli manſiles.*

Rec.betonicę vnc.i,ſeminis naſturtii,erucę ana ʒ.ii.ſeminis raphani ʒ. i. ſ. coquantur ad tertias, decocti colati ſu-

mantur vnc.v.oxymellis ſquillitici, olei liliorum alborum ana vnc.j.ſ.miſceantur, fiat *Potus* vomitum pouocans: detur a comeſtione.

℞. foliorum ſaluiæ, rutæ ana. m.iii. ſeminum fœnugræci lib.j. olei communis & aquæ q.ſ. fiat *Fomentatio*.

℞. radicum maluæ, liliorum, narciſſi ana. ℥. vi. foliorum ſaluiæ m.iii. abſinthii, origani ana m ii florum camomillæ, meliloti, ſtœchadós an. m.ii.ſ. ſeminum lini, fęnugræci ana lib.1.coquantur in aqua q.ſ. pro balneo in mali principio; demum addatur olei liliorum aut communis lib.j eo ter, aut quater in die vtatur. Cum prædictis quoque magno cum commodo vulpes coqui poterit.

℞. olei nucis muſcatæ ℥.ii. terebinthinæ, liliorum, nardini an.℥.ſ. caſtorei, vermium terreſtriũ, hypericonis an.ʒ.ii. fiat *Vnguentum*.

℞. olei liliorum alborũ, terebinthinæ ana.℥.i.ſ. irini ʒ.ii. axungiæ vulpis, humanæ, vnguenti Agrippæ an.℥. ſ. fiat *Linimentum*, eo mollitur poſterior pars capitis, nucha nimirũ, ac tota ſpina dorſi, parſque ſpaſmatica inungenda erit atque fouenda, lanaque iis immerſa erit contegenda.

Rec.florũ roriſmarini, ſtęchados, ſerpilli, ſampſuchi hyſſopi an.m. 1.maceris, cinnamomi, nucis, muſcatæ, cariophyllorum an.ʒ.ſ caſtorei ℈.i.coquantur in oleo liliorum, irino, fiat *Vnguentum*, quo vtetur a balneis, hinc lana ſuccida inuoluantur partes vnctæ.

Rec.ſalis torrefacti adhuc calentis, furfuris frixi, florum camomillæ anna m. j. ſeminum lini ʒ. iii. miſceantur, fiat *Sacculus*.

Rec.artemiſiæ, rutæ, camomillæ ana m. ſ. nucis muſcatæ, granorum iuniperi ana ℈.ii.coquantur in oleo cõmuni q ſ. addendo farinam ſeminum lini, fœnigræci ana ℥.ii. hordei vnc.j. galbani ʒ. ii. mellis, terebinthinæ ana q.ſ. fiat *Cataplaſma*.

Ab inanitione ſi fiat: ℞. conſeruæ bugloſſæ, violarum an. vnc. 1 .manus Chriſti vnc.ſ.diamargariti frigidi ʒ. v. nucleorum pini unc.ſ. ſyrupi ſtęchados q ſ. fiat *Electuarium* molle. Clyſtere fiat ex decocto caponis, foliorum violarum, maluę hordei, capitum agnorum, uerueeum; addanturque olei violarum vnciæ tres.

Rec.foliorum maluæ m.iiii. capita quatuor, aut quinque ver-

veruecum, coquantur aliquandiu in ſufficienti quantitate aquę, addendo lactis recenter mulcti lib. vi. butyri non ſalti lib. ii, fiat *Balneum*.

Rec. olei violacei ℥. iii. liliorum ℥. ii. amygdalarum dulciũ, maſtichini, roſacei an. vnc j. Spinalis medulla eo inungatur vnguẽto atque locus affectus. Aut totum etiam corpus inungi eo poterit poſt exitum balnei, poſtquam autem vnctæ fuerint partes, pelle vulpina veſtientur.

APPENDIX AD PRAEDICTA

A repletione frigidorum potiſſimum humorum dum fit ſpaſmus, primo clyſterio aluum ſoluemus, deinde clementioribus medicamentis humores præparabimus, modo malum indutias admittat. Hos demum euacuabimus, hinc quæ auertere, necnon euacuare è parte affecta humores poſſunt, præſcribantur; vti ſunt frictiones, ligaturæ, cucurbitulæ, ſternutatoria medicamenta, gargariſmata, clyſteres, apophlegmatiſmi. Poſtremo quæ reliquias diſſoluere, parteſque neruoſas corroborare poſſunt, ex vſu erunt, ſiue intro ſumantur, ſiue extrenſecus adhibeantur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur. Obſeruandum autem eſt in hoc malo, vt vnguenta, emplaſtra, cataplaſmata, aliaque quæ extrinſecus admouentur, in principio ſint moderatè calida, hincque paulatim calidiora admittentur, vt eſt caſtorium. Præterea vna quoque emolliant, digerant, reſoluant oportet. A flatibus ſi fiat, cum pannis calentibus partes fricentur placidè. Si fiat a venenoſorũ animalium morſibus conuulſio, contundatur ſcabioſa, cui theriacæ aliquid cum oui vitello permiſceatur, partique affectæ ſuperponatur. A punctura vero nerui ſi fiat, cum plerũque dolor validiſſimus concurrat, oleo roſato aliquid terebinthinæ permiſceatur, neruoque læſo accommodetur, dolorem enim mirè compeſcit. Aut in oleo terebinthinæ aut lumbricorum terræ lumbrici incoquantur, ex quibus tam ſotus, quam cataplaſma fiet efficaciſſimum.

Methodus pro cognitione APOPLEXIAE INSERVIENS.

APOPLEXIA eſt totius corporis, ſenſus & motus priuatio cum principis animæ functionum noxa. Nomen habet inditũ a maximo ſymptômate quod in hoc malo accidit. Morbus attonitus vocari poteſt, eo quod vna cum corpore etiam mens ſtupeat, periculoſiſſimumque eſt malum, a quo perpauci liberantur; aut etiam ſi ſuperuiuant, in paralyſim tamen frequenter tranſeunt, tuncque mens ipſa reſtituitur homini. Affectioni autem, ſeu periculi magnitudinem metiemur commodiſſime ex anhelitus magnitudine, anhelitus enim inter omnes animales functiones maxime neceſſarius eſt, vita equidem aufertur, vbi ille omnino ablatus fuerit: in apoplexia enim, & in omnibus aliis ſimilibus affectibus licet ſenſus motúſque auferatur, ſola tamen reſpiratio ſeruatur, contingitque apoplecticos mori, eo quod reſpirare non poſſint. Periculoſiſſimam itaque dicimus eſſe apoplexiam, maximamque in cerebro eſſe noxam, cum ægrum ſpirare non percipimus; omnino enim aliquando mortuo eſt apoplecticus ſimilis, tuncque an adhuc viuat ſignis a reſpiratione ſumptis eſt perquirendum, quod fieri commodè poterit, ſi vaſculum aliquod aqua impleatur, pectorique ſuperponatur, ex motu equidem aquæ certum vitæ erit indicium, cum hominem adhuc reſpirare nobis, ſignificare poſſit; reſpiratio enim a uita ſeparari non poteſt, quemadmodum nec uita a reſpiratione. Idem lana molliter carpta, aut ſpeculo terſo, aut candela cerea ardente addiſci poterit, ſi ori admoueantur; ſi enim viuat, continget flammam nonnihil moueri, ſpeculumque caligine obduci. Dum autem ſpiritus omnino intermittitur, aut cum eos ſpirare percipimus magna interim cum violentia, illos mogno morbo, & graui, fortique apoplexia laborare dicimus. Qui autem ſpiritum ducunt, prioribus minus violenter, etiam ſi inæqualiter inordinateque id fiat, non ita

forti-

fortiter tamen laborant, mitiorique apoplexia affliguntur, atque in hac aliquando ſenſus eſt, ſubinde etiam motus, ſed multum ſtupidus, vt paralyſis alterius plerumque etiã relinquatur. Affine multum hoc malum eſt cum pręfocatione forti, vti ex eius tractu facile conſtat, differt tamen ab eo malo, eo quod in apoplexia ſemper fere ſpiritus difficulter trahitur, in uteri vero ſtrangulatu reſpiratio ſatis facilis liberaque ſit.

PARS AFFECTA. Cerebrum quod eſt neruorum principium, in hoc malo oblæſum eſſe conſtat, eo quod præter ſenſibiles, & motrices animæ facultates, ipſæ etiam principes animæ facultates lædantur, quarum fons ac commune principium ipſum eſt cerebrum. Ipſius ergo omnibus oblæſis facultatibus, neceſſario, & cerebrum oblæſum erit. Potiſſimum autem in ipſius cerebri corpore ventriculis præcipuis impedimentum erit, potius quam cerebri eo quod ſubitanea eius eſt generatio. Eſt autem apoplexia ſymptoma pertinens ad actionem læſam omnium functionum, cum ſenſus, motus, principeſque functiones non tantum minuantnr, ſed auferantur. Sequitur autem morbum in uia, conſtipationem nimirum, aut aſtrictionem, aut obſtructionem ventriculorum cerebri.

SIGNA. In apoplexia non fortiſſima ſubitus fit in terram lapſus cum clamore, tantaque mox oritur ſpiritus difficultas, ut ſenſum quaſi effugiat, iaceatque vt ſuffocatus æger, pectore ita ſe habente, ac ſi uinculo ligatum attolli prohiberetur. Subito quoq; animales actiones è medio tolluntur, fitque motus ac ſenſus priuatio, ita vt etiam rectrix anima quaſi extincta videatur: dormientium inſtar eorum oculi occluduntur, ſolaque reſpiratione a mortuis diſſident; quæ mox etiam admodum fit difficilis, uti diximus. Capitis dolor ſubito adueniens, vertigo, extrema rum partrum totiuſque corporis frigus apoplexiam ſæpe pręcedunt; validiſſima tamen apoplexia ſubito inuadit nullis præcurrentibus ſignis prædictis.

CAVSA. Frequentiſſime a pituita lenta, craſſa frigidaq; excitatur apoplexia, ab ea.n.contingit cerebri ventriculos arteriaſq; retis admirabilis, per quas ſpiritus ex corde in cerebri ventriculos influũt, impleri affatim, vnde ſpi

ritus ipſi, facultateſque animales etiam impediuntur ne in ſenſuum motumque inſtrumenta diffundantur, vnde contingit ſenſu motuque hominem priuari. Ob ſimilem cauſam, quoque malum iſtud a cruditatibus, crebriſque ebrietatibus, a uini generoſioris plurimo vſu ab aere ambiente admodum frigido, a victus ratione quoque frigida excitatur. Rurſus caſus, capitiſque ictus, humorum fluxus promouet ad ipſum cerebrum, qui ſi principaliores, ventriculos cerebri impleant, apoplexiam excitant, contingit aliquando copiam prædictorum humorum eſſe minorem quã vt fortem apoplexiam excitare poſſit. Concidunt quoque nonnulli apoplecticorum more ex obſtructione leui, quæ fit ſubinde a vaporibus craſſis, aut ab humoribus paucis impactis in cerebri uentriculis.

PROGNOSTICA. Apoplexiæ exponuntur crapulæ addicti, maximeque ſenes, item qui frequenter graui ſopore tentantur, corporiſque pigritia magna corrripiũtur, ex quibus frequenter tenebræ oculis offunduntur, qui breuem anguſtamque habent ceruicem. Morbus attonitus ſi magnus fuerit, vix ſanatur, vnde remedia non ſunt adhibenda, cum ſuapte natura exitialis ſit, debilis autem difficulter ſanatur. Quamuis autem perpauci ab hoc malo liberantur, ij tamen qui periculum mortis effugiunt, in diuturnum plerumque morbum incidunt, paralyſim nimirum aliquarum partium, ſubinde etiam totius corporis, aut memoriæ iacturam faciunt: ſenes autem potiſſimum ſi temperamento pituitoſiores, modoque ſimili victus ratione vſi fuerint, huic morbo maxime obnoxij ſunt, pauciſſimique euadunt propter morbi magnitudinem ætatiſque grauamen. Dum hieme perfrigidi venti ſpirant, denſęque nebulæ cælum obſident, hic morbus potiſſimum inſultare ſolet. Fortiter ſternutamentum prouocantibus ſi æger non ſternutet, neque impreſſionem ſentiat, mortale.

Metho-

Methodus pro curatione APOPLEXIAE DEBILIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit calidus.

Cibus, vbi malum remiſerit nonnihil, cõuenit paucus, ſit calidus, concoctu facilis, & qui facile quoque diſtribuatur, vti ſunt pulli, gallinæ, capi. Poterunt alimenta cõdiri cum ſaluia, thymo, hyſſopo, roremarino, maiorana.

Potus, aqua mulſa. A vino abſtineat.

Exercitii loco, frictiones validæ, extremarumque partium ligaturæ fiant, cucurbitulæque humeris affigantur, commodè quoque penſili lecto geſtabuntur, aut curriculo vehentur: balneum quoque poſt duas, aut tres ſeptimanas conuenit.

VACVANTIBVS.

Electuarium Indum maius, diaphœnicum.

Trochiſci de agarico, alhandal.

Pillulæ fœtidæ, cocciæ, de fumo terræ, Arabicæ, de lapide lazuli, de euphorbio.

Hiera diacolocynthidos, picra, logodii, pacchij.

Vomitorijs medicamentis in morbi progreſſu vtetur commodius quam in principio.

Clyſteria.

Venæ ſectio fiat in corpore plethorico, cum melius nõnihil ſpirabit, & poſtquam clyſteri aluus ſoluta fuerit, ipſius cephalicæ in vtroque brachio, non vnica autem vice, ſed ſim educatur ſanguis, repetendo venæ ſectionem ſi prima vice non ſatis euacuaueris.

Si paululũ ad ſe redeat æger, & loqui incipiat, vireſq; recolligat, iſtis purgantibus vtemur medicamentis. A mitioribus autem clyſteribus primum auſpicabimur. Præparantibus aũt medicamẽtis hic nõ vtemur, eo quod morbus nõ dat inducias, verſus declinationem tñ præſcribi poterunt.

Clyſtere e betonica,ſaluia, roremarino,ſtœchade, hyſſopo, folijs lauri,maioranæ, ruta, centaurea minori, pulegio, ſeminibus fœniculi, aniſi, colocynthide, hiera diacolocynthidos,hiera picra,logodii,polipodio,ſena,ſale, oleo rutaceo,laurino,camomelino.

Venæ ſectio.

Suppoſitorio aluus ſubducatur interea tempori quo clyſtere paratur,quo etiam utetur ſi clyſtere non reiiciatur,ex hiera Galeni,logodii,agarico,elleboro.

Ligaturæ dolorificæ arctiſſimæque fiant partium extremarum,vt facultas conſopita excitetur, vtque horum dolorũ uehementia natura irritata expellantur ea quæ parãt obſtructionem in cerebro.

Frictiones duræ multæque cum linteolo aſperiori, necnon corporis agitationes, concuſſioneſque fiant validæ circa collum,ubi arteriarum venarumque congeries eſt. Vniuerſum et agitabitur corpus, cum aliquid ſubinde concidat apoplecticorum more, propter obſtructiones leues tuncque ſperandum eſt, quod hæ obſtructiones potiſſimum leues,ex corporis ipſius agitationibus diſcutientur naturaliſq; vis excitabitur,ſanguis quippue atque humores fundentur,congelarique prohibebuntur.

Pilorum vellicatio fiet tum barbæ tum pubis.

Cucurbitulæ quoque lumbis,ſcapulis,natibus,venis iugularibus, inferioribuſque partibus, hypochondriis exceptis (ne muſculis abdominis impedimento ſimus,qui reſpirationi inſeruiunt) applicentur,aliquando leues, ſubinde etiam cum ſcarificatione, modo venæ ſectionem vires non patiantur,aut venæ ita lateant, ut adminiſtrari non poſſit.Maiori autem cum commodo iugularibus affigentur venis, eo quod maioribus viribus auertant ibi hærentes,quam aliis locis dictis,ſi apponantur.

Sanguiſugæ dictis quoque locis, necnon hæmorrhoidibus apponentur etiam cum ſcarificatione.

Errhina,gargariſmata.

Sternutamentum cientia ex caſtoreo,pipere, elleboro, euphorbio,quod potentiſſime ſternutamentum mouet,per que nares cerebrum purgat: non admittendum tamen antequam bene purgatum erit corpus.

Apo-

Apophlegmatiſmus ex pipere,pyrethro,caſtoreo,per palatum materiam obſtruentem viſcoſam educit. Palatum autem, reliquaſque oris partes internas digitis fricabimus pul.prædicto.

Sinapiſmus ex ſinapio,ficubus decoctis in aqua ad formam emplaſtri.

Excitantibus *cerebri vim ſopitam.*

Odoramentum ex galbano,caſtoreo,opopanace.

Vnguentum ex dictorum materia.

Sartago candens capiti a longe applicetur, prius autem capilli abradantur. calor enim ſic capiti conciliatur, humores craſſi imminuuntur,& in vapores vertuntur.

Sinapi comminutum ſalique permixtum, & in aqua vitæ maceratum,ori injiciatur,naribuſque illinatur.

Corroborantibus, *intemperiemque membri emendantibus.*

Aurea Alexandrina,anacardina confectio,theriaca,mithridatum,diamuſcum dulce.

Diacorum,diambra,acorus conditus.

Conſerua betonicæ,maioranæ,acori,ſaluiæ.

Aqua vitæ, in qua prædictorum nonnulla macerari poterunt,aut nux muſcata,caſtoreum,radix acori,ſaluia,maſtix;aut propinentur cum aqua vitæ.

Caſtoreum magnarum eſt virium in hoc malo.

Irrigatio lotioque fiat capitis raſi ex oleo aut aqua, in qua decocta ſint flores ſtœchados,folia origani,lauri, roriſmarini,ſaluiæ,camomillæ, meliloti, pulegij, ſaturegiæ, nux muſcata,ruta.

Emplaſtrum veſicatorium rubificans ex oleo euphorbij,caſtorei,ſinapio,ſagapeno,euphorbio,caſtoreo.

Vnguentum cum oleo caſtorei,aqua vitæ.

Vnguentum ex oleo liliorum, irino, nardino, rutæ, ſpicæ, nuce muſcata,euphorbio,caſtoreo,pipere,ſinapio, pirethro,aceto,cera,ſitque raſum caput.

Balneum tandem conuenit poſt tres ſeptimanas.

THEO-

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in APOPLEXIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO APOPLEXIAE. ℞. radicũ angelicæ ℥. vj ſaluiæ ru æ,mercurial s,betonicæ,hyſſopi,ana m.j. florum ſtœchados,centaurei minoris ana p j.ſeminum aniſi,vrticæ,cumini,fœniculi,lauri ana ℥.iiij.agarici albi & leuis ʒ ſ.colocynthidos ℥.ij. ſ.fiat decoctio in ſufficienti quãtitate aquæ ad lib.j.ſ.colaturæ addatur hiera logodij,diacolocynthid.an.℥.j ſ.benedictæ laxatiuæ, diaturbith cum rhabarb.ana ℥ iiij.opopanac s ℥.ij.mellis roſati ʒ.ij olei de caſtoreo,laurini ana ʒ.j ſ.ſalis ℥.ij ſ.fiat *Enema*,quo paulatim & per interualla vacuabimus humores è toto corpore, donec pharmacum ſolutiuum per os ſumere poterit. Hoc autem clyſterio vti poterimus,ſi ſummum impendere periculum videatur; alioqui præſtat prima vice omittere colocynthidem, necnon hieram diacolocynthid. Tertia verò vice aſſignatum inijcietur enema:poſtquam equidem prima corporis regio inanita fuerit ex parte, tunc attrahere licebit a partib.ſuperioribus validioribus medicamentis;bis aũt autter inijci licebit lene clyſtere, vt fiat euacuatio auerſioque.

℞.nucis muſcatæ ℥.j.ellebori albi, pyrethri,caſtorei ana ℈. ſ.nigellæ, piperis albi anã ℥.j. fiat *Puluis ſternutatorius*, inſuffletur in nares pauxillum eius calamo.

℞.oxymellis ſquillitici,decoctionis raphani ana ʒ.iij.olei liliorum ʒ ij.fiat *Vomitorium medicamentum.* aut ſic.

℞.radicum aſari ʒ.j.ſ.radicum raphani ʒ.j. coquantur in aqua communi q. ſ. ad medietatis conſumptionem; huius colaturæ ʒ.vj addantur oxymellis ſquillitici ʒ.ij. ſ.olei liliorum alborum ʒ ij fiat *Vomitorium medicamentum.*

℞.mithridati ℥.ij.theriacæ antiquæ, confectionis anacardinæ ana ℥ j.ſ caſtorei ℈.ſ.aquæ vitæ in qua infuſa fuit nux muſcata,ſaluia ʒ j.oxymellis ſquillitici ʒ.ij aut decocti nucis muſcatæ,acori ʒ ij fiat *Hauſtus.*

℞.hieræ logodij,hieræ diacolocynthidos ana ℥.j.caſtorei ℈.ſ theriacæ veteris ℈.ij decocti ſaluiæ, roriſmari, calendulæ,betonicæ,centaurei minoris q.ſ fiat *Potus*:detur poſtquam clyſterio leuatus erit;ſiphone autem poterit dimitti in

ti in gulam. Si clyſtere non reddatur tempore expectato;

℞.hieræ logodij ʒ.j colocynthidos ʒ.ſ.ſalis gemmæ,caſtorei ana ʒ.j.mellis coćti & concreti q. ſ.fiat *Suppoſitorium* longum; filoque alligatum immittatur. aut,

℞.ellebori nigri, hieræ diacolocynthidos ana ℈.j. ſ. ſalis communis ℈.ſ.mellis coćti & cõcreti q ſ. fiat *Suppoſitorium.*

℞.mithridati, theriacæ magnæ ana ℈.ij hieræ diacolocynthidos ʒ.ij.caſtorei ʒ j vini generoſi ℥.iiij.fiat *Potus.*

℞.pillularum de agarico Meſuę,de euphorbio ana ſcrup. j.cochiarium ſcrup.j.ſ caſtorei ſcrup.j.diagrid.gr.iij.decocti ſaluiæ,nucis muſcatæ,betonicæ, angelicæ, ℥ iij. aquæ vitæ ℥.j.fiat *Hauſtus.*

℞.pillularũ fętidarũ, cochiarum aurearum ana ſcrup. j. diagrid.gr.v.caſtorei ſcrup j fiant *Pillulæ*, quæ dum deglutire poteſt imperabuntur,alioqui prædicto modo ſoluatur.

℞.hyſſopi,ſaluiæ ana m.j. ſ.florum roriſmarini m iij. nucis muſcatæ ʒ.j.ſ.in aquæ vitæ lib. ſ maceretur viginti quatuor horis aqua calente;hinc coletur, abiectiſque prioribus noua imponantur,dictaq; mõ aqua calente maceretur,idq; aliquoties repetatur,fiatq; *Potus*, præſtans atq; generoſus.

℞.conſeruæ betonicæ, maioranæ,acori ana ℥.j.confectionis anacardinæ ʒ. vj. diamuſci dulcis, diambræ ana ʒ.ij. ſ. mithridati electiſſimi,theriacæ veteris ana ʒ.iij.ſ nucis muſcatæ, zinziberis ana ʒ.j. ſyrupi ſtœchados q. ſ.fiat *Conditum* in forma opiati; poſt horam ſi bibat hauſtum decocti hyſſopi,multum proderit.

℞.foliorũ lauri,hyſſopi,ſaluiæ,betonicæ, roriſmarini ana m.ij. florum camomillæ,meliloti,ſtœchados, betonicæ,calaminthæ,maioranæ ana m.j.coquantur in æquali quantitate aquæ & vini ad tertiæ partis conſumptionem,fiat *Embrocha*;qua caput irroretur,atque madefiat mediante ſpongia,ab alto decidente liquore.

℞.radicum liliorum alborum ℥.ij.florum camomillæ,meliloti ana m.j.ſ.foliorum maioranæ,pulegij, meliſſæ, rutæ, origani ana m. j. ſemin. aniſi ℥.j. coquantur in aqua q.ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Fomentatio* pro capite. Prædictis ſi addatur olei rutacei ℥ j.olei liliorum alborum q.ſ poterit fieri *Cataplaſma* quod capiti accommodabitur.

℞.olei nardini, petrolei ana ℥. j. caſtorei ʒ.ij. euphorbij ʒ ſ.fiat *Vnguentum*,quo caput abraſum vngatur.

Rec.

Rec.olei lateritij,de caſtoreo,laurini, iuniperi ana ℥ ſ. in his diſſoluatur euphorbij ſcrup. ſ. ceræ & aceti parum; fiat *Vnguentum* molle pro capite ſpinalique medulla, eiuſquè potiſſimum principio. Interiora verò nariũ vngantur oleò nardino rutaceoque, in quibus aliquid caſtorei nuciſque muſcatæ diſſolutum ſit

Rec.olei nucis muſcatæ, nardini ana ℥. ij. rutacei ℥.j. de caſtoreo ʒ.vj. fiat *Linimentum* molle cum pauca cera, quo tota ſpina dorſi inungatur,incipiẽdo ab eius principio.hinc inſpergatur puluis ex radice pyrethri,ſeminibus ſinapi, ſta phiſagriæ,euphorbij,caſtorei. os aperiatur,& palatum,linguaque confricetur cum mithridato, confectione anacardina,theriaca veteri, aut confectionis anacardinæ vnc.i. ſ. in ore ponatur ægroti.

Rec.olei liliorũ alborũ ℥.ii caſtorei ʒ.ſ.euphorbii ſcrup. ii.olei nardini ʒ.iii.fiat *Vnguentum* pro capite ſpinaque dorſi;quoq; vtemur ſi prioribus leniorib parum profecerimus.

Rec.olei maſtichini, nucis muſcatæ, abſinthii ana ʒ. vi. menthæ vnc.ſ.macis, nucis muſcatæ,cinnamomi ana ſcrup. j. fiat *Vnguentum* pro ſtomacho.Cauterium potentiale cõmiſſuræ coronali applicetur,veſiculæ acu perforentur,granumq; ciceris ſic paulatim imprimatur, vt veſtigium eius relinquatur aliquale;apertumq; ſeruetur per duos aut tres menſes,aut eius loco actuale fiat cauterium candente ferro quod apertum ſeruabitur eodem modo, cruſta vbi ablata erit. Licebit etiam cauterii loco ſartaginem,aut æream patellam candente foco ignire ita ut rubeſcat, ſicque capiti accommodabitur,vt cutis incaleſcat, capillique quaſi exurantur,idque repetendum donec excitetur.

Rec.caſtorei ʒ.vi. euphorbii ʒ.ſ.ſeminis ſinapi vnc.ii.vrticæ vnc. ſ. ficuum pinguium molliter coctorum, caricarum ana xii.numero, fiat *Emplaſtrum*,quod capiti raſo imponetur,vt materia foras euocetur.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Fortis enim incurabilis eſt,cum ſit morbus acutus, celerrimeque hominem occidat.Validis autem vtcumque debemus hic uti medicamentis, omniũq; maxime ſtatim a principio fortes conueniunt clyſteres.Huiuſmodi autem permiſcenda ſunt medi

camenta

camenta quibus totum corpus incaleſcere poſsit, obſtructioneſq; tolli. Omnium aũt prim; agitandus atq; concutiendus eſt æger, ligneoq; bacillo os apertum ſeruabitur. Extremarum quoq; par tium uinculis, frictionibus dolorificis, cucurbitulis, ſuppoſitorijs, clyſteribus, uenaq; ſectione humores a capite auertemus. Demũ medicamentis ſternutamentum cientibus, necnon apophlegmatiſmis, gargariſmatibus caput vacuabimus, & quæ vniuerſum corpus purgare poſſunt eodem quaſi tempore offeremus. Tandem quæ caput uniuerſumque corpus corroborare, necnon reliquias digerere poſſunt, imperabimus. Si uena iugularis aperiatur, emplaſtrũ fiat e bolo Armeno, aloe, pilis leporinis, albumine oui, ſuperponaturq; foramini ne ſanguis immodice ꝓfundatur.

Methodus pro cognitione LETHARGIAE SEV VETERNI INSERVIENS.

LETHARGIA ſeu Veternus, eſt cum inexpugnabilis dormiendi neceſſitas vrget, ſeu morbus eſt obliuioſus ab apoſtemate proueniens cerebri frigido. Magnam affinitatem cũ iſto malo Caros habet, a quo tamen differt in hoc, quòd febri non laboret Caro correptus. Maior quoq; & profundior dormiẽdi neceſſitas vrget in Caro; ſtimulati enim vix excitantur, interrogatiq; non reſpondent. A phrenitide differt in eo, quod illi inſomnes permanent, cuius contrariũ in lethargia accidit. Ab apoplexia Caros ſeu Veternus grauis vix diſcernitur, cum hic eodem modo non ſolum ſenſus & motus, ſed etiam mentis functio concidat. Differt tamen, quod ille qui Caro laborat, liberè facileque reſpiret, cuius cõtrarium accidit in apoplexia; ſenſim enim reſpiratio hic opprimitur, ita ut tandem ſtertat æger.

PARS AFFECTA eſt ipſius cerebri ſubſtantia, & maximè quidem poſterior eius pars, non autem eius ventriculi, id quod ex functionibus cerebri oblæſis conſtat, in hoc enim malo experimur potiſſimum memoriam atque ratio-

nem

nem lædi, quæ præcipua ipſius cerebri munia ſunt. Eſtque ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis memoratiuæ potiſſimum, necnon ratiocinatricis, imaginatricis, ſenſuſque communis.

SIGNA. Inexpugnabilis pœne dormiendi neceſſitas vrget, cumq; obliuione, febris concurrit lenta cõtinuaque, plerunque tamen vix perſentitur febris dum leuiter ſcilicet phlegma putreſcit. Tardè reſpondent etiamſi vrgeantur. Oculis plerumque iacent clauſis, ſubinde tamẽ aperiunt ſi altius voce compellãtur; quibus occluſis, mox ad priſtinum ſomnum redeunt aliquãdo ita pertinaciter, vt æger capillis fortiter tractus nõ doleat, ita ſtupore oppreſſus eſt; id quod potiſſimum fit cum in ſubſtantia cerebri ipſum apoſtema fuerit factum. Quo caſu oculi quoque magis eminent. Maior quoq; fit difficultas motus, necnon linguæ adeſt albedo. Obliuio aliquando hic concurrit tanta, vt omnium veluti amentes obliuiſcantur; matulam enim expetentes meiendi cauſa, mingere tamen nonnulli obliuiſcuntur; vnde memoriam rationẽmquè abolitam eſſe, dicere licebit, imaginationemque deficere. oſcitant frequenter; cumque lenta febri concurrit pulſus lentus, vndoſus, languidus atque tardus. Excrementa alui liquidiora ſunt nonnullis, alijs verò compreſſa eſt aluus; ſic quoque & vrinæ fluor, fiuntque iumentorum vrinis ſimiles, magnamque ſpirituum perturbationẽ in uenis ſignificant. Sudor aliquibus vna cum tremore occurrit. Spiratio magna, rara, & imbecilla eſt. Magna eſt vniuerſi corporis ſegnities grauitaſque, potiſſimum tamen ipſius capitis. Etiamſi in latus ab aſtantibus conuertatur æger, in dorſum tamen vltro reuoluitur.

CAVSA. Ex intemperie cerebri frigida humidaque oritur. Hanc autem intemperiem cerebri frigidam efficit pituitoſi humoris putrefacti, ita ut febrẽ accreſcere poſſit, magna copia in cerebri corpore redundans, frigidumq; tumorem efficiens, vnde mirum non eſt; etiamſi difficultas mouendi atque inſenſibilitas quædam hominem opprimat, cum ex calore motus, ex frigore verò ſegnities proueniat.

PROGNOSTICA. Hic affectus celerrimè iugulat, niſi celeriter occurratur; in ſeptem enim diebus occidit; hos verò ſi effugerint, ſæpè ſani euadunt. Vti autem lethargia vera ut plurimũ eſt mortalis, ſic quoq; maximi periculi

riculi in hoc malo,nuncius tremor eſt,itemque frigidus cir cumcaput ſudor.Conualeſcentibus quoq; ex hoc malo, ſup puratio frequenter in pectore naſcitur. Optimum autem abſceſſum in lethargo poſt aures fieri; malum quidem tūc ſoluitur.Ea quæ aluo excluduntur, magna ex parte liquida ſunt,periculumq; minantur ſi multa ſint atque liquida quæ deijciuntur.

Methodus pro curatione LETHARGIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit lucidus atque ſiccus, rectificeturq; cum lignis iuniperi,roremarino,folijs lauri.

Cibus ſit extenuās.Caro caponum,gallinarum, perdicum, pullorum,auicularum montanarum, phaſianorum, condianturque cinnamomo, caryophyllis. Iuſcula quoque conueniunt carnium,in quibus nonnihil cinnamomi aut piperis decoquetur.

Potus ſit vinum tenue,ptiſana,fiatque cum thymo,hyſſopo, aqua mellis ſeu hydromel. a potu aquæ ſibi caueat.

Somnus impediatur,quoad fieri poteſt,punctione.pilorumque euulſione,aut fumo e ſulfure, caſtoreo, galbano,ſagapeno,atque ita naribus ſubijciatur,vt attrahere per nares fumum cogatur.acerrimo quoque aceto nares irritabimus in eundem finem.

Excrementa alui ſubducantur clyſteri aut glande.

Exercitij loco, frictiones ligaturæq; partium extremarum fiant,pedum nimirum manuumque.

PRAEPARANTIBVS.

Decoctum ſaluiæ,hyſſopi,thymi, maioranæ, betonicæ, pulegij,fœniculi,apij, adianti,meliſſæ, radicum ruſci, graminis,colaturæ mel roſaceum,aut oxymel addatur.

Syru-

Syrupus ſtœchados,betonicæ,borraginis.
Mellicratum,hydromel.
Oxymel ſimplex,compoſitum.
Aqua maioranæ,roriſmarini,betonicæ, ſaluiæ,ſtœchados.
Præparantibus hiſce medicamentis primò vtemur, modo diuturnum malum eſſe cœperit,alioqui purgantibus potius malum oppugnabimus medicamentis. Per fiſtulam autem conuenientem medicamenta vt ſumat laborabimus,ſi negligat ſumere.

VACVANTIBVS.

Clyſtere è malua,camomilla,ſaluia, calamintha, maiorana, origano,centaurea minori,roremarino,betonica,ſemine fœniculi,colocynthide,agarico, hiera ſimplici, hiera logod. Archigenis, electuario Indo, diaphœnicone, oleo camomelino,rutaceo,melle roſato.
Hiera diacolocynthidos,logodij,picra.
Diaphœnicum.
Electuarium Indum maius.
Agaricus trochiſcatus, agaricus.
Suppoſitorium ex hiera picra, benedicta laxatiua, colocynthide,melle,& ſale communi.
Vomitus cum decocto raphani, atriplici, anethi, oxymelle ſquillitico.
Venæ ſectio fiat ipſius cephalicæ ſtatim ab initio, eò quòd magna ex parte concurrat repletio corporis. Deinde frõtis quoque vena ſecabitur, fęces tamen prius clyſteri leni educentur.
Repetendus eſt horum medicamentorum ordo, potiuſque hic conueniunt clyſteres acres, ſuppoſitoriaque fortia quàm medicamenta per os ſumpta.

AVERTENTIBVS, *ægrumque excitantibus.*

Venæ ſectio. Clyſtere. Suppoſitorium.
Frictio palati atque linguæ fiet cum melle,aceto,quibus pirethrum,ſinapi,theriaca,mithridatum, aurea Alexandrina permiſcebitur. Extremæ corporis partes fricabuntur abſque intermiſſionę donec rubeſcant,doleantque.
Vellicationes & punctiones partium extremarum fient,capitiſque capilli validius trahendi ſubinde, vt excitetur, & vt materia reuellatur.

Cucur-

Cucurbitulæ occipitio capitis, necnon primæ ſecundæque vertebræ apponendæ; Item clunibus cruribuſque: nonnullæ earum cum ſcarificatione, aliæ abſque ea, plurima tamen cum flamma.

Errhina ex aceto fiant, in quo decoquantur origanum, thymus, pulegium Eius vapor naribus exceptus, craſſitudinem humorum diſſecat aliqualiter.

Suffumigium è galbano & cornu ceruino, hoc malo correptum excitat.

Gargariſmus, apophlegmatiſmi.

Epithema fiat è ruta in vino cocta.

Sternutamētum cientia ex elleboro albo, pipere, caſtoreo.

Irrigatio & fomentatio capitis prius raſi, & potiſſimum ſincipitis; ex decocto rutæ, origani, ſatureiæ, ſerpylli, hyſſopi, caſtoreo in oleo communi diſſoluto.

Sinapiſmus è ſinapi, caricis, columbarum ſtercore, cantharidibus; quibus addi poterit piper, euphorbium, ſi validius expetatur. Poſtquam autem mediocriter vires exercuerit hoc medicamentum, tunc loca ipſa calido oleo ſunt fouenda; dolorque ſedandus erit decocto roſarum, maluæ, camomillæ, ſi res ita dictet.

Crura cum vrtica fricentur.

REPELLENTIBVS.

Vnguentum pro capite ex oxyrhodino, minuta aceti quantitate addita.

Vnguentum ex oleo roſaceo, camomelino, paruaque quantitate aceti.

Primo die medicamento hoc ex oxyrhodino vtemur, verſus augmentum vero eo vnguento quod ſequitur. Aut eius loco priori incoquentur thymus, calaminthia, pulegium, radices liliorum alborum, necnon aliquid caſtorei; coronali autem commiſſuræ admouenda ſunt hæc medicamenta.

CORROBORANTIBVS, *intemperiemque reliſtam emendantibus.*

Theriaca, mithridatum cum aqua vitæ: Diamuſcum dulce, diambra.

Conſerua ſaluiæ, betonicæ, maioranæ.

Caſtoreum cum oxymelite detur; magnarum enim eſt virium in cura huius mali.

Odoramentum fiat è ſucco laſerpitij, pulegio, abrotano,

thymo,origano,galbano,ſagapeno,caſtoreo,cornu ceruī no,aceto,ruta.

Balneum ex aqua dulci præſtans eſt.

Vnguentum fiat ex caſtoreo pro capite,aut ex oleo laurino, irino,philoſophorum,de piperibus,coſtino,nardino,aceto ſquillitico.

Embroca è betonica, ſaluia,ſerpyllo,maiorana.

Sacculus capiti raſo imponendus è milio,ſaleq; toſto.

Hic opus eſt fortibus reſoluentibus præter morē aliorū apoſtematum,eo quòd reſolutio apoſtematis aliter vix fieri poterit,propterea ꝙ in cranei parte interna obhæreat.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in LETHARGIA *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO LETHARGIAE ℞.radicis lilij albi ℥.j. foliorum rutæ,ſaluiæ,maioranæ,maluæ ana m.j florum roriſmarini,camomillæ,meliloti, centaurei minoris, betonicæ ana m.ſ. ſeminum lini,aniſi ana vnc.ſ.agarici albi & leuis ʒ iij.polypodij quercini vnc j colocynthid.ʒ j ſ.coquantur in aqua q.ſ.ad l.j ſ.colaturæ addatur hieræ logod. vnc.ſ electuarii Indi.ʒ.v.mellis roſacei vnc.i.ſ.olei rutacei. vnc.iij.caſtorei ℈.i.ſ.fiat *Clyſtere.* Aut eius loco ſuppoſitorium fiat ex mellis ℥.j.ſ.hieræ logod.℈.ſ. ſalis communis ℈.i.

℞.ſyrupi ſtęchados, betonicæ ana vnc.i.boraginis, oxymellis ſimplicis ana vnc.ſ. aquarum roriſmarini, hyſſopi, betonicæ, maioranæ, ana vnc.iii. fiat *Iuleb*:dentur vnc.iij. hora matutina.

℞. radicum fęniculi,petroſelini,graminis, angelicæ ana ʒ vj,hyſſopi,thymi,pulegii,meliſſæ,ana m.j ſaluiæ m.ſ. florum betonicæ,roriſmarini ana m.j boraginis,bugloſſæ,ana m.ſ.ſeminum aniſi,fęniculi,apii ana ℈.iii. glycyrrhizæ raſæ vnc.ſ. coquātur in aqua q.ſ ad lib.i.ſ.colaturæ addatur mellis roſacei,oxymellis ſimplicis ana vnc i.ſ.miſceantur, fiat *Potio*: dentur vnc.iiii.in aurora.

℞. elect. Indi maioris ℈.ii. diacatholiconis ℈.iiii.diaphęniconis,diaturbith cum rhabarbaro ana ℈.i. ſyr. ſtœchados vnc.i.aquarum betonicæ, ſaluiæ ana vnc. i. ſ. miſceantur, fiat *Hauſtus.*

℞. pillu-

℞. pillularum hieræ picræ Galeni ℈ ii hieræ diacolocyn thidos, pillularum cochiarum, caſtorei ana ℈ ſ. cum ſyrupi ſtęchados q ſ. fiant *Pillulæ*, octo. aut ſi deuorare illas nō poſ ſit, diſſoluantur cum vnc. iii. aquæ betonicæ, mellis roſati vnc. i. fiat *Hauſtus*, ita enim ſtupet hic ſentiendi facultas, vt amaris parum admodum moleſtetur.

Rec. hieræ logod. ℈. j ſ. hieræ diacolocynthiodos ℈. ii. decocti ſerpylli, pulegij, betonicæ, calendulæ vnc. iij. ſyrupi ſtęchados vnc. i. fiat *Hauſtus*.

Rec. decocti raphani vnc. v. oxymellis ſimplicis, ſquillitici ana vnc. ſ. olei cōmunis vnc. ii miſceantur, fiat *Vomitorium* medicamentum, quod tepidum bibet, aliquandiu autem poſt ſi vltro non vomat, penna in oxymelite ſquillitico in tincta, cui nonnihil permiſtum ſit ſinapij, fauces atque pa latum irritet.

Rec. cōfectionis anacardinæ, mithridati, theriacæ ana ℨ. ſ. nucis muſcatæ, caſtorei ana ℈. ſ aquæ vitæ, calendulæ ana vnc. j. ſ. fiat *Potio*.

Rec. conſeruæ anthos vnc. i. aromatici roſati Gabrielis ℨ. i. ſ theriacæ veteris ℈. ii. mithridati ℈. i. ſyrupi ſtœchados q. ſ. fiat *Conditum* in forma opiati.

Rec. radicum angelicæ vnc ſ. ſatureiæ m. iii thymi, pule gii ana m. i. coquantur in vino albo q. ſ. fiat *Potus*, dentur in aurora vnc iii. per aliquot dies.

Rec. origani, betonicæ, ſatureiæ, ſerpylli, pulegii, rutæ a- na m̄ i. florum ſtęchados m. i. ſ. coquantur in æquali por tione vini & olei camomelini, ad conſumptionem vini, fiat *Fomentum* pro capite.

Rec. nucis muſcatæ, piperis ana ℈. ii. ellebori albi, eu- phorbii ana gr. vi. caſtorei, pyrethri, nigellæ ana ℈. ſ. fiat *Sternutatorium* medicamentum, cuius portiunculam per na res attrahat poſtquam commodè purgatus erit, non autem in principio, periculum enim eſt ne noxia materia nimiū exagitetur.

Rec. hyſſopi ℨ. i. nucis muſcatæ ℨ. ſ. pyrethri, ſinapi ana ℨ. i. ſ. ſtaphiſagriæ ℈. iiii linteolo tenui inſuantur contuſa, fiatque apophlegmatiſmus.

Rec. confectionis anacardinę, mithridati ana vnc. i. aureę Alexandrinæ ℈. ij. ſinapi, radicum pyrethri ana ℈ i. hieræ picræ Galeni ℨ. i. mellis parum, fiat *Mixtura*, qua palati, lin

guæque fiet illinitio atque frictio. Id quod cum ſolo quoq; ſinapi contuſo, melli acetoque permixto fieri poteſt.

℞.gummi amoniaci, aſſæ fœtidæ ana ʒ.j.cornu ceruini ʒ. ij.galbani, caſtorei ana ʒ.ſ.thuris ʒ.j.ſ. fiat *Suffumigium.*

Rec.olei de lateribus ℥.j.de euphorbio ʒ.iij.irini, laurini ana ʒ.vi.caſtorei ℈.i.ſ.euphorbii gr.x.nucis muſcatæ ℈. ii.fiat *Vnguentum.*

℞.olei lateritii, laurini, liliorum ana ʒ.iiii.nucis muſcatę ʒ.i.ſ.caſtorei ℈.ii.theriacæ.ʒ.i.ſ.ceræ q.ſ.fiat *Ceratum.*

℞.ſeminum ſinapi ʒ.ſ.cantharidalis, capitibuſque ablatis numero vi.fermenti, ſtercoris columbarum ana ℥.i euphorbii ℈.ſ.cepæ crudæ ℥ ſ.emplaſtri apoſtolorum ʒ. iii. aceti parum, fiat *Emplaſtrum* rubificatorium, quod poſteriori capitis parti accommodabitur abraſis capillis.

Rec.olei irini, aceti ſquillitici, ana ℥ iii. in quibus coquatur nonnihil thymi, pulegii, origani, addendo colaturæ caſtorei parum, capillorum hominis combuſtorũ ʒ.ſ.miſceantur, naribus frontique accommodetur totum.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omniũ primo ipſius cephalica ſectio fiat: clyſtere interi emolliens atq; lene præmitti poterit. Secta aũt vena, enemate fortiori materia grauans euocabitur, idq; aliquoties repetetur, eo quod humores hic viſcidi craſſique ſint, virtuſque ſopita. Interea autẽ temporis et ſtatim a principio repellentibus vtemur medicamẽtis quamdiu materia ad cerebrũ ruit, in eum finem, vt repellãt materiam à cerebro, oleo nimirũm roſaceo & aceto, quæ cõmiſſuræ coronali applicabimus. Poſt quartum aũt diem reſoluentia addemus prædicto vnguento, ut eſt oleum liliorũ, caſtoreũ, oleũ rutaceum, camomelinũ, telaq; linea prædictis imbuta, commiſſuræ coronali accommodabitur. Quæ vero retrahere diuertereq; poſſunt materiã mali, ægrotumq; excitare, maxime hic neceſſaria ſunt, id quod fit clyſteribus, ligaturis, frictionibus, cucurbitulis, quæ humeris admouebuntur cum ſcarificatione in principio potiſſimum mali. Verſus aũt ſtatum occipiti accõmodabuntur. Purgantibus deinde medicamentis locus erit. Cum autem morbus acutus ſit, ſtatimque occidat, diligenti cura prædicta medicamenta adminiſtrabuntur, et ſi concoctionis ſigna non appareant. poſtremo quæ corroborare intemperiemq; relictam emẽdare poſſunt, præſcribantur. Hæc autem omnia nunc anteaque dictis

ctis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi potemus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione accommodetur.

Methodus pro cognitione CATALEPSIS SEV CONGELATIONIS INSERVIENS.

CATALEPSIS ſeu congelatio, eſt ſubita quædam detẽtio,tum animæ,tum corporis qua qui corripitur, eam partium corporis retinet figuram quam habebat cum corriperetur; ſedens equidem aut iacens permanet, ſi iacebat aut ſedebat dum corriperetur; vnde ſtupor vigilans ab aliquibus dicitur,eo quòd hoc morbo correptus, ſenſus expers redditur, & motum in toto corpore amittit. Cum apoplexia conuenit in hoc, quòd quemadmodum hic, ſic etiam in catalepſi ſenſus & motus voluntarius perit. Differt autem in eo,quod hic ipſi ſpiritus etiam afficiantur,nã congelantur quaſi quietique manent,in quacumque corporis parte intercepti fuerint,parteſque permanent rigidæ, hoc autem nequaquam in apoplexia fit,tantummodo enim propter obſtructionem impediuntur quo minus ad partes corporis diffundantur,vnde partes relinquuntur quaſi reſolutæ,atque laxæ,non frigidę neque rigidę, vti in catalepſi. Priorem quoque figuram commutare poſſunt in apoplexia ipſa membra cum ſpiritus ſint integri. Oculi apoplecticis quoque clauduntur.

PARS AFFECTA. Cerebrum hic quoque affectum eſſe indicat actionis animalis, tam imaginatiuæ quã ſenſitiuæ atque motiuæ, læſio. Læditur autem cerebrum hic ſecundum poſteriorem eius partem.

SIGNA. Statim obmuteſcit æger, interrogatus enim nihil reſpondet, motu denique atque ſenſu corpus priuat, & licet vigilantis formã retineat,adeo tñ mens & oẽs ſenſus conſopiuntur,& quidem ſubito,vt admiratione ſuſpenſos reddat æger intuentes, ita quidem vehementer, vt nõnulli eos raptos eſſe exiſtimẽt in quod neſcio cęlum potius

quam mortuos, tã enim mens validè detinetur, ut in eadē figura permaneant in qua erãt cum percellerentur; nam ne oculi quidem clauduntur, ſi prius aperti erant, ſed attentè aſtantium iudicio rem aliquam intuentur, fixæ equidem permanent palpebrę. Si ſedebat, ſedens permanet; ſi cubuerit, in eadem quoque figura permanet. Alui & vrinæ fit ſuppreſſio propter ſenſuum torporem; ſenſus enim ſtupidus eſt effectus. Pulſus eſt paruus, languidus, multumque denſus, interim æqualis.

CAVSA huius mali, eſt intemperies valde frigida atque ſicca cerebri, vnde contingit tum cerebrum, tum ſpiritus animales congelari areſierique, non tantum autem refrigerari. Hanc autem intemperiem frequenter materia frigida & ſicca introducit, qualis eſt melancholia. Aer quoque valde frigidus & ſiccus eius cauſa eſt. Commiſtio quoque pituitæ cum flauabile, cum ſimul immodicè exuperant, eandem intemperiem proferunt. Prædictæ hæ cauſæ cerebrũ ſpiritusque animales non tantum refrigerant, ſed etiã areſaciunt & quaſi congelant.

PROGNOSTICA. Frigidioribus regionibus malum hoc magis familiare eſt quam calidis. Laborant autem periculoſiſſimè qui catalepſi corripiũtur, quare confeſtim medicandi erunt; niſi enim mature curentur, ſtupidi ac veluti quodam frigore enecti, moriuntur. Si tamen congelatio fuerit fortis, vix aut numquam curabitur.

Methodus pro curatione CATALEPSI INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AEr ſit calidus atque humidus.
Cibus. Ptiſanæ conuenit ſuccus.
Potus. Vinum album, tenue, ſubaſtringens.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de epithymo.

De

De ſucco fumariæ.
Stœchados,bugloſſæ.
Aqua bugloſſæ,fumariæ,meliſſophylli,lupulorũ, betonicæ.
Decoctum apii,fœniculi,calaminthæ,anethi.

VACVANTIBVS.

Decoctum fumariæ,lupulorum,boraginis,polypodii,ſenæ, epithymi,in quo diaſena diſſoluatur.
Confectio hamech.
Diacatholicum.
Diaſena.
Hiera logodii,Hermetis,hiera diacolocynthidos.
Sena,polypodium quercinum.
Vomitus prouocetur.
Clyſtere ſatis acutum fiat è ſtęchade,ſaluia,beta, calamintha,pulegio,epithymo,camomilla,mercuriali, boragine,bugloſſa,thymo,polypodio,ſena,elleboro nigro, hieralogodii,confectione hamech,Indo maiori,oleo camomillæ.In phlegmate vitreo purgantium iam dictorum loco, ponat agaricus,colocithis,electuariũ de baccis lauri.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiet cephalicæ, dum a magna ſit copia ſanguinis,& vires conſtant,educemuſque ſanguinẽ liberaliter.
Clyſtere ſuperius commemoratum.
Frictiones, ligaturæque fiant brachiorum,dorſi,crurum,pedumque.
Hæmorrhoides,potiſſimum ſi ante fluxerint, prouocetur.
Clamores fortes fiant.
Sternutatoria medicamenta cum elleboro nigro.

CONFORTANTIBVS *reſoluentibus,intemperiem relictam emendantibus*

Theriaca,mithridatum.
Confectio anacardina,diamuſcum dulce.
Lætificans Galeni.
Pliriſarcoticum.
Diambra.
Conſerua radicum bugloſſæ.
Vinum maluaticum,hypocraticum.
Fomentum pro poſteriori capitis parte ex aqua vitæ.
Vnguentum martiatum & dialthææ.
Decoctum pro fomento fiat ex maiorana,ſtęchade,ſaluia,

betonica, floribus camomillæ, meliloti in vino.

Fomentatio ex oleo liliorum, camomelino, amygdalarum dulcium, ſeſamino. Tempore verò vti licebit fortioribus; laurino nimirum, rutaceo, euphorbij, ſpicato, aut prædictis aliquid euphorbij addetur.

Vnguentum pro capitis parte poſteriori ex oleo liliorũ, camomillæ, ſambuci, anethi, rutæ, caſtoreo addito. In prædictis quoque coquere licebit hyſſopum, thymum, ſerpyllum, epithymum, fumum terre, flores buglosſe, boraginis, linteolis excipiantur & apponantur.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in CATALEPSI *cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO CATALEPSIS. ℞. florum camomille, meliloti ana m. ii. mercurialis m. i. ſ. ſaluiæ, thymi, pulegii, epithymi ana m. i, polypodii quercini, ſenæ Alexandrinæ ana ℥. ß. epithymi ʒ. ii. ellebori nigri ʒ. i. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. i. ſ. colaturæ addantur confectionis hamech ʒ. iii. hieræ logodii ʒ. vii. ſ. mellis roſati, olei communis ana ℥. ii. ſalis communis ʒ. i. ſ. miſceantur; fiat *Clyſtere.*

Rec. Theriacæ præſtantioris ʒ. i. mithridati ℈ i. aquarum cardui benedicti ℥. iii. fiat *Hauſtus*: detur ſtatim vbi enemate purgatus fuerit.

Rec. hieræ logodii ℈ ii hieræ diacolocynthidos ℈. i. diagridii grana ſex, ſalis communis ʒ. i. mellis coctura concreti q. ſ. fiat *Suppoſitorium*, quod filo alligatum immittatur, ſi clyſtere non retineatur, aut præter expectationem diutius in corpore obhæreat.

Rec. Syrupi de epithymo, ſtechados ana vnc. i. ſyrupi de fumo terræ, buglosſe ana vnc. ſ. aquarum lupulorum, boraginis, betonicæ ana vnc. iii fiat *Iuleb*

Rec. diaſenæ ʒ. iii. cõfectionis hamech ʒ. ii. ſyrupi de epithymo vnc. i aquarum betonicæ, cardui benedicti ana vnc. i. ſ. fiat *Hauſtus*: detur in aurora.

Rec. radicũ bugloſſæ, boraginis ana ℥. i. ſ. florum ſtœchados, bugloſſe, cardui benedicti, epithimi ana m. i. ſeminũ fœniculi ʒ v. hordei mundati ℥. ii; vuarum paſſarũ enucleatarũ vnc. i. ſ. coquant in aqua bugloſſe & betonicæ q. ſ. ad li. i.

ad-

addatur ſub finē coſturæ vini albi & tenuis parum in quo nux muſcata duodecim horarum ſpatio infuſa fuerit, colaturæ expreſſæ permiſceantur ſyrupi ſtęchados vnc. iii. ſirupi de epithymo vnc. i. ſ. fiat *Potio*.

Rec. foliorum ſenę vnc. ſ rhabarbari electi vnc. i. polipodii quercini ʒ. iiii. florum ſtœchados m. ſ nucis muſcatę ʒ. ii. ſ. infundantur in prędicti decocti lib. i. horis duodecim, colaturæ addantur ſyrupi ſtœchados vnc. iii. fiat *Potio*.

Rec. ſpecierum lætificantis Galeni ſcrup. ii. conſeruæ radicum buglosſę vnc. ij. nucis muſcatę ſcrup. i. ſ. omnia infundantur in vini maluatici libra vna & media duodecim horum ſpatio, detur *Hauſtus* vnus ter in die.

Rec. Diamuſci dulcis, lętificantis Galeni, trochiſcorum de eupatorio ana ſcrup. ii. radicum angelicæ ſcrup. ſ. aquarū cardui benedicti, angelicæ & ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis. Sumat morſellum vnum donec conualuerit manè & veſperi.

Rec. theriacæ veteris ʒ. i. diamuſci dulcis, lætificantis Galeni ana ʒ. ii. ſ conſeruæ bugloſſæ, anthos ana vnc. ſ. ſirupi bugloſſati q. ſ. ad electuarii mollis conſiſtentiam.

℞. foliorū betonicæ, ſaluię ana m. iij. fumarię, epithimi, meliſſophilli ana m. i. radicum liliorum alborū vnc. ii. florū ſtœchados, cardui benedicti, camomillæ ana m. i. ſ. coquantur in æquis portionibus vini & aquæ, fiat capitis lotio ipſa colatura, reliqua vero ſacculo cōcludātur calentia, podiciq; ſubiiciantur propius, pannisq; calentibus calor cōſeruetur.

Rec. radicum bugloſſæ, boraginis ana ℥. ii. ſpecierum dia muſci dulcis, lætificantis Galeni ana ſcrup. iiii. florū cardui benedicti m. iii. vna ebullitione facta in vini maluatici ſuffi cienti quantitate, fiat pro cordis confortatione *Epithema*.

Rec. olei anethini, camomelini, liliorum ana ℥. i. ſ. coquatur in iis hiſſopi, thimi, & ſerpilli aliquid, poſtea addatur colaturæ caſtorei ſcrup. i. ſ. fiat *Vnguentum*. pro capitis parte poſteriori, quo etiam a principio vti poterimus.

Rec. olei liliacei, ſambucini ana vnc. i. caſtorei ʒ. ii. euphorbii ſcrup. i. aquæ vitæ vnc. ſ. fiat *Vnguentum*. cum cera mediocriter molle.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Pro curatione huius grauiſſimi mali iis q̄ modice calida atq; humida ſunt, egemus. Omnium autem primo aluus eluēda eſt

prædicto clyſterio Hinc clamoribus, ligaturis, frictionibuſq; partium extremarum dolorificis ægrum excitabimus. In eundem et finem ſternutatoria medicamenta præſcribantur. Vena quoq; ſectionem eodem tempore inſtituemus, ut prædictum eſt, ſi res ipſa patiatur. Vnguentis denique confortantibus, reſoluentibuſque malum remittemus. Poſteriori autem capitis parti ea potiſsimū accommodabimus. Balneum quoque ex oleo tepente communi, in eundem finem præſcribetur. Vbi autem nonnihil ad ſe redierit æger, iis commode utemur, quæ humores naturæ obedientes reddere poſſunt, idque per quatuor aut quinque ſiat dies. Demū eoſdem è corpore annexis medicamentis propellemus. Poſtea quę corroborare, reliquiaſque conſumere poſſūt, præſcribantur. Quæ omnia nunc, anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. A mitioribus autem medicamentis reſoluendi uim habentibus auſpicabimur, hinc ad ualidiora ſenſim tranſitio fiet A principio quoque cum pannis calentibus frictiones uniuerſales inſtituemus. Ab acetoſis hic diligenter abſtinendum, aliiſque multum ſiccantibus medicamentis.

Methodus pro cognitione MANIAE INSERVIENS.

MANIA, furor ſeu inſania, eſt intentio melancholię ad maiorem feritatem, alienationemque mentis ſine febre, timore, & mæſtitia, Inſtar ferarum quaſi furere aliquando videntur hoc malo laborantes; cum enim calidus ſit hic humor peccans, grauia admodum deliramenta exci tat; qui humor quamdiu abſque putredine in corpore hęret, ſine febre hominem vrget. Differt autem a phrenitide in hoc, quod in phrenitide ſemper febris concurrat, furor autem ſemper a febri immunis eſt Deniq; phrenitici ſemper primaria affectione cerebri laborant, maniaci verò et conſenſu aliarum partium. A melancholia autem differt, quòd ex calida cerebri intemperie mania excitetur, melancholia vero fit à frigida. Pręterea melancholia fit cum metu & mæſtitia, mania nequaquam. In melancholia quoque ima-

imaginatio ſolum lęditur, in furore autem lęditur cum imaginatione ipſa etiam cogitatio ſeu ratiocinatio.

PARS AFFECTA eſt ipſum cerebrum, quod patet ex principalibus animæ functionibus oblęſis. Contingit autem cerebrum hic ſubinde laborare per ſe, alias verò per conſenſum aliarum partium, atra enim bilis a qua hoc malum fit, aliquando in capite oritur, alias in toto corpore hæret, alias quoque in ipſis generatur præcordiis. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam principum facultatum, quæ deprauatę læduntur, non autem ablatę, neque diminutæ.

SIGNA. Proni ſunt magna ex parte nunc in riſum hilaritatemque, nunc in mœrorem, interdum etiam (rarius tamen) in timorem inanium rerum labuntur. Subito etiā temerarij, iracundi, clamoſi & minaces fiunt. Aliquando ſaltant, inordinataque corporis agitatione feruntur. Nonnumquā vero ita ſerio rem agunt, ut amicos atque aſtantes aut verberibus, aut morſibus, aut aliis iniuriis lædant, moreſque quaſi ferinos exprimunt. Toruos, intrepidos, attētoſque habent oculos, ſemperque aliquid mali meditantur. Tātum etiam ſubinde inſaniunt, vt ſibi ipſis iniurientur, tūcq; vinculis detinendi ſunt. Vigiliæ etiam immodicæ cōcurrunt, a febri tamen pro maiori parte ſunt immunes. Excauantur oculi tempore. Præcedit plerumque inſaniam iracundia præter conſuetudinem. Oculis ſplendores, auribus autem ſonitus extranei obuerſantur. In Venerem pronitas oritur, necnon curæ de rebus extraneis, quæ paulatim omnia augentur.

CAVSA. Oritur ex calida cerebri, intēperie, quæ ſubinde ſola eſt. Alias ex humorum calidorum mordaciumque præſentia fit, & ſubinde quidem ex melancholico humore plurimum exuſto, ita vt in atram bilem degeneret, fit, tūcq; ſemper ferè cum metu delirant, taciturniq; per interualla fiunt, qui, cum loqui incipiunt, ſilere nequeūt, ita ut admodum loquaces rurſus fiant. Alias etiam fit ex præaſſata bile flaua, atque tunc ferina delirameta excitantur, ita ut admodum fiant temerarij, plerumque etiam fortitudo aliena comitatur, ita vt violento corporis impetu formidabiles fiāt ſæpe tunc obuiis, etiam domeſticis frequēter vim inferūt, percuſſores equidem & iniurioſi euadunt. Aliquando etiā

ex

ex copia ferventis ſanguinis exuſti, in atramque bilem mutati, generatur, ſi ad caput impetum fecerit, tunc plerumque cum riſu atque cantu immodico inſanire ſolent. Hæc autē victus ratio, temperamentum, aliaque ſimilia indicabunt. Alias etiam oritur inſania ex immodicis vigiliis, ſolicitudinibus, nimiis cerebri excalfactionibus.

PROGNOSTICA. Magis eſt frequens iuuenib. ac mediæ ætatis hominibus hoc malum. Deſipientiæ quæ cum riſu fiunt, minus periculoſæ ſunt iis quæ cum ſtudio accidunt, eoque periculoſiores ſunt quo maior concurrit temeritas. Omniū vero periculoſiſſimæ ſunt deſipientiæ, q̄ ſuperaſſatione flauæ bilis ſunt. Menſes autem hæmorrhoideſque hic ſi fluant, bonum eſt. Malum eſt appetitum proſtratum eſſe, vlceraque in facie, ano, pedibuſve enata eſſe.

Methodus pro curatione MANIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit tēperatus, ad humiditatem nonnihil vergēs. Cibus ſit liquidus, ſorbilis, corpusque humectans in principio, vt eſt priſana. Iuſculum colaticium, gallinarū, perdicum, pullorum. Minimè ſint flatuoſa quæ offeruntur, bilemque gignentia.

Potus ſit aqua hordei. Vinum non admittatur. Interim ſi ob metum aut melancholiam aduſtam hoc malum originē habuerit, vinum proderit tenue.

Exercitium conuenit moderatum.

Somnus hic quoq; conuenit conſueto tempore diuturnior, qui prouocandus omnino erit, tum ſumptis, tum admotis medicamentis.

Excrementa alui arte, ſi non reddantur natura, prouocanda ſunt: aluum enim neceſſum eſt habeat humidam.

Amicorum admittatur præſentia, ignotorum vero, quibuſque iratus eſt, ingreſſus prohibeatur.

PRAE-

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus violarum, fumariæ, nenupharinus.
Acetoſus ſimplex.
Sirupus bugloſſæ, boraginis.
Sirupus, de cichoreo cum rhabarbaro.
Aquæ violarum, lupulorum, bugloſſæ, nimphææ, cichorei, endiuiæ, acetoſæ.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat, ſi ex abundantia feruentis ſanguinis inſania excitetur, & quidem copioſè tunc educatur. Primo autom ſaphenæ ſectio fiet, ſequenti autem die ſecabitur mediana humeraria. Poſtea ſecabimus etiam venam in fronte, ſi malum non lenetur. Nequaquam autem vena ſecabitur, ſi malum hoc a cholera fiat aduſta abſque ſanguinis plenitudiue, cum ſanguis ſit frenum choleræ.
Sirupus de multiplici infuſione roſarum.
Confectio hamech, diacatholicum.
Diaſena Nicolaî, hiera logodii.
Hiera picra, hiera diacolocinthidos.
Pillulæ Indæ, de lapide Armeno.
Potus ex violis, cichoreo, fumaria, intubo, bugloſſa, chamædri, floribus nimphææ, ſeminibus frigidis maioribus, fumaria, glicyrrhiza, vuis paſſis, epithimo, manna, caſia, polipodio, ſena, mirobalanis citrinis.
Cliſtere ex foliis uiolarum, lactucæ, althææ, maluarum, ſeminibus frigidis maioribus, oleo violarum.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſaphenæ ſectio fiet primo, vti prædictum eſt.
Hirudines ſincipiti aliiſque partibus capitis per ambitum admouebimus.
Hæmorrhoides aperiantur.
Menſes vt fluant procuretur.

REPELLENTIBVS.

Irrigatio capitis fiet cum roſaceo, ſucco poligonii, aceto, quæ ſincipiti cum linteolo apponentur, frequentiuſque mutabuntur.
Fomentatio capitis fiet cum decocto florum ſtœchados, camomillæ, uiolarum, roſarum, foliis lactucæ, capitibus papaueris albi, aceto addito.

RO-

Roborantibvs, *cerebrum, intemperiemque emendantibus*.

Diamargaritum frigidum, electuarium de gemmis, diarhodon abbatis.

Diatrion ſandali, manus Chriſti.

Cõſerua roſarum, bugloſſæ, nymphææ, adianthi, boraginis, violarum.

Epithema pro hepate ex aqua intubi, roſarum, acetoſę, ſeminibus portulacę, camphora, ſpica nardi.

Epithema pro corde ex aqua, bugloſſę, roſarum, nymphææ, aceto, trochiſcis de camphora, diamargarito frigido.

Balneum ex aqua, in qua decoquantur flores camomillæ, meliloti, violarum, folia violarum, lactucæ, ſalicis, nymphæę, maluę, bugloſſæ, quo caput quoque irrigabitur quamdiu balneo inſidebit.

Vnguentum pro ſpinali medulla atq; pectore ex oleo nymphęę, amygdalarum dulcium, roſarum, violarum, eo poſt exitum balnei vtetur.

Cauteria coronali commiſſuræ applicentur.

Provocantibvs *ſomnum*.

Diarhodum cum ſyrupo nymphææ.

Embrocatio capitis ex ſeminibus papaueris, floribus nymphæę, roſarum, violarum, lactuca.

Vnguentum pro temporibus atque fronte ex oleo violarũ, mandragoræ, mulieris lacte.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia, in MANIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVratio maniae. ℞. foliorum maluæ, lactucę, violarum, boraginis, endiuię, ana m. i. hordei vnc. i. coquantur in iuſculo carnium q. ſ. ad lib. i. ſ. colaturę addantur hierę picrę ſimplicis ℥ ii ſ. caſſię recenter extractæ vnc j. olei violarum vnc iii. fiat *clyſtere* emolliens.

Rec. ſyr. endiuiæ, acetoſi ſimplicis, uiolarum, bugloſſę ana vnc. j. ſyrupi fumariæ vnc. ſ aquarum endiuiæ, bugloſſæ, violarum, boraginis ana vnc. iij. fiat *Iuleb*; dentur vnc. iij. in aurora.

Rec. radicis bugloſſę vnc. i. ſ. foliorum intubi, cichorei, fumarię,

fumariæ,lupulorum ana m.i.ſ.florum boraginis, buglosſę, violarum ana m.j. ſeminum melonum,cucumeris,cucurbitæ,ana ʒ.ii ſ.ſenę Alexandrinę,polipodij quercini ana vnc. j.epithymi vnc.ſ.rhabarbari ʒ.j ſ.glycyrrhizæ raſæ ʒ.iij vuarum paſſarum enucleatarum vnc. i thamarindorum vnc. ſ. coquantur in aqua q.ſ.ad lib. i ſ.colaturæ adde diaſenæ ʒ. vi.caſſiæ recenter extractæ vnc.i.ſyr. roſarum ſolutiui vnc. ij fiat *Potio*, ſumet vnc. iiii in aurora per quinque vel ſex dies.

Rec.confectionis hamech ʒ ii.ſ.electuarii de ſucco roſarum ʒ.ii.diacatholici ʒ.iii.ſyrupi violarum vnc.i. aquæ violarum,bugloſſæ ana vnc.1.ſ. fiat *Hauſtus*,detur hora quinta manè.

Rec. pillularum de lapide lazuli,Armeno,indarum ana ϵ.1.cum ſyrupo de epithimo q.ſ.formentur *Pillulæ* ſeptem vel octo,ſumantur poſt primum ſomnum.

Rec.diarhod.abbatis ſine moſcho ʒ.iii.ſp diatrion ſandali ʒ.i.ſ.ſacchari roſacei,ſirupi violarum ana vnc.i.ſ. fiat *Electuarium* molle.aut.

Rec.ſp.diamargariti frigidi ʒ.ii.conſeruæ violarum,bugloſſæ ana ʒ vj conſeruæ roſarum vnc.ſ.lohoch de papauere ʒ.iii.ſ.ſir.violarum,pomorum ana vnc.i.miſceantur, fiat *Electuarium* molle:detur duabus vel tribus horis ante prandium & cœnam vnc.ſ.

Rec.olei uiolarum,roſarum ana vnc.i. olei amigdalarũ. dulcium,nenupharini ana vnc. ſ. eo caput a principio mali vngatur,hinc ſpinalis medulla & pectus poſt exitũ balnei.

Rec. aquæ bugloſſæ,roſarum,nimphæę ana vnc.v. aceti vnc ſ.ſp.diatrion ſandali,diatrag.frigidi ana ℈.iiii.croci℈. ſ fiat pro cordis regione *Epithema*, quo cor bis in die refocilletur ante cibum.

Rec foliorũ violarum,lactucæ, nimphææ, maluę ana m. iii.foliorum ſalicis,vitis,florum camomillę,meliloti ana m. ii.coquantur in aqua q.ſ.pro *Balneo*,quo poſt purgationem ęger committetur,ſit autem calidum modice,plurimum equidem confert Caput etiam eo poteſt irrigari raſum,vteturq; eo ante cibum,poſt exitum autem ita lecto committatur,vt non ſudet.

Rec folia lactucę,uiolarum,ſalicis,florum nenupharini, roſarum ana m.i.ſ.florum camomillę p.i. ſeminum lactucę vnc.ſ.

℥.ſ.papaueris albi ℨ.j.ſ capita veruecũ numero duo, fiat *Embroca*, quo quater vel quinquies in die vtetur.

℞.Syrupi violarũ, papauerini, diacodij an.℥.ſ.aquæ lactucæ, ſucci ptiſanæ ana ℥.ii. fiat *Potus* ꝓ ſomno, detr hora ſõni.

℞.olei violarum, mandragoræ, ana ℥.iij cum peplo temporibus atque fronti admoueantur.

℞.olei amygdalarum dulciũ, camomelini ana ℥.j.ſ.olei violarum ℥.ij.fiat *Vnguentum* pro capite, quo poſt principium vbi materia reſoluenda eſt, vti poterimus. In eundẽ quoque finem catuli aut pulli per medium diſſecentur, aut pulmo arietis adhuc calens capiti accommodetur, roborãt enim hæc cerebrum, vaporeſque relictos reſoluunt ſuo tẽperato calore, & humectant.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo aluus ſubducatur clyſterio. Demũ uena ſecetur cũ cautela prædicta. Humores hinc peccantes natura obediẽtes reddantur, necnõ purgentur. Interea quoque tẽporis humores auertemus iis quæ hæmorrhoides aut mẽſes prouocãt : id qđ ẽt fieri poteſt ſectione ipſius ſaphenæ. Demum ea quæ cerebrum necnon corroborare poſſunt offerantur, & quæ materiã reliquã diſſipare poſſunt. Quæ oĩa nunc, anteaq; dictis medicamentis felicißimo cum ſucceſſu cõſequi poterimus, modo uniuerſalia particularib. debita rõne adhibeantur. Cauterio quoq; actuali aut potentiali locus erit, dum prædictis non cedit remediis, anteriori aũt parti capitis apponemus, vbi commiſſura eſt coronalis cum ſagittali. Imprimemus aũt ita alte, donec oßis denudationem conſecuti fuerimus, de quo portiũculã ẽt auferemus, ſicq; apertum quaſi per menſem ſeruabimus, hoc.n. medicamento malũ tandem ſuperare ſolemus. In eo aũt differt cura maniæ a melãcholia, q in mania debeat eſſe maior intẽtio remittendi acrimoniam humoris, quod humectantibus, modiceq; fit refrigerãtibus.

Methodus pro cognitione PHRENITIDIS INSERVIENS.

PHRENITIS vera, eſt cerebri aut membranarũ eius inflammatio, febrem acutam, delirium mentiſq; alienatio-

nationem inducens. Inſaniæ genus eſt admodum horrendum periculoſumq;,cum in ea parte generetur morbus in qua princeps animæ facultas reſidet. Cum autem magna ex parte phrenitis vera è non vera oriatur,ideo de hac etiã hic tractabimus.Eſt itaque phrenitis non vera,mentis alienatio,cum inquietudine ſine cerebri apoſtemate Sequitur autem febrem ſanguineam aut bilioſam.Deliria autem nõ ſunt hic ita notabilia,nec perpetuò affligunt,augentur equidem & minuuntur, prout febris intenditur vel minuitur. Potiſſimum autem fit hora criſis, quam etiam interdum p̃uenit,vnaq; cum morbo incrementum ſumit, & hac quoq; ratione vehementior erit hora & die exacerbationis quam quietis,in iſtis enim febribus contingit vapores aridos ad arcem cerebri aſcendere,vnde ſpiritus animales perturbantur haud leuiter.Sequitur etiam ſubinde apoſtemata & abſceſſus,ex quibus graues febres oriuntur. non itaq; morb. ſed morbi alterius eſt ſymptoma.Frequentius autem multò quàm vera phrenitis accidit,hæc enim rarius.

PARS AFFECTA, eſt cerebri pia aut dura mater id quod conſtat ex læſione functionum indè prodeuntium ; ſæpius autem fit in hac,tuncq; minus eſt pernicioſa. Laborat autem ſemper propria primariaque affectione, & æger continuò moleſtetur,eſtq; phrenitis vera, morbus in compoſitione,in magnitudine equidem peccat, & in intemperie,calida nimirum.

SIGNA. Febris adeſt continua atque arida, vigiliæq; fiunt moleſtæ,& ſomnus difficilis, vnde plurimùm turbantur,è lectoq; ſubitò interrupta quiete exiliunt , ſpiratio fit ex interuallis,ſeu rara & magna,oculis rubedo, ſqualidaq; ſiccitas inſolitaq.mobilitas accidit;ex altero tñ oculo ſæpe etiam fluit lacryma acris,oculorum venæ ſanguine turgent pulſus frequens,celer & magnus eſt Adeſt delirium mentiſque alienatio,ita vt nihil reſpondeant quod ad prudentiã attinet interrogati,imò propter abolitam memoriam, non ſunt memores eorum quæ dicunt aut faciunt , vnde verba nullo ordine ſenſuque proferunt,& varia imaginantur,modò plorant,modo cantant,alias vociferantur, aliàs quoque ferociter in oẽm audaciam procliues fiunt,variaque nugantur.Lingua fit quaſi aſpera,ſqualida atque nigra,admodum ſitiunt,floccos & feſtucas digitis colligunt,manus tremũt,

altè ſpirant;vrina tenuis flammeaque eſt, aliquando quoq; alba eſt & tenuis,eſtque maioris perniciei nota.

CAVSA. Magna ex parte ex ſanguine exuperante originem habet,& hi ſæpe cum riſu inſaniunt, delirant minus nec ita febricitant:Dum verò à bile aduſta & efferata fit, tunc admodum immaniter inſaniunt,& neceſſum eſt illos ſubinde vinculis cohibere, fortiſſimos enim motus edunt phrenitici,quod contingit propter ſiccitatem. Maxima comitatur febris quoque.

PROGNOSTICA. Acutiſſimus periculoſiſſimuſque eſt affectus,breuique hominem occidit niſi ſuccurratur,vniuerſum enim phrenitidis genus eſt exitiale, eò ꝙ in loco in quo princeps animæ pars reſidet,generetur. Interim deſipientię quæ cum riſu fiunt,minus periculoſæ;quæ verò cum ſtudio,periculoſiores ſunt:omnium autem grauiſſima cenſetur,quæ ex aduſta bile generatur. Vbi deſipientiam ſomnus ſedat,bonum;ſi non,malum. Continua autem vigilia atque dementia mortiferum.

Methodus pro curatione PHRENITIDIS INSERVIENS.

Perſicitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER temperatus concilietur, & luminoſus mediocriter,varietaſq; picturarum abſit.

Cibus. ea quæ humectare refrigerareque corpus poſſunt præſcribantur,vt eſt priſanæ cremor. Moderatus autem admodum debet eſſe alimentorum vſus;vti enim immodica copia malum auget,ſic inedia nimia vires plurimũ proſternit.Olera fiant è lactuca, malua, intubo. Verſus declinationem morbi offerri poterunt piſces ſaxatiles, ſquamoſique.

Potus ſit aqua hordei in principio;cui vtile erit addere aliquid ſyrupi violacei,nymphęæ,roſacei.Subinde quoque decoctum cinnamomi imperabitur.

Motus inordinatus vitandus, potiuſque quies imperanda.

Frictio-

Frictiones tamen partium infernarum fiant eo potiſſimũ tempore quo ſymptomata magis erunt propitia.

Somnus conciliandus eſt tum localibus, tum ſumptis medicamentis.

Excrementa alui mouenda; detenta enim morbum augent.

Animi perturbationes hic plurimum incommodant; quare gratiſſimi amici aduocandi, qui alias blandè illum conueniant, ſubinde etiam acerbius obiurgent.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat protinus ab initio, modò vires conſtent; in mora enim periculum eſt; uix enim aliud ſalubrius atq; magis pręſens remedium eſt huic malo deſtinatum; in mitioribus autem morbis prius aluus eluenda arte eſt, ſecabimus aũt primò venam humeralem; hinc cephalicã aut medianam ſi prior non appareat tandem vbi materia iam fluxa eſt, etiam in fronte venam ſecabimus; idq; vt rectè fiat, conſtringemus collum artificiosè aliqua faſcia, vt vena attollatur.

Clyſteres primò clementiores ex decocto maluarum, betæ, violarum, lactucę, hordei, ſeminum cucumeris, cucurbitę, caſſia, fiſtula, electuario de ſucco roſarum, diapruno ſolutiuo, diacatholicone, hiera picra, oleo violarum, mel le roſato.

Electuarium Indum, de ſucco roſarũ, electuarium roſatum.

Diaprunum ſolutiuum. Syrupus roſarum laxatiuus.

Pillulę aggregatiuę, aureæ. Trochiſci de rhabarbaro.

Caſſia recenter extracta. Manna, myrobalani, rhabarbarum in aqua endiuię infundatur.

Materia bilioſa vacuanda erit etiam in principio mali, interim leue pręſcribatur deiectorium medicamentum, ne humores potius exagitentur quam purgentur. Clyſteres emollientes & alterantes dentur tertio quoque die.

AVERTENTIBVS.

Venę ſectio inſtituatur, vt prędictum.

Clyſteres leues fiant primò, hinc validiores.

Purgantia prędicta medicamenta; auertendi.n. cauſa maximè etiam proderunt, ne ſcilicet abſoluatur ereſypelas.

Cucurbitulę cum ſcarificatione ſpinę, occipitio, humeris, natibuſq; admouendę erunt, ſi vena cubiti ſecta non fue

rit ob aliquam cauſam; ſine ſcarificatione autem appli-
centur, ſi vena ſecta fuerit.

Sanguiſugas fronti temporibuſque admouere poterimus, cum morbus ad ſtatum tendit.

Vincula, ligatureque, necnon frictiones extremarum partiũ dolorificæ, non parum conferunt ad humorum a capite auerſionem, cum motum humorum ſiſtant atq. reuellãt.

Lotiones pedum manuumq;. fiant ex decocto lactucæ, violarum, hordei, capitum papaueris; quo decocto cerebrum etiam humectandum mediante ſpongia erit.

REPELLENTIBVS.

Oxyrhodum ex aqua roſacea, aceto, oleo roſato, hæc panno excepta ſincipiti, collo, capitique admouebuntur frigida, ſæpiusque repetantur; hinc tempore oleum camomelinum admiſcebimus.

Aqua roſacea, plantaginis, acetum, oleum roſatum.

Embrocatio fiat ex decocto ſeminis papaueris albi, hyoſcyami, florum nymphæ, violarum, roſarum, ſucco plantaginis, lactucæ addito, petiæ laneę iis infundantur, ſincipitique admoueantur, colloque circumponantur; vapores.n. humoreſque incraſſant; ineptioresq; ad motum reddunt, cum eorum virtute, meatus corporis per quos humores ad cerebri arcem repunt, contrahantur.

Succus lactucæ, roſarum, plantaginis, nymphæ, cucurbitæ.

Odoramentum ex aqua plantaginis, roſarum, ſemperuiui, acetoſę, camphora, floribus roſarum, nymphææ: pane aliqualiter torrefacto.

Vnguentum populeonis non ita pridem factum.

Mox ab initio hiſce vti licebit medicamentis abſq; vllis reſoluentibus, quæ verſus incrementum, ſtatum atque declinationem permiſcemus ſecundum plus & minus, prout ratio ſcilicet dictabit. vti autem in augmento repellentia debent ſuperare reſoluentia, ſic in declinatione reſoluentia debent ſuperare repellentia, in ſtatu autem par ſit pondo vtriuſque, vnde ſeriò vitandus eſt continuus horum vſus, materias enim incraſſant, reſoluique prohibent. vnde ex cõtinuo eorum vſu lethargia accerſiri poteſt, quare verſus ſtatum omnino à repellentibus abſtinebimus, cum tunc maximè expediat apertionem meatuum, humorumque diſcuſſionem procurare.

COR-

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibuſque morbi reliquias.*

Diamargaritum frigidum, caſtoreum.

Syr. granatorum, roſarum, cum aqua roſarum, bugloſſæ, plã taginis; detur poſtquam alimentum ſumpſerit; ſic enim ad caput eorum vis melius transfertur.

Conſerua roſarum, violarum, florum nymphæę, bugloſſæ.

Irrigatio fiet capitis ex violis, roſis, floribus nymphæę, lactuca, papauere, camomilla, meliloto, althæa.

Balneum aquæ dulcis tepidum conuenit.

Pulmo arietis, aut eiuſdẽ hepar, aut catulus, capo, gallina, ælurusve, aliave huiuſmodi animalia exenterata, per medium ſpinæ ſecabuntur, ſicque adhuc calentia capiti admouebuntur magno cum cerebri commodo.

Sanguiſugæ fronti temporibuſque admoueantur.

Vt felicius autem localia medicamenta hic præſcripta capiti accommodari poſſint, meliuſque excrementa exhalare valeant, radendum caput phreniticorum erit remiſſionis tempore, & aliquandiu poſt cibum ſumptum.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Philonium Romanum, philonium Meſuę, cum aqua lactucę aut ſyr papaueris, potenter ſomnum inducit.

Syr. violatus, papauerinus, cum aqua lactucæ.

Iuſcula in quibus ſemina frigida maiora, aut caput vnum papaueris albi coquatur, aut folia lactucæ.

Succus violarum, papaueris.

Vnguentum populeonis, roſaceum, ex oleo violarum, nenupharis, papaueris, mandragoræ, ſeminibus hyoſciami, croco, opio, aceto.

Lotio fiat capitis, faciei, manuum atque pedum, in aqua in qua decocta ſint folia lactucæ, violarum, flores roſarum, nymphææ, ſemina papaueris albi, cucumeris, cucurbitæ, melonum.

Odoramentum fiat cum ſpõgia prædicto decocto imbuta.

Fomentatio pubis perineique fiet cum decoctione parietariæ, radicum aſari, petroſelini in vino,

Cataplaſma quoque fiet ex parietaria cocta cum vini parte aliqua: addito oleo ſcorpionum, pubi perineoque admouebimus.

Vnguentum ex oleo fiat ſcorpionum, vnguentoque Agrippæ: ijs pubis regio illinetur.
Syr. violarum.
Decoctum hordei.
Aqua communis, cui ſyr. de ſucco ribes, aut ſyrupum, de ſucco citri addemus.

Prouocantibus ſomnum plurimum hic egemus, eò quod continuis quaſi vigilijs æger conficiatur. Ne autem calor qui ſupereſt debilis, extinguat, calida admiſcebimus opiatis; periculum enim eſt ne lethargus accerſatur ex immodico eorum vſu Contingit quoq; vrinam frequenter ſupprimi in hoc malo. huicque malo medebimur ſequenti ordine locatis. Poſtremo autem loco poſitis, ſitim immodicam mitigabimus.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in PHRENITIDE, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO PHRENITIDIS. ℞. quatuor ſeminū frigidorum minorum, ſeminis papaueris albi ana. ℥. iij. coquantur in aqua q. ſ. Vncijs tribus huius decocti, adde ſyr. de papauere vnc. j. ſ. aceti boni parum; fiat *Serapium*: detur mane & tempore ſomni.

℞. foliorum lactucæ, maluarum, violarum, betæ, boraginis ana m. j. hordei capitum papaueris ſine ſemine ana vnc. j. ſeminum cucumeris, cucurbitæ ana vnc. ſ. fiat decoctio in aqua q ſ. ad ℔. j. colaturæ addatur olei violacei vnc. iij. caſſiæ recenter extractæ, diacatho. ana vnc. j. ſalis ℥. j. fiat *Clyſtere*.

℞ ſyrupi granatorum, violarum, acetoſi ſimplicis an. vnc. ij. ſumat vnc ij. cum decocto hordei, violarum, prunorum, glycyrrhizæ, ſeminum lactucæ, cucurbitæ; quibus quoque aquæ roſaceæ aut bugloſſæ nonnihil permiſceri poterit in eundem finem, necnon ſyrupus papauerum, vt ſomnum conciliemus.

℞. caſſiæ recenter extractæ, vnc. j. ſyr. roſarū ſolutiui vnc. ſ. aquarum bugloſſę, boraginis, violarum ana vnc j. fiat *Hauſtus*: detur ſequenti die in aurora.

℞. rad graminis vnc. j. florum cordialium ana p. j. foliorū acetoſę, endiuię ana m. j. ſ. violarum m. j. ſeminum cucurbitę,

bitę,melonum ana ℥.j.ſ.vuarum paſſarum vnc.j. polypodij quercini vnc,ſ rhabarbari electi ʒ.ii.thamarindorum ʒ.iij. coquantur in aqua q ſ.ad ℔.j.colaturę adde ſyr. de multiplici infuſione roſarum vnc iij.fiat *Potio.*

Rec.electuarii de ſucco roſarum ʒ.ij.diacatho.ʒ.ii.ſyrupi violarum,de multiplici infuſione roſarum ana vnc.ſ.decocti hordei vnc.iii.fiat *Hauſtus.*

Rec.hierę picrę ʒ.j.diagrid.gr.6.ſalis gemmę ℥.ſ. mellis per coctionem concreti;fiat *Suppoſitorium.*

Rec.conſeruę roſarum,violarũ ana ʒ.v.conſeruę bugloſſæ,nimphææ,diatragacanthi frigidi ana vnc.ſ. diamargariti frigidi ʒ.j ſeminis acetoſæ,portulacę ana ℈.ij.ſyr.violarum q.ſ ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam : aliquoties in die accipiat drachmam.

Rec.aquæ bugloſſę,roſarum,violarum ana vnc. diatrion ſandali ʒ.j.ſ aceti & croci parum;fiat *Epithema*, quo calente cor irrigetur.

Rec.florum violarum m.ſ.roſarum m.j.ſ.foliorum lactucæ m.ij ſ.ſeminis papaueris albi, lactucæ ana ʒ.iii. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad tertias, ſub finem parum adde aceti,fiat *Embroca*,quo calente partum coronalis commiſſura irrigetur tonſis capillis.

Rec.olei roſacei vnc ij aquæ roſaceæ vnc.iiij.aceti vnc.ſ. miſceantur,frontiq; panno lineo illis imbuto,applicetur.

Rec.ſyr.violarum nenupharini an vnc.j ſ.papauerini vn. j.decocti violarum,capitum papaueris albi vnc.ix.fiat *Iuleb* detur tempore ſomni,eundem vt concilies In eundem finẽ gallinę iuſculum paretur cum folijs lactucæ,capite vno uel altero papaueris alibi. Aut fiat decoctum ex roſis,violis, foliis abſinthii,capite vno papaueris, opii gr. j. ſumanturque huius decocti vnc iii.cum iuſculo caponis. Item,

Rec hordei mundati m.iii.ſeminum cucumeris ʒ.iiii.papaueris ʒ.j ſ.foliorum lactucæ m.ij coquantur in aqua q. ſ. ad tertię partis conſumptionem.In eundem finem lotio fiat faciei atque pedum ex decocto capitum papaueris albi, foliorum violarum,nenupharis,hordei excorticati,radic.mãdragoræ.Odoramentum quoq; fiat ex dicto decocto.

Rec olei roſacei vnc.iii.aceti vnc.j opii.gr.ii fiat *Mixtura*,quæ fronti temporibuſq; applicetur modicè calens. Itẽ inungatur cum capite lactis, quod bullitione extractum

fuerit, ipſum caput raſum, aut ſequenti vnguento.

Rec. vnguenti roſacei, populeonis ana vnc. j. olei nenupharini, mandragoræ an. vnc. ſ. aceti ℥. j fronti applicetur & temporibus. Si ſomnus his non concilietur, adde prædictis opii gr. iii. vel iiii. croci gr. v. oĩa diligentiſſimè cõmiſceant; fiat *Vnguentum* pro anteriori parte capitis temporibuſque.

Rec. foliorum lactucæ m. ii. florum roſarum m. j. ſeminũ papaueris albi ℥ j. ſ. coquantur in aqua q ſ. ad mollitudinẽ, addendo farinæ tritici ℥. vi. olei violarum q. ſ. fiat *Cataplaſma* pro fronte.

Rec. olei violacei vnc j nymphæę vnc. ſ. camomillę, papauerum an ℥ iii. aceti guttas aliquot, ceræ q. ſ. fiat *Vnguentũ*, quo preſtat vti loco prædicti vnguenti, eò ꝙ admodum ſit forte, repellit hoc, ſomnumque conciliat.

Rec. betonicæ, fœniculi maluę ana m j ſ. florum camomillæ, meliloti, ſambuci ana m. j ſeminum lini, fœniculi, fœnugræci ana vnc. ſ. coquantur in aqua q ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, fiat pro capite *Fotus*; verſus declinationẽ enim mali reliquias reſoluit. In eundem finem catuli vnius menſis per medium dorſum ſecti, aut pulli columbini viui, pulmoneſque calentes arietis aut pecoris, commiſſuræ coronali applicentur actu calentes donec refrigeſcant; poſtquam refrixerint, ponantur in decocto calente camomillæ, roſarum; & iterum applicentur vti prius, idq; multis vicibus repetatur.

Rec. oxymellis ſquillitici, ſyr. de duabus rad. ana vnc. ii. gummi prunorum ℥ ii. decocti fructuum alkekengi, rad. petroſelini, ſaxifragiæ ℔ j. fiat *Potus* ad prouocandum vrinam. eoque in fine augmenti potius vti poterimus quam in principio, cum obſint calefacientia.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Cum vix quicquam in hoc malo medicamentis præſtare liceat, ſi apoſtema abſoluatur, omnium primò, ne incrementũ ſumat, ſanguinem, vt prædictum eſt, mittemus, ſi nihil obſtiterit; cũ nullum eo ſit magis præſens remedium. Primò tamen aluus ſubducatur clyſterio leniente. Eodẽ quoq; tempore humores, ſanguinemq; ad caput ruentem, repellentibus medicamentis arcebimus, cucurbitulas verò cũ ſacrificatione ſi aliquã ob cãm vena

næ ſectio prætermiſſa fuerit (alias fiet ſine ſcarificatione) admouebimus partibus capiti ſubiectis, vicinisque, vt humoris impetus ad caput ſiſtat. Demum vt ſanguinis feruor nonnihil temperetur (facile.n.in bilem hic ſolet mutari) ſerapium conueniens, quod ſomnum etiam allicere eadem opera poßit, propinetur. Deinde purgantibus medicamentis humores acres è corpore educemus. Poſtea frictionibus partiumq; extremarũ ligaturis, necnon lotionibus, eoſdem quoq; humores a capite auertemus. Cerebrũ deinde roborabimus Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, ſi vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Sitim interim quoque ſedare debemus, cum plurimum moleſta hic eſſe ſoleat; in quem finem datur vnc.i. ſuccirtbes cum decocto conuenienti. Somnum quoque aptis medicamentis conciliabimus; vrinãque, ſi neceſſum eſt, prouocabimus. Semper quoque hic omnibus medicamentis quæ intro ſumuntur ea admiſcebimus; quæ ut morbum, ſic etiam partem affectam reſpiciant.

Methodus pro cognitione CATARRACTAE SEV SVFFVSIONIS INSERVIENS.

SVFFVSIO eſt vbi viſio paulatim hebeſcit, propter humorem lentum & glaciei modo cõcretum, qui iuxta foramen pupillæ, vel inter cryſtallinum humorẽ & rhagoidem tunicam obhæret, prohibens tranſitum ſpecierum rerum obiectarum, eaque ratione viſum impediens. Contingit autem cum humorem eo deferri per opticum neruum è cerebro, ſæpè ita lentè vt animaduerti non poſſit in initio. Aliquando etiam repente pauciſſimiſque fit diebus, eo aũt humore circa pupillam obhærente, externæ rerum ſpecies impediuntur, ne cryſtallino humori præcipuo videndi inſtrumento communicari poſſint; diciturque hoc malum in principio imaginatio, in augmento nebula, eo quòd nubes videatur tandem apparere.

PARS AFFECTA eſt oculus ipſe, qui circa pupillã potiſſimum afficitur. Proprio autem vitio id aliquãdo contingit,

tingit,tunc neque ſimul incipit,neque eodem modo vterq; afficitur; ſubinde enim alterum tantum occupat oculum. Præterea continuò hic ſuffuſionis ſymptomata percipiuntur. Si verò propter conſenſum oris vētriculi fiat,tunc viſa vtrique oculo ſimul & ſimiliter apparent;tunc neque obſcuritas,neque concretus obſeruabitur humor: tunc autem potiſſimum hoc accidit, cum ventriculi concoctio bona non fuerit. Rùrſus a ſtomacho prouenire indicat alleuiatio poſt vomitum:id quod ſæpe fit tempore criſis,cum tunc natura ſæpe id quod noxium eſt,oculumque perturbat, hac ratione expellat,dum ſtomachi vitiū in cauſa fuerit: huiuſmodi autem ſymptomata perpetuò non apparent,ſi enim concoctio ſtomachi bona fuerit, nulla ſymptomata tunc oculum moleſtabunt; a ſtomacho enim dum prouenit, intenditur, remittitur,vel omninò intermittitur,prout ſtomachus bene vel malè cōcoquit,neq; vnquā in pupilla tenebroſi quicquam obſeruatur per plures etiam menſes. Eſt autem morbus in compoſitione ſeu numero, cum aliquid toto genere præter naturam ſuccreſcat.

SIGNA. In mali huius exordio,ſolummodò quidam ſpiritus atq; fumi,alias etiam muſcæ vel culices,necnon caliginoſa quædam corpuſcula,ſubinde etiam lucentia,oculis obuerſari videntur. Incerto autem videntur motu huc atq; illuc agi. Alijs vero aranearum telæ,alias verò lanarum filamenta oculis obijci videntur. nonnumquam circuli circa lucernas apparent, aliaque huiuſmodi ſimulachra non conſueta oculis offunduntur: viſus autem paulatim hebeſcit, prout ipſe vapor tenuis,humorq; incraſſeſcit & congelatur tuncq; quaſi nubeculæ videntur oculis obuerſari. Omnium poſtremò,ex maiori congelatione in panniculum vertitur, tuncq; pupilla turbida eſſe incipit & tenebroſa,temporeq; color ipſius maris in oculo apparet, & eouſque progreditur tandem malum,donec æger amplius non videat, cū ſcilicet totum pupillæ foramen occludit, lumen interim animaduertit adhuc. Si autem minima eius humoris quantitas pupillæ obiiciatur,ita vt circunſtantes partes puræ ſint, foraminulentum videtur corpus obiectum eſſe. Tandem malo progrediente, pupilla vix lumen tranſmittit, & ad albedinem mutatur; hinc aliquibus cæruleus fit oculi color, alijs verò glauceſcit. Hoc vitium alterum ſæpe occupat oculum,

& poſt-

& poſtquam ſemel radices egit, continuò immoratur.

CAVSA. Frigidi craſſique humores in opticum neruum incidentes, vel inter humorē cryſtallinum rhagoidēvę tunicā concreſcentes, hoc malum efficiunt dum pupillæ foramen obſtruunt; vnde externarū rerum ſimulacra quæ ad videndi facultatem importari debent, ratione obſtructionis impediuntur, ne cryſtallino humori, qui præcipuum eſt inſtrumentum viſus, communicari poſſint.

PROGNOSTICA. Inter leuiores ſuffuſiones ea deterior eſt, quæ grauioribus morbis, ex magniſque capitis doloribus orta eſt: poteritque in principio hoc malum curari; verum ſi diu conſtiterit ſuffuſioq; glauceſcat, oculus viſu priuabitur, ferè aūt, quæ ſine ſplendore eſt ſuffuſio, & quæ ad candorem vergit, curam nō recipit. Rurſus ſi liquida, nigra, vel multum flaua eſt ſuffuſio, neq; medicina, neque acu curari poterit, ſic nec ea q̄ nihil concreſcentis materiei intuentibus exhibet, ſed oculi videntur clari atque ſereni, & tn̄ nihilominus nihil vident, diciturq; gutta ſerena, tunc nihil quoq; in ſuffuſione medicamentis proficiemus, quæ pupillæ figuram cōmutauit. Si humor panniculi cōſiſtentiam fuerit conſecutus, non niſi acu per corneā tranſmiſſa curari poterit, neceſſumq; eſt vt humor concretione firmitudinē conſecutus ſit; niſi.n. acui ſubijci poſſit, anceps eſſe ſolet cura: in quintum autem vſque annum acui inidoneum eſſe ſolet concretum; vetuſtatem autem ſi ſapiat, curam non admittit. Si autem id quod accreſcit, perfrictum diducitur, neque ſic manet, ſed iterum rediens iungitur, coloremque exhibet obſcure album, curam admittere videtur.

Methodus pro curatione SVFFVSIONIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit calidus atque ſiccus.

Cibus. Conueniunt carnes gallinarum, caponum, pullorum,

lorum, auicularum montanarum. Conſulto abſtineat ab iis quæ corpus nimium humectare poſſunt. Inter olera; fœniculum, betonica, ſaluia, ſerpyllum, maiorana, pulegiumque conueniunt.

Potus ſit decoctum cinnamomi, aqua mulſa: vinum verò inhibendum eſt.

Exercitium ſit moderatum, infernarumque partium frictiones frequenter inſtituantur.

Somnus ſit breuior conſueto tempore.

Excrementa alui quotidie reſpondeant.

Animi perturbationes, vt mæſtitia, alijque huiuſmodi immodici affectus animi vitentur, gaudiumq; amplectatur.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſimplex.

Mel roſatum.

Syrupi ſtœchados.

Syr. de hyſſopo.

Aqua fœniculi, betonicæ, euphragiæ, hyſſopi, maioranæ.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat cephalicæ eiuſdem lateris in mali principio, modo plethoricum ſit corpus, alioqui admittenda non erit, cum hinc cerebrum magis refrigerari contingat, eaque ratione maior excrementorum copia generari poſſit.

Pillulæ.

Aureæ, cocciæ.

De agarico.

Lucis maiores.

Aſſaieret, maſtichinæ.

Sine quibus eſſe nolo.

Hiera picra.

Agaricus trochiſcatus.

Sæpius autem purgandus quoque hic eſt æger ab aquoſa materia, quæ hoc malum fouere ſolet.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio in fronte, miſſioque fiat ſanguinis è naribus.

Clyſtere ex radicibus fœniculi, floribus ſtœchados, camomillæ, meliloti, centaureæ minoris, betonicæ, ſeminibus anisi, fœniculi, colocynthide, diacatholicone, hiera Galeni, diacolocynthidos, oleo camomillæ, liliorum.

Sapo

Sapo aut ſanguiſugæ poſt aures applicentur,aut eorundem loco cauterium fiat.

Frictiones atque fotus ex aqua calente, partium extremarum,earundemque ligaturæ dolorificæ.

Apophlegmatiſmi.

Maſticatoria è cubebis,ſemine fęniculi,maſtiche,pyrethro.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione occipitio ſunt affigendæ.

Sternutatoria medicamenta.

Seto ceruici affigetur magno cum commodo.

Cauterium ex cantharidibus,fermento, ſtercore columbino poſt aures,aut in commiſſura coronali potius fiet quã in occipitio,eo quod maior ſit conſenſus cum oculis;per plures autem menſes fluere permittatur humor.

CONFORTANTIBVS, *diſcutientibuſque reliquias.*

Collyrium ex aqua euphragiæ,chelidoniæ,fęniculi in quibus aliquid mellis,pompholygis, ſagapeni diſſoluatur.

Melli conſerua fellis permiſceatur pro pueris, plurimum enim iuuat cum fel multum ſubtiliet.

Aqua mellis deſtillata.

Fel caprinum,porcinum,fęniculi ſucco diſſoluatur.

Sagapenum in aqua mellis reſoluatur deſtillata, aut aqua roſacea, per aliquot eo menſes maximo cum commodo vtetur.

Lotio capitis ex decocto foliorum betonicæ,maioranæ,abſinthij,fęniculi,florum ſtęchados in lixiuio.

Mithridatum,theriaca,diamargaritum calidum.

Diagalanga,diarhodon abbatis, diamuſcum dulce, conſerua bugloſſæ.

Decoctum guaiaci cum rebus capitalibus;aut eius loco decoctum fęniculi, euphraſiæ,betonicæ, caryophyllorum, cinnamomi,cubebarum,maceris.

Aqua mellis oculis inſtilletur.

Collyrium è melle,ſuccoque fęniculi atque felle fiat.

Vrina infantis facultate ſua exiccatoria curat humiditates malum fouentes.

Lotio capitis ex decocto maioranæ,rutæ,ſtęchados,fęniculi,betonicæ,euphraſiæ, abſinthii.

Vnguentum ex felle perdicis,ſucco fęniculi,melle.

Punctio cum acu non fiet antequam materia ſuffuſionis mediocriter concreuerit.

THEO-

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in SVFFVSIONE, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO SVFFVSIONIS. ℞.florum camomillæ,meliloti ana m.ij.betonicæ,euphraſiæ,centaurei minoris,fœniculi ana m.j.ſ.ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ.iii. agarici ʒ.j.ſ.colocynthidos ʒ.j coquantur in ſufficienti quātitate aquæ ad lib.j.ſ.colaturæ addantur benedictæ laxatiuæ ʒ.vj.olei rutacei,liliorum ana ℥.i. ſ.ſalis communis ʒ j. fiat *Enema*. ſemel in ſeptimana ante prandium iniiciatur.

℞.ſyr.de hyſſopo ℥.ſ.ſyrupi ſtœchados, oxymellis ſimplicis,ſquillitici ana ℥ j.aquarum euphraſiæ,fœniculi,betonicæ ana ℥.iiij. miſceantur , fiat *Iuleb.* dentur vnciæ quatuor in aurora per quatuor aut quinque dies.

℞.pillul.lucis,cochiarum aurearum ana ℈.j. agarici trochiſcati ℈.ſ.ſyrupi ſtœchados quantū ſit ſatis, fiant *Pillulæ* ſeptem vel octo numero: ſumantur poſt noctis dimidium cum pulpa pomi.

℞.hieræ diacolocynthidos ℈ ij. ſ agarici trochiſcati ℈.j. nucis muſcatæ grana vj. ſucci centaurei minoris quantum ſit ſatis;fiant *Pillulæ*:dentur bis vel ter in menſe.

℞.theriacæ magnæ,aureæ Alexādrinæ ana ʒ j. nucis muſcatæ,cinnamomi,caryophyllorum ana ʒ.ſ.ſeminum fœniculi,euphraſiæ ana ʒ.j. ſ.conſeruæ anthos ℥.j. ſ. ſyrupi ſtœchados quantum ſatis,fiat *Electuarium* molle:ſumat ʒ.j. ter in ſeptimana,quatuor horis ante prandium.

℞.florum camomillæ m.ii ſ foliorum maluæ, altheæ ana m.ſ.ſeminum fœnugræci, lini ana vnc.ſ.mediocriter cōtundantur & coquantur in aqua q.ſ.fiat *Fomentatio* oculi antequam collyria inſtillentur cum ſpongia liquori immerſa nonnihilque expreſſa.Aut,

℞. florum camomillæ , meliloti , fœniculi, betonicæ ana m.j. ſeminum fœnugræci vnc. j. coquantur in aqua & vino quantum ſatis,fiat *Fotus* pro oculo.

Rec. decoctionis chelidoniæ,betonicæ roſarum,tormentillæ vnc.ij ſucci fœniculi,euphraſiæ ana ʒ.iij.myrrhæ ʒ.j. mellis deſpumati q ſ.fiat *Collyrium.*

Rec.pulueris capitis hirundinum ʒ.ſ.fellis lucij ʒ.ij.pō-

pholy-

Digitized by Google

pholygis ℈.j.ſ.myrthæ ℈.ſ.aquæ decoctionis tormentillæ, fœniculi vnc.ij.mellis deſtillati q.ſ.fiat *Collyrium*. Palpebris autem & non oculo imponentur collyria acria.

Rec.aquæ mellis deſtillatæ vncias aliquot,ijs ſacchari cã di aliquid immiſceatur & myrrhæ;huius liquoris gutta vna aut altera oculo inſtilletur,fiat *Collyrium* præſtans.

Rec terebinthinæ vnc.ij.ſ ſulfuris viui vnc.j. ſ mellis roſati vnc.vj ſalis communis ʒ iiij. ſucci fœniculi,vrinæ pueri ana lib.j.diſtillentur pro *Collyrio*.Si dolet oculus a collyrio,oui albo conquaſſato,aut lacte mulieris , aut aqua roſata mitigetur.

Rec,aquarum fœniculi,euphraſiæ ana vnc.iii. vitrioli albi ℈.ii.aloes ℈.i. fiat *Collyrium*.

Rec.centaurei minoris,maioranę,betonicę,abſinthij an. m.ii.fœniculi,maioranæ ana m.ſ.florum ſtœchados m.i.nuces muſcatas numero ii. coquantur in æqua portione aquæ & vini;fiat *Lotura* pro capite.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Clyſterio via paretur natura ad expulſionem ſuperfluitatũ, hinc vena proximo die ſecetur,modo corpus ſit plethoricum. Demum natura obediens reddatur materia mali,poſtea purgante medicamento expellatur,quod iteratis debet fieri vicib. Hinc cauterium fiat ex fermenti ʒ iij. cantharid. alis capitibuſq; abſciſsis numero vi. fiat cauterium quod coronali commiſſura applicetur,aut poſt aures. Apponantur demum ficus cum melle, fluereque permittantur veſicula apertæ. Plurimum autem poſt aures appoſitum cauterium iuuabit, aut eius loco ſetonem ceruici affigemus. Hinc extremorum ligaturis, ſternutatorijs medicamentis, errhinis, apophlegmatiſmis, frictionibus, clyſteribus, acribus ſuppoſitorijs materia auertetur. Poſtea quæ caput viſumque roborare poſſunt,reliquiaſque diſſoluere,praſcribantur. A mitioribus autem incipiemus medicamentis;ſic enim melius aſſueſcet admittere praſtantiora. addentur autem ea quæ oculi ardorem remittere poſſunt,ſi aliquis excitatus ſit. Dum autẽ per uentriculi conſenſum fit Suffuſio, in eo collecta uacuentur. Si autem ita malum increuerit,ut nubecula iam oculis obuerſari uideantur,tunc purgantia uentriculum,necnon caput,imperanda ſunt. Demum optimè digerentia diſcutientiaque medicamenta

camenta oculo accommodabimus,quod collyrijs commode fieri poterit. Conſultum quoque erit tunc temporis cauterium in occipio excitare,ne humores ad oculum ut digerentium ruant maiori impetu,unde etiam inflammatio concurrere poſſet. Suffuſio per conſenſum uentriculi facta ſæpe curatur uomitu; cauẽdum autem ne fiat capite pleno exiſtente,ne materia ruat ad neruos opticos. Pillulæ quoque maſtichinæ plurimum hic ualent ſi frequenter offerantur. Si uero abſoluta fuerit. Suffuſio, humor qui pupillæ obijcitur, remoueri debet acu ad paruum oculi angulum,debetque humor mediocris eſſe conſiſtentiæ dum hæc fient, cum liquidus acum, ut remoueatur, uix admitiet. Tenax uero ſi nimium fuerit,tunicam potius lacerabit quam obducet; adde quod dolorem præterea maximum cauſabit.

Methodus pro cognitione OPHTHALMIAE INSERVIENS.

OPHTHALMIA ſeu lippitudo eſt inflãmatio tunicæ vel membranæ agnatæ,ſeu coniunctiuæ oculi, ex oculorum angulis in totam membranam effuſa. A pericraneo autem originem habet frequẽter hoc malum, a quo venæ in oculum mittuntur per frontem & tempora.

PARS AFFECTA, eſt oculus, & præſertim ipſius tunica agnata, quod manifeſtiſſimè patet ex ipſa videndi functione læſa,& ex læſione manifeſta ipſius oculi, necnon ipſius tunicæ agnatæ.

SIGNA. Concurrit oculi tumor,dolor grauans,atque rubor Sæpe autem ita in tumorẽ attollitur, vt tunica, necnon partes quæ in viciniis ſunt, admodum tendantur, imò aliquando etiam ipſe oculus vſque ad malas intumeſcit. Lacrymæ etiam fecundæ ex oculo decidunt a vehementi dolore accerſitæ, tanta enim aliquando punctio concurrit oculi,vt acu aliovè corpore pungenti ſtimulari videatur. Principium autem morbi indicant huiuſmodi tenues humores. Hinc ſordes ſubſequuntur, quæ in maioribus oculorum angulis inhæreſcunt,eruntque incrementi teſtes. Paulatim au

tem

tem ſordes ita incraſſeſcunt, vt oculos quaſi glutine oblinat, ſtatumque mali adeſſe ſignificant. In hoc malo quoque arteriæ circumſitæ valide pulſant. Venæ quoq; exiles quæ in albo oculi antea latebant, iam tumide & cōſpicuæ fiunt, rubeſcitque quod album eſſe ſolebat. Atque prędicta ſigna prout intenſa ſunt & magna, ita etiam affectus magnus eſt, & prout ſunt mitia, ita etiam affectus leuis eſt.

CAVSA. A tribus potiſſimū cauſis excitari ſolet hoc malum. Primo quidem a plenitudine, magnave ſanguinis copia originem frequenter habet, vnde contingit membranam agnatam humoribus impleri atque diſtendi. Tunc fit pulſatio temporum multa, dolor magnus circa oculum verſatur. Venę videntur latę, facies tunicaque agnatā fit rubra, palpebrarumque ſepe clauſio. Lacryma fluit non multum erodens neque acris. Adde quod ętas, victus ratio, tēperamētum, anni tempus, regio calida & humida pręceſſit. cuncta quoque circa oculum rubea ſunt, non ſolum agnata tunica, ſed etiā ipſa facies. Si à ſanguine pituitoſo fiat, hæc non ita intenduntur. Vt autem frequēter fit a ſanguine, ſic etiam ſępenumero a bile fit acri atque tenui e temporum angulorumque venis in oculorum venas latenter irruente tuncque lacrymę admodum feruidæ erodenteſq; effluunt, vt partes vicinę etiam vri videantur; nonnunquam etiam exulcerantur. Excrementa tunc circa oculorum angulos coaceruantur ſicca atque aſpera. Huius humoris teſtes erunt ętas, tempus anni, temperamentum biliosum, victus ratio pręceſſit acres humores generans. Fit etiam ſubinde, rarius tamen, a flatuoſo ſpiritu ventoſitatibuſque, tuncque admodum tunica agnata extenditur, ita quidem vt ſępe rumpi videatur, vnde plurimum quoque dolet. Tunc non currunt, neque ſuboriuntur lacrymę niſi ſubinde paruę; non tanta percipitur grauitas oculi, neque feruor, eroſiove, etiam ſi ſubinde rubor appareat.

PROGNOSTICA. Ophthalmia frequenter perducit ad exitum vueæ, cum cornea tunica ſępe diſrumpatur per corroſionem aut putrefactionem ſi diu duret malum, materiaq; erodens continuo ad oculum fluat. Ophthalmia q̄ uenit a uelaminibus intrinſecis, & quę a cerebro eſt orta deterior eſt illa quę venit a panniculo cooperiente craneū. Quanto magis lacrymę currunt & in ſe habent mordacita-

tem & acuitatem, tanto citius reducitur ophtalmia ad ſtatum. Periculum autem eſt exulcerationis ipſius pupillæ cũ ſalſa fluit lacryma multumque calida. Si ophthalmia laborantibus continuò diuque doleat oculus, periculum cæcitatis affert. Ophthalmia laborans ſi alui profluuio corripiatur, bonũ eſt. A tumore magno, ſicco, parumq; dolente nullum periculum impendet. A tumore autem magno, ſicco, multumque dolente, periculum eſt ne oculus exulceretur.

Methodus pro curatione OPHTHALMIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit frigidus, ſiccus & obſcurus.
Cibus nonnihil refrigerans, parumque ſit alens, exiguaque primis diebus quantitas offeratur.
Potus ſit aqua hordei.
Motus vitandus, quieſque imperanda.
Somnus paulò ſit tẽpore conſueto longior, humorum enim agitationem doloremque ſedat.
Excrementa alui reſpondeant in dies arte, aut natura.
Perturbationes animi fugiendæ.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus roſatus, de roſis ſiccis.
Violarum, granatorum.
Oxalidis, nymphææ.
Acetoſus ſimplex.
Aqua oxalidis, endiuiæ, plantaginis, roſarum, violarum.

VACVANTIBVS.

Syr. ex multiplici infuſione roſarum.
Diaprunum ſimplex, diacatholicum.
Electuarium de ſucco roſarum.
Pillulæ aureæ, aggregatiuæ, lucis.
Hiera picra, hiera diacolocynthidos.
Tamarindi, myrobalani, rhabarbarum, manna, caſſia.

Diaphœ-

Diaphœnicum.

Pillulæ cocciæ, alephanginæ, ex hiera picra, de agarico, fętidæ.

Venæ ſectio fiat omnium primò ipſius cephalicæ eiuſdem lateris, ſi magna plenitudo adſit, magnuſque ſit affectus, ſanguiniſque ſatis magna educatur quantitas; nam venæ ſectio magna ex parte malum ipſum eradicabit; ſi bilis tamen alijs humoribus plus abundet, non tantum ſangui nis detrahemus atq; ſi a dominio ſanguinis fiat, ſed alterantibus vacuantibuſq; medicamentis compenſabimus.

A fortioribus abſtinebimus etiam hic medicamentis; periculum.n. eſt ne humores exagitati medicamento valido in oculum confluant maiori copia. Prioribus aũt vtemur dum multus fuerit ſanguis biliofus; ſequentibus vero, ſi potiùs aquoſus, aut nimirum fuerit phlegmaticus.

AVERTENTIBVS.

Venæ frontis ſectio fiat.

Clyſtere, ſuppoſitorium.

Frictio, ligatio, lotio pedum, ſpatularum, brachiorum, coxæ, crurum.

Cucurbitulę cum ſcarificatione ſcapulis, collo, ſummitatī brachiorum initioque ceruicis affigendæ.

Hirudines etiam venis frontis applicari poterunt, aut poſt aures, ſi venæ ſectio omiſſa ob aliquam cauſam fuit.

Cauterium in coronali capitis parte (prius raſis capillis) applicetur.

Gargariſmus, maſticatorium.

Paracenthefis fiet apprehẽſa cute ceruicis ipſis digitis, acuſque filum craſſum habens traducetur, atque inſtar fontanellę ꝑ dies quadraginta effluere ſinemus capitis excrementa, trahendo aliquando huc atq; illuc ſetam immiſſam, vel comprimemus ceruicis cutem cum forcipe habente duo foramina, & cũ ſtylo ignito cutis perforetur, hinc acus accipiatur, cui imponatur funis ex ſerico ſatis craſſus, vt non corrumpatur citò; moueaturque quotidie bis aut ter, ſerueturque apertum, vt prædictum fuit.

REPELLENTIBVS *modice, viaſque per quas materia ruit, contrahentibus.*

Fomentatio fiat ex aqua tepida ſæpius in die, in qua coquantur roſæ, violæ, flores nymphææ, folia & radices planta-

ginis,ſemina papaueris albi,myrtilorum, radices mādragoræ; hinc verſus augmentum addemus prædictis folia maluæ,camomillæ,meliloti.

Circa ſtatum,addemus fœnugræci ſemina.

Inſtilletur oculis aqua roſacea.

Collyrium ex tragacantho, pompholyge,gummi Arabico, maſtiche, bolo Armeno,corallo rubro, quibus parū opij addere poſſumus,ſi dolor iſtis medicamentis non ſuperetur,efficacia enim magna fluxum humorum ſiſtit.

Liquor oui lacte mulieris permiſtus oculis apponatur, aut idem liquor cum decocto papaueris albi, aut aqua roſacea,mulieriſque lacte commixtus.

Aqua roſacea,ſolani,plantaginis, in quibus papaueris ſemina decoquantur, quibus tandem etiam liquor albuminis oui conquaſſati permiſcebitur.

Trochiſci albi Raſis cum aqua roſacea diſſoluantur, ſi dolor magnus adſit.

Cataplaſma ex capitibus papauerum,roſis,balauſtiis, ſolano,plantagine,corticibus granatorum, bolo Armeno,ſanguine draconis; fronti temporibuſque adaptetur cum oui vitello.

Emplaſtrum ex farina fabacea,ſemine lini,fœnugræci,aceto,albumine oui,fronti applicetur.

Si per venas & arterias fluat humor extra craneum exiſtentes oculis imponantur non multum ſtiptica; periculum enim ex fortioribus impendet,ne materia intro pellatur ad oculorum neruorumque concauitatem, ſicque cataractam cæcitatemque inducant perpetuam, quod magis quoque metuendum erit ſi per venas fluat materia in craneo hærentes, cum ſic quoque validius congeleut materiam circa neruos opticos. In ambitu autem potius oculi, aut temporibus frontiq; accommodabuntur ea quæ multum adſtringere poſſunt non ſupra partem affectam,ter autem aut etiā quater in die renouentur, aut etiam ſæpius, ſi dolor multum vrgeat. Stupefacientium autem medicamentorum nō erit hic vſus, niſi dolor admodum magnus ſit; viſum enim offendent. verſus autem morbi incrementum, reſoluentia repellentibus permiſcenda erunt, eoque magis eorum quantitas augebitur, quo magis ad declinationem ipſum malum tendit.

COR-

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibuſque reliquius*.

Diatragacanthum frigidum, diamargaritum frigidum, decoctum radicum Cinæ.

Fœniculi aqua in qua aloes portio aliqua ſit eliquata, præſtans eſt. Lac mulieris, aut aqua roſacea in qua ſarcocolla ſit diſſoluta. Collyrium ex aqua euphragiæ, fœniculi, roſarum, pompholyge, aloe.

Fomentatio ex decocto florum meliloti, ſeminum fœnugræci aliquoties loti, medicamentum præſtans eſt.

Fœnumgræcum lauetur bis aut ter aqua calente, hinc ad mellis ſpiſſitudinem coquatur.

Ouum vſque ad duritiem coctum quaſi, oculo adhuc calens apponatur.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in OPHTHALMIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO OPHTALMIAE ℞. radicum fœniculi vnc.ii hordei mundati m.ii. foliorum maluæ, mercurialis, violarum ana m.i. ſ. florum camomillæ, meliloti ana m.ſ ſeminum cucumeris, melonum ana vnc.ſ. coquantur in aqua q.ſ ad lib.i. ſ. colaturæ adde electuarii de ſucco roſarum ℥.v olei violarum vnc.iii.fiat *Clyſtere.*

Rec.oxymellis ſimplicis, ſyrupi de ſtæchade ana vnc.j. ſ. mellis roſati colati vnc.ſ aquarum fœniculi, roriſmarini, maioranæ ana vnc.iii.fiat *Iuleb.*

Rec.caſſiæ recenter extractæ vnc.i.electuarij de ſucco roſarum ℥.i. ſ. ſyrupi ex multiplici infuſione roſarum vnc.i. aquarum lactucæ, violarum ana vnc.i.ſ. fiat *Hauſtus.*

Rec.pillularum ſine quibus eſſe nolo, cochiarum ana ℈.i. pillularum lucis ℈.i. ſ.rhabarbari electiſſimi ℈. ſ. diagridii gr.iiii. ſyrupi ſtæchados q. ſ. fiant *Pillulæ*: dentur poſt primum ſomnum.

Rec.maſſæ pillularum de hiera cum agarico ℈. ſ.pillularum lucis ℈.ii. diagridii gr.ii. ſyrupi ſtæchados & aquæ euphraſiæ q. ſ.fiant *Pillulæ* vi.vel ſeptem.

Rec.diamargariti frigidi vnc.ſ.diatragacanthi frigidi ʒ. v.ſyrupi de roſis ſiccis, violarum ana vnc i. fiat *Mixtura.*

℞.aquæ roſaceæ ℥.iiij mucilaginis fœnugræci ℥. ſ. albuminis oui conquaſſati ℥ ij,ſ.lactis mulieris ℥ j. miſceantur, oculoque circumponantur. In principio mali multum conuenit; dolorem equidem remittit,& humoris impetũ ſiſtit.

℞.aquæ roſaceæ,decocti papaueris albi ana ℥.ij. albuminis oui in aquam diſſoluti ℥.j camphoræ, croci ana gr. iiij. opij ſi dolor plurimum vrgeat gr j miſceantur & in oculum inſtillentur; hinc decocto meliloti oculus foueatur.

℞.pulpæ pomi dulcis & maturi ſub cineribus cocti ℥.iiij. camphoræ ℈.j.ſ.croci ℈.ſ.aquæ roſaceæ,lactis mulieris an. q.ſ.fiat *Cataplaſma* in dolore acerbiſſimo oculi.

℞.maſtichis,olibani ana q.ſ.cum albumine oui diſſoluantur; temporibuſque applicentur,mirè valet aduerſus humores fluentes ad oculos & dentes.

℞.lactis mulieris ℥.ij vitella ouorum tria, farinæ ſeminis lini ℥.ſ.olei roſacei ℥.j.ſimul permiſceantur & apponantur in principio mali; modicè repellit & mirificè dolorem mitigat Emplaſtrum. E farina quoque hordei; thure, olibano emplaſtrum fieri poterit,quod optimè prohibet deſcenſum lacrymarum ad oculum.

℞.thuris,balauſtiorum,ſanguinis draconis, boli Armeni ana ℥.j.albuminis oui q.ſ.ad incorporandum prędicta,tempore vſus diſſoluantur in aceti quantitate ſufficienti.in quo decocta ſint roſæ,maſtix,olibanum,ſandala rubea; fiat *Emplaſtrum* fronti temporibuſque applicandum.

℞.boli Armeni,maſtichis,ſanguinis draconis, farinæ hordeaceæ ana ℥.j.ſ.roſarum rubrarum m.j albumen vnius aut alterius oui,olei roſacei ℥ j.ſ.aceti parum,fiat *Cataplaſma*, quod fronti temporibuſque applicabitur, modò per externas capitis partes humores in oculum deriuentur, id quod magna ex parte accidit.

℞.maſtichis,thuris,myrrhę ana ʒ.j ſ.boli Armeni,farinę fabaceæ ana ℥ ſ.croci ℈.j.cum albumine oui,oleo roſato & aceti pauxillo,fiat *Frontale*,lana tela ve linea excipiatur aut panno molliori iiſdem imbuto,fronti accommodentur.

℞.radicum mandragoræ ʒ.ij.foliorum violarum,rubi ſalicis ana m.j.roſarum p.j.papaueris albi ʒ.ſ.ſeminum pſyllij cidonicorum ana ʒ.j.coquantur in aqua q.ſ.ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fotus* ab initio mali dum adhuc fluũt humores. Addes autem prædictis verſus augmentum folia

maluæ,altheæ,flores camomillæ,meliloti,ſemina lini, fœnugræci, ſarcocollam, auctis ſemper poſterioribus, prout morbus verſus ſtatum declinationemve procedit.

℞.tutiæ præparatæ tenuiſſimeque puluerizatæ,ita vt per ſindonem facile traijci poſſit ʒ.j. ſ.camphoræ gr.xij.hæc ſimul in ſindone concluſa munda,in aquæ roſarum viniq; albi ℥.iij.madeſcant:fiat *Collyrium*:guttæ duæ vel tres in oculum inſtillentur.

℞.farinæ hordei ℥. ij. croci ʒ.ij. aquæ roſarum & vitelli ouorum q.ſ.fiat *Emplaſtrum*, oculo placide ſuperponatur, plurimum enim in oculorum inflammatione,rubore, doloreque eorundem iuuat.

℞.lactis mulieris calentis,decocti papaueris albi,albuminis oui conquaſſati ana vnc. ſ. in principio mali humorum fluxum inhibet,dolorem lenit,ſomnumque accerſit.

Rec.collyrij albi ʒ.ſ.mucilaginis pſyllj vnc.iij.lactis mulieris recentis vnc.iiii.miſceatur exquiſitiſſimè lapide pictoris,addendo albuminis oui conquaſſati ʒ.j. fiat *Collyrium*.

Rec aquæ roſaceæ vnc.iii. euphragiæ vnc j. mucilaginis fœnugręci ʒ.ij.ſ.camphorę ℈ j.albuminis oui aliquid, opij gr.j.terantur optimè lapide pictoris,fiat *Collyrium*;ante tertium autem diem nullum collyrium oculis inſtillabitur.

Rec.albuminis oui in aquam ſoluti vnc.ii.ſ.lactis mulieris vnc.iiii.ſucci camomillæ, aquæ roſaceæ ana vnc.j. opij gr.j.ſi doloris vehementia vrgeat,oculo inſtilletur,demum tela linea molliuſcula ijſdem imbuta oculo ſuperligetur, aliquotieſque renouetur.

Rec.florum meliloti m. iii. fęnugræci craſſiuſculè cōtuſi vnc.iii.coquantur in aqua q.ſ.ad tertias, fiat oculi fomentatio, liquore tepente ſæpius in die cum ſpongia, plurimum ſine offenſione diſcutit.

Rec. collyrij Rhaſis ʒ.j. ſ. diſſoluatur in lacte muliebri, ſicq; oculis inſtilletur,tandemq; coquātur ſemina fęnugræci in aqua communi bene lota prius,vt arenulæ abſcedant; colatura hac lauetur oculus,aut ſpongia foueatur ſi ab humoris acrimonia exulceratio aut adſit,aut impendeat.

Rec. ſeminū fęnugræci contuſorum ℥.ii.florum meliloti m.ii.coquantur in aqua q.ſ.ad mollitudinem, fiat *Fomentatio* oculorum: cum ſpongia, aut panno lineo duplicato aliquoties in die oculus fouebitur, admodū feliciter diſcutit.

In eundem finem ouum coquatur duriuſculè, oculoq; calidum ſuperponatur; pręterquam enim quod cóceoquit & digerit, ruboris quoque reliquias potenter tollit.

Rec. medullę panis albi vnc. i. madefiat in aqua roſacea, hiſce adde pomorum dulcium vnc. ii lactis mulieris q. ſ. fiat *Emplaſtrum* pro oculo.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo aluũ ſubducere conuenit clyſterio conueniẽti. Hinc vena ſectio ſecundo die inſtituetur prout praedictũ eſt. Demum quae repellere poſſunt materiam ad oculum fluentem, fronti admouebuntur, necnõ in oculum iniicientur duráte mali principio, quibus ea addemus quae dolorẽ lenire poſſunt. Interim quoq; humores craſſos flatulentoſq; naturae obediẽtes reddemus hocq; cũ conſecuti fuerimus, purgante medicamẽto e corpore propellemus eoſdem, qui ſi fuerint acres multũ; ita ut oculi eroſionẽ minentur, abſq; ullo praeparante medicamento praemiſſo, ſtatim euacuabimus. Demum uentoſis, frictionibus, lotionibus, clyſterib. materiam ad oculos ruentẽ auertemus. Hinc reſoluentia repellentib. permiſcebimus quinto magna ex parte die, tunc equidẽ morb. ad incrementũ plerumq; peruenit, aqua aũt roſacea ſordes antea abluãtur, hinc paulatim ad digerẽtia tranſibimus; quae oĩa nunc anteaq; dictis medicamentis facile conſequi poterimus modo uniuerſalia particularib. debita ratione adhibeantur. Praedictis uero ſi malũ non uincatur, funiculus ex ſerico filo multiplicatus in poſteriori capitis parte in initio ceruicis ex oppoſito oculorũ ita traiiciatur. Vt hinc inde traduci poſſit, id fiat apprehẽſa digitis cute cũ carne. Ophthalmia ſi fiat cũ dolore capitis, oportet omniũ primo dolorem ſedare, eo quod dolor humorem excitet, ſicq; cauſam mali auget; quo ſedato, inflammatio ſedanda eſt ingeniis praedictis Inflãmatio ſi a percuſſione facta ſit, aqua roſacea cum albumine oui concutiatur, inter reliqua enim maximè conuenit ſtatim a principio. Si parua ſit inflãmatio, ſufficit ad remouendum malum aqua roſacea albuminis ouorum, lac muliebre, pſyllii mucilago; inſtilletur oculis, & lineus pannus iiſdem liquoribus imbutus, oculo ſuperponatur. Saepius aũt in die renouanda erunt remedia, quater nimirũ vel quinquies. Augmento inſtante aliquid ſarcocollae, quod tam digerentem quàm repellentem vim habet, in lacte mulieris diſſoluemus.

Metho-

Methodus pro cognitione GRAVITATIS AVDITVS INSERVIENS.

GRAVITER AVDIENTES dicuntur, qui exiguas voces penitus non audiunt, magnaſque vix percipiunt. Vbi autem auditus ita offenſus fuerit, vt neque magnas, neque exiguas voces percipiant, ſurdos nihilque audientes dicimus. Sola itaque magnitudine diſtant grauis auditus, atque ſurditas

PARS AFFECTA. Ex functione læſa aures ipſas hic affici conſtat. Contingit autem aures hic oblædi per ſe, dum primum audiendi inſtrumentum afficitur, per accidens verò, cum cerebrum vnde facultas effloreſcit, aut neruus per quem eadem defertur facultas, oblæditur. Si propter cerebri læſionem fiat, tunc præter læſionem ipſius cerebri etiam alij ſenſus afficiuntur. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis audiendi, cum fit diminuta aut ablata: ſequitur autem hoc ſymptoma aut morbum in vnitatis ſolutione, aut morbum in intemperie, aut denique morbum in compoſitione.

SIGNA. Ex ægri ipſius querimonijs malum hoc innoteſcit

CAVSA. Frequentiſſimè intéperies cerebri aut organi auditorij frigida in cauſa eſt. Fit quoque frequẽter à craſſis frigidiſque humoribus qui ad aures protruduntur, iiſq; impinguntur; omnium enim maximè huiuſmodi humores ipſos ſenſus ſenſuumque functiones conſopire ſolent: id autem potiſſimum indicabit capitis partiũmque affectarũ grauitas, alij quoque ſenſus impediti fuerunt biliоſus quoque ſanguis ſurſum aſcendens aliquando auditus meatum obſtruit, dum eius magna copia in primum audiendi organum illabitur, quod ſæpe fit tẽpore criſis in febribus acutis. A ſordibus quoque aurium anfractibus concluſis, à ſcirrho, callo, carnoſoque tuberculo, ab vlcere, ab apoſtemate, a rebuſque extrinſecus incidentibus grauitas auditus quoque

exci-

Errhina e ſinapi, pyrethro, ſucco ſampſuci, cum vino albo.
Gargariſmus ex decocto florum ſtœchados, ſinapi, origani, calaminthæ, oxymelle ſquillitico addito.
Sternutamẽtũ cientia è zinzibere, pyrethro, elleboro albo.

CORRIGENTIBVS, *obſtructionem tollentibus, intemperiemque relictam emendantibus.*

Diamuſcum dulce.
Theriaca,
Conſerua anthos, ſtœchados.
Decoctum ligni guaiaci.
Mel in quo parum ellebori albi aut caſtorei maceratũ ſit, eius gutta vna aut altera in aurem inſtilletur.
Rutæ ſuccus cum melle mixtus.
Decoctum ſtœchados, origani, maioranæ, abſinthij, mentaſtri, cuius decocti vapor infundibulo traducetur in aurẽ.
Fomentatio auris ex aceti vapore plurimum ſæpe profuit.
Oleum petrolei, amygdalorum amarorum, raphaninum, nardinum, ſuccus cepæ, horum gutta vna tepida in aurẽ immittatur manè & veſperi.
Oleũ baccarũ lauri, ĩ quo ariſtolochię aliquid ſit diſſolutũ.
Balneum naturale.
Electuarium diatrium ſantalorum.
Conſerua roſarum, bugloſſę.
Oleum nymphææ, roſarum, violarũ, amygdalorũ amarorũ.
Albumen oui cum lacte mulieris, horum gutta una aut altera in aurem inſtilletur.

A craſſis humoribus ſi fiat hoc malum, prioribus; poſterioribus vero vtemur, modo a calidis fiat. Quãtitas autem eorum quæ auri inſtillantur, ſit gutta vna aut altera.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in GRAVITATE AVDITVS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO GRAVITATIS AVDITVS, ℞. ſyr. ſtœchados ℥.iij oxymellis ſquillitici ℥.j. aquarum betonicæ, hyſſopi, maioranæ, ana ℥.iij. fiat *Iuleb.* dentur ℥. iiij. in aurora, per ſex vel ſeptem dies.
Rec diaturbith cũ rhabarbaro, electuarii Indi maioris an. ʒ.iij. f. ſir. ſtœchados ℥.j. aquarũ betonicę ℥.iij. fiat *Hauſtus.*

Rec.

Rec pillularum aſſaieret, ſine quibus eſſe nolo, ana ℈ j. cochiarum ℈. j. ſ. ſyr. ſtœchados q. ſ. fiant *Pillulæ*: detur poſt primum ſomnum.

Rec. pillularum cochiarum, ſine quibus eſſe nolo, ana ℈. j. ſ. trochiſcorum alhandal gr. vj cum ſyr. de ſtœchade, fiant *Pillulæ* ſeptem.

Rec. mithridati optimi ʒ. j. theriacę magnæ ℈ j. detur ſequenti die in aurora poſt vſum pillularum.

Rec. rad. pyrethri, ſtaphiſagriæ, ſeminum ſinapi ana ℈. j. ſ. ſucci ſampſuchi vnc. iij. fiat *Errhinum*.

Rec. rad. pyrethri, piperis, ſinapi an. ℈ iiij. maſtichis ʒ. vj. fiat *Apophleg.*

Rec. rad. ellebori albi gr. xij. zinziberis, pyrethri ana ʒ. j. ſ. pulueriſata commiſceantur: fiat *Sternutatorium* medicamentum, naribuſque nonnihil attrahatur.

Rec foliorum calaminthę, origani, ſampſuchi, florum ſtęchados ana m i. pyrethri, ſinapi ana ʒ. j. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad tertias, addantur colaturæ oxymellis ſquillitici vnc. ii. ſ. fiat *Gargariſmus*.

Rec carnis cidoniorum ʒ. vi. cinnamomi optimi ʒ. j. ſ. ſeminum aniſi, fęniculi, coriandri præparati ana ʒ. ij. electuarij anacardini ʒ ii ſ. ſyr. ſtœchados q ſ fiat *Electuariū* molle: ſub finem paſtus vtetur.

Rec olei amygdalorum amarorum, laurini, de caſtoreo ana ʒ ij. roſati ʒ i. ellebori albi gr. vnum aut alterum, aceti vini ʒ. ſ. ferue fiant ſimul in patella ferrea ad conſumptionem aceti, gutta infundatur in aurem, cum lana obſtruantur foramina. vel ſic.

Rec. olei nardini, amigdalorum amarorum ana ℥ j ſucci cępæ vnc. j. ſ caſtorei ʒ. j. guttatim in aurē inſtilletur. Aut.

Rec. olei amigdalorum, camomillæ, roſacei ana vnc. ſ. panis porcini ʒ. j ſ. foco aliquandiu ferueant, huius colaturæ gutta vna aut altera in aurem inſtilletur. Illi quod relictū eſt poſt colaturam, adde farinæ lini, fœnugręci ana vnc. j. olei amygdalorum amarorum, butiri recentis ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*, auri ſupraponatur.

Rec cepe numero iij, coquantur ſub feruentibus cineribus, terantur in mortario addendo croci ʒ. ſ. butyri recentis quantum ſatis, fiat *Cataplaſma*.

℞. foliorum lauri, origani, hiſſopi, maioranæ ana m. j. ſ.

abſin-

abſinthij m. ij. mentaſtri m. ſ. florum ſtœchados m. j. ſ. coquatur in aqua q. ſ. ad tertias: ſub finem aliquid aceti addatur, fiat *Fomentatio* auris cum ſpongia, & vapor mediante fiſtula ad auditorij inſtrumentum diducatur.

℞. rad. raphani ℥. iij ellebori albi gr. ij. caſtorei, pyrethri ana ℈. ſ. modicè ebulliat in vino generoſo, huius gutta vna aut altera mittatur in aurem cũ ligneo ſtylo in frigida cauſa. In calida autem cauſa inſtilletur ſuccus mali granati in quo aliquid olei roſati & aceti, aut ſucci lactucæ diſſolutum ſit. Confert quoque oleum roſaceum ſolum in quo aceti nonnihil ebullitione conſumptum ſit, ſi inſtilletur parum eius tepidum in aurem Medicamento immiſſo, quieſcat ꝑ horam vnam aut alteram ſuper aurem ſanam, vt ad interiora virtus medicamenti traducatur, poſtea per totidem horas ſupra ægram quieſcat, vt excrementa elabatur melius. Hinc poſt ſex vel ſeptem horas in loco lucido a ſordibus in ibi collectis mundetur auris. Albumen oui conquaſſatum, cui lactis mulieris nonnihil permiſceatur, inſtilletur in calida cauſa, aut aqua quæ emanat à uite abſciſſa tempore conuenienti.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo humores crudos naturæ obediẽtes reddemus concoquentibus medicamentis, deinde pillulis aliiſve conuenientibus medicamentis eoſdem è corpore deturbabimus, idque bis in ſeptimana moliemur. Hinc materiam auribus impactam euocabimus errhinis, ſternutatoriis medicamentis, gargariſmatibus hoc facto conſultum erit ad pillulas rurſus confugere, cerebrũq; ab humoribus redundantibus purgare. Tandem quæ reliquias abſumere, cerebrumque roborare poſſunt, offerantur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Illud autem hic quoque addendum eſt, vt olea calentia magna cautione auri imponantur, ne dolor inflãmatioque excitetur. Conſultum itaq; erit paruam eorum quantitatem commiſcere cum oleo amygdalorum amarorum. Si vlcus adſit ſanioſum, ea quæ mundare poſſunt partem affectam iniiciantur, in quem finem ex melle & ſucco cucumeris agreſtis, aut felle aliquo mitiori, veluti agnino, medicamentum arte paretur. hinc conſolidatio vlceris inſtituatur cum iis quæ exic-

candi

candi vini habent, in quem finem tutia, ferri ſcoria, pompholyx ceruſa in vino decoqui poterunt, colatura gutta in aurem iniicia tur, gutta aceti addi etiam poterit. Quemadmodum autē omni bus vlceribus olea quaſi inimica ſunt, paucis exceptis, ſic maxi me aurium vlceribus nocent. Quare vitanda ſunt iniectiones ex oleo, modo vlcus adeſſe aliquibus indiciis intelligamus. A mi tioribus autem hic quoque procedere debemus medicamentis, paulatimque fortiora admittemus. Potius quoque externis vte mur medicamentis, cum minus ab his periculi quam ab iniectis, impendeat; a quibus ſi æger leuetur, mutandum non erit medicamentum, eo quod frequentius obſint quam proſint medi camenta, niſi magna cum cautela adhibeantur. Parua quoque ſemper eſſe debet quantitas eorum quæ in aurem inſtillantur, alioqui ad neruum ruent auditorium & ad os petroſum, ſicque maiorem excitabunt audiendi grauitatem.

Methodus pro cognitione HAEMORRHAGIAE SEV PROFLVVII Sanguinis è naribus. INSERVIENS.

HAEMORRHAGIA hic ſignificat profluuium ſanguinis è naribus potiſſimum, ſiue mediate veniat a naribus per venas ex palati ſedibus eo deriuatas, per quas quidem maiori ex parte natura ſuperuacaneum ſanguinem expellere ſolet in multis, ſiue a venis magis diſtantibus quę ſunt in capite. In genere vero ſignificat quodcumque ſanguinis profluuium ſiue è naribus, ſede, vtero ve id fiat, ſiue ex alia aliqua corporis parte profundatur. E naribus autē tanto ſubinde impetu profunditur ſanguis, vt homo exanimetur ob magnam copiam ſanguinis effuſi; ſicque ſemper nociuus eſt, vti ſi moderate fluat in principio alicuius apoſtematis, pleuritidis, anginæ, febrium ardentium, morbillorum, variolarum, ſæpe cum naturæ commodo fit. Aliquando tantummodo deſtillando effluit è naribus, nonnunquā quoq; quaſi medio modo ſe habet. Contingit quoque hūc

fluxum

ginis,ſemina papaueris albi,myrtilorum, radices mādragoræ; hinc verſus augmentum addemus prædictis folia maluæ,camomillæ,meliloti.

Circa ſtatum,addemus fęnugræci ſemina.

Inſtilletur oculis aqua roſacea.

Collyrium ex tragacantho, pompholyge,gummi Arabico, maſtiche, bolo Armeno,corallo rubro, quibus parū opij addere poſſumus,ſi dolor iſtis medicamentis non ſuperetur,efficacia enim magna fluxum humorum ſiſtit.

Liquor oui lacte mulieris permiſtus oculis apponatur, aut idem liquor cum decocto papaueris albi, aut aqua roſacea,mulieriſque lacte commixtus.

Aqua roſacea,ſolani,plantaginis, in quibus papaueris ſemina decoquantur, quibus tandem etiam liquor albuminis oui conquaſſati permiſcebitur.

Trochiſci albi Raſis cum aqua roſacea diſſoluantur, ſi dolor magnus adſit.

Cataplaſma ex capitibus papauerum,roſis,balauſtiis, ſolano,plantagine,corticibus granatorum, bolo Armeno,ſanguine draconis; fronti temporibuſque adaptetur, cum oui vitello.

Emplaſtrum ex farina fabacea,ſemine lini,fęnugræci,aceto,albumine oui,fronti applicetur.

Si per venas & arterias fluat humor extra craneum,exiſtentes oculis imponantur non multum ſtiptica; periculum enim ex fortioribus impendet,ne materia intro pellatur ad oculorum neruorumque concauitatem, ſicque cataractam cæcitatemque inducant perpetuam, quod magis quoque metuendum erit ſi per venas fluat materia in craneo hærentes, cum ſic quoque validius congelent materiam circa neruos opticos. In ambitu autem potius oculi, aut temporibus frontiq; accommodabuntur ea quæ multum adſtringere poſſunt non ſupra partem affectam,ter autem aut etiā quater in die renouentur, aut etiam ſæpius, ſi dolor multum vrgeat. Stupefacientium autem medicamentorum nō erit hic vſus, niſi dolor admodum magnus ſit; viſum enim offendent. verſus autem morbi incrementum, reſoluentia repellentibus permiſcenda erunt, eoque magis eorum quantitas augebitur, quo magis ad declinationem ipſum malum tendit.

Cor-

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibuſque reliquiis*.

Diatragacanthum frigidum, diamargaritum frigidum, decoctum radicum Cinæ.

Fęniculi aqua in qua aloes portio aliqua ſit eliquata; præſtans eſt. Lac mulieris, aut aqua roſacea in qua ſarcocolla ſit diſſoluta. Collyrium ex aqua euphragiæ, fęniculi, roſarum, pompholyge, aloe.

Fomentatio ex decocto florum meliloti, ſeminum fęnugræci aliquoties loti, medicamentum præſtans eſt.

Fęnumgręcum lauetur bis aut ter aqua calente, hinc ad mellis ſpiſſitudinem coquatur.

Ouum vſque ad duritiem coctum quaſi, oculo adhuc calens apponatur.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in OPHTHALMIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO OPHTALMIAE ℞. radicum fęniculi vnc. ii hordei mundati m. ii. foliorum maluæ, mercurialis, violarum ana m. i ſ. florum camomillæ, meliloti ana m. ſ ſeminum cucumeris, melonum ana vnc. ſ. coquantur in aqua q. ſ ad lib. i. ſ. colaturæ adde electuarii de ſucco roſarum ℥. v olei violarum vnc. iii. fiat *Clyſtere*.

Rec. oxymellis ſimplicis, ſyrupi de ſtæchade ana vnc. j. ſ. mellis roſati colati vnc. ſ aquarum fęniculi, roriſmarini, maioranæ ana vnc. iii. fiat *Iuleb*.

Rec. caſſię recenter extractę vnc. i. electuarij de ſucco roſarum ℥. i. ſ. ſyrupi ex multiplici infuſione roſarum vnc. i. aquarum lactucę, violarum ana vnc. i. ſ. fiat *Hauſtus*.

Rec. pillularum ſine quibus eſſe nolo, cochiarum ana ℈. i. pillularum lucis ℈. i. ſ. rhabarbari electiſſimi ℈. ſ. diagridii gr. iiii. ſyrupi ſtęchados q. ſ. fiant *Pillulæ*: dentur poſt primum ſomnum.

Rec. maſſę pillularum de hiera cum agarico ℈. ſ. pillularum lucis ℈. ii. diagridii gr. ii. ſyrupi ſtęchados & aquę euphraſię q. ſ. fiant *Pillulæ* vi. vel ſeptem.

Rec. diamargariti frigidi vnc. ſ. diatragacanthi frigidi ʒ. v. ſyrupi de roſis ſiccis, violarum ana vnc. i. fiat *Mixtura*.

℞.aquæ roſaceæ ℥.iiij mucilaginis fœnugræci ℥. ſ. albuminis oui conquaſſati ℥ ij.ſ.lactis mulieris ℥ j. miſceantur, oculoque circumponantur. In principio mali multum conuenit; dolorem equidem remittit, & humoris impetū ſiſtit.

℞.aquæ roſaceæ, decocti papaueris albi ana ℥.ij. albuminis oui in aquam diſſoluti ℥.j camphoræ, croci ana gr. iiij. opij ſi dolor plurimum vrgeat gr. j miſceantur & in oculum inſtillentur; hinc decocto meliloti oculus foueatur.

℞.pulpæ pomi dulcis & maturi ſub cineribus cocti ℥.iiij. camphoræ ℈.j.ſ. croci ℈.ſ. aquæ roſaceæ, lactis mulieris an. q.ſ. fiat *Cataplaſma* in dolore acerbiſſimo oculi.

℞.maſtichis, olibani ana q.ſ. cum albumine oui diſſoluantur; temporibuſque applicentur, mirè valet aduerſus humores fluentes ad oculos & dentes.

℞.lactis mulieris ℥.ij vitella ouorum tria, farinæ ſeminis lini ℥.ſ. olei roſacei ℥.j. ſimul permiſceantur & apponantur in principio mali; modicè repellit & mirificè dolorem mitigat Emplaſtrum. E farina quoque hordei; thure, olibano emplaſtrum fieri poterit, quod optimè prohibet deſcenſum lacrymarum ad oculum.

℞.thuris, balauſtiorum, ſanguinis draconis, boli Armeni ana ℥.j. albuminis oui q.ſ. ad incorporandum prędicta, tempore vſus diſſoluantur in aceti quantitate ſufficienti in quo decocta ſint roſæ, maſtix, olibanum, ſandala rubea; fiat *Emplaſtrum* fronti temporibuſque applicandum.

℞.boli Armeni, maſtichis, ſanguinis draconis, farinæ hordeaceæ ana ℥.j.ſ. roſarum rubrarum m.j albumen vnius aut alterius oui, olei roſacei ℥ j.ſ. aceti parum, fiat *Cataplaſma*, quod fronti temporibuſque applicabitur, modò per externas capitis partes humores in oculum deriuentur, id quod magna ex parte accidit.

℞.maſtichis, thuris, myrrhę ana ʒ.j ſ. boli Armeni, farinę fabaceæ ana ℥ ſ. croci ℈.j. cum albumine oui, oleo roſato & aceti pauxillo, fiat *Frontale*, lana tela ve linea excipiatur aut panno molliori iiſdem imbuto, fronti accommodentur.

℞.radicum mandragoræ ʒ.ij. foliorum violarum, rubi ſalicis ana m.j. roſarum p.j. papaueris albi ʒ.ſ. ſeminum pſyllij cidonicorum ana ʒ.j. coquantur in aqua q.ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fotus* ab initio mali dum adhuc fluūt humores. Addes autem prædictis verſus augmentum folia

malux,

maluæ,altheæ,flores camomillæ,meliloti,ſemina lini, fœnugræci, ſarcocollam, auctis ſemper poſterioribus, prout morbus verſus ſtatum declinationemve procedit.

℞.tutiæ præparatæ tenuiſſimeque pulverizatæ,ita vt per ſindonem facile traijci poſſit ʒ.j.ſ.camphoræ gr.xij.hæc ſimul in ſindone concluſa munda,in aquæ roſarum viniq; albi ℥.iij.madeſcant:fiat *Collyrium*:guttæ duæ vel tres in oculum inſtillentur.

℞.farinæ hordei ℥.ij.croci ʒ.ij. aquæ roſarum & vitelli ouorum q.ſ.fiat *Emplaſtrum*, oculo placide ſuperponatur, plurimum enim in oculorum inflammatione,rubore, dolo reque eorundem iuuat.

℞.lactis mulieris calentis,decocti papaueris albi,albuminis oui conquaſſati ana vnc. ſ. in principio mali humorum fluxum inhibet,dolorem lenit,ſomnumque accerſit.

Rec.collyrij albi ʒ.ſ.mucilaginis pſyllj vnc.iij.lactis mulieris recentis vnc.iiii.miſceātur exquiſitiſſimè lapide pictoris,addendo albuminis oui conquaſſati ʒ.j. fiat *Collyrium*.

Rec aquæ roſaceæ vnc.iii. euphragiæ vnc j. mucilaginis fœnugręci ʒ.ij.ſ.camphorę ℈ j.albuminis oui aliquid, opij gr.j.terantur optimè lapide pictoris,fiat *Collyrium*;ante tertium autem diem nullum collyrium oculis inſtillabitur.

Rec.albuminis oui in aquam ſoluti vnc.ii.ſ.lactis mulieris vnc.iiii.ſucci camomillæ, aquæ roſaceæ ana vnc.j. opij gr.j.ſi doloris vehementia vrgeat,oculo inſtilletur,demum tela linea molliuſcula ijſdem imbuta oculo ſuperligetur, aliquotieſque renouetur.

Rec.florum meliloti m.iii. fęnugræci craſſiuſculè cōtuſi vnc.iii.coquantur in aqua q.ſ.ad tertias, fiat oculi fomentatio, liquore tepente ſæpius in die cum ſpongia, plurimum ſine offenſione diſcutit.

Rec. collyrij Rhaſis ʒ.j. ſ. diſſoluatur in lacte muliebri, ſicq; oculis inſtilletur,tandemq; coquātur ſemina fęnugræci in aqua communi bene lota prius,vt arenulæ abſcedant; colatura hac lauetur oculus,aut ſpongia foueatur ſi ab humoris acrimonia exulceratio aut adſit,aut impendeat.

Rec. ſeminū fęnugræci contuſorum ℥.ii.florum meliloti m.ii.coquantur in aqua q.ſ.ad mollitudinem, fiat *Fomentatio* oculorum: cum ſpongia, aut panno lineo duplicato aliquoties in die oculus fouebitur, admodū feliciter diſcutit.

In eundem finem ouum coquatur duriuſculè, oculoq; calidum ſuperponatur; preterquam enim quod cõcoquit & digerit, ruboris quoque reliquias potenter tollit.

℞. medullę panis albi vnc. i. madefiat in aqua roſacea, hiſce adde pomorum dulcium vnc. ii lactis mulieris q. ſ. fiat *Emplaſtrum* pro oculo.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primò aluũ ſubducere conuenit clyſterio conueniẽti. Hinc vena ſectio ſecundo die inſtituetur prout prædictũ eſt. Demum quæ repellere poſſunt materiam ad oculum fluentem, fronti admouebuntur, necnõ in oculum iniicientur durãte mali principio, quibus ea addemus quæ dolorẽ lenire poſſunt. Interim quoq; humores craſſos flatulentoſq; natura obediẽtes reddemus hocq; cũ conſecuti fuerimus, purgante medicamẽto e corpore propellemus eoſdem, qui ſi fuerint acres multũ; ita ut oculi eroſionẽ minentur, abſq; ullo præparante medicamento præmiſſo, ſtatim uacuabimus. Demum uentoſis frictionibus, lotionibus, clyſterib. materiam ad oculos ruentẽ auertemus. Hinc reſoluentia repellentib. permiſcebimus quinto magna ex parte die, tunc equidẽ morb. ad incrementũ plerumq; peruenit, aqua aũt roſacea ſordes antea abluãtur, hinc paulatim ad digerẽtia tranſibimus; quæ nũc anteaq; dictis medicamentis facile conſequi poterimus modo uniuerſalia particularib. debita ratione adhibeantur. Prædictis uero ſi malũ non uincatur, funiculus ex ſerico filo multiplicatus in poſteriori capitis parte in initio ceruicis ex oppoſito oculorũ ita traiiciatur. Vt hinc inde traduci poßit, id fiat apprehẽſa digitis cute cũ carne. Ophthalmia ſi fiat cũ dolore capitis, oportet omniũ primo dolorem ſedare, eo quod dolor humorem excitet, ſicq; cauſam mali auget; quo ſedato, inflammatio ſedanda eſt ingeniis prædictis Inflãmatio ſi a percußione facta ſit, aqua roſacea cum albumine oui concutiatur, inter reliqua enim maximè conuenit ſtatim a principio. Si parua ſit inflãmatio, ſufficit ad remouendum malum aqua roſacea albuminis ouorum, lac muliebre, pſyllii mucilago, inſtilletur oculis, & lineus pannus iiſdem liquoribus imbutus, oculo ſuperponatur. Sæpius aũt in die renouanda erunt remedia, quater nimirũ vel quinquies. augmento inſtante aliquid ſarcocollæ, quod tam digerentem quàm repellentem vim habet, in lacte mulieris diſſoluemus.

Methodus pro cognitione GRAVITATIS AVDITVS. INSERVIENS.

GRAVITER AVDIENTES dicuntur, qui exiguas voces penitus non audiunt, magnaſque vix percipiunt. Vbi autem auditus ita offenſus fuerit, vt neque magnas, neque exiguas voces percipiant; ſurdos nihilque audientes dicimus. Sola itaque magnitudine diſtant grauis auditus, atque ſurditas

PARS AFFECTA. Ex functione læſa aures ipſas hic affici conſtat. Contingit autem aures hic oblædi per ſe, dum primum audiendi inſtrumentum afficitur, per accidens verò, cum cerebrum vnde facultas efflorefcit, aut nervus per quem eadem defertur facultas, oblæditur. Si propter cerebri læſionem fiat, tunc præter læſionem ipſius cerebri etiam alij ſenſus afficiuntur. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis audiendi, cum ſit diminuta aut ablata: ſequitur autem hoc ſymptoma aut morbum in vnitatis ſolutione, aut morbum in intemperie, aut denique morbum in compoſitione.

SIGNA. Ex ægri ipſius querimonijs malum hoc innoteſcit

CAVSA. Frequentiſſimè intéperies cerebri aut organi auditorij frigida in cauſa eſt. Fit quoque frequẽter à craſſis frigidiſque humoribus qui ad aures protruduntur, iiſq; impinguntur; omnium enim maximè huiuſmodi humores ipſos ſenſus ſenſuumque functiones conſopire ſolent: id autem potiſſimum indicabit capitis partiumque affectarũ grauitas, alij quoque ſenſus impediti fuerint. bilioſus quoque ſanguis ſurſum aſcendens aliquando auditus meatum obſtruit, dum eius magna copia in primum audiendi organum illabitur, quod ſæpe fit tẽpore criſis in febribus acutis. A ſordibus quoque aurium anfractibus concluſis, à ſcirrho, callo, carnoſoque tuberculo, ab vlcere, ab apoſtemate, à rebuſque extrinſecus incidentibus grauitas auditus quoque

exci-

excitatur. Contingit quoque è ſubditis viſceribus, & ſæpe quidem à ſtomacho calidos copioſoſque vapores in caput aureſque euolare, vnde audiendi ſenſus bene ſe habẽs, malè tamen atque perturbatè homo audit, multique ſunt qui ob hanc ſolam cauſam grauiter audiunt, potiſſimumq; hoc illis euenit, cum viſcera eorum impuris excrementis grauātur, acciditque hominem ſic eodem modo male audire, vti contingit male illum videre in ea ſuffuſionis ſpecie, quæ ventriculi vitio oritur, tunc per interpolationem malū infeſtare ſolet. Dolorem autem magnum ſæpe excitant huiuſmodi ſpiritus flatulenti, dum copia membranas validè diſtendunt, propterea quod exitus illis non pateat; cuius ſigna ſunt, ſonitus diſtentioque aurium, idque abſque ardore grauitateque.

PROGNOSTICA. Multum ſemper ſuſpectus eſt grauis auditus, & potiſſimum paulatim increſcens, eo q tẽporis progreſſu perfectam ſurditatem inducat. Quæcumq; autem ab origine, aut etiā poſtea abſolutæ fuerint ſurditates, nullo remedio curantur. Quæ vero abſoluta non eſt, diuturna tamen ſi fuerit, aut curationem nō admittit, aut ſanè quàm ægrè curatur. Quæ vero a craſſis humoribus orta eſt modo neque diuturna, neque abſoluta ſit, curationẽ admittit Sic etiam ſurditas a billioſis humoribus ſurſum ruentib. nata, medicamentis bilem ducentibus curatur, ſubinde ẽt ſua ſpõte ſoluitur, bile inferius deſcendente. ab ictu ſi ſurditas nata ſit, & ſi per mẽſes aliquot durauerit, incurabilis eſt maximè ſi ſoluta ſit vnitas nerui auditorij. Surditas quoq; ab apoſtemate indurato interius latente, incurabilis eſt.

Metodus pro curatione GRAVITATIS AVDITVS INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER calidus ſit atque ſiccus.

Cibus. Victu tenui vtantur, omnique ratione repletionem

nem fugiant, ſed potius famem ſubinde perpetiantur; ea autem quæ craſſum nutrimentum, vaporeſque generare poſſunt, ablegent, vt ſunt caſeus, legumina, fructus. Condiantur alimenta cum ſeminibus aniſi, carui, cumini, petroſelini.

Potus ſit vinum dilutum, recens autem omnino interdicatur.

Exercitium ſit moderatum.

Aluum ſolutam habeat arte, aut natura æger.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſquilliticum.
Syrupus ſtœchados.
Aqua ſambuci, betonicæ, meliſſophylli.
Syrupus violarum.
Nymphææ.
Intubi.
Aqua acetoſæ, bugloſſæ, cichorei.

Dum a craſſis frigidiſq; humoribus, priori loco poſitis; cum vero a calidis ſit, ſubſequentibus vtemur medicamentis. ſic quoque purgantia conuenientia eligenda medicamẽta erunt.

VACVANTIBVS.

Venæ humerariæ ſectio fiat eiuſdem lateris.
Electuarium de roſarum multiplici infuſione.
Pillulæ aureæ, aſſaieret.
Diaphœnicum.
Rhabarbarum, caſſia recenter extracta.
Aqua intubi, nymphææ.
Pillulę cocciæ, de agarico, Arabicæ.
Diacatholicum.
Indum maius.
Hiera Galeni.
Agaricus trochiſcatus.

Frequentius reiteranda ſunt purgantia in hoc malo medicamẽta, dum à craſſis humoribus ſit auditus grauitas, ob humorum frigidorum pertinaciam.

REVELLENTIBVS.

Venæ ſectio.
Apophlegmatiſmata è pyrethro, maſtiche, pipere, linteolo tenui concludantur, maſtichẽturque aliquamdiu in dies.

Errhina

Errhina e ſinapi, pyrethro, ſucco ſampſuci, cum vino albo.

Gargariſmus ex decocto florum ſtœchados, ſinapi, origani, calaminthæ, oxymelle ſquillitico addito.

Sternutamētū cientia è zinzibere, pyrethro, elleboro albo.

CORRIGENTIBVS, *obstructionem tollentibus, intemperiemque relictam emendantibus.*

Diamuſcum dulce.

Theriaca,

Conſerua anthos, ſtœchados.

Decoctum ligni guaiaci.

Mel in quo parum ellebori albi aut caſtorei maceratū ſit, eius gutta vna aut altera in aurem inſtilletur.

Rutæ ſuccus cum melle mixtus.

Decoctum ſtœchados, origani, maioranæ, abſinthij, mentaſtri, cuius decocti vapor infundibulo traducetur in aurē.

Fomentatio auris ex aceti vapore plurimum ſæpe profuit.

Oleum petrolei, amygdalorum amarorum, raphaninum, nardinum, ſuccus cepæ, horum gutta vna tepida in aurē immittatur manè & veſperi.

Oleū baccarū lauri, ī quo ariſtolochię aliquid ſit diſſolutū.

Balneum naturale.

Electuarium diatrium ſantalorum.

Conſerua roſarum, bugloſſę.

Oleum nymphææ, roſarum, violarū, amygdalorū amarorū.

Albumen oui cum lacte mulieris, horum gutta una aut altera in aurem inſtilletur.

A craſſis humoribus ſi fiat hoc malum, prioribus; poſterioribus vero vtemur, modo a calidis fiat. Quātitas autem eorum quæ auri inſtillantur, ſit gutta vna aut altera.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in GRAVITATE AVDITVS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO GRAVITATIS AVDITVS, ℞. ſyr. ſtœchados ℥.iij oxymellis ſquillitici ℥.j. aquarum betonicæ, hyſſopi, maioranæ, ana ℥.iij. fiat *tuleb.* dentur ℥. iiij. in aurora, per ſex vel ſeptem dies.

Rec. diaturbith cū rhabarbaro, electuarii Indi maioris an. ʒ.iij. ſ. ſir. ſtęchados ℥.j. aquarū betonicę ℥.iij. fiat *Hauſtus.*

Rec.

Rec pillularum aſſaieret, ſine quibus eſſe nolo, ana ℈.j. cochiarum ℈.j.ſ.ſyr. ſtœchados q.ſ. fiant *Pillulæ*: detur poſt primum ſomnum.

Rec. pillularum cochiarum, ſine quibus eſſe nolo, ana ℈. j.ſ. trochiſcorum alhandal gr.vj cum ſyr de ſtœchade, fiant *Pillulæ* ſeptem.

Rec. mithridati optimi ʒ.j. theriacę magnæ ℈ j. detur ſequenti die in aurora poſt vſum pillularum.

Rec. rad. pyrethri, ſtaphiſagriæ, ſeminum ſinapi ana ℈.j. ſ. ſucci ſampſuchi vnc. iij fiat *Errhinum*.

Rec. rad. pyrethri, piperis, ſinapi an. ℈ iiij. maſtichis ʒ.vj. fiat *Apophleg*.

Rec. rad. ellebori albi gr.xij. zinziberis, pyrethri ana ʒ. j. ſ. pulueriſata commiſceantur: fiat *Sternutatorium* medicamentum, naribuſque nonnihil attrahatur.

Rec foliorum calaminthę, origani, ſampſuchi, florum ſtœchados ana m i. pyrethri, ſinapi ana ʒ.j.ſ. coquantur in aqua q.ſ. ad tertias, addantur colaturæ oxymellis ſquillitici vnc. ii.ſ. fiat *Gargariſmus*.

Rec carnis cidoniorum ʒ.vi. cinnamomi optimi ʒ.j.ſ. ſeminum aniſi, fęniculi, coriandri præparati ana ʒ. ij. electuarij anacardini ʒ ii.ſ. ſyr. ſtœchados q ſ fiat *Electuariũ* molle: ſub finem paſtus vtetur.

Rec olei amygdalorum amarorum, laurini, de caſtoreo ana ʒ ij. roſati ʒ i. ellebori albi gr. vnum aut alterum, aceti vini ʒ.ſ. ferue fiant ſimul in patella ferrea ad conſumptionem aceti, gutta infundatur in aurem, cum lana obſtruantur foramina, vel ſic.

Rec. olei nardini, amigdalorum amarorum ana ℥ j ſucci cępæ vnc.j.ſ caſtorei ʒ.j. guttatim in aurẽ inſtilletur. Aut.

Rec. olei amigdalorum, camomillæ, roſacei ana vnc. ſ. panis porcini ʒ.j ſ. foco aliquandiu ferueant, huius colaturæ gutta vna aut altera in aurem inſtilletur. Illi quod relictũ eſt poſt colaturam, adde farinæ lini, fœnugręci ana vnc. j. olei amygdalorum amarorum, butiri recentis ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*; auri ſupraponatur.

Rec cepe numero iij, coquantur ſub feruentibus cineribus, terantur in mortario addendo croci ʒ.ſ. butyri recentis quantum ſatis, fiat *Cataplaſma*.

℞. foliorum lauri, origani, hiſſopi, maioranæ ana m . j. ſ. abſin-

abſinthij m.ij .mentaſtri m.ſ.florum ſtœchados m.j.ſ.coquā tur in aqua q. ſ.ad tertias:ſub finem aliquid aceti addatur, fiat *Fomentatio* auris cum ſpongia, & vapor mediante fiſtula ad auditorij inſtrumentum diducatur.

℞.rad.raphani ℥.iij ellebori albi gr.ij.caſtorei, pyrethri ana ℈.ſ. modicè ebulliāt in vino generoſo,huius gutta vna aut altera mittatur in aurem cũ ligneo ſtylo in frigida cauſa In calida autem cauſa inſtilletur ſuccus mali granati in quo aliquid olei roſati & aceti,aut ſucci lactucæ diſſolutum ſit. Confert quoque oleum roſaceum ſolum in quo aceti nonnihil ebullitione conſumptum ſit, ſi inſtilletur parum eius tepidum in aurem Medicamento immiſſo, quieſcat ꝑ horam vnam aut alteram ſuper aurem ſanam, vt ad interiora virtus medicamenti traducatur, poſtea per totidem horas ſupra ægram quieſcat, vt excrementa elabātur melius. Hinc poſt ſex vel ſeptem horas in loco lucido a ſordibus inibi collectis mundetur auris. Albumen oui conquaſſatum, cui lactis mulieris nonnihil permiſceatur, inſtilletur in calida cauſa, aut aqua quæ emanat à uite abſciſſa tempore conuenienti.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo humores crudos natura obediētes reddemus concoquentibus medicamentis,deinde pillulis aliiſve conuenientibus medicamentis eoſdem è corpore deturbabimus , idque bis in ſeptimana moliemur. Hinc materiam auribus impactam euocabimus errhinis, ſternutatorijs medicamentis,gargariſmatibus hoc facto conſultum erit ad pillulas rurſus confugere,cerebrūq; ab humoribus redundantibus purgare . Tandem quæ reliquias abſumere,cerebrumque roborare poſſunt, offerantur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus , modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Illud autem hic quoque addendum eſt, vt olea calentia magna cautione auri imponantur,ne dolor inflāmatioque excitetur. Conſultum itaq; erit paruam eorum quantitatem commiſcere cum oleo amygdalorum amarorum. Si vlcus adſit ſanioſum , ea quæ mundare poſſunt partem affectam iniĳciantur,in quem finem ex melle & ſucco cucumeris agreſtis,aut felle aliquo mitiori,veluti agnino, medicamentum arte paretur. hinc conſolidatio vlceris inſtituatur cum ijs quæ exiccandi

candi vini habent, in quem finem tutia, ferri ſcoria, pompholyx ceruſa in vino decoqui poterunt, colatura gutta in aurem iniicia tur, gutta aceti addi etiam poterit. Quemadmodum autē omnibus vlceribus olea quaſi inimica ſunt, paucis exceptis, ſic maxime aurium vlceribus nocent. Quare vitanda ſunt iniectiones ex oleo, modo vlcus adeſſe aliquibus indiciis intelligamus. A mitioribus autem hic quoque procedere debemus medicamentis, paulatimque fortiora admittemus. Potius quoque externis vtemur medicamentis, cum minus ab his periculi quam ab iniectis, impendeat; a quibus ſi æger leuetur, mutandum non erit medicamentum, eo quod frequentius obſint quam proſint medicamenta, niſi magna cum cautela adhibeantur. Parua quoque ſemper eſſe debet quantitas eorum quæ in aurem inſtillantur, alioqui ad neruum ruent auditorium & ad os petroſum, ſicque maiorem excitabunt audiendi grauitatem.

Methodus pro cognitione HAEMORRHAGIAE SEV PROFLVVII Sanguinis è naribus. INSERVIENS.

HAEMORRHAGIA hic ſignificat profluuium ſanguinis è naribus potiſſimum, ſiue mediate veniat a naribus per venas ex palati ſedibus eo deriuatas, ꝑ quas quidem maiori ex parte natura ſuperuacaneum ſanguinem expellere ſolet in multis, ſiue a venis magis diſtantibus quę ſunt in capite. In genere vero ſignificat quodcumque ſanguinis profluuium ſiue è naribus, ſede, vtero ve id fiat, ſiue ex alia aliqua corporis parte profundatur. E naribus autē tanto ſubinde impetu profunditur ſanguis, vt homo exanimetur ob magnam copiam ſanguinis effuſi; ſicque ſemper nociuus eſt, vti ſi moderate fluat in principio alicuius apoſtematis, pleuritidis, anginæ, febrium ardentium, morbillorum, variolarum, ſæpe cum naturæ commodo fit. Aliquando tantummodo deſtillando effluit è naribus, nonnumquā quoq; quaſi medio modo ſe habet. Contingit quoque hūc fluxum

fluxum aliquando criticum eſſe aliorum morborum, aliquando non eſt.

PARS AFFECTA. Nares hic afficiuntur nō ſemper quidem per eſſentiam, ſed etiam per conſenſum alterius ſubinde partis. Venæ autem quibus hic ſanguis è naribus profunditur, ex palato ipſoque ore in nares excurrunt, & ſubinde ex ipſo capite. Eſt autem hæmorrhagia, ſymptoma pertinens ad excretionem immodicam ſeu actionē læſam facultatis retentricis aut expultricis, ſequiturque morbum inſtrumentalem, reſerationem nimirum orificiorum quibus venæ terminantur, vel earundem venarum diuiſionem vel eroſionem.

SIGNA. Si ſanguinis copia nimia profundatur, ſequitur pallidus tandemque liuidus corporis color, extrema frigeſcunt, hinc ſequitur ſyncope, quam mors aliquando etiā excipit.

CAVSA. Sanguinis profluuium è naribus ſæpe fit ab ipſa facultate ſeu natura, dum id quod moleſtum eſt, hac via è corpore exturbat. Hocque ſæpe fit in morbis acutis, cum materiei noxiæ magna quantitas eſt, cumque ad muſti concluſi ſimilitudinem quaſi ebullit. Fit quoque ſanguinis profluuium ob venas male affectas quibus continetur, effluereque è venis ſanguinem contingit, primò quia venæ nimirum reſerantur. Et reſerari quidem ora uenarum contingit ſæpe a ſanguinis magna copia, quæ aliquando tanta eſt, vt ipſis venis contineri non poſſit; ſic enim impetu quodam ad oſcula vaſorum ruens, ea tandem reſerat, ſubinde etiam diſrumpit. Sæpe quoque vaſa reſerari contingit nulla ſanguinis concurrente copia, ſed quia acri aliqua qualitate ſanguis perfuſus eſt, aut alio modo vitiatus, ſicque vaſorum ora diu irritando, aperit. Alias venæ quoque ſanguinē fundunt, propterea quod venæ ipſæ a ruptura, vel vulnere, vel contuſione diuiſæ ſint. Tertio ſanguinem fundunt venæ, quia ſunt eroſæ, exulceratæque a pernicioſo aliquo humore intus latente, aut a medicamento valido extrinſecus admoto, tuncque ea quæ cruſtam inducere poſſunt, vſui erunt. Vltimo ſanguinem profundere contingit venas, propterea quod ſanguis nimium attenuatus eſt aut exercitio, aut aliam aliquam ob cauſam, venarumq; tunicæ rariores ſunt effectæ; ſic enim contingit venas ſanguinem quoque

fundere per viam tranſcolationis. Hic quæ ſanguinem venaſque incraſſare poſſunt, ſeroſumque humorem purgare, conueniunt.

PROGNOSTICA. Si ſanguinis profluuiũ e naribus longo tẽpore perſeuerauerit, timẽdũ erit aut animi deliquium, aut hepatis imbecillitas ac refrigeratio, necnõ cachexia atque hydrops. Sanguinis narium fluxus cum extremarum partium frigiditate, mortalis eſt. Sanguinis narium fluxus cum alleuiatione patientis, bonus eſt. Fluxus ſanguinis narium quarto die in febribus acutis contingens ſuſpicione haud vacat. Sanguinis narium profluuium ſi fiat poſt capitis dolores tempore criſis in febribus, laudabile eſt, & modo non fuerit immoderatum, remedia nulla poſtulat. In fluxu ſanguinis, deſipientia & ſpaſmus, malum eſt; ſpaſmus enim ex inanitione, mortale eſt. In menſium ſuppreſſionibus ſi erumpat ſanguis per nares, ad tẽpus vt fluat permittemus, ſic equidem per ſuperiora reijcit natura impedita, quæ ad pulmones iecurve erant ruitura, & quæ per vterum excerni debebant. Omnis ſanguinis fluxus ſuperfluus a quacumque parte fit, debilitat hepar, vnde cachexia, animi deliquium, hydrops atque mors frequenter irruit.

Methodus pro curatione HAEMORRHAGIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ad frigidum declinet.
Cibus boni ſucci atq; concoctu facilis offeratur, vt ſũt carnes pullorum aſſę, aut elixatę. Sint autem actu frigida dum offeruntur alimenta. Inter fructus conueniunt mala cidonia, pyra. Inter olera, intubus vterque, lactuca.

Potus. Vinum rubrum craſſum bibat, album vero atque tenue deuitet. Poterit quoque loco vini aqua vti, in qua parum cinnamomi ſit decoctum.

Motum corporis exercitiaque omnia vitet, parum quoque

loquatur. Curandum quoque vt partes capiti ſubiectæ, altius capite ſituentur; ita vt caput deorſum ſpectet, cũ ſic in contrariam ſui motus partem impellatur.
Animi pathemata, & potiſſimum iram fugiat.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus myrtilorum, nymphææ.
Roſarum, granatorum.
De ſucco acetoſæ, cidoniorum.
Papauerinus.
Aqua oxalidis, plantaginis, portulacæ.

Præſentia calorem, acrimoniam, mordacitatemque ſanguinis remittunt, aliqualiterque ſanguinem refrigerant, & ad motum ineptiorem hac ratione reddunt.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiat baſilicæ aut cephalicæ eiuſdem lateris, ſi æger adhuc non ſit reſolutus, & per interualla repetatur, ter vel quater ſcilicet in die, & potiſſimum vbi copia sãguinis aut eiuſdem acrimonia huius mali cauſa eſt; tunc enim nullum aliud remedium huic quaſi par reperitur, efficaciſſimè enim in contrarium reuocat ſanguinem, neque antea inſtituetur quam moderata ſanguinis quantitas effluxerit.
Ligaturæ dolorificæ extremarum partium fiant.
Cucurbitulæ ſtatim poſt vincula ſcapulis, ceruici, hypochõdrijs applicentur, etiam cum ſcarificatione.
Frictiones brachiorum manuumque validè fiant deorſum.
Sanguiſugæ applicabuntur poſt aures, aut ſedi, ſi hæmorrhoides fluere conſueuerint, & ſuppreſſæ ſint.
Fotus & immerſiones in aqua calida partiũ extremarũ fiãt.
Timor ſubitaneus incuſſus ex iniectione aquæ frigidæ, præſentaneum aliquando eſt remedium; ad interiora enim corporis reuocatur ſanguis vna cum ſpiritibus atque calore a circumferentia.

In iſtis inſtrumentis præcipua curationis ſpes conſiſtit; quare ab iſtis auſpicari cogimur ſæpius ipſam curam.

VACVANTIBVS.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.
Rhabarbari infuſio. Decoctum ex rhabarbaro, myrobalanis citrinis.
Manna.

Potus ex decocto epithymi, polypodij, ſenæ, myrobalan. Indorum, florum violarum, nymphææ, ſeminum plantaginis, melonum, cidoniorum, ſyr. de epithymo, fumaria addita.

Agaricus.

Sena, myrobalani, kebuli.

Venæ ſectio, vt prædictum eſt.

Si fluxus ſanguinis narium det inducias, modoq; vitioſus exiſtat, hiſce purgantibus vtemur medicamentis poſt ſiſtẽtium & auertentium vſum. Alioqui erit quaſi omnium primo in opus deducenda hæc intentio, cum vt plurimum ab acri mordacique ſanguine fiat hic fluxus. Deligemus autẽ medicamenta priori loco poſita, ſi plurimum bilioſus fuerit ſanguis; ſequentibus autem, ſi nimium ſit aquoſus, aut melancholicus.

SISTENTIBVS. *ſanguinem fluentem.*

Trochiſci de terra ſigillata, potati cum aqua plantaginis, aut temporibus cum ſucco plantaginis, & oui candido illiti.

Trochiſci de ſuccino, de ſpodio.

Conſerua roſarum, violarum, nymphææ, cydoniorum, addito bolo Armeno, corallo, cornu cerui vſto, ſeminib. plãtaginis.

Syr. nymphææ, roſarum ſiccarum, cidoniorum, de papauere, limonum, oxalidis, granatorum, myrtillorum.

Aquæ iam dictorum.

Potus ex aqua plantaginis, portulacæ, burſæ paſtoris, caudæ æquinæ, bolo Armeno, terra ſigillata.

Decoctum ex lactuca, malicorio, balauſtijs, gallis.

Athanaſia recens, mycleta, phylonium Romanum cum ſucco plantaginis, tum ſomnũ accerſunt, tum fluorem ſedãt.

Opium, papauer, camphora, ſemen ſemperuiui, lactucæ ingroſſant & congelant ſanguinem.

Equiſeti radix contundatur, naribuſque indatur, aut ſuccus porri, vrticæ, baſilici, plantaginis, caudæ equinæ, burſæ paſtoris, millefolii, ſanguinariæ, aut acetum generoſum calens ſpongia excipiatur, naribuſque indatur, aut aceti acerrimi vapor, qui ex iniectione eiuſdem aceti in lapidem molarem candentem excitatur, naribus excipiatur.

Irrigationes vel perfuſiones fiãt faciei atq; frontis cũ aquã frigidiſſima,aut roſacea, quæ teſticulis etiam applicari poteſt cum commodo. Aut frontis irrigatio fiat cũ aceto ſpongiaque.

Spongia acerrimo aceto bene irroretur,piceque liquida vndique oblinatur,comburaturque in terreo vaſculo donec in puluerem tranſeat,qui per ſe inflatur naribus, aut liquidis medicamentis permiſcetur.

Naſalia vel anacollemata fiant ex aloe,thure,bolo Armeno ſtercore aſinino vſto,teſtis ouorum , teliſque pannorum vſtis,mentha ſicca,gypſo,caſeo veteri,bolo Armeno, ſanguine draconis,ſucco polygonii,plantaginis,cãdido oui. Ex iis licimia vel penicilli fiant,naribuſq; indantur cum pilis leporinis.

Eſcharotica fiant ex chalcantho, tartaro, chalcitide , calce viua,quibus adſtringentia aliqua addemus,melius enim eſchara hærebit.

Vnguentum ex oleo roſaceo, violaceo , nymphææ , cerato ſandalino,aceto.

Cataplaſma fiat ex bolo Armeno,cauda equina,burſa paſtoris,portulaca,terra ſigillata,ſemperuiuo,hæmatite,aqua roſacea,aceto,ouiq; candido,pro temporibus atq; fronte. Colli lateribus,necnon fronti & temporibus,veniſq; ſanguinem profunderibus etiã diſtantioribus,apponemus præſentia medicamẽta,& hoc quidem poſtquam ſanguinis impetum auerterimus ; non autem a principio hæmorrhagię; periculum enim eſſet ne in caput,aſperam arteriam,pulmones,aut ventriculũ ruat ſanguis;ſicque ſuffocetur ęger,aut conuellatur. Horum autem aliqua ſanguinem narium ſiſtunt,virtute adſtrictoria, qua prædita ſunt , qua ſanguinẽ condenſant , ineptioremque ad fluendum reddunt. Alia id efficiũt ſua frigiditate,vt eſt lactuca,papauer, opium. Alia id præſtant,eo quòd venarum hiantium ora glutinare poſſunt,vt eſt thus,albumen oui,gummi Arabicum, aliaq; ſimilia. Nonnulla vero occulta proprietate ſanguinẽ ſiſtunt , vt eſt ſuccus porri, menthæ. Alia vero id perficiunt cruſtã operculi vice inducendo,cauteriſandoque; vt eſt arſenicũ, calx viua, vitriolum. Hiſce quinque medicamentorum generibus ſanguinis narium fluxus immodicus moderari poterit. Illa autem medicamenta quæ aſtringunt & refrigerant,

rant,

rantiper os ſumi poſſunt, vel naribus immitti, aut collo, frõti, vertici capitis, teſtibus, lumbis, linamentis iis immerſis, leuiterque expreſſis, admoueri poterunt.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in HAEMORRHAGIA, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO HAEMORRHAGIAE. ℞. ſyrupi violati, nymphææ, myrtini, cidoniorum, papauerini ana ℥. j. aquarum plantaginis, burſæ paſtoris ana ℥. iiij. oxalidis, roſarum ana ℥. ij. ſ. miſceantur, fiat *Iuleb.* dentur vnciæ quatuor per tres dies manè & veſperi.

℞. radicum & foliorum plantaginis m. i. ſ. roſarum rubrarum, burſæ paſtoris ana m. i. ſeminum lactucæ, portulacæ, plantaginis ana ʒ ij. coquãtur in aqua chalybeata ad tertiæ partis conſumptionem, addẽdo colaturæ ſyrupi nymphææ, cidoniorum, papauerini ana vnc. j. dentur vnc. iiij. cum ʒ. ſ. trochiſcorum de terra ſiglllata; fiat *Potio.*

℞. radicum plantaginis vnc. ij. myrobalanorum Indorum ʒ. iij. agarici albi & leuis ʒ ij. ſ. epithymi, fumariæ ana. m. j. polypodii quercini, ſenæ Alexandrinæ ana ʒ. iij. rhabarbari electiſſimi ʒ. i. ſebeſten, tamarindorum ana ʒ. ij. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem; colaturæ addantur ſyrupi roſarum laxatiui vnc. iii. fiat *Potio.*

℞. aquæ frigidæ vnc. iiij. aceti vnc. ij. ſacchari, aquæ roſaceæ ana vnc. j. fiat *Hauſtus* pro duabus vicibus.

Rec. conſeruæ nymphææ, roſarum ana vnc. j. trochiſcorũ de ſpodio, de terra ſigillata, de ſuccino ana ʒ ij. ſ. boli Armeni, ſeminum plantaginis ana ʒ j. ſacchari roſacei vnc. j. ſ. ſyrupi papauerini, nymphææ ana q. ſ. fiat *Mixtura.*

Rec. lapidis hæmatitis, coralli rubei, gummi Arabici aſſati ana ſcrup. j. roſarum rubrarum ſcrup. ſ. rhabarbari modice aſſati ſcrup. j. diatragacanthi frigidi ad pondus omnium, fiat *Puluis* tenuis, doſis ſcrup. ij. cum ſyrupi cidoniorum ℥. j. aquarum plantaginis vnc. iij.

Rec. athanaſiæ Nicolai vnc. ſ. ſacchari roſacei, conſeruæ roſarum ana vnc. i. fiat *Mixtura.*

Rec. aquæ roſarũ, portulacæ, plantaginis, acetoſæ, intubi ana vnc. iiij. ſeminum portulacæ, acetoſæ, intubi ana ʒ. i. tro-

chiſcorum de caphura, ſandalorum citrinorum ana ℥.ij. aceti parum, fiat *Epithema* pro hepatis regione, admodum. n. impetum ſanguinis è naribus ſiſtunt frigida medicamenta hepati cautè admota, modo ab hepate ſanguis ad nares mittatur. Idem de liene iudicium eſto.

℞. radicum & foliorum plantaginis, burſæ paſtoris, polygonij ana m.iiij. coquantur in aqua q. ſ ad ℔.iij. adde colaturæ aceti optimi li j. ſ. fiat *Fomentatio* cum ſpongia, pro pedibus, manuumq; volis, & hepatis regione. Panni vero intincti applicentur venis iugularibus, temporibus, atq; fronti.

℞. trochiſcorum de carabe ʒ.j. radicum equiſeti ℈.ij. ſ boli Armeni, ſanguinis draconis ana ʒ. ſ. thuris ʒ.j. ſ. aloes ℈. ij. ſ. albumine oui incorporentur, penicilliq; fiant e tenuiſſimis pilis leporinis, prædictis intinge, naribuſq; indatur. ei⁹ vſus erit poſt ſectionem venæ, cucurbitularum vſum, partiumque extremarum ligaturas, periculum enim eſt alioqui ne ad aſperam arteriam, in ſtomachumve, aut ad interna capitis ruat ſanguis.

℞. aloes ʒ ii. thuris ʒ. iij. camphoræ gr. v. opij (in magna neceſſitate) gr. ij. cum albumine oui incorporentur, naribuſque modo iam dicto indantur. Vel cinis teſtæ ouorum in nares inſuffletur.

℞. caudæ equinæ m.ii. burſæ paſtoris, plãtaginis an. m.j. addatur cõtuſis boli Armeni ʒ.j. ſ aquæ roſaceæ & aceti nõ nihil, linteoloq; excepta fronti applicentur & temporibus.

℞. cineris teſtæ ouorum ʒ.iij florum balauſtiorum, mali corij, boli Armeni, gallarum ana ℥ ſ. ſeminis papaueris albi ʒ.ij. cũ aceto & albumine oui incorporẽt, fiat *Cataplaſma*, fronte, temporibus, veniſque iugularibus accommodetur.

℞. lapidis hæmatitis, boli Armeni, terræ ſigillatæ ana ℥.j. ſ. ſucci caudæ equinæ, portulacæ, polygonij, ſemperuiui ana ℥. ſ. albumina ouorum duo, aquæ roſaceæ & aceti parũ, fronti, temporibus atque teſticulis applicetur.

℞. olei roſacei, cidoniorum, ſucci cidoniorum ana ℥.i. boli Armeni, balauſtiorum ana ʒ ſ. gallarum ℈ j. ceræ & aceti parum, fiat *Vnguentũ* pro venis iugularibus, fronte, temporibuſque, coquantur autem olea, & ſucci ad ſuccorum cõſumptionem placidiſſimo igne, alioqui coire non poſſunt in formam vnguenti, propter ſuccorum aquoſitatem, quæ oleis commiſceri nequit.

APPEN-

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primò Vena ſectio fiat in magna ſanguinis abundã tia. Si autem plus ſanguinis per nares effluxerit quam Vt vena cubiti ſecari poßit, eius loco cucurbitulas magnas hypochondrijs affigemus, necnon ſcapulis atque ceruici, ligaturaq; inſtituentur, necnon frictiones artuum. Lotionibus quoque pedum cum aqua calente ſanguinem fluentem ad alias corporis partes auertemus. Demum acres humores ſanguini permiſtos, naturæ obedientes reddemus, quos tandem purgante medicamento è corpore propellemus. Hinc ſanguinem fluentem ſiſtemus, partes agras corroborabimus, a quibus ſanguinem fluere omnium primò augurari licet. Naribus autem, fronti, iecori, necnon lieni talia admouebimus medicamenta. Hic autem neque narcoticis, neque eſcharoticis medicamentis Vtemur, niſi ſumma neceſſitate coacti fuerimus, tunc enim athanaſia ℈ij.ſ. imperabimus, aut ex Vitriolo, gypſo, maſtiche puluerem faciemus, & in nares inſufflabimus, aut penicillis excipiemus. In omni quaſi ſanguinis è naribus profluuio medicamenta placidè refrigerantia hepati accommodabimus, plurimum enim proſunt. Optimum autem eſt epithema iecori ſi fiat ex ſeminibus intubi, oxalidis, ſandalis, aqua roſacea, cichorei, aut cerato ſandalino aliquid addetur olei nymphaa, fiatque linimentum molle.

Methodus pro cognitione CATARRHI INSERVIENS.

DESTILLATIO cõiter ſumpta, eſt defluxus humorum ſeu excrementum è capite cerebrove in ſubiectas corporis partes. Cerebrum quidem cum natura ſua frigidæ & humidæ ſit naturæ, multoque egeat ob molis magnitudinem alimento, plurima excremẽta procreat. Id quoque promouebit leuis eius intemperies frigida atq; humida: propter ſitum quoq; vapores eo facile aſcendunt, hique condenſati, à cerebro propter ſubſtantiæ eius raritatem, facile ſuſcipiuntur. Prout autem excremẽta huiuſmodi ſuperflua in hanc aut in illam corporis partem propelluntur, ſic

appellationem ſuam hoc mutat malum. Contingit enim huiuſmodi excrementa in interioribus cerebri receptaculis aliquando,& frequenter quidē(quamdiu in quantitate nō multum peccant) in anterioribus ventriculis cerebri quieſcere,omniumq; promptiſſimè per palatum expurgantur tunc. Alias vero contingit ea diffundi per cerebri loca diuerſa,cum nimirū immodicè exuperāt,tuncq; partim p nares, partim per palatum, aliquando etiam per aures, alias etiā per oculos excluduntur. Sæpe quoque prolabuntur in interiores corporis ſedes, vt in pectus, pulmonem, vnde peripneumonia, aſthma. Alias in aſperam arteriam fauceſque ruunt,vnde raucitas. Subinde in ventriculum deuoluūtur, tuncque aſſumpta alimenta corrumpuntur,appetitus cōcoctioq; ſubuertitur. Aliquando etiā lyenteriam excitāt, vti dum in inteſtina prolabuntur,vnde fit alui profluuium. Nōnumquam huiuſmodi excrementa colliguntur extra caluariam ſub capitis cute, idque ſepe in vertice percipitur capitis, vbi extremitates venarum,faciem temporaque perrepentes,deſinūt. Frequenter enim,dum excrementorū inutili copia onerantur hęc vaſcula, in hęc loca ſe exonerant per plures etiam dies,vnde in externas corporis partes ſubiectas paulatim viam ſibi ſua tenuitate parant, quæ ſenſim tñ craſſeſcit calore partis a qua excipitur,vnde ſępe ꝓcedit dolor lateris,lumborum,brachiorum,ſpatularū, oculorum,dentium,humerorum,adenum,coxendicis,crurum, diuerſorumque articulorum. Potiſſimū autem hic agimus de ea fluxionis ſpecie quæ in pulmones fit.

PARS AFFECTA, magna ex parte eſt cerebrū,id quod ex actionibus læſis patet; itē per ea quæ excernūtur per os, per nares,per palatum,tuncque magis eſt continuū malum,neque perſentitur alicuius alterius partis ſubiectæ offenſa a qua foueri poſſet. Dum vero ab aliis fit corporis partibus, ex propriis ſignis intelligetur. eſt autem ſymptoma pertinens ad excretionem immodicam.

SIGNA. In pulmones ſi feratur capitis excrementū, ſpirandi difficultatem magnamq; tuſſim excitat. Titillatio quoque frequenter in gutture ſentitur, portioque aliqua ipſius humoris illapſi ſputo reijcitur, temporeque cōcurrit corporis laſſitudo,capitis grauitas, calor atque ſitis. Vrina intenſi ſępe eſt caloris. Si in aſperam arteriam fauce ſve-

ruat,

ruat, tuſſiculam raucitatemque affert; loca denique iam dicta exaſperat.

CAVSA. Aliquando eſt intemperies cerebri calida, quæ humores in cerebro diſſoluit, atq; extenuat, pluresq; vapores a ſubiectis partibus attrahit quam concoquere aut per halitum expellere poſſit. Hanc autem intemperiem cerebri adeſſe ſignificabunt ætas, regio, anni tēpus, tēperatura calida, naſus facieſque rubicunda, partes capitis calidæ, tēporum arteriæ multum pulſantes, acris tenuiſq; humor qui ſubinde per os, aliàs etiam per nares excernitur, febris ſæpe comitatur, cibi concurrit faſtidium. Multo autem frequentius cauſa catarrhi eſt magna cerebri imbecillitas, necnon intemperies cerebri frigida atque humida, tuncque contingit alimentum ad cerebrum tranſmiſſum non probè, digeri, atque hinc ſuperfluitates aggregari quamplurimas; vnde magnus in cerebro fit excrementorum prouentus. Huius conſtitutionis ſigna ſunt ętas, anni tempus, victus ratio, temperaturaque frigida, pituitoſorum craſſorumque humorum per nares excretio, eorumdemque multitudo, ad ſomnum inclinatio, diſtentio, nec non grauitas capitis & frōtis, faciei pallor, grauans obſtructio in viis narium. Victus ratio humidior atque intemperata fuit. Idem fit ab omnibus vaporibus copioſis qui caput immodicè replere poſſunt. Vapores enim condenſati in ſubiectas partes tandem protruduntur. malum hoc quoque auget crapula, nimiaque repletio, & pręſertim a potentib. vinis orta. A ſomno immodico. Item ob debilitatē virtutis digeſtiuę, necnon expulſiuę ipſius cerebri oritur, ſiue hoc a principio generationis, ſiue ex aliqua longa cerebri ęgritudine contractum ſit; ſic equidē contingit alimentum adductum, crudum quaſi relinqui, & in corpore ob debilitatem virtutis expulſiuę ſubſiſtere.

PROGNOSTICA. Si ex capite in nares diſtillet humor, leue eſt malum; ſi in fauces, peius; ſi verò in pulmones, peſſimum eſt: exulcerationis enim pulmonū periculum eſt, vnde tabes, corporiſq; conſumptio. Cunctę quoque deſtillationes breues ſi neglectę fuerint, longę tandem fiunt. A periculo omnino non ſunt tuti ſępius catarrhum incurrentes; variis enim obnoxii ſunt ęgritudinibus, minatur equidem apoplexiam, pleuritidem, cęcitatem, dentium dolorem, phthiſim, paraliſim, ſurditatēm, anginam; mortem

ſubita-

ſubitaneam,apoſtema pulmonum,iecoris, veſicæ, renum, oculorum,ſtomachi dolorem atque debilitatem, ſchiaticā, podagram, diarrhœam, colicam. Magis catarrho obnoxij ſunt,frigidum imbecillumque habentes cerebrum. Catarrhus quoq; cum capitis continuo dolore,eſt difficilis curæ. Autumnale autem tempus maximè eſt deſtillationibus obnoxium propter cœli mutationes frequentes.

Methodus pro curatione CATARRHI INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER calidus ſit modicè; ventoſus autem, pluuioſus, Aquilonaris atque Auſtrinus vitetur.

Cibus ſit concoctu facilis, bonumque ſuccum generans; vt ſunt oua ſorbilia,carnes gallinarum,pullorum,caponum perdicum, vitulinæ. Moderata autem ſit cibi quantitas. Sit quoque cœna parcior prandio. Sub finem autem refectionis detur carnis cydoniorum portio aliqua;inhibet enim vaporum aſcenſum ad caput. Admittuntur inter fructus pruna,vuæ paſſæ,amygdala dulcia.

Potus ſit vinum aquoſum,aut aqua mulſa, aut aqua in qua cinnamomum atque glycyrrhiza ſint decocta.Parum autem bibat,ſitimque ſubinde data opera patiatur.

Somnus ſit moderatus,non diurnus. Tegmen capitis admittatur tale,vt neque frigore neque calore caput moleſtetur,cum tam frigus quam calor morbum exaſperet.

Excrementa alui in dies reſpondeant.

Motus vitetur immodicus.

Animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr.violarum,glycyrrhizæ, ziziphorum,de roſis ſiccis, papauerinus,nenupharinus.

Decoctum quatuor ſeminum frigidorum communium,florum cordialium,papaueris albi.

Aqua

Aqua violarum,cichorei,roſarum.

Decoctum hordei, aqua frigida.

Mel roſaceum,oxymel ſimplex,compoſitum, ſquilliticum.

Syr.de betonica,ſtœchados,capilli Veneris,de hyſſopo, glycyrrhiza,de duabus radicibus,de praſio.

Decoctum radicum glycyrrhizæ,fœniculi,acori, cyperi,cinnamomi,betonicæ,hyſſopi,maioranæ,capillorum Veneris, ſaluiæ,roriſmarini,bugloſſæ, ſerpilli, florum ſtœchados,nucis muſcatæ,vuarum paſſarum,ficuum.

Aqua capillorum Veneris,hyſſopi,ſcabioſæ,ſaluiæ,betonicæ,adianthi.

Prioribus, dum a calida; poſterioribus verò dum a frigida ſit materia ipſe catarrhus,vtemur.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiet humerariæ, aut medianæ, ſi anginæ aut pleuritidis, febriſve aut ſuffocationis periculum impendeat,ſi vires permiſerint,ſanguineq; abundauerit æger.

Electuarium de ſucco roſarum,diaprunum ſcammoniatum diaphœnicum.

Pillulæ aggregatiuæ,aureæ, aſſaieret, maſtichinæ,cochiæ, de agarico,de ſarcocolla.

Agaricus trochiſcatus,caſſia,rhabarbarum, polypodium.

Syr.de multiplici infuſione roſarum.

Electuarium Indum,diacatholicum.

Clyſtere validum plurimum proderit in catarrho vehementi,periculumque ſuffocationis minante, ex decocto florum ſtœchados, maioranæ, ſaluiæ, calaminthæ,origani, maluarũ,hordei,hiera picra,melle roſato,oleo violarum.

A validè purgantibus medicamentis hic abſtinebimus, ne materiam grauantem magis ad fluxum irritemus.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio. Clyſtere prædictum. Vacuantia medicaméta.

Cucurbitulæ brachijs,ſcapulis,natibuſque affixæ.

Sudor excitatus cum decocto ſalſæ parillæ.

Frictiones extremarum partium, potiſſimum pedum, non capitis;& eorum continuus motus;trahitur equidem materia ad inferiora.

Ligaturæ dolorificæ.

Sternutamentum ex elleboro, caſtoreo,pipere; in principio tamen non conuenit, cum ex humorum motu eorum

rum

rum digeſtio prohibeatur.

Apophlegmatiſmi ex pyrethro,pipere, hyſſopo, maſtiche, cortice radicum capparorum,cubebis,vuis paſſis.

Gargariſmus ex maiorana,hyſſopo,origano,ſi tamen mate ria ad pulmones aut ad pectus ruat, aut ſi multum mate ries ſit ſubtilis,multumq; moueatur, a gargariſmate abſtinebimus;ijs enim in caſibus ſuſpectus eſt vſus.

Errhina ex ſucco ireos,betæ,maioranæ, cyclamine, pyrethro,ſemine melanthij,in materia frigida, ex ſucco violarum,aqua hordei,in calida.

Lotiones crurum,brachiorum.

Narium emunctiones fient ſæpe; ſic enim tutius humores craſſi necnon tenues expurgantur,quam per ſputum.

Cauterium in commiſſura coronali,aut poſt aures excitabitur prius raſo capite, ſeruabiturque vlcus diu apertum, in quem finem caulium folia calida, & axungia porcina iuncta ſuperponentur.

Auertentia localiaq; hæc medicamenta cerebrum purgantia,capiti adhibenda non erunt, priuſquam materia bene digeſta atque euacuata erit;alioquin enim materiam catarrhalem potius ad motum irritarent.

SISTENTIBVS *ipſum catarrhum.*

Phylonium Meſ.cum decoctione olibani, rob nucum,conſerua roſarum antiquarum,ſaccharũ violatum,dianucũ.

Diacodium,diapapauer,diatragacanthum frigidum & calidum,pillulæ de cynogloſſa,loch de caulibus.

Loch de papauere,bolus Armenus,ſuccus glycyrrhizæ,trochiſci bechici,maſtix.

Syr.violarum,papauerinus,glycyrrhizæ,iuleb violarum.

Decoctum ex plantagine,portulaca,hordeo,papauere albo, roſis,bolo Armeno,gummi iuniperi, addendo diacodiũ.

Pillulæ quæ ore retinebuntur ex roſis ſiccis, ſemine papaueris,camphora,terra ſigillata.

Spica nocturno tempore in ore detinebitur.

Nigella & cuminum torrefiant, linteoloque concludantur, odoramentumque fiat.

Suffumigium cum ſola nigella puluериſata, torrefactaque.

Vnguentum ex oleo roſaceo.

Emplaſtrum pro capite raſo ex terra lemnia, roſis; plantagine,bolo Armeno.

Niſi

Niſi grauia vrgeant ſymptomata,præſentibus nō vtemur quoque medicamentis ante humorum purgationem,eorum demque auerſionem. Verum ſi materia immodicè ad pulmones fluat,ita vt tuſſim moleſtam,aut inſomnia diuturna aut periculum ſuffocationis,aut excoriationis, ob materiei acrimoniam minetur; ſtatim hiſce ſiſtentibus medicamētis vtemur non exſpectando humorum purgationem, eorundemve auerſionem,vix enim ſperare licet tenuem catarrhū tanta copia tantoque impetu ad pulmones ruentem poſſe purgantibus medicamentis educi,aut auerti;cū potius motum humorum augeant purgantia medicamenta; auertentiaque. Eodem quoque tempore venæ ſectionem, necnon cucurbitularū applicationes inſtituemus ipſis ſpatulis. Grauibus ergo concurrentibus ſymptomatibus,ea quæ ſanguinem incraſſare,catarrhumque ſiſtere poſſunt,potius offeremus,etiamſi ſputi eductionem remorentur aliqualiter; periculum enim alias ſuffocationis impendebit.

CORROBORANTIBVS, *caput,& digerentibus reliquias,intemperiemque relictam emendantibus.*

Diamuſcum dulce & amarum,diambra,theriaca,Mitridatum mediocris ætatis,pliriſarcoticum.

Conſerua ſaluiæ,betonicæ,roriſmarini,acori, cortices citri conditi, nux muſcata,cubebæ,nigella Romana.

Radices ciperi,macis, cariophilli, ſtęchas, gallia moſcata, lignum aloes,ladanum.

Globulus odoriferus ex cariophillis, gallia moſcata, nuce muſcata,ſtirace,calamintha, ladano, cubebis, tragacantha,aqua maioranæ.

Cucupha aut pileolus ex foliis lauri, origani, ſaluiæ,betonicæ,maioranæ,ſeminibus nigellæ, camomilla,meliloto, ſtęchade,thure,maſtiche,cinnamomo, mace, nuce muſcata,cariophillis,roſis rubris.

Lotio capitis ex decocto rerum prædictarum in vino maluatico.

Suffitus ex cariophillis,cinnamomo,ligno aloes,roremarino,ſaluia, foliis lauri, maiorana,maſtiche, thure,gallia moſcata,moſcho.

Sacculus ex ſale,milio,furfure,ſaluia, maiorana.

Vnguentum pro capite raſo, ex oleo rutaceo, anethino, &

pro

pro pectore,ex oleo liliorum,camomillæ, amygdalorum dulcium,lini,butyro recenti.

Frictiones fotuſque capitis fient cum linteolo aſpero calente, quod vaporibus thuris,maſtichis,ſtyracis,ladani imbuetur.

Cauterium anteriori capitis parti ex cantharidibus, fermẽto applicetur,ſi prædictis non aboleatur malum.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in CATARRHO *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO CATARRHI. Rec. betonicæ,maioranæ,ſaluiæ,rutæ ana m.j.ſ.florum roriſmarini,ſtœchados,cẽtaurei minoris,camomillæ ana m.j. origani,calaminthæ ana m. ſ.furfuris m.ij.coquantur in aqua q. ſ. ad lib.j.ſ. colaturę addatur electuarij eleſcopi vnc.j.hieræ picrę ſimp. ʒ i. diaturbith cum rhabarbaro ʒ. iii. ſ. mellis roſati vnc.j. olei rutacei vnc.iiii.ſalis ʒ i.fiat *Clyſtere.*

Rec.mellis roſacei,oxymellis ſimplicis,ſyrupi ſtœchados glycyrrhizæ ana vnc.i aquarum roriſmarini, betonicæ ana vnc.iiii hyſſopi vnc ii.miſceantur,fiat *Iuleb.*

Rec.pillul. de agarico ʒ.ſ.cochiarum,fętidarum ana ℈.i. diagridii gr.iii. ſyrupi violati q. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo numero.

Rec. diaturbith cum rhabarbaro ʒ. v. electuarij Indi, diacatholiconis ana ʒ.i.ſyrupi ſtœchados vnc.ſ.aquæ maioranæ,betonicæ ana vnc.i.ſ.fiat *Hauſtus.*

Rec.ſucci braſſicæ,betæ ana vnc i.ſ.ſucci cyclaminis vnc. ſ.piperis albi,nigellæ ana ℈.i. miſceantur, naribuſque illinantur, cum periculum eſt, ne in aſperam arteriam ruat catarrhus.

Rec.maioranæ,nigellæ,nucis muſcatæ an.℈.i.ſ. pyrethri, ellebori albi ana ℈.i miſceantur,fiat *Puluis* ſternutatorius, attrahatur per nares, vel calamo impellatur.

Rec.ſeminum ſtaphiſagriæ,ſinapi, pyrethri ana ʒ.i.ſ.acori conditi, cubebarum, maceris ana ʒ.i. nigellæ Romanæ, vuarum paſſarum,maſtiches ana ʒ i ſ mellis q.ſ.fiant *Paſtilli* manſiles,lineo panno raro concludantur.

Rec.ſeminum ſinapis,piperis ana ʒ ii. radicum pyrethri

vnc.i.

vnc.i.zinziberis vnc.ſ coquantur in aqua q. ſ.ad tertias;fiat *Gargariſmus*, ad os humores auocat fluentes in pulmones.

Rec.ſyrupi de roſis ſiccis vnc.iii.roſacei,myrtillorum ana vnc.i. aquæ violarum, plantaginis, hiſſopi ana vnc.iii. fiat *Iuleb*.

Rec.roſarum rubrarum m.i.ſeminum papaueris albi, olibani ana ℥.i.ſ.coquantur in aqua q.ſ.ad lib.i.colaturæ adde ſyrupi papaueris vnc.iii.glycyrrhizæ vnc.i.fiat *Iulapium*.

Rec.conſeruæ roſarum antiquarum vnc i. diacodii vnc. ſ diatragacanthi frigidi ℥.iii.ſyrupi roſarũ q. ſ. fiat *Linctus*.

Rec.olibani,maſtichis ana vnc. ſ.carnis cydoniorũ vnc.i. ſ.ſumat in ingreſſu lecti ℥.ii. ſuperbibendo vini hauſtum.

Rec.boli Armeni,terræ ſigillatæ,maſtiches ana ℥.ii.ſucci glycyrrhizę vnc.ſ.conſeruæ roſarum vnc.ii fiat *Mixtura*.

Rec.diacodii vnc.ſ.ſyrupi papauerini vnc.i. aquarum betonicæ vnc iii.fiat *Hauſtus*.

Rec. diacodii ℥. vi. ſyrupi papauerini vnc.ii. boli Armeni ℥. ii. camphoræ ℥ i. detineat in ore cochleat vnum aliquoties. aut,

Rec.ſeminum papaueris albi, lactucæ ana ℈. iiii. amyli, diatragacanthi frigidi ana vnc.i.gummi Arabici, tragacanthi,boli Armeni ana ℈.ii.opii ℈.i. ſ.ſacchari roſacei, ſucci glycirrhizæ ana ℥.i.ſ.miſceantur,fiat *Maſſa* ſolida cum ſucco cidoniorum,& aqua infuſionis gummi tragacanthi. Huius maſſæ portionem aliquam detineat ore, vt fluxus catarrhalis prohibeatur.

Rec.corticum granatorum vnc. ſ.iaceæ nigræ m.ii radicum ebuli,plantaginis ana m i.gallarum, thuris, maſtiches ana ℥.i.roſarum m i.ſeminum portulacæ ℈.ii.coquantur in aqua q.ſ.ad lib.i.ſ.colaluræ adde ſirupi mirtillorum,diamori,ſtœchados ana vnc.i. fiat *Gargariſmus*, humores fluentes in aſperam arteriam, ſiſtit.

Rec.boli Armeni,ſanguinis draconis, thuris ana ℥.i. ſtiracis,maſtiches ana ℥. ſ.bulliant in lib. ſ.aquæ mellis, colaturæ portio naribus attrahatur.

Rec.thuris,olibani ana ℥.i ſ.roſarum rubrarum ℥ ii.ſeminis papaueris albi ℥. ſ. ſandaracæ, maſtichis ana ℈ ii. cum vino aſtringenti;fiant *Pillulæ* pro ſuffumigio,quo capitis tegumenta ſuffumigabuntur.

Rec.conſeruæ,roriſmarini,betonicæ,ſaluiæ ana ℥.vi ſp. diamu-

diamuſci dulcis ʒ.iiii. theriacæ veteris ʒ.ii.diambræ ʒ.i.nucis muſcatæ ʒ.i.ſ ſirupi ſtęchados q.ſ.fiat *Electuariũ* molle.

Rec. ſp diamuſci dulcis, diambræ ana ʒ.ii. ſ.ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua roriſmarini, & betonicæ q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis. Radices draconteæ aſſatæ plurimum iuuant.

Rec. radicum ariſtolochiæ rotundæ, pirethri, ſpicæ ana ʒ.ſ.ligni aloes,thuris, cariophillorum ana ʒ.ii. maſtichis ʒ.i.ſ.fiat *Puluis*,cuius portio aliqua carbonibus iniiciatur, vt tegmina capitis vaporibus fumoſis imbuantur.

Rec.florum betonicæ,roſarum, ſtęchados, camomillæ, meliloti ana m i.thuris,maſtichis,nucis muſcatæ,macis,cariophillorum ana ʒ i.ſ.foliorũ lauri,origani ana m ſ.fiat *Sacculus* è ſerico panno,cui prædicta tenuiter comminuta imponantur,coronalique commiſſuræ applicentur. aut,

Rec.furfurum,milii ana m.i ſalis pulueriʒati vnc.i. ſ.torrefiant omnia nonnihil in ſartagine,fiat *Pileolus*,capitiſque commiſſuræ accommodetur,cerebrum roborat, humoreſque exſiccat.

Rec. nigellæ Romanę torrefactæ vnc.ſ radicũ ciperi ʒ.i. ſ florum ſtęchados, roſarum ana m.ſ.nucis muſcatæ, cariophillorum ana ſcrup.iiii.fiat *Puluis*, quo anterior pars capitis aſpergatur ſub ingreſſum lecti

Rec. nigellæ torrefactæ vnc. i. ſinapis torrefacti, thuris ana ʒ v. maſtichis ʒ iii. ſtercoris columbini, farinæ hordei ana vnc.i.oximellis ſquillitici q.ſ.fiat *Emplaſtrum* pro commiſſura coronali.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Clyſterio leni primò ſentina corporis eluatur. Deinde humores natura obedientes reddantur. Hoc vbi conſecuti fuerimus, purgantibus medicamentis humores grauantes è corpore propellemus. Tandem caput purgabimus errhinis, apophlegmatiſmis, ſternutamenta prouocantibus, cauterio actuali aut potentiali, admouebimuſque anteriori parti capitis vbi digitus maximus deſinit; cum manus radix naſo admouetur. Veſicula autem vbi excitata fuerint, perforabuntur, vt humor aqueus effluat, in quẽ finem folia braſſica ſuperponemus ipſis veſiculis ruptis. Demum quæ humorum fluxum prohibere poſſunt, conueniunt, quibus

etiam

etiam ſtatim a principio locus erit ſi ſuffocationis periculũ impendeat ex catarrhi vehementia. Prædictis demum medicamentis ſubſtitui debent quæ cerebrum roborare, reliquiaſque conſumere poſſunt, quod fiet tam ſumptis quàm admotis medicamentis. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis facile conſequi poterimus, modo uniuerſalia particularibus debita ratione accõmodentur. Pillulæ autem conuenientes etiam mox a principio in catarrho ſuffocante imperabuntur, in mora equidem periculum eſt. Si ad nares, aut ad os labatur aquoſa ſubſtantia, ferro laterive candenti acetum roſaceum, cui puluis roſarũ rubearum permiſceatur, inſtilletur, fumũq; naribus atq; ore excipiat.

Methodus pro cognitione ANGINAE INSERVIENS.

ANGINA, eſt faucium ſeu ſummarum gulæ partiũ inflammatio, anhelitum atque deglutitionem impediens, nullo etiam vitio exiſtente in pectore aut pulmone. Malum iſtud ſtrangulatu præſentaneum periculum minatur, eo quòd ſummæ gulæ gutturiſq; partes quaſi occludantur, per quas homo ſpiritum, potum, alimentumque admittit. Subitò autem hoc malum irruere ſolet; per viam enim defluxus fit magna ex parte.

PARS AFFECTA. In hoc malo afficiuntur ſæpe muſculi gutturis interni, maximoque cum periculo tunc laborat æger: hæcque ſigna concurrunt, dolor vehemẽs eſt in gutture, febris etiam aliquando valida concurrit. Spiritus non niſi recta ceruice trahitur, vox etiam læditur. Nullum indicium apparet caloris neque tumoris in ore, neq; in faucibus, neque in ceruice, anguſtia verò magna percipitur in gutture, aperto ſæpe ore hiant, aereque frigido reficiuntur; aliquando etiam linguam exerunt, oculi rubent prominenteſque fiunt, refluit per nares potio, variè iactantur. Alias verò externi gutturis muſculi afficiuntur, eſtque omnium leniſſima ſpecies; tunc dolor tantus non eſt circa guttur, nec tanta anguſtia ſpirandique difficultas vrget. Sæpe viſus atque tactus tunc malum deprehendit. Si verò fauces locuſve

vbi aſpera arteria & gulæ partes extremæ coeunt, afficiantur, tunc minus difficulter ſpirat: præterea calor, tumor, dolor, atque pondus in faucibus magis percipitur, imò etiam viſui expoſita ſunt ſi lingua deprimatur, minorique fit cum periculo quam prima ſpecies Alias fit in pluribus partibus ſimul, & tam interni quàm externi muſculi afficiuntur, tũcque omnia magis intenduntur.

SIGNA. Difficultas comitatur ſpirandi nullo vitio in pulmone aut pectore exiſtente, dolor concurrit acutus, nec non rubor faciei & colli: ægrè alimentum potionemq; trãſglutire poteſt æger, in tantum quidem difficulter, vt potus per nares etiam refluat, ſæpe febris adeſt, apertoque hiant ore, frigidum aerem attrahere expetentes. Aliquando etiã vbi validius malum vrget, linguam exerunt.

CAVSA. Maiori ex parte fit a ſanguine qui per modũ defluxus è venis iugularibus in quibus eſt magna copia, eò deriuatur. Pulſus erit plenus tunc & vndoſus, tranſglutiendi ſpirandiq; erit maxima difficultas; rubedo in lingua atq; facie excitatur, febris multum moleſta concurrit. Sæpe præceſſit victus ratio multum ſanguinis generans, ver temperatum, calidũ, humidumque. Si a bilioſo ſanguine fiat, febris fit admodum acuta, incendiumq; intolerabile. ſpirandi quoque & tranſglutiendi concurrit difficultas, anguſtia tamen minor eſt, oris adeſt amaritudo, victus ratio, ætas, temperamentum, regio, aliaque concurrunt quæ bilem generare ſolent. Si verò a fluxione frigidi humoris fiat, notha angina excitabitur. Multa tunc in ore adeſt humiditas & viſcoſitas febris nulla aut ſaltem admodum erit exigua, dolor multo mitior, tumor eſt laxior, minuſq; rubet, ea quæ pituitoſum ſanguinem generare poſſunt, præceſſerunt. Semper autem a fluxionibus malum iſtud originem habet, quæ in hoc malo è venis iugularibus atque è capite ipſo deriuantur.

PROGNOSTICA. Si in muſculis internis inflãmatio fiat, tertio vel quarto die iugulat, velociſſimæ enim terminationis eſt. Deſperata quoque, omniumq; horrendiſſima angina eſt, cum nuſquam apparet inflammatio, cum grauiſſimus eſt dolor, magnaq; febris, cum ore hiat exerta lingua, cum intercepta deglutiendi via eſt, & potus per nares refluit, cum oculi more eorum qui ſtrangulantur, ineuntur & quaſi prominent, ſpumoſaq; ſaliua funditur, cum

labra

labra liueſcunt,& è lecto exilire laborat,cum deniq; viſus, auditus,intellectuſq; hebeſcit, ita vt non intelligat ea quæ penes illum aguntur, talis enim ſtrangulatu atque ſyncope perit.bene autem ſperandum eſt, cum rubor tumorq; foris conſpicui fiunt.Prout autem prædicta accidentia minuuntur,ita leuior morbus eſt;eo enim magis periculoſum hoc malum eſt,quo accidentia anginæ fuerint fortiora,vti contra,quanto fuerint debiliora,tanto minus periculoſum.Nō ſine magno quoq; periculo tumores ſine manifeſta cauſa, boniſque ſignis deſinunt, præcordiorum dolore concurrente corporiſque torpore, viribuſque imbecillis, ſæpe equidē mors in proximo eſt: etiamſi rectè æger ſe habere exiſtimet, ſuffocatione equidem è medio tollitur, vel ſaltem in ſuppurationem tranſit.

Methodus pro curatione ANGINAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit temperatus,lucidus,a ventis immunis.

Cibus ſit liquidus ac mollis, vt ſunt oua ſorbilia, cremor ptiſanæ:iuſcula è carnibus pullorum,gallinarum. In primis autem tribus diebus ſit victus tenuiſſimus. Vitēt omnia quæ ſanguinem calefacere poſſunt; piper nimirum,aliaque aromata.

Potus ſit ptiſana cum ſaccharo, aut cum iure pulli. Aqua mulſa; vinum autem vitent.

Exercitium nullum admittatur, ſed quies imperetur; parum quoque loquatur.

Somnus ſolito ſit breuior,dataq; opera interrumpatur aliquando ab aſtantibus; ex plurimo equidem ſomno ſolet hoc malum exaſperari; humorum enim copia in parte affecta incrementum inde ſumit.Caput mediocriter contegatur,eius autem frictiones hic nullo modo admittantur in mali principio.

Aluum arte aut natura ſolutam vt habeat, diligenter procurandum eſt.

Animi curæ vitentur, ſubornenturque quæ gaudium excitare poſſunt.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiet eiuſdem lateris ſtatim ab initio mali in omni angina, cum difficultaté aliquam percipiet in reſpiratione & deglutitione, ét vſque ad ſyncopen, ſi modò magna fuerit plenitudo, vireſq; ſint validæ; alias partitis id fiet vicibus. Id etiam fiet in muliere vterum gerente, modò vires non ſint debiles. Primò autem cephalica aperietur; hinc quæ ſub lingua eſt, vbi humor non amplius fluit ſecabitur; in principio autem ſi ſecetur, inflammatio augebitur, eo quòd ad partem affectam materia trahatur. In magna plethora ſaphena omnium primò ſecabitur; dum autem ea quæ ſub lingua eſt vena ſecatur, lingua ad palatum inclinabitur.

Electuarium eleſcopi.

Syrupus ex multiplici infuſione roſarum.

Diacatholicum, hiera picra.

Pillulæ aureæ de agarico.

Caſſia, manna, tamarindi.

Statim alui deiectione materia mali educenda erit, præſertim ſi materia peccãs fuerit bilioſa; ferè enim turget; ea ratione ſtatim uacuare licebit non exſpectando digeſtionem, cum ſemper periculum hic morbus minetur. Conueniunt autem medicamenta liquida potius quàm pillulę, cũ eas ob tranſglutiendi difficultatem tranſmittere nõ poſſit. A fortiter autem purgantibus medicamentis hic conſultò abſtinebimus in principio mali; humores enim potius exagitabuntur, eaque ratione ad locum affectum vt liberius fluant, occaſio dabitur.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiet modo prædicto.

Cucurbitulæ inferioribus partibus primò affigentur, hinc ſuperioribus.

Sangu ſugæ iiſdem ét locis affigi poterunt cum commodo.

Fotus pedum manuumque ex aqua calida fiet.

Ligaturæ hinc fient extremarum partium dolorificæ.

Frictiones item extremarum partium validæ.

Cliſte-

Cliſtere validum ſi febre vacet, ſectioq; venæ facta non fuerit, leuiori interim cliſterio primo alui excrementa eluemus, etiã primo die, quantumuis ſolutam aluum habeat; in qua re plurimum hieræ picræ vſus commendatur.

REPELLENTIBVS.

Gargariſmus ex decocto plantaginis, roſarum, malicorij, balauſtiorum, lactucæ, lentium, aqua roſacea, ſucco granatorum acidorum, diamoro, diacodio, ſir. de ſucco acetoſæ, granatorum, roſarum.

Sir. de papauere, rob de papauere.

Diacodium, diamorum, ſir. de ſucco acetoſæ, granatorum.

Succus lactucæ, roſarum, plantaginis, granatorum, ſolani, mororum, acetoſæ.

Aqua roſarum cum decocto ſumach & aceto.

Vnguenta repellentia ex oleo roſato, loco affecto extrinſecus non adhibeantur.

Gargariſmate primis diebus uti poterimus, quod tẽpus principium morbi complectitur, & tam diu ore detinebit donec incaluerit, & quantum fieri poterit, intimas faucium partes ea leuiter colluet, id quidem præſtat ne humores ita liberè in locum affectum irruant, uijs ipſis anguſtioribus redditis, partiumque ſubſtantia roborata. Vnguento præſenti repellente, nõ ita liberè uti poſſumus, uti nec ullo alio medicamento repellente foris adhibito, niſi in principio ipſius mali, metuendum enim eſt ne intro materiam mali propellant, circumiacentes tamen partes, & potiſſimum ſuperiores, eo inungemus.

CORROBORANTIBVS, *reſoluentibuſque, vbi humorum impetus iam deſierit.*

Gargariſmus ex decocto glycirrhizæ, ficuum, florum camomillæ, meliloti, hiſſopi, betonicæ, fœnugræci, dactilorum, uuarum paſſarum, albo Græco, diamoro, melle roſato, ſirupo roſato, oximelle ſimplici.

Gargariſmus ex aqua, in qua mica panis albi cocta atque expreſſa fuerit,

Stercus caninum colore candidum, & pulli hirundinũ uſti cum melle permiſceantur, in fauciumque loca affecta diducantur.

Lupi gutturis potum ebibat.

Filum coctum cum cineribus vt albeſcat:adhuc calens loco affecto admoueatur.

Vnguentum ex oleo camomelino, amygdalorum dulcium, liliorum, quo anterior pars colli vngetur, & poſterior, deinde lana ſuccida tegetur.

Cataplaſma ex floribus camomillæ, meliloti, folijs maluæ, radicibus althææ, farina hordei, lini, fœnugræci, ſtercore canino, nido puluereque ipſarum hirundinum, oleo liliorum, lini, camomillæ, amygdalorum dulcium.

Emplaſtrum de meliloto, mucilaginibus.

Prædictorum materia poſt primum diem minuetur paulatim, prout morbus incrementum ſumit; in quorum locum reſoluentia aliqua ſubſtituemus, quę exterius quoque potiorem locum habent; materiam enim ad externas partes euocare conſultum eſt. Si reſoluentibus angina curetur medicamentis: confeſtim omnia ſymptomata remittuntur abſq; vllo alio incommodo relicto; econtra verò ſuppuratio ſi fiat omnia ſymptomata incrementum ſumunt, febris nimirū, dolor & tranſglutiendi difficultas.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia, in ANGINA, ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.

CVRATIO ANGINAE. ℞. ſeminum fœniculi, petroſelini ana ʒ.v. ſaluiæ, betonicæ ana m.j. florum camomillæ, meliloti ana m.j ſ. agarici albi & leuis ℥.ſ. pulpæ colocynthidos ʒ j coquantur in aqua q.ſ. ad lib. j. colaturæ addatur caſſiæ recenter extractæ, ſacchari rubri ana ℥.j. olei lini, violacei ana ℥.j. ſ. ſalis ʒ.j. fiat *Clyſtere*. tertio quoque die repetetur.

℞. caſſiæ recenter extractæ ℥.ſ. diapheniconis ʒ iii. aquarum ſcabioſæ ℥.iii fiat *Hauſtus*: detur ſequenti die poſt venæ ſectionem in aurora.

℞ ſyrupi ſcabioſæ ℥.iii mellis roſacei ℥.j.ſ. aquarum ſcabioſæ, caprifolij ana vnc.v. miſceantur, fiat *Iuleb*. detur tribus vicibus.

℞ diaturbith cum rhabarbaro ʒ.v. diacatholiconis ʒ.j. ſ. electuarij de ſucco roſarum ʒ.ſ ſyrupi violarum, ſtœchados ana ℥.ſ. aquarum betonicæ ℥. iii. fiat *Hauſtus*.

℞. ſy-

℞.ſyrupi de multiplici infuſione roſarum ℥.ij. ſp.diaturbith cũ rhabarbaro ℈.ſ.aquarũ betonicæ ℥.iii.fiat *Hauſtus.*

℞.ſyrupi violarum ℥.ii. diacodij, ſyrupi glycirrhizæ ana ℥.ſ aquarum violarum,ſcabioſæ ana vnc.ii.fiat *Potus.*

℞ hyſſopi,iaceæ nigræ ana m.1 glycirrhizæ raſæ ʒ.ij.corticum granatorum ʒ.ſ. fiat decoctio in aqua q.ſ.ad lib.j. colaturæ addatur aluminis vſti ʒ.j. ſ.mellis roſati vnc.j. ſ. fiat *Gargariſmus.*

℞.corticum granatorum vnc.ſ. florum roſarum m.i. ſumach,ſeminum antheræ,plantaginis, berberorum ana ʒ. i. ſ.aluminis vſti ℈.j.balauſtiorũ ʒ.j coquantur in aqua q.ſ.ad lib j. colaturæ addatur ſyrupi myrtini vnc.j diamori ʒ.vj. fiat *Gargariſmus*: in principio mali in ore detinebitur donec incaleſcat.

℞.aquæ plantaginis,roſarum,caprifolij ana vnc.ii. ſ.diamori vnc j ſyrupi acetoſi ſimplicis, oximellis ſimplicis ana vnc.ſ.fiat *Gargariſmus.*

℞.decocti antheræ,roſarum,balauſtiorum, granorum ſumach,plantaginis,ſolani,gallarum lib.j.aquæ roſaceæ ℥.iii. aceti ℥.ii. ſacchari albiſſimi vnc.ii.ſ. fiat *Potus.* Cum eodem quoque liquore gargariſmus fiet optimus.

℞.liquoris prædicti vnc.viij. in eo infundantur ſemina papaueris contuſa aliquandiu,hinc exprimantur; detur in *Potu* liquor.

℞.florum balauſtiorum ʒ.ii ſeminum antheræ, plantaginis,granorum ſumach, berberorum ana ʒ.i. gummi tragacanthi ʒ.ii ſalis ammoniaci,camphoræ ana ʒ j fiat *Puluis*; cuius portiuncula inſufletur in guttur. fieri quoque è iam dictis poterunt pillulæ, quarum vna aut altera ſub lingua detinebitur. Aqua quoque roſacea, oximelle ſimplici, & aceto,necnon diamoro poterit fieri *Gargariſmus* in principio mali,ſiue calida ſiue frigida fuerit cauſa.

℞. ſyrupi violati vnc.j. ſ.diamori ℥.j. dianucum, loch de papauere ana vnc.ſ.ſacchari violati ʒ.iii.fiat *Lohoch*, quo in principio,glycirrhizæ radice modicè tuſa,vtatur.

℞. olei liliorum, camomillæ ana vnc. ſ.pinguedinis hirci ℈.ij. ceræ parum, fiat *Vnguentum*: eo collum vnctum lana ſuccida contegatur.

℞.vnguenti dialthææ ℥.j. ſ. olei camomeli,amigdalorum dulcium ana ℥.j.olei violacei, axungiæ gallinæ ana ℥. ſ. fiat

Vnctio colli frequens, hinc lana ſuccida ſupraponatur.

℞. florum camomillæ, meliloti ana m. i. foliorum origani, betonicæ, hiſſopi ana m. ſ. glicirrhizæ raſæ ʒ j. ſeminum lini ʒ. vj. fœnugræci vnc. i. coquantur in aqua q ſ. ad lib. j ſ. colaturæ addantur ſirupi roſacei vnc. iiij. fiat *Gargariſmus* diſſipans & concoquens.

Rec. olei amigdalorum dulcium, butyri recentis an. ʒ. iii. ceræ q. ſ. fiat *Linimentum*.

Rec. florum camomillæ, meliloti ana m. ſ. radicum liliorum, althææ ana vnc. i. ſeminum lini, fœnugræci ana ʒ. vj. coquantur ad mollitudinem, deinde piſtentur, addendo farinæ fabarum, hordei ana ʒ. vj. butiri, olei liliorum ana q ſ. fiat *Cataplaſma*.

Rec. florum camomillæ, meliloti ana m ii. ſ. hiſſopi m. j. farinæ fœnugræci, hordeaceæ ana vnc j. lini vnc. ſ. foliorum maluæ m. i j. albi græci vnc. j. radicum althææ vnc. j. ſ. ficuum pinguium numero decem, olei liliorum, camomillæ, pinguedinis gallinæ ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*, cui in augmento mali locus erit.

Rec. roſarum rubrarũ m. j hordei m. j. ſ. glicirrhizæ vnc. iii. ficuum pinguium numero ſex, coquant in aqua q. ſ. ad lib. j. ſ. colaturæ addatur mellis roſacei vnc. j. ſ. fiat *Gargariſmus*.

Rec. aquarum caprifolij, roſarum ana ℥. iiij. ſ. diamori ℥. oximellis ſimplicis, mellis roſati ana ʒ. j. fiat *Gargariſmus*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Prohibere hic diligenter debemus apoſtematis augmentũ, frequenter enim hominẽ ſuffocando occidit ſi ad complementum perueniat, eaq; ratione praſtantiſſima debemus adhibere medicamenta mox a principio. Quamprimũ ergo aluus ſubducenda eſt clyſterio leniori, demum vero fortiori. Mox quoq; inſtituetur vena ſectio non expectando horã, eſt equidem magnũ in hoc malo remedium. Poſt uena ſectionem, ſequenti die humorum copia ſi adſit, minuatur purgante aliquo leni medicamento, non expectando humorũ concoctionem, cum morbus non admittat inducias. Per os aũt ſi medicamentum nõ admittat, clyſterio id fierẽ debet paulo fortiori. Interim quoq; humorũ impetum ad partem affectã repellemus aſſumptis medicamentis potius q̃ admotis ſtatim

tim in principio mali. Exterius autem repellentium loco, parti affectæ ſuperponetur lana ſuccida oleo camomelino optimè imbuta. Repellentium autem vires eò magis imminuemus, quo plus ad augmentum ipſum properat malum, reſoluentiaq́ poſt tertium diem admittemus, quæ materiam parti affectæ impactam diſſipare poſſunt, vt eſt dianucum, diamorum, decoctũ glycyrrhizæ, ficuum. Semper hic quoq; addemus etiam in principio mali, quæ dolorem lenire poſſunt, cum magnus dolor humorum attractionem ſemper faciat. Optimè autem lac dolorem ſedat etiã per ſe ſolum. Interea quoque temporis ligaturis, cucurbitulis, fotibus, frictionibus alijſque huiuſmodi inſtrumentis auertemus humorum motum. Venam quoque ſub lingua tunc ſecare licebit. Demum naturæ obediens reddatur materia mali, ſi ratio ſuadeat. Si autem prædictis ingenijs materiam reſoluere non poſſimus, ſed potius in ſaniem mutari veriſimile ſit, hic quoque naturam iuuabimus ad puris generationem, quibus tandem addemus pyrethrum, ſinapi, vbi ſuppurata erit materia, rumpenduſque eſt abſceſſus; qui tandem purgabitur cum gargariſmate facto ex hydromelite. Vltimò glutinantibus medicamentis vlcus conſolidabitur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur.

Methodus pro cognitione TVSSIS INSERVIENS.

TVSSIS eſt valida efflatio, qua plurimus ſpiritus celerrimè foras erumpens impetu ſuo explodere nititur excrementa acria pulmones laceſſentia, meatuſque obſtruẽtia, aliave ratione moleſtantia. Hic motus fit a natura atq. facultate, in quo inſtrumenta ſpirituum coacta a cauſa aliqua violenta, deprauatè mouentur. Subinde tuſſicula mouetur, ita tñ mitis, vt etiamſi homo frequenter tuſſiat, ſupprimi tñ pôt ne eueniat, vnde ẽt ſæpe curatur, propter calorem qui in ſpiritualibus partibus ex ſpirituum retentione excitatur, qui per anguſtos quoque meatus permeant vi quadam. Initium autem motionis in tuſſi a facultate pulmonum

monum potiſſimum eſt, à qua pectoris muſculi etiam excitantur, thoracemq; validè comprimunt, ea quidem ratione id quod in vijs ſpirituum continetur, melius expellitur, cũ ſic ſpiritus feratur foras vehementius, qua vehementia ſecum rapit excrementa in itinere exiſtentia. Hoc aũt ſymptomate vtitur pulmo, vt ſternutatione cerebrum; quẽ motum vt in actum producat, dilatatur primò, demũ conſtringitur, concurritq; motus diaphragmatis tanquam auxiliator.

PARS AFFECTA eſt pulmo, qui alias per ſe, alias per cõſenſum alterius partis, pectoris nimirũ aut diaphragmatis, aliquando etiam iecoris læditur. Pulmo equidẽ ſentiens prædictarum partium læſionem, hoc motu quoq; mouetur, vt id quod noxium eſt expellat. Pulmones autem hic affici,, euidenter confirmat reſpiratio læſa. Eſt autem tuſſis ſymptoma pertinẽs ad actionem læſam facultatis motricis ipſius pulmonis; nam neque pectus in pleuritide, neq iecur læſum tuſſim moueret; niſi nocumenta eorum pulmoni cõmunicarentur. Aliquando quoque ſequitur tuſſis morbum in via, cum ſcilicet fit propter obſtructionem viarum per quas ſpiritus mouetur.

SIGNA mali per ſe ſunt manifeſta; ita enim valida frequenter eſt tuſſis, vt prohibere etiamſi velit homo, non poſſit, contingitq; thoracem hic admodum cõprimi. Haud enim aliter id quod noxium eſt ex ijs locis educi poteſt propter ſitum & conformationem earum quæ reſpirationi inſeruiunt. Sæpe quoque hic titillatio in intima oris parte percipitur.

CAVSA. ſæpe fit ab humore qui a capite in aſperam arteriam & pulmones fluit; qui ſi magna copia, magnoq; impetu feratur, maxima concurrit difficultas ſpirandi, grauitas magna in pectore percipitur, & in dorſo, vbi pulmones illis membranis affiguntur. Contra leuia hęc erunt ſymptomata, cum pauca excrementa eò deriuantur. Si aũt recens fuerit deſtillatio, titillatio ab vtraq; palati parte percipĩt, acrimonia denique humoris fluentis, guttur quaſi corradi vr̃, tuſſicula frequens concurrit, qua parum tamen reijcitur eſtque tenue Sunt autem hi humores ſubinde nimium tenues fluidiq;, tuncq; illudunt naturam quæ tuſſim excitat coacta; nam etiamſi validè tuſſiat, rarum aut nihil tamen exſpuit. Vnde aliquando nonnulli falluntur qui ab intempe-

rie

rie ſicca potius quam ab humorem præſentia tunc tuſſim fieri contendunt, hac ratione, ꝙ nihil etiam frequenti tuſſi reijciat, quaſi propterea nulla adeſſet materia grauãs. Hoc autem vti fit cum materia eſt multum ſubtilis, ſic idẽ quoque accidit cum materia nimium eſt viſcida & glutinoſa, ita vt extrudi non poſſit. Subinde itaq; tenuantibus atque inſpiſſantibus medicamentis nos egemus cum materia craſſa & viſcida latet in pectore vel pulmone, alias vero opus eſt incraſſantibus. In vtroq; quidem caſu materia grauans ſua craſſitie aut tenuitate naturam illudit, vnde magna ſæpe virium ſequitur imbecillitas, contingit. n. vires infirmas laboribus tantis tandem opprimi, cum materiam intus cõtinuò quaſi expellere conetur, vt ſpiritibus via ad cor pateat, nihilq; tandem longioribus etiam laboribus proficiat. Subinde etiam miſſi ſunt humores, qui vel a capite eò ruunt, vel detenti ſunt ijs in locis; id quod in pleuritide, phthiſi pulmonumq. inflammatione accidit; tuncq. dictorum malorum ſymptoma exiſtit tuſſis, id qđ ex proprijs corũ ſignis intelligetur. alias quoq. fit a lumbricis ſtomachum infeſtantibus: alias quoque ab intemperie ſubinde frigida, ſicca, alias etiam calida ipſius aeris excitatur, tuncque adeſt tuſſis exigua, parumq. aut nihil expuitur. Aliquando quoq. ſequitur affectum iecoris, ventriculi vel lienis, inflammationem nimirum vel ſcirrhum prædictarum partium, vnde tuſſicula oritur arida, in qua nihil reijcitur ex ſepti tranſuerſi cõpreſſione.

PROGNOSTICA Somnum ſi auferat tuſſis, mala cenſetur. Tuſſis quoq. nimia & diu perſeuerans cum deſtillatione, mala cenſetur; quia tandem ducit ad phthiſim; aliquando etiam rupturam excitat in pectore, ſputumq; ſanguinis mouet. Tuſſis cum modico conatu, alleuiatione multa & veloci expulſione, ſine labore & fatigatione, ſine periculo eſt, ſi contraria accidant, cum periculo fit. Tuſſis item ex vlcere ſpiritualium partium, aut ex earundem partium abſceſſu, perículoſiſſima eſt. Periculoſa quoq; eſt tuſſis q̃ cũ ante humida fuit, iã ſubitò ſicca ſi reddatur, pectoris grauitate ꝑmanente, pulmonũ. n exulceratioñe minatur. A pulmonib. veteri obſtructione laborantibus, aut ẽt corruptis, continua ferè tuſſis excitatur; nequaquam aũt à deſtillationibus hoc fit: ea equidem ſubſiſtente, tuſſis etiam deficit.

Methodus

Methodus pro curatione
T V S S I S
I N S E R V I E N S.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

V I C T V S R A T I O N E.

AER ſit temperatus, potiuſque ad ſiccum declinet. Cibus ſit facilis digeſtionis, ſitq; parua alimentorum potuſq. quantitas. Carnes conueniunt vitulinę aſſæ, pullorum, gallinarum, leporinæ, auium montanarum. Ex fructibus conueniunt vuæ paſſæ, dactyli, amygdala, ficus. vitentur acetoſa, ſalſa, acria amaraque. Panis condiatur ſemine aniſi aut fœniculi.

Potus ſit ptiſana, hydromel.

Exercitium conuenit ante cibum mediocriter ſerium.

Somnus diuturnus atque diurnus noxius.

Aluus arte ſoluatur, ſi natura non reſpondeat.

Iram, timorem, aliaſque fugiat animi perturbationes.

P R AE P A R A N T I B V S.

Syrupus de hyſſopo, de praſio, de glicirrhiza, capillorum Veneris.

Sirupus de calamintha, antiquæ cõuenit tuſſi, de ſtęchade.

Oxymel compoſitum, ſquilliticum, ſir. acetoſus, mel roſatum.

Decoctum ficuum, paſſularum, glycirrhicæ, capillorum Veneris, hiſſopi, praſii.

Aqua ſcabioſæ, marrubii, capillorum Veneris, hiſſopi, fœniculi.

Sir. violatus, papauerinus, iuiubinus.

Nimphææ, violarum, mirtinus.

Aqua hordei admodum iuuat.

Priori loco poſitis tenuantibus, incidentibus, tergentibuſque ſcilicet medicamentis vtemur, ſi a frigido, craſſo, viſcidoq. humore tuſſis excitetur. Secundo verò loco poſitis, incraſſantibus, inſpiſſantibuſque ſcilicet vtemur, dum a tenui calidoque humore prouenit: inſpiſſata enim materia tenuis facilius reiicitur. Per ſe autem potius offeremus, ſumetque

paulatim

paulatim lambendo:ebibiti enim non ita integris viribus ad pulmonem transferuntur.

VACVANTIBVS.

Diaturbith cum rhabarbaro,hiera diacolocinthidos.
Electuarium Indum maius,diaphœnicum.
Electuarium roſatum,hiera picra.
Pillulæ cociæ,alephanginæ,aureæ,aſſaieret, de ſarcocolla, de agarico,maſtichinæ.
Agaricus trochiſcatus,manna,caſſia.
Decoctum radicum fœniculi,ſeminum aniſi, apii, vrticæ, glicirrhizæ,hiſſopi,praſij,iridis, dactilorum, capillorum Veneris,ſcabioſæ,enulæ campanæ,paſſularum, agarici, ſalis gemmæ,zinziberis,diacatholicone, electuario Indo,melle roſato additis.

Vomitus.

Quamuis Auicenna a purgantibus medicamentis hic abſtineat,eò ꝙ via communis nulla ſit qua pulmones expurgemus,tamen purgantia plurimum emolumēti attulerint, eò ꝙ caput purgent,vnde materia fluens originem habet. Denique expurgata infima corporis ſentina,caput ſe exonerabit facilius a ſuperfluis,neque ita replebitur,inferioribus partibus bene conſtitutis.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiet ipſius quidem cephalicæ potiſſimum,ſi fluxio etiam adſit moleſta, ſiue materia calida fuerit, ſiue frigida,modo corpus multū ſit repletū,ita vt inde pectori pulmonibuſq. libertas ſe mouendi adimatur, alioqui frigida redūdāte materia a venæ ſectione abſtinebimus.
Cliſteres fiant ſecundum rei exigētiam mediocriter fortes.
Errhina ex melle,ſucco ſampſuchi,betæ, zinzibere.
Cauterium etiam conuenit ſi multum vrgeat malū, in ceruice autem,aut ſincipite,ſcapuliſve excitabitur.

PROMOVENTIBVS *ſputum.*

Sir.glicirrhizæ,ſuccus glicirrhizæ, diatragacanthum.
Lohoch ſannum,è pulmone vulpis,lohoch de pino.
Lohoch è pillulis bechicis,diatragacantho,ſucco glicirrhizæ, ſir. violarum, ſaccharo violato, roſato, roſis ſiccis, myrrha.
Diapenidium,ſine ſp.diaireos Nicolai.
Succus glicirrhizæ,enula campana,ireos.

Vnguen-

Vnguentum pro pectore ex oleo lini, irino, butyro recenti, oleo amygdalorum dulcium, mucilag. lini, fœnugreci, croco.

CORROBORANTIBVS, *digerentibus intemperiemque emendantibus.*

Theriaca, mithridatum ex vino albo bis in ſeptimana imperabitur. Diaireos Salomonis, lohoch ſanum, de pino.

Diaireos ſimplex, diamuſcum dulce, diatragacanthum calidum, diacalamenthum, diapenidium cum ſpeciebus.

Conſerua capillorum Veneris, betonicæ, hyſſopi, meliſſæ, loch ad aſthma.

Decoctum ligni guaiaci.

Vnguentum pectoris ex oleo anethino, camomelino, amygdalorum dulcium, irino, liliorum, butyro, croco, pinguedine anſeris, gallinæ.

Vnguentum ex oleo in quo decoctæ ſint radices enulæ cãpanæ, ireos, hyſſopus, ſemina lini, fœnugræci.

Cucupha ex roſis, caryophyllis, mace, nigella Romana, radice cyperi, cortice citri, ladano, ſtyrace, calamintha.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobiliaum TVSSI, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO TVSSIS. ℞. radicum enulæ campanæ, angelicæ ana ʒ. vj hordei mundati m. ij. praſij, hyſſopi foliorum vrticæ ana m. j. agarici albi & leuis ʒ. iiii. florum camomillæ, meliloti ana m. j. ſeminum aniſi, fœniculi ana ℥. j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ſ. colaturæ adde diaturbith cum rhabarbaro ʒ. vj. olei lini, rutæ, amygdalorum ana ℥. j. fiat. *Enema*.

℞. ſyrupi de hyſſopo, glycyrrhizæ ana ℥. j ſ. ſyrupi ſtœchados ℥. ſ. aquarum ſcabioſæ, hyſſopi, marrhubii ana ℥. iiij. fiat *Iuleb*; dentur ℥ iij. per quatuor dies in aurora, ſingulisq. vicibus ſumpto ſerapio, diatragacanthæ morſellum vnum ore detineat.

℞. radicum glycyrrhizæ ℥. j. ſcabioſæ, hyſſopi, vngulæ caballinæ, capillorum Veneris ana m. j. vuarum paſſarum m. ii. pruna Damaſcena numero x. ficuum pinguium numero vj. dactylorum numero iij. coquantur in aqua q. ſ. ad tertię par

tis

tis cõſumptionẽ,colaturæ addãtur ſyrupi glycyrrhizę ℥.iij. diaireos ſimplicis ℥.ſ.fiat *Syrupus* cum ſacchari candi ℥.iij.

℞.ſyrupi iuiubini ℥ ij glycyrrhizę, mellis roſati ana ℥.j. ſacchari candi ʒ.vj.aquarum praſij,violarum ana vnc v.fiat *Iulapium.*

℞.radicum enulæ campanæ ℥. j. ſ. hordei mundati m. ij. praſij,hyſſopi,betonicæ ana m j.ſcabioſæ m. ſ.glycyrrhizæ roſæ ℥ j ſeminum aniſi ℥ vj.vuarum paſſarum enucleatarũ m j.ficuum pinguium numero x.coquantur in aqua q. ſ. ad ℔.j.ſ & cum ſaccharo q ſ.fiat *Potio*

℞.oxymellis ſquillitici ℥ j.ſ. ſyrupi glycyrrhizæ ℥ j decoctionis prædictæ ℥.iij.fiat *Hauſtus.*

℞.radicum fœniculi,petroſelini,dragunteæ ana ℥. j.radicum enulæ campanæ,iridis ana ʒ. iij. capillorum Veneris, hyſſopi,praſij ana m j.ſ.ſeminum aniſi ʒ.iij. paſſularum mũdatarum ℥.j.ſ agarici albi & leuis ℥.ſ.zinziberis ʒ j ſalis gẽmæ ȝ. ſ. ſenæ Alexandrinæ ȝ. vj. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad ℔.j.ſ.colaturæ addantur ſyrupi glycyrrhizæ vnc.iij fiat *Potio.*

℞.diaturbith.cum rhabarbaro,electuarii Indi an.vnc.iii. ſyrupi glycyrrhizæ,praſii ana vnc.ſ.decocti agarici,hyſſopi, fœniculi vnc.iii fiat *Hauſtus.*

℞.pillularum de agarico, aurearum, cochiarum an.℈.j. rhabarbari electiſſimi ℈.ſ.ſyrupi ſtœchados q.ſ.fiant *Pillulæ* octo numero,ſumat poſt medium noctis. Sequenti die detur theriacæ magnæ ȝ.j cum aquę draguntex vnc. iij.

℞.ſyrupi de hyſſopo,de iuiubis ana vnc.ſ.adianthi vnc.j. lohoch ſani,de pino ana ȝ.v.ſacchari violati ȝ.iii.miſceantur,fiat *Lohoch.*

℞. mellis roſati colati, oxymellis ſimplicis, glycyrrhizæ ana vnc.j.ſyrupi violarum vnc.ſ.ſacchari candi ȝ.iii.diatragacanthi frigidi ȝ.ii.fiat *Lohoch.*

℞.balauſtiorum, corticum malorum granatorum ana ȝ. iii.roſarum m i.ſ.iuiubarum,ſebeſten ana vnc ſ. coquantur in aqua q.ſ.ad lib j.ſ.colaturæ adde ſyrupi papauerini vnc. ij.myrtini vnc.ſ fiat eorum mixtura pro *Gargariſmate.*

℞.diacodii vnc.ii.thuris ȝ i ſ.miſceantur,detur vnc ſ cũ vnc iii.decocti hordei,ſyrupi roſati de roſis ſiccis vnc j fiat *Hauſtus.*

℞.diatragacanthi frigidi ȝ. j. ſ. pillularum de cynogloſſa ℈ ſ.dia-

℈. ſ. diacodij ʒ iij. boli Armeni, ſucci glycyrrhizæ an. ʒ. i. ſ. amyli ʒ. ſ. ſyrupi roſati, papauerini ana q. ſ. fiat maſſa *Pillularum*: teneat vnam in ore.

℞ roſarum rubrarum m ſ. ſandalorum citrinorum, maſtichis, thuris ana ʒ. ij. ſ. ladani, ſtyracis ana ʒ j ſ. fiat *Suffitus*, cuius vapore capitis tegmina manè & veſperi perfundant.

℞. ſyrupi papauerini ʒ. i. ſ. roſarum, myrtillorum an. vnc. i. aquæ violarum vnc. iiii. decoctionis hordei, paſſularum, quatuor ſeminum frigidorum maiorum vnc. vi. miſceantur, fiat *Potus* in calida cauſa.

℞. olei violarum vnc. i. ſ amygdalorum dulcium vnc. i. olei irini, butyri Maialis ana vnc ſ. croci ℈. ſ. ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum* molle, quo pectus aliquoties in die inungatur. Caput aut abradatur, & inungatur cum oleo roſaceo, camomelino, anethino vna mixtis.

Rec. mithridati optimi, theriacæ Andromachi ana ℈. i. ſ. decocti glycyrrhizæ, radicum enulæ campanæ, capillorum Veneris, hyſſopi vnc. iiii. ſirupi glycyrrhizæ vnc. i. fiat *Potus* plurimum in tuſſi inueterata valet.

Rec. radicis draguntea conditæ vnc. ii. radicum ariſtolochiæ rotundæ vnc. i ſeminis lini, croci, thuris, maſtichis ana ℈ i. ſ. fiat *Electuarium* cum ſyrupo glycyrrhizæ, ſi tuſſi catarrhus coniungatur, maximè proderit.

Rec. myrrhæ ʒ. iii. ſagapeni ʒ. i. ſ. mellis & aquæ vitæ q. ſ. fiant *Pillulæ*, doſis ʒ. i.

Rec. diaſulfuris Meſuæ vnc i, ʒ. i. carbonibus iniiciatur pro *Suffumigio*, quo vtetur vt reliquię abſumantur materiæ peccantis.

Rec. roſarum ſiccarum m. i. ſ. florum camomillæ m. ii. ſ. furfuris frixi m. i, fiat *Sacculus* in eundem finem pro capite.

Rec. ſeminum naſturtiii torrefactorum vnc. i. fimi colũbini vnc. i. ſ. nucis cupreſſi ʒ. v. cum aqua decoctionis cupreſſi & ſtaphiſagriæ fiat *Emplaſtrum* pro capite, cerebrum cõfortat, ſuperuacaneas abſũmit quoque eius humiditates.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Cũ prouenit propter materiam quæ meatus obſtruit pulmonis, cui fluxus quoq; aliqualis cõiunctus ẽt eſt, qua rõne ab aſthmate ſecernitur. Humores in corpore redundantes oĩum primò

naturæ

naturæ obediētes reddemus: hoc cum cōſecuti aliqualiter fuerimus, purgante medicamento eos euacuabimus. Deinde materiā ad pulmones ruentem auertemus clyſteribus, errhinis, Vena ſectione, cauterijs, balneo quod manibus cruribuſq; accommodabitur. Deinde quæ ſiſtere poſſunt materiā ad pulmones labentem, ſi id quoq; cōcurrat (neque.n. ſemper neceſſarium hoc eſt Vt tuſſis fiat) accidens, e capite de catarrho huc quoque in vſum aduocabimus: illi.n. malo ea medicamenta potiſsimum dicata sūt. Poſtremo quæ materiam pulmonib. concluſam educere poſsunt, imperentur: quib. addemus ea quoq; quæ idem uiſcus roborare ſolēt. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis facile conſequi poterimus, modo Vniuerſalia particularib. debita ratione adhibeantur. Tuſsis autem ſi fiat propter pleuritidē, aut pulmonū inflāmationē, aut empiema, aut rupturā alicuius uenæ in pulmone, nō poterit probe curari, niſi dicta mala primo curētur, & propterea niſi tuſsis nimiū affligat, illarum partium cura primū inſtituatur: id aūt quo pacto fieri debeat, ſuis locis indicatur. Decoctum hordei cū ſacchari quantitate multa, plurimū prodeſt ſi propter irritationē nimiumq; ſenſum fiat tuſsis. In quem quoque finem, & vt tuſsis ſedetur, narcotica nonulla detergentibus medicamentis permiſcenda ſunt, ut, ℞. ſucci glycyrrhizæ ʒ. ij. ſ. farinæ amyli ʒ. j ſ. croci, myrrhæ an a ℈. j. ſ. opij gr. iij. ſtyracis calamitæ ʒ. iij. ſyrupi Violarum q ſ fiant Pillulæ, *detur* ℈. j. *ſub ingreſſum lecti. Aut,* ℞. *diacodij* ℥. j. *Vbi autem materia maturitati appropinquauerit, ſatiſq; attenuata erit, plurimum gratificabitur decoctum ex ficubus, Vuis paſsis, glycyrrhiza, hyſſopo, uiolis, ſeminibus cidoniorum, radice althææ. Hinc,* ℞. *olei uiolacei* ℥. j ſ. *amigdalorum dulcium* ℥. j. *mucilaginum ſeminum lini, pſillij ana* ʒ. ſ. *ceræ q. ſ fiat* Vnguentum *pro pectore.*

Methodus pro cognitione ASTHMATIS INSERVIENS.

ASTHMA eſt denſa ſeu crebra qdā reſpiratio citra febrem, qualis currentibus accidit. Difficultatis autē ſpirādi tres ſunt ſpecies, dum enim ita placide vrget, ut neque ſonus neque anhelatio fiat, febreque vacat, Dyſpnęa dicitur. Cum vero ſpirare ſine ſono & anhelatione nō poteſt,

Aſthma dicitur: ſi autem ita vrgeat, vt non niſi recta ceruice ſpiritum ducere poſſit, & abſque febre hoc fiat, Orthopnęa ſeu recta ſpiratio vocabitur, in hac ſpecie, ſi decūbant iaceantq; ægri, quaſi ſuffocantur; contingit equidem vias ſpirituum in pulmonibus exiſtentes, & etiam aſperā arteriam, omneſque regiones internas, multo ſtrictiores & anguſtiores fieri, quàm dum erecto corpore ſedent, eo quòd thorax totus ſupra ſpinam quaſi concidat illis decumbentibus; minus enim ductus illi propagineſque aſperæ arteriæ, per quas ſpiritus fluunt, comprimuntur, ſi caput, collū, thoracemque ſubleuent, quàm ſi iiſdem partibus curuatis ſpirare velint, cum ſic meatus comprimantur manifeſtè. Differunt autem dictæ ſpecies ſecundum magis & minus ſolū; omnes enim continentur ſub denſo ſeu crebro ſpiritu, qui ob tenacium & craſſorū humorum copiam, pulmonū branchiis infarctam fit. arctatio.n. neceſſum eſt fiat ex humore craſſo, frigido atque viſcoſo, qui meatibus pulmonis impactus eſt, vnde ſpiritualiū membrorum anguſtia hic fit. Non agimus hic de ea quæ propter uiriū imbecillitatē difficultas ſpirandi fit; nam licet omnes muſculi thoracis tūc quoque moueantur, id tamen ſenſim fit; non autem crebra concurrit reſpiratio, neque dilatatio magna; ſoletque ſpiritus potius per nares emitti, & etiam reuocari. Vires aūt omnino proſtratas eſſe, ſatis ſerio ſignificabitur, ſi nariū pinnæ manifeſte contrahi videantur per inſpirationem. Neque de ea difficultaṭe ſpirandi hic agimus quæ fit propter cordis aut pulmonum calorē magnum, etiamſi neceſſario calidus hic frequenter exſuffletur ſpiritus, ſpiratioque magna frequēs atq; celer fiat. Sic quoque in pleuritide & ſynanche fit quædam denſa atq; crebra reſpiratio; quæ omnia aliam ab hoc malo curandi rationem cum requirant, hic locum non habent, vti nec ea quæ fit ob ſplenis magnam molem, aut ob aquarum copiam in ventris capacitate contentam, ab his enim malis contingit maximam fieri reſpirandi difficultatem, eo quòd ſeptum tranſuerſum comprimatur.

PARS AFFECTA, propagines aſperæ arteriæ in pulmonū ſubſtantiā diſſeminatæ hic afficiuntur; cum.n. ſtrictiores in hoc malo ſint, citius afficiuntur ab humoribus illapſis, anguſtiæq; fiunt, vnde accidit quantitatem inſpirati aeris non reſpondere magnitudini diſtentionis, etiamſi pe

ctus

ctus multum dilatetur; vnde crebro celeriterque coguntur reſpirare laborantes, cum parua admodum ſit quantitas q̃ inſpiratur, cum ſpiritus libere intrare non poſſint ob anguſtiam viarum. Contingitque copiam ſpirituum non eſſe proportionalē magnitudini diſtentionis quæ fit a thorace; cum enim thorax plurimum dilatetur, parum tamē externi aeris inſpiratur, cuius contrarium accidit cum aſpera arteria eiuſdemq; propagines ſecundum naturam ſe habēt. Eſt aūt difficultas ſpirandi de qua hic agimus, ſymptoma pertinēs ad actionem læſam functionis voluntariæ, reſpirationis nimirum quæ debilis eſt aut deprauata. Sequitur autē hoc ſymptoma morbum in via, obſtructionem nimirum anguſtiamve viarum per quas aer inſpiratur.

SIGNA. Magna denſaq; fit ſpiratio ſine febre, aliq̃n quidem ét cum anhelatione atque ſono, id quod magis iacentibus quam ſedentibus accidit, pectus graue eſt, & anguſtiam arctationemq; in ea percipiunt, frequenter tuſſiūt, purulenti tamen nihil reiectant, & hoc malum increſcit eo uſque aliquando, vt recta ceruice ſpirare cogantur, vt à metu ſuffocationis ſe ſaluent, pallor quoque faciei tempore effloreſcit, ſcapulę interdum etiā dolent, & iam dicta accidentia modo intermittunt, temporeq; rurſus reuertuntur.

CAVSA. Malum hoc quandoque generat fumus argēti viui, aer cauernarum in quibus metalla effodiunt; ab iis enim vaporibus contingit pulmonē nimiū exiccari. Victus quoque intemperantia, necnon corporis craſſities otio aut natura contracta, anheloſos ſubinde facit; omnium autem frequētiſſime fit a pituita craſſa & viſcida, quæ in aſperę arteriæ ductibus inuiſcata hæret, ſiue aliunde influat, quo tēpore ſępe ſubito ſpirandi difficultas oritur, ſiue ibi generati ſint; ſæpe enim ſpirandi inſtrumēta ſui mali principium habent, cum ſcilicet multæ ſuperfluitates in ipſis generantur; quæ aliquando tempore vi caloris in pituitam vitreā aut gypſeā permutantur, hinc tempore quoque in grandinem atq; calculos degenerant. Subinde quoque fit propter tuberculum crudum in pulmonibus enatum, qui iuxta aſperam arteriam, aut eius propagines oritur, eaſque coarctare poteſt; & hi quidem tempore ſanitatis dum ſe exercent, difficulter quidem ſpirant, nihil tamen quaſi exſpuūt, paulatimque difficultas ſpirandi increſcit, ſine ſtertore ta-

men. Aliquando etiam fit propter pectoris anguſtiam, malamque conformationem.

PROGNOSTICA. Aſthma in ſenibus numquã curatur, in iuuenib. verò difficulter. Aſthma quoq; propter dislocationem ſpondylium, vix aut numquam curatur, niſi reducantur ſpondylia. Affectus hic ſæpe acutus fit, temporumque interuallis recurrit, ob vehementiſſimaſq; acceſſiones aliquando ægrum ſtrangulat; quod tunc potiſſimum fit, cum noua aliqua deſtillatio è capite in pulmones iam antea coarctatos irruit, & potiſſimum ſi humidum frigidũque cęlum concurrat, aut ſi ex multis cruditatibus, aſthmatis materia multum humectetur, & quaſi diffundatur; hiſce enim concurrentibus in veteri aſthmate, acceſſiones multo fiunt periculoſiores, ſic equidem ingeminatur obſtructio. Sęuitiam autem mali mitigat cęli ſerenitas, vitæ ſobrietas, corporiſque quies. Qui pectus a natura habet ſtrictũ, paruumque pulmonem, iugiter fit aſthmaticus. Syncope concurrens cum pulſu languido, intermittente, inæquali, inordinato tardoque, peſſimum eſt. Periculoſa quoque tremula ſpiratio eſt, & eo magis, ſi ſcapulæ, necnon omoplatæ cũ muſculis intercoſtalibus vna cum inſpiratione & exſpiratione deprimuntur & attolluntur, præſertim viribus exiſtentibus debilibus.

Methodus pro curatione ASTHMATIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit calidus & ſiccus.

Cibus. Carnes conueniunt gallinarũ, perdicum, pullorum, auicularum montanarum. Vitentur omnia quæ craſſum lentumque ſuccum procreant. Inter olera admittantur fœniculum, thymus, hyſſopus, calamintha.

Potus ſit vinum tenue, aut aqua mulſa, in qua aliquid praſij aut hyſſopi incoctum ſit.

Exer-

Exercitium leue, vt ambulatio lenta ante cibum facta fere vſque ad laſſitudinem, frictioq; infernarum partiũ fiat.

Somnus ſit moderatus, non diurnus.

Animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. capillorum Veneris, de marrhubio, glycyrrhizæ, hyſſopi, de duabus rad. violarum, calaminthæ, ſtœchados.

Mel roſatum.

Oxymel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum.

Acetum ſquilliticum.

Decoctum radicum enulæ cãpanæ, epithymi, ariſtolochiæ rotundæ, hordei, ſeminum lini, fœnugræci, cydoniorum, vrticæ, fœniculi, aniſi, capillorum Veneris, hyſſopi, praſij, ſcabioſæ, betonicæ, vuarum paſſarum, ficuum, dactylorum.

Aqua hordei cum ſaccharo.

Aqua praſij, hyſſopi, betonicæ, hordei, fœniculi, violarum.

Decoctum guaiaci.

Multum calida cũ id quod tenue eſt cõſumant, craſſumque relinquant, hic non conueniunt; cum autem morbus ipſe longus ſit, difficulterque medicamentis expellatur, mutanda ſubinde remedia ſunt: cũ enim ab aſſuetis paſſio non fiat, tandem natura contemnet eorũ continuum vſum. His quoque addemus ſyr. papauerinum, myrtillorum, cydoniorum, bolum Armenum, ſi catarrhum ſiſtere velimus.

VACVANTIBVS.

Agaricus trochiſcatus, diaturbith cum rhabarbaro, diaphęnicum, diacatholicum, electuarium Indum.

Hiera diacolocynthidos, hiera ſimplex & compoſita, pillul. de hiera cum agarico.

Pillulæ maſtichinæ aggregatiuæ, aſſaieret, alephanginæ, aromaticæ, cociæ.

Agaricus, caſſia. Colocynthis.

Vomitus excitetur rationibus antedictis, potiſſimũ ſi facile vomat; magis enim conuenit quam ventris ſolutio, eo quod pulmonibus ſit via magis vicina, magiſque a ſtomacho phlegma euacuet.

Clyſteres molles ex decocto pectorali, caſſia, hiera picra, diaphenicone.

Venæ ſectio hic conuenit, ſi æger ſanguine abundet, ſi hæ-

morrhoides mēſeſq; ſuppreſſę ſint, alioqui vix admittēda.
In hoc malo pillulæ ſunt efficaciores, eo quod a diſtanti bus partibus felicius materiā grauantē attrahant. A purgāti bus aūt medicamentis abſtinebimus omnino tempore par oxyſmi; periculum enim eſt, ne tūc materia vi medicamēti agitata i pulmones largius ruat, extra quoq; paroxyſmū ra rius purgantibus vtemur medicamentis, eo quod viſcida & craſſa eſt materia quę obſtruit; purgantia autē medicamēta ad pulmonem vix pertingunt, diligenter autem præparāda erit materia antequam purgantib. medicamentis educāt.

AVERTENTIBVS.

Naſalia fiant ex nigella Romana, cubebis, nuce muſcata, ſucco ſampſuchi, betæ, aqua mulſa, vino.

Maſticatoria,

Lotiones pedum in decocto florum camomillæ, meliloti, betonicæ, ſaluiæ, ſampſuchi, folijs lauri, roriſmarini.

Cauſtica & veſicatoria medicamenta in commiſſura coronali tēpore neceſſitatis fiant, ſi catarrhus malum auget.

Frictiones vinculaq; partium infernarū fiant, potiſſimum ſi ſuffocationis periculum impendeat: tandem cū verſus augmentum vergit, fricandū erit ipſum pectus linteolo vtcumq; aſpero, vt meatus earū partium reſerentur, virtuſq; medicamentorum melius ſe inſinuet in profundū.

Cucurbitulę humeris affigētur ſine ſcarificatione tempore ſuffocationis, & cum difficulter admodū ducitur ſpūs, paulum ſupra renes vbi diaphragmatis pulmonumq; portio quieſcit. matutino id fiet tempore, pluribuſq; vicibus

PROMOVENTIBVS *ſputum, thoracem pulmoneſque roborantibus.*

Syr. glycyrrhizæ, de iuiubis, hyſſopo, praſio.

Diahyſſopus, diapenidion, loch ſannum, de caulibus, de pino, diairis, diatragacanthum cum oleo aniſi.

Conſerua enulæ campanæ, ius galli antiqui, cum ſyr. capillorum Veneris.

Pulmo vulpis exiccatus, ſyr. glycyrrhizę exceptus. Ericinus ſilueſtris. Millepedæ ſeu aſelli, animalcula ſunt quæ ſub vaſculis aquariis morantur.

Squilla, glycyrrhiza, braſſica, alliū, hyſſopus, enula cāpana, ariſtolochia rotunda, rad. ſerpentariæ ſub cineribus aſſa, cum ſyr. glycyrrhizę, loch de pulmone vulpis, de pino.

Vuæ

Vuæ paſſæ, ficus ſicci, ſemen lini, iuiubæ, ſcabioſa, glycyrrhiza.

Decoctum ex ficubus, hyſſopo, fœnugręco, glycyrrhiza, vuis paſſis, melle, croco.

Vnguentum pro toto pectore ex oleo lini, amygdalorũ dulcium, anethino, rutaceo, irino, liliorum, camomelino, butyro recenti, pinguedine gallinæ, mucilagine fęnugræci, althææ, croco, rad. iridis. Vnguentum Agrippæ.

Cataplaſma ex farina hordacea, ficubus, iride, melle, reſina.

Præſentibus medicamentis euacuandi ſunt humores in meatibus carneque ſpongioſa pulmonum concluſi, potius quam purgantibus aut vomitum concitantibus medicamẽtis, hęc equidẽ medicamenta potius locum habebunt cum humores ſunt plurimi in toto corpore redundantes, a quib. cauſa coniuncta incrementum ſumere poteſt. Poros autem pectoris aperire quoque hic eadem opera laborabimus cũ frictionibns molliuſculis, hinc inungemus prædictis vnguẽtis, demum cataplaſmata admouebimus.

DIGERENTIBVS *reliquias.*

Theriaca cũ vino albo veteri, aurea Alexandrina, diaireos ſimplex.

Mithridatum, diamuſcum dulce & amarum, pliriſarcoticũ, loch ad aſthma, loch è ſquilla.

Decoctum ligni guaiaci.

Mellicratum.

Caſtorei pul.

Suffitus cum ſulfure, thure, maſtiche, ligno iuniperi, terebinthina.

Vnguẽtum ex oleo rutaceo, irino, anethino, rad iridis, enulę campanæ, ſemine lini, adipe gallinæ.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in ASTHMATE, *ſæpius tum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO ASTHMATIS, ℞. radicum ariſtolochię rotundæ, iridis ana ℥. ſ. centaurei minoris, hyſſopi, calaminthę ana m. j. agarici albi & leuis ʒ. v. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad tertias; colaturę addatur ſp. hieræ diacolocynthidos ʒ. j ſ. diaturbith cum rhabarbaro ʒ. v.

olei liliorum, camomelini, rutacei ana vnc.j.ſalis ʒ. j. fiat *Clyſtere.*

℞. ſyrupi glycyrrhizæ, ſyrupi de praſio ana ℥.ſ.de hyſſopo vnc.j ſ.oxymellis ſquillitici ℥.j.aquarum marrhubii, hyſſopi, vngulæ caballinæ, ſcabioſæ ana ℥. iiij. fiat *tuleb*: dentur ℥.iiij.in aurora, ſumatque morſellum vnum diaireos ſimplicis ſingulis vicibus poſt ſumptionem ſyrupi.

℞. radicum enulæ campanę, ireos ana ℥.ii. hyſſopi, vngulę caballinæ ana m.ij ſ.glycyrrhizæ raſæ ℥. j ſ. ſeminum aniſi ℥. j.paſſularum enucleatarum ℥.iiij ſeminum fęnugræci ℥. j.florum violarum, thymi ana m.j.ficuum pinguium numero vj.coquantur in aqua q. ſ.ad tertiæ partis conſumptionem, hinc cum melle q.ſ. fiat *Syrupus*, cochlear vnum lambendo admittat aliquoties in die.

℞.oxymellis ſquillitici ℥.j.ſ.detur cũ pręſenti decocto.

℞.enulæ campanæ, vngulę caballinę, hyſſopi, capillorum Veneris, praſii ana m.j glycyrrhizæ raſæ ℥.j. ſeminum aniſi ℥ ſ.fiat arte *Potio*.ſumat ℥. iij. in aurora, ſi malum inducias dederit, huius decocti, cum vnc.j.ſ prædicti ſyrupi per tres aut quatuor dies. Poſtea prædictis dum coquuntur, addemus ſenæ Alexandrinæ ℥.j.agarici albi & leuis ℥. iij.ſeminum carthami vnc.ſ.fiat *Potio* purgatoria pro trib. vicibus.

℞.agarici trochiſcati, hieræ diacolocynthidos ana ℈. j. ſ. pillularum alephanginarum ℈. j. exymellis ſquillitici q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero: dentur poſt primum ſomnum.

℞.pillul.cochiarum ℈.j.pillularum de agarico ℈. ij. rhabarbari ℈.ſ.fiant *Pillulæ* vt prædictum eſt.

℞.diaphœniconis, caſſiæ recenter extractę ana ℥.ſ. agarici trochiſcati ℈.ſ.ſacchari albiſſimi q.ſ.fiat *Bolus*.

℞.radicum raphani ℥ ij betonicæ ℥.i ſeminum naſturtii, atriplicis ana ʒ.ij coquantur in aqua q.ſ.ad tertiæ partis cõſumptionem, vncijs quinque huius colaturæ addatur ℥.j.ſ. oxymellis ſquillitici, ſucci cepæ domeſticę ℥.ſ.miſceantur, fiat *Vomitorium* medicamentum: detur poſt ſumptum cibũ, hinc obambulet aliquamdiu. Vomitum quoque inſtituere poterit cum radice raphani & elleboro albo.vt prædictum fuit in melancholia...

℞.conſeruæ violarum, radicum enulæ cãpanæ ana ʒ. vj. conſeruæ florum anthos ℥ ſ ſp.diaireos Salomonis, diatragacanthi frigidi ana ℈. ij. ſ. ſyrupi violacei, capillorum

Veneris ana q.ſ. fiat *Linctus*.

℞.ſyrupi de hyſſopo, de praſio ana ℥.j. lohoch è ſcilla, è pulmone vulpis ana ℥.ſ.radicum enulæ campanæ ʒ.ij. ſucci glicirrhizæ, ſacchari Candi ana ʒ.i.ſ.fiat *Lohoch*.

℞.ſyrupi de hyſſopo, de marrhubio, violarum ana ℥.j.oxi mellis ſimplicis vnc.j.ſ. ſumat cochleare loco lohoch cum hauſtu ptiſanę.

℞. ſirupi glicirrhizæ vnc ſ.oximellis ſimplicis vnc.j.ſ.lohoch de pulmone vulpis ʒ. vj. gummi ammoniaci ʒ. ſ. fiat *Linctus*, ſæpius vtatur in die.

℞.radicis enulæ campanę conditæ, dragonteę ana vnc.ſ. Lohoc de pulmone vulpis, lohoch ſanni ana ʒ. v. radicum ireos ℈ ij. ſirupi de hiſſopo q.ſ miſceantut, fiat *Mixtura*, de qua frequenter in die ſumat nonnihil.

℞.radicum enulæ campanæ, gentianæ, pulmonis vulpis ana ʒ. ij. diaireos ſcrup. iiij. mellis ſquillitici q. ſ. fiat *Electuariũ* molle: detur ʒ. j. cum decocto hiſſopi, ſcabioſæ, capillorum Veneris.

℞.glicirrhizæ raſæ ʒ.ij.ſ.hiſſopi ʒ.j.croci ℈.j.radicum vngulæ caballinæ ʒ.j.ſ.macis ℈ ij.fiat *Puluis* quo cibaria condientur.

℞.lohoch è pulmone vulpis ℈.i. aureę Alexandrinæ, mithridati optimi ana ʒ.j.ſquillę aſſę ʒ.ſ conſeruę radicũ enulę campanę vnc.ſ.fiat *Electuarium*, dentur bis in ſeptimana ʒ.ij.cum vino in quo calidis cineribus infundatur ſcabioſa, vngula caballina per aliquot horas,

℞.radicum enulę campanæ conditarum vnc. ij.radicis ireos conditæ vnc.i.ſucci glicirrhizę vnc.i.ſ. ſucci hiſſopi ℥. j.piperis, ſeminis vrticæ ana ℈.iiij paſſularum enucleatarũ, amigdalorum amarorum ana vnc. ſ. ſirupi de hiſſopo, q. ſ. fiat *Electu arium* molle.

℞.granorum lauri ʒ.vj radicum dragontcę ʒ. j boli Armeni ʒ.ij.ſucci glicirrhizę ʒ. j. ſ. ſirupi de hiſſopo q. ſ.fiat maſſa *Pillularum*: capiat tres aut quatuor veſperi.

℞.thuris, maſtichis ana ʒ.j.ſ.ſulfuris ʒ.ij ſ ligni iuniperi ℈.ij. ſtiracis ſcrup j.terebinthinę q.ſ.fiat maſſa pro *Suffumigio*. Tempore vſus pillula vna aut altera viuis carbonib. immittatur, fumuſque per fiſtulam conuenientem ore excipiatur, & tegmen capitis eo ſuffiatur, placidè ſuperfluam cerebri exiccat humiditatem.

Rec.

℞.olei camomelini ℥.j.ſ anethini ʒ.vj. amigdalorum dul cium ʒ.iij ſp.diaireos ʒ.ſ.radicum enulę campanæ, dragon teę, ana ℈.i.cerę & aceti parum, fiat *Vnguentum*.

℞.olei liliorum alborum, amigdalorum dulcium, lini ana ℥.ſ.olei laurini, camomelini ana ʒ iij butiri recentis, pinguedinis gallinę, anatis, ana ʒ.iij ſucci hiſſopi, enulę campanę ana ʒ.ij.radicum dragonteę ʒ.ſ.croci ℈ ſ.cerę q ſ.fiat *Vnguentum* digeſtiuum & emolliens pro pectore.

℞ radicum iridis, enulę campanę ana ℥.ſ. farinę hordeaceę, oleaceę, ſeminum lini ana vnc.j. ficuum pinguium numero decem, reſinę terebinthinę vnc.j.ſ. mellis deſpumati q.ſ.fiat *Cataplaſma*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo aluus ſubducatur clyſterio conuenienti; horũ autẽ hic frequens uſus admodum probatur. Deinde dante indu cias ipſo malo natura obedientes reddemus humores peccantes pulmoneſque grauantes. Hos poſtea è corpore educemus placidè purgantibus medicamentis. Hinc auertemus humores ad pectus ruentes errhinis, ſternutatorijs medicamẽtis, apophlegmatiſmis, cucurbitulis, quarum vna magno cum commodo dorſo e regione cordis applicabitur ſi materia ſit vẽtoſa. Materia quoque frictio nibus euocabitur, necnon balneo calente, in quo crura fouebun tur. Demum quæ materiam in pulmonibus ſepultã educere poſ ſunt, offeremus, in quorũ numero ſunt quæ ſputũ promouere poſ ſunt; quibus addemus ea tãdem quæ reliquias diſſipare, pulmo neſq; roborare poſſunt. Hic autem cauendum, ne ea quæ multũ calefacere aut exiccare poſſunt, offerantur medicamẽta. ſic equi dẽ difficilius multo humores grauantes educerentur adhuc; cũ enim magna ex parte humor huius mali ſit craſſus atq; viſcoſus, diutiuſq; in pulmonibus plerumque detineatur, intenſo calori ſi exponeretur, facilè quandam quaſi duritiem induet. Quare ea quæ placide calefacere humectareque poſſunt, addemus medica mentis incidentibus, lenientibus abſtergentibuſque Hic quoque medicinæ multum frigrda vitanda haud ſecus atque multum calentia medicamenta, niſi periculum ſuffocationis aut exulce rationis a catarrho impendeat. Et hic quoque, vt in reliquis ægritudinibus diuturnis, medicamenta aliquãdo permutabimus, cum ab eo quod conſuetum eſt non fiat paſſio.

Metho-

Methodus pro cognitione PLEVRITIDIS INSERVIENS.

PLEVRITIS eſt inflammatio mẽbranę intrinſecus coſtas ſuccingentis,quæ pleura dicitur, vnde etiã morbus hic nomen ſumpſit,a parte videlicet affecta cui inſidet. Hinc patet non quemcumque lateris dolorem, pleuritidẽ dici,quamuis enim plures laterum dolores ſint, hic tamen de eo agimus laterum dolore qui morbum acutum cõſeqtur propter inflammationem membranæ intrinſecus ſuccingentis coſtas. Si enim in exterioribus muſculis inflammatio conſiſtat,aut ſi a flatibus dolor ibidem magnus fiat, iam notha erit pleuritis,tunc febre carent, dolorem interim percipiunt in pectoris regione,qui tactu etiam irritatur ex parte,non ita tamen ſtabilis eſt,remittiturq; aliquãdo ex applicatione eorum quę flatus diſcutere poſſunt.

PARS AFFECTA, eſt membrana coſtas ſuccingẽs intrinſecus: huius ſigna ſunt præter reſpirationem impeditam,tuſſimque concurrentem, dolor punctorius,qui membranas eſſe affectas ſignificat,& eiuſdem doloris poſitus.

SIGNA. Dolor ſit punctorius multum moleſtus, & quidẽ plus ob dilatationis magnitudinẽ quam motionis velocitatẽ,magnitudo equidem dilatationis, tum comprimẽdo,tum diſtendendo,tum violenter mouendo pectus, dolorem auget. Dolor autem hic aliquando ad hipochõdrium, ſubinde ad clauiculam extenditur. Spiratio eſt frequẽs propter vrgentem neceſſitatem, atque parua propter dolorẽ, qui prohibet inſtrumẽta reſpirationis plurimum attolli; id quod tamen neceſſarium eſt propter magnam inflammationem,vnde duplare cogitur homo reſpirationem,vt uel hac ratione in maximo calore refocilletur cor. Febris quoq; adeſt continua,propterea quod inflammatio vſque eo vicina eſt cordi. Pulſus eſt frequens non nimis magnus, durus, & inequalis,eaque ratione ad ſerræ modum aſper. Cõcurrit quoque tuſſis,primo quidem ſicca, quo tẽpore nihil quaſi extruditur; tandem ſputa pro diuerſa natura excrementi

varie

varie colorata reiiciuntur, & magis fiunt humida, plura quoque reiicere incipit; eſtque magna ex parte id flauũ quod reijcitur, hinc fit rubeum & cruentum, tandem vero ad maturitatem perducto apoſtemate, fit purulentum. Decubitus in affectam partem facilior quam in alteram; potius tamen ſupine cubat æger, male enim affecto lateri ſi incumbat, dolor augetur, eo quòd ſubiecto corpore materia plus diffundatur propter preſſurã. In latus vero ſanum ſi conuertatur, pleura vel membrana affecta magis diſtenditur, eo ꝙ tumor ſuſpendatur, & quaſi pondere dependeat. Sub noctem dolor hic plerumque intenditur. Contingit autem hoc malum quandoque terminari, eo quòd materia exudet ſenſim ad pulmonem, ſicque cum tuſſi expellitur; quod vt frequenter euenit, ſic maxime optandum eſt. Alias quoq; per cutis poros inſenſiles quaſi euaporat, hocque rarius accidit. Alias materia maturatur, inſaniemq; tranſit, apertoque abſceſſu, niſi tunc tuſſi reijciatur, in quadraginta dieb. empicus aut phthiſicus fit æger. Materia autem dum ſuppurari incipit, dolores febreſque intenduntur, difficilius ſpirat, parum aut nihil tuſſi reijcit, maior in maxillis rubedo efflorefcit; vigiliis, ſitique torquetur. Remittuntur autem pure iam confecto, dolor atq; febris; magis autem tuſſit, parum interim reijcitur. Tempore autẽ eo quo ruptio abſceſſus inſtat, dolor febriſq; increſcit, ſpiritus difficilius ducitur, vires labũtur, homo inhorreſcit. Viribus conſtantibus hęc ſi fiant, bonaque ſint, quæ ſputo reddunt̃, bene ſperandum eſt. Et quo maior febris atq; dolor, necnon ſpiritus difficultas tũc fuerit, eo eruptio erit celerior, & contra quo mitiora hęc fuerint accidentia, eo tardius fiet. Principium autem morbi adhuc eſſe dicimus cũ parum ſpuit, idq; indigeſtum eſt: quod ſi ſubrubeum aut ſubcitrinum appareat, iã finis inſtat principij. Hoc idem cum a ſubrubedine aut ſubcitrinitate in albedinem, aut ſubliuidum colorẽ mutatur, maiorique copia redditur, accidentiaq; increſcunt, augmentũ mali dicimus. Statum vero adeſſe ſignificat ſputum æqualiter albũ, accidentiumque remiſſio. Cum autem ſputum minuitur vnà cum aliis accidentibus, erit declinatio. Subinde quoq; poſt quã materia digeſta eſt, tranſmittit̃ per venas chylis vel ad inteſtina, ſicque per ſeceſſum excluditur, aut ad vrinarios meatus inde diducitur, per vrinamque expellitur. Alias ad

fauces,

fauces,cerebrum,aures,neruos tranſmittitur,vnde fiunt apoſtemata faucium,aurium,phrenitides,paralyſis,nonnunquam labitur ad iuncturas, ſubinde ad inguina Dum dolor ad externa potius vergit,grauanſque , non autem pungens fuerit,pleuritis erit notha, contingitque omnia mala mitiora eſſe.præterea cōpreſſione externa,dolor ingraueſcit, decubitus in ſanam partem minus moleſtus eſt quam in ægram . pulſus neque tenſus , neque durus , inæqualis tamen,atque frequens eſt . A febre immunis eſt. Contingit tamen tam immanes dolores interdum excitari a flatibus, vt veram acceſſant pleuritidem . Dolor in latere quoque excitatur in iecoris inflammatione,verum punctorius non eſt. perpetuo quoque ſicca atque exigua eſt tuſſis a iecoris malo orta,

CAVSA eſt ſanguis magna ex parte, affluens ex vena caua p venā azimos in tenues coſtarum venas, eſtq; ſubinde bonus ſimpliciter, q̄ ſignificat ſputum rubeum, tempus vernum,adoleſcentia,victus ratio multum ſanguinis generans,temperamentum calidum & humidum, regio temperata.alias vero fit a pituitoſo ſanguine,tuncque morb. mag.s oritur diuturnus,tunc quoq; ſpumans , candidumq; eſt quod extunditur ſputum; tempus anni hibernum,aeris cōſtitutio regioque frigida. victus ratio pituitoſum ſanguinē generans. E venis quoque ſæpe ſanguinem cum immodica ſua copia grauat,exprimit nimium frigus,calorve nimius , aquæ frigidæ liberalior potus , caſus, portatio alicuius rei magni pōderis,frigus dum corpori calēti aut ſudāti occurrit. Aliquando quoque multum eſt bilioſus dictus ſanguis ; tuncque excitatur morbus magis acutus. Hæmorrhoidum menſiumq; ſuppreſſio,pleuritidem quoq; excitare poſſunt.

PROGNOSTICA. Senibus,mulieribuſq; vtero gerentibus,iiſque qui iam bis terve eo malo laborauerunt, pernitioſa eſt pleuritis.Solet autem nocturno tēpore magis moleſtare quam diurno. Quicumque laterali morbo laborantes in quatuordecim dieb. non purgantur,ij ad ſuppurationem vertūtur.In pleuritide in qua nihil expuitur,aut in qua aliquid ſputo reiectum eſt,nunc autem omnino deſijt, ſuperſtite dolore pectoris atque grauitate, maximum periculum eſt;crudiſſimus enim morbus eſt,ita vt vel celeriter hominem rapiat , vel longo temporis ſpatio finiatur. Sputum

.tum omnino cruentum vel flauum, malum eſt; ſubcruentũ vero multum a principio, malũ non eſt; ſputum enim omne quanto magis commiſtos humores habet & non diductos inter ſe, tanto deterius eſt Pulſus in pleuritide paruus, plurimumque creber atque durus, mortem ſignificat. Cum aũt ſpecies morbi ex proditis accidentibus cognoſcatur, magnitudo autem morbi ex quantitate eorundem accidentiũ, dicimus pleuritidem ſatis mitem futuram, ſi dolor, anhelitus difficultas, febriſq; non multum moleſtent: præterea ſi tuſſi reijciatur aliquid coloratum, & decubitus in vtramq; partem ſatis perferatur. Contra uero maximam periculoſiſſimamq; pleuritidem eſſe dicimus, ſi maximus fuerit dolor, qui ad iugulum & ad hypochõdria ſe extendat, ſi tuſſis magna fuerit, cũ qua nihil expellitur, rurſus febris ſi ſit valida, anhelituſque difficultas maxima. Prout itaque accidentia intenſa ſunt vel remiſſa, ſecundum hoc magnitudinem periculumque pleuritidis prognoſticare licet. Occidit autem ſuffocatione, aut nimio dolore, aliiſve huiuſmodi ſymptomatibus magnis, aut denique translatione materiei in pulmones, vnde vlcera atque tabes.

Methodus pro curatione PLEVRITIDIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit tẽperatus; modicè interim ad calidũ declinet. Cibus ſit leuis atque tenuis, vt iuſcula gallinarum, cremor ptiſanę, cremor amigdalorum. Parum autẽ in morbi principio alendum erit, poſtea vero plenius offeretur alimentum. Conueniunt vuæ paſſæ, amigdala, mala dulcia. Inter olera, malua, intubus.

Potus: ptiſana, decoctum cinnamomi; glicirrhizæ, florum violarum. Vinum non admittatur antequam morbus nõnihil fuerit remiſſus.

Quies corporis imperanda.

Somnus

Somnus protrahatur ſolito diutius.

Excrementa alui mouenda in dies.

AVERTENTIBVS.

Venæ cubiti ſectio fiet etiam media nocte, ita occaſione dictante, perniciem enim minatur tum febris acuta, tum reſpiratio impedita, tum dolor acerbiſſimus. Secabimus autem vbi nonnihil mitius ſe habebit, baſilicam aut medianam ſi dicta lateat è directo ipſius lateris laborantis; ſimul enim euacuat, reuellit, necnon diuertit, partitis autem uicibus id fiet potiſſimum ſi uires ſint debiles, nec plethora adſit.

Cliſteres clementes iniiciantur ſi adſtricta ſit aluus, vel eorum loco ſuppoſitoria.

Ligaturæ, necnon

Frictiones, fotuſque calidi artuum.

Cucurbitulę hipochondriis inguinibuſq; affixę, hinc etiam humeris, in ſenibus pueriſque magis quam ſanguinis miſſio commendatur, niſi vires ſint validæ.

Sanguiſugæ etiam apponentur ſi vena non appareat, potiſſimum quidem in pueris, caudaque earum abſcindetur, vt plus ſanguinis ſanguiſugæ proliciant.

PRAEPARANTIBVS.

Sir. violatus, de iuiubis, capillorum Veneris, addendo ſaccharum uiolatum, melius enim ſputum educit, poſtea ét parum mellis addemus.

Sir. glicirrhizæ cum aqua hordei.

Aqua ſaccharata, cui cinnamomi etiam aliquid addetur.

Aqua endiuiæ, hordei cocti.

Decoctum hordei, violarum, glicirrhizæ, iuiubarum, ſebeſten, cardui benedicti, ſirupis dictis additis, ad ſitim remittendam, ad detergendum & incidendum præſtans eſt potus.

VACVANTIBVS.

Diaprunum lenitiuum.

Diacatholicum, diaphœnicum.

Sir. roſarum laxatiuus.

Agaricus cum decocto pectorali.

Rhabarbarum cum manna & ſir. glicirrhizæ.

Caſſia nouiter extracta.

Cliſtere potius quam purgatorium medicamentum conuenit

nit ex decocto cõmuni, oleo violato, camomelino, caſſiã extracta.

Si materia aliqua præter ſanguinem peccet, conueniẽti medicamento educatur. Diligentiſſime autem hic obſeruandum, ne validum medicamẽtum purgans offeramus, & potiſſimum ſi aliquibus indiciis augurari liceat materiã ad huc fluere. Omnino autẽ hic abſtinebimus ab elleboratis, ſcammoniatis, aliiſque huiuſmodi medicamentis validis; multi equidem inde periere; contingit enim virtutẽ multum inde debilitari: ſanguis præterea magis vt fluat, huiuſmodi purgante medicamẽto irritatur. Si autem a catarrho malum oriatur, aut ſi verſus hypochõdria dolor vergat, aut ſi in inteſtinis, aut ventriculo aliiſve partibus vicinis copiã humorum, a quibus ipſe morbus incrementum ſumere poſſit, ſubſiſtere intelligamus, tunc conuenienti leniente medicamento has partes exonerare licebit, aut clyſterio. Ante ſeptimum tamen diem deiectorium medicamentum non offeremus; periculum enim eſt ne ſputa inhibeamus, quæ omni ratione promouere debemus. Et ne ſeptimo quidẽ die peracto, admittemus deiectorium medicamentum, ſi corpus ſit admodum extenuatum, febriſque fuerit vehemens, magis enim colliquabit corpus quam humorem peccantem e loco affecto educet.

FACILITANTIBVS *ſputum, quæ via eſt accommodatiſſima, vt materia pleuritidis educatur.*

Syr. iuiubarum, glycyrrhizæ, violarum, cum duplo aquæ hordei ad quartum vſque diem imperabitur: tunc paulatim imminuemus ſyrupum violarum, & increſcet ſyrupi glycyrrhizæ quantitas.

Syr. ziziphorum.

Saccharum violatum, Candum, pillulę albæ.

Diapenidium, diatragacanthum frigidum cum iulebo violato; cui tãdem etiã addetur diaireos Salomonis parum.

Lohoch de pino, lohoch ſannum.

Decoctum ficuũ, hordei, violarũ, ziziphorum, glicirrhizæ; cui addemus ſyr. glycyrrhizę poſt tertiũ vel quartũ diẽ.

Diabugloſſatum prædictis, permiſcebitur pro cordis cõfortatione.

Vnguentum ex oleo uiolato ad quartũ diem pręſcribetur.

co

eo autem pectus vngetur;poſtea addemus oleum amygdalorum dulcium,liliorum,camomelinum : aut ſolo vtemur oleo amygdalorum , poſtea addemus etiam puluerem ireos,aut hyſſopi.

Ab aſtringentibus hic abſtinebimus medicamentis, eorumq; loco digerentibus,& quæ partẽ tenſam relaxare poſſunt,vtemur:id quod oleum violarũ optimè inter reliqua hic præſtat;præterea caloris acrimoniam optimè remittit: pro varietate autem temporis hoc variabimus.

DIGERENTIBVS *reſoluentibuſque reliquias,ſuppurationemq; prohibentibus;hinc enim periculum ne a ſanie Vlcus pulmonum,& hinc phthiſis oriatur.*

Diahyſſopus.Prædicta ſputum promouentia.

Fomentum ex vino albo in quo decocti ſint flores camomillæ,meliloti;radices althææ, ſemina lini , fœnugræci, furfures,anethum,hyſſopus,folia violarũ,maluæ. Veſica decocto ex parte impleatur,in flatibus quidẽ multũ emolumenti habet in principio ſi adhibeatur, ſi vero ſanguis huius mali cauſa fuerit, potius augebitur malũ:quare in principio non niſi cautè eo vtendũ,poſtea vero liberius.

Vnguentum dialthææ,cui pul.ireos modicum addetur.

Vnguentum ex oleo camomelino,pinguedine gallinæ,oleo amygdalorum dulcium,violarum,radice ireos.

Braſſicæ folia iuxta ignem quaſi areſcant,laterique vbi butyro illita erunt,ſuperponantur.

Cataplaſma vel emplaſtrum fiat ex fomentorum materia, oleo amygdalorum dulcium,liliorum,lini, camomelini, mucilagine,ſeminum lini,fœnugræci,althææ,maluæ, quibus inſpergere licebit nonnihil pul,ſinapi, naſturtii , vbi iam lateri accommodari decretum erit.

Sint mollia,actuq; calentia,atque tenuia omnia quæ lateri admouentur,cumque refrixerint,remouenda ſunt.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in PLEVRITIDE *cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO PLEVRITIDIS. ℞ hordei mundi m.i.foliorũ maluæ,mercurialis,violarũ an.m.i.ſ.pruna damaſcena

numero xij. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad ℔. j ſ. colaturæ addatur caſſiæ recenter extractæ, ſacchari rubri ana ℥. j. olei violarum, lini ana ℥. j. ſ. vitellum oui, fiat *Clyſtere* emolliens, alternis diebus iniicitur.

℞. ſyrupi de iuiubis, glycyrrhizæ ana ℥ j. ſ. ſyr. violati vnc. j. aquarum vngulæ caballinæ vnc v. decoctionis hordei, ficuum, capillorum Veneris vnc. vj. fiat *Iuleb*.

℞. ſyrupi violacei, glycyrrhizę, acetoſi compoſiti ana vnc. j. aquarum ſcabioſæ, vngulæ caballinæ, decocti hordei mundi ana vnc. iiii. fiat *Iuleb*.

℞. hordei mundi m. iij. paſſularum mandatarum vnc. ij. glycyrrhizæ raſæ vnc. j. hyſſopi, vngulæ caballinæ ana m. j. ſeminis aniſi, lini, melonum ana ʒ. j. florum cordialium p. j. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad ℔. ij. colaturæ addantur ſyrupi violati vnc. iij. fiat *Ptiſana*.

℞. ſyrupi violati, glycyrrhizæ, oxymellis ſimplicis an. vnc. ſ. diatragacanthi frigidi, ſacchari cãdi an. ʒ. iij. fiat *Lohoch*.

℞. caſſiæ recenter extractæ, diacatholiconis ana vnc. ſ decoctionis communis q. ſ. fiat *Hauſtus*, detur manè.

℞. caſſiæ recenter extractæ ʒ. vj. diapruni ſolutiui ʒ. ij. rhabarbari electiſſimi ℈. ſ. ſyrupi violati vnc. j. decocti hordei vnc. iij. fiat *Hauſtus*.

℞. agarici albi & leuis ʒ. ii. rhabarbari electi ℥. ii. ſ. ſpicæ gr. 12. infundantur in vnc. v. iuſculi carnium, colaturæ addãtur diacatholiconis ʒ. iii. ſyrupi violati vnc. j fiat *Hauſtus*.

Rec. ſacchari violati vnc. j, manus Chiſti perlati ʒ. vi. ſacchari candi vnc. ſ. ſp. diatragacanthi frigidi ʒ. ii. ſ. ſyrupi violati q. ſ. fiat *Linctus*. Aut ſaccharum candum, necnon violatum in ore detineat, aut diapenidion.

Rec. ſyrupi de iuiubis, violarum, glycyrrhizæ an. vnc. j capillorum Veneris vnc. ſ ſacchari candi ʒ. vj. fiat *Lohoch*; incraſſans ſputum, ſi ſua tenuitate illudat.

Rec. ſyrupi glycyrrhizæ, de hyſſopo, acetoſi ſimplicis an. vnc. i. oxymellis ſquillitici ʒ. vj. fiat *Lohoch*, quo vtetur ſi ſputum ita craſſum viſcidum ſit, vt ea ratione difficulter extũdatur. Iuſcula carnium quoque cum ſaccharo ſæpiuſculè dẽtur, optimè enim ſputum promouent.

Rec. diaireos ſimplicis, pillularum bechicarum ana vnc. ſ diatragacanthi frigidi ʒ. iij. ſacchari candi, ſucci glycyrrhizæ ana ʒ. ij. ſ. ſyrupi violati q. ſ. fiat *Linctus*, coquit & expurgat;

gat;eius portionem cum bacillo glycyrrhizę lambendo trãſ mittat paulatim æger.

Rec olei violarum,amygdalorum dulcium ana vnc. 1.ceræ & croci parum, fiat *Vnguentum*,hinc tempore cũ magis reſoluere conſilium eſt,addemus radices liliorum alborum hyſſopum,oleum camomillæ.aut ſic:

Rec.vnguenti pectoralis,olei lini, amygdalorum dulciũ, pinguedinis capi ana ℥.ii olei camomelini ℥.iii. croci gr. ij. ceræ q.ſ. fiat *Linimentum* In principio autem mali.

Rec.olei violacei vnc.j.amygdalorũ dulcium vnc.ſ. linei pãni iis imbuanť quibus locus vngatur,faſciaq; firmentur.

Rec.olei amygdalorum dulcium,Keirini,liliorũ,vnguenti dialthææ ana vnc.ſ.pinguedinis capi,butyri recentis non ſaliti ana ℥.ii. ceræ & aceti parum,fiat *Linimentum*.

Rec radicum liliorum,florum camomillæ,meliloti,roſarũ rubrarum, foliorum maluæ,ſcabioſæ ana m.i. furfurum, ſeminum lini,fœnugræci ana m.i.ſ.coquantur in aqua q ſ.pro fotu,ſpongiaque aut veſica porcina porcina lateri accommodentur dolenti, panno lineo lateri prius ſuperpoſito , ne locus nimium madeſcat.

Rec.olei violacei,amygdalorum dulcium ana vnc. ſ. camomillæ,butyri maialis,vnguenti dialthęæ ana ℥.j.olei anethini,liliacei ana ℥. iii. radicum ireos ℥. j. ceræ parum ; fiat *Vnguentum* mollis conſiſtentiæ.

℞.olei lini,camomelini,violarũ an.q.ſ.pro *Fomentatione*.

Rec.radicum ireos,enulæ campanæ ana vnc.j.radicũ althææ ℥.vj thymi, vngulæ caballinæ,ſaluiæ,hyſſopi, betonicæ ana m.ſ.coquantur in aqua q.ſ ad tertiæ partis conſumptionem,colaturæ adde mellis deſpumati q ſ.fiat *Iuleb* . lenit,coquit atque educit materiam mali,maximeque verſus declinationem conuenit.

Rec.ſeminum cumini vnc.i.roriſmarini,hyſſopi,origani ana m.i.ſalis torrefacti m.j.ſ furfuris frixi m ii.conſpergantur vino albo tenui dum friguntur,fiat *Sacculus* qui dolenti loco calidus ſuperponatur verſus ſtatum. In vino calente immergetur vbi refrixerit, ſicq; iterum applicabitur, linteoliſque calentibus calor conſeruabitur ; cauendum enim diligenter ne frigeſcant ad mota lateri.

Rec.maluæ,biſmaluæ ana m.i,florum camomillæ,meliloti,arthemiſiæ ana m.ſ. hyſſopi p.ii.abſinthii.p.i.radicum al-

thææ vnc.ſ. fiat decoctio in aqua q. ſ. ad ſpiſſitudinem, piſtẽtur in mortario, addaturque farina hordei vnc.i.ſ. farinæ ſeminis lini vnc.i. pinguedinis capi, butyri ſine ſale ana vnc.ſ. olei camomelini q.ſ. fiat *Cataplaſma*.

Rec. radicum althææ vnc.i. florum camomillæ, anethi an. m.i farinæ hordei, ſeminum lini, fœnugræci ana vnc.j. ſeminum aniſi vnc.ſ. coquantur in aqua q.ſ. ad mollitudinem, piſtatis in mortario conuenienter, addatur olei camomelini q.ſ. fiat *Cataplaſma*

Rec. ſyrupi violacei vnc.i. papauerini vnc.ſ. decocti hordei vnc.iii. detur ſub noctem ſi vigiliæ multum perturbent. Vnguentum pro temporibus atque fronte fiat cum oleo violarum, necnon populeonis.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Ne incrementum ſumat, omnium primò aluus clyſterio abluatur, eiq; reiecto vena incidenda erit vti prædictum eſt, complementum morbi; hoc equidẽ remoratur. Hinc clyſteribus lenioribus, cucurbitulisque hypochondrijs affigentur, ligaturis, frictionib. ſuppoſitorijs materia ad partem affectã ruens auertetur, complementumq; morbi prohibebitur. Materia quoq; ſi magna copia grauet corpus, aut furioſa ſi fuerit, aut ſi nondum fluxa ſit in partem affectam, furioſa modo tamen ſit, dolorque ad inferiorem thoracis partem vergat, leni aliquo purgante medicamento vacuabitur etiam ante digeſtionem, vt augmentum morbi, eiuſdẽq; complementum inhibeamus, quod omni ratione prohibere debemus. Demum materia pleuritidis quæ in pulmones exudat, natura obediens reddetur cum ijs quæ thoraci familiaria ſunt, quæq; ſputum promouere poſſunt. Prædictis autem ſi ſuppurationem materiei prohibere non poſſimus, ea quæ pus efficere poſſunt præſcribentur. In quem finem bibet decoctum ficuũ, dactylorum, hordei, radicum liliorum, maluæ, ſeminum naſturtij, lini, fœnugraci, ſinapi, glycyrrhizæ, paſſularum. Fomentationes fiant cum decocto maluæ, althææ, ſeminum fœnugræci, lini, cydoniorum, ficuum. Cataplaſma fiat cum malua, althæa, ſemine lini, fœnugræci, cydoniorum, dactylis, ficubus, butyro, melle, adipe gallinæ, anatis, porci. Maturationem factã eſſe poſtquam ex febris doloriſque remiſsione, necnon ex grauedinis incremento circa locum affectum, intellexerimus; tunc data opera tuſsiet frequenter, idq; hora vna interiecta, & in latere affecta potius

decum-

decumbet quàm ſano. Titillabit interiora palcidè digito vel calamo, ita vt ad vomitum ſolummodo irritetur, non vomat tamen. Abſceſſu rupto, propinabimus aquam mellis, aut ſacchari, aut aquam hordei cum ſyrupo de hyſſopo, mundificandi gratia. Fomentabimus partem affectam cum decocto hyſſopi aut calaminthæ. Vngemus pectus oleo lil.orum, camomillæ, puluere ireos. Dabimus iuſculum antiqui ſaponis in quo coctus ſit hyſſopus, capillus Veneris. Demum quæ conſolidare poſſunt, propinabimus, vt eſt lac caprarum, & alia quæ in capite De ſputo ſanguinis dicentur. Pleuritis autem ſi fuerit non vera, tunc quæ leniter reſoluere poſſunt, imperabuntur. ℞. florum camomillæ m. j. ſ. foliorum rutæ, anethi, violarum, maluæ ana m. j. coquantur in aqua ad tertias, ſpongia magna immergetur liquori calēti, laterique dolenti applicetur, mediante panno lineo calente, vt calor diutius conſeruetur. hoc multoties repetetur, ſingulisque vicibus nouo panno calente, concludatur ſpongia dum apponitur. Ab vlteriori autem operatione excuſabimus ſi corporis abſit plenitudo, & ſi materia q̃ dolorem excitat, ventoſa fuerit, & ex pauca humoris quantitate conſtiterit atque ſubtili. In eundem finem ſacculus poterit applicari ex ſale, milio, furfuribus. Aut tale cataplaſma, ℞. florum camomillæ, meliloti ana m. j. foliorum rutæ, maioranæ, nepitæ ana p. j. ſeminum aniſi ʒ. ij. baccarum lauri ʒ. iij modicè coquantur: hinc piſtentur addendo mellis q. ſ. fiat Cataplaſma *Aut emplaſtrum fiat ex oleo camomelino, pice nauali. Cucurbitulis etiam euocare foras optimè poterimus materiam mali.*

Methodus pro cognitione SPVTATIONIS SANGVINIS INSERVIENS.

SPVTVM SANGVINIS ſeu cruenta ſpuitio, eſt quælibet ex ore ſanguinis excretio. Eſt autem hic affectus ſæpe cauſa morborum peſſimorum lōgorumque. Variis autem ex locis contingit ſanguinem reiici, vti ex ſubſequentibus intelligi poteſt. Obſeruandum autem hic erit diligēter

num ſanguis antea fluere è naribus conſueuerit;illinc enim ſæpe in ventriculum,fauces,interdum etiam in pulmones ruere contingit,ſed plerumque concreſcit, & in grumum tranſit. Si itaque ſanguis ſpuatur, neq; ſanguinis fluxus narium præceſſit,è parte aliqua ſubiecta prouenit, quod peculiaribus ſignis, vt ſequitur,innoteſcet.

PARS AFFECTA. A gingiuis atq; ipſo ore ſæpe redditur ſanguis ſputo,tuncq. eſt ſanguinei coloris, eiuſq; pauci expuitio, idq; ſine tuſſi;ſolutio quoque continui hic ſæpe ſenſui manifeſta eſt. Si a faucibus aut gurgulione proueniat,tunc ſcreatu reiicitur,non tuſſi,ſolutioque continui apparet in locis dictis,ſi lingua deprimatur Si verò a capite deferatur,capitis præceſſit grauitas & dolor, auriumq; ſonitus,venæ frontis ſunt elatæ,in ore quidam ſenſus caloris, ſanguiniſq;, & iuxta palatum titillatio quædam percipitur ſi in guttur irruat, vnde cum frequenti ſcreatu etiam reiicitur. Sæpe etiam cupiditas tuſſiendi,abſq. multa tamen tuſſi eſt Si vero a pulmonibus deferatur, tunc ſanguis erit ſpumoſus atq; floridus;ſemper quoq tunc cum tuſſi frequenti, citraque dolorem reiicitur,idq per interualla. Quotieſcunque autem ſanguis reiicitur,propterea ꝙ rupta eſt vena aliqua magna,tunc magna copia extunditur,etiam nulla nota bili præcedente cauſa,quaſique vomitu propellitur. ita, vt aliquando etiam eo pelues impleantur. Si verò effundatur propter venæ alicuius in pulmone eroſionem,quæ ſæpe ab acri humore deſtillante fit,tunc ſenſim, & per modica interualla,minuſq; copioſè profunditur,niſi magna aliqua vena ſit eroſa;tunc enim copioſe etiam profunditur,eſtq; hoc periculoſum magis. Solet tunc tuſſis fieri ſicca atque magna. Sputum fit purulentum vel ſubcruentum, prauiq. fit coloris atque odoris. Febris hic quoque concurrit. Aliquando etiam pulmonis pars aliqua putrefacta reiicitur tuſſi, eſtq. illud omnium certiſſimum indicium propriam pulmonum ſubſtantiam eſſe vlceratam. Subinde etiam ſanguis reiicit ſputo ex venæ ſolius apertura, vt in calidiore humidioreq. victus ratione accidit,tunc in parua quoque quantitate in principio reiicitur,eſtque tenuis rubeuſque. Si vero à thorace,pectoreve reiiciatur,minimè eſt tunc ſanguis ſpumoſus, ſed nigricans ac grumoſus,quem colorem aliquando quoq. conſequitur in pulmonibus,dum è naribus eò deuolutus in

grumum

grumum concreuit. Interdum etiam fœtidus, aliquando pu ri eſt permixtus, & tuſſi reiicitur magis valida atque frequẽ ti, eò quod neceſſum ſit vt ad pulmones trahatur antequã per aſperam arteriam propellatur, in pauca autem quantitate etiam reijcitur, idque non abſque thoracis dolore. Si ab aſpera arteria prodeat, id cum aliquali fit dolore, ſanguis quoque paucus, ruber, caliduſq. cum parua tuſſi reijcitur. Si a ventriculo deferatur, id fiet abſque tuſſi, & cum vomitu, eritque non multus, eò quod paruæ venæ ſint in ſtomacho. grauitas in ſtomacho etiam percepta fuit. Si verò ab hepate deferatur, ſplene vel ventre, dolor grauans has partes turbauit, vomitione tunc ſanguis redditur. Maiorem au tem quantitatem ipſo ſtamacho, reliquæ ſolent conferre partes Obſcuri quoque coloris erit, ad nigredinem enim aliqualem vergit. grumoſus inſuper nonnihil erit, potiſſimũ tamen ſi a ſplene eructetur. Diligenter itaque priuſquam re media inſtituantur, proprii reiectionis modi ſingularum prædictarum partium obſeruandi ſunt. Eſt autem cruenta ſpuirio, ſymptoma pertinens ad exiens mutatum toto, ge nere præter naturam.

SIGNA ipſius affectus, partiumq. affectarum ex præ dictis patent.

CASVS. Fit frequentius a plenitudine, & a ſanguine peccante in quantitate, multitudine nimirum, hinc enim oſcula vaſorum reſerari cótingit, cuius ſigna ſunt, bona cor poris habitudo, alimentorum calidorum, vinique immoderatus vſus, menſium ſuppreſſio. nullus autem tunc incidit dolor, ſed potius corporis alleuiatio ſequitur, grauitaſque eiuſdem anteceſſit, tuncque paucus eſt, necnon floridus, ſpu moſus, rubeuſque. Mulieres aliquando abſque vllo tabis pe riculo hac ſanguinis profuſione in menſtruorum ſuppreſſio ne leuatæ ſunt. Sæpe quoque ex laboribus, caſu, valido clamore venam pulmonum rumpi contingit, ſanguinem que hac ratione profundi. Interdum etiam fit propter vaſo rum eroſionem, tuncque ſanguinis reiectio fit paulatim vt prædiximus, & per modica interualla & non confertim, prę ceſſit acris deſtillatio. Si quoque purulentus ſit ſanguis, ma gis certe in pulmonibus aliquid exulceratum eſſe ſignificatur, vti ſi pars aliqua venæ vel arteriæ pulmonũ reiiciatur, certum eſt eaſdem pulmonum partes exeſas eſſe.

PROGNOSTICA. A pulmone vlcerato plurimū impendet periculi, cum inde ſuppuratio & tabes certò expectanda ſit, ratione enim continui motus, conſolidari non niſi difficulter poſſunt pulmones: adde quod in ſpongioſo membro ſanies firmius hæret, ita vt non niſi magna cū difficultate educi poſſit, eaq. ratione maiorem acredinem cō trahit, magiſque pulmonem exulcerat, vnde anhelitus impeditur, calor incrementum ſumit, corpuſque tabeſcit. Vena autem pulmonum aperta aut rupta, ſperare quidē licet etiamſi ſanguis copioſè profundatur, modo ſubſtantia pulmonum integra, ſit tabis tamen periculū ſignificatur, ſi ſan ſanguis qui ex venæ ruptura in pulmonum ſubſtantiam illapſus eſt, ibi detineatur, ſicque inflammetur & putreſcat; pulmonum enim ſubſtantiam tandem corrūpit & exulcerat Periculum quoque eſt ex venæ magnæ ruptura aut apertura, ne ſanguinis multitudine cor ſuffocetur, aliquando. n. tanta copia inde profunditur ſanguis, vt etiam pelues, magnaque vaſcula breui tempore impleta fuerint. Sanguinis ſputio ſi ex pulmonum eruſione ortum habeat, incurabilis eſt. Si ex thorace ſanguis profluat, minoris eſt periculi quā ſi ex pulmone id fiat. Sputum ſanguinis ſuccedens ſputo ſaniei, ſignificat vlcus pulmonis. Sanguinis ſputum diu durans in tabem tranſit. Sanguinem ſputo qui reiiciunt, dum infirmo lateri incumbunt, impenſius id facere ſolent. Non ſemper tamen timendum eſt ſanguinis ſputum, cum præſeruet ſubinde viſcera interna, iecur nimirum aut ſplenem ab apoſtemate.

Methodus pro curatione SPVTATIONIS SANGVINIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AEr ad frigidum ſiccumq. parum declinet. Vitet ſolares radios, ventum Meridionalem, atq. lucentem focum. Cibus ſit refrigerans, ſiccans atque aſtringens, imò viſcoſa ſint

ſint atque glutinoſa, ſi a ruptura alicuius venæ in pulmonibus fiat, vt lac, pedes vitulorum, ſuum, hædorum, gluten piſcium. Conueniunt carnes gallinarum, columbarum, cuniculorum, capreolorum, perdicum, phaſianorũ auicularum, piſces ſaxatiles; cancri quoque fluuiales. Sit quoque parua cibi quantitas.

Potus ſit vinum aut aquoſum, aut aqua roſata dilutum. aliquando etiam detur vinum rubellum aſtrictorium, ſi vires imbecilles ſint. Lac caprinum bibat.

Exercitium fugiat omne, cuiusque loco quies imperetur. Spiritus leniter ducatur, magna equidẽ reſpiratio offendit.

Somnus cõuenit nocturnus moderatus, nequaquã diurnus.

Excrementa alui reſpondeant indies arte aut natura. A Venere abſtineat.

Animi perturbationes vitet, & potiſſimum iram.

PRAEPARANTIBVS.

Sir. de ſucco acetoſæ.

Sir. violarum, roſarum.

Sir. mirtillorum, cidoniorum.

Succus granatorum, omphacini.

Aqua acetoſæ, roſarum, ſolani, plantaginis, portulacæ.

Bilis feruorem hæc leniunt, ſanguinis quoq; fluorem aſtrictione ſua inhibent.

VACVANTIBVS.

Rhabarbarum cum aqua plantaginis.

Mirobalani citrini, chebuli.

Caſſia.

Turbith cum zinzibere.

Hæc pituitoſos humores ſanguini permiſtos, necnon biliosos acreſque, a quibus ſæpe venarum fit apertura, & aliquando etiam eroſio, & per conſequens etiam ſanguinis ſputum purgant.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio fiet internæ, aut medianæ, bis aut ter autem inſtituetur in die, parumque euacuabitur ſi iam bona ſanguinis quantitas ſit excreta: contra vero ſi recens malum ſit, & ſi vaſorum adſit plenitudo, parumque ſanguinis excreuerit, & ab vlcere ſit immunis, liberius euacuabitur. ſecabitur autẽ vena in eo latere in quo occaſionem mali eſſe veriſimile eſt, ſiue ob aperturam aut rupturã ſanguinis

his effuſio fiat. Malleóli verò vena aperietur ſi à mēſium ſuppreſſione ortum habeat.

Cucurbitulæ natibus, coxis, inguinibus, hypochondriis, hepatiſque regioni affigentur.

Frictiones infernarum partium dolorificæ, & ligaturæ paululum ſupra genu, vel malleolos, necnon ſupra cubitum & brachia fient.

Fotus earundem partium fiet ex aqua calenti, tam enim calor quàm dolor attrahit.

Sanguiſugæ pectori apponentur.

Hæmorrhoidum prouocatio fiat, aut menſtruorum.

Vena aperta vel rupta, præſentibus remedijs ſummopere ſanguinis impetum auertere debemus.

SISTENTIBVS *ſanguinis motum, & vaſorumque ora contrahentibus, tenuitatemque ſanguinis atque humorum incraſſantibus.*

Trochiſci de terra ſigillata cum aqua plantaginis, de ſpodio cum ſyr. cydoniorum plurimum iuuant.

Athanaſia, phylonium Perſicum, Romanum.

Syr. granatorum, myrtinus, cydoniorum, roſatus.

Saccharum roſatum, conſerua roſarum antiquarum.

Diacydonium.

Cornu cerui vſtum, corallum album vſtum, terra Lemnia, ſigillata, ſemina cydoniorum, myrtillorum.

Bolus Armenus, malicorium, balauſtiæ, ſuccus ribes.

Maſtix, tragacanthum, gummi Arabicum.

Plantago atq; portulaca magnarū ſunt virium in hoc malo.

Centinodium, decoctum hordei cum ſyr. roſato, cydoniorum, de roſis ſiccis, ſaccharo roſato.

Vinum ſaluiatum, portulaca commanſa ore diutius.

Diatragacanthum frigidum.

Loch è lapide hæmatite, bolo Armeno, balauſtijs, malicorio, myrtilis, maſtiche, tragacantho, corallo, gummi Arabico, cornu cerui vſto, amylo, terra Lemnia, conſerua roſarum, diatragacantho frigido, ſyr. violato.

Fomentum fiat cum aqua ſcabioſæ, & vino aſtringēte, oleo roſato, cydoniorum, myrtino.

Vnguentum ex oleo cydoniorum, myrtilorum, roſarum, amygdalorum dulcium, camomelino.

Siſtunt ſanguinem fluentem hæc aſtrictione ſua, & bilis

quoque

quoq; vim obtundunt, vlcus denique vſu glutinant, & catarrhum tenuem incraſſant & obtundunt; quæ aliquandiu continuabuntur, etiamſi fluxus ſit ſuppreſſus; facilè enim repetere ſolet. Sumuntur autem hic omnia actu frigida. Addenda quoq; ſunt aliqua quæ tenuium ſunt partium, eò quod eorum vis nõ admodum penetrat, vt eſt cinnamomũ, ſpica. Cauendum quoque a medicamentis nimium aſtringentib. aut refrigerantibus, cum ſanguinem intro in pulmones impellant, ſiſtantque; vnde eius putrefactio, pulmonumque vlcera ſequuntur inſanabilia. Ante vſum autem auertentium iſtis nequaquã vtemur extrinſecus; periculum enim eſt ne ſanguinem intro in pulmones propellant, cum magna inde venarum internarum repletio, tumefactioque ſequatur.

CORRIGENTIBVS *ſymptomata grauia*.

Oxymel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum.
Oxycratum, ſeu aqua aceto ita permixta, vt bibi poſſit, in principio potiſſimum mali plurimum iuuat, ſi grumi obhæreant ſanguinis concreti.
Diacucurma, theriaca cum aqua ſcabioſæ.
Coagulum leporis celebre medicamentum, cerui, hędique.
Mummia.
Succus ſaluiæ cum ſaccharo roſato.
Aqua oxalidis, ſaluiæ, ſcabioſæ.
Theriaca vnius anni.
Phylonium Romanum cum ſucco polygonij.
Syr. papauerinus, violarum.
Semen papaueris albi.
Cortex radicum mandragoræ.
Iuſcula carnium expreſſa.
Diarhodum abbatis.
Aromaticum roſatum.
Prima ſanguinem concretum ad exitum adiuuant, ſequentia tuſſim ſedant, ſomnumque accerſunt. Poſtremo ordine poſita, vires reſtaurant.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in SPVTATIONES SANGVINIS, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO SPVTATIONIS SANGVINIS. ℞. ſyrupi myrtini, de portulaca, cydoniorum, violati ana ℥. j. boli Armeni

meni,lapidis hæmatitis vſti ana ʒ.j. ſ.aquę portulacæ,plantaginis,burſæ paſtoris ana vnc.iiii miſceantur,fiat *Iuleb*: detur quatuor vicibus actu frigidum.

Rec.hordei mundati,roſarum ſiccarum ana m.ij. ſeminũ plantaginis ʒ.j. coquantur in aqua q.ſ.ad tertiæ partis conſumptionem,colaturæ vnc iiii addatur ſacchari roſacei ℥.ſ. ſirupi de roſis ſiccis vnc.j fiat *Potus* quo familiariter vtatur.

Rec.ſirupi papauerini,de roſis ſiccis ana vnc.j.ſ.cidoniorum vnc.j. aquarum burſæ paſtoris, plantaginis, violarum ana vnc iiii fiat *Iuleb*.

Rec. radicum & foliorũ plantaginis ana m.i. glicirrhizæ raſæ ʒ.ii. rhabarbari electi ʒ.j ſ. coquantur in aqua q. ſ.ad tertiæ partis conſumptionem: huius colaturæ accipe ℥.iiii. caſſiæ recenter extractæ,ſirupi violarum ana vnc.j.miſceantur,fiat *Hauſtus*,detur frigidum.

Rec.ſucci plantaginis,portulacæ,virgæ paſtoris,mille folij ana vnc j.ſ.ſirupi violati vnc i mittini ℥.ſ. boli Armeni, lapidis hæmatitis ana ℈ ſ.miſceantur,fiat *Potus* præſtans.

Rec.ſacchari roſacei veteris vnc. ſ.ſucci plantaginis, ſaluiæ ana vnc.j.ſ boli Armeni,philonij Romani,theriacæ recentis ana ℈.ſ.miſceantur,fiat *Potus*,aut eius loco theriacę recens propinetur, aut ſi antiqua fuerit, momentum opij permiſcebitur.

Rec radicum plantaginis vnc.j.ſ.portulacæ,poligonij an. m.j. fructuum rubi immaturorum, vuarum acerbarum ana vnc.j.ſ balauſtiorum vnc.ſ.glicirrhizæ raſæ vnc.j. coquãtur in aqua quantum ſatis ad tertiæ partis conſumptionem: colaturæ addatur ſacchari albiſſimi q. ſ. iterumque ad ſirupi conſiſtentiam coquatur, de quo capiat vnc.ii.cum ſucci plãtaginis & portulacæ vncia vna & media.

Rec. diatragacanthi frigidi, ſacchari roſacei veteris ana vnc.j. ſ. rob berberorum vnc. ſ.pillularũ de cinogloſſa ℈.ij. ſirupi violarum vnc.ii. ſ.fiat *Linctus*, ſæpius in die lambẽdo tranſmittat portionem ad pectoris regionem.

Rec.ſacchari roſacei vnc.i. terræ ſigillatæ, boli Armeni, mummiæ,roſarum rubrarum,rhabarbari toſti ana ℈.i.ſ.pulueris pulmonis vulpis exiccati,cinnamomi, lapidis hæmatitis ana ℈.ſ ſeminis plantaginis,papaueris;antheræ ana ℈.ſ. fiat *Puluis*:doſis ʒ.i cum aqua ferrata detur.

Rec.mororum rubi immaturorum & exiccatorũ ʒ. ii.cor-

nu cerui vſti ℥.ii. ſ.boli Armeni, ſeminum plantaginis ana ℥.i. trochiſcorum de carabe ʒ i.ſ.thuris, mirrhæ, maſtichis ana ℈.i. glicirrhizæ ʒ.i. miſceantur, fiat *Puluis*, detur ʒ.j. cum vino rubro aſtringente.

Rec. trochiſcorum de terra ſigillata ʒ.ii. trochiſcorũ de carabe ʒ i.ſ. pillularum de cinogloſſa ℈.i. cum ſirupo violarum, fiat maſſa *Pillularum*: detur ʒ.i. in aurora.

Rec roſarum ſiccarum m.i. granorum ſumach, mirtilorũ hipociſtidos ana vnc.i ſandalorum rubrorum, corticum malorum granatorum ana ʒ.iii. coquantur in uino auſtero q.ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Epithema*, quo pectus forinſecus irrigetur.

Rec. olei roſacei, cidoniorum ana ʒ.v. boli Armeni ℈.i. trochiſcorum de carabe ʒ.ſ. malicorii ʒ.i. fiat *Vnguentum* pro pectoris regione.

Rec. farinæ hordei, lentium, radicum ſimphiti ana unc.i. malicorii unc.ſ. foliorum ſanguinariæ, portulacæ, plantaginis ana m.i. coquantur in uino auſtero q ſ. ad mollitudinem hinc adde thuris, aluminis ana ʒ.i. ſ boli Armeni ʒ.ii. ſ. corallorum rubeorum ʒ.i. olei roſacei, mirtini ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*.

Rec. maſtichis, thuris ana unc.i. boli Armeni ʒ.iiii. ſ mũmiæ ℥.ſ picis & ceræ quãtum ſatis, fiat *Emplaſtrum* molle.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omniũ primò vena interna ſecabitur obſeruatis antea dictis. Deinde cucurbitulis, ligaturis, ſanguiſugis, frictionib ſanguinis motum auertemus. Hinc medicamenta quæ immodicè fluentem ſanguinem ſiſtere poſſunt, offeremus. Magis autẽ præſens remedium in potionib. quàm in localibus medicamentis eſt. Deinde quæ conglutinare partes diuiſas poſſunt, præſcribentur, potiſſimũ ſi ſanguis profundatur propter rupturã venæ alicuius ipſius pulmonis, antequã ſanies generetur: magna equidem cũ difficultate alioqui ſanabitur ſi in ſaniẽ atq; putredinem trãſeat ſanguis excretus antequam vena rupta fuerit conſolidata. Multum aũt in præſenti malo iuuare cõpertum eſt potum ex aceto, cui multũ permiſtum ſit aquæ; ſanguinẽ equidem infrigidat, & incraſſat, ſicq; a fluxu, & ne cõgeletur, prohibet; vix tamen eo quod tuſſim nonnihil moueat, admittetur, niſi cũ quæ tuſſim ſedare poſſint,

commiſceantur. Narcoticis autem medicamentis hic nequaquā vtemur in mali principio; ſed vbi fruſtra leuioribus remedijs vſi fuerimus, calamitatemque potius incrementum ſumere obſeruabimus, maiora auxilia adhibebimus, viribuſque conſtantibus narcoticis tunc vti licebit. Si autem a capite ad pulmonem ſanguinem illapſum eſſe ex colore aliqualiter nigricante intellexerimus, aſtringentia intro non dentur.

Methodus pro cognitione PALPITATIONIS CORDIS INSERVIENS.

PALPITATIO CORDIS eſt immodica cordis eleuatio atque depreſſio, & quidem moleſta, præterq; naturam, ab excretrice facultate id quod noxium eſt excludere nitente, incitata. In pulſu quidē naturaliter & ex ſeipſo cor mouetur; in hoc vero malo, quamuis a corde fiat ipſe motus, nequaquam tamen fit naturaliter, ſed ab excretrice facultate irritatur, & quodāmodo concutitur cor, mouetur queſquaſi tremulo quodam motu, cum ſe nuncdi latet, nunc contrahat, vt noxium vaporē, & id quod moleſtum eſt, diſſoluat atque excutiat. Operatio itaque motus qui in pulſu fit, naturalis eſt; qui vero in palpitatione cordis motus accidit, præter naturam eſt. Affectus autem hic nomen inuenit a parte affecta atque ſymptomate quo moleſtatur æger. A cardiaca paſſione plurimum differt palpitatio cordis; illa enim ipſius oris ventriculi affectus eſt, nequaquam autem cordis, vti hoc de quo nunc agimus malum.

PARS AFFECTA, eſt ipſum cor, quod cum pericardio afficitur aut primario, aut per conſenſum ſtomachi, matricis, inteſtinorū, lienis, hepatis, aut alterius partis, quod fit, cum in iis humores, aut vapores maligni latent, cordiq; inde communicantur, quod intelligitur per nocumenta earundem partium quæ adſunt aut præceſſerunt. Eſt autem palpitatio cordis, ſymptoma quod continetur ſub deprauato motu ipſius cordis, qui toto genere præter naturam eſt.

SIGNA.

SIGNA. Spiratio eſt exigua atq; rara, pulſus ipſe eſt inæqualis, cor ipſius ægri quaſi concuſſum, tremit & palpitat, ita vt id medicus etiam primo occurſu quaſi percipiet, modo manum cordis regioni applicet: facileque obſeruabit multum differre hanc motionem cordis, a vero pulſu cordis Totius quoque corporis arteriæ, potiſſimum tamē quæ iuxta iugulum ſunt, validè pulſant. In aliquibus quoq; tantus eſt tremor cordis, vt etiam panni qui pectus ab iniurijs externis muniunt, videantur ab aſtantibus ad motum cordis per interualla eleuari atque deprimi; ſubinde quoque ſonitum audire ſolent aſtantes ſatis manifeſtum.

CAVSA. Frequentiſſimè fit à flatuoſis, fumoſis, malignis, craſſis vaporibus atq; ſpiritibus in pericardio magna ex parte, aliquando quoque in ſinibus cordis concluſis, qui aut in corde generantur, aut aliunde importantur, nimirum ex hypochondrijs, in hypochondriaca melācholia, matrice, ventre, alijſque corporis partibus malè diſpoſitis; ex partibus enim prædictis facilè multi feculenti, fuliginoſique vapores per arterias in cor ſubeunt. Sæpe quoque fit ab aquoſo putridoq; humore, vrinæ ſimili, a quo malus odor quoq; efflorescit, qui maiori copia pericardio cōcluditur quàm vt cor liberè ſe dilatare poſſit. Ab ira, Venere, crapula, cibis flatuoſis, balneorum deniq; vſu, laboribuſq; validis hoc malum ſæpe irritatur, corporiſq; quiete remittitur, contingit equidē cor a prædictis cauſis irritari, tuncq; nititur id quod noxium eſt, valida pulſatione expellere. Poteſt idē malum naſci ex tumore aliquo aquoſo, ſanguineo, vel carnoſo in pericardio enato. Intemperies quoq; cordis calida vel frigida, huius mali cauſa eſt, vti ſubita quoque euacuatio, necnō impræegnatio idem incōmodum adducere ſolet interdum.

PROGNOSTICA. Quamuis nonnulli ab hoc ſymptomate liberati ſint per venæ ſectionem, victumq; extenuantē, abſq; medicamentorū ope; nihilominus permulti eorum qui poſt annum vel plures menſes eodē malo rurſus correpti fuerunt, ante ſenectutē morte præuenti ſunt; verū alij quidem per acutas febres, alij vero cum ſani degerent, ſyncope correpti, extincti ſunt; periculum enim repentinæ mortis impendet, ſi diutius ſuperfluequae affligat, crebroq; repētat. Hoc malum familiare eſt ſyncope correptis, quam ægritudinem & antecedere, & in quam etiam mutari ſolet.

rurſus

rurſus etiam iis quibus lien tumidum eſt atro fęculentoq; ſanguine,& qui hypochondriaca melancholia laborant,hoc etiam malo familiariter perturbari ſolent.

Methodus pro curatione PALPITATIONIS CORDIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ad caliditatem ſiccitatemque declinet,ſitq; ſuauiter olens.

Cibus. Carnes conueniunt pullorum,perdicum, caponum, gallinarum,vitulorum,quæ condiri poterunt ſiue elixentur, ſiue aſſentur, cariophillis, pipere, cinnamomo,fœniculo,hiſſopo, ſerpillo. Inter olera conueniunt ſerpillum,hiſſopus,maiorana,borago,fęniculum, ſatureia, meliſſa,pulegium.

Potus. Vinum conuenit dilutum aqua, in qua borago aut meliſſa eſt cocta.

Exercitium ſit moderatum.

Somnus quoque ſit moderatus.

Excrementa alui reſpondeant arte aut natura.

Animo ſit quieto; non conturbetur ira, aut męſtitia, gaudiove immodico.

PRAEPARANTIBVS.

Sir.acetoſus compoſitus, ſimplex,de duabus radicibus, de bugloſſa.

Sir. Bizantinus,glicirrhizæ, de praſio.

Mel roſaceum.

Oximel ſimplex,compoſitum, ſquilliticum.

Sir.de hiſſopo,de quinque & duabus radicibus.

Aqua betonicæ,praſij,ſcabioſæ.

Decoctum aniſi,fęniculi,galangæ,meliſſophilli, betonicæ, praſij, ſcabioſæ, fęniculi marini ſeu empetri, cariophillorum, macis.

Sir. de epithimo,de lupulis,pomis dulcibus.

Sir.

Sir. de fumaria, ſucco boraginis.

Aqua bugloſſæ, ſcolopendriæ, boraginis, fumariæ, meliſſæ, fœniculi.

Sir. uiolatus, acetoſus ſimplex.

De cichoreo cum rhabarbaro.

De ſucco limonum.

De ſucco acetoſæ.

Aqua lactucæ, uiolarum, bugloſſæ, roſarum, cichorei.

Prioribus utemur, ſi fiat a materia craſſa pituitoſaque; ſequentibus uerò, ſi a materia fiat melancholica, quæ frequẽ tiſſime quidem huic affectum adducere ſolet. Vltimo uero loco poſitis utemur, cum materia calida huius mali cauſa fuerit.

VACVANTIBVS.

Agaricus trochiſcatus.

Electuarium Indum, diaphœnicum.

Mirobalani kebuli.

Pillulæ de agarico.

Diacatholicum, confectio hamech.

Diaſena.

Pillulæ Indæ, de lapide lazuli, aureæ, aggregatiuæ, ſine quibus eſſe nolo.

Hiera ſimplex.

Mirobalani Indi, ſena, epithimus.

Sir. de multiplici infuſione roſarum.

Mirobalani citrini.

Rhabarbarum.

Venæ ſectio fiat in plethorico corpore ipſius baſilicæ in dextro brachio, ſi periculum ſit alicuius apoſtematis, aut ſi hæmorrhoidarum menſiumve ſubſiſtentium ratione fiat hoc malum, aut ſi ab aquoſis multis humoribus fiat pericardio concluſis; breui enim temporis ſpatio finire malũ ſolet. In ſiniſtro uero brachio inſtituetur uenæ ſectio, ſi a melancholia fiat, aut ſi uapores melancholici in cauſa ſint. Si uero id quod noxiam affert, ex inferioribus partibus illabatur, ſectio fiet ipſius malleoli.

Poſteriora conueniunt, dum a calidis humoribus ortum habet malum; priora uero, dum a frigidis pituitoſiſque oritur: medio uero loco poſitis utemur, dum a melancholicis fit humoribus. Purgantibus autem hiſce utemur medica-

mentis,ſi corpus fuerit cacochimicum,etiam ſtatim à principio ante præparantium vſum,ſi neceſſitas vrgeat, & cum a malignis multiſque fit humoribus aliunde tranſmiſſis,aut ibidem generatis; aut cũ materia multa ſubito ad cor ruit. Hinc per interualla humores præparabimus, rurſuſq; paulo fortioribus medicamentis euacuabimus.

A V E R T E N T I B V S *materiam, vaporeſque a corde.*

Venæ ſectio ipſius malleoli.

Clyſteres.

Cucurbitulæ.

Ligaturæ dolorificæ tempore acceſſionis ſolummodo.

Frictiones cum linteolis odoratis fient.

R O B O R A N T I B V S, *intemperiemque relictam corrigentibus.*

Diambra, confectio de granis tinctorijs, diarhod. abbatis, aromaticum roſatum,theriaca cum aqua bugloſſæ.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirificas hic habet vires.

Mithridatum,confectio de ligno aloes, electuarium de hiacintho,de gemmis,ſp lætificantis Galeni.

Diacinnamomum, diamuſcum dulce,dianiſum, diabugloſſatum,diaboraginatum, diamargaritum calidum, pliriſarcoticum.

Vinum Hippocraticum,ſuccus bugloſſæ,cortices citri conditi,ſeminaque,zedoaria,doronicum.

Moſcus,ambra,cariophylli,nux muſcata,galanga,amomum cinnamomum,macis,mentha,roſmarinus.

Auri laminæ tenues frequentiſſimè incaleſcant, totieſque extinguantur vino aliquo generoſo.

Epithema ex aqua boraginis,meliſſæ, maioranæ, ſp.diambræ,diamoſci dulcis, ligno aloes, ſeminibus citri, mace, cinnamomo,caryophyllis,nuce muſcata,vino aromatico.

Diarhodum abbatis, diamargaritum frigidum, diatrion ſandali.

Syr.de ſucco granatorum,acetoſæ,è perſicorum floribus.

Succus ribes,camphora,ſandali,coriandrum præparatum, ſuccus granatorum,limonum,pomorum odoratorum,cydoniorum.

Epithema è floribus nymphæ,roſarum.

Sac-

Sacculus ex prædictis, quibus addere licebit moſcum, ambram, flores bugloſſi.

Pomum odoriferum fieri poterit ex dictis, addendo ceram & labdanum.

Vnguentum ex oleo liliorum, amygdalorum dulcium, ſpicæ, croco, ligno aloes, mace, alipta moſcata, cera.

Meliſſa, bugloſſum, borago, corallum, margaritæ, ſmaragdus; hyacinthus, aurum, cornu ceruinum, vnicornu, ebur, os de corde cerui.

Prioribus, ſi cordis intemperies frigida in cauſa ſit; poſterioribus uero, ſi calida eam excitarit, vtemur. Vtrique autem malo conueniunt meliſſa, carduus benedictus, bugloſſum, aliaque quæ vltimo ordine ponuntur.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in PALPITATIONE CORDIS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO PALPITATIONIS CORDIS. ℞ radicum angelicæ ℥ iij ſ. bugloſſæ vnc. i. ſ maioranæ, meliſſæ, hyſſopi ana m. j. ſ. ſeminum aniſi, fęniculi ana ℥. iiii. cardui benedicti ℥. i. ſ corticum aurantiorum, limonum ana ʒ. i. florum cardui benedicti m ſ. ſenæ Alexandrinæ vnc. i rhabarbari ʒ. ii. ſ myrobalanorum citrinorum, Indorum ana ʒ. ii. ſ caryophyllorum ʒ. ſ coquantur in iuſculo carnium ad libram i. ſ. colaturæ adde olei amygdalorum dulcium, liliorum ana vnc. i, ſ pulueris diaſenæ ʒ i fiat *Clyſtere.*

Rec ſyrupi pomorum dulcium vnc. i. ſ. bugloſſæ, de corticibus citri, oxymellis ſquillitici ana vnc. i. aquarum boraginis, bugloſſæ, cardui benedicti ana vnc. iiii. fiat *Iulebus*: detur tribus vicibus in aurora.

Rec. ſucci boraginis, pomorum odoriferorum, cydoniorum, acetoſæ, è floribus perſicorum, granatorum ana ℥. ii. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat arte *Syrupus*: detur vnc. i. ſ cum aquæ cardui benedicti vnc. iiii.

Rec. radicum fęniculi, petroſelini ana vnc. i. zedoariæ ʒ. iii. roriſmarini, menthæ ana m i. florum cordialium m ſ. ſeminum cardui benedicti ʒ. i. aniſi vnc. ſ. agarici albi & lenis ʒ. ii. zinziberis ℈. i. ſ. polypodii quercini ʒ. vi. ſenæ Alexandrinę vnc. i coquantur in aqua q. ſ. ad lib i. ſ. colaturę adde

diatarbith cum rhabarbaro ℨ.vi. ſyrupi de ſucco acetoſę ℥. iii. fiat *Potio*: ſumat vnc.iiii.in aurora.

Rec. pillularum cochiarum, agarici trochiſcati, pillularũ de rhabarbaro ana ℈ i. trochiſcorum alhandal. gr.iiii. ſyrupi granatorum q. ſ. fiant *Pillulæ* ſex aut ſeptem numero; detur poſt primum ſomnum.

Rec. radicum angelicę, galangę ana ℨ ii. ſeminum aniſi ℨ.i.ſ. cardui benedicti ℨ.i. rhabarbari electi ℨ.i.ſ. agarici albi & leuis ℨ.ii. zinziberis ℨ.i.ſ. calentibus cineribus viginti quatuor horarum ſpatio macerentur in aqua cardui benedicti, fumarię & bugloſſę q ſ. hinc fortiter exprimantur, colaturę addantur ſyrupi de multiplici infuſione roſarum unc.iii. diacatholiconis ℨ.vii. fiat *Potio* pro duabus vicibus.

Rec. confectionis hamech, electuarii Indi maioris ana ℨ. iii.ſ. corticum myrobalanorum chebulorum ℨ.i.ſ. ſyrupi de epithimo, bizantiis ana unc.ſ. aquarum cardui benedicti, boraginis ana unc. ii. fiat *Hauſtus*, detur ſex horis ante prandium.

Rec. mithridati electi ℨ.i. radicum angelicę, theriacę andromachi ana ℈ i radicum zedoarię ſcrup ſ. uini hipocratici unc.iiii. fiat *Hauſtus*, detur die ſequenti in aurora ubi purgatus fuerit.

Rec. radicum angelicę unc.i. cariophillorũ ℨ i. cinnamomi ℨ.ii. ſ. in uino generoſo infundantur per aliquot horas, colaturę addatur ſacchari albiſſimi q ſ. ad dulcorandum: detur hauſtus tempore prandii & cęnæ per aliquot dies.

Rec. ſp. aromatici roſati, diacinnamomi ana unc.ſ. ſp. diamuſci dulcis, diambrę ana ſcrup ii. dianiſi, ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua boraginis, bugloſſę ana q.ſ fiat *Electuarium* in tabulis.

Rec. conſeruę bugloſſę, uiolarum ana unc.ſ ſp. diamuſci dulcis, theriacę veteris, electuarii de gemmis, diarhodonis abbatis ana ℨ.i.ſ dianiſi ℨ.i. cinnamomi ſcrup.i. ſacchari roſacei unc.i. ſir. de corticibus citri q ſ. ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam.

Rec. uini odoriferi unc.iiii. in eo diſſoluantur muſci gr. iiii. ambrę ſcrup.ſ. huius portio aliqua naribus attrahatur. fiat *Naſale*.

Rec. aquarum acetoſę, maioranę, roſarum, boraginis, bugloſſę, meliſſę ana unc.iiii. uini generoſi unc iii. ſp. electuarii

rii de gemmis,diamuſci dulcis , diambrę ana ℨ.i.ſ.ſandalorum ℨ.i.ligni aloes, maceris, doronici,croci ana ſcrup.ſ muſci gr ii.aceti guttas aliquot,fiat *Epithema*, quo tepente cor refocillabimus manè & ueſperi.

Rec. florum meliſſophilli,roſarum rubrarum ſiccatarum lauendulę, roriſmarini, boraginis, bugloſſę,maioranę ana m.ſ. foliorum lauri numero iiii. ſandalorum citrinorum,cariophillorum , maceris , corticum citri , cinnamomi , ligni aloes,oſſis de corde cerui,gallię muſcatę ana ſcrup ambrę, moſchi ana gr i.fiat *Sacculus* è ſerico, in quo ſuperiora inſinuantur , habeatque figuram piramidis, tempore vſus irrigetur aqua roſarum,bugloſſę,uino odorifero, cordique applicetur ad conſeruandum eius uires.

Rec olei nardini,liliacei, balſami ana unc. ſ.olei roſacei ℥.iii.ſeminis acetoſæ,nucis muſcatæ,cariophillorum,doronici,zedoariæ,macis an.ℨ.i.ſ.croci gr.iii.ceræ quantũ ſatis; fiat *Vnguentum*,quo cor poſt epithematis uſum inungetur.

Rec.olei liliorum alborum ℥.i.olei lateritii ℨ.i rad.angelicæ ſcrup.i aquæ uitæ & ceræ parum,fiat *Vnguentum* , quo ſpina dorſi inungetur calentibus manibus , ſecundum eius longitudinem.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo vena incidatur, ſi Vires aliaque prædicta admittant , & ſi ab humoribus inuicem permiſtis , Vaporibuſque fiat,id quod magna ex parte accidit. Demum ſi cacochymicum fuerit corpus,humores natura obedientes reddantur;hinc è corpore excludantur;interim caueat ſibi diligenter a medicamentis fortiter purgantibus. Demum materiam peccantem ad partes ignobiles deducemus ; id quod omnium commodiſſime fiet clyſteribus, necnon cucurbitulis , nonnihil quoque frictiones ad id adiumenti afferent. Poſtea roborabimus ipſum cor, intemperiemque emendabimus. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus ; modò Vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Si a vermibus hoc malum fiat,occidantur & expellantur , vti ſuo loco indicabitur. Si ab humiditate fiat in capſula cordis exiſtente ; non multum in quantitate peccante , utatur cibis bonum ſanguinem generantibus ; interim parce. Si per conſenſum

ventriculi fiat, ante cœnam detur ℈.j. ſ. hiera picra Galeni bis in ſeptimana. Eodem modo ſi per conſenſum alterius membri fiat, curetur illarum partium affectus omnium primo: hinc quæ cor corroborare poſſunt, propinentur.

Methodus pro cognitione SYNCOPES INSERVIENS.

SYNCOPE eſt præceps virium lapſus, malumque eſt morti finitimum, cum ſit ſolutionis initium ipſius naturæ. Solet autem Lipothymia præcedere Syncopen. Significat autem Lipothymia animi quidem defectionem, abſque ſudore tamen, frigeſcentibus tãtum extremis corporis partibus vna cum virium præcipiti lapſu; tuncque ſpiritus vel diſſoluti, vel aliqua ratione vitiati ſunt, facultate vitali nõ omnino diſſoluta exiſtente. Præter animales autem facultates, contingit quoque cor & vitales facultates, quæ aliarum facultatum fundamentum exiſtunt, in ſyncope ſemper oblædi, etiamſi primariò non laboret cor, vnde reliquæ etiam corporis vires ſeu facultates neceſſario offenduntur. Omnes equidem corporis partes peculiari cordis temperie actiones ſuas perficiunt; vnde ſi huius vires infringantur, reliquarum etiam ſequitur iactura atque detrimentum, actionumque priuatio.

PARS AFFECTA: eſt ipſum cor, id quod patet ex præcipiti omniũ virium lapſu, ex imbecillitate paruitateq; pulſus, ab extremorum frigiditate. Eſt autẽ ſymptoma pertinens ad actionem læſam omnium facultatum; omnium tamen primo vitalium. Contingit autem cor laborare aliquã do per ſe, cum videlicet nullus alius affectus anteceſſit, nullumque ſignum præceſſit alicuius alterius partis affectæ. Id autem accidit, aut propter magnam eius intemperiem, tũc autem ſubito non perit animal: aut propter vitioſum venenoſumve aliquem humorem. Subinde quoque fit propter inflammationem tumoremve ab aliquo alio humore excitatum, tuncq; plerunq; ſubitanea comitatur mors. Alias laborat per conſenſum alterius partis, & ſubinde quidem ob

conſen-

conſenſum quem habet cum ore ventriculi, diciturq; tunc ſyncope ſtomatica, id quod patet ex proprijs eius mali ſignis;& ſic de reliquis partibus intelligendum erit.

SIGNA. Magna ex parte facies homini mortui ſimilis fit,ita faciei color mutatur ad pallorem, cineritiumque, propterea ꝙ ſanguis intro ruat,extremæ corporis partes frigent,propter caloris exolutionem,ſudoremque reddunt ingratum,propter ſolidarum partiũ diſſolutionem. Anxietas ſuboritur atq; animi perturbatio,tandemq; animus deficit, ita vt corpus reſolutum,ſentiendi mouendique vi deſtituatur,in tantum,vt ſtans cadat, pedeſque, nec non brachia & manus plicabiles manent Spectrà noua malo inuadente viſui offeruntur,impotentia ſequitur ad loquendum,& pœnè reſpirandi facultas intercipitur,palpebrę concidunt,pulſus fit rarus,obſcurus,& quaſi abolitus,necnon formicans.

CAVSAE Syncopes ſunt frequenter vigiliæ immodicę,ira, triſtitia, magna anxietas, timor grauis, dolor acerbus febres acutę,prolixæ. Immodicæ corporis inanitiones per famem,ſudores,labores,vomitiones, ventris vacuationes ſanguinis profuſionem,per aquæ in hydrope vacuationem ſubito factam.Immodicę equidem hinc ſpirituũ euacuationes atq; reſolutiones fiunt,vnde non poſſunt,non fieri cordis maximæ euerſiones. Frequenter quoq; fit a copia craſſorum,crudorum,putridorum, acrium,mordaciumque humorum, quorum poſtremi aſſidua mordicatione vellicãt os ſtomachi;præcedentes vero vias ſpirituum ita obſtruũt, vt a motu intercipiantur,haud ſecus atque fit in reſpiratione prohibita, ſicque ſyncopen frequentiſſime inducere ſolent. Nec mirum eſt ſpiritus poſſe intercipi,cum in reſpiratione id etiam fiat, cum tanta humorum copia in ductibus pulmonũ concludatur aliquando, vt ſpiritũ attrahere æger non poſſit. Aeris quoque ambientis malitia, necnon venenatus humor vel vapor ex aliqua corporis parte, vel intrinſecus cordi communicatus, aut ſtomacho: item inflammatio & reliqua huiuſmodi,quæ immodicè alterare vel corrũpere poſſunt cordis, vel ſtomachi, vel ſpiritus tẽperiem, ſyncopen quoq; frequenter inducunt,cũ virium robur conſiſtat in earundẽ partium bona conſtitutione. Spiritus quoque ſoli prædicto modo læſi,affectionem ſuam principibus partibus,illiſque conſentientibus,communicant, earumq;

temperiem infringunt; ſic ſincope irruit periculoſa, ſæpe quidem mortalis, cui ſudor concurrit magna ex parte. Atque hoc ſimptoma potiorem quaſi partium morientium inuoluit. Subito autem uires, quæ in ſpiritibus, necnon intemperamento partium ſolidarum quaſi habitant, labuntur, aut propter ſpirituum defectum, aut eorundem alterationem, aut ob eorum corruptionem, aut propter partium ſolidarum temperamenti deſtructionem, quod morbi tam acuti quam diuturni ſæpe efficiunt.

PROGNOSTICA. Si ſincope correpti caput in humeros aut thoracẽ delabatur, pulſus atq; reſpiratio aboleatur, facieſque fuerit uiridis, nigra uel liuida, ſumptoque medicamento ſternutatorio conuenienti fruſtra, iam præſens adeſt exitium. Qui ſæpe & ſubito exoluuntur ſine cauſa manifeſta, ne ſubito moriantur, periclitantur. Quando cauſæ ſincopen accerſentes non fuerint fortes, tremor ẽ ſæpe; cũ uero multum fortes fuerint, ſincopen inducunt; ſi uero magis adhuc increſcant, tandem mortem immittunt. Sincope ex animi affectibus inducta, nequaquam mortalis eſt, ſi robur ſit ualidum. Quemadmodum ſincope ex cerebri intemperie orta, grauior erit quam ſi ex iecore originem haberet; ſic quoq; ſi ex cordis intemperie fiat, deterior eſt, quam ſi ex cerebro id fieret intemperato, aut ſtomacho.

Methodus pro curatione SYNCOPES INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit temperatus; plurimum enim tam frigidus quã calidus aer offendere ſolet laborantes. Modicè quoque luceat cubiculum.

Cibus facilis concoctu conuenit; iuſcula carnium nimirum cremorque ptiſanæ.

Potus ſit uinum tenue dilutum, aqua hordei cui oximellis parum addatur. Mulſa quoq; principio mali per aliquot dies

dies imperetur, in parua interim quantitate, in qua hyſſopi manipulus vnus aut alter coquatur.

Exercitium motuſque vitentur, quieſque imperetur.

Somnus conſueto tempore longior non ſit, vigiliaſque admittat moderatas. Si tamen ſyncope fiat ob magnum dolorem, aut magnos labores, aut immodicā famē, aut grauia animi accidentia, ſomnus protrahetur diutius. Idque hic obſeruandum, ꝙ medicum quaſi requirat aſtantem, vt obſeruet qualiter æger in ſomno ſe habeat, & qualiter tempore vigiliarum, & ſecundum hoc ſomnum admittat aut vigilia imperetur, ſi enim dum vigilat, pulſus, faciei color, anhelituſque ſibi magis conſtet, a ſomno interpellabitur: ſi verò eadem accidentia melius ſe habeant tēpore ſomni, vt dormiat potius conſulemus.

Animi perturbationes longè ablegentur, amiciſque iucundis vtatur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de corticibus citri, Byzantinus.

Syr. de ſucco granatorum.

Syr. de pomis, oxymel ſimplex, compoſitum.

Oxyſaccharum ſimplex.

Syr. acetoſus, violarum, limonum, de perſicis, cydoniorum, roſarum, de ſucco endiuiæ.

De acetoſitate citri, de pomis.

Aqua boraginis, violarum, roſarum, bugloſſæ, acetoſæ.

Poſterioribus in calida, prioribus vero in frigida cauſa vtemur.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio dum a plenitudine ſit, præſentaneum admodum eſt remedium.

Manna, agaricus.

Caſſia recenter extracta.

Diaphœnicum.

Rhabarbarum.

Pillulæ alephanginæ.

Tamarindi.

Clyſtere lene.

Vomitus cum aqua calida, ſy. acetoſo ſimplici, oleo communi, vbi a phlegmate viſcoſo aut putridis humoribus ventriculo concluſis oritur, aut ſuſpicio veneni eſt, tuncque

repete-

repetetur, digitiſque aut penna adiuuabitur.

Purgantia medicamenta hic nõ cõueniũt fortia, ſic nec venæ ſectio, cũ ẽt ſine his ſæpe ſyncope incidat; niſi dolor acerbus a vitioſis humoribus excitatus, ſyncopem inducat.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio.

Frictiones fient tam in tempore paroxyſmi quam extra, a ſummitate humorum verſus inferiora, cum linteolis mo dicè aſperis. Spina quoque dorſi ſimiliter fricabitur.

Frictio linguæ, tempore paroxyſmi cũ mithridato, theriaca.

Ligaturæ dolorificæ fient crurum, necnon brachiorum; ſic equidem ſpiritus ad externas partes reuocabuntur, qui ad cor iam ſe receperant.

Cucurbitulæ

Iniectio fiet in faciẽ ab alto, aquæ roſaceæ, aut frigidæ, cui aceti nonnihil permiſcebit; ſic equidẽ ſpiritus euocãtur; id tñ vitabitur, ſi a fluore fiat alui, aut a frigida cauſa.

Clamores atque vociferationes fiant altæ.

Sternutamentum ciẽtia, & potiſſimũ ſi a præfocatione fiat.

Oris, narium, digitorum atq; manuum compreſſio fiet.

Frictionibus atq; ligaturis non vtemur, ſi ab immodica fiat euacuatione; periculum enim eſt ne ij qui reliqui ſunt ſpiritus circa cor, ſi reuocentur, omnino diſſoluãtur, ſed his potius quietem imperabimus, vinique generoſioris pauxillum per interualla offeremus.

CORROBORANTIBVS, *alterantibuſque, ſpirituum intemperiem*.

Diamuſcum dulce, diambra, theriaca, mithridatum.

Electuarium de gemmis, aromaticum roſatum, diatrium pipereon.

Ol. cinnamomi arte chymica extracti.

Syr. de corticibus citri, vinum generoſum.

Epithema pro corde ex caryophyllis, cinnamomo, croco, moſcho, ligno aloes, ambra, cortice mali citri, aqua roriſmarini, aqua roſacea, meliſſæ. maioranæ, vino odorifero.

Vnguentum ex oleo camomelino, anethino, liliorum alborum, quo dorſi ſpina atque artus fricabuntur.

Odoramẽtũ ex ligno aloes, corticib. mali citri, florib. citrãgulorũ, ambra, moſcho, aceto, aqua roſacea, meliſſæ, maioranæ.

Sacculus

Sacculus ex caryophyllis,cinnamomo,ligno aloes, corticibus mali citri,croco,moſcho,roſis ſiccis,floribus roriſmarini,maiorana,meliſſa,ſerpyllo.

Emplaſtrum ex farina hordei,palmulis,maſtiche,aloe,croco,vino.

Syr.de pomis,limonum.

Saccharum roſarum, violarum.

Diamargaritum frigidum,diatrion ſandali.

Conſerua bugloſſæ,oxyſaccharum, diabugloſſatum.

Potio ex decocto abſinthij.

Epithema pro corde ex ligno aloes,ſp. ſandalorum, croco, oſſe de corde cerui,cortice mali citri,moſcho,corallo rubro,aqua roſarũ,acetoſæ,boraginis,meliſſæ,vino gñroſo.

Sacculus ex ligno aloes,ſandalis,ambra,croco,cortice citri, floribus roſarum, violarum,boraginis,nymphææ, meliſſophylli.

Odoramentum ex ſandalis, corticibus mali citri, corallo rubro, aceto, moſcho, aqua nymphææ,roſarum, myrtillorum.

Prioribus,dum a frigida;ſecundo vero ordine poſitis, dum a calida cauſa ortum habet ſyncope, locus erit. Epithemata autem atque vnctiones ſub ſiniſtra papilla applicabuntur.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in SYNCOPE *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO SYNCOPIS ℞.radicum angelicæ,corticum mali citri ana ℥.vj.foliorum meliſſæ, maioranæ, acetoſæ ana m.j. florum cordialium p.j.agarici albi & leuis ʒ.iii. rhabarbari ʒ.ii.coquantur in aqua q.ſ.ad lib.i. colaturæ adde diacatholiconis ʒ. vii.olei roſacei, liliorũ ana vnc. j.ſ.vini maluatici vnc. iiii.fiat *Enema.*

Rec.ſyrupi de corticibus citri,mellis roſati colati, ſyrupi Byzantini ana vnc i.aquarum boraginis,meliſſæ an. vnc. iiii.vini odoriferi vnc.iii. fiat *Iuleb.*

Rec.radicũ fęniculi,petroſelini ana vnc.j.radicum angelicę ʒ iii.foliorũ meliſſæ,florum boraginis,bugloſſæ an.m. j.corticum mali citri vnc.j.ſeminũ aniſi, glycyrrhizæ r.ſæ

ana

ana ℨ.v.agarici albi & leuis ℨ ij.zinziberis ℨ ſ.rhabarbari ℨ. j nucis muſcatæ,cinnamomi ana ℈.ij. coquantur in aqua q. ſ.ad ℔.j.ſcolaturæ addantur ſyrupi Bizantini vnc.ij.de corticib.citri ℥.j diaphœniconis ℥ vij miſceantur,fiat *Potio.*

Rec.diaphœniconis ℨ.vj.caſſiæ recenter extractæ ℨ.v. aquæ boraginis vnc.iii fiat *Hauſtus.*

R.ſyrupi acetoſi ſimplicis vnc.i.ſ.aquæ calidæ vnc.vj. miſceantur pro *Vomitorio* medicamento: digito autem aut calamo incitabitur.

Rec diaphœniconis ℥.ſ.agarici trochiſcati ℨ.ſ. rhabarbari electi ℈.j.decocti radicum angelicæ,maioranæ, meliſſæ, corticum citri,nucis muſcatæ vnc.iiii.miſceanť ꝑ hauſtu.

℞.mithridati ℨ.j.theriacæ Andromachi ℨ.ſ.ſyrupi de corticibus citri vnc.ſ.aquarũ meliſſæ,cardui benedicti,angelicæ an,vnc.iij.fiat *Hauſtus*, detur ſequenti die manè poſtq̃ purgatus erit,in veneni ſuſpicione multum etiam valet.

Rec.caſſiæ recenter extractæ ℨ.vi.rhabarbari electiſſimi agarici trochiſcati ana ℈.ii cinnamomi gr.xii.crupi menthæ q.ſ fiat *Bolus.*

Rec.pillularum elephanginarum ℈.ii agarici trochiſcati ℈ j.rhabarbari electiſſimi ℈ ſ. ſirupi de ſucco acetoſæ q.ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo numero.

Rec.diabræ,diamuſci dulcis an.ℨ ii.ſpecierum lætificantis Galeni ℨ.j.aromatici roſati Gabrielis ℈.iiii,ſirupi menthæ q.ſ.fiat *Electuarium* ad formam opiati, ſumat drchamã vnam cum vini odoriferi vnc.iii.ſex horis ante prandium.

Rec ſpecierum lætificantis Galeni,electuarij de gemmis an ℈.i.ſ.aromatici roſati,cinnamomi , nucis muſcatæ ana ℈.i.corticis citri ℈ j.ſ.cariophyllorũ gr.xii.fiat. ***Puluis.*** Cũ iuſculis alimentiſque conuenientibus ſumat.

Rec.corticũ mali citri vnc.i.nucis muſcatæ ℨ.i.ſ.cariophyllorum,cinnamomi an.ℨ i infundantur viginti quatuor horarum ſpatio in vini maluatici ℔.i.colaturæ adde ſacchari albiſſimi.q ſ huius hauſtum tempore prandii & cęnæ bibat.

Rec ſpecierum diamuſci dulcis ℨ ſ.pliriſarcotici ℈.i. electuarii de gemmis,cariophillorum,corticũ mali citri an.℈, ſ.ſacchari albiſſimi in aqua menthæ diſſoluti q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis,detur tabella vna aliquoties in die.

Rec.corticũ citri,cinnamomi,nucis muſchatæ an.ℨ.i.maſtiches,cariophillorum an ℨ.ſ.mithridati optimi ℨ.j. ſ electuarij

ctuarii de gemmis ℈.ii.cōſeruæ bugloſſæ vnc.i.cōſeruę anthos ℥.ſ.ſirupi de pomis dulcibus q.ſ.fiat *Electuariū* molle.

Rec.cariophillorum,cinnamomi an.℈.ii. oſſis de corde cerui.ʒ.i.corticum mali citri,ligni aloes ana vnc i.roſarum m.i.ſpecierum electuarii lætificantis Galeni ʒ.ii moſchi, croci an gr.iii.vini odoriferi vnc.vi.aquæ meliſſæ, cardui benedicti, maioranæ, bugloſſæ, vini maluatici ana vnc. iiii.miſceantur, fiat *Epithema* pro cordis regione.

Rec.olei camomelini,liliorum alborum ana ʒ i.i electuarii de gemmis,corticum mali citri an.℈ ſ.aquæ cinnamomi ʒ.i.ſ.ceræ parum,fiat *Vnguentum* molle pro cordis regione.

Rec.ligni aloes,cinnamomi, cariophillorum, corticum mali citri ana ʒ.i.croci gr.xii.florum roſarum ℈ ii,roriſmarini,meliſſæ,maioranæ,ana ʒ.ſ.fiat *Sacculus*,eo cor languidum recreabimus poſtquam inunctum erit prædicto vnguento,calens autem cordi applicetur,vinoque generoſo calente irroretur.

Rec.olei nucis muſcatæ,maſtichini,liliorum ana vnc.iii. camomelini vnc.ſ.cinnamomi,cariophillorum ana ℈.ſ.fiat *Vnguentum*,quo ſpina dorſi vngetur.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Dum ab humoribus obſtruentibus via ſpirituum fit, Omniū primò enemate aluus eluatur. Demum humores obſtruentes ſpirituum uias, natura obedientes reddantur, cum aliqualiter reſtaurata fuerint uires. Leni deinde medicamento ſolutiuo è corpore educantur. Procul aūt hinc ea medicamēta purgantia ablegentur, quæ ſpiritū uitalem aliquo modo reſoluere poſſunt. Auertentibus demū medicamentis quoq; locus erit. Cor aūt interea tp̃is quoq; roborabimus tam ſumptis quam admotis medicamētis. Quæ oīa nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo uniuerſalia particularib. debita rōne adhibeantur. Si ab immodica ſanguinis uacuatione fiat, lectulo quieſcat, atq; inſpergatur uiolenter tempore paroxyſmi in faciē ut excitetur, aqua roſacea, uel frigida cōi, cui uini generoſi aliquid addetur. Atq; hoc in omni ſyncope fieri poteſt tēpore paroxyſmi, quia inde ſpiritus uitales excitantur, & ad exteriora reuocantur. Digiti quoq; tp̃e paroxyſmi contorquendi ſunt, ut dolores excitentur. Sternutamētum excitantia in eundē

finem

Digitized by Google

finem tunc quoque offerantur. Nares quoque & os conſtringatur vt anhelitus retineatur: exitum equidem non inueniens, ad interiora redit, ſicque ſpiritus vitales commouet atque excitat. Ob morbum vero ſi accidat diuturnum, propterea ꝙ ſpiritus conſumpti ſunt, nutriatur optimis alimentis. Si ſyncope à venenoſis vaporib in corpore natis fiat, conſerua magna noſtra deſcriptionis cum feliciſſimo ſucceſſu propinabitur; mirabiliter enim auxiliatur morbis qui à malignis vaporibus in corpore natis ortum ſuum aliqua ratione habent, vt eſt matricis ſuffocatio, epilepſia, vertigo, incubus, melancholicus affectus omnis, quem comitantur mala cogitationes, triſtitia atque timiditas ſine cauſa manifeſta, obliuio, ſaltus, tremor. aut inſania quadam ſpecies, qualē in ſpaticis, ſeu ijs qui dæmonium quaſi habere videntur, aliquando obſeruamus. Mirificum quoque antidotum eſt contra febres omnes intermittentes atque erraticas, contra neruorum tenſiones, vermium luxuriem. Seminaria enim horum morborum mirificè abſumit, ſpiritus vitales, humidumq; radicale, ſeu vita ſubiectum, ſummopere reficit atque præſeruat, & propterea in præcauendis morbis ſummopere quoque commendatum eſt medicamentum Si ſtomachus acribus oppreſſus humoribus ſincocopen induxerit, vnguentum pro eo fiat ex oleo roſarum, cidoniorum, mirtillorum. Si poſt purgatorium medicamentum, ſincope irruat; Rec. theriaca noua ℈ iiij. aut ſi antiqua ſit, addantur gr. ij. opij, vini generoſi vnc iiij. detur unica uice. odoramenta naribus nequaquam offerantur, ſi a præfocatione matricis ſincope; alioqui uero licebit.

Methodus pro cognitione CHOLERAE INSERVIENS.

CHOLERA, eſt immodica ventriculi inteſtinorūque perturbatio, in qua ſupra infraque malignorum humorum fit eruptio. Vſq. adeo autem vehemens frequenter eſt hoc malum, vt vno atque altero die ferè ſine febre, vel ſaltem paucis diebus hominem è medio tollat, per vomitum atq. ſeceſſum effuſa corporis ſubſtantia; tanto n. impetu deiectio hic ſæpe fit, vt ēt ſpirituū multitudo vna cū humoribus expellatur, vnde ſitis, cordis tremor, viriumque languor,

languor,tandem etiam ſudor,necnon mors ſuccedit; eſt.n. acutiſſimus atrociſſimuſque affectus.eſtque huic malo indi tum nomen ab ipſa materia,cauſaq; efficiente.

PARS AFFECTA. ipſe eſt ventriculus tam ſecun dum ſuperiorem eius partem quam interiorem,ipſe.n.pri mario totus afficitur. Per conſenſum autem et laborant in teſtina,eò quod per ipſa ventriculus ſe exonerare cogatur. Signa autem indicantia has partes eſſe affectas, eſt vomitus deiectioq; concurrens, inteſtinorum dolor,ſtomachiq; magna torſio,necnon diſtenſio a flatibus facta:eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis expultricis.

SIGNA. Vomitibus & deiectionibus biliosa,acida,nido roſaq.deiiciunt tam ſuperne quàm inferne per plures etiam horas,haud ſecus atque ſi talia in maxima copia ebibiſſet, & primò quidem liquidiora, minuſque maligna, hinc craſſiora coloratioraq.redduntur,nam ſubinde citrino, hinc viridi,aliquando etiam nigro colore tincta profunduntur.In principio malum ſatis leue eſt, verum tandem in ventriculo & inteſtinis ſuperioribus ſentitur dolor & anguſtia,necnon mordicatio:ſitis quoq; concurrit moleſta,ſudorib. quoque languido homine reddito,totum corpus perfunditur, pulſus fit frequens,celer ac ferè paruus,tandem etiam omnino ferè concidit. Malo increſcente, muſculorum, maximè autem ſurarum,ſubinde etiam manuum & pedum fit contractio tenſioq;,eſtq. maximè proprium huic morbo ſymptoma,magiſque ſi malum increſcat,tandem cum animi deliquio frigidiſque ſudoribus mors haud rarò irruit.

CAVSA huius mali plerumque eſt bilis,quæ ſubinde magna copia colligitur vel in toto corpore , aut in folliculo fellis,alias in iecore,nonnunquam in menſenterio,ſubinde etiam in inteſtinis,aut alia aliqua totius parte, quæ tempore maligna venenoſaque qualitate aliqua perfunditur, quæ in ventriculum ſi reiiciatur a parte grauata, naturæ ſummè fit infenſa atque moleſta propter copiam malignamq. qualitatem,eroſioniſque ſenſum fortem, quem orificio ventriculi infert.quare huc illucq. variè impellitur,tandemq. dicto modo excluditur.Idem malum etiam fit frequenter ex prauis corruptiſque alimentis aſſumptis,humoribuſve alijs vnà cum bile in corpore putrefactis.

PROGNOSTICA. Morbus hic eſt acutiſſimus:immodicè

modicè enim vires in eo breuiſſimo etiam temporis ſpatiò reſolui contingit eaque ratione citò ſuccurrendum eſt. Senioribus autem maximè eſt formidabilis morbus, eo interim rarius corripiuntur. tunc autem ſummo in periculo res verſatur, ſi continuo vomat, necnon ſudet, ſi ſyncope comitetur, aut ſi quod euomitur malè olet, quando enim fœtentia vomit, vel ſtercus, pulſuſq. quaſi deficit vna cum viribus, partiumq. extremarum ſi frigus concurrat, eſt mortale. benè aũt eſt ſperandum, ſi vomitum ſupprimi contingat, melius quoq. ſi ſomnus admittatur. In vrinæ aũt ardorem aliquando hoc malũ tranſit, materia mali ad veſicam depreſſa.

Methodus pro curatione CHOLERICAE PASSIONIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AEr ad frigidum parum declinet, mediocriter quoq. ſit luminoſus, exagitantur enim humores atque ſpiritus a calore atque lumine notabili.

Cibus: Oua ſorbilia, carnes gallinarum, columbarum, leporũ, auicularum, perdicum, turturum, capreolorum conueniũt. parũ aũt alimenti admittat in principio mali, mò vires conſtent, imò a cibo oinò quaſi tunc abſtinebit.

Potus. Vinum generoſum tenue, vt melius penetret, offeratur, in eo autem extinguantur auri laminæ aliquoties, hoc quidem ſolo remedio frequenter hoc morbi genus miteſcit, in principio tamen parcè bibat, in quem finem os colluat ſucco cydoniorum aut granatorum.

Quies corporis imperet, interim, vt vomat placidiſſimè iuuandus eſt æger ſi nauſea moleſtetur, parumq. aut nihil vomat.

Somnus omni ratione conciliandus eſt, nocturno poſſimum tempore.

Animi pathemata euitentur, mæſtitia nimirum, ſolicitudo, ira.

VA-

VACVANTIBVS.

Clyſtere ex aqua hordei,oleo communi,violarum, ſaccharo rubro,vitello oui, quo educto bibat aquæ calidæ vel hordei bonâ quantitatê;ſuntq; hæc ſæpius reiteranda,vt materia mordens atque acris nonnihil temperetur.

Vomitus cum aqua hordei calente & oxymelite ſimplici, vel ſyr. de ſucco acetoſæ, aut decocto raphani, & aqua ſaccharata inſtituatur,quibus cumini atque nitri nonnihil incoquemus;magna autem huius copia bibetur;ſic.n. retentrix facultas nimio onere grauata,expultricem mouet.digito quoque in os immiſſo,aut penna oleo intincta iuuari,vt melius vomat, poterit, dabitur autem in magna quantitate & frequenter, idque ſtatim in principio antequam alia offerantur remedia.In cauſa frigida addetur cinnamomum,in calida ſaccharum.

Syr.roſarum laxatiuus,pillulæ de hiera picra,pillulę aromaticæ in cauſa frigida.

Caſſia fiſtula,aloe, manna, rhabarbarum, myrobalanorum decoctum.

Clyſterijs,aut alijs vtemur purgantibus medicamentis, dum ad inferna materiam peccantem deturbare nos poſſe exiſtimamus,ſic enim naturam blandè iuuabimus. Vomitum autem nonnihil promouebimus in principio mali, dū nauſeabundus eſt æger,neque libere tamen vomit:cumque id quod corruptum atque noxium eſt natura vomitu expellere laborat,quam hoc quoque ingenio blandè iuuabimus. Vitentur autem omnino fortia vomitiua & ſolutiua, ne ſtomachus nimium relaxetur;ijs autem minus erit opus ſi humores per ſe ad fluendum ſatis ſint parati, quare tunc quā ocyſſime fieri poterit,uomitum componemus,materiamq; corruptam atq; exitioſam per infernas corporis partes educere conabimur.

AVERTENTIBVS.

Ligaturæ dolorificæ coxarum, cubitorum, earundemque partium.

Frictiones primo validæ,hinc mediocres.

Cucurbitulæ magnæ dorſo,ſpatulis,regioniq; mediæ inter vmbilicum & ſtomachum affixæ plurimum iuuant;non nunquam etiam ſplenis iecoriſque regioni applicari poterunt;non diu autem permaneant, ſed ſæpius permutentur,

tur, ne dolorem nimium excitent.

Sudoris prouocatio fiat; plurimum enim conferre poterit, modo vires ſatis conſtent.

Balneum quoque aquæ calidæ ſi vires ferant, cum cōcoctio peracta erit, conuenit; eo autem non diu detineatur, ne vires proſternantur.

Materia non admodum maligna exiſtente, hiſce remedijs vtemur, & potiſſimum ſi ſeceſſibus nimium frequentibus fatigetur.

SISTENTIBVS *humorum fluxum, roborantibuſque ſtomachum & inteſtina.*

Syr. de roſis ſiccis, de ſucco granatorum, limonum, cydoniorum, de acida citri parte.

Aqua menſalis noſtræ deſcriptionis.

Roſata nouella, diacodium, trochiſci de olibano.

Cortices citri conditi. Caro cydoniorum ſine ſpeciebus, cōſerua roſarum.

Succus malorum agreſtium, trifolij, tam ſumptus quam admotus. Dum ſtomacho applicantur, linteolo excipiantur duplici.

Cyathus aquæ frigidę, modicè interim bibat.

Vinum rubellum aſtringens generoſum, cui aqua chalybeata permiſceatur.

Clyſtere ex decocto capitum papaueris addito amylo, humorum motum ſiſtit, ſomnumque accerſit, vnde plurimum iuuantur in hoc & ſimilibus malis ægri.

Aquæ frigidæ in faciem ſubita iniectio vomitum ſiſtere poteſt, ſi fiat eo tempore quo videmus hominem vt vomat inclinari.

Fotus aſtringentes fiant, celeriter enim agunt.

Vnguentum ex oleo violarum, myrtino, roſaceo, cydoniorum abſinthii, menthæ, maſtichino, nardino, balauſtijs, hypociſtide, malicorio, roſis rubris, bolo Armeno, ſanguine draconis, thure, myrtilis, ſandalis, dactylis, maſtiche, acacia, corallo, rhoe obſoniorum.

Cataplaſma ex dictorum materia.

Dropax ex pice, ol cydoniorum eximiè vomitum ſiſtit. Ceratum ſtomaticum Galeni, modo frigida ſit cauſa.

Emplaſtrum diaphœnicum, de mica panis, pro ſtomacho Meſuæ, maſtichinum.

Iſta

Iſta ductus & vias communes conſtringunt, humoreſq; currentes incraſſant,ſtomachumque & inteſtina roborant, ne humores eo ruentes ita facilè recipiāt. Hiſce interim nō vtemur antequā vitioſi humores aut uomitu aut ſeceſſu bona ex parte ſint expulſi,niſi periculum ſyncopis aut conuulſionis impendere videamus,quātumuis enim hæc excretio vtilis ſit,tamē modum ſi exceſſerit,periculo haud vacat, eo quod ex immodica viriū proſtratione ſæpe mors ſequitur. Localia autem medicamenta hic citius operantur,cū ſumpta fere reiiciantur a ventriculo iam immodicè perturbato.Vbi vero modice ſe remittit malum,plus proderunt ſūpta quam admota,eo quod tunc citius agūt aſſumpta Omnium autem primo vomitum ſiſtemus Aluus autem vt moderate fluat operā dabimus,donec humores malignos mediocriter expulſos eſſe intellexerimus.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Vinum rubellum auſteriuſculum,odoriferumque.

Vinum quoque generoſum aqua frigida dilutum, generoſum eſt remedium.

Miua cydoniorum.

Emplaſtrum ex roſis,ſandalis, cydoniis, acetoque pro ſtomacho.

Vnguentum ex oleo liliorum,amygdalorum,irino,violarū, axungia humana,caſtoreo.

Fomētatio partium contractarū fiet cum ijſdem oleis,vel.

Linamenta oleis calidis conſtantia,partibus contractis circumponantur.

Balneum ex ijſdem etiam oleis pro parte ſpaſmata,maximi eſt iuuamenti.

Decoctum ſeminis lactucæ,cucurbitæ,intubi, cucumeris.

Aqua communis cocta,cui addatur ſyr. cydoniorum,de roſis ſiccis,de acetoſa citri parte.

Syrupus granatorum,cydoniorum, eorundemq; ſucci, ſyr. roſarum.

Clyſtere ex aqua, in qua decocta ſint ſemina intubi,lactucæ,papaueris albi capita,amylum.

Singultum priora corrigunt,ſpaſmum vero ex inanitione ſequentia;ſitim ſedant ſomnumque prouocant vltimo loco poſita.

***THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA** nobilia in* CHOLERICA PASSIONE *, ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO CHOLERAE: ℞.hordei mundi m. ij.ſ.foliorum violarum,centaurei minoris,abſinthij, mēthę, florū camomillæ,meliloti ana m.j.agarici albi & leuis ʒ ij. rhabarbari electiſſimi ʒ.j.ſ polypodii quercini ʒ.iij. coquātur in aqua q.ſ.ad lib.j colaturæ adde olei rutacei,camomelini ana vnc.j.ſ.vini generoſi vnc.iij. diacatholic. ʒ. iij. fiat *Clyſtere.*

℞.ſyr. acetoſi ſimplicis ℥.ij. decoctionis hordei,raphani, ficuum pinguium ℥.vj fiat *Vomitorium* medicamentum,ſumat tepidum. Si vero laborioſe admodum uomat,purgante medicamento ſequenti naturam iuuabimus.

℞.rhabarbari electiſſimi ʒ.j.ſyrupi menthæ ℥.j.gr.iij. ſpicæ,aquæ menthæ ℥.iij. fiat *Hauſtus.*

℞.electuarij de ſucco roſarū, rhabarbari electiſſimi ana, ℥.j.ſ.ſpicæ.gr.iij.ſyr.de cichoreo cum rhabarbaro ℥. ſ.aquarum abſinthij ℥.iij. fiat *Hauſtus* choleræ ſolutiuus,dabimuſque ſi ad inferiora materiam aliquo modo repere intelligamus , ſic enim plenius ad inferiora conuertetur . Optime vero clyſteribus frequenter repetitis ad inferiora ducemus materiam.

℞.foliorum violarum m.j.roſarum m.ſ.ſeminum portulacæ,plantaginis ana ʒ.j.malicorij, ſeminum berberorum ana ʒ.ij. ſ.myrobalanorum citrinorum ℥. ij.cinnamomi electi ℈.j.ſ.coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j.vncijs quatuor colaturæ adde rhabarbari electi ʒ.ſ.ſyr.roſati vnc.ſ. fiat P*otio.*

℞.ſyr. cydoniorum,roſarum ana ℥ j. ſ. myrtilorum vnc. j. cinnamomi,nucis muſcatæ ana ℈ ſ. dentur duo cochlearia ſæpe in die abſque aquis,cum uentriculus nimia humiditate relaxetur.

℞.ſyr.de agreſta,menthæ ana vnc. j. ſ. ſucci granatorum vnc.j.ſumat vnc. j. cum tribus vncijs aquæ cinnamomi aliquoties in die.

℞.ſacchari roſati,conſeruæ roſarum antiquarum ana ℥. j. ſ.carnis cydoniorum ℥.j.corallorum rubeorū ℈.ij. ſ. corticum citri conditorum vnc.ſ. cornu cerui vſti , boli Armeni

ana

ana ℈.j.ſ.ſyr.de acida citri parte, ſy. in quo myrobalani citrini conſeruati fuerint q. ſ. ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam fiat *Mixtura*, vbi materiam mediocriter vacuatam eſſe conijcere licebit, eâ vtemur.

℞.foliorum abſinthij, menthæ ſiccæ ana m.j. roſarum rubrarum, camomillæ ana m.ij.ſ.malicorij, balauſtiorum ana ʒ.ij.ſeminum myrtilorum vnc. j.ſandalorum rubrorum ʒ.ij.coquantur in ſufficienti quantitate vini nigri ſtiptici ad tertiæ partis cóſumptionem, fiat *Fomentatio* pro ſtomacho.

℞.olei myrtilorum, cydoniorum, roſarum ana vnc.ſ. abſinthij, menthæ ana ʒ ij.ſ.ſeminum antheræ, boli Armeni, thuris ana ʒ.j.miſceantur, fiat *Vnguentum*, quo ventriculus calidè inungatur mane & veſperi extrinſecus, roborat vires ſtomachi adſtrictione ſua nobili.

℞.cerati ſtomatici Meſuæ vnc. j. ſ. maſtichis, thuris ana ʒ.j.coralli rubri, galangæ, ſandalorum alborum, roſarum rubrarum ana ſcrup. j. balauſtiorum, menthæ ſiccæ, abſinthij ana ſcrup.ſ.olei nardini, maſtichini, roſacei ana q.ſ.fiat *Scutum* ſtomaticum.

℞.abſinthij, menthæ, ſpicæ nardi ana ſcrup.ſ. roſarum rubrarum, camomillæ ana ʒ j. thuris ʒ.i.ſ. boli Armeni ʒ. ſ. fiat *Puluis*, qui ſtomacho inſpergetur poſtquam dicto vnguento inunctus erit.

℞.menthæ, trifolij, abſinthij ana m. j ſ. roſarum rubrarum m.j.cinnamomi, macis ana ʒ.ſ.trochiſc. de olibano ʒ. j. panis toſti maceratique in vino generoſo adſtringente & aceti nonnihil vnc.ij.fiat *Emplaſtrum*; aut, maſtix diſſoluatur cum albumine oui, hinc cum mica panis toſta, in vinoque generoſo & aceti nonnihil macerata, fiat ad modum emplaſtri.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

In principio huius mali dum ad infernas corporis partes materia peccans moueri aliqua rãne videtur, vueſq; nimiũ labi, naturam iuuabimus deiectori, aliquo medicamento conuenienti, cui addemus ea quæ acrimoniam humorum remittere poſſũt, vt eſt caſſia fiſtula, manna, rhabarbarũ, aliudve ſimile conueniens medicamentum, alioqui tantum abeſt vt vomitum ſiſtere debeamus, ſed potius ſi nõ ita libere vomat æger, iuuãdus eſt cũ

magna quantitate iuſculi carnium pullorum, aut aqua hordei, aut etiam aqua tepida, in qua coquentur aniſi, necnon cumini, ſemina, addendo ſyr. acetoſi ſimplicis portionem. Vomitorio autē præſcripto medicamento nequaquam olea addemus, eo quod vires inteſtinorum atque uentriculi relaxent. Ab ijs interim omnino abſtinere debemus, quæ uomitum intendere poſſunt; nequaquam enim ſimul per ſuperiora & inferiora euocabimus materiam cum impetu, quare ſi uomitu immodico æger perturbetur, clyſterio auertemus materiam. Cum autem materia mali magna eu parte vacuata erit, quod magna ex parte fit 24. horarū ſpatio, tunc ijs quæ auertere poſſunt humorum motum ad ſtomachum vtemur, & quidem clyſterio materiam ad inferiora reuocabimus, quibus ea quoque addemus quæ humorum acrimoniā remittere poſſunt, ſæpiuſque repetemus. Ligaturis quoque necnō frictionibus doloriſicis, alijſque antea dictis inſtrumentis eorundem humorum impetum ad ſtomachum auertemus. Demum adſtringentibus ſiſtere humorum fluxum, ſtomachumq; & inteſtina corroborare debemus. Poſtea cum in hoc malo ſymptomata concurrant grauia, quæ etiam medicum perterrere ſolent, alijs prouidendum erit. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſsu conſequi poterimus, modo uniuerſalia particularibus debita ratione applicentur. Celerrime autem hoc malum iuuandum erit, cum ſubito maximam uirium proſtrationem ſyncopenque periculoſam accerſat.

Methodus pro cognitione SINGVLTVS INSERVIENS.

SINGVLTVS, eſt motus quidam vehemens ac violentus ipſius ventriculi, quo ea quæ illius tunicis inſident, & in ipſius corpore quieſcunt, pertinaciuſq; impacta hæret expellere conatur. Non autem ea quæ in concauitate ſtomachi cōtinentur hoc motu quaſi conuulſiuo excludere laborat natura; vomitu equidem iſta potius explodentur à vētriculo. Quamuis autem eiuſdem ſit generis cum uomitu, tamen mouetur in ſingultu ventriculus validius quam in vomitu, eo quod difficilius expellantur quæ in corpore

ipſius

ipſius ventriculi latent, quam quæ in concauitate ſtomachi oberrant. Humores tunicis ventriculi infarcti ipſius corpus moleſtantes ſua caliditate vel frigiditate, vel mordacitate nauſeam potius excitant quam ſingultum, quamdiu morſum non inferunt valde moleſtum. Singultus autem potius excitatur quam nauſea, cum validam mordacitatem humores inferunt.

PARS AFFECTA. Subinde os ventriculi, aliquādo etiam totus ventriculus afficitur. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis expultricis, necnon retentricis. Fit autem aliquando proprio ventriculi vitio; alias fit per conſenſum iecoris, in eius nimirum inflammatione. In febribus ardentibus totius fit corporis vitio.

SIGNA. Frequenter idque per interualla repetit, vt noxium explodat humorem quemadmodum tuſſis, idque cum ſonitu, propter anguſtiam exitus aeris, qui in ventriculo continetur magna ex parte.

CAVSAE. Frequenter fit a repletione & ſuperflua humiditate, ſic enim aut grauat neruos, aut quaſi cōtrahit eos replendo; id autem patebit ex ſignis ipſius plenitudinis; alias fit ab humorib. acribus, mordacibus, magniſque, qui quaſi pungunt qualitate ſua maligna. id ex victus rōne pcedente cognoſcitur, tuncque ſi vomitus concurrat, liberant. Fit etiam ex nimia perfrictione oris ventriculi, cum enim neruoſum ſit corpus, ex frigiditate ita condenſatur, vt facile conſeruentur quæ inſinuant ſe in illius ſubſtantiam, ſicq; repletio fit, vnde ſingultus. Pernicioſi quoq; vapores ad os ventriculi deriuati ſæpe graui ſingultu hominem moleſtāt, vti peſtiferæ, ardenteſque teſtantur febres. Itē iecoris necnon ventriculi, alteriuſvè viſceris inflammationes magnæ hoc malum producunt. fit quoque ex corruptione alimēti in ventre partibuſque vicinis, cum mordacem qualitatem aſſciſcit. Alias fit a pituita viſcida tunicis ventriculi impacta Subinde quoque fit ex inanitione nimia, ſeu ſiccitate, vt fit in magnis ardoribus, febribuſq; diu durantibus, corporiſque ſubſtantiam immodicè conſumentibus: fit quoq; ob immodicam vacuationem per aluum. Idem fit etiā malum ex nimia ſanguinis euacuatione; quod ſæpe fit in mēſium fluore nimio, item in dyſenteria magna, in vulnere magno, in vomitu immodico, longa inedia. Ea ergo quæ præceſſerunt,

runt,nobis facilè indicabunt, num ob inanitionem ſingultus prouenerit,necne.

PROGNOSTICA. Singultui ſternutatio ſi ſuper uenerit,liberabitur,ſi a plenitudine fiat. Singultus in iliaca paſſione proueniens,malus. Singultum animi deliquio,aut neruorum diſtenſionibus,aut delirio ſuperueniſſe,mortiferum eſt.Inflammationi hepatis,vteri, cerebri, vulnerique notabili ſingultus ſuperueniens, periculo haud vacat quoque,vtplurimum enim mortem minatur. In acutis item morbis,febribuſque ardentib. ac peſtilentialibus,ſingultus ſuperueniens ferè lethalis eſſe ſolet. Singultus quoque ex inanitione nimia ſi fiat,ſemper malum eſt. Malum quoque eſt ſi à vomitu ſingultus irruat,periculum enim inflammationis ſtomachi vel cerebri minatur. Delirium quoque,aut diſtenſio neruorum,ſingultui ſi ſuperueniat, mortale quoque eſt.

Methodus pro curatione SINGVLTVS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER temperatus maxime conuenit, & ſi a frigidis fiat humoribus,id quod frequētiſſime quidem accidit, ad caliditatem atque ſiccitatem declinet nonnihil.

Cibus. Alimenta quæ calefacere atque exiccare poſſunt, pſcribantur; eaque ratione condiri poterūt caryophyllis, zinzibere,cinnamomo,nuce muſcata,pipere,galanga.

Potus. Conuenit vinum generoſum;parua tamen eius quātitas admittatur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr.de duabus radicibus,de ſtœchade,oxyſaccharū ſimplex.

Oxymel ſimplex, ſquilliticum, mel roſatum, melicratum cum hyſſopo fiat,acetum ſquilliticum.

Decoctum radicū aſari,galangæ,enulæ campanæ,marrhubij,hyſſopi calaminthæ,apij,pulegij, ſeminibus cumini.

Syr.

Syr.de Epithymo,de thymo.

Syr de pomis,de fumaria.

Aqua fumariæ,lupulorum,ſcolopendriæ.

Syr.violatus,roſatus,acetoſus ſimplex,de ſucco endiuiæ,

Aquahordei,violarũ,cardui benedicti,ēdiuię,aqua calida.

Si morbus diu perſeueret, præſentibus cõcoquenda erit materia,antequam vomitu aliove medicamento purgante educatur.Prioribus autem vtemur commode ſi à pituitoſis viſcidiſque fiat humoribus; ſequentibus vero, ſi a melancholicis,poſterioribus autē,dum ab acribus fit humoribus, altius tunicis ventriculi concluſis.

VACVANTIBVS.

Vomitus cum aqua tepida decoctionis hordei. Sit autem magna eius quantitas,cui ſyrupus endiuiæ,oxymel ſimplex aut ſquilliticum permiſcebitur.præſtans eſt hoc remediũ,modo ad ſuperiora humores moueantur; alioqui clyſteribus lenientibus, aut purgantibus medicamentis per os ſumptis vtemur,aliquamdiu autem poſtquã ebiberit,medicamentum retineat;melius equidem ſic educetur materia,quam ſi ſtatim vomitus excitaretur.

Diaphęnicum, diacydonites ſolutiuum.

Hiera picra,ſyr.de multiplici infuſione roſarum.

Pillulæ aromaticæ ſtomaticæ,cocciæ;quibus in frigida materia caſtorei aliquid addemus

Rhabarbarum infuſum,manna,caſſia.

Hiſce locus erit cum malum ab humoribus mordacibus viſcoſiſue oritur;nullo autem modo, ſi ab inanitione malú fiat,admittantur;tunc enim,quamuis ferè inſanabile ſit malum,alimenta boni nutrimenti potius imperanda erunt.

AVERTENTIBVS.

Clyſteres conueniunt in omnibus fere cauſis.

Ligaturæ,frictioneſq; extremarum partium dolorificæ fiāt, digitique dextri medij cõpreſſio ad latera utrimq. fiat.

Cucurbitulæ dorſo iuxta duodecimam vertebrā, ſcapulis, vmbilico,poſtea ori ventriculi cum plurima flamma apponantur; maximo enim hoc fit cum iuuamento magna ex parte dum a flatibus fit malum.

Sternutatio conuenienter excitetur; per concuſſionem. n. tum capitis,necnon ventris,totiuſque corporis, materia concluſa ſæpe excutitur.

Timor

Timor ſubitaneus fiat aqua gelida in faciẽ iniecta, præter expectationem.

Spiritus retẽtio potiſſimum dum a flatibus malum oritur, aut ſtomachi intemperie frigida.

Rubificantia ſi malum non ceſſerit, cucurbitularum etiam appoſitione

Frictiones aut motiones in auribus fiant digito auriculari.

Balneo extremæ corporis partes ſæpe perluendæ calido.

CONFORTANTIBVS, *intemperiemque relictam emendantibus.*

Diagalanga, electuarium de baccis lauri, diacuminum, dianiſum, diacalaminthes.

Theriaca, mithridatum, zinziber conditum cum vino generoſo oblatum, aqua vitæ in qua cinnamomum infuſum ſit.

Vinum generoſum, in quo decocta ſint ſemina cumini, lauri, iuniperi, dauci, anethi, radices galangæ.

Caſtoreum, cuminum, anethi decoctum.

Retentio anhelitus.

Cucurbitula ori ipſius ventriculi applicetur, mirum in modum malum remittit.

Fomentatio ex decocto ſeminum anethi, aniſi, cumini, fœniculi, ameos, baccarum lauri, galangæ, menthæ, abrotani, origani, in uino atque aqua fiat.

Diatrium pipereon, theriaca, diagalanga, aromaticum caryophyllatum, diarhodon abbatis, ſyr. menthæ, abſinthij.

Aqua menſalis noſtræ deſcriptionis.

Vinum abſinthites, vinum generoſum, in quo coctũ ſit cinnamomum, nux muſcata, maſtix, galanga, aſarum, zinziber, zedoaria, lignum aloes, coralli rubri.

Caſtoreum, zinziber conditum, acorus conditus, caryophylli commanducentur.

Spiritus retentio natiuum calorem adiuuat.

Odoramentum ex ſemine anethi, in vino odorifero cocti.

Fomentum ex galanga, cumino, abſinthio, ſcœnantho, mentha, origano, calamo aromatico.

Vnguentum ex oleo maſtichino, amygdalorum dulcium, liliorum, uiolarum, maceris, caſtorei.

Vnguentum ex oleo in quo abſinthium, cuminum, ruta, aniſum decoctum ſit; ventriculo, lana excepta, apponetur.

Cera-

Ceratum ex caſtoreo & oleo veteri.
Diarhodon abbatis, diatrion ſandali, ſaccharum violatum, roſatum.
Syr. violaceus, roſaceus, endiuiæ.
Ceratum ſandalinum cum oleo roſaceo malaxetur. oleum roſaceum.
Fomentatio ſtomachi & dorſi partiumque circumſtantiũ ex oleo uiolarum fiat.
Vnguentum ex oleo amygdalorum dulcium, violaceo, pro partibus iam dictis.

Primo loco poſita proderunt, dum a flatibus malum ipſum (quod fit magna quidem ex parte) dependet Secũdo vero loco poſitis utemur, ſi a frigidis humoribus, aut intemperie frigida ortum habet; vti ſi a contraria fiat intemperie aut humoribus contrariis, tertio loco poſita maxime prodeſunt. Dum autem ab inanitione malum dependet, vltimo loco poſita præſcribenda erunt.

OBTVNDENTIBVS *vim ſentiendi ipſius oris uentriculi, ſi ab acribus humoribus immodice irritetur.*

Phylonium Romanum cum ſucco intubi; quo tamen non vtemur, niſi prius leuiora tentauerimus remedia fruſtra.
Pillulæ de cynogloſſa, doſis ʒ j. theriaca recens.
Syr. nymphææ, violarũ, de papauere, doſis cochlearia duo cum aqua uiolarum.
Saccharum nymphææ, violarum, roſaceum.
Lac aſininum vel bubulum optime mordacitatẽ humorum remittit.
Semina lactucæ, portulacæ, cucumeris, papaueris albi cum aqua lactucæ contuſa, coquantur.
Aqua frigida in magna quantitate detur; cautela bona id interim fiat.
Leuioribus primo vtemur, hinc ad fortiora tranſibimus.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia, in SINGVLTV, ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.

CVRATIO SINGVLTVS, a materia frigida & flatibus. Rec radicum aſari ℥ ſ. galangæ ʒ. iiii florum camomillæ, meliloti ana m. ij. maluarum m. ij. ſ. betæ m. j. ſ. ca-

rycarum

rycarum pinguium numero vj.agarici albi & leuis vnc. ſ.ſe minum anethi ʒ.v.coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j.ſ. colaturæ adde hieræ picræ Galeni ʒ.ij.diacatholiconis vnc.j.mel lis roſati ʒ.ij.fiat *Clyſtere*.

℞.oxymellis ſquilllitici,oxymellis ſimplicis an.vnc.j.mel lis roſati colati vnc.j.ſ.aquarum menthæ,abſinthii ana vnc. v.miſceantur;fiat *Iuleb*.

℞.radicum aſari ʒ.ij.ariſtolochię rotundæ,galangæ,enulæ campanæ ana ʒ.ij.ſ.calaminthæ,thymi,pulegij,hyſſopi, marrhubij ana m.ſ.anethi,ſquillæ ana vnc.ſ. cinnamomi ʒ. ij.coquantur in vino odorifero q.ſ.ad lib.j. colaturæ addatur oxymellis ſimplicis,ſquillitici ana vnc.j.ſ.fiat *Potio*.

℞.pillularum ſtomaticarum,hieræ picræ Galeni,trochiſcorum de agarico ana ſcrup.j. ſyrupi de hyſſopo q.ſ.fiant *Pillulæ* viij.numero, dentur in aurora.

℞.diagalangæ ʒ.j.ellebori nigri ſcrup.iiij.nucis muſcatę, cinnamomi ana ſcrup.ſ fiat infuſio per duodecim horas in vini maluatici vnc.v.fiat *Hauſtus* in contumaciori malo.

℞.radicum galangæ,zedoarię ana ʒ.ij.ſ.ſeminum anethi ʒ.ij nucis muſcatæ ʒ.j.ſ.mithridati ʒ.iij.miſceantur, detur ʒ.j.in vino generoſo.

Rec.caſtorij ʒ.ſ cinnamomi, radicum enulæ campanæ, radicũ angelicæ,galangæ ana ſcrup.ſ.vini hypocratici vnc. iiij fiat *Hauſtus*.

Rec.cinnamomi optimi ʒ.iij.zinziberis ʒ.j.radicũ galangæ ʒ.v. ſeminum aniſi,anethi ana ʒ.ij.radicum enulæ campanæ,angelicæ, zedoariæ ana ʒ i.quieſcant in vino odorifero craſſiuſculè contuſa,ſæpiuſq; per ſaccum hypocraticum tranſcolentur,colaturæ adde ſacchari albiſſimi q.ſ. & aceti ſquillitici portionem,fiat *Potus Hypocraticus*.

Rec.pillularum de cynogloſſa ſcrup.ij.ſ. phylonij Romani ſcrup.j.fiant *Pillulæ* octo aut nouem ; detur una ſub noctem,plurimum enim iuuant.

Rec.foliorum menthæ,abſinthij, rutæ ana m.j.ſeminum cumini ʒ.ſ.bulliant nonnihil in olei communis quantitate ſufficienti,fiat *Fomentatio* ſtomachi cum ſpongia , aut lana liquore eo imbuta. Rec.olei de caſtoreo, olei amygdalorũ dulcium,maceris, maſtichini ana vnc. j. ſ. in ijs coquantur nonnihil ſemina anethi,radicum galangæ ana ʒ.j.ſ fiat *Vnguentum* pro ſtomacho. Rec. ariſtolochiæ longæ,galangæ,

ſemi-

ſeminum aniſi,baccarum lauri,gentianæ,rutæ ana ℥.iij.caſtorii,myrrhæ,caryophyllorum ana ʒ.ii.roſarum rubrarum m.j.maſtiches ʒ.iii. fiat *Emplaſtrum* cũ melle,& aqua ſamp ſuchi,abſq; febre ſi malum affligat, admodum ſæpe iuuat.

A materia autem calida ſi ſingultum originẽ habere certo intelligamus,tunc Rec.ſyrupi de ſucco acetoſæ, oxyſacchari ſimplicis, ſyrupi roſati ana vnc.i ſ. aquarum endiuiæ, acetoſæ,portulacæ,ana vnc.iii. fiat *Iuleb.*aut.

Rec.ſyrupi violarum de cichoreo cũ rhabarbaro, acetoſi ſimplicis ana vnc j.ſyrupi nymphææ, papaueris ana vnc. ſ. aquarum cichorei,lactucæ,portulacę ana vnc.iii. fiat *Iuleb.*

Rec.decocti cichorei,endiuiæ,bugloſſæ, hordei, ſeminũ cardui benedicti ℥.iiii.in ijs infundantur duodecim horarum ſpatio rhabarbari ʒ.ii.colaturæ addatur ſyrupi de multiplici infuſione roſarum vnc.i. ſ fiat *Hauſtus.*

Rec.hordei mundi m.iii coquantur in aqua q. ſ. ad dimidiũ,vnciis ſex colaturæ adde ſyrupi acetoſi ſimplicis vnc.ii. fiat *Vomitorium* medicamentum.Rec.hieræ picræ Galeni, rhabarbari optimi an ſcrup ii.ſyrupi de cichoreo cũ rhabarbaro q. ſ.fiant *Pillulæ*.Rec.diarhodonis abbatis ſine moſcho vnc.ſ. ſacchari violati,nymphææ ana ʒ.v.ſirupi roſacei, uiolarũ ana q. ſ. ad electuarii mollis conſiſtentiã. Rec. butyri recentis modicè ſalſi vnc. ii. decocti ſeminum atriplicis, hordei amygdalorum vnc.iii.oxymellis ſimplicis vnc.ii.fiat *Hauſtus*,plurimum auxilii affert ſi a re mordente,aut acri ſingultus fiat.

℞.olei roſacei,nymphææ ana ℥.v.papauerini, cydoniorũ ana ℥ ſ.ceræ & aceti parum,fiat *Vnguentum.* Rec.cerati ſandalini ℥.i ſ.roſarum rubrarum,ſeminum portulacæ ana ʒ. ſ. olei roſacei q.ſ.fiat *Scutũ ſtomaticum.* Rec phylonii Romani pillularum de cynogloſſa ana ʒ.i. detur pillula ſub noctem.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Primo materiã peccantẽ ſiue frigida,ſiuè calida fuerit, natura obedientẽ reddemus. Demum conuenienti medicamento purgante è corpore eandẽ educemus. Hinc humorum fluxum ad vẽtriculum,auertentibus impediemus. Poſtea uentriculũ tã ſumptis quam admotis,roborabimus, intemperiemq; relictã emẽdabimus. Quæ omnia nunc ante a q; dictis medicamẽtis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus,modo uniuerſalia particularib. debita ratione applicẽtur. Ab inanitione autẽ, aut à ſiccitate ſi

ſingul-

ſingultus fiat, propinentur iuſcula carnium, ſyrupus roſatus, aqua hordei, lac caprinum, ſimiliaq; alimenta humectantia. Arte quoq; chymica è decocto carnium perdicum, caponum, mica panis, conſerua uiolarum, aqua bugloſſa, mentha, &uinoque generoſo, liquor eliciatur, cui tempore &ſus, ſacchari aliquid permiſcebatur. Cõuenit quoque balneum aqua dulcis. Ventriculus denique, nec nõ ſpina dorſi cum oleo &iolato inungatur. Si ab acribus humoribus, medicamentis aut alimentis excitetur, cremor pti ſana, oleum amygdalorum dulcium, aut oleum cõmune plurimum iuuabunt. Si iecoris inflammatio in cauſa ſit, ea primo curanda erit. Si verò auenenoſa aliqua materia ſui ortus principium habeat, conuenit theriaca cum decocto ſeminis cardui benedicti, anethi, galanga, boraginis, cinnamomi. Si a frigiditate oris &entriculi oriatur, ſpiritus retentio fiat; ſic equidem calor ibidem colligetur, malumque placabitur.

Methodus pro cognitione DOLORIS STOMACHI INSERVIENS.

VENTRICVLI DOLOR SEV CARDIALGIA, eſt oris ventriculi triſtis quædam ſenſatio, a ſuccis mordẽtibus proueniens. Huic malo affinitate quadam coniũgitur cardiaca paſſio, quæ nihil aliud eſt, quam ipſius oris ventriculi vitium, ab humoribus prauis, erodentibus virulentiſque proueniens, qui eo aut aliunde confluxerunt, aut ibidẽ collecti ſunt, vnde magna corporis ſequitur imbecillitas atque languor, eiuſdemq; per ſudorem reſolutio, vt ſubinde etiam in ſyncopen incidant ſic laborantes, contingitq; partes corporis extimas quaſi frigere, cũ interim ẽ facie, toto thorace, capite atque ceruice glutinoſi ſudores prorumpãt. A cardialgia differt in eo, quod cardiaca paſſio non a mordacibus, vti cardialgia, ſed potius a virulentis & venenoſis humoribus excitetur; ita quidem malignis; quod æſtuoſa acutaque febris in cardiaca paſſione ſemper concurrat. Iſti affectus oris ventriculi diligẽter animaduertendi ſunt, propterea

pterea quod os ventriculi magnam ſocietatem habeat cum multis aliis corporis partibus. Cum corde quidem, propter eius vicinitatem; cum cerebro etiam habet maximam, propter neruos recurrentes illi quaſi implantatos, quarũ virtute acutiſſimo ſenſu perfuſum eſt os ventriculi. Cum itaque principes corporis partes illi tanta affinitate coniungatur, propriumq; illius munus ſit cibos appetere, vti cauitatis eiuſdem ventriculi proprium munus eſt, aſſumptos cibos concoquere; magno ſtudio obſeruandi erunt atque placandi dolores huius partis. Ab ipſo autem affectu parteque affecta, malum hoc etiam nomen mutuauit, cum os ventriculi, cardia, id eſt, cor, vocarint ſuperioris ætatis medici, propterea quod ex oris ventriculi offenſa tam grauia ferè ſequuntur ſymptomata, quam ſi cor læſum eſſet.

PARS AFFECTA, os ventriculi primò afficitur, vnde & cor ipſum per conſenſum, propter vicinitatem etiã oblæditur. Id autem teſtatur dolor cum poſitu; ſub pectoris enim cartilagine dolor angorque cum morſu ac roſione ſẽtitur. Eſt autem tam cardialgia quam cardiaca paſſio, ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis ſenſitiuæ, ipſius tactus nimirum.

SIGNA In cardiaca paſſione ſequitur languor & exolutio innati calidi, totiuſq; corporis. Adeſt febris acuta maiori ex parte, æſtuoſaque, necnon pulſus obſcurus atq; denſus, extremarum partium frigiditas, ſudores interim viſcoſi circa faciẽ & pectus obhærent. Odor diffunditur corporis terreſtris, comitatur deſperatio, angor, animi & corporis iactatio. In cardialgia vero fit eroſio, morſus, atque punctura in ore ventriculi, aliquando aluus bilioſa deiicit; quibuſdã etiam bilis vomitus euenire conſueuit; febris hic rarius vrget, non ita ſudore immodico in cardialgia diſſoluuntur, neque tanta imbecillitate toto corpore laborant, magna ventriculi grauitas ſentitur & diſtenſio, propter quam magna ſpirãdi difficultas adeſt, per aluũ ſępe plurimum bilioſa excluduntur, recreãturque, ſi ructus, aut per aluũ flatus excludantur, & dũ alimentũ ſumptũ ad ventris partes deſcendit.

CAVSA. Excitatur magna ex parte vtrumq; malũ ab humore acri atq; mordaci, qui iuxta os ventriculi obhæret, vnde appetitus imminuitur, magiſque ante cibum dolent quã poſt. in cardiaca paſſione prædictus humor præter acri-

moniam

moniam atque mordacitatem etiam virulenta venenoſaq; qualitate participat. A vermibus etiam tam cardialgia quã cardiaca paſſio excitari poteſt, quod ex ſignis in capite de vermib. poſitis, intelligetur. In bene ſanis quoq; ſi ieiuniũ diutius toleretur, corpuſque valide excitetur, cardialgia ex citatur. Idem malum aliquando fit a merore, contingit. n. a prædictis cauſis bilem flauã in vẽtriculum cõfluere, vnde morſus roſioneſque excitantur. Oritur etiam ex inflamma tione, aliove tumore, aut vlcere, quod propriis ſignis innoteſcet. Aliquando(& quidem frequenter) quoque dolor fit propter acidos pituitoſoſque humores, vnde vẽtoſitates perturbantes in uentriculo effloreſcunt, qui uentriculum haud aliter diſtendunt, quam inteſtina in colico dolore a flatibus concluſis diſtendi ſolent, ab humoribus autem frigidis, acidiſque cum fit, appetitus ſatis conſtat, magis quoq; a cibo dolent.

PROGNOSTICA. Cardialgia ſi abſq; febre inuadat, minus eſt periculoſa; cardiacus vero morbus, eo quòd cum acuta febri fiat, perpetuo periculum minatur, nec minus erit periculoſus morbus, a lumbricis aſcendentibus ad ipſum os ventriculi ortus. Sæpe autem hoc malum iuuenes moleſtat. In morbis quoque acutis frequenter circa eorum augmentum concurrere ſolet.

Methodus pro curatione DOLORIS STOMACHI INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ad frigidum declinet arte aut natura.

Cibus offeratur concoctu facilis, & qui corruptioni minimè ſit obnoxius, vti ſunt auiculæ, capones, perdices, gallinæ, pulli, iuſcula carnium. Condiantur alimenta ſucco granatorum, aurantiorum.

Potus ſit uinũ aquoſum tenue, aut cinnamomi decoctum, hordeive aqua.

Motus

Motus vt malum irritat, ſic quies aliqualiter componit.
Somnus ſit moderatus; vigiliæ. n diuturniores noxiæ.
Aluus arte aut natura in dies reſpondeat.
Animi perturbationes vitentur, potiſſimum tamen mœror.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſimplex & compoſitum.
Syrupus menthæ. oxymel ſquilliticum.
Syrupus de abſinthio, mel roſatum.
Aqua ſaluiæ, maioranæ, betonicæ, abſinthii, feniculi.
Syrupus de cichoreo cum rhabarbaro.
Syrupus violatus, roſarum.
Syrupus de ſucco acetoſæ, acetoſitatis citri.
Syrupus granatorum.
Aqua acetoſæ, cichorei, plantaginis, roſarum, bugloſſæ.

Si dolor non ſit tantus vt ordinem curæ inuertat, & materia alias in ventriculi tunicis ſit recepta, præſentibus vtemur medicamẽtis; alioqui ea quę dolorem placare poſſunt, omnium primo in vſum aduocabimus. Priori autem loco hic poſitis vtemur, ſi frigida ſit materia, poſterioribus verò, in calida.

VACVANTIBVS.

Vomitus fiat cũ aqua tepida & aceto, necnon oxymelle ſimplici, digito irritando aut calamo palati interiora.
Clyſtere ex decocto camomillæ, meliloti, menthæ, maluarum, abſinthij, mercurialis, additis diacatholicone, benedicta laxatiua.
Syrupus de multiplici infuſione roſarum.
Manna, tamarindi, caſſia, rhabarbarum, myrobalani citrini.
Diaturbith cum rhabarbaro, hiera picra ſimplex, compoſita, hiera logodij.
Pillulæ de agarico, alephanginę, maſtichinę, diaphęnicum.
Agarici infuſum & decoctum, agaricus trochiſchatus.
Venæ ſectio fiet ipſius baſilicæ dextri lateris, ſi a ſanguinis copia ortum habeat, & dolor maximus fuerit; plurimum enim tunc ſemper iuuamenti affert.

Clementiorib. vacuantibus medicamentis hic vtemur, quorũ vis hepar non tranſcendat. Scammoniata aũt, eaque quæ turbith admittunt, aliaq fortia medicamenta hic oĩno arcebimus; modò leuioribus malum ſuperari poſſit.

SEDANTIBVS *dolorem.*

Decoctum camomillæ cũ nuce muſcata in potu detur, aut ſcobs eboris; dolores enim placidè hæc leniunt.

Ariſtolochia lõga magnas habet vires in dolorib. ſtomachi.

Fomentationes ex vino fiant, in quo decocta ſint ſemina lini, fœnugræci, fœniculi, menta, calamus aromaticus, ſpõgiaque prædictis liquoribus imbuta, expreſſaque, ſtomacho applicetur, poſtquã irrigata fuerit prædicto liquore. Calor autem ſpongiæ conſeruetur pannis calentibus.

Vnguentum ex oleo abſinthij, maſtichino, ſpicæ, nucis muſcatæ, anethino, camomelino.

Sacculi ex floribus camomillæ, meliloti, roſis, abſinthio, furfure, ſale, milio, floribus roriſmarini.

Emplaſtrum ex farina lini, fœnugræci, radicibus althææ, oleo lini, camomelini.

Phylonium Romanum.

Athanaſia Nicholai.

Zazenea.

Syrupus papauerinus, nenupharinus, violaceus, roſaceus.

Poſtremo loco poſitis ſtupefaciẽtibus medicamentis nõ vtemur, niſi periculum viribus immineat, ne ex immodico dolore proſternantur. Ab iis quoque omninò abſtinebimus in quibus vires admodum ſunt debiles.

CORROBORANTIBVS, *intemperiemque emendantibus.*

Aromaticum roſatum, diacuminum.

Diagalanga.

Diarhodon abbatis.

Panis oſſa infuſa in vino generoſo.

Vnguentum ex oleo nardino, camomelino, axungia humana, abſinthio, oleo maceris, maſtichino, caryophyllorũ.

Ceratum Galeni ſtomaticum.

Emplaſtrum ex ladano, ſtyrace calamita, galanga, maſtiche, oleo de abſinthio.

Sacculus pro ſtomacho ex cinnamomo, mace, caryophyllis ladano, mentha ſicca, coriandro præparato.

Roſata nouella, diarhodon abbatis.

Electuarium diatrion ſandalorum.

Conſerua acetoſæ, roſarum, violarum.

Conſerua noſtra magna magnopere hic ſæpe iuuat.

Syru-

Syrupus roſatus,granatorum.
Saccharum roſatum
Caro cydoniorum ſine ſpeciebus.
Vnguentum ex oleo roſato,cydoniorum,maſtichino.
Emplaſtrum fiat ex roſis,maſtiche, aloe, alumine, hypociſtide.
Odoramentum concinnetur cum aqua roſarum, aceto roſato,roſis atque vino.

Prioribus locus erit dum a frigidis humoribus flatibuſve malum dependet; poſterioribus verò cum ab acrib. humoribus originem habet.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in DOLORE STOMACHI, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO DOLORIS STOMACHI ℞.ſyrupi de abſinthio menthæ ana ℥.j.ſ.oxymellis compoſiti ℥.j. aquarum menthæ,abſinthii,maioranæ ana ℥ iiii.miſceantur, fiat *Iuleb* detur tribus aut quatuor vicibus in aurora.

℞.diaphœniconis ʒ.iii.rhabarbari electiſſimi, ſpicæ ana ℈.j.caſſię recenter extractæ, benedictæ laxatiuæ ana ʒ.ii. ſ.cum ſaccharo albiſſimo q.ſ.fiat *Bolus.*

℞.radicis ariſtolochiæ longæ ʒ. ii. ſeminum aniſi, carui ana ℥.ſ.agarici ʒ.ii.ſ.florum camomillæ,centaurei minoris ana m.ii croci gr.vj.iuſculo carnium coquantur aliquandiu colaturæ ſacchari nonnihil addatur;fiat *Potio.*

℞.hieræ picræ Galeni ∋.ii. pillularum maſtichinarum, agarici trochiſcati ana ℈.j.ſyrupi de abſinthio q.ſ.fiant *Pillulæ* vij.dentur in aurora.

℞.ſeminis raphani,atriplicis ana ʒ. ii. radicum aſari ℥.j. coquantur in aqua communi q.ſ.ad medietatis conſumptionem,colaturæ vnciis quatuor,addantur oxymellis ſimplicis ℥.ij.olei lini ℥.j.fiat.*Vomitorium* medicamentum, detur tepidum manè.

℞.diaphœniconis ʒ.vi.phylonii Romani ȝ.j. decocti camomillæ,fœniculi,aniſi ℥.iii.fiat *Hauſtus*,in dolore admodum vehementi.

℞.ſpecierũ diarhodonis abbatis,aromatici roſati Gabrielis ana ȝ.ii.ſ.zinziberis conditi ȝ.j.cinnamomi. ȝ.ſ. caſto-

rei,ſeminum ameos ana ℈.ii. ſ. cumini poſt infuſionem in aceto torrefacti,galangæ ana ʒ.j. ſ.ſyrupi menthę & abſinthii q. ſ.fiat *Mixtura*.

℞.mitridati ℈ j.theriacæ Andromachi ℈.ii. ariſtolochię longæ ℈.ſ.vini generoſi ℥.iiii.fiat *Hauſtus*.

℞.radicum ariſtolochiæ longę,ſeminum ameos, cumini ana ʒ.ſ.cinnamomi ℈.j.ſ.zinziberis conditi ʒ.ii. caſtorei ʒ.j.terebinthinæ q.ſ.fiat *Mixtura*,vel maſſa pillularum.

℞.vini rubelli modicè aſtringentis lib.j ſ. in eo aliquandiu macerentur panis mediocriter torrefacti ℥.iii.cinnamomi, nucis muſcatæ ana ʒ. j. optimè exprimantur; addaturque ſacchari albiſſimi q.ſ.bibat aliquoties in die *Hauſtum* mediocrem.

℞.diagalangæ ʒ.iii.diacumini,theriacæ veteris,mithridati optimi ana ʒ. j.ſyrupi menthæ q.ſ fiat *Electuariū* molle.

℞.olei nardini,maſtichini ana ʒ.ij.olei macis,camomelini,anethini ana ʒ.iii.olei rutacei, axungiæ humanæ ana ʒ. iii.ſ.nucis muſcatæ ʒ.ſ fiat *Vnguentum*.

℞.florum roſarum rubrarum,camomillæ,meliloti an.m. j.ſ.foliorum abſinthij m.ij.ſeminum lini, fęnugræci ana ℥.j. ſ.ſeminum fęniculi,aniſi ana ℥.ſ.coquantur in ſufficienti q̃titate aquæ ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fomentatio* ſtomachi aliquoties in die calente liquore.

℞.radicum ariſtolochiæ longæ ℥. ſ. florum camomillæ, meliloti ana m.j.ſ.roſarum rubrarum m. ſ. ſeminum cumini,ani,fęniculi ana ℥.i.ſ.ſeminum fœnugręci, lini ana ℥.j. foliorum abſinthii m. j.coquantur vt prædictum eſt ad tertiæ partis conſumptionem:fiat *Fomentatio* ſtomachi.

℞.panis mediocriter toſti q.ſ. vino maluatico, ſuccoque menthæ & abſinthij ana q macere‌tur,addito nucis muſcatæ ʒ.ij.fiat *Cataplaſma* pro ſtomacho,ſedat dolorem, vomitum & ſingultum.

℞.emplaſtri ſtomatici Galeni ℥.j.caryophillorum,macis, maſtichis,roſarum rubrarum,ſeminum aniſi, fœniculi ana ʒ.j galangæ,menthæ ſiccæ anna ʒ.ſ.ladani ℈.ii. ſ. olei nardini,maſtichini ana q.ſ fiat *Scutum* ſtomaticum.

℞.florum roſarum rubrarum,menthæ ſiccę,abſinthij an. ʒ.ii.ſ galangæ,cinnamomi,caryophyllorum,maceris, ladani ana ʒ.j.ſ.comminuantur,pannoque rubeo è ſerico inſinuentur,fiat *Sacculus* pro ſtomacho.

℞.cumi-

℞ cumini in aceto infuſi,torrefactique , cinnamomi ana ℥.ſ.ariſtolochiæ longæ ʒ j ſ.nucis muſcatæ numero iij.macis ʒ.ii.ſ.diarhodonis abbatis ʒ. iii. concludantur linteolo tenui mollique,quo ſcutella cineribus modice calẽtib. impleta,cooperietur,ſicq.ſtomacho totum accommodabitur.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Ab humoribus frigidis,acidis,flatibuſque prouenientia. Omnium primò natura obedientes reddemus humores peccantes. Demum electo medicamento conuenienti è corpore excludatur. Interea autem temporis ea quoque offeremus quæ dolorem ſedare poſſunt , in quem finem theriacam propinare licebit recentem, ſi dolor admodũ vrgeat,aut electuariũ diaphœniconis dragmis ſex , permiſcebimus Phylonij Romani ʒ. j. Hinc ventriculum,circumſtanteſq, partes roborabimus, intemperiemq; relictam emendabimus . Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus,modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur . Oleo quoque roſato,myrtinoℯ corpus, ſi ſudoribus exoluatur,inungemus. Si à vermibus hoc malum incrementum ſumat, primò interimantur,hinc è corpore excludantur;vti ſuo loco indicatur.

Methodus pro cognitione IMBECILLITATIS VENTRICVLI INSERVIENS.

VENTRICVLI CRVDITAS VEL IMBECILLITAS,eſt diſpoſitio alteratricis facultatis eius in qua cib. aut oĩnò non,aut ſaltem vitioſè alteratur atque concoquitur.Si prius accidat,tunc priuatio alterationis alimẽ totum accidit.Si verò poſterius,ſolũmodo deprauatio alterationis fit. Contingit aũt ventriculum bene ſe habentem , alimentum cibumque ſibi aſſimilare , & inconuenientem animali qualitatẽ alterare,propter certam quandam elemẽtorum temperiem,quę proprietatem eiuſdem corporis efficit.Si vero ab aliqua cauſa non naturali oppugnetur , mox

etiam deprauata ſequitur alteratricis facultatis actio, quam ventriculi cruditas, de qua nunc agimus, excipit.

PARS AFFECTA. Ventriculum eiuſdemque facultatem hic oblædi contingit magna ex parte: omnium equidem iudicio, alteratio alimentorum à ventriculo fit. Subinde etiam ab externa aliqua cauſa contingit aleteratricẽ ventriculi facultatem errare, ventriculique cruditatem ſubſequi, etiamſi ventriculi facultas non lædatur, vti ex ſequẽtibus patebit.

SIGNA. Tarda difficiliſque fit concoctio, ſubinde etiam concoctricis facultatis fit priuatio, tuncq; alimentorũ qualitas etiam diu poſt ſentitur; acidi quoque ructus ſæpè fiũt, halituoſo denique ventriculus ſpiritu grauatur.

CAVSA. Contingit ſæpe ventriculi debilitatẽ relinqui in conualeſcentibus, morbo acuto aut longo ſuperato, aliquando quidem tantam, vt neque aſſumat alimentum, aut aſſumptum non elaboret, eſtq; indicium reliquias morbi relictas in cauſa eſſe, quod ſuctionis ſenſum non pcipiat, alias autem quoq; accidit, quod ſuctionis ſenſum percipiat quidem, quæ a membris extenuatis ipſius corporis fit, eaq; ratione alimentum expetit; elaborare tñ aſſumptum non poteſt ob debilitatem relictam. Frequenter quoque in ſanis ventriculi debilitas accidit, ob ventriculi intemperiem calidam, frigidam, humidam aut ſiccam, quæ alias ſola eſt, diu interim ſubſiſtere non poteſt abſque humorum peccantiũ concurſu; digeſtiua enim ventriculi virtute labefacta, neceſſario humores crudi colligũtur calidi vel frigidi, aliavè qualitate extranea moleſtantes; tuncque plerumque concurrit nauſea, ſtomachi grauitas, ructus, aliquando etiam vomitus & quidem frequenter à vitiato intus humore pituitoſo fit: tunc ſapor qui linguæ communicatur, dulcis aut aquoſus eſt, multumq; ſaliuæ ſine tuſſi ſcreatuve redditur: acidus fit ructus, impeditur concoctio, inflatur diſtenditurq; ventriculus aliquot horis à cibo, magnæ torſiones, graueſque dolores in ventriculo excitantur, vnde ſæpe hydropes, colicæ, iliacæve paſſiones originem habent. Nonnumquam fit a flauabile: tunc ventriculi eroſio ſentitur, potiſſimũ per inediã vomitu eiicitur amarus humor, vnde os quoq; amarore inficitur, vnde etiam ſubinde in cardialgiam tranſitio fit. Si autem a melancholico ſucco intus luxuriante fiat, acidus

gignitur

gignitur in ore ſapor, triſtitia afficitur, fitq; meticuloſus, inſomniis quoq; agitatur turbulentis, palpitatio in ſiniſtro hypochondrio ſentitur, appetitus ét pro tpe increſcit, ſicq; in melancholiam hypochondriacam vel epilepſiam trãſitio fit, ſurarum muſculi contrahuntur. Subinde verò ventriculi cruditas accidit, cum læſa nequaquã facultas eſt, ſed fruſtratur vel impeditur ab externo aliquo errore, vt ſunt immodicæ vigiliæ, exercitationeſq; mox a cibo factæ, alimentorum maior copia aſſumpta quam vt a calore naturali confici poſſit, aut eorundem praua aliqua qualitas. Ab humoribus etiam fit vitioſis, aliunde ad ventriculum tranſmiſſis, vt in hæmorrhoidum, menſiumque ſuppreſſione. Sic ſæpe in morbis articularibus contingit materiam ſæpe ad ſtomachum tranſmitti, quæ ad alias partes deriuari ſolebat.

PROGNOSTICA. Deterior eſt ea cruditas quã vitioſi ſucci cibaria efficiunt. Aequè mala quoque eſt in amara bile redundantibus cruditas; citiſſimè. n. febrem accẽdit. Maximè autem vitanda eſt cruditas aſſidua; morbi equidem ex ea gignuntur graues, longi, varijque, imò mater ferè eſt omnium ægritudinum materialium, hydropis nimirũ, colicæ iliacæque paſſionis, lienteriæ denique, alijque quam plures morbi ex ea effloreſcunt. Mala complexio ſtomachi poſtquam eſt antiqua & confirmata nõ recipit curationem. Qui multum ſpuunt, aquamve quaſi acidam reiectant frequenter, à frigiditate ſtomachi id fieri ſolet.

Methodus pro curatione IMBECILLITATIS VENTRICVLI INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AEr verſus calidũ declinet. Plurimum aũt hic proderit veſtimentis bene muniri aduerſus iniurias externas. Cibus qui facilè concoqui poſſit offeratur in parua quantitate; vnicè enim hic cauendum ne plus quam vires tole-

rant,alimenti ſumatur, & ne antequam heſternus cibus concoctus ſit (horam conſuetam præuertendo) alimentum ſumat. Vitentur omnia ea quæ difficulter concoquūtur, vt ſunt carnes ceruinæ, bubulæ, bouinæ duriuſculæ, multumq; ſalſæ, pinguia omnia, piſces areſacti duramq; habentes carnem. Ea quoque vitabuntur quæ corruptionem citò admittunt, & quæ flatuoſa ſunt, multumq. calida aut frigida, grauiterq;. olentia. oua ſorbilia cum maſtiche condiantur, aut cinnamomo.

Potus: Vinum bonum conuenit. Intempeſtiuus autem vini vſus maxime fugiendus, cum vnionem alimentorum impediat.

Exercitium conturbans a cibo ſumpto noxium admodum eſt, eaq; ratione quies imperetur.

Somnus ſit nocte non turbatus, pauloque ſublimius caput, connexæq; corporis partes componantur tpe ſomni.

Animi accidentia vitentur, gaudiumq. admittat moderatū.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de abſinthio, hyſſopo, calamintha, ſyrupus mēthę.
Oxymel compoſitum, ſquilliticum.
Aqua menthæ, abſinthii, fœniculi, betonicæ.
Syr. de ſucco acetoſæ, roſarum, cydoniorum, de ſucco ribes.
Aqua acetoſæ, plantaginis, roſarum.

Primo loco poſitis, dum ab intẽperie aut materia ſit frigida ventriculi debilitas, ſequentibus verò vtemur, ſi ab intemperie aut materia calida dicti viſceris imbecillitas fiat. Tepentia aut nequaquam dabimus bibenda, cum inde virtus ſtomachi relaxetur, ſed potius frigida aut actu calentia offeremus.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio iecorariæ fiet, ſi dolor concurrat multum moleſtus, aut repentinus.
Diaturbith cum rhabarbaro, hiera picra. hiera de agarico.
Pillulæ alephanginæ, ſtomaticæ.
Syr. de multiplici infuſione roſarum.
Rhabarbarum infuſum, caſſia fiſtula, myrobolani Kebuli, emblici, belli rici, aloe lotum.
Vomitus cum dilutiſſima mulſa, vel aqua tepida, in qua raphanus incoctus fuerit, & cui oleum commune additum ſit, mox prouocandus erit; diuerſis autem alimētis vnica

vice

vice vtetur. Per quatuor autem aut quinque dies, inſtituetur ſemel in die, poterimuſque addere oxymel ſquilliticum, ſic equidem ſperandum quod humores phlegmatici alijque maligni eis miſſi, expellentur, ſolet enim hoc frequenter euenire.

Leuiſſimis hic vti conuenit medicamentis, dum materia aliqua peccans adeſt, alioqui enim oberunt, eo quod fortioribus medicamentis vires ventriculi debiles, magis debilitarentur. adde quod materia in propinquo eſt, & parum ſemota.

A V E R T E N T I B V S.

Clyſteres leues. & aliquando quoq; acres, prout res exigit.
Ligaturæ pedum fortes ſupra genua.
Ventoſæ natibus, coxis, vel aliquando etiam vmbilico appoſitæ.
Lotiones pedum & brachiorum cum aqua calente.
Hæmorrhoidalium venarum apertio.
Sudores prouocantia.
Vrinæ prouocatio.

S I S T E N T I B V S.

Syrupus.
Cydoniorum.
Granatorum.
Trochiſci de olibano.
Trochiſci de terra ſigillata.

C O R R O B O R A N T I B V S, *ſtomachum, intemperiemque emendantibus.*

Theriaca, mithridatum.
Diarhodon abbatis, aromaticum roſatum, diatrion pipereon, diaſpoliticum, diagalanga.
Pliriſarcoticum, diaxylo aloes, diacinnamomum, diacydonium, diacalaminthes.
Syr. menthæ, vinum hypocraticum, abſinthites, aqua vitæ, ſyr. de abſinthio.
Cortices citri conditæ, zinziber conditum, galanga condita, conſerua florum anthos.
Piper longum, cinnamomum, macis, cariophylli, calamus aromaticus, cyperi radix.
Decoctum ligni guaiaci.

Abſin-

Abſinthium, mentha, nux muſcata, maſtix, vuæ paſſæ.
Pueri carnoſi ventriculo admouebuntur, aut
Pellis leporis, aut catuli, cuniculive, palma manus calida ventriculo admoueatur.
Decubitus primum in latus dexterum, hinc ſiniſtrum, iterumque in dexterum.
Fotus ventriculi cum ſpongia immerſa in vino generoſo, cui ſint incocta nonnulla ex ſtomaticis iam dictis.
Vnguentum dialthææ, aut ex oleo abſinthij, menthæ, macis, maſtichis, in his aromata coquantur.
Sacculus ex molliſſima pluma anſeris.
Scutum ſtomaticum ex bombace bene carpto, in vino generoſo immerſo, exiccatoque; cui tandem cinnamomi, abſinthij, nucis muſcatæ, aliorumque prædictorum aromatum portio aliqua permiſcebitur, & infarcietur.
Ceratum ſtomaticum Galeni, ex galanga, nuce muſcata, abſinthio, cariophillis, mentha.
Sir. de ſucco cidoniorum, de ſucco ribes, de ſucco acetoſæ, de roſis ſiccis, acetoſus ſimplex, vinum granatorum.
Conſerua roſarũ, violarũ, miua cidoniorũ, caro cidoniorũ.
Diamargaritũ frigidũ, diatragacanthũ, diatriũ ſandalorum.
Ambra citrina, cornu cerui, ebur vſtum, corallum.
Aqua acetoſæ, roſarum, plantaginis.
Vnguentum ex oleo roſarum, myrtillorum, cidoniorum.
Vnguentum roſarum, violarum.
Ceratum ſandalinum, ex balauſtijs, corallo, ſandalis, roſis, ſpodio, malicorio.

Priora conueniunt, dum frigidam intemperiem relictam eſſe ſuſpicamur, poſteriora vero, dum calida perſtiterit. Cauendum interim a multum frigidis erit; ventriculus equidem cum natura ſua multum frigidus ſit, facilè læderetur ab immodicè refrigerantibus.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in DEBILITATE VENTRICVLI *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO DEBILITATIS VENTRICVLI ℞. ſirupi menthæ, cidoniorum, abſinthii ana vnc. j. oximellis ſquillitici, mellis roſati colati ana vnc. ſ. aquarum abſinthij, fœniculi,

li menthæ ana vnc iiij fiat *Iuleb*, dentur in aurora quatuor vicibus vnciæ quatuor.

Rec.decoctionis hordei & raphani vnc.vj oximellis ſquil litici ℥.j. ſ olei amigdalorum dulcium vnc.i.miſceantur ſimul,fiat *Vomitorium* medicamentum,quo ſæpius vtetur,ſumet autem tepidum.

Rec diaturbith cum rhabarbaro ʒ iij.caſſiæ recenter extractæ ʒ v.ſacchari albiſſimi q ſ fiat *Bolus*.

Rec radicum petroſelini, bugloſſæ ana vnc.j. ſ. galangæ ʒ.ii. ſ.foliorum meliſſæ , menthæ ana m i ſ ſeminum aniſi vnc.ſ.glicirrhizæ raſæ ʒ.iii vuarum paſſarum enucleatarum vnc.j. cinnamomi ʒ.j. agarici albi ʒ iii. coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j.ſ.colaturæ adde diacatholiconis vnc.j.ſ.ſirupi de corticibus citri vnc.ii fiat *Potus*.

Rec.pillularum maſtichinarum, aloes,ana ℈ i.ſ. cum ſirupo menthæ q ſ.fiant *Pillulæ* octo numero.

Rec.hieræ picræ Galeni , pillularum ſtomaticarum , de agarico ana ℈ i rhabarbari electiſſimi ℈ ſ.ſirupi abſinthij , menthæ ana q.ſ.fiant *Pillulæ* octo.

Rec.ſpecierum aromatici roſati Gabrielis ʒ. ſ. diagalangæ,zinziberis conditi ana ℈.ii maſtiches , cinnamomi ana ℈.j.ſ.cariophillorum,nucis muſcatæ ana ℈ j. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua abſinthij,& menthæ ana q.ſ. fiat *Electuarium* in tabulis,ſumat vnam hora vna ante cibum : hinc bibat hauſtum vini optimi ſtipticique.

Rec.diamargariti calidi ʒ.ij.aromatici roſati Gabrielis, mitridati ana ʒ.j. diacidonites cum ſpeciebus vnc.j. ſirupi menthæ q.ſ.fiat *Electuarium* molle.

Rec.maſtiches ʒ.ij.ſpicæ nardi ℈.ſ.aloes ℈.iiij. rhabarbari ʒ.j.ſ.agarici trochiſcati ſcrup..j.ſ.ſirupi de eupatorio & mentha ana q ſ. fiant *Pillulæ* , maximè quidem conueniunt ſtomacho.

Rec.maſtiches,olibani ana ʒ.iiij cum ſirupo menthæ figuretur maſſa *Pillularum*,detur ʒ j liquefacta in vino,propineturque in aurora, calefacit atque exiccat ſtomachum , & catarrhum a cerebro deſcendentem reſtringit,ſi manè & ſub noctem iis vtatur pluribus diebus.

Rec.radicum ireos ʒ.iij.roſarum rubrarum ℈ iiii. menthæ ſiccæ ℈ i.maſtiches ʒ.ii.ſ.florum nucis muſcatæ,cinnamomi ana ʒ ſ.ſirupi granatorum q.ſ. fiat *Mixtura* in humiditate

ditate ſtomachi. ℞.ſp aromatici roſati ℨ.ii.diagalangę ʒ.ß zinziberi conditi ℨ.j.ſ.zedoariæ, nucis muſcatæ ana ſcrup. ii. ſyrupi de corticibus citri q. ſ. ad conſiſtentiam mollis *Electuarij*.

Rec.radicum galangæ ℨ.ii.ſ.florum camomillæ,meliloti ana m.i. foliorum abſinthii, menthæ ana m.ii. cinnamomi optimi,macis,nucis muſcatæ ana ʒ.i. contuſa nonnihil bulliant in vino odorifero atque generoſo ad tertiæ partis con ſumptionem,fiat *Fomentatio* pro ſtomacho.

℞.olei nardini, maſtichini ana ℥.i. olei roſacei ʒ iii olei cydoniorũ ʒ.i.ſ ceræ & aceti parũ,fiat *Vnguentum* molle.

℞.florum camomillæ,roſarum rubrarũ ana m.ſ.foliorum abſinthij, menthæ ana m. j. cinnamomi, cariophyllorum, macis ana ʒ.i.galangæ,ligni aloes,calami aromatici ana ʒ.i. ſ maſtiches ʒ.ii.olei menthæ q ſ. fiat *Cerotum*.

℞.menthæ ſiccæ, maioranæ,abſinthii ana m.i.maſtiches, thuris ana ʒ.i.maceris,zinziberis,nucis muſcatæ, cinnamo mi,caryophyllorum ana ℈.iiii.calami odorati,galāgæ,ligni aloes ana ſcrup.ii galliæ muſcatæ,ladani ana ʒ.ſ.terebinthi næ & ceræ q.ſ.fiat *Emplaſtrum* mollis cõſiſtentiæ;hinc quo que ſcutum fieri poterit pro ventriculo.

Rec ceroti ſtomatici Galeni ℥.i.ſ.radicum cyperi ſcrup. i.croci ſcrup.ſ cinnamomi ſcrup.ii. maſtiches ℥.ſ. olei abſin thii q ſ.fiat *Emplaſtrum*.

Rec.roſarum rubrarum m.ſ.abſinthii,menthæ,ana m.i. ſ. coquantur in uino generoſo q. ſ. ad mollitudinem, piſtatis adde panis toſti q.ſ.fiat *Cataplaſma*. A materia calida dũ fit.

Rec.ſyrupi uiolarum,de cichoreo cũ rhabarbaro an.℥ ii. aquarum endiuiæ,boraginis,violarum ana ℥.iiii. fiat *Iuleb*.

Rec.ſyrupi uiolarum vnc.ii.roſacei granatorum ana vnc. i.aquarum uiolarum,bugloſſæ ana vnc.v.fiat *Iuleb*.

Rec. rhabarbari electi ʒ.i. myrobalanorum citrinorum ſcrup.ii.caſſiæ recẽter extractæ vnc.ſ.ſpicæ gr.iii.fiat *Bolus*.

Rec.hordei mundati m.iii. glycyrrhizæ raſæ ʒ vi. ſeminum cucurbitæ, cucumeris ana ʒ.iii.acetoſæ ʒ.ij. glycirrhizæ ʒ iiii. vuarum paſſarum m.ii. coquantur ad tertiæ partis conſumptionem,fiat *Potio*.

℞.ſyrupi uiolarum, roſacei ana ℥.ſ.roſatæ nouellæ ʒ.ii.ſ. conſeruæ boraginis,roſarum,violarum ana ℥. ſ.ſacchari roſacei ℥ j ſ.ſirupi granatorum ℥.i.miſceantur: fiat *Mixtura*.

Rec.

Rec. diatragacanthi frigidi, diamargariti frigidi ana ʒ i. ſ. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua violarum q.ſ. fiat *Electuarium* in tabulis.

Rec. roſarum rubrarum m. ii. foliorum abſinthii manip. ſ. ſeminum coriandrorum præparatorum, ſandalorum citrinorum, corallorum rubrorum ana drag. i. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad tertiæ partis conſumptionem, fiat *Fomentatio* ventriculi.

Rec. olei roſacei ℥. v. cidoniorum, mirtilorum ana ʒ vi. roſarum rubrarum, corallorum rubrorum ana ʒ. ſ. ſandalorũ citrinorum ʒ i. ceræ & aceti parum, fiat *Vnguentum*.

Rec. cerati refrigerantis Galeni, ſandalini ana vnc. i. olei roſarum, cidoniorum ana q. ſ. fiat *Cerotum*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo hic tentandum an medicamento vomitum leuiter excitante, materiam in ventriculo morantem educere poſſimus. Quod ſi voti compotes minimè ſic fiamus, naturæ obediẽtes reddemus humores peccantes. Dentur autem actu frigida potius aut calida quàm tepida. Demum vbi dictorum vſu humores concoctos obſeruabimus, purgante medicamẽto e corpore educemus. Hinc quæ ventriculum roborare poſſunt offerenda erunt. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Semper autẽ aliqua addemus prædictis quæ hepar roborare poſſunt, quamuis læſum non ſit, cum maxime iuuet ſtomachum in operationibus ſuis naturalibus; eſt equidem principium & ſedes facultatis naturalis. Plurimum autem momenti habet tam in præſeruatione quàm in curatione huius mali, vt alimentum non offeratur antequam aſſumptum digeſtum ſit. Multumque proderit a mẽſa ſurgere cum reliquijs famis. Si per conſenſum alicuius partis, aut a toto corpore materia ſuperflua ad ſtomachum deriuetur, id primò purgabimus, poſtea ſtomachum. Deinde aſtringentibus medicamentis locus erit quibus humores fluentes ſiſtemus; in qua re plurimum prodeſt ſyrupus papauerinus. Demum roboretur ſtomachus modo prædicto. Ab intẽperie ſicca ſi accidat ſtomachi debilitas, ijs quæ humectare poſſunt curabitur, lacte nimirum, carnium iuſculis, balneis humectãtibus, ſimilibuſque. Cauendum aũt ne nimium humecte-

humectemus, cum inde virtus diſſoluatur ſtomachi. Si cauſæ diuerſæ complicentur, pro cauſarum diuerſitate curandi rationem inſtituemus. Si debilitas fiat ob imbecillitatem a morbo relictam, vti ſæpe poſt longas accidit ægritudines, cautè prouidendum, vt tantum ſolummodò alimenti offeratur, quantum ſtomachus conficere poteſt; alioquin enim periculum eſt ne in recidiuam incidat.

Methodus pro curatione OPPILATIONIS HEPATIS INSERVIENS.

OPPILATIO HEPATIS, eſt conſtrictio ſeu coarctatio venarum, ſeu foraminum pororumve qui in hepate ſunt. Malum autem hoc inter omnia alia admodum huic viſceri familiare eſt, nec mirum; iecur equidem vera eſt ſanguinis officina, é qua omnes reliquæ corporis partes alimentum depromunt. Vna autem cum puriore ſanguine, craſſi quoque humores atq; lenti in iecore, e chimo præſertim minus puro generantur. Cum autem rami venæ cauæ, ramis venæ portæ ita obſcurè coniungantur, vt viſum omnino effugiat eorum copula continuatioque, cum denique alimentum omnium corporis partium traduci trãſportarique debeat per extremitates venæ portæ, necnon venæ cauæ, quæ, vti diximus, admodum ſunt paruę vbi in iecoris ſubſtantiam terminãtur, non eſt, inquam, mirum ſi propter magnam venarum meatuumque anguſtiam obſtructiones frequentius hic fiant quam in aliis viſceribus. eſt autem hoc malum variorum morborum quaſi ſeminarium. Nequaquam autem hic agimus de obſtructione iecoris quæ fit ab eiuſdem viſceris inflammatione, aut ab eriſipelate, aliove aliquo tumore non naturali, ſed de ea læſione quæ ſequitur obſtructionem extremitatum venarum ex infarctu alicuius ſubſtantiæ, flatuoſi condenſatique nimirum ſpiritus, aut alicuius humoris.

PARS AFFECTA. In extremis partibus vaſorum

venæ

venæ portæ atq; cauæ malum iſtud fieri ſolet, vbi in tenuiſſimas extremitates in iecoris ſubſtantia finiuntur, oſculiſque admodum exiguis ſibi mutuo quaſi committuntur, per quæ tamen diſtributio alimenti per totum corpus fieri debet; id quod ex doloris qualitate, eiuſdemque poſitu intelligitur. in loco equidem iecoris, dolorem grauantem atque obtuſum ſentiunt ægri. Nequaquam autem in viſceris ipſius ſubſtantia fit hæc obſtructio, cum ibidem viæ nullæ ſint vſque eo ſenſibiles, ut obſtrui poſſint, quamuis ſpatia tamẽ concedamus ratione potius contemplabilia, quæ obſtructa tamen non dicentur.

SIGNA. Dextro hipochondrio grauitas atque diſtenſio cũ obtuſo dolore ſi inſideat tum potiſſimum perceptibilis, cum mox a cibo quis exercitatur, certiſſimum erit obſtructionis ſignum. Nulla febris, nulluſq; tumor accedit, niſi id diuturnitate incrudeſcat: omnis equidem obſtructio inueterata putrefactionem operatur, eaq; ratione febrem tempore parit. Spiritus impedite trahitur, potiſſimum ſi iter faciat per loca nonnihil montoſa. Color faciei mutatur in magis fędum, citrinum nimirum vel pallidum, eo quod partes diſtantes priuentur alimento conuenienti. Vrina nonnihil fit tenuis aquoſaque. Si in caua iecoris parte fiat obſtructio ut plurimum poſt prandium ſentitur dolor atque grauitas in hepatis loco maior, eo quod humores atque uapores ab alimentis eo delati, non poſſunt ita liberè ſubire iecoris ſubſtantiam per ductus conuenientes, propter eorundem anguſtiam. aluus nunc liquida, nunc adſtricta eſt in hoc malo.

CAVSA. Meatum, uenarumque iecoris anguſtia, ſæpe huius mali cauſa eſt, id quod nonullis obtigit ab ipſa generatione, tuncque diuturnum eſt malum, & a principio generationis nonnulla adfuere ſigna huius mali, ex omniq; leui occaſione obſtructionẽ in hepate fieri, obſeruare licuit. Frequens autem eſſe ſolet iis qui frigidam intemperiẽ corporis habent, omnium tamen frequentiſſimè ex multis craſſis lentiſq; humoribus obſtructio iecoris fit, qui ſe inſinuãt in extremitates ramorum uenæ portæ, ubi in iecoris ſubſtantiam diſpergitur, tũc circa dextram præcordiorum partem grauitatis ſenſus percipitur aliquando cũ dolore obtuſo, alias etiam nõnihil intenſo. Idem etiam a multis craſſis uiſcoſiſque alimentis fieri ſolet, dum vſu balneorum, aut

exer-

exercitio validiore mox a cibo, in iecur rapiuntur. Idem malum fit ab humoribus craſſis a cerebro in ventriculum delapſis, aut circa inteſtinorum loca coaceruatis, ſimili ratione ad iecur tranſmiſſis. Aperientium quoque vſus medicamentorum ventriculo exiſtente pleno crudis humoribus, eandem obſtructionem aliquando facere ſolet. Aliquando quoque ex denſis halituoſiſque vaporibus, cum exitum non habent, propter corpulentiam quam induerunt, malum etiã illud excitatur, ſentiuntque laborantes non ſolum grauitatis, ſed etiam diſtenſionis tunc ſenſum.

PROGNOSTICA. Totius corporis extenuatio non fieri ex eius diuturnitate neceſſum eſt, propter alimẽti penuriam. Ex iecoris obſtructione longiuſcula multi graueſq; in corpore naſcuntur morbi; hinc enim durus ſine dolore tumor, inflammatio, febris, humorũ putrefactio, fluxio alui, iliaca paſſio, colicuſque dolor, ictéritia, hydrops. Frigidi humores dum diu in iecoris vaſculo continentur, demũ quoq; iecoris propriam ſubſtantiam in frigidam; vnde tunc hydrops faciiè ſe inſinuat. A natiuitate ob viarum paruitatem, ſi facta ſit obſtructio, curam non admittit, bono tamen regimine a multis ægritudinibus præſeruari poteſt, quæ ad huius præſentiam ſubſequi ſolent.

Methodus pro curatione OBSTRVCTIONIS IECORIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER calidus ſit atque clarus.

CIBUS Ea quæ calefacere obſtructionemq; tollere poſſunt, admittantur; quæ autem ſuccum craſſum generare ſolent, vitentur In iuſculis coquantur radices petroſelini fœniculi, apij, aſparagi, eorundemque ſemina, folia cichorei, pulegij, hyſſopi, intubi, porrũ. Copiam vitet ferculorum;

rum, neque admittat alimenta priuſquam digeſta ſint, prius ſumpta fuerunt; tuncque ita moderatè victitet, vt famis reliquiæ maneant dum a menſa ſurgit.

Potus ſit ptiſana, vinum tenue atque vetus. Vina verò dulcia, aſtringentia, necnon craſſa, vitentur. non bibat priuſquam pro ratione alimentum aſſumpſerit.

Exercitia ſumpto cibo vitentur, & maximè quidem balnea. Interpoſito autem ſpatio exercitium admittatur moderatum; quies equidem noxia.

Somnus diurnus vitetur atque diuturnus; ſitque nocturnus quaſi ſeptem horarum.

Excrementa alui reſpondeant.

Animi accidentia vitentur, ira nimirũ, triſtitia, ſollicitudo. Ea vero quæ lætitiam mouere poſſunt, admittantur.

PRAEPARANTIBVS.

Sir. Bizantinus, de eupatorio, abſinthio, capillorũ Veneris.

Oximel ſimplex, compoſitum, ſquilliticum, oxiſaccharum.

Mel roſatum.

Aqua fęniculi, aſparagi, cuſcutæ, abſinthii, eupatorii, apii.

Decoctum radicum ireos, rubiæ maioris, aſari, petroſelini, ſquillæ, ſcolopendriæ, calaminthæ, eupatorii, praſii, hiſſopi, cichorei, ſeminum aniſi, fęniculi, capillorum Veneris, hepaticæ, abſinthii, cuſcutæ, cicerum, vuarum paſſarum, cinnamomi, melle, acetoque addito.

Sir. acetoſus compoſitus, de cichoreo cum rhabarbaro.

Oximel ſquilliticum, ſir. de quinque radicibus.

Sir. endiuiæ eiuſdemque decoctum, calorem præternaturalem remittit, qui obſtructioni iecoris coniungitur.

Aqua intubi, cichorei, lupuli, endiuiæ, cuſcutæ.

Decoctum cicerum rubrorum, lupinorum, fructuum alkekengi, cuſcutæ, endiuiæ, ſquinanthi, chamæpitios, radicum graminis, fęniculi.

Prioribus, aperientibus, incidentibus detergentibuſque medicamẽtis vtemur, ſi obſtructio iecoris fiat a materia frigida, craſſa atque viſcoſa, cum qua nec febris, nec ſitis, nec ardor adeſt. Secundo vero loco poſitis utemur, ſi caliditas, ſitis, ſuſpicioque febris cum ipſa obſtructione concurrat. In omnibus autem obſeruandum, ne a principio incipiamus cum medicamentis fortiter aperientibus, ne materias ruere faciamus ad hepar.

VACVANTIBVS.

Venæ iecorariæ dextræ ſectio fiet, ſi in vetuſtatem malum needum abierit; aut ſi materia craſſa ſanguini copioſè permiſceatur, hâc enim loco moueri cogit ſanguinis miſſio. In hæmorrhoidibus tamen, menſibuſque ſuppreſſis, cruris venam ſecabimus.

Electuarium Indum, diaphœnicum.

Agaricus trochiſcatus, hiera picra.

Pillulæ alephanginæ, aggregatiuæ, de eupatorio.

Pillule de rhabarbaro, de agarico.

Rhabarbarum, caſſia, manna.

Decoctum radicum petroſelini, aſparagi, fœniculi, ruſci, apij foliorum abſinthii, praſii, hyſſopi, chamæpityos, chamædryos, ſeminum aniſi, epithymi, ſenæ, agarici, rhabarbari, turbit, oxymelite addito.

COROBORANTIBVS, *hepar, obſtructionemque tollentibus.*

Trochiſci de rhabarbaro, de eupatorio, de abſinthio.

Diarhodon abbatis.

Diagalanga.

Aromaticum roſatum.

Sir. de eupatorio.

Diacurcuma, dialacca.

Dianiſum, diambra.

Piſtaciæ, vuæ paſſæ, endiuiæ tres ſpecies.

Hepar lupi.

Rhabarbarum.

Succus granati acidi permiſtus cum oximelite.

Abſinthium, eupatorium, cuſcuta, cichoreum, ſpica nardi, fumaria, dracunculus, radices aſparagi, aſari.

Radices acori, ruſci, ſemina aniſi, lupini, amigdalæ amaræ.

Epithema ex vino mediocriter aſtringente, in quo coquantur radices ciperi, aſari, folia eupatorii, abſinthii, capillorum Veneris, flores ſpicæ, caſſia lignea, cinnamomum.

Vnguentum ex oleo ſpicæ, abſinthii, cinnamomo, caſſia lignea, aceto & cera.

Emplaſtrum de meliloto.

Diachilum ireatum commune.

Quæ multum ſunt viſcoſa, aut ſtiptica, hic vitanda omnino ſunt, ea enim potius obſtructionem augebunt.

COR-

Corrigentibus *ſymptomata.*

Hidrops.
Colica.
Iliaca.
Fluxus ventris.

Hæc accidentia, aliique multi morbi qui ex obſtructione iecoris naſcuntur, vti ſuis locis indicatur, curari debent.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in OBSTRVCTIONE HEPATIS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO OBSTRVCTIONIS HEPATIS. ℞. radicum aſari, angelicę ana ʒ. vi. eupatorii, lupulorum, abſinthii, cuſcutæ ana m i. ſeminum aniſi ℥. i fructũ alkekengi ℥. ſ. cicerum rubrorum ʒ. iii. agarici albi & leuis ʒ. ii. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad libram vnam & mediam: colaturæ adde diaturbith cum rhabarbaro ʒ. vii. olei abſinthii vnc. iii. fiat *Clyſtere.*

Rec. pulpæ caſiæ recenter extractæ vnc. i. rhabarbari electi, agarici trochiſcati ana ℈. i. ſ. trochiſ. de eupatorio ℈. i. ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Bolus.*

Rec. ſirupi de cichoreo cum rhabarbaro, ſirupi Bizantini acetoſi compoſiti, de eupatorio ana vnc. i. aquarum cuſcutæ, vini albi odoriferi ana vnc. vi. fiat *Iuleb.* aut,

Rec oximellis compoſiti ℥. ii. oximellis ſquillitici ℥. i. decocti eupatorii, ſeminum endiuiæ, radicum fœniculi, aſparagi, petroſelini, dracunculi vnc. x. fiat *Iuleb*; cum ſacchari quantitate ſufficienti.

Rec. radicum gentianæ, aſari ana vnc. ſ. eupatorii, capillorum Veneris, endiuiæ, cuſcutæ, chamædrios ana m i ſeminum carui, cicerum rubrorũ, fęniculi ana ʒ. iii. cinnamomi, macis, rhabarbari ana ʒ. i. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. i. ſ. colaturæ adde oximellis ſquillitici vnc. iii. fiat *Potio* in cauſa frigida.

Rec radicum fęniculi, petroſelini, aſparagi ana vnc i. ſ. cuſcutæ, foliorũ abſinthii, eupatorii ana m. ſ. ſeminũ fęniculi, aniſi ana vnc. ſ. glicirrhizæ raſæ ʒ. iii. vuarum paſſarum enucleatarum vnc. i iuiubarum, ſebeſten ana numero viii. ſenæ Alexandrinæ vnc. i. agarici albi & leuis vnc. ſ. rhabarbari ele

ctiſſimi ʒ.ij. zinziberis, ſalis gemmæ ana ʒ.j.coquantur in qua q. ſ. ad lib. j. ſ. colaturæ adde ſyrupi Bizantini vnc.iiii. fiat *Potio*.

Rec.radicum eringij conditarum vnc.ii. corticum aurantiorum conditorum vnc.j. galangæ conditæ, florum ſambuci conditorum ana vnc. ſ.diarhodonis abbatis, trochiſcorũ de rhabarbaro ana ʒ.ii. ſirupi de eupatorio q.ſ. fiat *Mixtura* dentur ante cibum dragmæ duæ aut tres.

Rec.diacatholiconis,diaphœniconis ana ʒ.iii.agarici trochiſcati,rhabarbari electiſſimi ana ℈.i.ſirupi Bizantini ℥.i. aquarum intubi,cichorei ana vnc i.j fiat *Hauſtus*,

Rec pillularum de rhabarbaro ʒ.j.pillularum de agarico ʒ.ſ. diagridij gr.iij. ſirupi Bizantini q. ſ. fiant *Pillulæ* octo numero.

Rec. benedictæ laxatiuæ ʒ.iij. rhabarbari ʒ i. ſirupi de eupatorio vnc.j aquarum endiuiæ vnc iii.fiat *Hauſtus*.

Rec. ſp. diarhodonis abbatis ℈.ij. trochiſcorum de rhabarbaro ʒ.ſ.radicum ariſtolochiæ rotundæ,aſari ana ℈.ſ.ſeminis fęniculi,aniſi,rhabarbari,cinnamomi ana gr.xij. ſacchari albiſſimi in aqua cuſcutæ & eupatorij diſſoluti q. ſ. fiat arte *Electuarium* in tabulis.

Rec.trochiſcorum de rhabarbaro ʒ.iij.dialaccæ,diarhodonis abbatis, dianiſi ana ʒ.j ſ. radicum aſari, glicirrhizæ raſæ ana ʒ. ſ. iecoris lupini ℈. iiij. ſeminum aniſi ʒ.j ſucci fumi terræ in trochiſcorum formam redacti ʒ.iij. ſ. ſirupi de eupatorio, Bizantini ana q. ſ.ad electuarij mollis conſiſtentiam,fiat *Mixtura*.

Rec.foliorum abſinthij m. j cuſcutæ m. j. ſ. florum ſambuci m. ſ. rhabarbari electi, radicum aſari ana ʒ. ij. infundantur in vini generoſi lib.ii. uiginti quatuor horarum ſpatio, bibat alternis diebus hauſtum duabus horis ſumpto *Electuario*.

Rec.trochiſcorum de rhabarbaro,de eupatorio ana ʒ.iii. fiat *Puluis*,detur ʒ.i.cum ſucci endiuiæ vnc.iii oxiſacchari ſimplicis vnc.i.aquæ cuſcutæ, eupatorii ana vncia media.

Rec.vnguenti martiati,olei ſpicæ,abſinthii ana vnc ſ ſpicæ cinnamomi electi ana ℈ i.aceti guttas aliquot, ceræ parum,fiat *Vnguentum* molle.

Rec.florum camomillæ,meliloti ana m.j. foliorum eupatorii,abſinthii ana m.i.ſ.radicum ciperi vnc.i. cinnamomi,

ſpicæ ana ʒ.i.caſsiæ ligneæ ʒ. ſ. cumini vnc.ſ.furfurum vnc. j coquantur in ſufficienti quantitate vini albi ad tertiæ partis conſumptionem,fiat iecori *Epithema*.

Rec.florum camomillæ, meliloti ana m.i. ſ.abſinthii,abrotani,eupatorii, cuſcutæ ana m i. cicerum rubrorum vnc. i.ſeminum endiuiæ,apii ana vnc.ſ.ſpicæ nardi ʒ.ii.ſ.coquantur in aqua q. ſ.ad mollitudinem,hinc adde olei amigdalorum amarorum q.ſ fiat *Cataplaſma*.

Rec.radicum althææ vnc.iii.eupatorii,cuſcutæ,endiuæ, fęniculi,maioranæ,fumariæ,violarum ana m.iii.florum camomillæ,meliloti ana m.ii.ſ.ſeminum fęnugræci vnc.vi.coquantur nonnihil in aqua q.ſ.pro balneo. Humores craſſos vias communes obſtruentes,emollit atque eliquat,naturęque obedientes reddit.

Rec.emplaſtri de meliloto vnc.i.ſ.radicum aſari ʒ.ſ.maſtiches ʒ.i.abſinthii ſicci ℈.i. ſ.olei ſambucini q. ſ. fiat arte *Cerotum*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Quæ a materia craſſa potiſſimum fit, inſeruiens. Omnium primo humores obſtructiones facientes, naturæ obedientes reddemus medicamentis incidentibus, ſubtiliantibuſque; quos vbi concoctos obſeruabimus, purgante aliquo medicamenoo è corpore educemus. Demum vtemur medicamentis tollentibus obſtructionem, liberatis autem obſtructionibus, intemperiem emendabimus, viſcus roborabimus,putridaque excludemus. Poſtremò ſymptomata grauia ſi aliqua moleſtent, placabimus. Quæ omnia nunc antea que dictis medicamẽtis feliciſsimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo uniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Debet autem æger præſcriptis vti medicamentis per plures dies propter mali pertinaciam. Diligẽtem quoque operam dabit æger vt bona fiat digeſtio tam prima quàm ſecunda,in quem finem tenui vtetur diæta tam tempore prandij quàm cœna. Illi quoque qui frequenter incurrunt obſtructionem hepatis, ea quæ lentum craſſumq; ſuccum generare poſſunt,ablegabunt. Si a materia calida craſſaque hoc malum fiat, cum decocto cichorei,endiuiæ, oxalidis,rhabarbari,ſyrupoq; de cichoreo cum rhabarbaro emendetur. Aut ℞. radicum fœniculi, ruſci, petroſelini, graminis ana vnc. i. endiuiæ, cicho-

rei, cuſcuta, capillorum Veneris ana m.i. ſeminum endiuiæ, cucumeris, cicerum rubrorum ana ℥nc. ſ. anethi vnc. 1. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. i. ſ. colatura adde ſirupi Byzantini ℥nc. iij. fiat arte Syrupus.

Methodus pro cognitione DEBILITATIS HEPATIS INSERVIENS.

HEPATIS DEBILITAS, ſeu hepatici dicuntur, cum citra manifeſtum aliquod in viſcere malum imbecillitas iecoris accidit ex ſola intemperie. Hepatis aũt propria principaliſſimaq; facultas ſeu actio, eſt vis ſanguifica, quod ei ex propria ſuæ ſubſtantiæ obtigit proprietate, quæ non ex quauis intemperie mox labefactatur: neceſſum enim eſt vt illa intemperies, antequam iecoris actioné propriã imminuere poterit, ita altè radices agat, ut ad iecoris ſubſtãtiam perueniat, eiuſq; uires & harmoniam diſſoluat. A quacunque aũt intemperie hoc fiat, iecur proprium ſuũ officium non facit niſi diminutè; excrementa.n. tunc funduntur quæ aquã referunt, in qua carnes recenter mactatæ, lotæ ſunt. Quamdiu autem hæc actio propria iecoris labefactata non erit, édet corruptas facultas actiones, non immutas. Non ergo ab omni intemperie propria iecoris actio læditur; cùm ab ea ſolum fiat, quæ diuturnitate temporis ſubſtantiam iecoris, uireſq; reſoluit. Quòd autem per aluũ reddantur potius quàm per alia loca huiuſmodi excrementa, fit propterea quod natura magna ex parte expellere ſoleat, ſuccum imperfectè tranſmutatum a iecore ob eius debilitatem per inteſtina, propterea quod ſit via magis propinqua, quam per vrinarios meatus, per quos tamen contingit aliquando huiuſmodi ſuperfluitates loturam carnis referétes quoq; excludi; unde nonnullos contingit decipi, qui a calculo ſemper hoc fieri exclamant. Contingit quoq; per aluũ ſubinde ſincerũ quaſi excludi ſanguiné, & id quidem abſq; diſenteria, & hepate quoq; bene conſtituto; id potiſſimum fit cum rupta aliqua vena eſt in inferioribus partibus ipſius iecoris.

iecoris. Contingit rurſus per aluum excludi ſanguinem magis nigricantem, qui præ ſe fert aliquando atram bilem, a qua tamen differt, quod lintea ea tincta rubeant; hoc autem fit dum vena aliqua rupta eſt in ſuperioribus partibus. Sæpe quoque ſanguis per aluum redditur, propterea quod cõſueta vacuatio aliqua ſubſtiterit, aut propterea quod mutilatum eſt aliquod membrum; ſed quemadmodum tunc in magna copia ſubito profunditur, ſic ſubito quoque deſinit, ſuis temporibus recurrens. Aliquando quoque ab hæmorrhoidibus, nonnunquam quoque a iecoris apoſtemate, nec non eiuſdem ulcere ſanguis profunditur per ſedem, quæ omnia ſuis locis dicuntur plenius, nec enim quicquam de iis ſanguinis excretionibus hic agimus, cum propter propriam iecoris actionem læſam non proueniant. Sola itaque ea inter dictas ſanguinis excretiones, in qua ea, quæ excernuntur per aluum, aquam referunt, in qua carnes recenter mactatæ, lotæ ſunt, iecur ipſum citra manifeſtum aliquod in uiſcere malum in propria eſſentia læſum eſſe oſtendit.

PARS AFFECTA. Iecur hic oblæditur, id quod ex proprii muneris læſione cõſtat, per ſpeciem eorum quæ excernuntur. Contingit equidem hac ratione iecur, vbi malum altius radices egerit, ſanguinem probè non elaborare, ſed potius crudum aquoſumque relinquere, unde excremẽta per aluum loturæ carnium recenter enectarum ſimilia excluduntur. Poſſumus autem vocare aquoſum ſanguinem; ſignificat autem alimenta ſatis fuiſſe a uentriculo concocta, & etiam aliquandiu in iecore inchoata, non tamen fuiſſe abſoluta propter eius debilitatem. Eſt autem ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis ſanguificæ ipſius iecoris, quæ debilitata eſt.

SIGNA. A quacumque intemperie fiat hepatis imbecillitas, ita radicata ut ſpiritum caloremq; eius natiuum diſſipare, & harmoniam, necnon uires & actionem diſſolue re poſſit, perpetuo ſanguinem aquoſum & ſemicoctum, ſimilemque aquæ in qua carnes recẽter mactatæ, lotę ſunt, reddit abſque dolore & copioſè. Semper quoque corporis color maximeq; faciei, triſtis efficitur; quodam equidem pallore, necnon uirore fœdatur.

CAVSA. Imbecillitatis ipſius iecoris cauſa frequen-

ter eſt frigida eiuſdem intẽperies, quę quãdiu leuis eſt, albeſcit faciei color; parum fætent quæ excernuntur, pauca excrementa redduntur, frigeſcit corpus atque intumeſcit; niſi cordis calor reſarciat iecoris frigidam intemperiem, urina tenuis eſt, nulla adeſt febris, neque ſitis. alias a calida fit intemperie, quæ quamdiu leuis eſt, graueolentia ſunt bileque craſſa perfuſa; ſubinde etiam uariè colorata quæ excernuntur, urina rufa eſt, ſitis febriſque concurrit, linguæ uidetur ſcabrities, flauus effloreſcit in facie color, totum corpus plus æquo calet, præ ceteris tamen uolæ manuum, plantæque pedum. Acres uapores per cutim ſæpe deferri ſentiuntur. Contingit etiam tandem bilioſos humores uomitu expelli, uentrem plerumq; aſtrictum habent, eo quod ualidè attrahat calor. Quotieſcumque uero humida intemperies ſubſtantiam iecoris alterauerit, uix ſitit, ſed potius oris concurrit humiditas; aluus plurima reddit excrementa aquoſa, tenuiaque. Iſtis contraria in ſicca intemperie concurrunt; corpus enim ſiccius ſqualidiuſque redditur, tandem etiam iecoris uires harmoniaque diſſoluitur, facies hinc triſti quodam pallore aut uirore fędatur. Quæ deiiciuntur primo liquida ſunt, ut cremor; tandem præter alia ſimptomata, concurrit fluxus prædictus hepaticus, in quo cruenta ſunt quæ deiiciuntur, loturamque referunt carnium recenter enectarum, hæcque excrementa uariè tandem mutantur, prout uariè intemperatum eſt ipſum iecur.

PROGNOSTICA. Si antiqua fuerit hepatis debilitas, difficillimè emendatur, temporeque aut in malum corporis habitum, unde debilitas totius fit corporis, aut in hidropem uertitur, potiſſimum ſi a frigida intemperie ortum habeat Hinc tempore colliquationes fiunt, primo quidem ipſorum humorum, deinde ipſius etiam carnis, hinc totum corpus conſumitur. Frequenter quoque contingit in hac iecoris debilitate ſanguinem ultro e naribus profundi, aliquando uero id fit per uterum, interdum uero per hæmorrhoides, nonnunquam etiam per urinarios meatus.

Metho-

Methodus pro curatione DEBILITATIS HEPATIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER conuenit temperatus.

Cibi qui facile concoquũtur, quiq; modice calefaciũt, offerantur, carnes caponum, gallinarum, phaſianorum, perdicum, pullorum, paruarum auicularum. Inter olera fœniculum, ſaluia, hyſſopus, ſatureia, intubus conueniũt. Iuſcula condiantur caryophyllis, cinnamomo, galanga. Vuæ paſſæ inter fructus maxime conueniunt.

Potus: tenue atque odoriferum bibat vinum.

Exercitium moderatum otio prę feratur.

Somnus ſit mediocris.

Animi perturbationibus non moleſtetur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de eupatorio.

De abſinthio.

De endiuia, de cichoreo cum rhabarbaro.

Aqua endiuiæ, cichorei, eupatorii, cuſcutæ.

Decoctum radicum aſari, fœniculi, petroſelini, cichorei, endiuiæ, cyperi, ireos, abſinthii, origani, menthę, eupatorii, roſarum, calaminthæ, cuſcutæ, hyſſopi, ſeminum cumini, aniſi, hordei, calami aromatici, cinnamomi, vuarum paſſularum, addito melle & aceto.

VACVANTIBVS.

Diaprunum ſolutiuum.

Electuarium Indum.

Electuarium de ſucco roſarum.

Hiera picra.

Tamarindi.

Sena.

Rhabarbarum.

Agaricus, myrobalani.

Si

Si in iecoris corpore, aut venis annexis humores frigidi, aut bilioſi, ex frigida calidave iecoris intemperie orti atq; corrupti obhæreãt, nec à natura expellantur, euacuabimus eoſdem medicamentis conuenientibus, quibus ſemper quæ corroborare iecur poſſunt, addemus.

CORROBORANTIBVS, *intemperiemque relictam emendantibus.*

Diarhodon abbatis, diamargaritum frigidum.
Dialacca, diacurcuma, cum aqua abſinthij, ſyrupo de eupatorio.
Electuarium diatrion ſandalinum.
Trochiſci de rhabarbaro, de cupatorio.
Trochiſci de abſinthio.
Saccharum roſaceum.
Phylonium Romanum.
Rhabarbarum.
Hepar lupi.
Cochlearum carnes.
Syr. abſinthii, eupatorii, & aquæ earundem.
Aqua è limacibus deſtillata.
Aqua hordei, in qua endiuia, cichoreum'decocta ſint.
Cuſcuta, vuæ paſſæ, piſtacia, endiuia, intubus.
Abſinthium, eupatorium, ſpica, ſquinanthum.
Cinnamomum, calamus aromaticus, myrrha, vnicornu, raſura eboris.
Aqua mellis, mel, terebinthina, virulentum atque putridũ abſtergunt, prioraque, ſi quid corrupti eſt, emendant.
Epithema æſtate frigidum actu, hieme vero calidum, ex aqua roſarum, acetoſæ, lactucæ, nymphææ, ſandalis rubris diarhodone abbatis, diatrio ſandali, camphora.
Fomentationes ex decocto roſarum, acetoſæ, camomillæ, abſinthij.
Vnguentum ex oleo roſarum, nymphææ, cydoniorum, maſtiches, camphora, ſandalis albis & rubris, aceto, oleo abſinthij. Lana iiſdem madefacta, illi loco vbi iecur eſt ſitum, imponatur.
Diagalanga, dianiſum, diacalamintha
Diacinnamomum, trochiſc. de rhabarbaro, ſaccharum ſaluiæ, aqua mellis deſtillata.

Syr.

Syr de cichoreo,aqua endiuiæ,cuſcutæ,cichorei.

Abſinthium,eupatorium,caſſia lignea,cinnamomum, acorus conditus.

Hepar lupi,nardus Celtica,ſquinanthum.

Epithema ex decocto caryophyllorum, cinnamomi, iunci odorati,eupatorij,radicum aſari,ſeminũ fœniculi,aniſi, ameos,quibus addetur diagalanga, diacinnamomum, aqua eupatorij,cuſcutæ,acetu m.

Vnguentum ex oleo nardino,maſtichino,ſpicæ,abſinthij, ligno aloes,maſtiche,caryophyllis, cinnamomo, ſucco eupatorij.

Ceratum ſtomaticũ Galeni,ceratum ex radice aſari,ireos, iunco odorato,abſinthio,eupatorio,meliloto,thure, maſtiche,myrrha,farina ſeminum lupinorum, fœnugræci, oleo maſtichino,roſato,nardino.

Oleum in quo radices enulæ campanæ,gentianæ,cyperi vires depoſuerint.

Dialacca, diacurcuma.

Syr de abſinthio.

Hepar lupi,ſpodium,ſaccharum roſatum.

Vnguentum ex oleo abſinthii,nardino, iis incoquantur radices enulæ campanæ,gentianæ,iridis.

Prioribus vtemur,dum calida intemperies in cauſa eſt; ex iis autem ſi nonnulla fuerint calidiora iuſto, ad temperiem reduci poterunt commode cum aqua endiuiæ. Sequẽtibus in frigida intemperie vtemur,ultimo vero loco poſitis,in humida. Nonnulla eorum omni quaſi iecoris intemperiei conueniunt.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia,in DEBILITATE HEPATIS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO DEBILITATIS HEPATIS, ob frigidam cauſam. Rec.ſyrupi de abſinthio,de eupatorio ana vnc.j.ſ. endiuię,oxymellis compoſiti ana vnc ſ.aquarum eupatorij, endiuiæ,centaurei minoris ana vnc.iiij fiat *Iuleb.*

℞ radicũ angelicæ,fœniculi,petroſelini ana. vnc.i.ariſtolochiæ rotundæ,gentianæ ana vnc.ſ.eupatorii,ſaluiæ, fumi terræ an m.i.ſ.abſinthii, mẽthæ ana m. ſ. glycyrrhizæ raſæ ʒ.v.rha-

℥.v.rhabarbari ʒ.ii.ſenæ Alexandrinæ vnc.i.agarici albi & leuis ʒ.ii.zinziberis ʒ i.coquantur in aqua q.ſ.ad lib.i. ſ.colaturæ adde ſyrupi de eupatorio vnc.iii.fiat *Potio*.

℞ pillularum de agarico cochiarum, de rhabarbaro ana ſcrup.i.cũ ſyrupo de eupatorio q.ſ. fiãt *Pillulæ* octo numero

Rec.diagalangę ʒ.i.ſ.trochiſcorum de abſinthio ʒ.i.ſeminum endiuiæ ſcrup.i.ſacchari albiſſimi in aqua endiuiæ diſſoluti q.ſ.fiat *Electuarium* in tabulis.

Rec.trochiſcorum de rhabarbaro vnc.ſ.de abſinthio ʒ.ii. dialaccæ ʒ i.ſ.aureæ Alexandrinæ ʒ.i.radicum aſari, ariſtolochiæ rotundæ,hepatis lupini ana ſcrup.i.ſ fiat *Electuariũ* molle cum ſyrupo de eupatorio quantum ſatis.

℞.radicum aſari ʒ.ii.glycyrrhizæ raſę,ſeminũ aniſi, apij ana ʒ.i.vuarum paſſarum ℥.i.amygdalorum amarorũ ʒ vi. trochiſcorum de abſinthio ʒ ii.ſyrupi de abſinthio q. ſ. fiat *Conditum*.Rec.aromatici roſati Gabrielis,diagalangæ,diarhodonis abbatis ana ʒ ii glycyrrhizæ ʒ. i. vuarum paſſarũ vnc.i.ſ.ſeminis aniſi ʒ.i.ſ.iecoris lupini exiccati ʒ.ii.ſ. conſeruæ florum anthos vnc.i.ſ corticum citri conditarum ℥. ſ.ſyrupi de eupatorio q.ſ. fiat *Mixtura*.

Rec.foliorum eupatorii,abſinthii ana m.i.ſ.ſpicæ nardi, florum camomillæ ana m i.ſ roriſmarini m. i. cinnamomi ʒ.i.ſ.in æqua portione vini & aquæ coquantur, fiat *Fotus*.

Rec.olei de abſinthio,maſtichini ana vnc.ſ.nardini, roſarum ana ʒ.ii.caryophyllorum,cinnamomi ana ſcrup.i.ſ.ſucci eupatorii vnc. i aceti & ceræ parum,fiat *Vnguentum*.

Rec.florum camomillę,meliloti ana m.i ſ.ſeminum lupinorum vnc.ſ foliorum abſinthii,eupatorii ana m.i.ſ.roſarũ rubrarum m.ſ.coquantur ad mollitudinem, addendo olei de abſinthio q.ſ.fiat *Cataplaſma*.

Si a calida fiat cauſa,Rec.ſyrupi violarum vnc.ii.acetoſi ſimplicis & compoſiti ana vnc.i.aquarum endiuię,cuſcutę, eupatorii ana vnc.iii.miſceantur,fiat *Iuleb*.

Rec.radicũ fęniculi,aſparagi,petroſelini ana vnc.i.foliorum ſenecionis m i.ſ.foliorũ cichorei,endiuię,chamæpitis, cuſcutę,eupatorii ana m i.ſeminum aniſi vnc. ſ. glycyrrhizę ʒ.iii.vuarum paſſarũ vnc.i.rhabarbari ʒ ii.ſ.agarici. ʒ.i. ſ cinnamomi ſcrup iiii.coquãtur in aqua q.ſ.ad ℔ i.ſ colaturę adde ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro ℥.iii.fiat *Potio*.

Rec. hordei mundati m.iii. endiuię,cichorei, acrimonii

ana

ana m.i.ſ.lactucę m.ſ ſeminum endiuię,cucurbitę,melonũ ana vnc.ſ glycyrrhizę raſę ʒ.v.florum violarum m i.coquã tur in aqua q ſ.ad tertię partis conſumptionem.ad lib. i.ſ. colaturę addantur ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro ℥. iii.fiat *Potio*.

Rec.terebinthinę Venetę in aqua endiuiæ lotæ ʒ.ſ.ſemi num endiuię ſcrup ii. rhabarbari electi ʒ. i. roſatę nouellę ſcrup.ſ.ſacchari q.ſ fiat *Bolus*.

Rec.roſatę nouellę ʒ.ii.diarhodonis abbatis ſine moſco, diatragacanthi frigidi ana ʒ i. ſ.iecoris lupini ſcrup. ii. ſacchari albiſſimi in aqua endiuię diſſoluti ana q.ſ fiat *Electuarium* in tabulis.

Rec diarhodonis abbatis ʒ.ii. trochiſcorum de rhabarbaro,ſeminum endiuię,diatrium ſandalorum diamargariti frigidi ana ʒ.i.ſ.vuarum paſſarum vnc.i ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro q. ſ.fiat *Electuarium* in forma opiati.

Rec.iecoris lupini ʒ.i.ſ.radicum cichorei vnc.ij. ſchœnã thi ſcrup.j.cornu cerui ſcrup.ſ glycyrrhizæ ʒ.i ſ.rhabarbari ſcrup.ii.ſ.ſpicæ gr.vii.fiat *Puluis*,doſis ʒ.i. cũ aqua mellis.

Rec.iecoris lupini ʒ.i.rhabarbari ʒ ii.ſpicæ nardi ſcrup. ſ.terebinthinæ Venetæ in aqua endiuiæ lotæ q.ſ.fiat *Maſſa*, ſumat bolum vnum aut al erum alternis diebus.

Rec.roſarum rubrarum,florum camomillæ,cichorei,ſcariolæ ana m.i.ſ.ſummitatum abſinthii m. i ſandalorum albo rum & rubrorum ana ʒ.vi camphorę ſcrup.ii.ſ cichorei, endiuię ana m.i.ſ.coquantur in aqua q.ſ. pro *Fotu*.

℞.olei uiolarum ℥ i.roſacei ℥.ſ.camomelini ʒ. vi. cerę & aceti parum,fiat *Vnguentum*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

HEPATIS, quæ magna ex parte fit ab intemperie eius frigida, vel primario,ſæpius etiam ſecundario,dum ſcilicet calori immodico ſuccedit,ſiue attratrix,ſiue retẽtrix,ſiue alteratrix facultas imbecillis tantum euaſerit, ſiue omnes ſimul, id quod magna ex parte accidit, eo quod cum una fuerit imbecillis facultas naturalis,omnes fere debilitantur. Hanc itaque intemperiẽ emendabimus medicamentis quæ modicè calfaciunt. Prædictis quoque ſemper addemus,quæ corroborare poſſunt hepar, necnõ obſtructiones aperire,cum obſtructio ferè ſemper concurrat. Si autem hæc intemperies foueatur a multitudine crudorũ humorũ,eos naturę obedientes reddemus;hinc purgante medicamẽtis

eua-

euacuabimus,poſtremo iecur roborabimus,intemperiemque relictam emendabimus. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſsimo cum ſucceſsu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Sicca autem ſi ſit hepatis intemperies,conueniunt balnea,lactis vſus,& quæ humiditatem reſtaurare poſſunt naturalem, & quæ hecticis proſunt. De debilitate autem hepatis quæ prouenit ratione alicuius tumoris,qualis eſt inflammatio,eryſipelas ſcirrhus, œdema,aut ratione magnæ exulcerationis,aut denique abſceſſus, hic nequaquam agimus,cum proprijs locis horum cura tradatur. Syrupus de eupatorio,electuarium diatrium ſandalorum in iecoris debilitate ſæpius locum habent,eo quòd roborent facultatem iecoris retentricem,attractricem,alteratricem & expultricem,quæ omnes ex vnius læſione perturbari ſolent.

Methodus pro cognitione TVMORIS TVM DVRI TVM Laxi, ipſius ſplenis. INSERVIENS.

SPLENIS TVMOR, ſæpe ex eius inflãmatione minus rectè curata ortum habet. Cõtingit aũt ſplenẽ cito vt iecur indurari,necnon intumeſcere:quamuis habeat ſubſtantiam magis rarã quam iecur;eius.n. alimentum admodum eſt craſſum.Sanguinis præterea feces ſeu limum,partemq; eius magis terreſtrem & impuram excipere debet. Propter raritatem aũt ſubſtantiæ, contingit ſplenem eo uſque aliquando increſcere,necnon intumeſcere, vt ſiniſtram ventris partem omnino quaſi impleat, ſicque quaſi ſiſtit ſeptũ tranſuerſum, ne liberè attolli deprimiue poſſit dum reſpirationi inſeruit;vnde aliquando quaſi grunnitus in ſomno eduntur frequentes atque magni,magnaque difficultas ſpirandi accedit. Hepar quoque cito induratur, propterea ꝙ multum eſt compactum eius corpus,venaſque minimas habeat,vnde accidit ea quæ craſſiorem nacta ſunt ſubſtantiã, facile obhærere in eius meatibus,ſicque indureſcere.

PARS

PARS AFFECTA. eſt ipſe lien, quod ex dolore cum poſitu intelligitur,& grauitate.

SIGNA. In loco ſplenis tumor percipitur ob copiam materiei, & dolor grauans. Subinde quidem tumor laxus eſt; alias etiam durus, qui aliquando vniuerſum hypochondrium implet, parsq; materiei aliquando in omentum trãſ funditur; alias vero lienis capacitate concluditur. Dum ſe curſu vel labore exercet æger, difficilius ſpirat; id quod etiã accidit dum in dextrum latus decumbit, magis quàm ſi in ſiniſtro quieſcat, eo quod non ita ſuſpendatur viſcus, neque diaphragma ita à uiſceris magnitudine premitur. Cibum malè concoquunt; ſatis tñ appetunt ſic laborantes. Multa fit oris ſaliuatio. flatus multi in corpore generantur qui ru gitum fluctuationemq; in ſiniſtra corporis parte excitant, ibidemq; venter intenditur. Corporis magna ſegnities cõcurrit. Inſomnia fiunt turbulenta, capitiſque fit grauitas; hinc tumiditas, rerumque contemptus concurrit. Aluum aſtrictam magna ex parte habent. Cum autem materia mali magis corrumpitur, furereq; quaſi in corpore incipit, tunc prædicta omnia grauiora, manifeſtioraque fiunt, faciei color vitiari incipit, totumq; corpus inuadit & uitiat; hinc os malè olet, gingiuæ exeduntur, a dentibuſque diſcedunt, intumeſcit locus ſub inferiori palpebra, eruptio fit ſanguinis, ſub noctem pedes intumeſcunt, ſanguis e naribusquoq; profunditur ſæpe, magis prauo colore facies imbuitur, maculæ multæ ſubnigræ, alias etiam vlcera mala & quæ difficulter ſanantur, in manibus tibiiſque efflóreſcunt; præſertim ſi ſanguis per nares non fundatur: tandem ſomnus admodum fit grauis atque turbulentus, & ſpiritum maxima cum moleſtia, & grunnitu quodam atque ſtertore tunc ſæpe ducit æger, potiſſimum prima noctis parte.

CAVSA. magna ex parte ex melancholico humore, qui fęx ipſius eſt ſanguinis, hoc malũ naſcitur, dũ in liene magna copia è venis ipſius corporis raptus, ibi diutius ſubſiſtit, quod alioqui fit propterea quod vniuerſæ corporis venæ huiuſmodi ſanguine melancholico abũdant. Hoc enim viſcus a natura deſtinatum eſt, vt illum excipiat; alias vberius in liene colligitur quam par eſt, eo quòd meatus obſtructi ſunt, per quos hoc excrementum è liene in uentriculũ aut aluum deturbari ſolet. Tãtaque ſubinde eius coaceruatur

tur copia, vt vniuerſum lienem diſtendat. Cum itaq; eius copia magna in liene colligitur, tumor laxus primum generatur; vbi autem diutius ſubſiſtit in uiſcere, ob debilitatem virtutis expultricis, vel aliam aliquam ob cauſam, tempore vi caloris craſſeſcit & indureſcit, vnde obſtructiones venarum meatuumq; per quos expurgari ſolebat, oriũtur maiores, temporeque in duritiem abit materia, vnde ſcirrhus naſcitur lienis. Hoc quoque in inflammatione lienis fit, cum medicamenta nimium aſtringentia, aut nimium quoq; diſſoluentia adhibentur. Aliquando etiam fit ab aquoſo pituitoſoque humore, qui aliunde eo deriuatur, uti uidere ſæpe licet in illis qui longos morbos, frigidos humidoſque euaſerunt.

PROGNOSTICA. Per initia dum tumor increſcit, non ita difficilis eſt curatio: at ſi is aliqualiter abſoluatur, numquam quaſi medicamentis tollitur. Minus autem periculi eſt in lienis tumore quam ſi iecori inhæreat, varij tamen eius euentus ſunt; aliquibus enim modo minuitur, modo increſcit, qui prædictis moleſtiis etiam perturbãtur; aliis vero durus permanet tumor, & id quidem aliquando fit abſque incommodis, permultos etiam annos durans, dũ non ita in magnam extuberat molem. Frequenter autem in hydropem, inteſtinorum leuitatem, corporis liquationem, quartanamque febrem tranſire ſolet: quæ mala medicamentis difficulter ſanantur Item aliquando hinc phthiſis, cancer, hemitritæi, ſcabieſque enaſcuntur.

Methodus pro curatione TVMORIS SPLENIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit clarus atque lucidus.

Cib. qui aperiendi aliqualem vim habet, & qui facile concoquitur, bonumque ſanguinem generare poſſit, conuenit;

uenit,ea verò quæ craſſum ſuccum atque glutinoſum ge nerare poſſunt,vitentur;vti ſunt carnes porcinæ,leporinæ,bouinæ. Tenui quoque vtatur diæta Flores autē capparorum plurimum hic laudantur.

Potus ſit vinum ſubtile,quod aqua in qua ferrum candens ſæpius extinctū ſit,dilui poterit ab aqua oīnò abſtineat.

Exercitium plurimum prodeſt moderatum, antequam alimenta ſumantur.frictiones quoque,necnon ſudorum ꝓuocationes fiant.

Somnus ſit mediocris; nequaquā autem admittetur ſtatim poſt ſumptum alimentum.

Alui excrementa reſpondeant.

Animi pathemata vitentur,cum offendere ſoleant concoctionem.

PRAEPARANTIBVS.

Syr de epithymo,fumaria,ſcolopendria.

Oxymel ſimplex,compoſitum,ſquilliticum.

Syr.acetoſus ſimplex,de calamintha.

Syr.de duabus & quinque radicibus,ſyr.de pomis.

Aqua intubi,ſcolopendriæ,tamariſci,aſplenij.

Decoctum ſarſæparillæ.

Decoctum corticum & radicum geniſtæ tamariſci, capparorum,cichorei,endiuiæ,ebuli,roriſmarini,ſeminis agni caſti,portulacæ,centaurei minoris.

Pluribus diebus vtētur tum præſentibus, tum ſubiectis medicamentis,eo ꝙ difficulter admodum humor iſte melancholicus expurgetur.

VACVANTIBVS.

Venæ baſilicæ ſectio fiet partitis vicibus ſiniſtri lateris, modò vires ferant, alioqui vena quæ ad medium digitum eſt,vel minimiū,ſecabitur;ſi tamen antiquum ſit malū, à venæ ſectione abſtinebimus,cum inde magis indureſceret.

Pillulæ aggregatiuæ,aureæ,de agarico,de fumaria.

Pillulæ de lapide armeno,cyaneo.

Confectio hamech,hiera picra, hiera diacolocynthidos.

Diaphœnicum,diacatholicum,diaſena N.

Sena,epithymus,polypodium quercinū, myrobalani Indi.

Clyſteres,ijs vtendum potius ſi in inferiori viſceris parte obſtructio conſtiterit,tumorve hæreat.

Subinde aliis atque aliis vtendum eſt medicamentis, ne vti natura aſſueſcat; frequenter enim in hoc morbo repetenda ſunt medicamenta purgantia ob mali pertinaciam.

MOLLIENTIBVS *duritiem tumoris, obſtructionemq́ʒ tollentibus.*

Decoctum ſarſæparillæ.

Fomentatio ex foliis maluæ, tamariſci, ſcolopendriæ, aſplenij, radicibus capparorum, ſeminibus lini, fœnugræci, floribus geniſtæ.

Vnguentum althææ, Agrippæ, de arthanitha.

Vnguentum ex oleo liliorum, capparorum, amygdalorum dulcium, adipe anſerino, gallinæ, butyro, medulla cruris vituli, aut cerui, ſucco cyclaminis, bryoniæ, gummi ammoniaco in aceto diſſoluto, præſtans admodum eſt remedium.

Vnguentum ex oleo capparorum, adipe camelorum, multum quoque emolumenti adfert.

Squilla cocta in oleo capparorum, addendo radices liliorũ.

Ceratum hyſſopi, ceratum ex oleo de lateribus, capparorũ amygdalorum dulcium.

Cataplaſma ex foliis ebuli, maluæ, biſmaluæ, acantho, ficubus pinguibus, rad. liliorum alborum, ebuli, ſquilla in vino auſtero & oleo cocta.

Vnguentum ex gummi ammoniaco diſſoluto in aceto ſquillitico, medulla vitulina, ceruina, pinguedine anatis, adipe ſtruthionis, cameli, cera, butyro, aceto.

Emplaſtrum de meliloto compoſitum, diachylum ſimplex, magnum, de mucilaginibus.

Emplaſtrum ex oleo de lateribus, & gummi ammoniaco, præſtantiſſimum eſt medicamentum.

CONFORTANTIBVS, *reliquiasq́ʒ reſoluentibus, intemperiemq́ʒ relictam emendantibus.*

Diarhodon abbatis, trochiſ. de eupatorio, de capparibus, de lacca.

Theriaca, diamuſcum dulce & amarum.

Aromaticum roſatum, diacapparum.

Electuarium de baccis lauri.

Deco-

Decoctum tamariſci,foliorum ſalicis, florum geniſtæ, ſcolopendriæ,radicum capparorum, ebuli, ſeminum geniſtæ,endiuiæ,roriſmarini,epithymi.

Sarſæ parillæ ℨ.j.cum pul.myricæ.

Cappares plurimum valent,ſcolopendriumq;.

Fomentum ex floribus camomillæ,ſeminibus cumini,rutę, aniſi,foliis pulegii,rutæ,lupulorum,anethi, calaminthæ.

Lapis coctilis aut molaris candens ſæpius acerrimo aceto extinguetur,qui adhuc fumans frequenter ſplenis regioni ſuperponetur linteolis.

Vnguentum ex oleo capparorum,rutaceo,maſtichino.

Emplaſtrum de fermento.

Emplaſtrum ex gummi ammoniaco,opopanaco, oleo cucumeris aſinini,capparorum,aceto.

Cucurbitulæ cum ſcarificatione venis quæ ad lienem nigricant admouendæ,aut harum loco ſanguiſugæ,aut earundem venarum ſectio fiet.

Cauterium actuale.

Vbi priorum medicamentorum ope durities ſplenis emollita erit,præſentibus diſcutientibus vtemur aliquamdiu,paulò poſt rurſum ad emollientia tranſibimus, ſicque alternatim hiſce vtemur medicamentis. Valide autem reſoluentia medicamenta hic non admittantur.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in TVMORE SPLENIS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO TVMORIS SPLENIS ℞ ſyrupi Byzantini, fumariæ,oxymellis ſimplicis ana ℥.j de calamintha ℥. j. ſ.aquarũ fumarię,lupulorũ,petroſelini an ℥.ȝ.fiat *Hauſtus.*

℞.radicum cyclaminis ℥.ſ radicum filicis ℥. j corticũ radicum capparorum,tamariſci ana ℨ. iii. cuſcutæ m. j. ſenæ ℨ.iij.glycyrrihzæ ℥.ſ ſeminum aniſi,fœniculi ana ℨ. iij.coquantur in aqua q ſ.ad ℔.j. ſ. colaturæ adde ſyrupi acetoſi compoſiti ℥ iii.fiat *Potio.*

℞.corticum radicum capparorum,tamariſci,radicis ebuli ana ℥.j fumariæ,cichorei,lupulorum ana m.1.ſ.capillorum Veneris,thymi,ceterach ana m.j.epythemi m ſ glycyrrhizæ raſæ ℨ. iii. ſeminum aniſi ℥.ſ.fœniculi ℨ.ii.ſenæ

Digitized by Google

næ Alexandrinæ, polypodii quercini ana ℥.j. ſ. agarici albi & leuis ʒ.iii. zinziberis ʒ.j. florum boraginis, geniſtæ an. m. j. coquantur in aqua q.ſ. ad lib j.ſ. colaturæ adde ſyrupi acetoſi compoſiti ℥.iii. fiat *Potio*.

Rec. confectionis hamech ʒ.iii. diaſenæ ʒ.j. diacatholiconis ʒ.j.ſ. ſyrupi de epithymo ℥.j. aquarum ſcolopendriæ ℥.iii. fiat *Hauſtus*.

℞. pillularum Indarum, fœtidarũ, agarici trochiſcati an. ℈.j. pillularum de rhabarbaro ℈.ſ. de lapide lazuli gr.vj. ſyrupi de epithymo q.ſ. fiant *Pillulæ* ſex aut ſeptem numero, ſumat bis in menſe.

℞. pulueris ſancti ʒ.j.ſ. diacatholiconis ʒ.iii. decocti communis ℥.iij. fiat *Hauſtus*.

℞. trachiſcorum de cappare ℥.ſ. florum geniſtæ m ii. corticum tamariſci ℥.j infundantur in vini albi lib. j. ſ. viginti quatuor horarum ſpatio. Huius colaturæ bibat hauſtũ duabus horis poſtquam ſumpſerit electuarium ſubiectum.

℞. diacurcumæ ℥ ſ dianiſi, diacaſtorei ana ʒ.i.ſ. theriacæ veteris ʒ.ii. fiat *Electuarium* molle.

℞ corticum & radicum capparorum, geniſtæ, tamariſci ana ʒ.j.ſ epithymi, ceterach ana ʒ.ii. cinnamomi ℈. ii. conſeruæ boraginis ℥.j.ſ. aromatici roſati Gabrielis, mithridati ana ℈ j.ſ. ſyrupi de fumaria q ſ. fiat *Electuarium* ad opiati conſiſtentiam.

℞. trochiſcorum de cappare, trochiſcorum de eupatorio ana ʒ.ſ corticum radicum tamariſci, ſarſæparillæ ana ℈. ii. radicum ruſci ℈.j. rabarbari electiſſimi ℈ j.ſ. ſacchari albiſſimi diſſoluti in decocto ſarſæparillæ q.ſ fiat *Electuarium* in tabulis, ſumat rotulam aliquoties in die.

℞. radicum aſari, cyclaminis ana vnc.j corticum tamariſci, radicum capparorum an. ʒ.iii. menthaſtri abſinthii, origani, centaurei minoris, ſcolopendriæ, fumarię, mercurialis ana p.j. florum camomillæ, meliloti ana m. 1. ſeminum cumini, carui ana vnc.ſ. ſeminum lini, fęnugręci ana vnc. j. coquantur in vini & aceti quantitate ſufficienti ad mollitudinem, fiat *Fomentatio* lienis cum ſpongia, aut veſica.

℞ olei lateritij, rutæ, capparorum, iuniperi ana ʒ. ii. olei camomelini ʒ. ſ. medullæ vituli ʒ. iij bryoniæ, cyclaminis ana ʒ.ſ. gummi ammoniaci in aceto diſſoluti ʒ. j. ſ. fiat *Vnguentum* arte.

℞. vnguen-

Rec. vnguenti arthanitæ maioris vnc. j. ſ. gummi ammoniaci in aceto diſſoluti vnc. ſ. olei capparorum, liliorum alborum ana q. ſ. fiat *Vnguentum* molle.

Rec. vnguenti Agrippæ, arthanitæ maioris ana vnc. j. ammoniaci, opopanacis in aceto diſſolutorum ana vnc. ſ. olei cucumeris aſinini vnc. ſ. fiat *Vnguentum* molle, quo ab exordio mali nequaquam vtendum eſt, ſed vbi iam materia mali vna cum viſcere emollita fuerit.

Rec. ſalis communis ſeminiſq; cumini parum torrefacti ana m. j. ſ. flotum meliloti m. j. radicum ebulli vnc. ſeminum rutæ ℥. v. miſceantur contuſa, in tegulaque ſiccata, linteolo rariori intertexentur, fiat *Sacculus* ad ſplenis formam concinnatus, qui tempore vſus acerrimo aceto, in quo lapidis molaris portio candens extincta ſit, irroretur. Duo autem fiant, alternatimque applicentur: emollit, exiccat & reſoluit.

Rec. corticum tamariſci vnc. ſ. radicum liliorum alborũ vnc. j. radicum ebuli vnc. j. ſ. florum camomillæ, meliloti, abſinthij, rutæ ana m. j. ſeminum lupinorum, lini, fœnugræci ana vnc. ſ. ficuum pinguium numero octo, coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem, hinc piſtentur; addatur farinę hordei, fimi caprarum ana vnc. j. gummi ammoniaci, ſagapeni an. vnc. ſ. olei lateritij, capparorum ana q. ſ. fiat *Cataplaſma*, poſt fotum adhibebitur maximo cum commodo.

Rec. diachyli magni, emplaſtrum de mucilaginibus, de meliloto compoſito ana vnc. ſ. vnguenti dialthææ, Agrippæ ana ℥. iij. corticum tamariſci ℥. j. ſeminum rutæ ℥. ſ. fiat *Emplaſtrum* molle.

Rec. ſagapeni, gummi ammoniaci ana vnc. j. olei liliorũ vnc ij. radicum ireos ℥. ij. ſalis gemmæ ℥. j ſ. fiat *Emplaſtrum* Gummi diſſoluantur cum aceto.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primò materiam obſtruentem, extenuantibus incidentibuſque medicamentis natura obediẽtem reddemus; primò tamen lenientia aluum medicamenta dabimus, vt melius ad ſplenem vires medicamentorum deduci poßint. Pluribus autem diebus praparantibus medicamentis vti debet æger. Hoc cũ conſecuti fuerimus, purgãte medicamẽto eãdẽ è corpore educemus.

Hinc quæ viſceris duritiem, humoreſque viſcoſos atque congelatos emollire poſſunt, præſcribantur, quibus ea quoque permiſcebimus quæ obſtructionem tollere poſſunt. Demum quæ corroborare, reliquiaſque conſumere valent, admittantur. Quæ omnia, nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularib. debita ratione adhibeantur. Hæmorrhoides autem in hoc malo aperire conſultiſſimum erit, cum plurimum leuaminis afferre ſoleát. Quieſcere quoque in latere ſiniſtro poſtquam medicamentum ſumpſerit æger, debet; magnopere equidem ad curam huius mali necdum confirmati, adiumenti affert.

Methodus pro cognitione ICTERITIAE INSERVIENS.

ICTERITIA eſt effuſio bilis modò flauæ, modò atræ ſubinde vtriuſq; (quod in puellis ſæpè accidit) per vniuerſum corpus. Contingit autem hunc bilioſum humorem per vniuerſum corpus diffundi cum ſanguine, eò quod excrementorum ſeparatio, aut omnino non, aut non ritè fuerit peracta, id autem ob has cauſas potiſſimum fieri ſolet, aut vitio totius corporis, aut iecoris, aut propter vitiũ aliquod viarum, per quas expurgari debet; aut deniq; vitio ipſius excrementi. Contingit autem hunc colorem maximè in oculorum albo & circum tépora efflorefcere & apparere.

PARS AFFECTA. In morbo regio non perpetuò eadem pars, idemq; locus affectus eſt Interdum enim iecur in cauſa eſt, cum ſ. calidius eſt, vel apoſtemate afficitur, tunc alui vrinæq. excrementa plurimũ flaua bile colorata erũt, nonnunquam febris concurrit cum dolore obſcuro in loco iecoris, variè faciei color mutatur. Sæpe quoque folliculus bilis afficitur, tuncque in dextera præcordiorum parte grauitatis ſenſus percipitur. alba plerunq; ſunt quæ per aluum excernuntur. vrinæ verò bilioſiſſimæ ſunt, a febri immunis eſt. alias ét vniuerſi corporis vitio ꝓuenit, tuncq; paulatim fit, paucaq; ex cõmemoratis ſignis aderunt; cutis verò magis fit arida, prurigi neq; moleſtat̃, atq; tũc ipſæ ſolidę corporis

poris partes nimio calore diſtemperantur. eſt aũt ſympto-ma pertinens ad genus mutatæ qualitatis vniuerſi corporis.

SIGNA. Senſu manifeſtum fit hoc malum; omnium autem maximè oculorũ color hominem icteritia laborare teſtatur; lutei. n. coloris eſſe conſpicitur, id quod albo ſolet eſſe præditum colore: proſtratio fit appetitus, & increſcit ſitis, oriſq; amaritudo pp caliditatem; abſque febre tamen eſt magna ex parte, capitis concurrit dolor, membrorumq; laxitas, vrina impensè crocea eſt, turbida deniq; atque craſſa, interdum etiam ſupprimitur. alui excrementa albeſcũt ſi meatus folliculi fellis obſtruatur, & pauca ſunt quæ redduntur, quæ quoq; paulatim & crebrò expelluntur. grauitas abſque tumore in iecoris loco ferè percipitur, vrina quandoque vſq; ad nigredinem ferè rubra craſſaque eſt. Si vero icteritia ex copia bilis fiat, ab intemperie calida iecoris facta, meatuſque ad folliculum fellis pertinentes aperti ſint, alui excrementa tunc quidem biliosa erũt, eò quod portio bilis profundatur in aluum. vix febricitat æger. Icteritia verò ſi lienis vitio fiat, corpus non tam graue eſt, vti dum a flaua bile fit; ſiniſtro tñ hypochondrio grauitas ineſt, aliquando etiam ſubdurus tumor. magis fit cogitabundus atq; triſtis, obſcuro corpus colore primò tingitur: hinc ſubliuido atque ſubnigro: Aſtrictam plerumque aluum habent, & plerumque ſubnigra ſunt alui excrementa, nec non vrinæ. Ictericus magna ex parte pruritu tentatur, vix ſudat. tempore longo ſi durauerit, corpus cum pallore inalbeſcit tandem.

CAVSA accidit aliquando propter choleræ multiplicationem, a nimia iecoris intemperie calida, tanta n. aliquando copia bilis ſic gignitur, vt à fellis folliculo vix recipi poſſit, tunc plerumque abſque febre, in dextero hypochõdrio feruor circa iecoris locum percipitur, alui excrementa bile perfuſa videntur, vrinæ craſſæ, croceæq. profunduntur, ſegnities ſpirandiq. difficultas concurrit tum potiſſimum perceptibilis cum mouetur, frequẽter quoq. accidit: propterea ꝙ iecur aut meatus illi qui è iecore in veſicam fellis, & inde in inteſtina demittuntur, obſtructi ſunt, tunc enim excernere per loca conuenientia iecur bilioſum humorem non poteſt, vnde neceſſum eſt ſanguinem impurum fieri, in venaſque tunc regurgitat, ſanguiniq. permiſcetur, atque inde in totum corpus diffunditur. In dextra hypochondriorum

parte grauitas percipitur,aluique excrementa ſunt alba. Fit quoque totius aliquando corporis vitio, dum calor ſingulis inſitus partibus,nimium fit acris atque mordax,propter intemperiem partium nimis calidam; tunc equidem humores potius in bilem abeunt in magna etiam aliquando copia,qui tandem ſanguini et communicantur venis concluſo,vnde totum quoq; corpus bile ſæpe perfunditur,aureoq; quaſi tingitur colore,ſoletq;.cum pruritu magno per cuté erumpere,mentis ſenſuumque concurrit hebetudo,corporiſq; debilitas atque ſegnities. Subinde etiam in febrium bilioſarum indicationibus contingit morbum hinc oriri;eo quod a virtute naturali noxia materia in extremas corporis partes protrudatur,ſicq; cuti ſuum imprimit coloré,tûcque vrina aluiq; excrementa naturaliter ſe habent, & frequenter homo a febre ſic liberatur; ſubitò autem naſcitur hoc modo icteritia procreata.frequenter quoq; propter iecoris inflammationem hoc malum accidit, quo caſu totum quoque corpus bilioſis excrementis perfunditur, propter magnum ſanguinis incendium;tunc vrinæ quoque & alui excrementa plurimum flaua bile colorata ſunt.febris etiam concurrit vehemens,variè faciei color mutatur,ſitiunt ęgri in iecoris regione ſenſum grauitatis percipiunt. Venenata denique qualitas ſanguinem corrumpendo, hunc morbum efficere poteſt;id quod idicatur ſi ſubitò hominis color mutetur,abſque concurſu febris

PROGNOSTICA. Icteritia ſi fuerit diuturna,periculum hydropis minatur;& potiſſimum ſi vrina di etiam fuerit aquoſa,tunc equidem obſtructio magna a viſceris frigiditate prouenit pernicioſiſſimum autem eſt morbo regio laborantibus,durum fieri hepar,malum etiam eſt proſtratum eſſe appetitum,& vigiliis moleſtari,delioque affici,ſermonemq; cum labore formare. E ſplenis autem vitio nata icteritia,plerumq. magis eſt diuturna,quam ea quæ à iecore originem habet.vti icteritia flaua,ſic etiam nigra aliquâdo etiam originem a iecore habet, lien vero flauum icterû numquam facit.Graue eſt poſt natam auriginem, fębrem ſequi. In morbis acutis ſi ſuperueniat, vti ambiguû eſt malum,ſic ſatis difficulter diſcutitur, ſi tamen in die critico fiat,ſignis concoctionis apparentibus,nulla duritie in iecore exiſtente,bonum eſt,facultas enim expultrix ſuperat, ſi

verò

vero ante diem criticum fiat, malum eſt. Hæmorrhoides vero in hoc morbo fluere, bonum eſt. Periculo quoque obnoxius eſt homo, ſi icteritia confirmata laboret, & non curetur, neque materia expellatur, ſubito equidem tandem cor aliave aliqua nobilis pars opprimitur.

Methodus pro curatione ICTERITIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER temperatus conuenit.

Cibus ſit qui humectare refrigerareq. modicè, humoreſq. extenuare poſſit, & qui facilè cōcoqui ſolet, vt sūt auiculæ montanæ, pulli, gallinæ, piſces petroſi. Admittūtur pruna, poma, ceraſa, melones, modicè interim. Condiantur alimenta cum ſucco limonum, aurantiorum. Alimenta quæ ſuccum craſſum, aut melancholicum generare, & quæ aſtringere choleramque multiplicare poſſunt, vitentur, vt ſunt dulcia, amara, ſalſa.

Potus. Conuenit vinum dilutum aqua graminis, aut petroſelini, ptiſana.

Exercitium ſit mediocre, balneo vtatur hiemali tempore, atque frictionibus.

Somnus ſit moderatus.

Excrementa alui arte aut natura reſpondeant in dies.

Animi perturbationes quæ ſpiritus inflammare poſſunt, euitentur, quæ autem oblectare poſſunt, admittantur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. violarum, endiuiæ, limonum.

Roſarum, acetoſæ, granatorum.

De cicho reo cum rhabarbaro.

Aqua acetoſæ, cichorei, endiuiæ, ſolani, lactucæ, plātaginis.

Syr. de duabus & quinque radicibus, oxymel ſimplex.

Syr de eupatorio, de abſinthio, ſyr. de cichoreo cum rhabarbaro.

Mel

Mel roſatum,ſyr.Byzantinus.

Aqua eupatorij, lupulorum, cuſcutæ, aſparagi, fœniculi, cichorei,endiuiæ,raphani,ruſci.

Decoctum radicum angelicæ,gentianæ, rubiæ tinctorum, aſparagi,apij,aſari,fœniculi,ariſtolochiæ,fumariæ,adiãthi,ſerpylli,hypericonis,calaminthæ,chamæpityos, acetoſæ,roriſmarini,praſij,endiuiæ,cichorei, cinnamomi, ſacchari.

Quoniam plerunque bili permiſceri ſolent humores pituitoſi craſſique,aperientia,detergentiaque inſigniter hic locum habent,perque interualla iis vtemur, cõtinuo enim abſque noxia non feruntur. Prioribus autem ſolum locus erit,cum ſolummodo a calidis fieri humoribus augurabimur malum,id quod in purgantium materia etiam obſeruabitur,poſterioribus,cum frigidi permiſti erunt.

VACVANTIBVS.

Electuarium è pſyllio,de ſucco roſarũ, diaprunũ ſolutiuũ.

Diaphœnicum,hiera picra.

Pillulæ aggregatiuæ,de rhabarbaro,de eupatorio.

Manna,caſſia,rhabarbarũ,eius infuſio fiat in aqua endiuię.

Diaphœnicum pillulæ alephanginæ,aureæ,hiera ſimplex.

Agaricus trochiſcatus,agarici infuſum cum rhabarbaro,caſſia,manna.

Vomitus cum elleboro.

Clyſtere,primo lene vtiliſſimum eſt,ſi aſtricta ſit aluus,retrahit enim humores ad cutim deuolutos, hinc magis validum paretur,& per interualla miniſtretur,fiet autem ex radicibus fœniculi,apii,abſinthio, eupatorio, praſio, adiantho,origano,ſeminibus aniſi,fœniculi,elect. de ſucco roſarum,caſſia fiſtula.

Venæ ſectio fiat ipſius baſilicæ in principio mali,ſi ſanguinis copia oneretur ægrotus:alioqui periculum eſt ne hydrops accerſatur.Maximè autem vena prædicta ſecabitur,ſi icteritia ab obſtructione fiat meatus, per quem fel in folliculum tranſmittitur.

Si excrementorum copiam circa aluum primaſque venas conſiſtere intelligamus, leuiore aliquo medicamento purgante hæc propellenda erunt antequã offerantur prædicta præparantia medicamenta, aperientium enim vi facilè humores praui in venias maiores iecoris rapientur,obſtructionem-

ctionemque magis generabunt. Copia autem excrementorum circa aluum primaſque venas hærentium exciſa, humores obſtruentes naturæ obedientes reddemus, hinc præſentibus remediis eoſdem è corpore deturbabimus, idque per interualla repetere ſæpius debemus.

AVERTENTIBVS.

Clyſtere.
Errhina.
Sternutatoria medicamenta.
Hæmorrhoides ſi fluere conſueuerint, aperiantur.
Menſium fluxus.

CORROBORANTIBVS *intemperiemque in hepate relictam emendantibus.*

Conſerua roſarum, violarum, conſerua magna noſtræ deſcriptionis.
Syr de ſucco limonum, granatorum.
Guaiaci decoctum cum oxymelite.
Succus cuſcutæ, radicum raphani.
Radix cyclaminis, rhabarbarum, praſium, fumaria.
Epithema fiat hepati è roſis rubris, ſpica, ſpodio, ſandalis, croco, aqua roſacea, buglosſi, intubi, ſi cordi deſtinetur, addatur been album & rubrũ, lignũ aloes, caryophylli.
Balneum ex violis, lactuca, endiuia, cichoreo.
Diacurcuma, dialacca, diacalamintha, diatrium ſandali, dia rhodon abbatis.
Theriaca, mithridatum, trochiſci de eupatorio, de rhabarbaro, cum aqua decoctionis cicerum.
Serum caprinum, lac capræ enutritæ aſparago, eupatorio, fœniculo, petroſelino, apio.
Lumbrici exiccati in furno, & ſumpti cum vino albo & ſaccharo.
Decoctum praſij, cicerum rubrorum, aſparagi, raphani, ex vino albo tenui matutinis aliquot horis.
Stercus canis osſib. magna ex parte paſſi, ſtercus anſerinũ.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Scobs eboris infuſa in vino aut aqua aliqua aperiente, vermes terreſtres exiccati, cum vino dati.
Fumariæ radix in vino coquatur, propineturque.
Potus ex radice cyclaminis, ſudor eo excitetur.

Odor

Odor ex aceto acerrimo calido, cuius portionem aliquam balneo inſidens naribus attrahat æger,& aliquandiu nares comprimat.

Errhina ex ſucco cyclaminis,nigellæ,betæ, anagallidis.

Aqua roſacea inſtilletur oculis in mali exordio,minori eqdem impetu humores ad oculos deriuabuntur.

Fomentum oculorum cum aqua hordei,ſucco acetoſæ, granatorum,aceto.

Balnea ſicca,balneum ex aqua dulci & aceto pro oculis,aut balneum ſulfureũ,aut ex decocto florũ camomillæ, meliloti,calaminthę,roriſmarini,parietarię,anethi,furfurũ.

Sternutamenta prouocantia.

Colorem oculorum flauum hæc emendant,iecoriſq. duritiem emolliunt.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in ICTERITIA *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO ICTERITIAE ℞.radicum fœniculi,petroſelini ana vnc.j.ſcolopendriæ m.j.ſ.foliorum maluæ,caulium ana m. 1. cuſcutæ m.ſ. ſenæ Alexandrinæ , polypodii quercini ana vnc.j,ſ. epithymi vnc.j.colocynthidis ℈.i.ſ.coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j.ſ.colaturæ addatur diacatholiconis vnc.j.ſ.olei rutacei vnc.1.camomelini vnc.ij.ſalis communis ʒ j.fiat *Clyſtere.*

Rec.ſyrupi Byzantini,oxymellis compoſiti ana vnc. ii.aquarum endiuiæ,cichorei,alkekengi ana ʒ.iiii.miſceantur, fiat *Iuleb.*

Rec.electuarii de pſyllio ʒ.vj.diacatholiconis ʒ. iii. rhabarbari electiſſimi,agarici trochiſcati ana ℈.i.fiat *Bolus*: detur in aurora,aut ſi æger potius in liquida forma expetat, diſſoluatur cum decocto raphani,aſari,ariſtolochiæ rotundæ,eupatorii,cuſcutæ.

Rec. radicum aſari,ariſtolochiæ rotundæ ana vnc.ſ. fœniculi,petroſelini ana vnc j ſeminum aniſi, iuniperi , cicerum rubrorum an.ʒ.iii.ſ.polypodii quercini vnc.j.ſ. rhabarbari electiſſimi ʒ.ii.ſ zinziberis,ſpicæ ana ℈.ii.coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j.colaturæ addatur ſyrupi de epithymo , Bizantini ana vnc.j.ſ.fiat *Potio.*

Rec.

Rec.radicum petroſelini vnc.ii.praſii.ſcariolæ, agrimoniæ nna m j.ſ.ſeminum aſparagi,melonum,aniſi ana vnc.ſ. foliorum ſenæ ℥.vj. zinziberis albi ℈.ii.ſ.coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad lib I colaturæ adde ſacchari albi limi vnc.ii.aceti vnc.j.ſ.fiat *Potio.*

Rec electuarii de ſucco roſarum ℥ ii diacatholiconis ℥.j. ſ.diaphęniconis ℥.ii.ſ rhabarbari electiſſimi ℈.ſ.ſpicę gr. v. ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro vnc ſ. aquarum cichorei vnc. iii. fiat *Hauſtus.*

Rec pillularum de rhabarbaro , hieræ ſimplicis Galeni, pillularum aggregatiuarum ana ℈.j. diagridii gr. iii. ſirupi de abſinthio q.ſ.fiat *Pillulæ* ſeptem.

Rec.rhabarbari electi ℥.j aloes ℥.ii.agarici trochiſcati ℈. ii.ſ.radicum rubiæ tinctorum,ciclaminis ana ℈ j.diagridii gr.xii.ſirupi de eupatorio q.ſ.fiant *Pillulæ*, detur ℥. i. poſt primum ſomnum.

Rec.aquarum endiuiæ vnc.vi.in ea macerētur per noctē cinnamomi ℈.ſ.rhabarbari electiſſimi ℥. i. colaturę detur mane cū vncia vna oximellis compoſiti. reliquis addat rha barbari recētis drachma alia,cinnamomi gr.xii. & aquæ endiuiæ q ſ pro *Hauſtu*,iterumq. omnia macerentur in cineribus calentibus viginti quatuor horis,colatura propinetur vt prius,hoc medicamentum ſæpius repetat.

Rec radicū aſari, raphani ana vnc i ſ.coquantur in aqua q.ſ ad tert,æ partis conſumptionem,huius decocti bonam quantitatem ſumat vna vice,additis olei communis vnciis duabus,fiat *Vomitorium* medicamentum.

Rec.trochiſcorum de rhabarbaro ℥ iii. diarhodonis abbatis,diacurcumæ ana ℥.ii.diatriōſand ℥ i.ſucci cuſcu æ ; praſſii ana vnc.ſ.ſirupi endiuię,de ſucco acetoſæ ana q.ſ.ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam .

℞.florū ſambuci m.iii.cuſcutę m.i.ſ eboris vſti ℥.i. radicū aſari ℥.ii.rhabarbari electi ℥.i.ſ.infundantur vigintiquatuor horarū ſpatio in vini electi lib.j.ſ. colaturæ addat ſacchari albiſſimi q.ſ.fiat *Potus*:huius hauſtū duab horis poſt ſumptum electuariū bibat. ℞.trochiſcorum de rhabarbaro ℥.ſ.diacurcumæ ℥.ſ. vermium terreſtrium præparatorū vt decet ℥.ii.ſ.radicum ciclaminis ℈.ii ſirupi Bizantini,de eupatorio ana q ſ.fiat *Mixturæ* mollis conſiſtentiæ .

℞.diarhodonis abbatis,diacurcumæ ana ℈.ii. trochiſcorum

rum de rhabarbaro ʒ.j.ſacchari albiſſimi in aqua cuſcutæ q.ſ.eſt, diſſoluti, fiat *Electuarium* in tabulis. A ſplene autem ſi fiat hoc malum, ſubſequentibus curabitur medicamentis.

℞.radicum fœniculi,petroſelini ana vnc.j radicum cyclaminis,corticum radicum tamariſci, capparorum ana ʒ.ij. cuſcutæ m.j.ſ. ſcolopendriæ m.j.ſarſæparillæ vnc.ſ.radicum ruſci,ſeminum aniſi ana vnc.j.coquantur in aqua q.ſ. ad ℔. 1.ſ.colaturę addantur oxymellis ſimplicis vnc.iiii.fiat *Potio*, detur hauſtus in balneo.

Rec.radicum cyclaminis ʒ.v.raphani vnc.j.radicũ acori, glycirrhizæ raſæ an. ʒ.vj.coquantur in vini albi ℔ ij.nonnihil,poſt marcerationem aliqualem,colaturę adde oxymellis ſimplicis ʒ.iiii.fiat *Potio*,dentur vnc.iiii.in aurora,ſeque ad ſudandum componat,prius tamen purgetur ſequentib.

Rec.diacatholiconis ʒ.iii.caſſiæ recenter extractæ,mãnę Calabrinæ ana vnc. ſ cum ſero lactis fiat *Hauſtus*, detur omnium primo.

Rec.radicum althææ,enulæ campanæ ana vnc.iiii. hordei mundi m v.cichorei,fumariæ ana m.ij.ſ. foliorũ acetoſę florum camomillæ,meliloti,violarum,bugloſſæ an.m.j.volubilis,centaurei minoris ana m.j.ſ. coquantur in aqua q.ſ. aliquantulum:quo cum humorem cuti incumbentem diſcutere animus eſt,octo dierum ſpacio vtetur.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Magna ex parte hic morbus oritur propter obſtructionem meatuum illius vaſculi per quem bilis è iecore atque liene ad inteſtina deriuatur,quæ a craſſis humoribus plerumque initium ſumit; vnde iecur nonnihil incaleſcit, copiamq́ bilis coaceruat. Clyſterio aluum tunc primò ſubducemus,eo q aſtrictam aluũ plerumque habeant,propterea quod bilis non deſcendat, quæ inteſtina irritare ſolet. Deinde humores craſſos obſtructiones facientes,naturæ obedientes reddemus incidentibus,aperientibus, tenuantibuſque medicamentis;qui poſtquam concocti fuerint, è corpore vacuandi ſunt. Deinde viſcera roborantibus medicamentis confirmabuntur,meatuſque aperientur. Quæ omnia nũc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus,modo vniuerſalia particularibus debita ratione applicentur.

plicentur Si a iecoris inflammatione fiat,ea primum curetur. Si ſit ſuſpicio ne iecur intumeſcat, emplaſtro de meliloto addetur ammoniaci nonnihil. Fomentatio fiet cum decocto radicum liliorum,althaæ,ficuum,paſſularum. Vnguentum fiat cum oleo amygdalorum dulcium,vnguento dialthaæ. Si a venenoſa aliqua materia fiat,vomitu educatur in mali principio. Clyſterio verò id fiat,ſi ad inteſtina deſcenderit. Si in habitum corporis traducta fuerit,theriaca conuenit cum decocto corticum citri, limonum,endiuiæ,cardui benedicti, angelica, bugloſſa, meliſſa. Si propter obſtructionem veſicæ fellis fiat, tunc maxime duo remedia principatum obtinebunt,vena ſectio & purgatio. Agaricus autem cum rhabarbaro præſtans medicamentum hic eſt. Corporis autem habitum ſeu cutem detergemus balneo, nec nõ ijs quæ ſudorem prouocare poſſunt; ſic equidem ea quæ in habitu corporis latent,euocanda atq; diſcutienda ſunt. Faciem & oculos aqua eiuſdem balnei lauabit æger,aut cum aqua deſtillata peponum.

Methodus pro cognitione VERMIVM INSERVIENS.

VERMES in varijs corporis partibus poſſe generari experientia comprobatum habemus. In vlceribus enim putridis,in dentibus,in auribus,adde ꝙ in renibus quoque naſcantur. In hoc tñ loco de iis tantum agimus vermibus,ꝗ in inteſtinis generantur,quos lũbricos cõiter nominamus. Horum autem alii longi ſunt tereteſq. qui alijs longè frequentiores exiſtunt,ſuntq. ſimiles quaſi vermibus in terra ortis. Alii ſunt longi,& ad ſpeciem ſeminum cucurbitæ lati,illud quoq; nomen inde ſeruantes,& hi per tota inteſtina ſubinde extenduntur,incredibilis.n.longitudinis ſæpius fuere viſi. Sunt alii admodum exigui ſi ſuperioribus conferantur,qui Aſcharides tenueſque vocantur,ſuntque vermibus qui in caſeo putrefacto naſcuntur,perſimiles.

PARS AFFECTA. Inteſtina hic afficiuntur: ĩ iis enim omnes lumbricorum ſpecies,de quibus hic agimus, gignuntur. Et quidem inteſtinum rectum ab aſcaridibus

ſubtili-

les,horrorem inducentes. vii autem appetitus aliquando admodum intenditur, ſic alias quoque omnino proſterni-tur. Verum hæc omnia accidentia non in omnibus expe-ctare oportet, ſed plurima tantum, aut nonnulla illorum. Latus vero lumbricus cum præſens fuerit in inteſtinis, vt multa ſigna communia cum teretibus habet, ſic corporis concurrit gracilitas, alimenta multa expetuntur, quæ digeſta citò etiam excernuntur; vnde ſæpe cogitur alimenta noua ſumere,alioqui inteſtinorum roſio fiet. Firmum autem admodum huius lati lumbrici in excrementis ſignum obſeruatur, contingit enim alui excrementis quædam corpuſcula permiſceri, quæ ſemini cucurbitæ ſeu cucumeris aſſimilantur;eſtque proprium excrementum huius ſpeciei lumbricorum.

CAVSA communis lumbricorum eſt putredo ſeu materia craſſa,phlegmatica, viſcoſa, putredini accommoda, concurrente calore non omnino putrido, qui in materia craſſa putridaque exiſtit,& eandem quaſi præparat, quiq; natiui caloris perfuſione quaſi perficitur,principiumque vitæ vermibus confert. Ab humoribus ſalſis,amaris,aut acribus vermes non generantur,cum ab iis potius interimantur;ſed potius ab ijs quæ facile putreſcunt; ut ſunt fructus fugaces,dulceſque.

PROGNOSTICA Multi nulla lumbricorũ,tere tũ præſertim,cura habita,exeſi ab ipſis ſunt,& conuulſi interierunt;& frequenter quidẽ ita rodunt inteſtina, vt hominem in mortis periculum præcipitent. Deteriores maiores minoribus, paucis multi, & albis rubri, viuentes mortuis. Verſicolores autem lumbrici omnibus aliis ſunt deteriores, putredinem enim indicant deteriorem maioremq;. Omnium minus periculoſi ſunt aſcarides,tum quia tenues & exigui ſunt; tum quia in loco generantur a principibus partibus remotiſſimo, in inteſtino nimirum recto. Sæpe alij graues ab iis introducuntur morbi,aliquando enim ſubitaneam mortem accerſunt, nonnũquam ſyncopen inducunt,ſubinde vero etiam epilepſiam, alias etiam caninam appetentiam, nonnunquam colicum etiam dolorem, alias quoque febrem maxime inordinatam accerſunt, vigintiquatuor equidem horarum ſpatio cum maximo frigore ter aut etiam quater affligit. Omnium autem maxime pueros

infeſtare ſolent,& illos qui ad pubertatem accedunt. Lumbrici in febrium initijs eiecti plerumque malum ſignificāt, putridæ enim materiei multitudinem perniciemque indicant: idem iudicium ſi in uigore ſymptomaticè expellantur, ſanitatis autem ſpem promittunt in declinatione, cum critica comitatur excretio.

Methodus pro curatione VERMIVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit temperatus.

Cibus à quo bonus ſuccus elici poſſit, præſcribatur, ſatiſq; liberaliter alatur, alioqui punctiones fiēt inteſtinorū, à lūbricis ob inediā, quæ cū fiunt, dulcia offerātur, iis enim placari ſolent lumbrici. Vitentur caſeus, lac, piſces, omniaque quæ pituitoſos humores generare poſſunt.

Potus: vinum conuenit aquoſum.

Somno pro conſuetudine vtatur, nocturno potius quàm diurno.

Excrementa alui reſpondeant.

Animi perturbationes magnæ vitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de abſinthio.

Syr. de endiuia.

De cichoreo cum rhabarbaro.

De acetoſitate citri.

Aqua graminis, abſinthij, portulacæ.

VACVANTIBVS.

Agaricus trochiſcatus, agarici infuſio in oxymelite multū conuenit.

Hiera diacolocynthidos, hiera picra.

Pill. communes ſeu peſtilentiales ſumptæ vmbilicoque admotæ, præſtantes ſunt admodum.

Pill. ex aloe, myrrha, rhabarbaro, ſale gemmæ.

Dia-

Diaturbith cum rhabarbaro, præſtans eſt medicamentũ ad enecandum, & ad excludendum vermes.

Diacarthamus vermes enecat, & excludit optimè.

Rhabarbarum.

Aloe, turbith.

Decoctum radicum zedoariæ, angelicæ, graminis, ſiliginis, corticum & radicum capparorum, boraginis, bugloſſæ, violarum, ſeminis ſanctonici, diaturbith cum rhabarbaro addito.

Suppoſitorium ex aloe, ſemine ſanctonici, coriandri, cornu ceruino, myrrha, melle, felleque bouino inungetur.

Hiſce medicamentis materia expurganda eſt, ex qua vermes generantur, quorum nonnulla generatos etiam enecare poſſunt, nec non è corpore propellere.

NECANTIBVS *Vermes.*

Conſerua magna noſtræ deſcript. mirificè operatur in hoc malo.

Mithridatum, theriaca Andromachi vermibus enecandis accommodatiſſima eſt.

Hiera p cra, zedoaria.

Sanctonici ſemen, corallina, radix graminis, filicis maſculæ, acetum, efficaciſſima ſunt ad vermes enecandum omnia.

Centaurea minor generoſum quoque eſt medicamentum cum ſemine ſanctonici.

Ariſtolochia rotunda, abrotanum vtrumque, abſinthium omne, gentiana, allium.

Aloe etiam præſtantiſſimum eſt medicamentum.

Semen lupinorum, portulacæ, citri, folia perſicorum, menthaſtrum, ſcordium.

Tormentilla, dictamus cum decocto ſauinæ, coloquintida, agaricus, cornu ceruinum

Succus ellebori nigri, plantaginis, abſinthij.

Aqua abſinthii, rutæ, agrimoniæ, valerianæ, artemiſiæ.

Syrupus de portulaca, cum ſemine citri.

Oleum violatum cum euphorbio.

Vnguẽtũ de arthanita maius tã educit quã enecat vermes.

Vnguentum pro ventriculo, ventreque ex oleo rutaceo, abſinthii, menthæ, ſemine ſanctonici, aloe, aceto, felle ſuillo, lacte, melle aut ſaccharo.

Emplaſtrũ pro vmbilico ex aloe, felle bouino, ouino, ſuillo,

abſinthio, zedoaria, tormentilla, theriaca, ol.menthæ, abſinthij, perſicorum ſucco, abſinthii, pane toſto, in optimoque aceto macerato.

Medicamenta hæc variè ad vſum accommodare poſſumus, per os equidem ea aſſumere licet, aut clyſterio inijcere poſſumus, aut exterius vmbilico admouere licebit. Si per os offerantur, diutius ieiunet antequam enecantia medicamenta exhibeantur, interim ſi nimiis torſionibus mordicando vrgeant ob alimenti penuriam, aut ſi ventriculum aſcendere tentent, grata exhibebimus pro tempore alimenta, ne dicta accidant incommoda.

EXPELLENTIBVS *enecatos.*

Vacuantia prædicta.

Pillulæ Rufi præſtantiſſimæ ſunt tam ad enecandum quam ad educandum vermes.

Theriaca, mithridatum.

Oleum omphacinum in maiori copia potatum.

Clyſtere ex decocto pulli, hordei, ſebeſten, ſaccharo, butyro non ſalito.

Vnguentum ex oleo rutaceo, abſinthii, ſucco abſinthii, rutę pul. dictami, tormentillæ, cornu ceruino.

Emplaſtrum ex foliis abrotani, rutæ, naſturtii, farina lupinorum, foliis praſij, mercurialis, ſaluię, abſinthii, felle bouino, aloe.

Fomentatio ex iiſdem iam dictis rebus.

Suppoſitorium fiat pro vermibus in recto inteſtino inhęrētibus cum oleo rutaceo, in quo aloes, & fellis vaccini quātitas ſoluatur, bombyce excipiatur aut ex melle cū aloes bona quantitate fiat. Suppoſitorium quoque ſi fiat cum lardo pingui anoque ſi immittatur, & filo ſuſpendatur, feliciter operari ſolet.

Poſtquam lumbrici iam enecati erunt, ne grauia ſubſequantur incommoda, ſtatim erunt expellendi è corpore; periculum enim eſt, ne febres putridæ generentur ex malignis vaporib. aut alia grauia ſymptomata inde effloreſcāt.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in CVRATIONE VERMIVM, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO VERMIVM. Rec. ſyrupi de cichoreo cũ rhabarbaro, Byzantini ana vnc ij. aquarum fœniculi, petroſelini ana vnc. v. fiat *Iuleb*, detur tribus aut quatuor vi cibus matutinis.

℞. radicum graminis, ſiliginis ana vnc j. corticum & radicum capparorum ana ℥. j ſ tormentillæ vnc. ſ. florum boraginis, bugloſſæ, violarum ana m. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad medietatis conſumptionem, colaturæ lib. j. ſ. addatur diaturbith cum rhabarbaro vnc i. ſ. fiat *Potio*.

℞. ſeminis plantaginis, lumbricorum, zedoariæ, lupinorũ centaurei minoris ana ℥. j. aloe, myrrhæ ana vnc. ſ. cornu cerui vſti, raſuræ eboris ana ℥. i. ſ. radicum tormentillæ, dictami ana ℈. iiii. raſuræ vnicornu ℈. ii. fiat *Puluis*.

℞. cornu ceruini vſti ℥. ſ. rhabarbari electi, ſeminis endiuiæ, radicum tormentillæ, dictami ana ℈. ſ. ſeminis ſanctonici gr. x. ſacchari albiſſimi ʒ. ii. miſceantur, fiat *Puluis*, doſis ʒ. j.

℞. ſeminis ſanctonici ʒ. i. ſ. radicum filicis, tormentillæ, dictami ana vnc. ſ. centaurei minoris m. ſ. in vino optimo macerentur calentibus cineribus horis ſexdecim, ſumat ℥. iij. huius colaturæ, addendo vnc. j. theriacæ præſtantioris, fiat *Hauſtus*.

Rec. catapotiorum peſtiletialium Rufi ʒ. j theriacę optimę ʒ. ſ. decocti ſeminũ ſanctonici vnc iiij detur in aurora.

Rec theriacę præſtantiſſimæ ʒ. i. ſcordii, corallinæ ana. ſcrup. ij. detur cum decocto ſeminis ſanctonici.

Rec radicum graminis vnc. iii. ſeminum ſanctonici vnc. ſ. centaurei minoris m i. ſ glycyrrhizę raſę vnc. i. zedoariæ, rhabarbari ana ʒ. ij. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. j. fiat *Potio*. dentur vnc. iij. addendo drachmam vnam cornu ceruini modice vſti, & ſacchari q. ſ.

Rec. radicum dictami, enulæ campanæ ana vnc. j. ſauinæ vnc. j. ſ. capitum alliorum ʒ. j ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad medietatis conſumptionem, colaturæ addatur tantundem lactis vaccini recenter mulcti, farinæ triticeę tan-

tum vt plus fieri poſſit mediocris conſiſtentiæ, addendo croci atque ſacchari parum. ℞. corallinæ, ſeminis ſanctonici, aniſi ana ʒ.j. piperis, ſi non febricitet, pulpæ colocynthidos ana ℈ j. ſalis nigri gr. vj mellis deſpumati ℥.j. aquarum portulacæ ℥ vj. detur duabus vicibus, expellit vermes, atq; enecat. ℞. ſeminis ſanctonici ʒ ij. ponantur in aqua vitæ viginti quatuor horis ad macerandum, colaturæ vncijs duab. adde theriacæ præſtantiſſimæ ʒ.i.

℞. olei lateritij ℥.j ſ. aloes ʒ.iij.ſ. pulpæ colocynthidos ʒ.j.ſ. fellis taurini ℥ j. farinæ lupinorum ʒ.i. ſucci ellebori nigri ʒ. vj. cũ cera q ſ. fiat *Vnguentum*. ℞. radicũ ariſtolochiæ rotundæ, dictami, enulæ campanæ ana ℥.j. centaurei minoris m. iij foliorum abſinthij, perſicariæ, abrotani ana m j ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad mollitudinem, hinc adde aloes ℥.j. mirrhæ ʒ iiij. farinæ ſeminum portulacæ, ſanctonici, lupinorum ana ʒ.iii fellis bouini, olei rutacei, abſinthij ana q. ſ. fiat *Cataplaſma* pro uentris regione; antequam autem apponatur, detur ʒ.j. cornu ceruini cum aqua mellis.

℞. radicũ dictami, tormentillæ ana ℥.i. filicis ℥.ſ. centaurei minoris, abrotani, marrubij ana m. ij. farinæ lupinorum, fellis bouini ana ℥.j.ſ. olei de abſinthio q. ſ. fiat *Cataplaſma*.

℞ centaurei minoris, ſeminum lupinorũ ana ℥.j.ſ. nigellæ, aloes, abſinthij ana ʒ.ij. abrotani, cornu ceruini vſti ana ʒ.j. corallinæ ℥.ſ radicum dictami, zedoariæ, calaminthæ, origani ana ℈ ij ſ myrrhæ, aloes, farinæ lupinorum ana ʒ.j. ſ. ſucci abſinthii rutæ, fellis taurini ana ℥. ſ. olei lateritij ℥. j.ſ. ceræ & terebinthinæ q ſ. fiat *Emplaſtrum*; pro ventre.

℞. radicum dictami, enulæ campanæ ana ℥ j. ſauinæ ℥.j.ſ. coquantur in aqua q ſ. ad tertiæ partis conſumptionẽ; fiat *Fomentatio* ventris. ℞. rhabarbari, turbith, hiære picræ Galeni ana ℈.i. zinziberis, myrrhæ ana ℈.ſ. croci, ſalis gemmę ana gr. vj. ſucci ellebori nigri domeſticati q ſ. fiant *Pillulæ* numero octo. Rec. diaturbith cum rhabarbaro ʒ vj agarici trochiſcati ſcrup. j. theriacæ electæ ℈.ſ. ſacchari albiſſimi q. ſ fiat *Bolus*. ℞. diaturbith cum rhabarbaro ʒ.iij. aloes, myrrhæ, agarici trochiſcati ana ℈ j ſalis gemmæ gr. v ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro ℥ i aquarum portulacæ ℥. iiii. fiat *Hauſtus*. vermes interficit, pariterque expellit.

℞. lactis caprini aut vaccini vncias duodecim, ſacchari rubri ℥. j mellis ℥. ſ. duo vitella ouorũ, fiat *Clyſtere*, miniſtretur

tur aliquamdiu poſtquam ea quæ enecant vermes,adminiſtrata fuerint,ad inferiora enim alliciuntur, faciliuſque exturbantur.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo ne generentur in corpore vermes, materia maligna vnde generari ſolent,natura obediens reddatur; demũ purgante medicamento è corpore educatur,quod fieri optimè poterit agarico trochiſcato,diaturbith cum rhabarbaro,aliiſque ſuperius in Methodo curandi dictis.Si autem vermes adeſſe intelligamus aliquibus ſignis peculiaribus,quæ eos necare poſſunt, præſcribemus medicamenta Quãdo autem per os necantia vermes medicamenta propinantur,tunc emplaſtrum quoq; ventri exterius applicabimus,quod idem efficere poſſit.ſic equidem duplici ratione opprimentur,aut fugam per inferna inſtituent. Antequam autem medicamentum vllum ſumat quod vermes necare poſſit,bibat per quatuor aut quinque dies lac recenter mulctum,hinc medicamentum vermes necans,in lacte calente diſſoluatur;ſicq; offeratur, id quoque cum melle fieri poterit aut ſacchãro.Pueri autem ſi amara non admittant vltro,cum fiſtula incuruata,aut clyſterio,iniicere licebit,dentibus diductis,vtque commodius fiat,cum faſcia contineantur, poſtea quæ eoſdẽ enecatos expellere poſſunt,præſcribantur. Vermium quoque generatio inhibebitur imo geniti enecabuntur atque expellentur, ſi æger per plures dies utatur rebus acetoſis,amaris,acribus & ſalſis.Pro paruis autem uermibus in ano hærentibus,clyſteriſetur cum decocto abſinthii,perſicaria,hiera picra,oleo amygdalorum amarorum,aut ſuppoſitorium ex prædictis fiat,ſuperſpergẽdo aloen,inuoluaturque viſco cum quo capiuntur aues,ei enim adhærebunt vermes. Sunt autem glandes præſtantiores aliis medicamentis ad necandum aſcarides. Notandum hic,quod quamuis aliquando in ægrotantibus videamus vermes excludi per ſuperiora,aut inferiora,non tamen ſtatim curandi rationem inſtituemus vt medicamentis uermes quoq; excludamus, cum hoc ſæpe in morbis accidat acutis,in quibus magna putredo latet in intimis penetralibus.eam itaque potius materiam malignam, naturæ obedientem reddere atq; expellere debemus, quàm uermes;alioqui periculum erit ne morbum augeamus,ægrotumque ſic occidamus.

Methodus pro cognitione DYSENTERIAE INSERVIENS.

DYSENTERIA propriè dicta, eſt fluxus vẽtris cũ inteſtinorum exulceratione, aut excoriatione, cui dolor, torſioque ſemper coniungitur. Contingit autem hic primo corpora pinguia abradi ab acribus humoribus, hinc tẽpore non ſolummodo pinguia corpora, ſed etiam fibræ, pelliculæque interioris tunicæ inteſtinorum cum excrementis deiiciuntur, cum ſcilicet altius malum imprimitur ipſis inteſtinis. Tertius vero gradus erit cum iam ſanies profunditur, atq; hi gradus magnitudinẽ vlceris indicant. Sordidum autem vlcus eſſe ſignificatur nobis, ſi ſanies multa ſine dolore exeat, quæ ſi quoque fęteat, putridum indicat vlcus; vti laudabilis ſanies mundum vlcus deſignat. Contingit autem aliquãdo cruorẽ per aluum excludi abſq; dyſenteria, primo quidem in iecoris imbecillitate, tuncque aquæ in qua carnes recenter mactatæ lotæ ſunt, ſimile eſt id quod excernitur. Hocqueq; fit in obſtructione ſuperiorum vaſorũ, tuncque ea quæ deiiciuntur, nihil abraſi habent ſibi permixtũ, ſolentque aliquando ſupprimi per duos aut tres dies, tandẽque deteriora plerumque ſuperiorib. excrementa protruduntur, ſoletq; ſæpe poſt tenuem ſanguinis ſaniẽ tandẽ humor quidam craſſus, vini fęcibus non multum diſſimilis, expelli. alias etiam abſque vllo inteſtinorũ vlcere, aut ſuperiorum venarũ obſtructione, iecoriſue imbecillitate, ſanguis liquidus atque rutilus profunditur, & hoc quidem in magna quantitate & per interualla, ex hæmorrhoidibus nimirum internis, apertis, nec non menſibus ſuppreſſis.

PARS AFFECTA Inteſtina in hoc malo laborãt, cuius ſigna ſunt dolor cum poſitu; ea denique quæ excernuntur, inteſtinorum functionem oblæſam eſſe teſtantur Craſſa vero inteſtina affecta eſſe oſtẽdit ſtercus dẽſum, ſincerũ, aliq; bus pinguibus, cruentiſque guttis perfuſum, ſpumoſum, quod aliquando etiam prodit cum flatu; cruor autem hic ſtercori ſupernatare magis cõſueuit, quam dũ in tenuibus

hæret

hæret vlcus inteſtinis. Si autem circa vmbilicum aut etiam altius dolores conſiſtant, ſtercorique ſanguinis portio omnino permiſta atque immerſa ſit, maleq; ſint olentia, bilioſa, porrique colorem habentia atque variegata, torminaque quam maxima excitentur, mordacitateſque ualidiores, nec non deliquium atq; exolutiones animi inducant, in tenuioribus inteſtinis malum eſt; tunc quoque pinguia rarius excludi cum excrementis ſolent. Ieiunum autem inteſtinum dum afficitur, dolor ſupra vmbilicum eſt: tanta quoque nauſea oritur, ut etiam vomitus ſubſequatur frequẽter, maior quoque ſitis cibique faſtidium excitatur, excrem&eta magis cruda ſunt, quibus ſanguis magis nigrans vndiq; permiſcetur; mala hic plerumque febris oritur, unde graues uirium exolutiones accidunt, tandemque etiam mors. Eſt autem dyſenteria morbus in ſoluta continuitate conſiſtens.

SIGNA. Magna ex parte in principio mali propelluntur excrementa muccoſa, mordacia, bilioſa, uariaque, quib. tandem etiam cruoris aliqua portio una cum doloribus inteſtinorũ mordacibus permiſcetur, & excernitur paulatim cum ſtercore liquido, pauloq; poſt etiam adeps & hinc ſucceſſu temporis ramenta, particulæque interioris tunicæ inteſtinorum, vna cum excrementis cruẽtis purulentiſve per aluum deiiciuntur, præcedẽtibus quaſi ſemper mordacibus inteſtinorum doloribus, unde frequentes quoq; concurrũt deſidendi cupiditates, anique dolores, ita ut æger etiam aliquando quiete careat, & a ſomno etiam interpelletur; frequenter quoque ſitiunt, febricitantque ægrotantes, potiſſimum ſi in ſuperioribus inteſtinis vlcus exiſtat, & humor ſit acer admodum, quo tempore etiam cruor ipſe excrementis magis permiſcetur, quàm dum in craſſioribus exulceratio hæret.

CAVSA. Humores acres mordaceſque putrefacti; in inteſtinis geniti, aut aliunde, e uenis nimirum maioribus, è iecore, liene, meſenterio, aliiſve partibus circumſtantibus, influentes, anfractibuſq; inteſtinorum inhærentes, frequenter diſenteriã excitant, quales ſunt, pituita ſalſa, bilis flaua, vndè frequentius quidem excitatur, nec non adulta atque atra, qui originem habent frequenter à cruditatibus frequẽtibus, ab acribus denique vitioſiſque cibis, a fructibus quoque malis, a pharmacis denique venenatis excoriantibuſque,

que,ab intenſo denique frigore caloreve. Subinde quoque ab inflammatione fit dyſenteria, id autem innoteſcet ex ſignis inflammationem ſignificantibus.

PROGNOSTICA. Periculum haud parum oſtẽdunt appetitus magna proſtratio,ſitis incrementum,continuus alui fluxus, ſi vrina poculis non reſpondeat, ſi corpore macilento ſubito nigra aluus profluat; ſi carunculæ magnæque inteſtinorum partes excernantur,ipſeque æger inualidus ſit,lethalis eſſe conſueuit dyſenteria; eo quod neq; caro concreſcere, neque vlcus obduci cicatrice poteſt. In longis dyſenterijs cibi faſtidium malum, & peius ſi febris adſit,neque enim ſemper febricitat dyſentericus. Peſſimæ ſunt dyſenteriæ,in quibus quę excernuntur porri aſpectum habent,& quæ ſunt nigra graueolentiaque. Lienoſis ſuperueniens dyſenteria,bonum eſt, cum ſic humores melancholici qui in liene erant,euacuentur. Difficile quoque curatur dyſenteria in tenuibus inteſtinis exiſtens,facilius vero quę in craſſioribus Ab atra bile ſi fiat,difficillimè ſanatur dyſenteria, quia cancro coniungitur plerumque. Quævis autem tormina,longa & difficilia eſſe conſueuerunt,quæ ſi a profundo veterique vlcere dependeant, viriumque imbecillitas concurrat magna,vix quicquam ſperare licebit; contingit autem in huiuſmodi ca u, excrementa alui grauiſſimè olere,cruda leuiaque eſſe,& ſubnigri etiam coloris. Magno cum periculo in lienteriam dyſenteria mutatur. Multoties colica vehemens ſuccedit fluxui,eo quod expellatur tenue & relinquatur craſſum. Omnis fluxus ventris qui ducit ad hydropem,eſt mortalis,cum hydrops curari debeat per fluxum ventris.

Methodus pro curatione DYSENTERIAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit temperatus.

Cibus qui facile concoquitur, & qui bonum ſanguinẽ genera-

generare poſſit, offeratur, imbecillis enim eſt coctrix retentrixque facultas. Conueniunt carnes pullorum, gallinarum, caponum, perdicum, turturum, merularum, phaſianorum, oua aſſata. Oryza, amylo, panico cruſtaque panis fiat plus, & lacte; cui ſemina plantaginis, parumq; cinnamomi addetur. Prædicta quoque carnium iuſcuiis coqui poterunt, vt puls inde fiat. Vitentur diligẽter mordacia, acetoſa, ſalſaque, propter vlcus in inteſtinis exiſtens.

Potus Vinum conuenit rubellum aſtringendi vim habens; cui ſaccharum roſatum addetur.

Exercitium motuſque vitentur, quieſque imperetur.

Somnus conciliandus eſt; plurimum enim dyſentericos iuuat; vigiliæque malum irritant.

Animi perturbationes immodicę ablegentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. roſatus.

Violarum.

Intubi.

Endiuiæ.

Cydoniorum.

Aqua plantaginis, bugloſſæ, abſinthij.

Vbi aliquali euacuatione vſi fuerimus in principio mali, tunc demum præſentibus materiam digerere, naturæque obedientem reddere poterimus; præſertim vbi periculum nullum imminebit, & ſi excrementa non ita copioſè excernantur.

VACVANTIBVS. *materiam redundantem, obſtructionemque facientem.*

Myrobalani citrini, kebuli.

Tamarindi.

Rhabarbarum.

Agaricus, cum pituitoſa ſunt quæ deijciuntur.

Diacatholicum.

Syr. roſatus, violatus.

Clyſtere.

Acres, bilioſos, prauoſque humores qui ad partem affectam ruunt, educere debemus medicamentis quæ aliqualiter laxant; & ne fluxum fluxui implicemus, iis addere debemus aliquali virtute aſtringendi prædita ſunt, etiam nõ precedente digeſtione; via equidem ipſis humoribus malignis ſic

ſic aperitur, vt redundantes euacuentur, obſtructioneſque tollantur, ſæpius autem repetenda erit euacuatio, eo quod noua continuo ſuggeratur uitiata materia. Quare aſtringentibus in initio locus non erit; id enim frequēter magno ægrotorum fit detrimento; febris equidem, nec non inflammatio, ulceraque inteſtinorum, nec non ſpaſmi hinc excitantur, eo quod materia maligna in ſuperiores partes regurgitet, cum prohibetur euacuari. Clyſteri autem melius quàm potione educetur materia, quæ inteſtina exulcerat atque vellicat, modo in craſſis inteſtinis hæreat; ut contra, potione dum in tenuibus exulcerationem molitur. Scammoniata autem acriaque omnia medicamenta uitanda quam maximè hic ſunt, ut eſt elect. roſatum, diaprunum ſolutiuum.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectionem inſtituemus ipſius humerariæ in principio mali, antequam ulcus aliquod præſens fuerit, modo uires ualidæ ſint, & potiſſimum ſi dolor adſit magnus, aut magna inflammatio, aut ſi conſueta aliqua uacuatio ſuppreſſa fuerit, hæmorrhoidum nimirum menſiumve; reuellit enim ſanguinis impetum, eiuſque acrimoniam remittit. Hoc quoque fiet, ſi ex ſubita alui ſuppreſſione æger laboret, periculum enim eſt ne viſcus aliquod nobile obruat excrementa uitiata, excernique ſolita; vlcere autem præſente nequaquam fiet uenæ ſectio; neque enim ulcus curat; adde etiam quod vires deiiciat.

Vomitorium leue, vt eſt aqua tepida.

Vrinam ducentia.

Frictiones brachiorum, ſpatularum.

Ligationes dolorificæ partium prædictarum.

Lotiones pedum manuumque in uino aſtringente.

Balneum ſiccum ſudorem promouens, quod lateribus calentibus, panniſque inuolutis fiet; uino autem conſpergétur, pedibuſque accommodabuntur.

SISTENTIBVS *fluorem, & corroborantibus ventriculum & inteſtina.*

Trochiſci de terra ſigillata cum ſucco burſæ paſtoris, trochiſci de ſpodio Meſuæ cum ſemine oxialidis.

Elect. diatrium ſandalorum, diarhodonis abbatis, ſir. cidoniorum, de roſis ſiccis, uiolarum, papauerinus, mirtilorū.

Sac-

Saccharum roſatum,conſerua roſarum,cidoniorum, aqua roſacea aut plantaginis, in qua maſtix prius decoquetur; hinc addatur ſaccharum roſatum.

Athanaſia,philonium Perſicum cum ſucco plantaginis, diacodium Actuarii cum aqua cœleſti, in qua ſpodium ferbuerit.

Succus ribes,berberorũ, meſpilorum,cidoniorum, prunorum ſilueſtrium.

Cornu cerui vſtum elotumque,ſi uirulentæ materiei ſuſpicio adſit. coagulum hædi,leporis,hepar lupi.

Lac & aqua commiſceantur. chartam albam in lacte diſſoluunt nonnulli;hinc cum farina fabarum contundunt per optimè, additoque ſaccharo & cinnamomi aliqua portione,pulticulam conficiunt.

Vuæ paſſæ enucleatæ,tritæ cum melle, ſaccharo ſpodioq; rhabarbarum eſt ſaluberrimum hic medicamentum. piſtatia. cubebæ,hepatica.

Potus ex aqua in qua ſaluia, balauſtia, ſumach, conſolida maior,radix ſimphiti, roſæ,plantago,necnon maſtix decoquantur.

Fomentum ex aqua in qua decoquantur radices plantaginis,roſæ,ſandali,intubus,ſpodium.

Vnguentum ex oleo cidoniorum,roſaceo.

Vnguentum ex oleo cidoniorum,carabe,maſtiche,puluere roſarum,bolo Armeno, corallis, ſanguine draconis; pro uentre.

Cataplaſma ex pane toſto,maſtiche, oleo cidoniorum, roſarum,uino auſtero;pro ſtomacho.

Emplaſtrum diaphœniconis in frigida cauſa eſt efficaciſſimum ad diſenteriam hepaticam.

Cum bona ex parte uitioſa materia uacuata erit, hiſce utemur medicamentis aſtringentibus; nequaquã autem a principio,cum tunc febrem,pleuritidem, peripneumoniã, inteſtinorum inflammationem,ſpaſmum,aliaque grauiora ſimptomata generare poſſit materia maligna; periculum enim eſt ne in ſuperiores partes regurgitet materia feruida ante tempus ſuppreſſa Vtemur autem primo iis quæ leuius aſtringũt;hinc a leuioribus ad fortiora progrediemur: hiſce interim ſemper addemus quæ hepar uentriculumque corroborare poſſunt.

MVN-

Mvndificantibvs & *glutinantibus.*

Potus ex aqua hordei ad ptiſanæ formam compoſitus, multo ſaccharo roſato addito.

Clyſtere ex aqua hordei, ſaccharo, vitellis ouorum, aut ex vino rubro aſtringente, ſero lactis caprini, hydromelite, melle roſato, aut ex decocto furfurum, frumenti, ciceribus rubris, ligno guaiaco, roſis, plantagine, lupinis.

Clyſtere ex decocto roſarum, plantaginis, lupinorum, boli Armeni ſanguinis draconis, gummi Arabici, thuris, mirtilorum, poligonii, burſæ paſtoris, hordei torrefacti, tutię lithargirij, trochiſ. de terra Lemnia, aqua chalibeata. olea omittemus, quia conſolidationem impediunt.

Mundificantibus, abluentibuſque acrem materiam exulcerantem, primo loco poſitis, vtemur, ſi multum puris excerni ab vlcere videamus, & profundũ eſſe vlcus intelligamus: quod vbi optimè mundatum erit, ſecundo loco poſitis conſolidantibus medicamentis locus erit. Singulariſſima autem ſunt cliſteria in hoc morbo medicamenta.

Corrigentibvs, *accidentia.*

Cliſtere ex decocto roſarum, oleo roſato, mucilagine ſeminis pſyllij plurimũ valet. Vel ex ſolo lacte ouino, vel vaccino, in quo lapis ignitus aliquoties extinctus ſit, & roſæ ſint decoctæ, additis vitellis ouorũ, vt diutius adhæreat.

Micleta N Triphera magna, athanaſia, philonium Romanum, pillulæ de cinogloſſa.

Sir. de papauere, ſaccharum roſatum.

Decoctum ſeminum papaueris in aqua roſata.

Cliſtere ex lacte ouino, gummi tragacanthæ, adipe caprino butiro, oleo roſaceo, pillulis de cinogloſſa.

Dolorem qui aliquando crudeliſſimus eſt in hoc morbo, ſedant priora; poſteriora autem etiam ſomnum conciliant, & materiam ineptiorem ad fluendum reddunt.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia, in Dysenteria *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

Cvratio dysenteriæ ab ℞. hordei mundi m. iiii. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. j. colaturæ adde ſacchari rubri ℥ j. ſ. duo vitella ouorum; fiat *Clyſtere*, quod ſæpius

pius

plus inijcietur ad lauandum inteſtina ab acribus excrementis ſubſiſtentibus.

Rec. iuris decocti plătaginis, roſarum, hordei aliqualiter cum corticibus torrefacti lib. j mellis roſacei, ſacchari rubei ana ℥.i. olei roſacei ℥.j. ſ. vitella ouorum duo; fiat *Clyſtere*, iniiciatur ante cibum, mundificat atq; detergit. Cum vrina humana quoque, & aqua mellis in eundem finem *Clyſtere* parabitur, præſertim ſi vlcus adſit.

Rec. iuris decocti hordei lib. j. mucilaginis pſillii cũ aqua roſacea extracta vnc. ii. adipis caprini vnc. i ſ mellis roſacei vnc. i. philonii Perſi ℈ i. ſ. olei roſacei vnc. ii. fiat *Clyſtere* dolorem leniens. Aut

Rec. radicum & foliorum althææ, anethi ana m i. ſ. foliorum maluæ, florum camomillæ, meliloti, roſarum ana m. i. ſeminum cidoniorum vnc. ſ. ſeminum lini, fenugræci ana vnc. i. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. ſ. colaturæ adde olei roſacei ℥. viii. fiat *Clyſtere*, dolorem feliciter remittit ab acrimonia humorum ortum.

Rec. foliorum abſinthii, parietariæ, centaurei minoris, betæ ana m ſ roſarum rubrarum m. i. ſeminum lupinorum, cicerum rubrorum ana ℥ iii. furfurum, hordei ana m i. ſ. coquantur in ſero lactis ad lib. i. colaturæ addantur mellis roſacei vnc. iii. fiat *Clyſtere* detorſorium.

Rec. hordei excorticati, plantaginis, poligonii, burſæ paſtoris ana m. i. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. i colaturæ addatur boli Armeni, ſanguinis draconis, thuris, maſtiches ana ℥ i. ſucci plantaginis ℥. i. gummi Arabici, tragacanthi an. ℈. iiii. oui vitellum, fiat *Clyſtere*, hic minor quantitas iniicitur vt diutius retineatur, idque ſemper cum aſtringere conſolidareque volumus; maior autem erit, cum detergere decreuerimus.

Rec. rhabarbari optimi parum toſti ʒ. i ſ corticũ mirobalanorum citrinorum ʒ. iii. paululum macerentur in uino rubro, radicum plantaginis ℥. i glicirrhizæ raſæ unc ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad uncias decem colaturæ adde mellis deſpumati unc. ſ fiat *Potio* duorum hauſtuum.

℞ rhabarbari leuiter torrefacti ℈. iiii. cornu ceruini crcmati & eloti in aqua plantaginis, cinnamomi ana ℈. i. aquarum endiuiæ unc. iii. fiat *Hauſtus*.

Rec. corticum mirobalanorum citrinorum ʒ. iii. kebulorum

rum ʒ ii. contundantur, addatur paſſularum mundatarum vnc.i.ſpicæ ℈. ſ bulliant ſimul in aqua plantaginis q ſ.ad ℥. iiij exprimantur fortiter,addantur rhabarbari electi ℈.ii.ſ. ſacchari parum,fiat *Hauſtus.*

Rec.rhabarbari , myrobalanorum citrinorum ana ʒ.i.ſ. kebulorum ℨ. i tempore vſus detur ʒ. i. cum ſyrupi roſati vnc. ſ. aquarum plantaginis , burſæ paſtoris ana vnc.i.ſ.fiat *Hauſtus*.

Rec.roſarum rubrarum m ii.violarum m.i. ſeminum plã taginis,cidoniorum ana ʒ.iii.coquantur in aqua q. ſ.ad lib. 1.colaturæ adde ſyrupi cidoniorum ℥.iii.fiat *Potio*. Si conſolidare vlcus etiam quis velit,addemus prędictis thuris ʒ ii. boli Armeni ʒ.i.terræ ſigillatæ ʒ. ſ.

Rec ſirupi mirtilorum, roſarum, cydoniorum ana vnc.i. ſ.vini rubri ſtyptici vncias decem,fiat *Iuleb*.

Rec.ſirupi cidoniorum, de roſis ſiccis ana vnc ii. ſ.decocti prædicti vnc iiii,detur duabus vicibus.

Rec.ſirupi roſati,rob berberorum,miuæ cidoniorum an. vnc.i boli Armeni,terræ ſigillatæ, ſanguinis draconis, cornu cerui vſti ana ʒ.ſ.conſeruæ roſarum antiquarum q. ſ.fiat *Conditum*,capiat ſæpe.

Rec cornu cerui vſti,boli Armeni,trochiſcorum de ſpodio,ſanguinis draconis ana ʒ.i concharum vſtarum ℈.ii.ſeminis plantaginis ʒ ſ gũmi tragacanthi ʒ.i. coralli rubri ℈. i.radicum tormentillæ ℈.ii.mirrhæ ℈.i. ſ. fiat *Puluis* , doſis ʒ.i.cum aqua plantaginis.

Rec.ſeminum plantaginis vnc.ii.cinnamomi ʒ.ii. contuſa dentur in papiro pro *Pulticula*.

Rec.conſeruæ roſarum antiquarũ vnc.i.cornu cerui vſti & loti in aqua plantaginis ʒ.i.ſpecierum diatriõ ſandali,trochiſcorum de carabe ana ℈.ſ. miuæ cidoniorum ʒ.vi. ſyrupi roſati de roſis ſiccis q ſ fiat *Conditum*. Decoctum hordei cũ melle roſato dari per os poterit dũ abſtergere volumus.

Rec.aquæ plantaginis,cichorei,acetoſæ,roſarum an.ʒ.ii. ſacchari roſati tabellati ʒ. vi. ſpecierũ diarhodonis abbatis ſine moſcho,diatrium ſandalorum ana ʒ.ſ.cariophillorum, macis an ℈ ſ rob de berberis vnc i.ſ.ſacchari albiſſimi ℥.ii. traiiciatur per ſacchum hipocraticum,fiat *Nectar*.

Rec.diacidonites ſine ſpeciebus vnc i.ſ gummi tragacanthi ℈ ii.trochiſcorum de ſpodio,de terra Lemnia ana ʒ.i ſ.

ſemi-

ſeminum oxalidis, plantaginis, antharæ ana ʒ.j. balauſtiorũ malicorij ana ℈. ij. cornu cerui vſti, corollorum rubrorum, amyli ana ℈. ij. ſ. ſyrupi myrtini, cydoniorum ana q. ſ. fiat *Electuarium* mollis conſiſtentiæ.

Rec. radicum althææ, verbaſci ana ℥. ſ. florum roſarum, camomillæ ana m j. ſeminum mirtilorum, granorum ſumach, plantaginis ana ʒ. ii. malicorij, balauſtiorũ ana ʒ. j. ſ. mediocriter comminuantur, & coquantur in vino rubro aſtringẽte nonnihil, fiat ventris *Fomentatio*. ℞. olei cydoniorũ, myrtilorum, roſarum, anethi ana ℥ j trochiſcorum de ſpodio ʒ. j. ſ. boli Armeni, ſeminum myrtilorum ana ʒ. j. maſtiches ʒ. ſ. ceræ parum, fiat *Vnguentum* molle, quo paulo poſt principiũ vtemur vbi natura aliqualiter expurgata fuerit, a principio enim virulentam materiam intro cohiberet Idem de alijs iudicandum medicamentis adſtringentibus.

℞. emplaſtri diaphenici ℥. i. roſarum rubrarum, balauſtiorum, ſanguinis draconis ana ʒ. j. farinæ hordei, fœnugræci ana ʒ. j. ſ. ſeminum plantaginis, myrtilorum ana ℈ iiij. boli Armeni, maſtiches ana ʒ. ij. olei maſtichini, myrtini, roſacei ana ℥. ſ. ceræ & reſinæ q. ſ. fiat *Emplaſtrum*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

A principio fluxus inhibendus non eſt, ſed omnium primo, etiam ante corporis purgationem, clyſterio ipſa inteſtina lauanda ſunt; debet autem hoc clyſtere ſæpius repeti. Si coniectura cõſequi liceat materiam eſſe craſſam viſcidamque, aut acrem, ita ut ulcus excitare poſſit, clyſterio prædicto permiſcenda erunt medicamenta quæ abſtergendi, acriumque humorum vim, unde ulcus fieri poſſet, remittendi vires habent. Dictis quoque adijcientur ea quæ dolorẽ lenire poſſunt, ſi multũ doleat æger ob vſum abſtergentium medicamentorum. Demum clyſteria aſtringentia, & quæ ſiſtere poſſunt fluxum dyſentericum, imperabimus, quibus eiſdem etiam addemus quæ conſolidare, cicatricemque inducere, nec non corroborare valent uiſcera. Debent autem diutius retinere huiuſmodi clyſteres ſiſtentes, conſolidanteſque. Purgantibus quoque medicamentis interea temporis per os ſumptis vacuanda erit materia prædictæ, ſiſtenduſque interim etiam aliqua ratione fluxus. Diuerſionum quoque inſtrumentis remorabimur ipſum fluxum. Potius autem potio-

nibus utemur ſi in ſuperioribus inteſtinis hareat Vlcus, & primò quidem lenientibus dolorem, ardorem, inflammationemque. Secundo detergentibus Vlcus a materia acri. Tertiò aſtringentibus quibus permiſcebimus qua conſolidare poſſunt, carnemque generare. In inferioribus autem inteſtinis ſi ſit Vlcus, clyſteribus potius vtemur. Qua omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modò Vniuerſalia particularibus debita ratione accommodentur. Ab hepatis intemperie calida ſi humores acres dyſenteriam excitantes generentur, hanc intemperiem dicti Viſceris mitigabimus oleo roſato, cerato ſandalino, ſimilibuſque medicamentis aliis.

Methodus pro cognitione COLICAE ATQVE ILIACAE PASSIONIS INSERVIENS.

COLICVS AFFECTVS, paſſio eſt diuturna inteſtini quod colon dicitur, quam ſequitur difficilis exitus ſtercoris, flatuumque per inferiora, dolorque per interualla admodum ſæuus, puncturæque multum grauantes excitantur, eo quod inteſtinum, prædictum craſſum eſt & neruoſum, vnde non facilè ſi quid noxij eius tunicis ſe inſinuet expellitur. A parte autem affecta, colo nimirum inteſtino, appellationem ſumpſit, in quo inteſtino flatus cumulari ſolent; eſt enim proprium eorundem quaſi receptaculum. Affinitatem magnam habet hoc malum cum iliaca paſſione, tam enim colica laborantes quã iliaca oppreſſi, acutiſſimis doloribus torquentur, aluum adſtrictam habent, vomitu deniq; moleſtantur, in iliaca tamen dolor magis eſt intenſus, eo quod tenue inteſtinum, in quo hoc malum latet, magis ſentiat ipſo colo inteſtino: magis hic quoque vomitus moleſtus eſt ſua frequentia, ventriculus omninò ſubuertitur, aliquando etiam ſyncope, alias quoque delirium concurrit in hoc malo, ſæpiuſque frigidi ſudores mouẽtur. dolor quoque hic ab vmbilici regione magis ſurſum vagatur, eſtque magis fixus. In lateribus vero iuxta eam partem ventriculi,

triculi, vbi colon eundem præterlabitur, colicus dolor potius vrget.

PARS AFFECTA eſt inteſtinum laxius quod colon dicitur. Signa autem partis affectæ ex ſequentibus patebunt; permixta enim ſunt cum ſignis ipſius affectus.

SIGNA affectus, dolor vehementiſſimus, ſæpeque terebro perforanti ſimilis excitatur in intima abdominis parte vbi colon ſitum eſt, & magna ex parte eſt inſtabilis, circuite enim videtur, & modo in hac, modo in illa parte validius vrget; nunc enim hepatis regionem ſubire videtur, nũc ſplenis, nunc ventriculi, & frequenter quoque renum perambulat loca, ſæpiuſque in ſiniſtro inguine plus vrget, eo quod colon ibidem magis ſit anguſtum. Dicta quoque ratione a nephriticis doloribus, qui magis ſunt frequentes colicis cruciatibus, diſcernitur: cũ hi dolores eodem quaſi in loco, in dextro nimirum aut ſiniſtro latere iuxta renis ſitũ, permanentes, ægrotum iugiter affligant. Lenientibus quoque clyſteribus atq; fomẽtationibus mitigantur dolores coloci magis quàm nephritici. Vrina in doloribus nephriticis ſæpè fit aquoſa, pauca quoque redditur, quæ aliquando etiam ſupprimitur: tandem uero maiori redditur copia, quæ aliquando etiam craſſa eſt dum profunditur. Dolores colici magnã ſæpè ventris partẽ occupant, niſi a vitrea fiant pituita; tunc enim quaſi ſtabiles ſunt; magis quoq; dolores colici dextrã perturbant partem, vnde in ſiniſtram quoque diffunduntur & iuxta renes dorſumque veſtigia etiam aliqua imprimunt. Certius etiam colici doloris indicium eſt, ſi dolor in altiori loco percipiatur quam renum regio eſt poſita. Concurrit flatuum multitudo in colico malo. Ita quoque aſtrictam aluum habent ſæpe, vt nihil ferè excludatur, etiam ne ventus quidem, & ſi aliquid excludatur, id flatibus prodit multis, & aquæ ſupernatare conſueuit. In nephritide vero frequenter arenoſa quædam corpuſcula, ſubinde quoq; lapis, & nonnumquam ſanguinolenta ſubſidere inueniuntur; lapide vero excluſo a dolore liberantur, nihilq; dictorum cũ urina excernitur in colico dolore, ſed aliquãdo humor craſſus & pituitoſus. Vomitus aliquando, ſed magis frequenter nauſea mouetur in doloribus colicis, magiſq; hæc moleſtarẽ ſolent, diuturnioraque eſſe conſueuerunt quàm in nephritico dolore. appetitus atq; concoctio labefactatur, propterq; ma-

gnos dolores contingit ſæpe vrinæ colorem admodum bilo ſcere, tingi, & vt ita dicam, igniri, bilioſamque naturam fal ſo repræſentare: propterea autem hoc fit, quod bilis ad renes deferatur, cum ita viæ inteſtinorum per quas excludi ſolebat bilis, ſint interceptæ, vt neque ructus, neque ventris flatus, exire poſſit.

CAVSA. Doloris colici cauſæ plures ſunt; variæ equidem materiæ ad inteſtina ruunt, propter eorum amplitudinem, præcipuè tamen quatuor exiſtunt, aliquando enim excitatur ab inflammatione eiuſdem partis, tuncq; dolor magis eſt ſtabilis & acerbus; adeſt tunc quoque ardor, ſitis, nauſea, biliſq; vomitus fit, necnon ſtercoris, aliquando et vrinæ fit retentio, feruor quidam eſt interius, febriſque moleſta. Alias verò ab acri mordacique excitatur humore, tunc quoque experientur ardorem, ſitim, vigilias, febrem, ſed nõ ita validè vrgebũt, quemadmodum ſi ab inflammatione ipſius coli fiat malum; ab vſu frigidorum leuabuntur, vti a contrarijs calidis nimirum deterius ſe habebunt; quæ per aluum excluduntur, bilioſa ſunt; vrina dum fluit, percipitur acris. Alias fit ab humoribus lentis, craſſis, atq; a vitrea pituita in coli membranis ſubſiſtentibus; tunc quoq; magis eſt ſtabilis ipſe dolor, vixque curatur ante eiuſdem materiei vacuationem, inteſtinumque quaſi perforari videtur: vomitus fit humoris potiſſimum pituitoſi, nauſea, ructuſq; cõcurrit; aluus ita aſtricta eſt, vt nihil ferè tranſmittatur; & ſi aliquando flatus aut ructus emittantur, parum aut nihil inde leuatur æger, a calidis miteſcit malum, a contrarijs vero irritatur, præceſſit ſatietas, cruditas, otium, ciborum frigidorum vſus. Cũ autem colon inteſtinum proprium quaſi ſit receptaculum flatuum, ab iiſdem quoque frequentiſſime contingit colicum dolorem excitari, cum videlicet nimia eorundem illis in locis cumulatur copia. Hi aliquando arctè concluduntur atque colliguntur in colo vel eiuſdem membranis a fecibus multum induratis: alias etiam hoc fit a viſcida craſſaque pituita viis communibus impacta, ſubinde quoque hoc prouenit a tumore aliquo circunſtante, aut in inteſtinis exiſtente, a quo inteſtina ita fortiter comprimuntur, vt exitus perquam difficilis fiat ipſis ſpiritibus; tuncq; contingit maximos dolores excitari, eo quod inteſtinum maxima vi ſic ſæpe diſtendatur, tunc præceſſit vſus ciborum qui flatus generant,

nerant, ægri quoque uentris torſiones rugituſq; maiores ex periuntur. Quotieſcunque autem tanta eſt obſtructio vt ex crementis nullus exitus pateat, iliaca paſſio oritur.

PROGNOSTICA. Sæpe coli dolor in reſolutionem neruorum, uel in morbum articularem, vel in iliacam paſſionem, nonnunquam & in hydropem tranſit. Inter oẽs colicas affectiones, ea quæ ex inflammatione ortum ducit, eſt grauiſſima, in ileon enim tranſitionem minatur. Minus periculoſus erit coli dolor, ubi non omnino excrementa retinentur, neque in una ipſius coli parte fixus dolor ſentitur; vehementiſſimi enim colici dolores periculoſiores ſunt, quam mitiores, vtpote qui a leuioribus cauſis fiunt.

Methodus pro curatione COLICAE ATQVE ILIACAE PASSIONIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER temperatè caleat, potiuſque ad ſiccum uergat: melius tamen pannis calentibus natiuus calor partium abdominis conſeruabitur.

Cibus ſit facilis digeſtionis, & qui paucas ſuperfluitates generet. ſit liquidus, minimeq; flatuoſus aut uiſcoſus. Carnes conueniunt volucrum in aqua non degentium, pullorum, gallinarũ, caponum, auicularum montanarum, hędinæ, vitulinæ, elixenturque potius quam aſſentur. Plurimum hic iuſcula pinguia conueniunt caponum, pullorũ; melius enim per inteſtinorum ductus transferuntur. Incoquemus thymum, ſampſuchum, origanum, ſatureiam, hyſſopum, fęniculum, aſparagum, apium. addemus iuſculis commodè nonnihil uinį maluatici. parcè autem prandeat æger, parciuſque cęnet.

Potus. Vinum conuenit generoſum; interim parcè bibat;

 aquo-

aquoſum autem atque aqua omnino vitentur, ſimiliter & priſana.

Exercitium conuenit antequàm alimentum ſumpſerit; eo equidem ſumpto,quies imperanda.

Somnus ſi neceſſitas dictet,admittatur etiam ſolito diutius quo etiam interdiu frui poterit.

Excrementa alui reſpondeant, diligenterq́; euitentur omnia ea quæ aluum aſtringere poſſunt.

Animi perturbationes euitentur,non omnino tamen inutilis ira breuis eſt.

PRAEPARANTIBVS.

Mel roſatũ colatũ,oximel ſimplex potius obeſt quam iuuat.

Sir.de duabus vel quinque radicibus.

Aqua fęniculi,meliſſæ,abſinthij.

Decoctum radicum aſparagi,enulæ campanæ, aſari, galangæ,zedoariæ,pæoniæ,foliorum menthæ,maioranæ, origani,praſij,thimi,hiſſopi,florum roriſmarini, camomillæ,ſeminum aniſi,carui, anethi, ficuum; in vino odorifero fiet.

Magna ex parte in hoc malo materia plurimum contumax eſt, & propterea concoquentib● incidentibuſque medicamentis naturę obediens reddetur peccans materia,qui acetum recipiunt,reiiciendi ſunt ſirupi.

VACVANTIBVS.

Cliſtere ex floribus camomillæ,meliloti,rad.althææ, ſeminibus lini, aniſi, anethi, centaurea minori, calamintha, origano,maluis,ficubus,carthamo contuſo,agarico,colocinthide, caſſia, electuario de baccis lauri, hiera picra, hiera logodij,hiera diacolocinthidos,benedicta laxatiua, oleo camomillæ, rutaceo, nucum, butiro recenti,decoquantur decoquenda in iuſculo carnium pinguium,eritque ſæpe infundendum hoc enema, uſque ad perfectam curationem uidelicet.

Electuarium eleſcopi, diaphœnicum, electuarium Indum, hiera picra,benedicta laxatiua,diaturbit cũ rhabarbaro.

Pill.alephanginæ,aggregatiuæ,fœtidæ,ante cibum. Trochiſci alhandal.

Rhabarbarum, mirobalani, caſſia vero & ſena cum flatus generent,nequaquam hic admittantur.

Terebinthina.

Suppo-

Suppoſitorium longum hic ſubijciatur.

Vomitus ante cibum ſi quis facile vomat, in mali principio potiſſimum fiet, iuuari autem commodè poterit cũ decocto raphani, aſari, aut cum oleo & vino maluatico inuicem permixtis.

Venæ ſectio ſi ab apoſtemate fiat, omnino, neceſſaria eſt, ſi nihil aliud obſtet.

A leuioribus medicamentis purgantibus ad fortiora progrediendum eſt, ſi malum ipſum admodum fuerit contumax, poſtquàm incidentibus detergentibuſque medicamentis vſi fuerimus prius.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio efficax ſæpe remedium in dolore admodum graui deprehenditur.

Cucurbitula magna vmbilico affigatur atque loco affecto, maximi enim ſæpe eſt iuuamenti.

Cliſteria.

Suppoſitoria.

Frictiones brachiorum, ſpatularum.

Balneum.

SEDANTIBVS *dolorem, diſſipantibuſque flatus.*

Iuſculum caponis uel gallinæ addito croco. Cornu cerui uſtum, decoctum florum camomillæ, radicum altææ in uino, aut aqua camomillæ.

Cliſtere ex pinguibus iuſculis, oleo lini, camomillæ, vel ex decocto florum camomillæ, meliloti, uel ex oleo rutaceo laurino, hiera picra, uino generoſo, aut ex ſolo oleo, aut uino generoſo, aut ex oleo rutæ & electuario de baccis lauri, quod admodum eſt præſtans.

Balneum ex decocto florum camomillæ, meliloti, foliorum lauri, rutæ.

Oleum amigdalorum dulcium cum vino hipocratico bibatur.

Veſica magna impleatur ex parte oleo camomelino, lini, anethino, uel communi, uentriſque regioni admoueatur.

Filorum quantitas, lixiuio cineribuſque cocta, uentri apponatur calens.

Sacculus ex milio, ſaleque toſtis, floribus camomillæ, ſeminibus fœnugræci, folijs maluæ, fęniculi, althææ.

Vnguentum ex oleo camomelino, liliorum, lini, petrolei, anethino, rutaceo, caſtorei, vino maluatico, aut aquæ vitæ parum addito, idque fiat tempore inunctionis. Vnguẽtum ex oleo laurino rutaceoque.

Theriaca recens, athanaſia Nicolai, phylonium Romanum, Andromachi, cum decoctione camomillæ & rutæ.

Opium caſtoreo permiſceatur. Pillulæ de cynogloſſa.

Clyſtere ex iuſculis pinguibus; addendo ex nunc dictis narcoticis medicamentis portionem aliquam.

Potus ex diaphenicone, hiera Galeni, electuario eleſcopi, phylonio Romano.

Horum aliqua dolorem leniunt, aut propterea quod cauſam auferant, aut propterea quod partis vel humorum intemperiem emendent, aut quia ſtuporem parti inducant. Narcotica quidem, dum calida eſt materia, conueniunt, nõ ita in frigida; periculum enim eſt ne humores frigidi magis infrigidentur, & ne tum flatus, tum humores craſſi magis craſſeſcant, magiſq; contumaces ad expellendum reddãtur, obſtructioneſque augeantur; cogimur tamen aliquando illis vti, cum ſcilicet nihil aliorum medicamentorum ope proficimus; clyſteribus autem id melius quam potionibus conſequemur. ſolemus tamen ſubinde purgantibus medicamentis drachmam horum medicamentorum permiſcere, ſi coacti fuerimus per os propinare; ſæpe enim ea ratione malum leuatur; eſtque efficax tutaque medicandi ratio: ſimul enim ſic & cauſa tollitur, & dolor mitigatur.

ROBORANTIBVS, *intemperiemque corrigentibus, reliquiaſque reſoluentibus.*

Conſerua noſtra magna præſtans hic eſt medicamentum.

Mithridatum, theriaca, diacuminum, diatrium pipereon, aromaticum roſatum, diagalanga, roſata nouella.

Electuarium de baccis lauri, diamoſchus, vinum abſinthites cui cumini drachma vna infundatur, colaturaque bibatur, vel foliis eiuſdem modicè ſiccatis aqua ardens ſuperfundatur, & tantundem vini maluatici.

Caſtoreum pręſtantiſſimum eſt medicamentum, cum aquę mulſæ drachma vna, ſi bibatur.

Cornu cerui, oſſa meſpilorum, lumbrici terræ, ſtercus lupi, & inteſtinum.

Cucur-

Cucurbitula magna loco affecto admoueatur.

Vnguentum ex oleo rutæ,anethi,camomillæ, petrolei,lauri,caſtorei,liliorum,ſeminibus aniſi,cumini,fœniculi,galbano,ſagapeno,caſtoreo.

Fotus ex floribus camomillæ,meliloti,foliis rutæ,calaminthæ, origani,lauri,roriſmarini.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia,in COLICA ATQVE ILIACA PASSIONE *ſæpius cũ ſumma ſalute plurimorũ ægrotorũ à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO COLICAE PASSIONIS ATQVE ILIACAE. ℞. radicum liliorum vnc.j.ſ.angelicæ vnc.j.florum camomillæ,meliloti ana m·j.ſ.foliorum calaminthæ,abſinthij rutæ,centaurei minoris,abrotani ana m.i.ſeminum lini, fœnugræci ana vnc.ſ nigellæ, cumini, aniſi ana ʒ.iij.coquantur in iuſculo pingui carnium q.ſ.ad lib.i.ſ. colaturæ addatur benedictæ laxatiuæ, electuarij eleſcopi ana ʒ. iiij. olei rutacei,camomelini aná vnc.j.butyri recẽtis vnc.ij.electuarij de baccis lauri ʒ.iij.ſalis communis ʒ. i. vitellum vnum oui;fiat *Clyſtere*.

℞.ſyrupi de quinque radicibus ℥.iij.oxymellis compoſiti ℥.j.ſ.decoctionis camomillæ,menthæ,marrhubij ℥.vj.iuſculi pullorum ℥.iiij.miſceantur, detur tribus vicibus, modo morbus inducias concedat.

℞.electuarii eleſcopi ℥.iij.ſ.benedictæ laxatiuæ ʒ.ij.ſ.dia phęniconis ʒ.ii.ſacchari albiſſimi q.ſ fiat *Bolus*.

℞.radicum fęniculi,petroſelini ana ℥.i.ſeminum aniſi, rutæ,cumini,fęniculi ana ʒ.iiij.polypodij quercini,agarici albi & leuis ana ʒ iii. ſeminum carui,dauci,ameos ana ʒ. vj. coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j.ſ colaturæ addatur benedictæ laxatiuæ, electuarij eleſcopi ana ʒ. iij. fiat *Potio*, bibat hauſtum manè & veſperi.

℞.hieræ diacolocynthidos ℈.ij.rhabarbari ℈.i.diagridij gr.iij. ſyrupi de abſinthio q.ſ fiant *Pillulæ*.

℞.pillularum ſine quibus eſſe nolo, pillularum fętidarũ ana ℈.j.ſ.caſtorei gr. xij. trochiſcorum alhandal gr. iiij.fiat *Bolus*,vna eademque opera dolorem leuamus, cauſamque mali expellimus.

℞.hieræ Galeni ʒ.j.opij gr.i.croci gr.iij.ſyrupi de quinq.
radici-

radicibus q.ſ.fiant *Pillula*,quæ dabuntur maxime ſequente malo.

℞.phylonij Romani ℥.j.diagalangæ ℥.j.ſ. electuarij eleſcopi ℥ iiij.ſ fiat *Hauſtus* cum vino generoſo.

℞.electuarii de baccis lauri ℥.j.diacumini ℥.ſ. vini generoſi ℥ iiij.detur calidum.

℞.olei rutacei ℥ viii.camomelini,liliorum ana vnc.i.gũmi ſerapini,opopanacis,caſtorei ana ℈.j.electuarii de baccis lauri vnc.ſ.opij gr.ij.vini generoſi q.ſ.fiat *Clyſtere.*

Rec.olei communis vnc. x. olei liliorum vnc. iiij. butyrĩ non ſaliti vnc.iij.fiat*Clyſtere*,dum ex ſiccitate & retentione fęcum ſit colica.

Rec.ſeminum anethi vnc.j.ſ radicum raphani vnc.j coquantur in aqua q.ſ.ad medietatis conſumptionem. Vnciis quinque huius colaturæ addatur vnc. i. ſ. olei liliorum alborum,miſceantur, fiat *Vomitorium* medicamentum, tepidum bibat.

Rec ſpecierum diacumini,dianiſi ana ℥.iij.electuarii de baccis lauri,diagalangę ana ℥.i.ſ.detur ℥.i cum vino hypocratico, cui tempore vſus permiſcebitur drachma vna theriacæ veteris.

Rec.electuarii de baccis lauri, phylonii Romani ana ℥. ij.diagalangæ ℥ i.electuarii eleſcopi ℥.iii. ſ. detur tempore vſus ℥ j ſ.cum hauſtu vini potentis.

Rec.radicum althææ vnc.i foliorum maluæ m.ij. ſ. florũ camomillæ,meliloti ana m.j.ſ.ſeminum lini,cumini, fœnu græci,fœniculi,apij ana vnc. ſ. nigellæ ℥. iij.ſ. coquantur in hydrelæo ad tertias,fiat *Fomentatio* abdominis cum veſicis ſemiplenis.

Rec.florum camomillæ,meliloti,mentaſtri,pulegii,origani ana m.j.ſeminum fęniculi,aniſi,ameos,anethi ana ℥.j. coquantur in aqua q.ſ ad tertiæ partis conſumptionem,fiat *Balneum.* Potius tamen loco balnei ſequenti ſacculo vtemur,plus enim inde leuaminis ſentiet æger.

℞ florum camomillæ,meliloti ana m.j.pulegii,furfurum panici ana m.ij.nigellæ Romanæ ℥.iii.ſeminum aniſi,cumini, fęniculi ana ℥.ij.ſ.ſalis communis ℥.v.calefiant aliqualiter in vaſe aliquo ſine aqua tamen,floribus exceptis,quæ omnia *Sacculo* concludantur,vinoque calido irrorentur,calentique ventri apponantur.

Rec.

Rec.vnguenti dialthææ, olei camomelini ana ℥. vj. olei amygdalorum dulcium,anethini,liliorum,an. ℥.iiii.olei ſpicæ ℥.ſ.butyri recentis,pinguedinis capi, axungię humanæ ana ℥.v.miſceantur,fiat *Vnguentum*,ſi ex ſiccitate & excrementorum retentione fiat.

Rec.olei liliorum alborum vnc.j.ſ.de caſtoreo vnc i. olei petrolei,rutæ ana vnc.ſ.radicum galangæ ℥.i,galbani ℥.iij. ceræ q.ſ fiat *Vnguentum*.

Rec.emplaſtri de baccis lauri vnc.ij.ſ.olei liliorum,rutacei ana q ſ. fiat *Emplaſtrum*.

Rec.emplaſtri de baccis lauri vnc. ij. vnguenti Agrippæ vnc.j.olei liliacei q ſ.fiat *Emplaſtrum*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo dolorem ſedabimus ſi immodicus fuerit,curatioque vera qua cauſa debetur,ad tempus differetur.Lenientib. autem medicamentis dolorem leuabimus,quibus ſi nihil profecerimus,ad ſtupefacientia & narcotica tranſeundum eſt: & aliquando quidem a principio oportet admittere narcotica, periculum enim alioqui erit ſi expectemus donec cauſa præſentis morbi auferatur (quæ plerumque admodum pertinax eſt)ne uires opprimantur. Ad narcotica interim non tranſibimus niſi in caſu deſperato,ſed omnium primo,ſi fieri aliqua ratione poſsit,cauſā mali auferemus,ſic equidem dolor vere mitigabitur. Magna autem ex parte à pituitoſis fit humoribus,flatibuſque hoc malum. In hunc finem,omnium primo alui excrementa emolliantur clyſterio blando,hinc materiam quæ dolorem excitat in colica,enemate conuenienti educemus potius quam per os ſumpto medicamento.In iliaca autem magis conueniunt quæ per os ſumuntur medicamenta,ijs enim magis iuuantur ægri;omnium tamen primo etiam clyſtere leniens hic vti in colica præſcribetur, curabimuſque iliacam vti colicam a ſimili cauſa dependentem, cum maximam inter ſe affinitatem habeant hæc mala,cum non differant in alio,quam quod iliaca fiat ab obſtructione in gracilibus inteſtinis facta,colica vero fit ab obſtructione inferiorum inteſtinorum. In iliaca itaque primo proderit purgatorium per os propinare medicamentum,hinc poſt horam clyſtere inijciemus,vt ad inferiora melius proliciatur medicamentum per os ſumptū. Clyſteribus autem in colica vtemur ſæpius,donec conualeſcat. Prædictis

dictis autem addemus ſemper quæ flatus diſcutere poſſunt, nec non dolorem lenire: Hinc quæ inteſtina, uiſcera principalia roborare, intemperiemque emendare poſſunt, admittentur; in qua re magni momenti erit clyſtere ex uino hypocratico paratum, iniectumque. Vbi uomitu clyſteribuſq; utcumque uacuata erit materia mali ab inteſtinis, ſi ab alijs partibus corporis in uentrem materia aliqua morbum fouens ruat, medicamentis tum demū per os ſumptis uniuerſum corpus purgandum erit, præparantib. interim medicamentis conuenientibus præmiſsis. In ualida obſtructione, maximo cum ſucceſſu propinare poterimus olei communis ℥. v. cum iuſculo pullorum in quo flores camomillæ cocti ſint, tuncque quatuor aut quinque horarum ſpacio nihil aliud offeretur alimenti. Aqua potus omnino interdicatur. A fortiter quoque purgantibus medicamentis omnino abſtinebimus in principio potiſſimum mali; periculum enim eſt ne materia aſtantes ad inteſtina ſic præcipitentur, unde malum ingeminari poterit. Præſtantiſſimum autem medicamentum in hoc malo, eſt caſtorium, ſi ſæpius bibatur.

Methodus pro cognitione HYDROPIS INSERVIENS.

HYDROPS paſſio eſt quam aquoſi humoris copia comitatur, propter ſanguificādi facultatem vitiatam: eſt autem morbus diuturnus, ex frigiditate hepatis magna ex parte ortum habens. Sunt autem tres hydropis ſpecies, anaſarca, aſcites, & tympanites, quæ diſtinguuntur tum ratione materiæ, tū ratione loci. Anaſarca eſt pituitoſi aquoſique humoris in toto corpore diſſeminatio. In hoc morbo tota corporis moles incrementū ſumit præter naturā; totū enim intumeſcit, & humore oblinit̄, qui è phlegmatico ſanguine mixtus eſt. Hic materia pituitoſa effunditur inter cutem & carnoſum genus totius corporis, ſpongiarumque inſtar imbibitur in toto corpore, contingitq; ab eius copia in vniuerſo corpore malum colorem enaſci. Aſcites vero eſt, cum in totum illud ſpatium, quod inter peritonæum & inteſtina vacuū eſt, ſpatiumq; abdominis dicitur, flatuum quidem

Digitized by Google

dem copia, maior tamē aquæ quantitas quam uaporū colligitur. In hoc malo primo uenter abdomenq; ſenſim, & tādem etiā crura diſtenduntur & intumeſcunt; reliquæ vero corporis partes extenuantur. Cū vero maior eſt copia flatuum quàm aquæ, à quibus abdomen præter rationem diſtenditur, tympanites dicitur; tūc flatuū potius percipimus ſonum quam humoris ex abdominis percuſſione: ſonum n. tympani percipiet, vnde etiam nomen habet; naturalis quoque color faciei magis eſt hic conſtans. In aſcite vero ſonus talis non percipitur, ſed dum de latere in latus deuoluitur æger, venter fluctuat, vti uesica media repleta.

PARS AFFECTA eſt maiori ex parte ipſum iecur; hoc n. inſtrumētum eſt ſanguinis generatiuū. Hydrops autem non generatur, niſi vbi ſanguificationis officina deficit; neceſſarium eſt ergo in hoc morbo ipſum iecur affici. Contingit autem hydropem ſæpiſſime excitari, ob primariam iecoris affectionem, tunc ſemper fere exigua tuſſis comitatur, propterea quod iecoris moles circa pulmones anguſtiam aliqualem facit; alui quoque excrementa minimè erunt liquida, contingit quoque iecur ſubinde affici per cōſenſum, aliquando quidem meſenterij, lienis, ventriculi, ieiuni inteſtini, venarum mezaraicarum, vnde uenarum etiā conſequitur debilitas, quibus ad iecur alimenta transferuntur, ſicque cumulantur in inferioribus partibus excrementa, donec corrumpantur & grauare incipiant, tuncque profluuio alui ſæpe corripitur æger.

SIGNA communia hydropis. febricitāt magna ex parte, multumque ſitiunt hydropici, potiſſimum qui aſcite laborant propter humores putrefactos & ſalſos, cibum faſtidiunt, cōcurrit color ex virore quaſi albicans, adeſt ſpirādi difficultas corporiſque grauitas, pedum tumefactio concurrit, propter diſtantiam a corde. In anaſarca totum corpus quaſi eneruatum languet, & æqualiter quaſi intumeſcit, maxime tamen in pedibus atque tibiis ſub noctem veſtigium impreſſi digiti aliquamdiu remanet, mane bona ex parte euaneſcit, venter hic minime inflatur vt in aſcite, tactus tamen magis craſſum experitur, carnes emortuo corpori per ſimiles habet æger; molles. n. laxæ, pallidæque efficiuntur, febris fere lenta concurrit, vrinæ tenues albæque funduntur, ſpiritus quouis tēpore impedite trahitur, & potiſſimū

poſt

poſt alimenta; in aſcite autem contingit ventrem intumeſcere magis,& alias corporis partes contabeſcere, ſpiritus difficulter trahitur,eo quod diaphragma a tumore comprimitur;morboque increſcente, paulatim incipiunt tumere pedes,femora, ſcrotum, fluctuationes excitantur in ventre dum de latere in latus mouetur æger ex humore aquoſo in abdominis capacitate concluſo:nec mirum, cum inteſtina quaſi in aqua natent,multum quoque vrinæ reddere ſolēt in principio;paulo vero poſt,paulatim eius copia imminuitur,magiſque fit rubicunda & craſſa;multum quoque fit ſiticuloſus æger,poſtea vero etiam febricitat. In tympanite autem facies non ita de naturali habitu recedit, ex ventriſq; percuſſione,tympani quaſi ſtrepitum audiri contingit:non hic moles tanta neque tam moleſta adeſt atque in aſcite; frequenter hinc inteſtina rugitu obmurmurant, multaque flatuum indicia concurrunt.

CAVSA. Iecoris venarumque refrigeratio magna,huius grauiſſimi diuturnique morbi cauſa eſt, quam ſequitur nimia humoris abūdantia Id autem iecori accidit alias per ſe. Subinde vero ita immutatur ex refrigeratione ſplenis, inteſtinorum,meſenterii,ſepti tranſuerſi, renum, qui aliquando propter eorum obſtructionem,alias quoque ob eorundem imbecillitatem,ſeroſam ſanguinis ſubſtantiam nō attrahunt;item ex immodico ſanguinis profluuio ex naribus, nec non ex immodica menſium hęmorrhoidumve vacuatione aut ſuppreſſione,ſic enim calor natiuus ſtrangulatur,ob ſpirituum vna cum ſanguine iacturam factam. Ex dyſenteria quoque nec non lyenteria idem malum accidit diutius ſi perſiſtant; ſpiritus enim naturalis inſituſq; calor nimium diſſipatur. Ictiritia denique,aut articulari morbo, podagra nimirum,coxēdicumve dolore laborantes,ſępe in hydropem tranſeunt; ſic qui longis conſumuntur febribus vnde inſitus calor atque ſpiritus nimium diſſipatur, ſanguificationiſque officina intercidit. eiuſdē quoque mali cauſa eſt ſubinde aquæ frigidæ immodica potatio poſt ęſtum,corporiſue exercitationem,& vt ſummatim dicam, quicquid ſanguificationis virtutē infringere poteſt,efficereve ne iecur chymum in ſanguinem tranſmutare poſſit, hydropem efficere poteſt; aſcites tamen non tantum ex partium nimia refrigeratione aut cruditate,vt anaſarca ortum habet,

ſed

ſed frequenter quoque fit ob ſolutionem continuitatis alicuius viſceris, aut vaſculi quo humores contineri ſolent, eaque ratione cauſæ omnes quę iecur vehementer exiccant, vt ardentes febres, potentium vinorum immodicus vſus, alimenta quoque multum calentia, hydropem ſæpe excitant, eo quod uiſcera, & frequentius quidem iecur ex occurſu ſiccitatis nimiæ quaſi exareſcant atque rumpantur, nec non dehiſcant, vt in terra ex nimia ſiccitate fieri ſolet; vnde humores in abdomen facile per fiſſuram illabuntur in aſcite quaſi exudando atque deſtillando. Ex tumore duro iecoris, lienis aut alterius partis quoque fit frequenter, contingit enim viſcera ſic quoque frequenter findi propter nimiam eorum ſiccitatem atque humoris inopiam, vnde tempore etiam ipſa membrana ambiens frangitur, ſicque ſenſim ſeroſa excrementa in abdominis capacitatem decidunt.

PROGNOSTICA. Aqua inter cutem laborantibus, vlcera in corpore facta, difficulter ſanantur, propter nimiam humorum abundantiam. Quicumque ſuppurati, aut aquam inter cutem habentes vruntur, aut ſecantur, ſi aqua, aut pus vniuerſum effluxerit, omnes moriuntur. Aqua inter cutem laborans ſi a tuſſi habeatur, aut ſi poſtquam ſectus eſt malum redeat, deſperatus eſt. Omnium periculoſiſſima tympanites eſt, ſecundum locum obtinet aſcites, anaſarca vero cęteris facilior eſt curatu, ſignificatur.n. robur naturæ, cum ad omnes partes diffunditur id quod noxium eſt. Omnes autem inueteratæ hydropes, & quæ iam habitum corrumpunt, ſunt periculoſiſſimæ, neque niſi cum magna moleſtia diſcutiuntur. A tumore duro iecoris vel lienis ſi fiat hydrops, inſanabile fit malum. Phthiſici hydropem incurrunt magna ex parte, eo quod iecori malum communicetur, eluuies enim ſanioſa atque uirulenta viam inueniens, in iecoris ſubſtantiam diffuſa aliquando obhæret, eiuſque ſubſtantiam corrumpit.

Metho-

Methodus pro curatione
HYDROPIS
INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER lucidus ſit in quo æger verſatur, modiceque ad calidum atque ſiccum declinet; morbum enim auget humidus ventoſuſque aer.

Cibus. Carnes conueniunt leporinæ, cuniculorum, phaſianorum, perdicum, pullorum, auicularum, gallinarum. Oua ſorbilia atque gallinarum hepata plurimum laudantur. Tempore cœnæ potius conueniunt aſſæ quam elixæ carnes. Carnes bouinæ cum difficulter concoquantur, vitentur. Iuſcula carnium vix admittantur, niſi deiectorium ſumpſerit medicamentum Cinnamomo atque caryophyllis condiantur alimenta, vti piſces, ſic lacticinia vitentur Nullo quoque modo legumina admittantur.

Potus ſit vinum tenue, nequaquam dulce; cum hoc ſitim nequaquam ita ſedet. ab aquæ autem potu omnino abſtineat. Vti autem tolerare famem magnum in hoc malo remedium, ſic ſitim perferre omnium maxime prodeſt.

Exercitium moderatum quamplurimum prodeſt ante alimentorum aſſumptionem. Commendatur autem inter alia, equitatio, nauigatio, ambulatio, frictio, balneum ſiccum.

Somnus ſit nocturnus, non multus.

Excrementa alui reſpondeant: a Venere abſtineat.

Triſtitia atque timor quemadmodum obſunt eo quod digeſtionem impediant, ſic nonnihil iuuat ira, ſollicitudoq;.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de eupatorio, abſinthio, de ſucco endiuiæ, cichorei.

Acetoſus ſimplex, oxymel ſimplex.

Aqua cuſcutæ, abſinthii, praſii, radices ebuli, raphani, aſparagi, fœniculi, apij, alkekengi, cuſcutæ.

Decoctio abſinthij, marrubij, eupatorij, cuſcutæ, aſparagi, radicum

dicum graminis,fœniculi,aſari,petroſelini,ſeminũ aniſi, fęniculi,cicerum rubrorum,glycyrrhizæ in vino albo.
Syr. Byzantinus,de endiuia,granatorum.
Oxyſaccharum.
Aqua capillorum Veneris,endiuiæ,lupulorum, abſinthij, praſii,fęniculi.

Quandoquidem frequenter iecoris aliqualis durities cõcurrit in hoc morbo, ea ratione aperientibus vrinamq; prouocantibus vtemur medicamentis aliquamdiu.

VACVANTIBVS.

Diaturbith cum rhabarbaro,hiera diacolocynthidos, hiera logodij,electuarium Indum.
Pill.de euphorbio, mezereo, de rhabarbaro, de eupatorio cum ſucco ireos,de agarico,de ſagapeno.
Decoctum radicum ebuli aut ſambuci in vino. Sagapenum in pill.redigatur,nam vt braſſica marina iuuat.
Succus cucumeris agreſtis ſiccatus ſeu elaterium, ſuccus braſſicæ marinæ ſeu ſoldanellæ. Succus radicum ireos ſilueſtris,aut decctum eius per aliquot dies in aurora propinetur,taleolæ quoque huius radicis ſectæ, vinoque albo maceratæ xij.horarum ſpatio,exprimi poterunt,colaturaque bibatur.hoc remedio plerumque malum exſtirpari ſolet,modo curam admittat.
Rhabarbarum hepar roborat,agaricus.Senæ decoctum.
Thymelæa & ex ea elect. Meſ magnam quidem aquarum copiam euacuat; verum id fit cum magna moleſtia,hepatiq; nocet,eaq; ratione nequaquam in hoc affectu vtemur. idem quoque ſentiendum de laureola.
Aqua deſtillata corticis ſambuci,florum ireos.
Serum lactis caprini in quo per aliquot horas in cineribus calidis infundantur grana alkekengi aliquot,folia fumariæ,cuſcutæ,abſinthij,ſemina aniſi, fęniculi.
Vomitus inſtituetur hic etiam magno cum commodo.
Venam autem hic nullo modo ſecabimus,vti nec in tympãnite,etiamſi vrina rubra fuerit,eo quod intemperiem humidam augeat ſanguinis vacuatio,niſi a ſuppreſſis menſibus aut hæmorrhoidibus periculum impendeat, ne in hepar ſanguis irruat, eiuſq; natiuum calorem opprimat ob malignam aliquam qualitatem, aut eiuſdem copiam.

Clyſtria vtilia multum hic ſunt;ex ſuperiorum autem materia fient mediocriter fortia,aliquando vero leuia ; potiſſimum tamen in aſcite ſuccum ireos ponemus.

Vnguentum de arthanita.

Ventris ſectio fiet ſi prædictis nihil profecerimus,ægerque iuuenis ſit & robuſtus;inciſio autem fiet quatuor quaſi digitis ſub vmbilico,idq; ſplenis,iecoriſque tumore ſcirrhoq; abſente,pulmonumque vlcere,paululumque reducatur phlebotome in latus dextrum aut ſiniſtrum ; neq; enim multum refert quodnam latus pertundatur; deorſum autem externa cutis reuelletur;ſic equidem melius oſcula vulneris occludentur,locum naturalem repetente externa cuticula;cauendum enim maximè hic eſt,ne magna aquæ copia vno tempore effluat, poterit autem mediante ſiphone bis terve in die educi mediocris quantitas;pluribus.n.vicibus euacuatio inſtituetur ; non enim niſi maximo cum periculo vniuerſam aquã vna vel duabus vicibus eduxerimus, vnde præſtat inſumere in eductione aquæ decẽ vel duodecim dies. Sectionis loco,cauterium potentiale ẽt adhibebimus, viamque aperiemus, deinde actuali locus erit,hinc foramen exiguum facilè ſcalpello tenuiori cuſpide prædito,moliemur. Veſicatoria quoque medicamenta,ſcrotique ſcarificationes, fontanellæq; in cruribus excitatæ hic locum habent.

Magnæ vacuationes nequaquam fiant, ne virtus proſternatur ipſius iecoris, ſed frequenter atque parce vacuabimus,intercedentibuſq; diebus aliquot, roborabimus ſtomachum atq; hepar iis quæ ſubijciuntur medicamentis.

ROBORANTIBVS *hepar,& reſoluentibus materiæ reliquias.*

Trochiſci de rhabarbaro,diacurcuma,dialacca, diarhodon abbatis,diatrion ſandali,theriaca vetus.

Syr.de abſinthio,eupatorio,capillorum Veneris, de praſio.

Succus eupatorii,cuſcutæ,abſinthij,aqua cuſcutæ, eupatorii,praſis, abſinthii.

Conſerua magna N.in principio mali mirificè opitulatur.

Decoctum guaiaci,radicum cynæ,ſarſæparillæ.

Rhabarbarum,eupatorium,cuſcuta.

Fomen-

Fomentatio ventris fiat ex decocto florum camomillæ, meliloti, foliorum lauri, origani, roriſmarini, ſaluiæ, calaminthæ, maioranæ, anethi, pulegii, ſulfuris, aluminis, fiatque decoctio partim in lixiuio, partim in vino albo; ne autem refrigeſcat, ſubinde lapides ignitos impones; dolium autem aliquod ita commodè aptabis, vt ventri applicari poſſit.

Sacculus paretur ex ſulfure, ſale atque arena, baccis foliiſq; lauri, ſeminibus aniſi, ventriq; applicetur.

Balnea naturalia, ſulfurata, ſalſa, vel artificialia, ex aqua in qua decoctę ſint radices ireos, bryoniæ, hyſſopus, maiorana, pulegium, calaminthum, roſmarinus, fœniculum, ruta, camomilla, anethum, baccæ lauri, iuniperi, ſulphur, ſal. hiſce reſoluendi facultas ineſt ſatis quidem valida.

Thermæ ſiccæ. Cochleæ tritæ ventri accommodentur emplaſtri modo.

Veſicatoria fiant in diuerſis locis ipſius ventris ex fermento, cantharidibus, aceto forti, & per decem horas ſuperponantur, veſiculæque vbi excitatæ fuerint, aperiantur, & conſeruentur apertæ per quadraginta vel ſexaginta dies, ſuperponendo folia braſſicæ, quæ inungentur butyro vel oleo, grano ciceris, aut cerę momento foramini impoſito. ſcarificabimus quoq; ſcrotum atque femur tumefactum audacter, vulnuſculaq. faciemus parua. fontanellā quoque in tibia quatuor digitos ſupra talum excitare poterimus, ad modum quo venæ aperiri ſolent.

Vnguentum Agrippę, oleo anethino liliorumq; addito.

Emplaſtrum de baccis lauri, radice cyperi, ſtercoreq; caprino, aut vaccino ſicco addito.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in ASCITE *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO ASCITIS. ℞. radicum cyclaminis, ebuli, aſari ana ℥.ſ. foliorum mercurialis, braſſicæ marinę, eupatorii, abſinthij, pulegii, ana m.i ſeminum carui, petroſelini, geniſtæ, aniſi an. ℥.iii. polypodij quercini, ſenæ Alexandrinæ ana ℥.ſ. florum geniſtæ m.j. coquantur in aqua q.ſ. ad ℔.j colaturę addat diaturbith cū rhabarbaro ℥.v. bene

dictæ laxatiuæ ℥.iii.olei rutacei,irini ana ℥.j.ſ.ſalis communis ℥.i.fiat *Clyſtere*. eo ſæpius vtetur.

℞.ſyrupi de quinque radicibus,de eupatorio ana ℥.j endiuiæ,acetoſi compoſiti ana ℥.ſ.aquarum cuſcutæ,cichorei raphani,vini clari ana ℥.iii fiat *Iuleb*.

℞.radicum ebuli,rubiæ tinctorum,aſari ana ℥ j fœniculi,petroſelini ana ℥.ſ.cuſcutæ,eupatorij,endiuiæ,betonicæ, ſcolopendriæ,abſinthij ana m j glycyrrhizæ raſæ ℥.v.paſſularum enucleatarum ℥.ii.ſeminis carthami contuſi ℥ j. ſene Alexandrinæ vnc.i.ſ.polypodij quercini ℥ v.agarici albi & leuis ℥.ij.ſ.ſeminis fœniculi,dauci, melonum ana ℥.j. florũ geniſtæ m. ſ. zinziberis, cinnamomi ana ʒ. i. coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j. ſ.colaturæ adde ſyrupi Byzantini vnc iij. aceti ſquillitici vnc.ii ſacchari albiſſimi vnc. i.fiat *Potio*.

Rec.diacatholiconis vnc.iij. diaturbith cum rhabarbaro vnc.ſ.agarici trochiſcati ℈.ſ aquarum eupatorij vnc.ii j. fiat *Hauſtus*.

Rec.pillularum de rhabarbaro ℈. ij. aggregatiuarum ℈. j.ſ. elaterij gr.iij. ſucci radicum ireos q.ſ. fiant *Pillulæ* octo numero.

Rec.hieræ diacolocynthidos ʒ.i. pillularum de rhabarbaro ℈.ſ oxymellis compoſiti q.ſ.fiant *Pillulæ*.

Rec.pillularum de euphorbio,aut de mezereo ℈ ij. ſ.de rhabarbaro ℈.j. ſyrupi de eupatorio vnc j aquarum eupatorij vnc. iij.fiat *Hauſtus* : hic ſyrupum & aquam addimus vt citius operationem perficiat.

Rec dialaccæ,diacurcumæ ana ℥.iii. nucis muſcatæ ,ſeminum petroſelini ana ℈ ij glycyrrhizæ raſæ ℈.j. ſyrupi de abſinthio,de eupatorio ana q.ſ.ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam.

Rec.ſpecierum diarhodonis abbatis,trochiſcorum de eupatorio ana ℈.ij ſucci radicum ireos ʒ.vj. aquæ mellis vnc. iij.fiat *Hauſtus*.

Rec.rhabarbari electi ℈.ij maſtiches,ſpicæ,roſarum, laccæ ana ℈.j. foliorum laureolæ ſiccatorum , & infuſorum in aceto ʒ.i. agarici albi & leuis,turbith ana ʒ ſ.euphorbii piſtati gr. vj. lumbricorum terræ exiccatorum ℈. j. puluériſentur omnia ſubtiliter,addendo elaterii ℈.ſ.ſucci radicum ireos ʒ.i.ſ.ſacchari albiſſimi in aqua endiuię & cichorei an. q.ſ.diſſoluti, fiat arte *Electuarium* in tabulis.

Rec.

Rec. diarhodonis abbatis ſine moſco, dialaccæ, roſatæ nouellæ, trochiſcorum de rhabarbaro ana ʒ. ſ. ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua cichorei & eupatorii ana q. ſ. fiat *Electuarium* in tabulis.

Rec. trochiſcorum alkekengi ℈. i. carnis erinacei in ſole exiccatæ ℈ ii. ſ. radicum aſari ſcrup. oxymellis ſquillitici ℥. j. decocti radicum raphani, ebuli, glycirrhizæ vnc. iii. fiat *Potus* diureticus.

Vomitus in principio mali ſi prouocetur, plurimum iuuabit; ab eo tamen abſtinendum erit vbi morbus multum increuerit.

Rec. radicum aſari, ariſtolochiæ rotundæ ana ʒ. i. ſ. rutæ, lupinorum, petroſelini, cumini ana ʒ. ii. cicerum rubrorum ʒ. i. ſucci panis porcini, braſſicæ marinæ ana vnc. ſ. laureolæ, thymeleæ ana ʒ. iii olei ſcorpionum vnc. i, ceræ q ſ. fiat *Linimentum* pro regione renum, vmbilici, atque veſicæ.

Rec. vnguenti Agrippæ vnc. i. ſ. arthanitæ vnc. i. martiati, olei nardini, ſcorpionum ana vnc. ſ. ſucci rutæ ʒ. iii. aquæ vitæ vnc ſ. aceti guttas aliquot, fiat *Vnguentum* arte.

Rec. radicum ebuli vnc. i ſ bryoniæ, ireos ana vnc. i. baccarum ʒ. vi. florum camomillæ m. ii. ſeminum aniſi ʒ. i. coquantur in aqua & vino q. ſ ad mollitudinem, addendo rebus piſtatis farinæ lupinorum, cumini ana vnc. i. ſ. ſulfuris vnc. i. ſtercoris vaccini vel caprini ʒ. vii. mellis q. ſ fiat *Cataplaſma* molle pro ventris regione.

Rec. emplaſtri de baccis lauri ʒ. i. ſ vnguenti Agrippæ, radicum ebulli ana vnc. ſ. ſtercoris vaccini, colũbini ana vnc. ii. ſulfuris vini ʒ. iii. ſ. cum vrina infantis & melle q. ſ. fiat pro ventris regione vt prius *Cataplaſma*.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo humores hic bene concoquãtur. Demum quæ aquoſos, potius quàm alios humores, abſumere, e corporeque propellere poſſunt, praſcribantur; quibus ea addentur quæ iecur confortare, eiuſque intemperiem emendare poſſunt, id quod fieri poterit tam ſumptis quam admotis medicamentis. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione applicentur. Deinde ſymptomata emendanda ſunt, vt

ſunt ſitis, partium corporis tumores, vrina difficultates, aliaque ſi qua vrgeant accidentia grauia. Cataplaſmata autem atque vnguenta ventri cautè ſunt applicanda; iecoris enim regionem ne attingant diligenter cauendum eſt. Pro tibijs inflatis, balneū fiat cum lixiuio facto de cineribus caulium, vitis, ficus, radicum aſphodeli, alumine, ſale communi. Hinc fiat Cataplaſma cum ſtercore caprino, vaccino, ficubus, vino. In tympanite, quæ flatus validè diſcutere poſſunt, præſcribantur, eaque ratione emplaſtra multum calefacientia atque exiccantia imperentur, vt eſt emplaſtrum de baccis lauri, de ſtercore caprino, vaccino, ſulphure, oleo rutaceo, baccis lauri. Anaſarca, purgantibus medicamentis, vomitumque cientibus, curabitur. Hinc balneis, ſtuphiſque ſiccis, iiſque quæ ſudorem mouere poſſunt, curabitur. Si vires quoque conſtent, & ſi malum fiat à menſium hæmorrhoidumve ſuppreſſione, venam ſecare licebit in anaſarca; nequaquam autem admittetur in tympanite, nec in aſcite etiam ſi vrina maximè intenſum colorem habeat, cum ſic hepatis intemperies frigida magis augeatur. Si vero aſcites periculum impendeat ob menſium, hæmorrhoidumve ſuppreſſionem, tunc ſecanda erit vena, ne ad iecur regurgitet materia noxia, unde iecur tandem obrueretur.

Methodus pro cognitione CALCVLI INSERVIENS.

CALCVLVS renum, eſt ſubſtātia quædam dura toto genere præter naturam, inſtar lapidis vel tophi in ſubſtantia ſinibuſve ipſorum renum genita, vnde vrinæ impetu ſæpe per anguſtos vreteres in veſicam defertur, ſi non nimiū magnus fuerit, qui maximo cum dolore meatus vrinarios dilatando & quaſi dilacerando excruciat, ſi ſubſiſtere propter magnitudinem contingat & inæqualis exiſtat: quemadmodum autem illi non ſemper vnus eſt color formaque vna, ſic nec vna ſemper magnitudo, aliquando enim in renibus lapides gignuntur parui, ſubinde maiores, aliquando numero plurimi, nonnumquam pauci, qui frequenter multum variant tum forma, tum aſperitate, cum colore. A colico dolore hoc differt malum, cum ille plerumque

per

per omnem ventris regionem euagetur. In hoc vero malo, dolor quaſi fixus eſt. A materia autem efficiente hoc malum nomen habet.

PARS AFFECTA. Renes affectos eſſe indicabit ipſe dolor eius poſitu, in renum enim loco quaſi ſtabilis dolor, iugiter ſæpe affligit, in dextro quidẽ latere aut ſiniſtro, aut vtroque, prout ren dexter vel ſiniſter vel vterque affectus erit Generãtur autem calculi, aut in renum ſtomacho ſinibuſvè, vel in carne eorundem, ſubſtantiavè. Aliquando etiam generantur calculi in iecore, pulmone, inteſtinis, iũcturis, aliiſque corporis partibus, ſed frequentius multo generantur in veſica atque renibus, de quibus potiſſimum hic ſermo eſt.

SIGNA. Magnum concurrit ſæpe cibi faſtidium, frequentes etiam eduntur ructus, dolor vrget in loco renum ſæpe acerbiſſimus, cum in vrinarios meatus illabitur calculus, vel cum ita ſedem mutat intra renem, vt membranam attingere poſſit, dolorque tunc potiſſimum intẽditur, cum motibus vehementioribus corpus exercetur, ſpinamq. crebrius inflectit æger, dolor autem hic tactu haud quaquam exacerbatur, vti fit ſi dolor a catarrho decumbente fiat. ſæpe quoq. ita vrget lapis cum ſibi exitum parat, ut infixi aculei ſenſum exhibeat, quamdiu verò quieſcit, dolor grauans potius quàm punctorius ſentitur in rene incumbens, q magna ex parte ſtabilis & fixus eſt, qui ſubinde ẽt ad teſtẽ proximum & aliquando etiam ad coxendicem excurrit, excrementa alui magna ex parte detinentur, vnde dolor in renibus augetur, eo ꝙ tum etiam a fęcibus vel flatibus comprimantur renes: nauſea quoq concurrit, & ad vomitum irritatio, doloribuſq increſcentibus, nauſea maior oritur, tandem etiam vomitus pituitæ, hinc bilis flauæ, ſubinde etiam æruginoſæ ſequitur, vnde dolore miteſcunt, renes equidem ventriculo copulantur mediante peritoneo. Dolores quoque ex decubitu in partem aduerſam, & ex ſumpto alimẽto increſcunt, vti acceſſiones minuuntur, ſi cibo vacuus ſit æger, ẽt ſi per inediam affectus non tollatur. ægrè ſpina inflectitur, nulluſq. circa locum affectũ tumor eſt perſpicuus. crus atq. femur quod è directo lateris affecti eſt, ſæpe obtorpeſcit propter compreſſionem neruorum, eiuſdemq lateris teſticulus quaſi retrahitur, contingit equidem ꝙ te-

ſtes atque crura renibus conſentiant mediantibus venis, arteriis atq; neruis, qui dorſo incumbunt, & per dictas cor poris partes transfunduntur. Vrina tempore paroxyſmi tenuis & pauca eſt, ſæpe quoq; hinc fit ſanguinolenta, potius mum tamé poſt equitationem & laborem, & dum calculus è renibus transfertur. Et ſi lapis vrinarios meatus obſtruat, maximus dolor, potiſſimum ſi aſper ſit, excitatur. Remeáte autem in renem calculo, aut ſi ex meatu vrinario in veſicam protrudatur craſſa magnaque copia profluit vrina, cum qua aliquãdo arenulæ inæqualeſq; calculi edu cũtur. Contingit aũt frequenter, quod ii qui diu obnoxii fuerunt huic malo, craſſam ſubrubramq; vrinam reddant, quæ aliquando etiã turbida permanet, alias vero ſedimentũ arenoſum, rubrum atq; viſcoſum deponit, talis vrina ſæpè redditur per plures menſes & annos abſq; aliquo vitæ incommodo: nec mirum cum etiam calculi mediocriter magni in renibus mortuorum frequenter inuenti ſint, abſque vlla moleſtia in dorſo habita ante. Cum in veſica lapis obhæret, dolor in pubis regione, & pruritus in canali virgæ percipitur, commune vtrique malo, eſt vrinæ retentio, quam æger ſæpe profundere parturientium modo laborat, dolor quoque punctorius concurrit.

CAVSA calculi eſt arenoſa calculoſaque renum conſtitutio, cõcurrente ſæpe renum immodico calore, & maxima quoq; ex parte craſſorum viſcidorumq; humorũ copia.

PROGNOSTICA Rarius hoc malo moleſtatur qui ſolutam aluum habent, frequenterq; vomunt. Difficillimam curationem recipit in ſene calculus renum; eſtq; ſenibus magis frequens tormentum quam pueris, cum hi in veſica hunc potius experiantur. Corporibus quoq; craſſiorib. rarius hoc malum inſidiatur. A parentibus autem prolibus hoc malum ſæpe imprimi ſolet. Leues rotundiq; calculi facilius excluduntur quàm longi atque aſperi. Minimo etiam calculo multum ægri cruciantur, dum per vrinarios meatus propellitur, qui antea hoc malo non laborarunt. Magna ex parte renum calculi ſubrubri, ſubinde quoq; albi ſunt, dum pure renes perfunduntur. In viuentibus autem ſępe calculi præſentia in renibus deprehenſa eſt, ſola ſanguinis mixtione, nullo alio concurrente incommodo, in quibus cõtingit aliquando quod præter omnem opinionem in tali caſu do-

lor

lor excitatur omnium acerbiſſimus;contingit quoque hunc dolorem redire poſt longa aliquando interualla, quaſi per periodos quoſdam. A renum calculo, renum vlcus ſæpe originem habet; ille enim ſuo attritu renes quaſi exedit comminuitque;tunc autem magna ex parte cruenta vrina purulentam præcedit abſque vlla febre, renum quoque calculus facilius comminuitur quam veſicæ,propter loci diſtantiam duritiemque quam in locis illis lapis ille inducere ſolet;ex vtroque tamen periculum impendet, ne ex vrinæ ſuppreſſione aut apoſtema,quod ex dolorum ſæpe ſæuitia excitari ſolet, aut morbus irruat ; adde quod veſicæ calculus ſi magnus ſit,non niſi ſectione tollitur.

Methodus pro curatione
C A L C V L I
I N S E R V I E N S.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER lucidus atque temperatus conuenit.

Cibus.Carnes conueniunt vitulinæ, agninæ, anicularum,ſintq; potius elixæ quam aſſatæ. Moderatè autē ſumat alimentum; ſatietas equidem non ſolum exaſperat malum preſens,ſed etiam morbum hunc generat frequēter. Lacticinia,omniaque viſcoſa vitentur.

Potus. Vinum mediocre conuenit,nec non ptiſana, iuſcula carnium.

Exercitium in hoc malo conuenit admodum moderatum.

Somnus ſolito admittatur diutius.

Excrementa alui reſpondeant quotidie. Plurimum autem præſeruationis cauſa, proderit ſemel in menſe ſumere 3. x. caſſiæ recēter extractæ cum iuſculo carnium,in quo ſemina alkekengi decocta ſint.

Animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS:

Syr. de duabus vel quinque radicibus.

Syr.

Syr. Byzantinus.
Acetoſus ſimplex.
Oxymel ſimplex.
Aqua ſaxifragiæ, betonicæ, pulegij, calaminthæ.

VACVANTIBVS.

Clyſtere ex decocto radicum althææ, ſeminum aniſi, fœniculi, carui, florum camomillæ, meliloti, anethi, maluæ, violarum, ficuum pinguium, benedicta laxatiua, oleo anethino, camomelino, ſcorpionum, butyro recenti, oleo amygdalorum dulcium, caſſia fiſtula additis.
Diacatholicum, electuarium eleſcopi, benedicta laxatiua, hiera picra.
Caſſia fiſtula alternis dieb. cum decocto communi detur.
Rhabarbarum, agaricus.
Vomitorium medicamentum.
Suppoſitoria.
Venæ ſectio fiat cubiti lateris dolentis, ſi corpus ſit plethoricum, inflammationiſque periculum ex incurſu humorum cum dolore acerbiſſimo, vrgeat.

Clyſteribus potius tempore paroxyſmi vtemur quã medicamentis per os ſumptis, dolorem equidẽ citius leniunt, cum ſubito onere inutili inteſtina reneſque leuent. integris quoque quaſi viribus ad renes perueniunt emollientiũ doloremque ſedantium vires, vnde grauitas dolorque lumborum miteſcit manifeſte, parua autem ſit quantitas quæ iniicitur, ne copia renes comprimantur.

RELAXANTIBVS *meatus urinarios. doloremque mitigantibus.*

Clyſtere prædictum, aut ex ſolo oleo camomelino, addita caſſia fiſtula.
Iuſcula pinguia carnium ſæpe ſumantur, in quibus althæa, malua, butyrum incoquantur.
Terebinthina cum nuce muſchata permixta detur, poſtea hauſtum vini albi bibat.
Fomentatio fiat cum aqua in qua folia althææ, furfures, camomilla, ſemina aniſi, fœniculi, carui ſint decocta.
Balneum ex decocto ſeminum lini, fœnugræci, florum camomillæ, meliloti, maluæ, radicum althææ.
Vnguentum pro renum regione ex oleo liliorum, amygdalorum

lorum dulcium,violarum,camomillæ, axungia gallinæ, butyro recenti.

Vnguentum Agrippæ,dialthææ.

Cucurbitulæ ſecundum ductum vaſorum diureticorum applicentur:idque vna poſt aliam, ad pubem deſcendendo obliquè, adeò enim coaceruatim mouent lapidem,vt dolores repentè ſupprimantur, lapide nimirum in veſicæ amplitudinem tranſuecto.

Cataplaſma ex floribus camomillæ,meliloti, farina lini,fœnugræci,tritici,lupinorum.

DVCENTIBVS *urinam, lapideſque comminuentibus & expellentibus.*

Lithontripon cum terebinthina lota,aut cum decocto radi cum graminis,fœniculi.

Elect Iuſtinuni,de cineribus ſcorpionum,dialacca.

Decoctum ligni guaiaci Scorpionum cinis, mandibulæ lucij.piſcis,teſtæ ouorum ex quibus pulli excluſi ſunt.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirabiliter in præſeruatione valet.

Conſerua radicũ apij,raphani,naſturtii aquatici, terebinthina in latere candente vſta,piſcorũ nuclei & ceraſorũ.

Sanguis hirci adhuc,cui,ne in grumum concreſcat in ventriculo,coaguli aliquid adiicietur.

Puluis leporis cum pelle exiccatus in furno, fructus alkekengi contuſi,vinoque percolentur,lapis Indaicus.

Motacilla auicula,empetrũ,ſemina ſaxifragiæ,pimpinellæ, ruſci,fœniculi,petroſelini,raphani,milii ſolaris,geniſtæ.

Decoctum raphani, cicerum rubrorum, petroſelini,ruſci, aſparagi,maluæ,fœniculi,apij, vrticæ,ſaxifragiæ, radicũ graminis.

Cortex raphani acerrimi contuſa, vinoque albo maceratæ.

Flores geniſtæ in oleo camomelino macerentur, & inſolentur.

Oleum de ceraſis,oleum ſcorpionum ſimplex,hiſce vtetur medicamentis cum ſumit quod calculum frangit.

Cucurbitulæ prædicto modo applicatæ.

Balneum ſulphureum.

Syringa,vrina ſi ſubſiſtat,educi poterit:ſcamno autem inſideat,genuaque dilatet,cum qua quoque immitti poterit

diureti-

diureticum aliquod medicamentum ; vt oleum ſcorpionum, poſtquam excreta erit vrina . Cum autem vrinam educere vis, filum duplicatum per ſyringæ concauitatem traducatur, eiuſdemque fili extremitate pauxillum lanæ aut cotonis fortiter alligetur;ita vt concauitatem ſyringæ ſubire poſſit,dũ altera fili extremitate introducitur ; non poterit enim non ſubſequi vrina,ſi commodè in virgàm mittatur,filumque trahatur.

Priuſquam medicamenta lapidem comminuentia exhibeantur, dolor mitigari debet , corporiſque ſentina expurganda eſt ; alioqui enim humores circumiacentes,cum medicamentis diureticis lapidemq; comminuentibus, ad partes affectas deferentur;paulatim autem comminuere debemus lapidem inueteratum.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in CALCVLO *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO CALCVLI ℞. radicum petroſelini , althææ,ariſtolochiæ rotundæ an. ℥.ſ. foliorum betæ,maluæ mercurialis ana m.j furfurum ℥.j florũ camomillæ, meliloti ana m i.ſ.ſeminum geniſtæ ʒ.iii. fructuum alkekengi ʒ v.ſeminis lini,fœnugræci ana ʒ iii.ficus pingues octo numero,coquantur in aqua q.ſ.ad lib. j. colaturæ addatur electuarij eleſcopi ℥.j.benedictæ laxatiuæ ʒ.ſ.olei rutacei , camomelini ana ℥.j. ſ.olei ſcorpionum ʒ.vj. terebinthinæ Venetæ ℥ ſ.ſalis communis ʒ.j.fiat *Clyſtere* Reddito clyſteri , capiat per os olei amygdalorum dulcium ℥.ij.uini maluatici ℥ iiij fiat *Hauſtus.*

℞.olei camomelini,olei ſeminum lini ana ℥.v.amygdalorum dulcium vnc.ii.rutæ vnc.j. ſ. fiat *Clyſtere* anodynum,ſępius autem dari debet, aut eius loco ſumi poterit ſolum oleum oliuarum.

℞.foliorum maluæ m.ii.parietariæ m.iii.arthemiſiæ, rutæ, hypericonis ana m. ſ radicum fęniculi , petroſelini ana m.iii.ſ.florum camomillæ, meliloti ana m. ii.ſeminum lini, fęnugræci ana unc.iiii.fiat *Balneum* .

℞.radicum althææ vnc.i.foliorum maluæ, althææ ana m. i.ſ.furfurum, florum camomillæ, meliloti ana m.ii. ficuum

pinguium

pinguium numero octo,ſeminum lini,fęnugræci,anethi an. ȝ.j.ſ.coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad tertiæ par tis cõſumptionẽ,fiat *Fomentatio* pro renũ & ueſicæ regione.

℞ olei liliorum alborum,adipis humanæ ana ℥.ſ.olei camomelini ℥.i.olei de nucleis perſicorum ȝ.vi.pro dorſo fiat *Vnguentum.*

℞.parietariæ m.iii.florum camomillæ,meliloti ana m ii. ficuum pinguium numero decem,foliorum maluæ m.ii. ſeminum milii ſolis, lupinorum ana ȝ. v. coquantur in aqua q.ſ.ad mollitudinem, hinc piſtentur, addendo farinæ lini, fęnugræci,hordei,tritici ana ℥.ſ.olei camomelini, anethini,butyri recentis,adipis cuniculi ana q.ſ.croci ℈.i. fiat *Cataplaſma* doloris ſedatiuum.

℞.aquæ calidæ vnc.iiii.olei crudi vnc.i ſyrupi acetoſi ſimplicis vnc i ſ miſceantur, fiat *Potio Vomitoria*, maximè quidẽ dolorem lenire ſolet.

℞.ſeminum aniſi,milij ſolis ana ȝ.iiii. radicum fęniculi, petroſelini,althææ ana vnc.i.ſeminum apii vnc. ſ.glycyrrhizæ raſæ ȝ.vi. ligni guaiaci vnc i. ſ.foliorum maluæ,ſummitatũ althęæ ana m i. ſ.fructuum alkekengi numero quatuordecim,ficuum pinguium,prunorum damaſcenorum ana numero vi.vuarum paſſarum ab acinis mundatarum ℥ ſ.foliorum maluæ,uiolarum, florum bugloſſæ,boraginis ana m.i. quatuor ſeminum frigidorum maiorum ana ȝ.i,turbith albi & gummoſi, agarici albi & leuis ana ȝ. i. ſ. coquantur in aqua q ſ ad lib.i ſ.colaturæ addatur electuari eleſcopi,bene dictæ laxatiuæ ana ℥.ſ. fiat *Potio.*

℞.caſſiæ recenter extractæ vnc.i.ſumat ante cibum media hora cum decocto glycyrrhizæ, prunorum damaſcenorum,vuarum paſſarum Per biduum autem antequam medicamenta quæ lapidem comminuunt & educunt, propinetur hic *Hauſtus.*

℞ electuarii eleſcopi,benedictæ laxatiuę ana ȝ.iii. ſ diaturbith cũ rhabarbaro ȝ.i ſ.ſacchari albiſſimi q.ſ.fiat *Bolus.*

℞.electuarii eleſcopi ȝ.iii. ſ.caſſiæ recenter extractæ ℥.ſ. ſeminis petroſelini,nucis muſcatæ ana ℈ i.aquæ florum fabarum ℥.iii fiat *Hauſtus.*

℞ radicum filipendulę vnc. ſ rubię tinctorum ℥.ii. radicum altheę vnc.ſ.cicerum rubrorum m.i.ſ.ſeminũ iuniperi unc.ſ.ſeminũ aniſi,fęniculi,dauci ana unc.i. ſeminum alkekengi,

kengi ℥.v.florum Keiri m.j. ſeminis carefolii ℥. ij vuarum paſſarum mundatarum ʒ.ſ.glycyrrhizæ raſæ ℥. iii. fiat decoctio in aquæ & vini Rhenenſis æquali quantitate ad l.j.ſ. colaturæ addatur ſacchari parum,fiat *Potio*.

℞.ſanguinis hirci præparati ℥.j.gummi tragacanthi. ℥.ſ. milii ſolis,corticum ouorum è quibus pulli egreſſi ſunt an. ℈.j.nucis muſcatæ ℥ j.fiat *Puluis*, ſumatur quatuor vicib. cum potione præſcripta.

℞. milij ſolis ʒ. ij.ſeminis petroſelini Macedonici ℈. ij. aniſi,fœniculi,leuiſtici,baccarum lauri ana ℈.i. piperis longi, ſaxifragiæ,dauci ana gr.quindecim,macis ſcrup.ij. ſ.fiat *Puluis*.

℞.ſpecierum electuarii dulcis ℈.ii.pulueris reginæ, lithontripi ana ℈.j.ſpecierum diatrij ſandali ſine camphora, pulueris electuarij de baccis lauri ana ſcrup ſ. ſeminis ſaxifragiæ, nucis muſcatæ ana gr.v.croci gr.iii cinnamomi ʒ. ſ.ſacchari albiſſimi diſſoluti in aqua cardui benedicti q.ſ. fiat *Electuarium* in tabulis,doſis ʒ.j.ſ.

Rec cicerum rubrorum vnc.i.ſ.ſeminum geniſtæ,petroſelini,dauci,milij ſolis ana ʒ.ii.macis ʒ j.fiat *Puluis*.

Rec.ſeminum geniſtæ ʒ ii.radicum ſaxifragiæ ʒ.iii. ſpecierum lithontripi ʒ.ſ.pulueris glycyrrhizæ ʒ.ſ.fiat *Puluis*, doſis ʒ.1.cum ſucco fœniculi,petroſelini,vino albo ana vnc.i.ſ. fiat *Hauſtus*.

Rec.milii ſolis,ſeminum apii,cucumeris, alkekengi ana ʒ.iii.chamædryos,cicerum rubrorum,ſaxifragiæ ana ʒ.ii.cineris ſcorpionum ʒ.i fiat *Puluis*,detur ʒ i.cum aqua deſtillata ex herbis diureticis.

Rec.olei Keirini vnc.i. ſcorpionum,camolilæ, anethi ana vnc i.pinguedinis hirci ſcrup.ii.ceræ parũ, fiat *Linimentũ*.

Rec.olei lini,liliorum alborum,adipis humanæ ana vnc. ſ.olei camomelini ſcorpionum ana vnc i.fiat *Vnguentum*.

Rec.vnguenti Agrippæ vnc.i.olei ſcorpionum vnc.ſ. olei de nucleis perſicorum ʒ.iii.miſceatur,fiat *Vnguentum*. Emplaſtrum fiat ex materia eorum quæ in fomento ponuntur, addendo oleum lini, camomelinum, butyrum recens aut maiale,pinguedinem gallinæ.

APPEN-

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primò clyſterio conuenienti aluus ſubducenda eſt, idque bis in ſeptimana, quibus ea etiam addemus quæ dolorem lenire, flatuſq; diſcutere poſſunt. Cauendum autem unicè ne ualidiores offerantur cliſteres; ijs equidem humorum copia maior ad inteſtina trahetur, unde meatus urinarij comprimi poſſet hinc uenam ſecabimus ſi ratio dictet. Interim anodinis medicamentis tam intrò quàm extra adhibitis, dolorẽ mulcebimus, hinc quæ humores concretos emollire, meatuſq; renibus adiacẽtes ampliare poſſunt, imperabuntur omni ratione, uti eſt balneorum, iuſculorũ pinguium, necnon cataplaſmatum uſus; ſic equidem poſtea cum diureticis medicamentis arenula nec nõ calculi facilius expellentur. Poſtquam autem dolor remiſſus, humoreſq; concreti, emolliti, meatuſq; ex parte reſerati erunt, quæ lapidem comminuere atq. expellere poſſunt medicamenta administrabuntur, & non antè. Priuſquàm tamen hæc offerantur medicamenta, conſultum eſt offerre, modò corpus ſit plethoricum, aliquid quod uentriculum, inteſtina, urinarioſq; meatus purgare poſſit; periculum n. eſt alioqui, ne humores dictis locis cõcluſi, ad renes unà cum medicamentis lapidem cõminuentib. deducantur, ſicq; dolorem augeant. Poſtea inſtituetur ẽt enema cũ hiera picra, lithontripo, electuario eleſcopi, benedicta laxatiua oleo rutaceo, camomelino. Tandem per os ea propinabimus ẽt medicamenta quæ calculum propellere poſſunt. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo uniuerſalia particularib debita ratione adhibeantur. Vti aũt calculus renum & ueſicæ magnam conuenientiam habent rõne cauſarum atque generationis, ſic quoq; in ratione curandi quaſi conueniunt. Paulo tamen ualidiora præſcribentur in ueſicæ calculo remedia, eo ꝙ magis duram plerumq; habeant ſubſtantiam; & per remotiora loca traduci debent medicamenta. Ventriculus autem roborabitur cum oleo macis, mẽthæ, abſinthij, roſarum. Si ardor magnus in renum regione moleſtus ſit, oleo uiolaceo aut roſaceo inungentur, quibus parum aceti addemus. In ueſicam autem calculus illapſus ſi ſit, medicamentiſque ob magnitudinem excludi nequeat, exſcindendus eſt.

Metho-

Methodus pro cognitione
DIABETES
INSERVIENS.

DIABETES eſt proprium renum vitium, & velox exitus per vrinarios meatus, eius quod potatum eſt, eo a ſua qualitate non mutato, ſiti inexhauſta concurrente: Seu eſt affectio diuturna circa renes conſiſtens multũ potũ inducens, vna cum hoc, quod quicquid bibitur, ſimul vt acceptum eſt, per vrinas nihil ferè immutatum, exuberanter reiicitur, quaſi ſolummodo colaretur per renes.

PARS AFFECTA. Ren vterque hic afficitur: id ꝙ patet ex actione læſa; expurgant equidem venoſum genus renes a ſanguine ſeroſo, imò in hoc morbo quaſi vi rapiũt a partibus vicinis; venæ autem hac ratione exiccatæ, ab hepate trahunt, & ſic per continuum ordinem etiam a ventriculo, eaque ratione potum continuò homo expetit, cuius initium a renibus procedit, proptereaque diabetes renum eſt affectus. Accidit autem renibus idem hic quaſi quod accidit ori ipſius ventriculi in canina appetentia, attractrix equidem renum facultas immoderatè trahit; retentrix verò tam imbecillis eſt, vt retinere nequeat humorem attractũ donec alteretur, vnde a qualitate ſua non mutata, redduntur ea quæ bibita ſunt. Eſt ergo ſymptoma in genere excrementorum immodicè.

SIGNA. Manifeſta ſentitur in renibus caliditas, ſitis hic ſæpe vſque eò pertinax concurrit, vt nulla ſatietas ex humore aſſumpto contingat, imò cum clamore quandoque aſſiduè potum aſſumere coguntur, nec tamen ſatiantur, eò ꝙ eueſtigio certiſſimè per lotium reddatur id quod potatũ eſt, parum aut nihil mutatum. Si autem pertinaciter retinere vrinam laborent, teſtes intumeſcunt, nec non lumbi atq. coxæ. magnus calor intimis partibus percipitur, ita vt illis vri viſcera videantur, eo quod aquoſa ſanguinis humiditas, a qua tẽperari debebat ſanguis, a renibus attrahatur; imò tandem etiam partium ſolidarum humores attrahuntur à renibus, tandemque caliditate incrementum in viſceribus

ribus ſumente, tabes corporis accedit: corpus enim cōſumi tur ac veluti liquiſcit.

CAVSA. Sæpius eſt immoderata renum intemperies calida, cui retentricis facultatis imbecillitas quoque coniũ gitur. Alias idem malum quoque fieri obſeruatum eſt ab humoribus acerrimis renibus imbibitis, bile nimirum acri. fit quoque a pituita multum ſalſa. Ali as etiam fit a veneno ſa materia præſens hoc malum, aliquando enim perniciosa qualitas ſanguini aut humoribus permiſta in renibus figitur. A potu quoque copioſiore vini, præſertim tenuis, frequenter vrina redditur: de eo tamen malo nihil hic agim⁹, modo non concurrat ſitis immodica.

PROGNOSTICA. Totius corporis ſiccitas atque tabes tempore ſequitur, cum non ſolum humores venarum, ſed to ius etiam corporis attrahere renes in hoc malo contingat, ob earundem partium immodicam caliditatẽ. Erit in iuuene malum curabile, in ſene verò difficulter curabitur. Rurſus, ſi recens malum fuerit, curari poterit, inuetera tum autem ſi euaſerit, vix quoque curabitur. Subito autem hoc malum increſcit, ita vt eius principium atque incremẽ tum vix percipiatur, antequam ad ſtatum peruenerit, vnde ſubitò quaſi videtur aduenire. Hacque ratione difficulter curatur, quòd non facilè in initio deprehendi queat. ardenti febri hoc malo laborans, ſi corripiatur, incurabile eſt propterea ꝙ humor radicalis immodicè exhauriatur, a dua bus cauſis validiſſimis.

Methodus pro curatione DIABETES INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ad frigidum declinet atque humidum.

Cibus. Ea quæ bonũ ſuccum, interim craſſum generare, humorumq; acrimoniam temperare poſſunt, præſcribantur,

bantur,iiſque ſatis libere alatur,ad frigidumq; nonnihil arte declinent. Lac amygdalorum, oua ſorbilia, ptiſanæ ſuccus,piſces ſaxatiles,poma,pyra,oryza, caſeus recens non ſalitus. Caro bouina, porcina macilenta & bene co-cta,vitulina. Inter olera conuenit intubus,lactuca,portulaca; Ab iis quæ vrinam incitare poſſunt,abſtineat, & ab omnibus acribus atque ſalſis.

Potus. Vinum aſtringens meracius,ſuccus granatorum,ſuccus ribes cum decocto intubi,lactucæ,myrtilorum.

Exercitium inhibendum; quies enim humorum motum componit.

Somnus admittatur conſueto diutius.

Excrementa alui arte aut natura reſpondeant.

Animi pathemata immodica euitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr.papauerin⁹,de acetoſitate citri,nenupharin⁹,bugloſſę.

Syr.violaceus,roſaceus,myrtinus, de ſucco acetoſæ, de roſis ſiccis.

Aqua portulacę,violarum,nymphææ,intubi,acetoſæ,plantaginis,bugloſſæ

Decoctum radicum & florum nenupharis,plantaginis, ſaccharo addito.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat in cubito in mali principio,idq; moderatè; præter enim quam quod reuellat, etiam plurimum in hoc malo ardorem temperat;non autem ſi inueteratum malum ſit,vena ſecabitur;eò quod magis corpus tunc inde incendatur, adde etiam quod vires debiles nimium imminuantur.

Manna,caſſia,tamarindi.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Diaprunum ſimplex,diacatholicum.

Rhabarbarum.

Clyſtere ex aqua in qua decocta ſint folia violarum,althææ maluæ,pruna Damaſcena,addendo oleum violarum,caſſiam recenter extractam.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio.

Vomitus cum oleo & aqua tepida procuretur.

Frictiones fiant brachiorum, capitis ſcapularumque.

Sudoris

Sudoris prouocatio.

Diuerſiones hic admodum conuenire, experientia conſtat.

SI STENTIBVS *motum ſeroſa partis ipſius ſanguinis.*

Elect. fiat ex cornu cerui vſto, roſis rubris balauſtiis, ſeminibus plantaginis, cydoniorum, portulacæ, acetoſæ, intubi, hypociſtide myrobalanis citrinis, bolo Armeno, corallo, camphora, ſaccharo roſato, ſyr. myrtino, gummi Arabico, ſyr. violarum.

Decoctum quoque rerũ prædictarum in vino rubro ſtiptico fieri poterit; colaturæ autem ſi addatur ℥.j. myrobalanorum citrinorum, præſtãs fiet ſic medicamentum.

Trochiſci de ſpodio, de ſucco polygoni, de terra Lemnia, de camphora.

Theriaca, athanaſia magna, diacydonites ſine ſp. ſaccharum roſatum antiquum.

Conſerua florum nymphęæ, roſarum, ſuccus ribes, ſuccus ſanguinariæ cum vino adſtringente.

Myrobalani conditi, caro ericij exiccetur in furno, doſis ℥. j. cum vino rubro adſtringente, murium eſus.

Cataplaſma pro pectine, & lumbis, & hypochondriis ex lactuca, parietaria, portulaca, vitis foliis, farina hordeacea.

Vnguentum ex oleo roſaceo, myrtino, aceto roſaceo. Vnguentum roſatum M. Ceratum refrigerans Galeni.

Lamina plũbea perforata plurimis foraminibus, renum regioni applicetur, ſępiuſque mutetur.

Emplaſtrum pro renibus ex malicorio, ſemine cydoniorũ, burſa paſtoris, farina hordeacea, portulaca, roſis rubris, bolo Armeno, gummi Arabico, oleo myrtino, roſatum.

CORROBORANTIBVS, *calidamque renum atque iecoris intemperiem emendantibus.*

Trochiſci alKekengi cum vino aſtringente, aut aqua mulſa.

Priſana multum prodeſt.

Epithema pro epate fiat ex aqua roſarum, nymphææ, intubi, acetoſa, aceto, corallo albo & rubro, ſandalis albis, ſeminibus portulacæ, acetoſæ, ſpica nardi, camphora.

Vnguentum pro renibus, pectine, hypochondriis atque lũbis ex oleo roſato, nymphææ, papauerino, myrtino, ſpica nardi, roſis rubris. Vnguentum infrigidans Galeni populeoni, roſatum Meſuæ.

Sacculus ex floribus violarum, nymphæę, roſarum, ſemine intubi portulacæ, acetoſæ, ſandalis albis rubriſque, ſpica nardi, plantagine, cichoreo.

Ceratum ſandalinum, cui ſubinde ſuccum papaueris albi addimus, ſi magnus ſit ardor in renum regione.

Cataplaſma ex portulata, roſis, farina hordei, ſeminibus papaueris, balauſtiis, ſandalis, oleo myrtino, roſaceo, cydoniorum, lumbricorum terreſtrium.

Emplaſtrum ex farina hordeacea, plantagine, roſis rubris, balauſtijs, malicorio, hypociſtide, oleo myrtillorum.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Colo adaptetur veſica ſuillà antè oleo emollita, hac arte vt quicquid elabitur vrinæ, veſica excipiatur.

Theriaca. Syr. de ſucco acetoſæ.

Syr. granatorum, de agreſta.

Priori ingenio efficiemus ne fœtor lecti, aut braccæ oriatur, quod alioqui fieri ſolet, cum omnia permingant in hoc malo ægri. Sitim autem poſteriora ſedant

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in DIABETE, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO DIABETES. ℞ radicum & foliorum althææ ana m. j. ſ. foliorum violarum, mercurialis, betæ, maluæ ana m. j. hordei mundati m. ii. rhabarbari electi ℥. ſ. myrobalanorum citrinorum ʒ. iii. ſeminum quatuor frigidorum maiorum ℥. j. coquantur in aqua q. ſ. ad ℔. j. ſ. colaturę adde diacatholicōis ℥. j. ſ. olei uiolacei ℥. iii fiat *Clyſtere.*

℞. ſyrupi nenupharini, roſarum ana vnc. j. ſ. myrtini, de ſucco oxalidis ana vnc. ſ. decocti plantaginis, myrtilorum, ſanguinariæ, violarum ℔. i. miſceantnr, fiat *Iuleb.*

℞. diacatholiconts ʒ iii. ſyrupi de multiplici infuſione roſarum vnc. j. ſ. caſſiæ recenter extractæ vnc j. myrobalanorū citrinorum ℈. j. ſ. rhabarbari ℈ ſ. aquarum acetoſæ, violarū ana vnc. j ſ. fiat *Hauſtus.* aut, Rec. pulpæ caſſiæ fiſtulæ recenter extractæ ʒ. v. pulpæ tamarindorum ʒ. iii. rhabarbari electiſſimi ℈. j. ſ. ſacchari roſacei, q. ſ. fiat *Bolus.* detur in aurora. Diſſolui quoque poterit iuſculo carnium ſi hac ratio ne magis gratum fuerit ægroto medicamentum.

Rec.

Rec radicum boraginis,bugloſſæ ana vnc.j.ſ. plantaginis vnc.j. foliorum violarum,plantaginis ana m.j.ſeminũ plantaginis,portulacæ ana ʒ.iii.florum boraginis,violarũ,nymphææ,bugloſſę ana m j.myrobalanorum flauorum ʒ.vj.coquantur in aqua ad lib j ſ.colaturæ adde ſyrupi de multiplici infuſione roſarum vnc ii.fiat *Potio*. Vnciis quatuor huius mixturę,adde tempore vſus rhabarbari electiſſimi,myrobalanorum citrinorum ana ℈.ii.detur in aurora.

Rec conſeruæ bugloſſę, myuę cydoniorum ana vnc.j. gummi tragacanthi in aqua roſarum ſoluti ʒ. iii. ſanguinis draconis,boli Armeni ana ℈.ii. ſ. miſceantur cum ſyrupo de papauere q. ſ.fiat *Electuarium*.

Rec.cornu cerui vſti,carnis ericij in furno exiccatæ ana ʒ ſ.ſeminum plantaginis,portulacæ, antheræ ana ℈. ſ. ſacchari albiſſimi in aqua plantaginis diſſoluti q.ſ.fiat *Electuarium* in tabulis.

Rec. trochiſcorum de ſpodio ʒ. v. cupularum glandium ʒ.j.ſ.ſeminum roſarum,portulacę ana ℈.j.carnis cydoniorum abſque ſpeciebus ʒ.ii.ſyrupi myrtillorum q.ſ. fiat *Electuarium* mollis conſiſtentiæ.

Rec.carnis ericij in furno exiccatæ ʒ.iii roſarum rubrarum ʒ.j.ſ.ſpodij ʒ.iiii.boli Armeni ʒ.j.ſeminum coriandri præparati,lactucæ,portulacę ana ʒ.ii.ſ.camphorę ℈.j.ſ. ſyrupi violarum q.ſ.fiat *Electuarium* molle.

Rec.boli Armeni ʒ j balauſtiorum, roſarum rubrarum, ſpodij ana ʒ j.ſ.ſeminis plantaginis,lactucæ, portulacæ ana ʒ ii.gummi Arabici ʒ.ſ.camphoræ ℈ ſ. ſyrupi myrtillorũ q.ſ.fiat *Maſſa Pillularum*.

Rec.trochiſcorum alkekengi vnc.ſ.de carabe ʒ.j.ſ.thuris gummi Arabici ana ʒ.j.cinnamomi ℈.ii.fiat *Puluis*, aut cũ miua cydoniorum q. ſ.fiat *Electuarium* molle.

Rec myrobalanorum citrinorum conditorum vnc.ii.cõſeruæ florum nymphęę vj. ſ. trochiſcorum de ſpodio ʒ.j.ſ. roſarum rubrarum ʒ.ſ. ſacchari roſati vnc. i. ſ. ſyrupi nymphęę q.ſ fiat *Mixtura*,

Rec.radicum & foliorum plãtaginis ana m. ij.granorum ſumach ʒ.iii.roſarum rubrarum m.j.ſeminum portulacæ ʒ. j.antherę ℈ ij. ſandalorum alborum & rubrorum ana ʒ.j.coquantur in aqua q. ſ.fiat *Fomentatio* ipſorum renum, decocto calente.

℞. aquæ roſaceæ vnc. vj. endiuiæ, cichorei ana ℥. viiij. aceti ℥. j. ſandalorum ʒ. ii. ſeminum plantaginis ʒ. j. fiat pro hepatis regione *Epithema*: ſolet equidem ſequi ad hoc malum hepatis intemperies calida.

℞. omnium ſandalorum ℈ j cornu cerui vſti ℈. ſ roſarum rubrarum, ſeminum portulacæ ana ℈. j. ſ. olei roſarum, myrtilorum ana ʒ. j vnguenti populeonis ʒ. vj. aceti roſacei guttas aliquot, ceræ q. ſ. fiat *Vnguentum*.

℞. vnguenti roſacei, infrigidantis Galeni, populeonis ana ℥. ſ. camphoræ ʒ. j. olei roſacei, cydoniorum ana ʒ. iii. ceræ & aceti parū, fiat *Vnguentum* pro renibus; quo totá quoque ſpina, ab vltimis potiſſimum coſtis inungetur.

℞. foliorum plantaginis, burſæ paſtoris, foliorum ſalicis ana m. j. ſ roſarum rubrarum m ſ. granorum ſumach ʒ. iiii. balauſtiorum, malicorii ana ʒ. iii. coquantur in aqua q ſ. ad mollitudinem, piſtentur, addaturque farinæ hordeaceæ ℥. j. ſ. olei violarum, myrtilorum & aceti roſacei q ſ. fiat pro renibus *Cataplaſma*,

℞. foliorum violarum, endiuiæ, maluæ, althææ, plantaginis, nymphææ ana m. iii. roſarum rubrarum m. iii. ſ. ſeminum cydoniorum ℥ iij hordei ℔. j. ſ coquantur in aqua quantum ſatis pro *Balneo*. Tempore vſus addantur lactis recenter mulcti aliquot menſuræ.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo humores peccantes natura obedientes reddemus. Demum purgante medicamento interim leni è corpore eoſdem euocabimus, Deinde reuellemus humoris impetum frictionibus brachiorum, capitis, ſcapularum, vomitu; plurimum enim diuerſiones hic momenti habent. Poſteà quoque quæ ſiſtere aliqualiter poſſunt humores ad renes ruentes propinanda atq; exterius admouenda ſunt; quibus addemus ea quæ acrimoniam bilis nonnihil obtundere poſſunt, cuius ſemper aliqua portio a iecore cum vrina nobis etiam inuitis ad renes tranſmittitur, etiā ſi optimè temperatum ſit iecur, cui rei glutinoſa, muccilaginoſaque medicamenta dedicabimus. Poſtremò renes atque iecur corroborabimus, intemperiem quoque calidam emendabimus tam ſumptis quam admotis medicamētis. Quæ omnia nunc anteaq; dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu cōſequi poterimus,

modò

modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Prædictis autem medicamentis ſi res non ſuccedat ex voto, affe ctuſque incrementum potius ſumere videatur, narcoticis vti licebit, vnde 3.j phylonij Romani imperabimus aut, Rec. phylonij Perſici, theriacæ recentis ana ℈.j ſ. cum decocto polygonij præbeatur. Omnia autem ratione ea qua vrinam incitare poſſunt, hic quam maximè vitabimus.

Methodus pro cognitione HAEMORRHOIDVM SANGVINEM SINE modo fundentium INSERVIENS.

HAEMORRHOIDES ſunt venæ ani præter rationem dilatatæ, aut factæ varicoſæ. Contingit autem aliquando ita illas intumeſcere ex ſanguine melancholico, vt exterius circa anum viſu appareant, externæq; tunc vocantur, aut intus tumefactæ ita latent vt non appareant, tunc internę vocari ſolēt, ſæpiuſq; ſanguinem fundunt abſque vllo dolore tumorevè. Sanguinis autē huiuſmodi melancholici, certis quibuſdam temporib. natura hac ſpontanea euacuatione fundit mediocrem quantitatem; ſicque harum opera natura non ſolum a morbis imminentibus hominem ſecurum reddit, ſed etiam ab iis qui iam inuaſerūt, hominem liberat, adeo quod ab omnibus iam concedatur medicis harum mediocre profluuium a multis morbis nos ſecuros reddere; vniuerſum equidem corpus expurgant a noxijs humoribus, & aliqn̄ etiam a boni ſanguinis quantitate nimia. Hoc autem multis ad naturæ commodum per interualla fieri ſolet, incertiſq; temporibus, eritque hęc vacuatio naturalis dicenda, cum ad animalis commodum id quod graue eſt atque moleſtum tamquam pondus inutile, citra virium iacturam deponat. Alias vero nimiam ſanguinis quantitatem profundunt, ita vt vires corporis immodicè inde proſternantur, non leuentur, infirmitatemque cōduplicent, cum potius illo vti oportebat ad corporis leuamē,

id ſit tanto ſubinde impetu, vt aliquando pro ſanguine nigro, craſſo atq; melancholico, bonus ſanguis profundat immodicè. Alias vero contingit has venas intumeſcere atque dilatari, nihilq; omninò ſanguinis eas profundere; & tam eſt præter naturam vacuari tunc non poſſe ſanguinem, atq; prædictum ſymptoma. maximo autem dolore homo affligitur, vocanturq tunc cæcæ hæmorrhoides, cum vero ſanguinem profundunt, generis nomine vocantur. Tam autem cęcis quam fluentibus inflammatio aliquando coniungitur. Cæcæ autem interdum duræ ſunt, vt verrucæ, tuncq. verrucales dicuntur, ſuntque aliis deteriores, aliæ tractabiles ſunt atque molles, morales dictæ: aliquando verò ob colorem purpureum quo perfunduntur, vuales vocantur. Præſtat aũt cæcas naturæ potius permittere quam aperire; hoc .n. non fiet niſi doloris magnitudo aut tumor nimius vrgeat. Partim autem venæ iſtæ à ramo venæ portæ ad inteſtinum rectum, muſculumq; ani tranſmittuntur, partim ẽt à ramis venæ cauæ in dictas ſedes demittuntur, magiſq; ad ani extremitatem deſinunt, dicenturq; hæmorrhoides externæ, vt per priores venas ſi ſanguis melancholicus deferatur; internæ hæmorrhoides dicetur, cum ita altè intus lateant venæ, vt viſus eas aſſequi non poſſit abſque ſpeculo, ani euerſione. Hic cruor cum excrementis deiicitur, nequaquam tamen permiſcetur, ſed ſeorſum ſubſiſtit, idq; nullo ſæpe ſenſu doloris concurrente: in dyſenteria verò cum excrementis permiſcetur. Vtitur natura nunc hiſce ramis, in iecoris nimirum renumve affectibus præter naturam, & cũ in venoſo genere fiunt errores, quos ſæpe hac ratione emẽdat, alias vero prioribus vtitur ramis, in lienis nimirum venarumqne mezeraicarum aliarumque partium vicinarum affectibus, prout rei neceſſitas dictat ſcilicet.

PARS AFFECTA. Hic venæ quæ in anum inſeruntur, afficiuntur,

SIGNA, dum immodicè fluunt, ſanguis melancholicus in principio profundi ſolet, tandemque loco ſanguinis melancholici ſeu nigri atque craſſi, bonus ſanguis rutiluſq. profunditur, tandẽ verò citrinus palliduſq. fit, vnde corporis vires labuntur, imbecillitaſque crurum, coxarumque dolores grauantes concurrunt, faciei color vitiatur. Hæmorrhoides verò fluere conſuetæ, ſi præter naturam retineantur,

tur,concurrit dolor dorſi,coxarum,tibiarum,renum,ani pe ctoriſque.Sanguis autem ab hæmorrhoidibus profuſus ſi in recto inteſtino ſubſiſtat, ſæpe formam grumi ſanguinis rubentis nanciſcitur. Qui uero a iecore infirmo per aluum excluditur ſanguis, aquæ aſſimilatur, in qua carnes animalis alicuius mactati,lotæ ſunt. Mezenterium uero paruũ eius quantitatem fundere ſolet. Venæ autem ſupernarum partium aliquæ ſi ruptæ aut exeſæ,aut apertę nimium ſint,ſanguis qui effunditur,diuturna aſſatione,picis ſpeciem conſequitur; fit enim niger & retorridus. Ratione dyſenterię ſi profundatur,eius ſigna prędicta ſunt. Hinc intelligere poterimus,quando ab hęmorrhoidibus,& quando potius a iecore aut partibus ſuperioribus ſanguis excernatur per anũ; multis enim modis ſanguis per anum effluere ſolet; quare non ſtatim ab hęmorrhoidibus fluxum ſanguinis per anum fieri dicemus.

CAVSA. Propter copiam ſanguinis fęculenti & melancholici qui gignitur in corpore ex malitia digeſtionis, ſanguis dicto modo ſępe profunditur,quē iecur,ſplen,parteſq; circumiacentes ad uenas has ani,per dictos ramos depellunt. Aliquando a nimia fit copia ſanguinis Aliquando quoque ob nimiam eius tenuitatem, acredinemq; hoc natura molitur Interdum etiam fit in mulieribus uterum gerentibus,menſiumve ſuppreſſione laborantibus;aliquando enim in illis natura per ramos qui dimittuntur a uena caua iuxta imam iliorum partem in podicem,ſuperfluum ſanguinem expellit, uti facit in uiris. alias hoc malum etiam fit propter uenarum apertionem, ruptionem uel exulcerationem. Supprimi autem contingit huiuſmodi ſanguinem ſuperfluum pręter naturam ob cauſas contrarias prędictis.

PROGNOSTICA Cui maturę fluunt hęmorrhoides,hunc neque lateris neque pulmonum tẽtare inflammatio,neque ulcera exedentia,neq; lepra uel elephantiaſis,neque melancholia,nec quartana febris ſolet Inſanientibus, atra bile uexatis,& renum paſſionibus hęmorrhoides ſuperuenientes, bonum; immodice tamen ſi profundantur,maximo cum periculo id fit; hydropem enim minantur, eo quod uires immodice conſumantur amiſſo uitę theſauro; eaque ratione ſi immodice fluant,ſtatim ſupprimantur cũ inde tum iecur, tum uniuerſum corpus refrigeretur, nec

non

non vires deijciantur, Hæmorrhoides ſananti antiquas, ſi vna relicta non fuerit, periculum impendet hydropis, pleuritidis, peripneumoniæ, lepræ, febris quartanæ, melancholiæ, maniæ aut phthiſis, ad iecur enim præcordiaque regurgitare hæc inutilia excrementa ſolent: quare haud leuiora pericula ex hæmorrhoidum intempeſtiua ſuppreſſione, quàm ex nimia profuſione excitari ſolent.

Methodus pro curatione HAEMORRHOIDVM NIMIVM FLVENTIVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ad ſiccum declinet.

Cibus. Ea quæ paucis redundant excrementis offerantur, & quæ modicè aſtringere poſſunt. Iuſcula carnium pinguia propinentur, ne fæces induratæ dolorem excitet, quibus ſuccus cydoniorum addetur. Puls cum lacte fiat atque oryza.

Potus ſit vinum modicè aſtringens.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de ſucco oxalidis.
Roſatus, de roſis ſiccis.
Syr. cydoniorum.
Aqua plantaginis, oxalidis, nymphææ.
Mel roſatum.
Syr. de abſinthio.
Syr. de myrobolanis emblicis.
Aqua abſinthij, bugloſſæ, menthæ.

Si ſanguis nimium biliosus, tenuis, & ad fluendum aptus fuerit, prioribus, ſi autem nimium aquoſus fuerit, poſterioribus corrigetur. Idem quoque in ſequentibus remediorum generibus obſeruabitur.

VA-

VACVANTIBVS.

Syr.roſarum ſolutiuus.

Diaſena.

Rhabarbarum.

Myrobalani flaui.

Pill.de bdellio.

Myrobalani chebuli,emblici.

Polypodium quercinum,ſemen carthami.

Suppoſitoria acria inhibeantur ad mouendum aluum, ſed procuretur cum candela è ſeuo parata, vel pingui lardo.

AVERTENTIBVS.

Venæ ſectio iecorariæ dextri brachij,nõ ſolum reuellit,ſed etiam melancholici ſanguinis generationem remoratur.

Cucurbitulæ in dextro ſiniſtroque hypochondrio,ſplenis atque iecoris regioni ſuperponantur, nec non humero antequam cibum ſumat.

Frictiones aſperæ brachiorum manuumque.

Ligaturæ dolorificæ prædictarum partium.

Fotus balneaque pro manibus brachijſque.

CONTRAHENTIBVS *ora venarum,ſanguinemque incraſſantibus.*

Trochiſci de ſpodio cum ſemine acetoſæ,de terra ſigillata.

Confectio de ſcoria ferri.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis optimè edomat huius mali exordia.

Saccharum roſatum,conſerua roſarum antiquarum.

Syr. granatorum,cydoniorum,myrtilorum, roſatum,de ſucco acetoſæ.

Pillulæ de bdellio.

Sanguis draconis,bolus Armenus præſtans eſt medicamentum,ſemenque oxalidis.

Terra ſigillata, ſquama & ſcoria ferri,malicorium,rhus obſoniorum,hypociſtis.

Aqua plantaginis,roſarum, ſolani.

Galbanum.

Phylonium Romanum,triphera Perſica,phenonis,athanaſia Nicolai.

Balneum ex rebus adſtringentibus.

Fotus ex vino aſtringente, in quo decoquentur radices plãtaginis,roſæ rubræ,balauſtiæ,myrtili, terra ſigillata, bo-

lus

lus Armenus, rhus obſoniorum, gallæ, cornu cerui vſtum, ex iiſdem quoque ſuccus exprimi poterit, iniicique cum ſyringa, ſi internæ ſint hæmorrhoides.

Gallæ ſi cum oleo myrtillorum in modum emplaſtri componantur, plurimum iuuant.

Suppoſitorium ex plumbo vſto, ceruſa, colophonia, acatia.

Vnguentum comitiſſę multum vtilitatis affert, ſi ſedi lumbiſque admoueatur.

Emplaſtrum ex aloe, thure, oui candido, piliſque leporinis.

Emplaſtrum ex ſcoria ferri.

Anguillæ pinguedo dum torretur, collecta in ſartagine, radiceq; filipendulæ ſubacta, ſuprapoſita aut inuncta, aut etiam ſuppoſitorio immiſſa, potenter retinet ſanguinem hæmorrhoidalem.

Nequaquam hic precipitanter hæmorrhoidum fluxus ſiſtendus eſt; periculum enim hinc hydropiſis aut tabis impendet; potius autem paulatim illud fiet, eritq; vna pro tempore relinquenda aperta.

Corrigentibus *accidentia*.

Phylonium Romanum, athanaſia N.

Vnguentum ex oleo violarum, lumbricorum, liliorum, lini, vnguento populeonis, oui vitello, albumine oui, opii momento.

Vnguentum populeum.

Inſeſſus ex aqua calybeata, in qua ſint decocta ſemina lini, folia verbaſci, plantaginis, maluę, violarum, flores camomillæ, meliloti, capita papaueris albi, myrtili, balauſtia.

Mucilago ſeminis lini aut fęnugræci commode applicabitur.

Emplaſtrum ſiue cataplaſma ex farina triticea, fœnugræci, mucilagine althææ, pſyllii, meliloti, portulacæ, oleo roſaceo, albumine oui, mica panis, lacte cocto.

Diachylum cum modico croco & opio.

Tentæ fiant oblongæ, quæ vnguentis prædictis imbuantur & immittantur ſi intus lateant.

Si cum fluxu dolor adſit vehementiſſimus, mitigari debet, ne ob excrementorum aſperitatem duritiemq; fluxio ingeminetur: hiſce quoque addemus quæ inflammationem prohibere poſſunt, cum frequenter eam concurrere obſeruatum ſit.

THEO-

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in HAEMORRHOIDIBVS NIMIVM FLVENTIBVS, *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruele experta.*

CVRATIO HAEMORRHOIDVM NIMIVM FLVENTIVM. ℞ ſyrupi myrtini, cydoniorum, roſacei an. ℥.i.ſ. decoctionis myrtilorum, ſumach, balauſtiorum vnc. viii.. vini rubri aſtringentis vnc.iiii miſceantur, fiat *Iuleb.*

Rec. pillularum de bdellio ʒ.i. rhabarbari ſcrup. ſ. ſyrupi roſarum ſolutiui q.ſ. fiant *Pillulæ* octo numero, dentur poſt primum ſomnum.

Rec rhabarbari electi ℈.ii myrobalanorum citrinorũ ℈. i.ſ ſyrupi menthę ℥.i. aquarũ bugloſſæ vnc iii. fiat *Hauſtus.*

Rec. ſyrupi cidoniorum vnc.i ſ. boli Armeni loti in aqua roſarum ʒ.ſ. maſtichis ℈ i.ſ. ſacchari roſacei vnc.ſ. aquarum plantaginis vnc iii. fiat *Hauſtus.*

℞. conſeruæ roſarum antiquarum ℥.i. trochiſcorũ de ſpodio, de ſuccino ana ʒ iii. corallorum rubrorum, oſſium dactylorum an ʒ.ii. boli Armeni, balauſtiorum ana ʒ.i. ſyrupi roſacei, myrtini ana q. ſ. ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam.

Rec. oſſium dactylorum, myrobalanorum Indorum ana ℥.ſ. coriandrorum præparatorum, corallorum rubrorũ ana ſcrup. ſ. vini rubri aſtringentis & ſacchari albiſſimi quantũ ſatis, fiat *Electuarium* in tabulis.

Rec. trochiſcorum de terra ſigillata ʒ.i ſyrupi cydoniorum vnc i aquæ plantaginis vnc.iii. fiat *Hauſtus.*

Rec. radicum & foliorum plantaginis ana m.i. rhois obſoniorum, balauſtiorum, malicorii, granorũ ſumach ana m. i. ſ. oſſiũ dactylorum ʒ.v. ſeminum lini vnc.i.ſ. ſeminũ myrtilorum ʒ.ii.ſ. boli Armeni, cornu cerui vſti ana ʒ.i.ſ. coquantur omnia in vino rubro aſtringente q.ſ. fiat *Fotus* pro ano.

Rec. thuris vnc.ſ aloes ʒ.ii. cum oui candido miſceantur molliſſimiſque pilis leporinis excipiantur, locoque ſanguinem eructanti accommodentur.

Rec. olei myrtilorum vnc. i. vnguenti comitiſſæ vnc. ii. boli Armeni, ſanguinis draconis ana ʒ i. antimonii, cornu cerui vſti, ceruſę, lithargyrij ana ſcrup. ſ. fiat *Linimentum* molle efficaciſſimum.

℞. vn-

℞.vnguenti populeonis ʒ. iii. olei violacei vnc.i.ſ. adipis anſeris,gallinæ ana vnc ſ.olei amygdalorum dulcium ʒ. vj. croci ℈ ſ.vitella ouorum duo,fiat *Vnguentum.*

℞.vnguenti comitiſſæ q.v.eo ſpina dorſi inungatur,pluri mum equidem iuuat.

℞.vnguenti populeonis vnc.j olei lini vnc ſ. vitellum oui vnum,opii ℈.ſ.croci ℈ j fiat arte *Vnguentum*,in vehementiſſimo dolore ſolummodo admittitur,aut huius loco. ℞.fo liorũ violarum m.iij.pſyllij m.j ſ. coquantur in lacte vaccino ad mollitudinem , addendo farinæ triticeæ vnc.j.farinæ hordei vnc.ſ.vitella ouorum duo,olei roſacei,violarum an. q.ſ.fiat *Cataplaſma.* Ex pulpis quoq; pomorum ſub cineribus coctorum in vncijs duabus radicũ althææ *Emplaſtrum* ſi fiat cum butyro recenti , croco & albumine oui,multum quoq; valet in ſedatione doloris,iiſque ſi dolor non mitige tur,addi poterunt ſolani m.ii. ſicque dolorem ſummè miti gabimus.

℞.radicum & foliorum plantaginis m.iij rosarum rubra rum in i.ſ. balauſtiorum vnc. ſ. coquantur nonnihil in vino aſtringente,fiat *Fotus* ani.

Rec.pulpæ cydoniorum ſub cineribus coctorum vnc iii. balauſtiorum,boli Armeni ana ʒ ii.gallarum,thuris ana ʒ i. præſtantiſſimum fiet *Emplaſtrum.*

Rec.plumbi vſti ʒ.i.ceruſæ lotæ ʒ. ſ.colophoniæ,boli Ar meni ana ℈.ii.ſucci plantaginis, albuminis oui & olei violacei ana q ſ. fiat *Suppoſitorium.*

Rec.radicum althææ,ſeminis myrtillorum,malicorij, balauſtiorum ana ʒ. vi. tapſi barbati m. iii. coquantur in vino nigro ſtiptico ad mollitudinem ; adde demum pulueris oſſium dactylorum,gallarum,thuris ana ʒ.i.ſ.olei violacei,ro ſacei ana q.ſ fiat *Cataplaſma.*

Rec.boli Armeni,aloes,maſtichis, thuris ana vnc. ſ.ſanguinis draconis ʒ.iii. ſ. oſſium myrobalanorum Indorum ʒ gallarum ana ʒ.i.ſubigantur cum oui candido & ſucco plan taginis q. ſ. fiat *Emplaſtrum* cũ molliſſimis pilis leporinis.

Rec. trochiſcorum de terra ſigillata ʒ.i. ſ albuminis oui conquaſſati q.ſ.fiat *Cataplaſma.Emplaſtrum* autem ex ficubus atque aloe ſuperponere poterimus illi venæ ſanguinem eructanti quam apertam conſeruare conſultum videbitur.

APPEN-

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Ne ex immodica ſanguinis vacuatione hepar refrigeretur, totiuſque corporis vires deijciantur, atque morbi prius indicati excitentur, cohibebimus ſanguinem nimium fluentem, & non antè. Omnium autem primo ſi ſanguini commiſceantur humores multum acres ſubtileſque, illos omnium quoq; primo natura obedientes reddemus, demum purgante medicamẽto è corpore educentur. Hinc vena ſectio fiat in copioſa ſanguinis vacuatione, ſi vires permittant, partim vt ſi ſuperabundans ſit, minuatur, partim vt ſanguinis impetus hac ratione impediatur. In quem finẽ quoque omnia alia quæ auertere poſſint, praſcribantur. Poſtea ea danda ſunt quæ contrahere poſſunt ora venarum, ſanguinẽque incraſſare. Dolorem quoque interea mitigabimus ſi multũ vigeat. Quæ omnia nunc ante æque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. In cæcis autem, cum iuſculis carnium aut caſsia extracta, aluus ſoluta permaneat, quia fæces induratæ maximum cauſant dolorem ſua duritie & aſperitate. Cum autem iam primum erumpunt, laborabis primo vt dolor mitigetur, ſecundo vt exiccentur; præter naturam enim eſt hæc uacuatio, niſi iam in conſuetudinem abierit, neq; vnquam niſi coacti fuerimus ob magnum dolorem aut tumorem, prouocabimus fluxum hæmorrhoidum, aut ſi hominem periclitari de prædictis intellexerimus morbis, tuncq; ſanguiſugis commodiſsimè prouocari poterunt, lauentur autem antea aqua calente, aut ui no ſanguiſuga. Idem quoque fieri poterit ſcalpello, pãnuſq; tunc apponatur rarus intinctus in oui candido & applicetur, exiccatus autem vbi erit, vi abſtrahatur; ſic enim aperientur, & ab apoſtemate praſeruabitur. aut ℞ colocynthidis ʒ.ij. ſ. olei amygdalorum amarorum ℥. i. ſtercoris uaccini nonnihil, fiat Cataplaſma. aut ℞ pulpa pomi ſub cineribus cocti, fimi columbini an. ℥. i. ſ. ſucci cepæ q. ſ. fiat Emplaſtrum pro ano; priuſquam applicetur, anus foueri debet cum decocto emolliente. Dum autẽ exiccare eas animus eſt, ℞. uiridis æris ℥. ſ. gallarum, maſtichis, boli Armeni ana ʒ. ij. aquarum plantaginis, aut uini rubri aſtringentis ℥. xij bulliant donec mellis craſsitudinem conſequantur, apponatur calens. ℞. uiridis æris uſti ʒ. ij. aluminis uſti ℥ iij, cum uino aſtringenti ad mellis craſsitudinem coquantur, atque cum

lana

lana apponantur ſuccida. Si ulcus adeſſe ab exeuntibus intellexerimus, unguentum factum ex lithargyrio et ceruſa, injiciatur actu frigidum ut melius operetur.

Methodus pro cognitione MENSIVM SVPERFLVENTIVM INSERVIENS.

MENSIVM SVPERFLVVS FLVXVS erit cum is amplius non ſit ad animalis commodum, & cũ nocumentum potius ex eorum fluxu ſubſequitur. Nonnunquam enim plus iuſto purgantur & potiſſimum quæ humidioris ſunt naturæ mulieres, propter victum liberaliorem longamve deſidiam abſque earum læſione, ſed potius ſit cũ bona tolerantia, tuncque ſiſtendus non eſt. Quapropter nõ tantum quantitatem, qualitatemve atque genus ſubſtantiæ hic obſeruare debemus, ſed potius auſcultandum an tempeſtiuè vel intempeſtiuè, ſeu ad animalis commodum vel incommodum fluant. Subſiſtere debent lactantibus, vtero gerentibus, puerperis. In grauidis tamen primo aliquando menſe prorumpunt non omnino contra rationem, cũ tunc os vteri non ita firmiter adhuc ſit conſtrictum vti aliquamdiu poſt fieri ſolet, cum ne minima quidem corpuſcula tandem admittere ſoleat vterus. Subinde quoq; in grauidis et poſtquam arctiſſimè os vteri conſtrictum fuerit, aut mẽſes (quod virginibus etiam interdum accidit) aut quid ſimile menſibus profundi per ramos venæ cauæ conſueuit, qui inſeruntur ceruici orique vuluæ, ad eum modum quo hæmorrhois in recti inteſtini extremitatem quaſi terminatur.

PARS AFFECTA. Afficitur dum immodicè fluũt menſes, vterus aut per ſe, aut ſimul cum toto corpore, vel aliquibus partibus eius. Eſt autem hic affectus ſymptoma pertinens ad genus immodicè excretorum, eſtque non toto genere præter naturam, vti hæmorrhagia, aliæque ſanguinis vacuationes, ſed ſola quantitate.

SIGNA. Si immodicè mẽſes uacuentur, proſtratio ſit appeti-

appetitus, concoctioque fit impedita, cruditateſq; colligun tur in corpore, totum fit infirmum corpus, virium magna ſequitur imbecillitas, quod inter alia certiſſimum ſignum eſt, menſes ſuperflue fluere, facieiq; color vitiatur, febriles enaſcuntur in corpore ardores. Subinde vna cum pedibus totum corpus inflatur, & hydrops introducitur.

CAVSA. Vt plurimum menſes profundũtur vberius propter ſanguinis caliditatem, tenuitatem aut copiam plus iuſto maiorem, aut propter magnam eiuſdẽ exagitationem; ijs enim omnibus concurrentibus, naturam facilè illudet, vaſaque aperiet: adde quod tanta aliquando eſt ſanguinis copia, vt non tantum ora venarum aperiat, ſed ſubinde etiam venas rumpat, id quod in validis exercitationibus ſæpe fit: hoc quoque in abortientibus magno cum eorum detrimen to, nec non in laborioſè parientibus fit, ſiue propter obliquum fętus exitum, ſiue eiuſdem magnitudinem fiat, Hanc quoque vaſorum apertionem molientur balneorum alimẽtorumque calidorum vſus, tempus anni calidum, aliaq; con ſimilia. Aliquando verò immodicus hic fluxus prouenit pro pter venarum aperturam; cui ſæpe coniungitur eroſio, nec non exulceratio, quæ in ceruice vteri frequẽtius fieri ſolet ab acredine ſanguinis, quam adeſſe oſtendunt ea quæ excer nuntur, quia ſanioſa atque virulenta cum ſanguine excernuntur, ſuntque maleolentia, dolor quoque magis vehemẽs circa vterum percipitur, qui aliquando etiam tactu animad uertitur per digiti immiſſionem ſi circa os ceruicis conſtite rit. Abundanter autẽ ſanguis profunditur ex apertura aut ruptura venarum, præcipuè quidem magnarũ, quales multæ ad vterum perueniunt, a minoribus autẽ minus copioſè profluit, ſed paulatim modiceque, & abſque vllo ordine. Ex frequenti quoque concubitu, necnon ob retentricis facultatis imbecillitatem immoderati fluxus aliquando fiunt: a noxiis quoque humoribus & venenatis, putridis, mordacibuſquæ ſæpe excitatur hoc malum.

PROGNOSTICA. Immodica menſiũ profluuia quæ ex partu grandiori fiunt, minus ſunt periculoſa, cũ ſua ſponte etiam ceſſent. Si autem abortiui fętus cauſa fiant, re pentinũ quandoq; periculum inducũt. Si propter vlcus aut eroſionem fiat immodicus ſanguinis fluxus, vel difficulter, vel non curatur, propter humorum circa vterum collecto-

rum malam complexionem, vnde continuo menſes quaſi fluunt, vulneraque & vlcera maxima cum difficultate ſanantur, quia ſemper habent multas ſuperfluitates cum ſanguine mistas, & propterea medicaméta fruſtra offeruntur. Quémadmodum ex omnimoda menſtruæ purgationis ceſſatione, periculum hydropis impendet; ita ex immodico diuturnoque profluuio, ſi totum infirmum inde fiat corpus, colorque vitietur, idem morbus metuendus eſt, ad magnam enim frigiditatem inde mulier deducitur; animi quoq; tandem minatur deliquium, nec non ſyncopen & mortem.

Methodus pro curatione MENSIVM NIMIVM FLVENTIVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER verſus ſiccum declinet frigidumque.

Cibus: alimenta adſtringentia incraſſantiaque, & quæ bonum ſanguinem generare poſſunt, conueniunt, vt pedes animalium, carnes perdicum, phaſianorum, merularum, auicularum, cuniculorum, capreolorum, leporum, carnes autem potius aſſæ quam elixæ offerantur.

Potus: aqua conuenit, in qua plantaginis folia, radices ſeminaque decocta ſint.

Exercitia vitentur, potiuſque quieſcat.

Somnus ſit moderatus.

Animi perturbationes vitentur.

PRAEPARANTIBVS:

Syrupus de endiuia, cydoniorum.

Roſarum, de ſucco granatorum.

De ſucco acetoſæ. Succus berberorum.

Aqua acetoſæ, roſarum, plantaginis, portulacæ, endiuiæ.

VACVANTIBVS.

Vena interna in dextro brachio aperiatur, ſi corporis adſit plenitu-

plenitudo, vireſque conſtent, & menſes rubeant, partitiſque vicibus ſanguis educatur.

Caſsia recenter extracta, myrobalani citrini, chebuli: Agaricus hic cum commodo addetur, eo quod plerumq; ſeroſa pituita ſanguini commiſceatur.

Syr. de multiplici infuſione roſarum.

Rhabarbarum.

Diaphœnicum, electuarium Indum, hiera picra.

Pillulæ de bdellio maiores.

Decoctio e floribus violarum, roſarum, buglosſæ, nymphææ prunis damaſcenis, ziziphis, myrobalanis flauis, rhabarbaro, addito ſyrupo ex multiplici infuſione roſarum.

AVERTENTIBVS.

Vena ſecetur baſilica.

Frictiones & ligaturæ fiant dolorificæ ſupernarum partiū.

Cucurbitula magna vna affigatur in dextra aut ſiniſtra parte ſub mammis, repetendo per plures dies, & per horam ſingulis vicibus: alia quoq; loco ſplenis adhæreat, & tandem etiam mediæ regioni ventris applicetur, nec non humeris, præſertim ſi venæ ſectio impediatur ob immoderatum fluxum, aut virium debilitatem.

Fotus ventris infernarumque partium fiat ex decocto plantaginis, roſarum rubrarum, balauſtiorum, corticum granatorum, hypociſtidis, verbaſci, gallarum, boli Armeni, acatiæ, ſanguinis draconis.

Inſeſſus ex prædicto decocto multum quoque valet.

Vomitus multum quoque confert.

Sudorem prouocantia conueniunt, potiſſimum ſi ſanguis multum fuerit aquoſus.

SISTENTIBVS *& contrahentibus vias per quas ſanguis fluit, ſanguinemque incraſſantibus.*

Diaolibanum, Tryphera Phenonis, phylonium Romanum nec non Perſicum, athanaſia, electuarium diatrium ſandalorum.

Trochiſci de terra ſigillata, carabe, ſpodio. Syrupus myrtilorum, roſarum, granatorum, de ſucco acetoſæ, cydoniorum.

Conſerua è roſis ſiccis & antiquis, de ſucco ribes, aqua roſacea mane & ſero bibatur.

Caro cydoniorum,cornu cerui vſtum,burſa paſtoris,balauſtium.calyces glandium,terra Lemnia,polygonium, hypociſtis,galla,roſæ,ſuccus plantaginis, aut aqua eiuſdem cum trochiſ.de terra ſigillata, ſuccus millefolij & portulacæ.folia quercus,ſumach,gummi Arabicum,maſtix,olibanum,coriandri ſemina,alumen vſtum & ſuppoſitum.

Aqua plantaginis,portulacæ,lactucæ,acetoſæ,roſarum cum trochiſcis de carabe,de ſpodio,de terra ſigillata.

Balneum ex decocto radicum & foliorum plantaginis, ſymphyti,equiſeti, polygonij, gallarum, granorum ſumach, glandium cucullis,malicorio,roſis,rhoe obſoniorum, balauſtijs; inſideat autem vſq; ad vmbilicum.decocti quoq; huius fumus per infundibulum in vterum recipiatur.

Suffumigatio facta cum fumo ſeminis ſinapi.

Iniectio fiat e vino aſtringente,in quo ſaluia, roſæ,plantago,bolus Armenus, ſanguis draconis decoquantur, aut ſucco fiat roſarum,plantaginis,nec non ſolani;potiſſimū ſi vlcerationes aliquæ adſint.

Peſſulus fiat e mummia,tryphera,mycleta, bolo Armeno, ſucco plantaginis,roſarum, ſolani, bombyce excipiantur & imponantur.

Linteolum quoque molliuſculum, aut goſſypium lanave loco peſſuli imbuatur ſucco plantaginis, genitalibusque immittatur.

Epithema ex vino rubro aſtringente, in quo radices plantaginis cum foliis ſumach decoquantur,pubi venarumque ſpermaticarum regioni,atque lumbis accommodabitur.

Vnguentum comitiſſæ additis roſis,myrtilis pro renum regione,tumque frigeſcat;ſi autem venter vngatur, caleat.

Vnguentum ex oleo roſato,myrtilorum,cydoniorum, ſucco portulacæ,pul.ſandalorum,antheræ,balauſtiorum.

Ceratum ſandalinum.

Emplaſtrum e roſis,balauſtiis, malicorio, radice plantaginis,gallis,ſanguine draconis,bolo Armeno.

Iſtis etiam a principio vtemur,neq; procraſtinanda erūt hæc remedia;periculū enim eſt ne natura ita aſſueſcat huic excretioni,vt tandem difficulter,& etiamſi velit pedem reuocare non poſſit, cum orificia venarum diu aperta fuerint detenta per continuum fluxum;difficillime enim tunc conſolidabuntur; vnde difficulter curabitur malum ſi diu perſe-

uerauc-

meràuerit;& tamen plerumq; ſolet medico huius mali cura committi, poſtquàm inueteratum fuerit; cum plerumque dominæ erubeſcant medico antea ſignificare. Athanaſia autem confectio,& alia huius naturæ medicamenta quamuis ſanguinis exagitationem ſiſtant,non erunt propinanda,niſi vires validæ adhuc fuerint,& poſtquam alia fruſtra propinari obſeruabimus medicamenta,& in caſu deſperato.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in MENSIBVS NIMIVM FLVENTIBVS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO MENSIVM NIMIVM FLVENTIVM. ℞.ſyrupi roſati,myrtilorum,cydonioŕu an. ℥.i.ſ.aquarum plātagini vnc.v.decoctionis ſumach, myrtilorum vnc. vj. miſceantur & fiat *Iuleb.*

℞.diacatholiconis ʒ.iiii.rhabarbari electiſſimi parū toſti ʒ.j ſyrupi roſati ℥.j.aquarum plantaginis ℥ iii fiat *Hauſtus.*

Rec.pillularum cochiarum,de agarico ana ſcrup.j.ſ.diagridij gr.iii cum ſyrupi arthemiſiæ quantitate ſufficienti, fiant *Pillulæ* octo.

Rec.radicum plantaginis vnc.j. ſ. rhabarbari optimi ʒ.j. myrobalanorum citrinorum ʒ.iii.coquantur in aqua q.ſ.ad vnc.iiij.aut quinque, colaturæ adde rhabarbari electiſſimi ſcrup.j.ſ.ſyrupi cydoniorum vnc.j.ſ fiat *Hauſtus.*

Rec.pillularum de bdellio ſcrup.ij.ſ.ſyrupi de cichoreo cum rhabarbaro q.ſ.fiant *Pillulæ* octo numero.

Rec.ſucci plantaginis,millefolij ana vnc.ii.gummi Arabici ʒ.j.ſacchari albiſſimi q. ſ.ad dulcorādum, fiat *Hauſtus.*

Rec. vini ſtiptici lib.i. ſ. in eo caſei ſicci portio modice ebulliat, feliciter inhibet fluxum mēſtruorum ſuperfluum.

Rec.coralli rubri optime pulueriſati ℈.i. ſucci plantaginis vnc iii ſyrupi cydoniorū vnc.i.miſceantur,fiat *Hauſtus.*

Rec.radicum plantaginis vnc.iii.boli Armeni ʒ.coquantur in vino rubro aſtringenti ad lib.i.colaturæ adde ſacchari roſacei q.ſ.ad dulcorandum,fiat *Potio.*

℞.trochiſcorum de terra ſigillata,de carabe ana ʒ.i.maſtichis,thuris,balauſtiorum,cornu cerui vſti ana ℈.i. ſeminū antheræ, corallorum rubrorum ana ℈. ſ.conſeruæ roſarum

antiquarum,carnis cydoniorum ana vnc. ſ.ſyrupi myrtilorum q.ſ.ad *Electuarij* mollis conſiſtentiam.

Rec.conſeruæ roſarum antiquarum vnc.j olibani,thuris mirrhæ ana ℈.ii.boli Armeni,ſeminum antheræ ana ſcrup. i.maſtichis ſcrup.i. ſ.ſucci cidoniorũ vnc. ſ.fiat *Electuarium* cum ſirupi cidoniorum quantitate ſufficienti, detur in aurora,& duabus horis ante cœnam.

Rec. trochiſcorum de terra ſigillata ʒ.iii. athanaſiæ ʒ.ii. detur ʒ.i cum aquæ aut ſucci plantaginis vnciis tribus, & ſirupi cidoniorum vnc.i.

Rec.pillularum de cinogloſſa ℈ i philonij Perſici ℈.ij ſ. theriacæ magnæ recentis,boli Armeni ana ℈. ſ fiat *Bolus*.

℞.pillularum de cinogloſſa ʒ j.philonij Romani vnc.ſ.detur ʒ. ſ.alternis diebus, præſtans enim eſt admodum in hoc malo medicamentum; ab iſtis tamen abſtinebimus ſtupefacientibus medicamentis, niſi neceſſitate coacti fuerimus.

℞ coralli rubri,optime pulueriſati, ambræ citrinæ an ʒ. j.boli Armeni ʒ.ſ.ſeminũ antheræ,plantaginis ana ℈.j.boli Armeni ℈.ſ.ſirupi roſati de roſis ſiccis vnc.j fiat *Electuariũ*.

℞.tripheræ ʒ. j.pilulularum de cinogloſſa ſcrup. ſ ſirupi cidoniorum vnc.ſ.vini rubri aſtringẽtis vnc.iii. fiat *Hauſtus*.

℞.ſucci plantaginis vnc.vj gummi tragacanthi vnc.ſ. *Iniectio* fiat in vterum, ſi ægra admiſerit.

℞.trochiſcorum de ſpodio ʒ.j. ſ.ſucci plantaginis, ſaluiæ ana vnc ij. fiat *Iniectio* in vterum;aut iniiciatur aqua plantaginis in qua diſſoluatur mucilago ſeminum cidoniorum,ſirupus de roſis ſiccis,papauerinus, aut,

Rec.mellis roſati vnc.j aloes,thuris, boli Armeni, terræ ſigillatæ an ʒ.j.coralli,mirrhæ,balauſtiorum an.ſcrup.ij. tẽpore vſus ʒ.ij injiciantur cum aquę plantaginis vnc. iiij.

Rec.ſucci plantaginis vnc.iij,boli Armeni, corticum granatorum,balauſtiorum,thuris ana ʒ.j.ſ.cornu cerui vſti,gallarum,ana ſcrup.j.ſ.miſceantur, & cum cotone ijs madefacto fiat *Peſſarium*.

Rec.radicum & foliorum plantaginis, ſimphiti ana m.j. foliorum ſaluię m.ii.balauſtiorum,roſarum ana m.i. ſ.gallarum,ſumach ana ʒ iiii.ſ.hipociſtidos,rhois obſoniorum an. ʒ.ii. ſ. coquantur in vino rubro aſtringenti quantum ſatis ad tertię partis conſumptionem, quo ſumen, & renum regio fomentabitur.

Rec.

Rec.tripherę vnc.ſ balauſtiorum,gallarum,thuris ana ʒ. j.boli Armeni,gummi Arabici ana ſcrup.ii. fiat *Peſſarium.*

Rec thuris maſtichis ana ʒ.ii.gummi tragacanthi ſcrup. iiii.pellis anguillę exiccatę,vngulę equi ana vnc ſ.fiat *Suffumigium*,in ſella aũt perforata excipiat Stercoris quoq; ouil li atq; thuris recipiatur ęqualis quantitas,fiat *Suffumigium* alternis diebus. Balneum fiat ex eorum materia quę in fomenti deſcriptione propoſuimus,idque in aqua ferrata: generoſum hoc medicamentum experimur, ſi huic aquę inijciatur boli Armeni libra media, eique inſideat vſque ad femur vbi calor aquę ſe remiſerit.

Rec vnguenti comitiſſę vnc.i.ſ.olei mirtilorum,cidoniorum, roſarum, ana ʒ.vi. boli Armeni, ſanguinis draconis ana ʒ.i balauſtiorum ʒ ſ.aceti roſacei parum, fiat *Vnguentum*,quo pubis,perinei,renumque loca inungentur.

Rec.malicorii,balauſtiorum, hipociſtidis, boli Armeni, corticum ouorum, mummię,olibani ana ʒ.i.roſarum rubrarum,gallarum ana ʒ. ſ.thuris ʒ.iii. farinę fabarum, hordei ana ʒ.ii.ſ.olei mirtilorum ℥.i. ſ.cerę & reſinę q. ſ. fiat *Emplaſtrum* pro renum regione,ventriſque parte inferiori.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Quum primum debilitas ex nimio fluxu menſtruorum percipitur,inhibenda eſt eorum fluxio,& non ante:hoc quoque paulatim fieri debet Si plethora in cauſa fuerit, vena ſecabitur vt prædictum eſt,tenuiſque inſtituatur diata, abſtineatque ab ijs quæ ſanguinem augent. Cum autem magna ex parte fluor hic immodicus, a ſanguinis nimia aquoſitate, aut caliditate, aut acredine uel tenuitate fiat,primò humores peccantes concoquantur,demum purgante medicamento e corpore propellantur. Deinde ſanguinis impetus reuellatur cucurbitulis,aliiſq; diuerſionum inſtrumentis. Demum quæ ſiſtere poſſunt ſanguinis impetum,eundemq; incraſſare,oraque uenarum contrahere,praſcribenda ſunt;quorum nonnulla exterius applicantur, alia intro ſumuntur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus,modo uniuerſalia particularibus debita ratione applicentur. Cum autem in omni fluxu menſtruorum cor debilitetur atque iecur, utrumque uiſcus confortari debet medicamentis ſuo loco dictis. Iniectiones autem

atque peſſaria ex rebus ſtipticis compoſita, multum hic momenti habent, eo quod citius ad locum affectum perueniant quam ea qua per os ſumuntur. Goſſypium autẽ alicui conuenienti materia immergatur, tenuiq; integatur panno, eamq; longitudinẽ habeat, ut ad oſtium uteri perueniat intimum. Si ab ulcere aliquo interno fiat depaſcente, mundetur cum aqua mellis, hinc cum thure, aloe, terra ſigillata aliiſq; prædictis ſanetur. Hiſce etiam utemur ſi propter rupturam alicuius uaſis fiat. Cum uino autem rubello aſtringente glutinantia iniicientur & ſubdentur: optime tamen anteà purgabitur corpus, modo uitioſi humores in corpore redundent. Præſtantiſſima autem medicamenta hic inter reliqua ſunt, ſuccus plantaginis, burſæ paſtoris tam ſumptus quam iniectus, quibus maiori cum commodo nonnihil gummi Arabici & tragacanthi admiſceri poterit.

Methodus pro cognitione MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM INSERVIENS.

MENSIVM NIMIA SVPPRESSIO dicitur eſſe, cùm grauium morborũ periculum impendet propter nimiam menſtrui ſanguinis retentionem. Eſt autẽ menſtruum, ſanguinis quędam portio generationi a natura deſtinata, in vena caua redundans, e qua in vteri venas prolabitur, eaſque copia diſtendens aperit, ſicq; ab eorum oſculis ſtillans, per vteri ceruicem profluit, magna ex parte ſemel in menſe, eſtque omnino pręter naturam menſium ſuppreſſio ſi ad maturã ętatem peruenerit mulier, niſi forte conceperit. In mulieribus aũt potius quàm in viris contingit huiuſmodi ſanguinem increſcere, eo quod infirmior frigidiorq; ſit mare ipſa mulier; eſt equidem femina maſculus multo calidior, eaque ratione quę quotidie ſumit alimenta perfectius cõcoquit: pręterea id quod redundat potentius quoq; diſcutit. Licet autẽ mulier pro ratione etiam ſatis alimentũ conficiat, non tamen id quod ſuperuacaneũ

in illis eſt, poteſt ita feliciter diſcutere maſculorum more, eò quod calorem infirmiorem conſecuta ſit; & hoc quidem a natura data opera factum eſt in fęmina, vt alimēti vbertatem ſuppeditare poſſet fęmina fętui, cum vterum gerit Vti autem menſes ſtato tempore incipiunt, & etiam deſinunt; ſic etiam contingit ſtatis circuitibus profluere, ſingulis nimirum menſibus, niſi fęmina conceperit; tunc equidem omnino ſiſtunt, ne vtile fœtus alimentum etiam emanare contingat via patente. Id quoque in lactātibus accidit, eo quod ſanguis in illis ad lactis generationem; ad mammas deriuetur Primum autem aliquando circa annum decimum quartum erumpit menſtrua purgatio aliquibus, nonnullis duodecimo; in alijs vero non ante vigeſimum. Deficit vero circa quinquageſimum, nonnullis etiam circa ſexageſimum.
Non agimus autem hic de ea menſium ſuppreſſione, quæ ex naturali aliqua cauſa fit, ratione nimirum ætatis, lactationis, conceptionis, vehementis exercitationis, inedię; medicamentiſque prouocari non debet, eo quod nullam ex hiſce cauſis ſi ſupprimantur menſes, moleſtiam in corpore ſuo mulier percipiat. ſed de ea menſium ſuppreſſione ſermo erit, quæ præter naturam eſt, & vnde periculum grauium morborum impendet, vti in mulieribus fit in quibus fluere conſueuerunt, & in quibus huiuſmodi ſanguine vniuerſum corpus ſuperabundat, quo onere natura ita prouidente, naturaliter ſolet ſe leuare per modum iam dictum. Neque propterea quod ſanguis ſit vitioſus, hoc ſolum fieri exiſtimandum eſt, ſed propter eiuſdem etiam copiam; neque enim ſanguis ille antequam e venis lapſus fuerit, in muliere effectus producit malos, qui menſtruo ſanguini a diuerſis attribuuntur ſcriptoribus, quorum multi venenoſa qualitate p̄ditum eſſe aſſerunt, non magis quam genitale ſemen antequam è vaſis ſpermaticis lapſum fuerit. Hoc verum eſſe, inde ſatis euidenter conſtat, ꝙ fętus ante natiuitatem & poſt natiuitatem per plurimos menſes illo nutriatur ſanguine menſtruali, cum etiam poſt natiuitatem menſes ſupprimātur in lactantibus.

PARS AFFECTA, ipſe eſt vterus, qui afficitur aliquando per ſe, propter nimiam eiuſdem membri pinguedinem; compreſſio.n. venarum inde cum ſequatur, menſes aliquando vacuari prohibentur. nonnumquam in cauſa eſt

carnis

carnis excreſcentia in vtero, aut cicatrix ex vlcere relicta. ali is per conſenſum alterius partis fit, & aliquando quidem non tranſmittuntur ſuperuacanea ad vterum, quæ a toto corpore tranſmitti eo ſolebant, cum bene ſe haberet. Eſt autem ſymptoma in genere immodicè retentorum.

SIGNA. Dolor anteriorem partem capitis occupat, diffunditq; ſe ad fundamenta oculorum, ad ceruicem & ad ſcapulas. & ad lumbos; totum corpus fit graue; appetitus proſternitur; fit cogitabunda, triſtis & inquieta. Faciei color vitiatur, nauſea comitatur, cibique faſtidium, ſputationes pituitæ fiunt. inhorreſcit ſubinde ac ſi concepiſſet, vrina fit craſſa rubicunda atque turbida, nec non nigricans ſubinde rubramq; quaſi deponens ſaniem.

CAVSA Potiſſimum phlegma craſſum atque viſcoſum ſanguini permixtum, cauſa eſt huius mali; obſtruit enim venas quæ ad vterum mittuntur, cum quo incommodo etiam ſæpe concurrit denſitas vteri & anguſtia venarum eiuſdē viſceris, ſiue a natura, ſiue aliunde hoc acceſſerit. Alias etiā retinetur ſanguis menſtruus propter vteri inflammationē, aut pinguedinis copiam, vnde compreſſio anguſtiaq; ſequitur venarum alias contingit menſes non reſpondere quoq; eo q̄ abſumantur ob tenuem victus rationem, timores, immodicas curas, vigilias, mœrores, exercitationes validas, vacuationes magnas per aluum, ſudorem, vomitum, ſanguiniſve profluuium, morbos longos. Atque in his caſibus non laborabimus in prouocatione menſium. Intemperies quoque calida vel frigida totius corporis, aut iecoris, pulmonis, ventriculi, lienis, vteri aliquando huius mali cauſa eſt. In calidiore enim temperatura hoc excrementum conſumitur atque diſcutitur; in frigidiore verò craſſeſcit, magiſque fit tenax ſanguis, a quo vteri vaſa obſtruuntur.

PROGNOSTICA Grauiſſimarum ſæpe ægritud num cauſa eſt menſium longa ſuppreſſio; aliquando.n. hinc hydropes. præfocationes matricis, podagræ, articulorum, capitis, dorſi, lumborumque grauiſſimi dolores, difficiles ſpirationes, tuſſes, melancholicæ paſſiones, capitis vertigines, neruorum reſolutiones cordis tremores, viſcerū tumores ſyncope, dolores quaſi colici nephriticique, inſignis enim humorum hinc prauitas enaſcitur, quæ ad pulmones, cor, iecur, caput, vniuerſumque corpus transfertur. Cum

autem

autem vlcerum cicatrices, oſcula vaſorum in vtero excęca uerint, pgoptereaque menſes fuerint deteti, incurabile malum erit. Bonum autem eſt in menſium ſuppreſſione nimia ſanguinem è naribus profundi. Si quoque diutius menſes ſubſiſtant, tandem vaſcula per quę traduci ſolet ſanguis, ita concluduntur, indurantur que tempore, vt vix curam amplius res admittat.

Methodus pro curatione MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ad calidum vergat.
Cibus ſit calefaciens.
Potus, vinum odoratum.
Exercitia plurimum iuuant atque labores.
Somnus conſueto ſit tempore breuior.
Animi pathemata euitentur.

PRAEPARANTIBVS.

Syr. de quinque radicibus, capilloru m Veneris.
Syr. artemiſiæ, Byzantinus, de eupatorio, capillorum Veneris.
Oxymel compoſitum.
Aqua apij, cuſcutæ, fœniculi, meliſſophylli, arthemiſiæ, petroſelini, nepitæ, thymi, rubię tinctorũ, abſinthij, pulegii.
Decoctum fiat ex radicibus fœniculi, petroſelini, aſari, rubiæ tinctorum, foliis nepitæ, origani, artemiſiæ, ſauinæ, pulegii, cinnamomo, croco, ſeminibus aniſi, fœniculi, dauci; floribus ſambuci, roriſmarini, bugloſſæ, ciceribus rubris, in magna ſi quantitate ponantur, præſtans fiet decoctum; colaturæ addatur oxymel compoſitum.

Aliquandiu materia craſſa attenuantibus, lentaque incidentibus præparanda erit; frequenter enim à pituita craſſa atque

atque lenta malum hoc fieri ſolet,quæ tempore eget vt appareturihanc eandem quoque ob cauſam ſæpius ſequentibus purganda erit medicamentis mulier.

VACVANTIBVS.

Venę malleoli ſectio fiat aut poplitis bis tervè in anno, ſi copia adſit ſanguinis,ſecabit quoq; vena in cubito; hinc poplitis vel malleoli,ſi magna adſit plenitudo,à cuius copiá ſępe obſtructio fouetur,quę ét repeti poterunt.Fouebuntur aūt partes illę antea decocto maluę,camomillæ, meliloti,liliorum, ſic equidem ſanguis citius deſcendet.

Pillulæ de agarico,maſtichinæ,alephangine.

Hiera ſimplex,logodii,diacolocynthidos.

Diacatolicum,diaphœnicum.

Benedicta laxatiua,electuarium eleſcopi,Indum maius.

Pillulæ agregatiuę,fœdidæ,de ſagapeno,alephanginę.

Agaricus.

PROVOCANTIBVS, *aperientibus, & ad locum conuenientem menſtruum ſanguinem allicientibus.*

Theriacia Andromachi,mithridatum cum decocto cinnamomi.

Tryphera magna ſine opio cum aqua cinnamomi.

Trochiſc.de myrrha plurimum hic momenti habere, experientia conſtat.

Electuarium emagogum magnarum quoq; eſt virium, nec non elect diacalaminthes Fernelij.

Aqua menſalis noſtræ deſcriptionis

Vinum Hypocriticum fiat ex vino albo & cinnamomo, diluaturque cum eryngij decocto,vinum abſinthites.

Syrupi prædicti.

Succus eryngij,cum viſto albo.

Decoctum prædictum,decoctum ſalſæ-parillæ.

Vinum infuſionis ſauinæ, dictami.

Milium ſolis,ſauina cum vino albo data. Caſtoreum plurimum quoque valet cum vino albo ſi detur.

Baccæ lauri,ſaluia,ſemen nigellæ, hermodactyli, agaricus; colocynthis,zinziber,piper.

Myrrha,azari radix.

Dictami radix.

Cucurbitulę cum ſcarificatione inguini, poplitibus, pubi

aut

aut coxæ affigantur, ſanguiſque ſic trahatur ad vterum.

Frictiones fiant infernarum partium cum panno calente, ligaturę quoque dolorificę coxarum fiant.

Sacculi, inſeſſus, fomentationeſque fiant decocto prędicto pro lumbis atque ventre, idque tempore expurgationis; plurimum enim iuuant.

Balneum fiat ex floribus camomillę, meliloti, radice rubię tinctorum, hyſſopo, abrotano, meliſſa, nepita, maiorana, baccis foliiſque lauri radicibus fœniculi, petroſelini, artemiſia, calamentho, origano, pulegio, roremarino, baccis iuniperi.

Suffitus ex arthemiſia, ariſtolochia, baccis lauri, iuniperi, cinnamomo, caryophyllis, caſſia lignea, origano, nepita, thure, ſtyrace, galbano.

Vnguentum pro ima ventris parte, quo poſt balnei vſum vtetur, ex mucilagine ſeminis lini, fœnugręci, butyro recẽti, medulla oſſis cerui, oleo amygdalorum dulcium, liliorum, rutæ, ſauinę.

Vnguentum arthanitę, oleum liliorum, oleum de laterib. oleum ex piperibus.

Emplaſtrum ex abrotano, ſauina, radice cyclaminis, ſagapeno, myrrha, galbano, opopanace, ſtyrace.

Peſſulus ex oleo muſcellino, lateritio, medulla ceruina, radice gentianæ, & cotone muſcato dictis imbuto.

Peſſulus ex mercuriali contuſa, theriaca, mithridato, gentiana, caſtoreo, myrrha, baccis iuniperi, tryphera magna; aut ex gummi ammoniaco, galbano, opopanace, ſagapeno, ſemine melanthii, radice cyclaminis; rubia tinctorũ, nigella, ſauina, medulla ceruina ex dictis quoque emplaſtrum fieri poterit; peſſarium autem immittetur eodem tempore quo emplaſtrum ſupraponitur pubi.

Prouocantia menſes nequaquam iis præſcribemus quæ à morbo aliquo cõualeſcunt, neq. iis quę a ſuppreſſione nihil incõmodi ſentiunt; ſic nec in pinguibus, nec poſt 45. annũ, neq. ante decimum quartũ, non grauidis, lactãtibus, rurſus nec iis quæ corpus habent cacochymicũ, modò parũ ſanguinis habere veriſimile ſit, & quę diuturnis morbis extenuatę ſunt; ſic nec iis q̃ magnam ſanguinis iacturã fecerunt per profluuium ſanguinis è naribus aliamve aliquã regionem; tunc enim potius omnibus modis ea quę ſanguinis boni copiam genera-

generare poſſunt, præſcribemus, vitiaque ſi quæ ſint, quæ hoc impediant, emendabimus. Cauere ergo debemus ſummopere ne menſium fluorem fruſtra prouocare cum præſentibus medicamentis tentemus, cum prædicta aliqua incommoda eſſe intelligemus Verum ſi copia adſit ſanguinis, & ſi ſubſiſtant ob eiuſdem craſſitiem, aut lentorem, aut vaſorum vteri partiumvè circumſtantiam, obſtructionem magnam, aut vteri denſitatem, tunc tutò dictis remediis menſtrua prouocabimus.

CORRIGENTIBVS *accidentia.*

Lac.
Oui albumen conquaſſatum.
Oleum violaceum, roſaceum.
Aqua roſacea.

Mitigat ardorem mordacem præſentia, ſi aliquis a peſſulis ſimilibuſve medicamentis excitatus ſit; linteolum autem prædictis inſuccatum collo vteri inſeratur.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO MENSIVM NIMIVM SVPPRESSORVM. ℞. diacatholiconis ʒ. vj. mannæ Calabrinæ ℥. j ſyrupi arthemiſiæ ℥. j. ſ aquarum arthemiſiæ ℥ iiii fiat. *Hauſtus.*

℞ ſyrupi arthemiſiæ ℥. ij. ſyrupi de duabus radicibus, ſyrupi Byzantini ana ℥. i. aquarum matricariæ, fęniculi, petroſelini anã ℥. iii. fiat *Iuleb*

℞. radicum aſari ℥. ſ. fœniculi, petroſelini ana ℥. j. ſ. ſauinæ m. ſ. nepitæ m. j. ſ. capillorum Veneris p. j. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. j. colaturæ addantur ſyrupi de quinque radicib. vnc. iii. fiat *Potio*, obſtructiones ſoluit, & materiam quoque præparat.

Rec. radicum fœniculi, apii ana ℥. j. ariſtolochiæ rotundę ʒ. ii. ſeminum aniſi, cicerum rubrorum ana ʒ ii. ſ. vuarum paſſarum enucleatarum vnc. j ſ. ſauinæ ʒ. j. ſ. florum boraginis, bugloſſæ, foliorum nepitæ, artemiſiæ ana m. j. florũ ſambuci m. ſ glycyrrhizæ raſæ vnc. ſ. polypodii q̃rcini vnc. j. agarici

rici albi & leuis ℥.iii.ſ.zinziberis ℈.ii, coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j.ſ.colaturæ addatur electuarij eleſcopi ℥.j. ſyrupi arthemiſiæ,Byzantini ana vnc.j.ſ.fiat *Potio*.

℞.electuarij eleſcopi ℥.vj benedictæ laxatiuæ ℥.ii.ſyrupi arthemiſiæ vnc.j.aquarum nepitæ vnc. iii fiat *Hauſtus*.

℞ pillularum de ſagapeno, maſtichinarum, fœtidarum ana ſcrup.j.cinnamomi optimi ſcrup.ſ.caſtorei, ſauinæ ana gr.xii ſyrupi arthemiſiæ q ſ fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo.

℞.trochiſcorum de myrrha ſcrup ii.cinnamomi.caſtorei ana ſcrup.j ſyrupi arthemiſiæ, vini albi odoriferi ana vnc. ii.fiat *Hauſtus* præſtantiſſimus ad ſollicitandum menſium fluorem.

Rec.boracis,corticum caſſiæ fiſtulæ ana ſcrup ii.ſ. radicum cyclaminis recentioris,cinnamomi ſelectiſſimi ana ℥. ſ.mirrhæ ſcrup j.fiat *Puluis*,doſis ſcrup.ij.cum vino optimo

Rec.trypheræ magnæ abſque opio,trochiſcorum de mirrha ana ℥ ii.theriacæ veteris ℥ j.caſtorei ſcrup j.ſ menta-ſtri,radicum dictami, ſauinæ,cinnamomi,caſſię ligneę an. ſcrup.j.conſeruæ bugloſſę vnc. ii ſ.fiat *Mixtura*.

Rec.trochiſcorum de mirrha ℥.iiii.radicum dictami ℥. ij.ſ.ſauinę ℥.ſ.caſtorei ſcrup ij fiat *Puluis*,doſis ʒ. j. cũ aqua arthemiſię.

Rec.radicum aſari vnc.j.cielaminis ℥.iii foliorum nepitę m.j.ſauinæ ʒ.ii.ſeminum apii,milii ſolis ana vnc. ſ. carui ʒ. ij.glicirrhizę roſę ʒ.v.ebulliant nonnihil in vino albo odorifero,libris autem duab ipſius colaturę adde ſiruvi arthemiſię de quinque radicibus ana vnc.j.ſ.fiat *Potio*.

Rec.radicum fœniculi,petroſelini,rubię tinctorum,aſparagi,ruſci ana vnc.j florũ camomillæ,meliloti, ſambuci ana m.ii.ſ.foliorum roriſmarini,arthemiſię,ſauinę,nepitę,lauri ana m j.ſ meliſſę,origani ana m.j. ſeminum lini, fœnugręci ana vnc.j.ſ.ſeminum dauci,ammi ana vnc. ſ. coquantur in aqua q.ſ.ad tertię partis conſumptionem;fiat *Balneum*; vt humores liquentur atque fundantur;liquori autem calefacto inſidebit vſque ad vmbilicum,idque abſq; ſudoris pro uocatione,cum menſium purgationem impediat. Pubi autem applicabit ſacculum arthemiſia repletum, inſidebitq; ſacculo ex decoctorũ materia.Poſt exitum autem balnei,deter hoc ſubſequens medicamentum.

Rec.caſtorei ℥.j.cinnamomi ſcrup j.mitridati ſcrup.j.ſ.

decocti

decocti cinnamomi, aut vini hipocratici vnc.iiii. aut cũ conſerua florum anthos detur.

℞. radicum ebuli ℔ j ſambuci ℥. v. radicum rubiæ tinctorum, ireos ana ʒ. ii. foliorum ſaluiæ, arthemiſiæ an. m. iii. coquantur in æqua portione aquæ & vini ad tertiæ partis conſumptionem. hoc liquore quotidie a coxis infrà, lotiones fient mane & veſperi. magnarum autem virium eius continuus vſus ad tempus aliquod eſſe ſolet.

℞. olei liliorum ℥ j. ſ. amygdalorum dulcium ℥. ii. camomillæ, axungiæ gallinæ ana ℥ ſ. radicum aſari, ariſtolochiæ ana ℈. j. ſ. fiat *Vnguentum* pro inferiori regione ventris, eaq; lateris parte vbi renes occultantur.

℞. radicum dictami, cyclaminis ana ʒ iij. fœniculi, petroſelini, rubiæ tinctorum ana vnc. j. foliorum ſaluiæ, nepitæ, arthemiſiæ ana m j. coquantur in aqua q ſ ad tertiæ partis conſumptionem; fiat *Iniectio*, doſis vnc. iiii. cum ℈. j ſ. caſtorei & grano moſchi.

℞. theriacæ veteris vnc. ſ. croci ℈. ſ. ſucci ebuli, ſauinæ cũ aqua arthemiſiæ extractæ ana vnc. iiii fiat *Iniectio*.

℞. medullæ ceruinæ vnc. i. ſ. radicum rubiæ tinctorum, nigellæ, baccarum lauri ana ſcrup j. myrrhæ, caſtorei ana ℈. ii. cyclaminis, ſauinæ ana ℈ i. ſ. olei liliorum q ſ fiat *Peſſulus*.

Rec. colocynthidis, cyclaminis ana ʒ. ſ. nigellæ, gentianæ ana ſcrup ii theriacæ antiquæ ʒ. ſ. cum ſucco ſauinæ paretur peſſulus, qui ſubiiciatur cum filo vt pro libito educi poſſit, cum non abſque detrimento ſubſiſtere poſſit.

Rec. trochiſcorum galliæ muſcatæ, radicum rubiæ tinctorum, ariſtolochiæ rotundæ ana ʒ. j cinnamomi, caryophyllorum ana ʒ. ſ. arthemiſiæ, nepitę, meliſſæ ana ſcrup. ii. thuris, ſtyracis, galbani ana ſcrup. j ſ fiat *Puluis* pro *Suffumigio*; vapor per infundibulum traducatur ad interiora matricis.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Vbi cum magno ſanitatis detrimento menſes in muliere ſubſiſtunt, eorum curam aggrediemur, alias non. Si autem à viſcidis frigidiſq; hoc malum fiat humoribus (quod maiori etiam ex parte fit) quæ praſcribuntur, ſint calefacientia, minimeq; exſiccent. Omnium autem primò leniente medicamento redundantem minuemus humorem, id quod reliquum eſt natura obediens vt fiat labor. ibi-

laborabimus, tandemque purgante medicamento è corpore propellemus; demum quæ venarum ora reſerate, menſeſque prouocare poſſunt, imperanda erunt. Hinc deorſum ſanguis alliciatur ſectione ſaphenæ, aut cucurbitulis, quæ poplitibus etiam cum ſcarificatione affigentur. Aut lotionibus id fiat, vel balneis, nec non peſſulis, quibus addemus quæ dolorem ardoremque mitigare poſſunt, ſi ægra de ijs conqueratur. Peſſaria autem, ne locum contiguum vlcerent, diu non permittuntur in corpore ſubſiſtere, & poſt eorum ablationem cum vino calente locus lauetur, in quo meliſſa atque pulegium prius nonnihil ebullierint. A leuioribus autem incipiemus medicamentis, hinc ad mediocria tranſibimus, omnium vltimò ad fortiora, quæ in parua quantitate admittenda ſunt, ne vlcus aut febris excitetur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis facilè conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Si à nimia pinguedine obſtructio fiat, exercitio vtatur valido, tenuique victu. Si ſubſiſtant menſtrua propter ægritudinem, aut vacuationem aliquam immodicam, aut propter inediam, ſeu parcam victus rationem, tunc nequaquam prouocabimus antequam prædictis malis conuenientia adhibuerimus remedia. Præſtantiſſima autem medicamenta in menſium prouocatione inter reliqua hæc ſunt, caſtorei ʒ.j. cum vino generoſo data poſt exitum balnei. Diacalaminthes *Fernelij, trochiſci de myrrha, tryphera magna ſine opio.*

Methodus pro cognitione PRAEFOCATIONIS VTERI INSERVIENS.

PRAEFOCATIO vteri, eſt vteri, vel malignorum vaporum in vtero generatorum recurſus ad ſuperiora, vnde inteſtina nec non ventriculus & ſeptum tranſuerſum ita comprimitur ſubinde, vt dilatari non poſſit in ſpirationis tempore, vñ enim in hoc malo vterus modo ſurſum ita attolli, vt ẽt membra ſuprapoſita per ordinem continuum ad ſuperiora impellat: ſubinde quoque in latus retrahitur vterus. Quamquam præfocatio vteri conuenientiam cum epiplepſia, ſyncope, nec non apoplexia habeat, ꝙ loquela

ſæpe auferatur atque corruat,aut ſaltem ſtare haud poſſit; tamen differt ab epilepſia,eo ꝙ in epilepſia fiat ſpuma in ore,oculi conuertantur,neruorumq; fiat diſtenſio,ꝙ in præfocatione numquam videtur.Præfocata denique vti audit, ſic ſentit compuncta & intelligit,obtusè interim : epilepticus autem omnibus iſtis deſtituitur. Ex dictis patet quoq; quomodo ab apoplexia differat . A ſyncope autem in hoc differt,ꝙ pulſus in præfocatis permaneat, exiguus tamen eſt,nec non rarus languiduſq;.In ſyncope vero quaſi ceſſat, magis quoq; pallet ſyncope correpta quam præfocata,ſudoreque magis frigido perfunditur , odorata quoque naribus præfocatæ admota,nocent, & contra vtero oblata iuuant; quod non accidit ſyncope laborantibus.

PARS AFFECTA. Vterus in hoc malo eſt focus huius morbi;in eo equidem ſanguis menſtruus aut alius qſpiam humor,& frequēter quoque ipſum ſemen corruptum venenatam quandam qualitatem ex natura loci aſciſcit.Propter conſenſum autem quem vterus cum principibus partibus habet,cerebro nimirū,per ſpinæ membranas atq. neruos,cum iecore autem mediantibus venis,cum corde verò mediantibus arterijs;nequaquam mirum eſt,etiam ſi præcipuæ dictæ partes conſentiant,atque malè afficiantur, hiſceque mediantibus,vniuerſum etiam corpus.

SIGNA. Magna ex parte nauſea cibique oritur faſtidium,ſine vomitu tamen, cum vapor malignus ex vtero ad viſcera ventriculumque delatus, iiſdem partibus moleſtus eſt,hinc ſpiratio crebra atque breuis,tandemque ſi ad diaphragma deferatur vapor,aut vterus plurimum inflatus, ita comprimit diaphragma nec non inteſtina,atque ita arctantur partes,vt ſuffocationis metus impendeat,qualique aīo deſpondeat,triſtis fit aſpectus,animaque tandem leuiter deficit,pulſu tñ vix immutato.Si caput autem petat,aliqñ iracundia,alias metu turbatur, hinc aliqñ quaſi alto ſopore concurrente,obmuteſcit mulier , oculiſq; clauſis corruit,palletque.Quamuis autem in aliquibus ſenſus motuſque ſeruetur,magna tamen ex parte ſine voce.ſenſu motuque quaſi attonita iacet.ſpiritus ſubinde ita paruus obſcuruſque eſt,vt ſenſum oīno interdum effugiat: aliquib. partes extremæ frigore corripiuntur,quod e capite quaſi originem habere vr,& hinc per ceruicem in ſcapulas,brachia,

crura

crura atq; pedes illabitur, quem difficilis motus comitatur, ſpecieſq. quædam paralyſis, breui tamen diſcutitur. Declinante vero malo, oculi poſt multam grauitatem aperiũtur, malæ rubeſcunt, corpus firmari incipit, hinc vterus paulatim laxatur, humoriſq; quippiam è locis muliebrib. effluit, inteſtina murmurant, hinc mens, ſenſus, motuſq redeunt. Inſtante aũt acceſſione, crurum imbecillitas irruit, hinc ſopor, pigritia facieiq; pallor, paulatimque grauiora ſymptomata, vt prædictum eſt, irruũt. Cum autem grauia ſymptomata excitantur, facilè mulierem præfocatione laborare intelligere licet. Satis autem difficulter innoteſcit malum hoc, cum nonnulla huiuſmodi ſymptomata concurrunt mitia, eo ꝙ affinitatem cum cardiacis & melancholicis nonnullam tunc habeat, non contingit n. in omni præfocatione matricis, prædicta accidentia omnia, quæ maximè terrere ſolent, concurrere, ſed nonnullæ mitius affiguntur; nonnullæ enim ſenſu, motu, nec non anhelatione priuantur, pulſuſq; admodum fit paruus, altiſſimaq; ſyncope corripiũtur: aliæ, ſenſu motuque permanente, in ſyncopen quaſi incidũt nonnullæ dolorem cordis, & tumorem matricis atque vẽtris cõqueruntur, in tantum aliquando, ꝙ incurnari ſupra ventrem cogantur. Diuerſitas autem harum ſpecierum accidit propter cauſæ magnitudinem, diuerſitatemque.

CAVSA. præfocationis eſt menſtruus ſanguis corruptus, vaporq. malignus inde effloreſcens, aut vteri abſceſſus maior vero ex parte fit propter ſemen ad vterum tranſmiſſum, ibiq. detentum atq. corruptum, Subinde quoque ab aliis fit humoribus ibidem corruptis, in vtero. n. cum prædicta corrumpuntur, malignam venenatamq. qualitatem ſæpe aſciſcunt ex natura ipſius loci, acciditq. vt vnde vita, illinc etiam ſumma veneni pernicies oriatur, tuncq; vaporibus venenatis facillimum eſt non ſolum per venas & arterias, ſed etiam per occulta ſpiracula ad ſuperiores partes deferri, earumque functiones perturbare.

PROGNOSTICA. Comitialis modo, ſi diturnus fiat affectus, ſæpiuſque inuadere aſſueſcat & per circuitum repetere, quamuis tutus appareat, ſingulis tamen acceſſionibus præceps quaſi periculum affert, multæ tamen à malo ſe recolligunt. & ad ſe redeunt, nonnullæ verò in ipſis acceſſionibus ſubitò, aut poſt paucas horas moriuntur; tũc ſolet diu

acceſſio permanere,ſenſus atq; motus aufertur, pulſus mul tum fit inordinatus creberque, tandem omnino etiam abo lẽt,poſtremò frigidus ſudor corpus occupat,ſpirituſq; quaſi deficit;hinc ſyncope atque mors.Non ita metuendum ma lum eſt, ſi prædictis malis concurrentibus ſpirtus illæſus perſiſtat,hoc quoque minus periclitantur, qui vnà cum reſpiratione ſenſum motumque ſatis habent liberum. Vti au tem epilepſia,ſic etiam hoc malum quaſi circuitibus quibuſdam repetit.

Methodus pro curatione PRAEFOCATIONIS MATRICVLIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit temperatus,non frigidus,minimeq; ventoſus. Cibus.Caueat ab alimentis quæ ſanguinis ſpermatiſque multum generare poſſunt.Parcè quoque victitet. Vitentur omnia quæ flatus humoreſque malignos atq; melancholicos generare poſſunt.

Potus. Vinum non admittatur niſi aqua dilutum fuerit; ſi ſyncopis tamen periculum irruat,admittitur merũ vinũ.

Exercitia mediocria admodum proſunt.

Somnus ſolito ſit breuior.

Excrementa alui reſpondeant arte aut natura.

Triſtitia euitetur,gaudiumque quibuſcunque fieri poterit modis procuretur.

PRAEPARANTIBVS.

Syrupus de quinque radicibus.

Oxymel ſquilliticum.

Decoctum petaſites,bryoniæ, artemiſiæ, ariſtolochiæ rotundæ.

Syrupus artemiſiæ.

Aqua nepitæ,artemiſiæ,dictami,petaſites.

VA-

VACVANTIBVS.

Benedicta laxatiua.
Electuarium eleſcopi.
Agaricus trochiſcatus.
Hiera picra. Hiera diacolocynthidos.
Pillulæ de agarico, fœtidæ. Clyſtere.

AVERTENTIBVS, *vaporeſque ſurſum ferri prohibentibus.*

Ligaturæ partium infernarum dolorificæ, maximè crurum coxarumq; fiant etiam vſque ad ſtuporem. Hypochondrium autem fortiter manibus comprimatur deorſum; hac equidem ratione vterus non ita liberè aſcendere poterit. In eundem finẽ faſciis ſuccingi poterit aſtrictoriis.

Frictiones fiant earundem partium plantarumque pedum, vt ſpiritus excitati humores noxios propellant.

Cucurbitulæ inguinibus coxiſque affigantur, nequaquam autem ſuperioribus partibus ipſius ventris; tunc enim vterus in ſuperioribus aut retineretur, aut eò magis attraheretur.

Sacculi aut fomentationes ex abſinthio, artemiſia, camomilla, pulegio.

Panni quoque multum calidi imæ ventris parti applicati plurimum commodi afferunt.

Suffumigationes ex plumis perdicum, calceamentorum ſoleis, cornu caprino, caſtore, pice, funiculo lucernæ recenter extincto, iiſque ſimilibus. Talia enim facultatem expultricem excitãt, quæ noxiam materiam expellendo, paroxyſmum abbreuiat.

Odoramenta quoque naribus admotá ex aſſa fœtida, caſtoreo, ſagapeno, galbano. Ad inferiores enim partes vterus vt deſcendat, efficiunt, cum grauem ſpirẽtia odorem vterus refugiat, boniſq; reficiatur ſpiritibus, haud ſecus atq; ſi inſtrumentum olfactus haberet. eaque ratione gratum eſt lignum aloes, ciuetta, gallia moſcata, alipta moſchata, caryophylli, oleum liliorum alborum, in quo muſci aliqd imponatur. Emboto autem admittatur fumus in vterum earum rerum quæ bonum ſpirant odorem.

Sternutatoria quoque medicamenta ex elleboro, caſtoreo, ſubitò paroxyſmum abrumpunt; vterus enim in propriã

ſedem redit propter corporis exagitationem in ſuperioribus partibus perceptam.

Spiritum comprimat aliquamdiu ægra, aut inſufflatio ore in nares fiat, ſic enim vterus quoque deturbatur.

Venæ internæ ſectio inſtituetur in menſium ſuppreſſione, hinc ipſius tali vena aperiatur, aut ſaltē ſanguiſugis aut ſcarificatione vtemur, alioqui ſuſpectum remedium venæ ſectio erit.

Frictio internarum partium vteri tam tempore paroxyſmi quam tempore quietis fiet digito obſtetricis oleo liliorum alborum illito, in quo zibeti, moſchi aliquid diſſoluatur: ſic enim interdum noxiam materiem vacuari contingit, matricemque ad inferna deſcendere.

Corroborantibus, *intemperiemque malignam vteri emendantibus.*

Diacuminum, dauci ſemen.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis mirabiliter huius ægritudinis radices demolitur.

Caſtoreum cum decocto artemiſiæ in vino tenui detur per interualla.

Nares aliquando claudantur, & aer retineatur, idq. fiat breui tempore, & per interualla, ſic equidem contingit calorem naturalem propter collectionem vnionemque confortari, vaporeſque malignos diſſipari.

Peſſaria, e cumino, agarico, hiera picra, theriaca, mitridato, pipere, zinzibere, ammoniaco, adipe anſerino, ſtyrace.

Suffitus per ſedem perforatam, vel infundibulo fiat è cinnamomo, caryophyllis, macere, ligno aloes, ladano, trochiſcis aliptæ & galliæ moſchatæ.

Iniectio fiat in vterum ex oleo ſpicato, irino.

Vnguentum pro ſumine & lumbis ex oleo liliorum, nardino, gallia moſchata, cinnamomo, oleo ambræ.

Peſſulus ex ladano, alipta moſcata, moſco, ſtyrace, ambra, ligno aloes, cinnamomo, caryophyllis, oleo ſpicæ, aqua roſacea.

Emplaſtrum ex ladano, gallia aliptaque moſchata, moſcho addito.

THEO-

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in PRAEFOCATIONE MATRICIS *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum à Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO PRAEFOCATIONIS VTERI. ℞.radicum angelicæ,bryoniæ ana ℥.vj.ariſtolochiæ rotundæ ʒ.iii.foliorum mercurialis,artemiſię ana m.j.ſ.florum camomillę, meliloti ana m.j. coquantur in aqua q.ſ.ad ℔.j.ſ.colaturę ad de hieræ logodij ℈.ij.electuarii eleſcopi ℥.j. olei liliorũ alborum,keirini ana ℥.j.ſ.vini generoſi ℥.iij fiat *Clyſtere.*

℞.ſyrupi artemiſiæ,ſyrupi de quinque radicibus,oxymellis ſimplicis ana ℥.j.ſ.aquarum artemiſiæ, nepitæ ana vnc. v.fiat *Iuleb.*

℞.radicum angelicę vnc.ſ.bryoniæ ʒ.v.fœniculi, petroſelini an.vnc.i.ſeminum aniſi,apii,pęoniæ an.vnc.ſ.nepitę,artemiſiæ an.m.ſ.vuarum paſſarum enucleatarum vnc.j.glycyrrhyzę roſę ʒ.iii. pruna damaſcena,ſebeſten ana numero vj.polypodii quercini,ſenæ Alexandrinæ an vnc. j. agarici albi & leuis vnc.ſ.florum boraginis,bugloſſæ ana m.j. zinziberis ʒ.j.ſ.cinnamomi ʒ.ii. coquantur in aqua q. ſ. ad lib.j. colaturę adde benedictæ laxatiuæ, electuarij eleſcopi ana vnc.ſ.miſceantur,fiat *Potio*,dentur vnc.iiii.in aurora.

Electuarii eleſcopi ʒ.iii.agarici trochiſcati ʒ.j. aquarum dictami,nepitæ,petaſites,ſyrupi artemiſiæ an.vnc.j. miſceãtur,fiat *Hauſtus.*

Rec. pillularum fœtidarum,hieræ diacolocynthidos an. ℈.j.ſ.ſyrupi artemiſiæ q.ſ.fiant *Pillulæ.*

℞.pillularum de ſagapeno,fœtidarum ana ℈.j ſ.caſtorei ℈.ſ.cum ſyrupo artemiſiæ q ſ. fiant *Pillulæ* octo nume. aut.

℞.hierę diacolocynthidos,pillularum aggregatiuarũ ana ℈. j.aſſæ fœtidæ ℈. ſ. caſtorei gr. vj.fiant *Pillulæ* vt prædictum eſt,dentur ſemel in ſeptimana.

℞.theriacę magnæ,mithridati optimi ana ℈.j.ſ.aſſę fœtidæ ℈.ſ decocti ſeminum dauci vnc iiij.fiat *Hauſtus.*

℞.Decoctũ radicum petaſites,bryoniæ.glycyrrhizæ. radicũ angelicæ cum ſaccharo per plures dies potatum magnarum eſt virium ad abigendum hoc malum.

℞.olei liliorum alborum vnc.ii·decoctionis hordei mundi vnc.vj.oxymellis ſquillitici vnc. j.ſ.miſceantur, fiat *Potio*

Vomitoria,ter detur in aurora modicè calens.

℞.diamuſci dulcis,diambræ,aromatici roſati ana ʒ.ii. mithridati optimi ʒ.j. caſtorei ʒ.ii.ſ. radicum dictami ℈.j.cõſeruæ bugloſſæ ℥ j.ſyrupi de artemiſia q.ſ.ad electuarii mollis conſiſtentiam.

℞ piperis albi,ellebori albi ana ℈.ij.caſtorei ℈.j.ſeminis rutæ ſcrup.j.ſ. miſceantur,fiatq; *Puluis ſternutatorius*, cuius exigua quantitas in nares reiiciatur calamo.

℞.calami aromatici,ligni aloes ana ʒ j. ſalis gemmæ & nitri ana ʒ.j ſ.ſtyracis ſiccæ ʒ. ſ. moſchi gr. aceti optimi & aquæ roſaceæ ana q ſ. fiat *Peſſarium*.

℞.trochiſcorum galliæ muſcatæ ʒ.ij.aliptæ muſcatæ ʒ. j. calami aromatici,ſtyracis ſiccæ,caryophyllorum , maceris, ligni aloes ana ſcrup.iiii moſchi,zibetti ana gr. vi. cũ aqua roſacea q ſ. fiant trochiſci pro *Suffitu*. Tempore vſus , vnus in carbones ardentes coniiciatur, fumuſque in vterum per infundibulum recipiatur.

℞. olei liliorum,nardini ana ℥.j. ſ.keirini ℥. i. moſchi gr. v.galliæ muſcatæ,ſtyracis ana ʒ. ſ. commiſtis omnibus fiat *Linimentum* molle pro regione pubis parteq. vteri interna.

℞.emplaſtri cetonei ℥.ij.trochiſcorum galliæ moſcatæ ʒ. j.ſ.cinnamomi electi,foliorum lauri ʒ.j.ladani ſcrup.j.ſ.olei liliorum alborum q.ſ. fiat *Emplaſtrum* quod pectinis regioni applicetur;bis autem in die idem locus,nec non ſinus vteri,oleo liliorum alborum inungetur placide,calentibus autem optimè id fiat manibus.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Si ex acceſſione periculum immineat ob accidentium extremitatem,omnium primo ſymptomata pernicioſa placabimus antequam cauſam morbi oppugnare incipiamus ægrotam ergo excitabimus,partim odoribus ingratis ex aſſa fœtida,ſulfure , caſtoreo,candelis extinctis, pice,plumis,Vngulis aſinorum,aliiſq; ſimilibus Vſtis;habent enim huiuſmodi odores magnam efficaciam in hoc malo.Peſſarijs quoque ſubiectis materiam peccantem euocabimus,accidentiaque grauiſſima placabimus. Idem quoque conabimur odoratis reb. vtero admotis perficere; bene enim olentibus reficitur,vti malum ſpirantibus odorem offenditur,imò à Vaporibus certa natura ita intumeſcit & attollitur , Vt etiam

ad

ad diaphragma aſcendat, ut illos effugiat; illudque comprimendo ſpiritum impedit, utque magna cum difficultate trahatur, efficit. Omni etiam ratione qua malignos uapores ad cor aſcendere prohibent, hic adminiſtrentur; bona etenim pars curæ in eo conſiſtit, ut uapores ſurſum ne ferantur, inhibeamus; in quẽ finem ligaturis, frictionibuſque partium infernarum utemur, aliiſque prius dictis ingeniis quæ auertere poſſunt uapores malignos ſurſum aſcendentes. Cum autem a paroxyſmo conualuerit, obſeruabimus quænam ſit mali cauſa, & ſecundum eius diuerſitatem, legitimam curandi rationem inſtituemus, à menſium enim ſuppreſſione ſi fieri intelligamus, ut debitis temporibus fluant, procurabimus, quemadmodum prædictum eſt. Si autem ob ſemen in utero retentum corruptumque fieri uerisimile ſit, ea quæ ſeminis generationem fieri prohibent, præſcribantur, aut uiri conſuetudinem admittat, aut titillari digitis obſtetricis collum uteri debet, ut materia corrupta uacuari queat; digitum autem inungat prius oleo liliorum obſtetrix. Si autem ab aliis corruptis in utero humoribus fiat malum, concoquantur omnium primo, naturaq; obedientes reddantur ſecundum rei exigentiam. Hinc purgentur conuenientibus medicamentis, & e corpore educantur, tandemque quæ corroborare, intemperiẽq; malam uteri emendare poſſunt, præſcribantur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis feliciſſimo cum ſucceſſu conſequi poterimus, modo uniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Præſeruationis autem cauſa, ieiunare frequentes laboribuſq; ſe exercere ſatis ſeruis proderit. Item utatur ſemine cumini, cinnamomo, croco, ſemine dauci; ſecretum equidem hoc eſt quibuſdam remedium.

Methodus pro cognitione MORBI ARTICVLARIS INSERVIENS.

ARTHRITIS, ſeu morbus articularis eſt, vbi multi articuli dolorib. moleſtantur ex interuallis recurrẽtibus; ſeu eſt articulorũ imbecillitas dolorq; ex interuallo inuadens, magna ex parte a fluxione ortum habens, quæ ſe

inſinuat inter ligamenta aut membranas,tendineſve articu lorum.Hoc enim in malo ipſi articuli primum humores ſuſcipiunt, qui demum membranis aſtantibus etiam ſe inſinuant.Si in manuum carpo, digitorumve articulis,ligamentis, vel lacertis fiat, chiragra dicitur.Si vero in genu obhæreat,tunc genogra,coxendicis vero dolor dicitur, cum grauiſſime excruciat ſupra articulū coxæ,vnde in femur, ſurā, extremumque pedis diffunditur ſecundum ductum neruorum ſcilicet.Non autem in magno coxæ articulo,ſed altius hæret ad ſummam natem ſcilicet.In pedibus verò podagra nominatur,ſiue malleolos,ſiue plantam pedis, ſiue pollicis articulum occupet.Non itaque quilibet articulorum dolor morbus articularis vocabitur; verum ille ſolūmodo, qui ex imbecillitate articulorum propter eorū laxitatem, viarūve amplitudinem,humorumque defluxum natus eſt. Humerorum quoque articulos atq; vertebras aliquando inuadit. Adde nullam aliquando eſſe oſſium connexionem,quæ immunis ſit ab hoc dolore. Quilibet autem alterius articuli dolor,generis nomine,arthritis dicitur. Vſus equidem tribus tantummodo articulorum malis,nomina propria indidit Hinc quoque conſtat ſpecies iuncturarum affectuum, non toto inter ſe differre genere, ſed ſolummodo locorum affectorum diuerſitate.

PARS AFFECTA. Partium corporis articuli atq; tendines,vincula, membranæque quæ oſſa vel connectunt, vel ambiunt,hic afficiuntur; contingitque membranas impleri, ſubindeque etiam diſtendi. Eſtque hic affectus ſymptoma pertinens ad actionem læſam facultatis ſenſitiuæ,ipſe quidem tactus oblæſus eſt.

SIGNA. Grauibus dolorib.afficitur æger diu,qui per interualla recurrunt. Cum autem primo malum inuadit, paulatim accedit,oriturque aut leuis podagra,aut genogra, aut chiragra,coxendiciſve dolor. Si autem mala victus ratione vtatur,ſæpe plures in corpore articulos circunuenit, imò ſubinde nulla connexio expers huius cruciatus eſt, ita vt aliquando vertebras dorſi,quandoque etiam ipſum guttur,nonnunquam etiam ipſas genas inuadat Nullus magna ex parte tumor conſpicuus eſt in podagra, nec in coxēdicis malo.In chiragra vero,nec non in genogra,frequenter cum dolore pulſatili,tumor,rubor,moleſtuſque calor ex doloris

vehe-

vehementia concurrit. adde quod ſubinde etiam inflammatio accerſatur,tuncq; appetitus proſternitur,vigiliæ moleſtæ perturbant,aliquando etiam febris.

CAVSA. Cuſuſiis articularis morbi cauſa magna ex parte eſt copia humoris pituitoſi,alteriuſve ī venis magnis, iecore,capiteve,nimium exuberans, dictaſq; partes propterea grauans,quæ vt ſe onere leuent prędicta excremēta aliquando in articulorum vincula membranas,tendineſve propellunt.Ex eorum autem illapſu contingit impleri atq; diſtendi has partes,nec non debilitari.Accidit hic quoq; humorem illapſum tempore craſſeſcere,& ind[illegible]eſcere virtute caloris circumſtantis,aut vi medicamentorũ,vnde tophi calculive quaſi naturam induit , &tunc quidem nodoſa arthritis oritur:in qua articuli aliquando diſtorquentur,non numquam quoque incurueſcunt,mouendiq; facultas amittitur.Copiam autem horum excrementorum maximè accerſere ſolent quatuor hæ cauſæ, veneris, vinique generoſioris immodicus vſus,cruditas,partiſque imbecillitas.adde otium, conſuetarum exercitationum intermiſſionem , nec non vacuationum conſuetarum ſuppreſſionem. A parentibus quoque in prolem deriuari ſolet hoc malum.

PROGNOSTICA. Dolores podagrici vere & autumno magna ex parte mouentur. Hic morbus ſi in adultā incidat ætatem,numquam perfectè curatur. In iuniore aũt ætate multum ſperare licet , ſi bona vtatur victus ratione, aluumq; ſolutam habeat,corpuſq; haud ſegniter exerceat , modo nodoſa necdum ſit enata arthritis , cum ea curam nō admittat. In hoc malo ſi tormina concurrant,aut diarrhęa, leuatur æger , plurimũq; ingraueſcit malum ex immodico vſu veneris, atque vini generoſioris . In coxendicum malo dolor grauior excitatur quam in aliis ſpeciebus arthritidis, eoq; magis diu durabit,quo maior torpor, frigiduſq; in crure,coxis,lumbiſq; fuerit,& quo magis eſt annoſus,aſtrictāque aluum habet Bonum eſt hic dolorem ad inferiora trāſiiſſe,coxa lumbiſq; relictis Hydropem, aliquando quoque aſthma adducunt tum podagra,tum coxendicis dolor:eaq; incurabilia mala magna ex partę fiunt. Vti autem podagrici dolores, ſic & coxendicum, etiam ſi homo iam liberatus videatur,facilè recurrere ſolent.

Metho-

Methodus pro curatione ARTICVLARIS MORBI INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit temperatus, potius tamen ad ſiccitatem decli net & caliditatem.

Alimenta conueniunt quæ modice nutriunt, quibus ſobrie quoque vti conuenit, ſatiari enim cibis admodum noxiũ eſt: imo famem perferat ſubinde per aliquot dies.

Potus ſit aqua mellis, aut aqua in qua parum cinnamomĩ decoctum ſit, aut ſemina aniſi. vitet vinum, potiſſimum generoſum.

Exercitium ſatis ſit ſerium vbi malum quieuerit; tempore enim fluxionis illud vitabit.

Somnus ſit moderatus; longior enim fomenta ſuggerit ipſi morbo, noxiuſque eſt.

Aluum ſolutam arte aut natura habeat.

Veneris abſtinentia vti multum in hoc malum iuuat, ſic im moderatus vſus mirum in modum huic malo incremen tum dat.

Animĩ perturbationes fugiat.

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſimplex.

Mel roſatum.

Syrupus ſtechados.

Syrupus de ſucco boraginis.

Aquæ betonicæ, abſinthii, boraginis.

A multum aperientibus acetatiſq; hic abſtinebimus me dicamentis; cum priora materiam ad fluxum irritent, acetum vero inimicum exiſtat neruis.

VACVANTIBVS.

Venæ ſectio fiat ſi ſanguis redundet, & morbus iam primo hominem affligat ipſius humerariæ eiuſdem lateris, po-

tiſſimum

tiſſimum ſi infernæ partes laborauerint. Tandem vero ſecabimus etiam poplitis aut malleoli venam; coxendicum enim dolorem omnino aliquando delet. Ea quoque quæ iuxta annularem, & paruum digitum reperitur, ſecabitur maximo cum commodo, ſi ſuis temporibus repetatur. Si vero manus brachiave dolore afficiantur, ſecabimus venam poplitis eiuſdem lateris maximo cum commodo.

Electuarium de ſucco roſarum, benedicta laxatiua, eleſcopi elect. diaturbith cũ rhabarb. diacatholicum. Tryphera Perſica leniſſime vacuat citra agitationem humorum.

Pillulæ cocciæ, fętidæ, de ſagapeno, aureæ de hermodactylis maiores, arthetic æ, de opopanace, Arabicæ, plurimum hic proſunt.

Hiera picra, agaricus trochiſcatus, rhabarbarum, myrobalani kebuli, turbith.

Syrupus de multiplici infuſione roſarum.

Decoctum radicum aſari, ſtęchados, herbæ paralyticæ, iuæ, ſenæ, polypodii, agarici, myrobalanorum citrinorum, kebulorum, centaurei minoris, ſeminum aniſi, fęniculi, benedicta laxatiua, electuario eleſcopi additis.

Clyſteres in coxendicum ſupernarumque partium malis efficaces ſunt; reuellunt equidem, placidoq; calore qui membris ab oleis communicatur, refocillari contingit partem languentem.

Nulla ratione omittenda ſunt, quæ totum corpus onere leuare poſſunt. Cum autem rarius hoc malum ab vno fiat humore peccante, curatio correſpõdens quoq; inſtituatur.

AVERTENTIBVS.

Vomitus fiat cum decocto radicum raphani, atriplicis, ſeminis aſari, florum geniſtæ, ſyrupo acetoſo ſimplici, oxymelle ſimplici, ſquillitico, aqua tepida.

Cucurbitulæ quoq; maximam vim habent in coxendicum dolore, ſi primo ſuperioribus partibus affigatur frequenter, a quibus humores ruere in locum affectum veriſimile eſt. Deinde magnæ loco dolenti etiam accommodabuntur.

Frictiones.

Ligaturæ.

Vrinam mouentia.

Sudo-

Sudorem prouocantia.

Cauterium potentiale ex calce viua,melle anacardino, ſapone,nitro,euphorbio. Aut ex cantharidibus, capitibus, aliſque abiectis, ſtaphide agria,fermento,melle anacardino,aut cum radicibus foliiſq; iberidis herbæ cum axũgia veteri emplaſtrum fiat, quod articulo coxæ, vniuerſoque accommodetur cruri, quod ſingulis vicenis diebus repetetur.

A repellentibus hic abſtinere debemus medicamentis, cum dolorem potius augere poſſint, eo quod humores intro pellant,ibique detineant.

MITIGANTIBVS *dolorem.*

Oleum ſambucinum, axungia humana, oleum amygdalorum,camomelinum,oleum florum verbaſci in coxæ doloribus plurimũ iuuat. aut radices & flores verbaſci in vino rubro macerabuntur 24 horis,deſtilletur poſtea;hinc ſplenium madeſcat in extracto liquore,caleatq; dum parti affectæ accommodatur;fiatq; hoc aliquoties in die. Inungi pars quoque poterit oleo prædicto. Oleum ſpicæ multum quoque commendatur.

Vnguentum ex prædictis oleis,addendo pinguedinem vulpis, axungiam ſuilli veteris,butyrum,oleũ terebinthinæ.

Cataplaſma fiat ex ſolis radicibus althææ cũ farina hordei, axungia ſuilla; aut cum radicibus althææ,farina lini,fœnugræci,hordei,floribus meliloti camomillæ,abſinthio, iua,mica panis,ſtercore bouis,ſemine papaueris,momẽtõ opii,oleo camomelino,vulpino, roſarũ, lacte caprino, aut ſemina lini,fęnugræci,aqua & aceto coquantur, mucilaginiſq; quantitas extrahatur, quæ melli permiſta, parti per triduum apponantur.

Ceratum ex thurę,galbano,ammoniaco,croco,oleo roſato, aceto,reſina,cera.

Anodynis medicamentis vtemur,non autem ſtupefaciẽtibus,niſi dolor ſupra modum fuerit acerbus. Quotieſcunque autem ſtupefacientibus coacti fuerimus vti medicamentis, ea quæ placidè calefacere poſſunt, applicabimus, poſtquam iam dicta ſtupefacientia medicamenta ablata erunt; periculum enim eſt ne membrum alioqui nimium debilitaretur ab intemperie relicta.

ROBO-

ROBORANTIBVS *partem affectam, digerentibuſque reliquias mali.*

Theriaca, mithridatum, diacorallum, decoctum geniſtæ, radicum cynæ, guaiaci.

Conſerua magna noſtræ deſcriptionis miricè præſeruat ab hoc malo.

Vnguentum ex oleo vulpino, nardino, camomelino, liliorum, lauriuo, de euphorbio, de lateribus, roſato.

Vnguentum ex decoctione vermium terreſtrium, ſaluia, nepita, roremarino, geniſta, ariſtolochia, vulpe.

Vnguentum Agrippæ, martiatum, aragon, ex adipe anſeris, ſuillæ, oleo vulpino, camomelino.

Balneũ ex granis iuniperi, floribus camomillæ, meliloti, radicibus ebuli, folijs lauri, ſaluiæ, roriſmarini, origani, abſinthij, betonicæ, roſis, ebulo. Fomentetur quoq; locus cum ſpongia hiſce imbuta liquoribus, poſtea inungatur cum axungia humana, petroleo.

Balneum naturale ſulfureum.

Ceratum fiat ex oleo camomelino, anethino, lumbricorum caſtoreo, addito ſulfure.

Cataplaſma ex floribus camomillæ, meliloti, folijs & radicibus althææ, ſeminibus lini, fœnugræci, cumini, oleiſque prædictis.

Emplaſtrum ex floribus camomillæ, meliloti, ſaluia, pulegio, farina fœnugræci, gummi ammoniaco, opopanace, ſagapeno, oleo ſambucino, rutaceo, vulpino, camomelino, laurino, terebinthino, pice, cera.

Emplaſtrum Ioannis de Vigo

Ab immodicè reſoluentibus hic quoque abſtinere debemus prouide, periculum enim eſt ne tenuiori humore diſſipato, craſſoque relicto, eum in tophaceam calloſamve tranſmutemus ſubſtantiam.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in MORBO ARTICVLARI *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO ARTICVLARIS MORBI ℞. radicũ acori, polypodij quercini ana ℥.j agarici ℥. ſ. foliorum ſaluiæ, lauri, maluæ, rutæ, centaureæ minoris, hypericonis ana m.j. ſ. florum

rum camomillæ,meliloti ana m.j ſeminum aniſi ℥.j. coquatur in aqua q.ſ.ad lib.j.ſ.colaturæ adde electuarij eleſcopi, diaturbith cum rhabarbaro ana ʒ. vi.olei rutacei,camomelini,ſambucini ana ℥.i. miſceantur,fiat *Clyſtere*.

℞.oximellis ſimplicis & ſquillitici ana ℥. ij. aquæ tepidæ ℥.iii.olei communis ℥.j miſce pro *Vomitorio* medicamento.

℞. oxymellis ſimplicis , ſyrupi ſtœchados, mellis roſacei ana vnc j.aquarum fœniculi,petroſelini,betonicæ ana vnc. iiij miſceantur,fiat *Iuleb*.

℞.radicum aſari ʒ.iii.petroſelini ℥.ij. chamæpityos,endiuiæ,hypericonis,ſaluiæ ana m.j.ſeminis aniſi ʒ. vj. ſeminis melonis ʒ v.hermodactylorum ʒ.j.ſ foliorum ſenæ,carthami contuſi,polypodii quercini ana ʒ.v z.nziberis albi ℈ ij. coquantur in ſufficienti quantitate aquæ ad libram vnam , colaturæ adde ſacchari albi vnc.ii fiat *Potio*.

℞.pillul.fętidarum,de ſagapeno,cochiarum ana ℈.j.rhabarb.electi,myrobalan. Indorum ana ℈. ſ. fiant *Pillulæ* ſeptem aut octo.

℞ radicum aſari ℥.ſ.ſeminis naſturtij, atriplicis ana ʒ.iii. ſeminis erucæ,aſari ana ʒ.ij. radicum raphani ℥.j. coquantur in aqua q.ſ ad medietatis conſumptionem. Vncijs quinque huius decocti,addatur oxymellis ſquillitici ℥.j.olei camomelini ʒ.vj.fiat *Vomitoriū* medicamentū,detur tepidum.

℞.pyrethri conditi ℥.iij.zinziberis conditi ℥.j. ſ.diatrion piperei ʒ.iii.fiat *Electuarium* molle.

Rec. electuarij eleſcopi , diaturbith cum rhabarbar. ana ʒ.iij.ſ.elect uarij de ſucco roſarum ʒ.j. ſacchari albiſſimi q. ſ.fiat *Bolus*.

Rec.radicum ruſci,aſparagi ana vnc.j.herbæ paralyticæ, ſtęchados Arabicæ, iuæ ana m j.ſeminum aniſi,petroſelini ana vnc ſ.glycyrrhizæ raſæ ʒ.iii.ſ ſenæ Alexandrinæ polypodij quercini , carthami contuſi ana ʒ.v. coquantur in aqua q.ſ.ad lib.j.ſ.colaturæ addatur electuarij eleſcopi, benedictæ laxatiuæ ana ʒ. v. electuarij de ſucco roſarum ʒ.j. ſ. fiat *Potio*.

Rec.radicum ebuli lib.j.ſaluiæ m.iiii.hyſſopi,pulegii,abſinthii an.m.ii.rapas duas aut tres,florum camomillæ m ii. ſemini lini vnc ii.granorum iuniperi lib.ſ.coquātur in aqua in qua vulpes exenterata cocta fuit ad diſſolutionem , tandem addantur ſulfuris,aluminis ana vnc.vi.fiat *Balneum*.

Rec.

Rec.mithridati,theriacę electę ana ℈.ij. aquę cinnamomi q ſ.fiat *Hauſtus*, ante balnei ſumat exitum, & poſt exitum lecto ſe committat ita vt ſudare poſſit.

Rec.olei lateritij,petrolei ana ℥.ij. olei camomelini,vulpini,terebinthini, ſambucini ana ℥ iij. vnguenti Agrippę, pinguedinis cati ſilueſtris ana ℥.ſ.axungię caſtoris ℥ j.ſ.miſceantur,fiat *Vnguentum.*

Rec.olei lumbricorum ℥.j.galbani ℥.j.caſtorei ℈.ij.ſ.nucis muſcatę,ſaluię ana ℈ ij. ſ.axungię humanę, oleo terebinthini ana ℥ ſ.miſceantur,fiat *Vnguentum.*

Rec.olei ſambucini lib. ſ. in eo coquantur radices ebuli contuſę ℥.iij. colaturę addantur axungię humanę ℥.ii. olei vulpini,petrolei ana ℥.ſ galbani, ammoniaci ana ℥.vj.adipis gallinę ℥.i.ſ.cerę & aceti q.ſ fiat *Vnguentum* molle.

Rec.radicum ebuli ℥.iii.rapas tres numero,ſeminum fœnugręci ℥.i.ſ.coquantur in aqua q.ſ.ad mollitudinem,addẽdo ſtercoris vaccini ℥.iiii.mellis q.ſ.fiat *Cataplaſma.*

Rec.picis ℥.iii.ſulfuris viui ℥.i.ſ.olei roſacei q.ſ.fiat *Emplaſtrum*, extendatur in pelle ouina calente.

Rec.radicum althææ ℥.ii.florum camomillę m.ii. roſarũ rubrarum,foliorum abſinthii,maioranę, caulium ana m.i. rapas duas iuſtę magnitudinis, bulliant in ſufficienti quantitate ceruiſię bonę, adde farinę hordeaceę,triticeę, ſeminum lini,fœnugręci ana ℥.ſ olei lateritii ℥ iii,olei vulpini, camomelini,in quo vermes terreſtres ebullierint ana q.ſ. vitellum vnum oui, croci ℈ ſ.fiat *Cataplaſma* doloris ſedatiuum & reſolutiuum optimum.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Omnium primo cõem corporis ſentinam euacuabimus enemate conuenienti.Humores demũ peccantes natura obedientes reddemus.Hinc e corpore deturbabimus purgatorio medicamento. Demum humores aliundè influentes in partem affectam auertentib. medicamentis inhibebimus,in quẽ finem vomitũ prouocabimus per tres aut quatuor dies continuos, antea vero vtetur alimẽtis diuerſis,potiſſimũ liquidis pinguibuſque. Demũ dolores ſi perſiſtant,leniemus anodynis medicamẽtis. A ſtupefacientib. aũt quam maximè abſtinebimus, niſi nimius dolor atq; ardor contrariũ imperet, tuncq; licebit vnguentum componere ex olei roſacei,camomelini an.℥.j.opij granis aliquot,cera & aceti ſuf-

ficienti qu intitate. Partem autem agram abluemus poſt amotio nem ſtupefacientis medicamenti, ceruiſia calente. Cōmodè quo que propinabimus ſyrupū cydoniorum, roſarū, cum aqua planta ginis ſapius: humorib. equidē ſic libertas illa ad fluendū ex par te adimitur. Tandem roborabimus cerebrum partemq; affectam conuenientibus medicamentis, intemperiemq; relictam emenda bimus. Quæ oia nunc anteaq; dictis medicamentis conſequi poterimus, modo vniuerſalia particularib. debita rōne adhibeātur.

Methodus pro cognitione LVIS VENEREAE INSERVIENS.

LVES VENEREA malum eſt contagioſum, quod conſuetudine Veneris magna ex parte contrahitur. Superioribus ætatibus incognitum fuit malum; nunc aūt plurima ſecum mala, deteſtanda, atq; moleſtiſſima accidentia adducit. Ex paruo quidem ſæpe initio ortum habet; tēpore nihilominus ita increſcit, vt non ſolummodo humores, & hinc ſpiritus oppugnet, ſed tandem etiam neruos, membranas, tendones, carnem, oſſa, reliquaſque corporis partes emori faciat, paulatim eorū temperamentum, totamq; ſubſtantiam peruertendo, vnde diuerſa plurimaq; excrementorum genera enaſcuntur. Vocatur autem commode lues Venerea, eo quod conſuetudine Veneris magna ex parte contrahatur. Per plures autem menſes ſæpe in corpore deliteſcit priuſquam ſæuire incipiat, aliquando etiā per annum.

PARS AFFECTA. Iecur hic primario laborat, quod patet ex action ib. naturalibus læſis: mala equidem cō coctio fit in vētriculo, cerebro, alijſq; partibus, vnde magna coloris mutatio fit, nec non torpor totius corporis. Appetitus quoq; coeundi proſternitur. Eſtque morbus totam ſubſtantiam peruertens, non temperamentum tantum, eaque ratione tam varia excrementorum vitiorumq; genera efflo reſcunt, habetq; analogiam ad totam hepatis ſubſtantiam potius quam ad cor, ſtomachum, vel cerebrum, eiuſdemque ſpiritus naturales potius quam vitales, aut animales oppugnat; qui corrupti, iecur non poſſunt non inficere, vnde gūmata morbi Gallici, pilorumq; defluuium fieri ſolet aliquā

do,

do, etiamſi nunquam pruritum circa pudenda, aut vlcera, aut gonorrhœam veneream perpeſſi ſint.

SIGNA. In principio mali in inguinib bubones venerei frequenter enaſcuntur, atq; in pene, ductibuſq; vrina rijs malignæ fiunt puſtulæ, quæ tẽpore, lentam ſaniẽ quoq; reddunt, vrinæq; ſtillicidum atq; ardorem efficiunt. Venerei quoq; ſeminis ſæpe comitatur profluuium Nonnunquã quoq; exiguæ frequenteſq; maculæ, nunc flauæ, nunc rubrę ſquallidæq; lentiginum inſtar per ſumma corporis apparẽt in locis diuerſis, quæ non niſi reſoluto morbo tolluntur. Dolor deniq; neruorum, grauitas capitis, ſcapularum, collique ſæpe comes eſt. Prædictæ quoq; maculæ ſubinde ſubſident, rurſus quoq; oriuntur, quæ tempore virulentiam ſæpe acquirunt, cutẽq; cauant, vnde vlcera plura in corpore oriun tur ſordida atq; virulenta. Huiuſmodi etiam puſtulæ fœtidæ ſæpe in intimo oris angulo, in palato, in naribus, in faucibus enaſcuntur nigræ fœtenteſque; temporeq; lingua, fau ces nariumque particulæ exulcerantur, eo quod magis ſint tenellæ partes alijs. Hinc brachiorũ, crurum, capitiſq; dolo res fiunt, nec non exulcerationes. Sæpe quoq; in hoc malo capitis atq; barbæ pili defluunt. Inſomnes noctes peragun tur. Dolores aũt frequentius medijs hic attubus inhærent; non aũt ita in articulis, cum hoc morbis articularib. conueniat. In prædictis aũt locis ſæpe tophi tuberoſitateſq; ægrè diſſolubiles oriuntur, quib. tamen magis frequens ſedes eſt in fronte, in capite, in tibiæ priori parte, in medio humeri, vnde tandem difficilia vlcera quoq; enaſcuntur, quę oſſa ẽt tempore corrumpunt, maximoſq; dolores per noctem potiſſimum inferunt, cum nerui, membranæ, vincula atq; oſſa hic infringantur, imo oſſa haud aliter atque carnes exedun tur, membranæq; ab oſſibus diuelluntur, humoriſq; acrimo nia punguntur. Atque iam dicta ſigna omnia non ſemper in omnibus obſeruantur, ſed nunc hæc, nunc alia.

CAVSA Qualitas ſordida atque maligna, in ſe continens contagij labem ex infecto corpore alteri cõmunicata per contactũ, huius mali cã eſt. Magna aũt ex parte ex concubitu venereo pudendis cõicari ſolet propter mollitiẽ raramq; eorum ſubſtantiam. Veſtibus quoque, ori, nec nõ cuti cõicatur aliqñ hæc qualitas: quæ eo citius vires exeret, quò virtutes naturales hepatis imbeciliores fuerint. Vnde

quoq; accidit aliqñ quod plures cum infecta coeuntes, oẽs quaſi inficiantur, ijs dẽptis qui vires naturales validas habent. Quemadmodum in peſte, quamuis omnibus communicetur peſtilens aer, nõ tamen omnes ex æquo inficiuntur, eo quod ſpiritus vitales validiores nonnulli aliis habeant.

PROGNOSTICVM. Recens quãdiu malum fuerit, medelã admittit, cũ vero iam in vetuſtatem abierit, nequaquã. Contagioſa aũt hæc lues venerea oino eſt, contactuq; ſolo excitaẽ, cui fęminæ opportuniores ſunt viris. Contingit in hoc malo hoiem frequẽtib. vigilijs, cõtinuis ærũnis, febriq; ẽt tandẽ moleſta opprimi atq; perire. Malũ quoq; hoc a parẽtib ad liberos transferẽ. Solet frequenter quoq; adducere phthiſim, hydropẽ, aſthma, vbi iecur immodice læſũ fuerit.

Methodus pro curatione LVIS VENEREAE INSERVIENS.

Perficitur autem ſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER ſit aliqualiter calidus, frigus enim medicamentorum operationem impedit.

Cibus. Tenui victus ratione vtatur. Sit panis biſcoctus, aut cruſta panis. A Multis quoq; conceditẽ panis bene coctus. Carnes cõueniunt gallinarũ, pullorũ, caponũ, phaſianorũ, auicularum, ſintque aſſæ potius quam elixæ. In die tamẽ quo purgatoriũ ſumit medicamẽtum, elixæ cõcedantur. Ea aũt quæ frigidos craſſoſq. humores, nec non flatus generare, ſanguinẽque inflãmare poſſunt, prohibenda ſunt.

Motus admodum conuenit, qui ſudorem placide mouere poſſit, ſic equidẽ materia liquefacta frequenter expelliẽ.

Somnus ſit moderatus.

Excremẽta alui purgante medicamẽto ſemel in ſeptimana mouenda ſunt, & potiſſimũ ſi humores peccantes multũ craſſi ſint, tenues enim melius per ſudorem euacuantur.

A Venere abſtineat.

Animi omnes fugiat perturbationes.

PRAE-

PRAEPARANTIBVS.

Oxymel ſimplex,ſyrupus acetoſus,fumariæ,endiuiæ,violarum,bugloſſæ,lupulorum.

Aqua cichorei,violarum,boraginis,endiuiæ,bugloſſæ.

Syrupus de ſtœchade,oxymel ſimplex,ſquilliticum.

Syrupus de fumaria,compoſitus.

Prioribus,ſi biliosi fuerint humores redundantes, vti in illis accidit qui vlcera habent virulenta,poſterioribus vero ſi pituitoſi ſint humores exuperantes, vtemur.

VACVANTIBVS.

Pillulæ aggregatiuæ, artheticæ, de hermodactylis,cocciæ, de fumaria,de agarico,de colocynthide,fœtidę, ſine qui eſſe nolo,aureæ,aſſaieret,de rhabarbaro,de quinque generibus myrobalanorum.

Hiera pacchij,electu.eleſcopi,addito lapide lazuli,diaſena.

Confectio hamech,electuarium de pſyllio.

Electuarium Indum maius,diaprunum ſimplex.

Decoctum ſenæ.

Apozema ſeu potio ex radicibus aſari,iridis,fœniculi,aſparagi,diptami,tormentillæ,ariſtolochiæ,cichorea,bethonica,fumaria,eupatorio,ſcabioſa,ſcolopendria, cuſcuta, corticibus ebuli,thymo,epithymo,ſeminibus aniſi,fęniculi,floribus boraginis,violarum,bugloſſæ;ſena,agarico, polypodio,elleboro nigro,rhabarb.hermodactylis,myrobalanis,citrinis,kebulis,glycyrrhiza,vuis paſſis,cinnamomo,caryophyllis,zinzibere, ſyrupo de fumaria, de epithymo,oxymelle ſimplici.

Hermodactyli,colocynthis,agaricus,ſena,epithymus.

Clyſtere ex decoctione vrticæ,bugloſſæ,althææ,maluæ,fumariæ lupulorum,camomillæ,mercurialis.

Venæ ſectio fiet ſi corpus ſit plethoricum, & recens adhuc ſit malum ipſius iecorariæ, & potiſſimum ſi dolores magni concurrant,eos enim ſedat.

Frequenter ſunt reiteranda hæc medicamenta purgãtia, eo ꝙ magna ex parte vitioſorum humorũ hic ſit multa copia. Detur aũt apozema quatuor continuis dieb. ſingulis ſeptimanis, idque per quatuor vel quinque ſeptimanas fiet. Reliquis diebus vtetur electuario huic morbo dicato, Licebit hic poſt prandium exire,imo etiam ante prandium,cum electuarium ſumit.

DISSIPANTIBVS *expellentibuſq; contagionis ſeminaria, labemque mali.*

Potio ſudorifica ex decoctione ſcobis ligni guaiaci, medicamentum admodum eſt tutum atque efficax tam in nouo quam in veteri morbo Gallico, nec non in recidiua. Decoctum radicum cynæ, ſarſæ-parillæ, apios (hęc enim in locum guaiaci ſucceſſerunt) Spuma autem decoctionis guaiaci, ſarſæ-parillæ, cynæ, vlcera puſtulęque vngantur.

Aqua theriacalis, theriaca cum aqua vitæ deſtillata.

Electuarium ex theriaca, mithridato, radice angelicæ, tormentillæ, pimpinellæ, zedoariæ, limatura ligni guaiaci, ſeminibus iuniperi, pæoniæ, cardui benedicti, ſcabioſa, hypericone, dictamo, gentiana, cortice citri, tamariſci, ſucco ſcordij, cinnamomo, myrrha, thure, conſerua bugloſſæ, ſaccharo roſato, ſyrupo de corticibus citri.

Conſerua noſtra magna.

Vnguentum ſudorificum ex myrrha, maſtiche, thure, radice enulæ campanæ, theriaca, mithridato, bdellio, galbano, gummi ammoniaco, vnguento martiato, oleo laurino, liliorum, camomelino, amygdalino, terebinthino, butyro, axungia ſuis, gallinæ.

Ceratum ex materia prædicta ſeu ſparadrapũ, quo corpus veſtietur ſi negotia ita vrgeant; ſudabit autem manè.

Vnguentum ex prædictorum materia, argento viuo, oleo terebinthino, philoſophorum, petroleo, aqua vitæ. Vnguẽtum Ioannis de Vigo, vel Neapolitanum dictum in grauibus huius morbi querelis, plurimum proderit.

Suffitus ſudorific⁹ ex ladano, olibano, maſtiche, thure, aloe. ſandaracha, ſtyrace, cinabrio, ſublimato, radice dictami, zedoariæ, mace, caryophyllis, calamo aromatico, guaiaco lauri baccis, theriaca. Præſtantiſſimum quidem eſt medicamentũ; eo tamen non vtemur, niſi fruſtrà alia tentauerimus auxilia, cum frequenter noceat. Certis tñ diſtantibus corporis partibus tuto adhibere licet, crurib. nimirũ, vel brachijs, cũ dolores, ſ. aut mala adſunt vlcera. Eo aũt totum corpus ſuffumigabimus donec ſaliua fluere incipiat, aut donec dolores remittant, aut vlcera exiccentur.

ROBORANTIBVS.

Lætificãs Galeni, theriaca, mithridatũ cũ cõſerua bugloſſæ.

Diatrion ſandali.

Diamar-

Diamargaritum frigidum.

Diarhodon abbatis.

Cortices citri conditi, myrobalani conditi.

Conſerua bugloſſæ, florum ſaluiæ, radicum enulæ campanæ, acori, florum roriſmarini.

Symptomata autem atque accidentia diuerſiſsima atque grauiſsima cum hunc morbum comitari ſoleant, ſi altius radices veneni labes in corpore egerit, quomodo curari debeant, ſuo loco proponemus.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in LVE VENEREA *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO LVIS VENEREAE ℞. radicũ cõmunium an. ℥. ſ. ſeminũ petroſelini, leuiſtici ana ʒ. iij. calaminthi m. ij glycyrrhizæ ℥. ſ. coquantur in aqua quantũ ſatis ad lib j. ſ. colaturæ addantur oxymellis cõpoſiti ℥. iiij. fiat *Potio*, detur in aurora antequam ſudatorio balneo vtatur.

℞. ſyrupi fumariæ ℥. iii. lupulorũ, oxymellis ſimplicis ana ℥. j. aquarũ fumariæ, lapathij acuti, lupulorum ana ℥. iiij. fiat *Iuleb*. ℞. foliorũ ſenæ, polypodij quercini ana ℥. iij. ſ. myrobalanorũ Indorũ ʒ. ij. paſſularũ mundatarum ℥. j. bulliant in aqua bugloſſæ ℥ xvj ad tertias, fiat *Hauſtus*. ℞. lapathij acuti, enulæ cãpanę, ebuli an. ʒ. vj. abſinthij p. j. cichorei, bugloſſæ, boraginis, fumariæ, ſcabioſæ, cuſcutę, capillorũ Veneris, betonicæ, ſaluiæ, agrimonię ana m. ſ. maioranæ, roriſmarini ana p. j. epithyma ℥. ſ. ſtęchados Arabici, carthami contuſi, foliorũ ſenæ, glycyrrhizæ ana ʒ. vj agarici electi ʒ. j. ſ. ſeminum melonũ, aniſi, fęniculi an ʒ. j. coquantur in q. ſ. aquæ lactis ad lib. j. ſ. addẽdo colaturæ oxymellis ſimplicis ℥. iii. ſacchari albiſſimi q ſ. fiat *Potio*. antequã validiori medicamẽto purgetur, hac potione prius meatus reſerari debent. ℞. radicum lapathij acuti recentis ℥. iij radicũ enulę cãpanæ ℥. j. betonicæ, cuſcutæ, ſcabioſæ, eupatorij, boraginis, bugloſſæ, ſcolopendriæ, ceterach ana m. ſ. ſeminum aniſi, fęniculi ana ʒ. iij. polypodij quercini, foliorũ ſenæ, carthami contuſi an. ℥ j. ellebori nigri ʒ. ij. ſ. thymi, epithymi ana ℥. ſ. paſſularum mundatarum ℥. j. glycyrrhizæ ℥. ſ. coquantur in aqua q. ſ. ad lib. j. ſ. addatur colaturæ ſacchari albiſſimi q. ſ. fiat *Potio*.

℞. electuarij eleſcopi, caſſiæ recenter extractæ an. ℥. ſ. ele-

ctuarij de ſucco roſarum ʒ.ſ aquę fumarię ℥.iii.fiat *Hauſtus.*

℞.diacathol.confectionis hamech ana ʒ.iii.ſp diacartha mi ʒ. ſ. electuarij de ſucco roſarum ʒ.j. ſyrupi fumarię ℥.j aquę lupulorum ℥ iij.fiat *Hauſtus.*

℞.pillul Indarum,de rhabarb.aggrega.ana ℈.j. diagridij gr.iij.ſyrupi fumarię q.ſ.fiant *Pillulæ* octo.

℞ agarici trochiſcati,pillul.aggregatiuar. de hermodacty lis ana ℈ j.diagridij gr v.ſyr.de fumaria q.ſ.fiant *Pillulæ.*

℞.theriacæ,mithridati ana ℈.j.ſ. ſyr. de cortibus citri ℥. j.decocti ſcordij ℥.iij.fiat *Hauſtus.*

℞.florum camomillę,meliloti,maioranę,parietarię, matricarię,artemiſię,fęniculi,calamenthi,foliorum lauri,hederę arboreę,praſij,roriſmarini,eupatorij, ana p.j. rad. lapathij acuti,ebuli,fœniculi ana ℥.iiij grana iuniperi li.j.fœnugręci lib.ſ.ſeminum aniſi,fœniculi ana ℥.j herbę incidantur,ſemina & rad.contundantur,dentur pro *Balneo* ſicco.

℞.ramentorum ligni guaiaci l.j aquę lib.xii poſt macerationem xxiiij.horarum,coquantur lento igne ad dimidium coletur,& fiat *Potio* prima vel *Syrupus*. Pro prandio & cœna potus ſit iſte.

℞.ramenta prędicti decocti, quibus addentur nouorum ramentorum ℥.iiij. coquantur in libris xij aquę ad nouem libras.Si autem vnum altero prius fuerit abſumptum, licebit vnum alteri commiſcere,& ſic dum abſumptum fuerit, bibat. Ab vncijs autem quatuor ſyrupi ad vncias octo paulatim aſcēdet ęger,dabimuſq; in primis, & quatuor vltimis dieb. in aurora tantū, in alijs vero manè & veſperi, caleat aūt dum propinatur. Vtetur aūt 20.40.ſubinde ēt 60. dieb. modo morbus inueteratus fuerit.aliquando aūt purgabitur cum decocto ſoluente,in quo ponetur lignū guaiacū,colocynthis, hermodactyli,quia hęc duo hic maxime cōueniūt.

℞.axungię porcinę,vnguenti martiati, pinguedinis gallinę ana ℥.j olei liliorum,laurini ana ʒ.ij.argenti viui ʒ.vj. olibani,maſtichis,ſaluię, ſtęchados, lithargyri ana ʒ.j. ſ.aquę vitæ ʒ.ij. olei laurini ℥. fiat *Vnguentum.* primo autem argentum viuum cum axungia non ſalita nec liquefacta miſceatur diligenter in mortario, deinde reliqua addantur ſecundum artem bene incorporando.

℞.olei camomelini,ſpicæ,liliorum ana ℥. ſ.olei de croco ʒ.ij pinguedinis porci non liquati nec ſaliti ℥ ij.euphorbij ʒ.j.thu-

℥.j.thuris ℥. iiij. olei laurini ℥.ſ.lumbricorum lotorũ in vino ℥.j ſucci radicum ebuli, lapathij acuti, enulæ campanæ ana ℥. ſ.ſquinanthi,ſtœchados,matricariæ ana p.j. vini electi ℔.j. coquantur lento igne omnia ſimul ad conſumptionẽ vini, addendo colaturæ lithargyri aurei ℥ ii. terebinthinæ claræ ℥ j ceræ q ſ.fiat ad ignem *Ceratum* in modum *Sparadrapi*,addendo in fine coctura ſtyracis liquidæ ℥.iij poſt au feratur ab igne baculo ſemper agitando,donec tepidũ fuerit,addendo argenti viui extincti vt decet ℥.ii.baculoq; ſemper adhuc agitetur donec optime incorporatum ſit.

℞.olei laurini ℥.ij. petrolei ℥.ſ.argenti viui ℥.ii. cinabrij ℥.ii.axungiæ porcinæ nõ ſalitæ nec liquatæ ℔.ſ. fiat *Vnguentum*.Cum oui aũt albumine & ſputo rectificeẽ argentũ viuũ diſſoluantur aũt primò pinguia, hinc adde cinabriũ & alia.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Si lues Venerea nõ ita pridem hominem inuaſerit, ita curari abſq; moleſtia poterit. Primò vena ſecabitur. Hinc humores craſſi præparantibus medicamentis attenuabuntur,corporiſq; meatus reſerabuntur. Demum purgante medicamento e corpore propellentur. Poſteà reliqui balneo ſicco quod ſudorẽ prolicere poſſit excludantur,ſi opus eſt;et vbi ſudare incipit,abſtergat ſe æger. Antequam aũt balneo ſe committat, bibat hauſtum eius quod meatus corporum neruoſorum,in quib. morbi materia potiſſimũ latet,aperire poſſit, materiamq; ad externas corporis partes protrudere,vti eſt decoctum radicum fœniculi,enulæ campanæ,lentium,vuarum paſſarum, ficuum. Huius decocti vnciis quatuor addentur theriacæ aut mithridat ℈.ij. Trium aũt horarum ſpatio balneo ſudorẽ prouocabimus,ſudoremq; abſterget,hincq; lecto ſe cõmittet,in quo ẽt ſudabit placidè,ſæpiuſq; ordo prædictus repetendus eſt. Si vero hac ratione medendi nihil profecerimus, eo q altius malum radices egit,ſanguinis miſſione facta,ad decoctũ ligni guaiaci,aut ſalſæ-parillæ,aut radicũ cynæ, apioſve tranſeundum erit,vbi corpus purgatum fuerit. Decoctum aũt calere dẽt dum propinatur,ſtraguliſq; bene cooperiatur æger vt ſudare poſſit. Hinc ſurgere & obãbulare in cubiculo poterit. Prãdere aũt licebit quatuor aut quinque horis à ſumpto medicamẽto,nec non cœnare. Satis aũt fuerit pullus gallinaceus. Si vero propter negotia aut egeſtatem non admittat vſum decocti, eius loco inunctionib. mercurialibus vti poterit feliſſimo ẽt cum ſuc-

ceſſu,

ceſſu, quod ẽt aliquando maximo cum commodo fiet poſt vſum prædicti decocti; ſic equidem reliquiæ optimè expellentur, tuncq; propinabimus decoctũ per triginta dies ſolum. Idem malum aliquando ſuffumigijs cogimur oppugnare, idq; fiet in debilib. alternis diebus, vel quarto quoq; die. Hoc tamen medicamenti genus nunquã admittemus, niſi prædictis fruſtra vſi fuerimus. In brachijs tamen & crurib. id tutiſſime fieri poterit, ſi dolores, vlcera aut gummata morbi Gallici *adſint. Pro ijs vero qui ob negotia domi manere non poſſunt, vnguenta in corio aut panno lineo extẽdemus, ſuperq; iuncturas paſſim ponemus, biſq; in ſeptimana renouabimus. In quem finem recipe emplaſtri de meliloto ℞ ſ. argẽti viui ℥ ij. olei laurini, petrolei, terebinthini ana q. ſ. fiat* Cerotum. *Pro tumorib. induratis, radices althææ, ficus, fænumgræcũ, coquantur in vino, & cum axungia gallinæ, fiat* Emplaſtrum.

Methodus pro cognitione PESTIS INSERVIENS.

PESTILENTIA, morbus eſt in multos paſſim ſæuiens, à pernicioſa inſolitaq; putredine ortum habens, quæ longe ſuperat conditionem vulgaris putredinis. In nobis aũt aliquando ortum habet hæc pernicioſa qualitas; cõtingit enim humores noſtri corporis aliquando in tantum degenerare a naturali tẽperie, vt pernicioſam atq; venenatã tandem induant qualitatẽ, ita vt cum lethalibus venenis certare poſſint. Alias vero extrinſecus illabitur, ab exhalationib. videlicet malignis atq; putridis, qui aeri cõicantur, aliqñ a cadauerib. non ſepultis, a lacubus atq; paludib. corruptis, fętẽtib. cloacis, a ſpecub. venenoſos metallicoſq; ſpiritus eructantibus. Subinde ẽt fit a varijs ſiderũ cõmiſtionibus, tuncq; ſemper arcanũ atq; admirabile ſummi iuſtiſſimiq; Dei eſt flagellum, atq; propriè tunc peſtilentia vocat̃. Cum vero ab aliis cauſis ortũ habet, morbus malignus vel febris maligna vocatur. Febres quæ a veneno fiunt, lethales quidem ſunt, ſed non peſtilentes, quia contagioſæ nõ ſunt.

PARS AFFECTA. Cordi omniũ primo quaſi peſtilens aer ſe inſinuat, propter reſpirandi neceſſitatẽ, modo homo ipſe idoneus ſit vt ſemina peſtilentialia recipiat aeri

com-

cōitata, ſua equidē ſubtilitate facile per pulmones ad cor hauſtus illabiť,ibiq; oium primo vitales ſpiritus,hinc humi dū radicale,demū quoq; ſolidam eius ſubſtantiā oppugnat.

SIGNA Cum humores concurrunt mali corpus perturbantes,impatienter huc illucve ſe trāsfert æger, neq; in vno loco cōſiſtere pōt,appetitus proſternitur,horror quoq; in principio, mēbrorumq; torpor concurrit, capitis quoq; magna ex parte dolor adeſt,imo rarius abſq; dolore capitis atq; ſtomachi, peſtis inuadere ſoler, ſæpe quoque punctiones corporis fiunt,vires tandem omnes ex æquo concidunt & potiſſimum vitales,frequenter incidit animi defectio. Extrema ſæpe frigēt,interiora vero,cor nimirum,ſtomachus, pulmoque exæſtuant, magna quoque ex parte ſiti excruciātur; plerumque etiam concurrunt vigiliæ moleſtæ, ſubinde vero in ſomnum fit magna propenſio, nauſea quoq; fit frequens,tandem etiam vomitio fit inſolita, ſubinde bilioſorum,ſæpe etiam variorum humorum ſordida fit lingua, & os amareſcit,vultus temulentorum more ferox atque incertus eſt. Vrina magna ex parte turbida grauiterque olens redditur. Hinc ſingultus etiam frequenter moleſtare ſolet, pulſus tandem fit languidus,celer, frequens, hinc delirium accedit,& balbuties cum ſtupore enaſcitur, hypochondria diſtenduntur. Certiſſimum autem peſtis ſignum eſt contagio,quod quia primo videri non pōt, alia obſeruanda ſunt ſigna, eſtque proximum bubo peſtilentialis in inguinibus, poſt aures,ſub alis ſubito oriens. In aliquibus vero exanthemata ſeu maculæ ſubinde purpureæ, nonnunquam nigræ, aliquando etiam cæruleæ,potiſſimum circa ſtatum morbi erumpunt in diuerſis corporis partibus, nullo tumore extuberantes. Aliquando etiam bubones & puſtulę comitantur. Frequenter quoque in hoc malo carbunculi enaſcuntur,modo,in hac,modo in illa corporis parte pullulantes. Horum autem ſignorum aliqua ſemper adſunt,non omnia. Si cęlitus mortalibus mittatur hoc malum, prædicta ſigna frequēter mitiora ſunt, ita vt homo non admodum ægrotare videatur:ſæpe appetitus conſtat,neque ſitis,neq; febris multum vrget, omnes tamen vires ſtatim concidunt, pulſus fit celer,paruus,languidusque, vomitus ferè cōcurrit aſſiduus ſicque viribus extinctis homo moritur frequentiſſime.

CAVSA eſt aer maligna qualitate perfuſus,cordique

inſpira.

inſpiratione cõmunicatus, efficaciſſimas enim vires habet aer venenatus labefactandi non ſolum corporis ſpiritus atque humores, ſed ét ſolidam ipſius cordis ſubſtantiam, cum continuo lege naturæ eundẽ haurire cogamur, inque ipſius cordis penetralia admittere, vbi primo ſpiritus, hinc humores, tandem etiã ſolida cordis ſubſtantia veneni labe deuaſtatur, atque tandem vniuerſum etiam corpus. Subinde huiuſmodi pernicioſa qualitas aeri communicatur ex fœtore cadauerum, nec non ex hominum animaliũmq; excrementis, ex paludibus aquiſque ſtagnantibus, atq; fętentibus, ex antris terræque hiatibus. Frequenter denique ex ſiderum commiſtionib. oritur. Interdum ét oritur ex venenata qualitate quæ intus in nobis ſponte gignitur ex humorib. putridis ortum habens, aliquando melancholicis, ſubinde etiam cholericis, alias etiam pituitoſis, vnde contingit peſtem aliquando referre naturã febris tertianæ, aut quotidianæ, nõnunquam quartanæ, frequenter enim cõtingit humores corruptos præter ſimplicem putredinem, tandem etiam venenoſam, pernicioſam peſtilentemque induere qualitatem, vnde aliquando contingit aere nuſquam infecto, vnum aliquem hominem ſolum peſtilentia laborare in hoc aut illo loco, neque alium aliquem corripi eo homine excepto.

PROGNOSTICA Peſtilentia omnib aliis morbis exitioſiſſima eſt calamitas, in qua frequenter ét bonis apparentibus ſignis, nihilominus tamen aliquando præter opinionem ét ipſius medici, inopinata mors irruit, pluſque periculi imminet ſi carbunculus, aut bubo, vel exanthemata nulla prorumpant e corpore, quibus quoque apparentibus ſi æger tñ inde non leuetur, peſſimum eſt. æque quoq; periculoſum eſt, ſi carbunculus, aut bubo peſtilens intro ſe ſubducat. Soletque xxiiij horarũ ſpatio ita confirmari hoc malum, vt magna cum difficultate poſt vnum aut alterum diem poſſit expelli, eaque ratione nullus nimium ſuo robori, vrinæ, pulſuique confidat. Dum ſudor frigidus emergit, faciei & oculorum color quaſi verſus nigrum vergit, dumque animi deliquium frequenter irruit, vomitibuſque frequentioribus turbatur, variorumque colorum protruduntur excrementa, mortem quaſi ſerio ſignificat. Qui cum ſtupore, ſpaſmo, & amentia balbutiunt, magna ex parte moriuntur quoque.

Metho-

Methodus pro curatione PESTIS INSERVIENS.

Perficitur autem ſubſequentibus remediorum generibus.

VICTVS RATIONE.

AER rectificetur cũ rebus odoratis aliquoties in die. Cibus. Tenui victus ratione vtatur in mali principio atq; refrigerante. Iuſcula conueniunt gallinarum, pullorum, duab horis a ſudore elapſis. Gelatina quoq; iuſcula ſeu congelata vocata, conueniunt ex capone, carne vitulina, vuis paſſis, ſaccharo roſato. Pot⁹ ſit aqua in qua ſuccus limonũ vinũq. granatorũ diſſoluatur. A vino arcendi ſunt ægrotantes. Iuſculis incoquantur borago, bugloſſa, carduus bened flores violarũ, roſarum, ſemina acetoſæ.

Somnus moderatus ſit; non.n. abſq; periculo diuturnus admittitur ſomnus; tam enim veneni quam ſpirituum ſic fit ad cor reuocatio,

Excrementa alui reſpondeant. A venere abſtineat.

Animi perturbationes vitet.

VACVANTIBVS.

Syr. roſarum ſolutiuus præſtantiſſimus eſt. Syr. de cichoreo cum rhabarbaro.

Diacatholicum, electuarium de ſucco roſarum, diaprunum ſolutiuum, pill. peſtilentiales.

Tryphera Perſica. Rhabarb. infuſum in aqua endiuię & ſero lactis, Agaricus

Diaſena, confectio hamech.

Decoctum thymi, epithymi, foliorum ſenæ, polypodij, florum violarum, boraginis, bugloſſæ, angelicę, ſyr. de multiplici infuſione roſarum addito.

Clyſtere ex iuſculo gallinæ, capi, vel carnis vitulinæ, in quo coquantur mercurialis, malua, althæa, flores violarum, la ctucæ folia, & caſſia fiſtula, mel roſaceum, oleum violaceum ſecundum artem addantur.

Vena incidenda erit mox ab initio mali, cum primum ſuſpicio mali adeſt, antequam elabã.ur ſex aut octo horæ, idq; ſanguine

ſanguine peccante, tũ quantitate, tũ qualitate, aliter non & antequam ſanguini atque cordi ita cõicata ſit veneni labes, vt reuelli non poſſit; id quoq; eò audentius fiet, ſi materia mali adhuc fluat, ægerque multum affligatur ex lateris dolore, aut inflammatione, vt ſi ab initio difficilis reſpiratio concurrat, aut pectoris anguſtia. Si vero venenum maligniq ſpiritus ſanguinem iam infecerint, diffuſique per corpus fuerint, a ſanguinis miſſione abſtinebimus. Vena autem ſecabitur in eo latere in quo dolor atque grauitas maior percipitur; Cephalica quidem, ſi circa faciei, capitis colliue partes ſentiatur dolor; baſilica vero, aut ea non apparẽte, mediana ſecabitur, ſi ſub alis grauitas percipiatur; aut in pectore, aut latere, aut ventre. malleoli vero, dum in crure vel inguine percipitur grauitas. Detrahemus autem vncias quatuor vel plus, prout humores adhuc immunes exiſtunt à veneni labe, & prout multo ſanguine ęger abundat: nec eſt ꝙ tunc vereamur humorum exagitationem; hoc n. in magna ſanguinis miſſione ſolummodò fieri poteſt. Venæ ſectio quoque non admittitur, ſi malum incipiat cum alui lubricitate aut vomitione.

Vacuare licebit leniente medicamento in mali principio, potiſſimum ſi materia mali fuerit furioſa, & modo non fiat a ſanguine peccante ſua copia, tunc. n. potius fiet venæ ſectio moderata. Cum aũt rarius hoc malũ ab vno fiat humore peccante (ſolent. n. oẽs ferè putreſcere in iſtis febrib. peſtilentialibus, atq; incendi; alius humor tñ magis alio) contingit non mõ continuas febres peſtilentiales fieri, ſed ẽt intermittentes propterea generantur peſtilentiales; ideò pro rõne humorum peccantium purgatorium præſcribaẽ quod conueniat medicamentum. Nullo autem modo fortioribus vtemur medicamentis ſoluentibus, ne humorum exagitatio fiat & ebullitio, quæ hic ſæpe fit, haud aliter atque vinum perturbari ſolet in diebus canicularibus.

AVERTENTIBVS.

Vomitus conuenit multum ab initio, ſi ventriculus multũ cibo repletus fuerit, humoreſve maligni in eo fluctuent.

Cocurbitulæ hirudineſve cruribus, humeris, natib. aut dorſo, iiſq. locis vbi bubones emergere ſolent, affigentur cũ ſcarificatione, & potiſſimũ hoc fiet, ſi venę ſectio fieri ꝓhibeatur,

hibeatur, contingit equidem ſæpe hoc medio humores venenatos ſic trahi ad locum vbi ſpes eſt bubonē emerſurum, multum aūt ſanguinis educemus. Tuberculis quoque erumpentibus admouenda erit cucurbitula magna, vt à corde auertatur vis veneni, & ne intrò rurſus ſe ſubducat, quod ſæpe fit.

Sudores promouendi ſunt ſtatim vbi venæ ſectio facta fuerit; hos n nā ſæpe p ſe, tertio quartove die excitare ſolet; fiet aūt cū decocto petaſites, cardui bñdicti, ſcabioſæ.

EXPELLENTIBVS *peſtis ſeminaria, vimq; veneni; humorumq; malignorum agitationem impedientibus.*

Diatragacanthum frigidum, diamargaritum frigidum, diatria ſandali, confectio alchermes.

Theriaca, mithridatum, in præcautione potius locum habent, ſi antiqua ſint, vti omnia alia multum calentia, quā in peſte iam correptis. Aqua acetoſæ & cardui benedicti dentur correptis vt ſudare poſſint.

Conſerua boraginis, bugloſſæ, roſarū, acetoſæ, nenupharis. Syr. violarum, limonū, de ſucco ribes, acetoſæ, bugloſſę.

Cōſerua magna noſtra mirificè operatur in principio mali ſi propinetur antequā cor obrutum a veneni virib. erit.

Catapotia peſtilentialia, elect de gemmis, lætificans Galeni, diaſcordium Fracaſtorii, Tryphera Saracenia.

Electuarium de ouo, potus ex aqua ſcabioſæ, pimpinellæ, boraginis, dracontio, mithridato, theriaca, croco.

Cardui benedicti ſuccus vtiliſſimè ſumitur ab infectis: ſic & mali citri ſuccus & ſemina, corticeſq. conditæ.

Sudatorium fiat recēter correpto cum theriaca, mithridato, ſp. liberantis, caſtoreo, camphora, baccis lauri, aqua tormentillæ, ſcabioſæ, dracontii, pimpinellæ, detur poſt phlebotomiam.

Petaſites ſudore ét feliciter diſcutit venenum. Potus ex decocto lentium, croco in aqua mulſa, oxymelite addito.

Potus ex aqua fœniculi, acetoſæ, apij, intubi, in quibus decocta ſint ſemina apij, ficus ſicci, lentes, addendo ſyrupū ex acido citri ſucco, ſudore puſtulas protrudit. Idem facit aqua angelicæ, tormentillæ, oxalidis, pimpinellæ, dictami, ſerpentarię.

Bolus Armenus aceto roſaceo aliquoties lauetur. Radix tormen-

tormentillę,angelicæ,dictami,gentianæ,zedoariæ, pimpinellæ,betonicæ.

Maſtix,crocus,aloe,mirrha,ſcabioſa,acetoſa, ruta vino aut aceto maceretur,calentique lapidi inijciatur, fumuſque toto corpore excipiatur. Vnicornu,cornu ceruinũ. Aqua ex putaminibus nucum iuglandium deſtillata menſe Septembri,plurimum prodeſt quoque.

Vnguentum pro bubone & tuberculis, ex theriaca Andromachi,oleo ſcorpionum,hypericonis.Cataplaſma ex farina hordei, melle,theriaca, rad. liliorum , tormentillæ, dictami,ficubus,cepis aſſis,ſale,fermento, fimo columbino,oleo liliorum.

Emplaſtrum ex theriaca cum ſucco rutæ ſubactum, id ſæpius renouari debet.

Cauſticum ex calce viua,iuglandibus,ſapone,fermento,ficubus,vitriolo Romano,terebinthina.

Epithema ex aqua bugloſſæ,meliſſæ,acetoſæ,roſarum,aceto roſato,aqua frigida,lactucæ,cucurbitæ,intubi,plantaginis,pul.roſarum,ſandalorum,diamargariti frigidi.

Vnguentum pro corde ex oleo hypericonis,cinnamomi,ex perſicorum nucibus,ſemine citri,cornu ceruino, roſis.

Sacculus ex floribus roſarum,violarum,bugloſſæ,Keiri,cortice citri,aurantij,cornu ceruino,cinnamomo.

Multa ex iſtis ſudorem mouent, poſtquam ſumpta ſunt, qui vt melius ſequatur,lecto ſe vt committat optimum erit poſt aſſumptionem eius quod ſudorem mouere poteſt; laborandumq.erit ut optimè ſudet per vj.aut vij horas,id qđ calentibus lateribus fieri poterit, ſi pedibus conuenienter ſubijciantur.Poterunt quoque lagenæ aqua calẽte refertæ linteiſque inuolutæ ne vrant,alis ægrotãtis accommodari. Veſicę quoque bubulę aqua calente implerę,idem preſtabunt. Repetetur autem tribus diebus hæc ſudandi ratio. Cauendum autem ne nimis diu ſudet,in ſubitum.n.exitiũ præcipitat nimius ſudor.nihil autem boni, nimium quoq. breuis,præſtat.a ſomno autem atque alimẽtis abſtineat eo tempore quo ſudat ęger. Sunt permulta hic quoque ǵ promouent tumores vix apparentes,atque venenum extra pro lectant. Summa autem diligentia hic obſeruare debemus ne multum calentia admittamus,ſi æger ipſe immodico turbatur calore, imò ne theriacam tunc quidem admittemus.

CON-

CONFORTANTIBUS *& corroborantibus cor & ſtomachum.*

Confectio liberantis, lætificans Galeni, ſp. diamargariti calid. atq; frigid. diarhodon aobatis, diamuſcum dulce.

Syr. de endiuia, de acido citri ſucco, limonum, granatorum, de ſucco acetoſæ, aqua boraginis, bugloſſæ, violarum, in quibus per noctē infundentur bolus Armenus, margaritę, corallum rubrum, viſcerū igneū calorem moderatur.

Conſerua roſarum, violarum, bugloſſæ, ſaccharum roſatum manus Chriſti perlata, ſuccus limonum, acetoſitatis citri berberorum, Aqua cinnamomi deſtillata.

Vnguentum ex corallo rubro, roſis rubris, ſucco citri acido limonum, theriaca, croco, camphora, roſis rubris, oleo roſato, violato, pro cordis regione.

Epithema ex ſp. de gemmis, trochiſc. de camphora, corticibus mali citri, ſuccino, ſandalis, ligno aloes, zedoaria, oſſe d corde cerui, corallo rubro & albo, croco, mace, moſcho cariophyllis, vino generoſo, aqua acetoſæ, roſarum, meliſſæ, aceto roſaceo, cardui benedicti, meliſſophylli.

Sacculus ex prædictorum materia in epithemate dicta.

THEORICA ET EMPIRICA MEDICAMENTA nobilia in PESTE *ſæpius cum ſumma ſalute plurimorum ægrotorum a Gualtero Bruel experta.*

CVRATIO PESTIS ℞. ſyr. roſarum ſolut. vnc. j. decocti rhabarbari, myrobalanorum, citrinorum, cardui benedicti, angelicę vnc. iiii fiat *Hauſtus.*

℞. theriacæ Andromachi ℈. ii. Mithridati ℈. j. boli Armeni prępárati ℈. ſ. aquę ſcabioſæ vnc. iii. fiat *Hauſtus.*

Rec. radicum angelicæ, tormentillæ, dictami ana ʒ j. petaſites ʒ. ſ. corticum mali citri, cinnamomi, myrrhæ, croci ana ℈. ii aloes parum lotæ vnc. ſ doſis ʒ. j. cum decocto roſarum, acetoſę, cardui benedicti.

Rec. radicum angelicæ, dictami ana ʒ. j. ſ. pulueris vnicornu gr. viij. theriacæ Andromachi, Mithridati, boli Armeni ana ʒ. j. ſ. ſacchari roſati vnc. j. doſis ʒ. ij.

Rec. radicum angelicę, dictami, pimpinellę, tormentillæ galāgæ, zedoarię, ana vnc. ij. cinnamomi, caryophyllorum, macis ana ʒ. i. ſ. myrrhæ, thuris ana ʒ. j. theriacæ Androma-

chi ʒ.iii.ſ.ſeminum cardui benedicti, baccarum iuniperi ana ʒ.j.macerentur xxiiij. horis in æquis partibus vini & aquæ angelicæ,hinc in duplici vaſe deſtillentur.Doſis ℥.iij. cum ʒ.ſ. theriacæ.

℞. theriacæ Andromachi, zinziberis ana ℈.ij ſacchari Candi ℥.ſ.aquarum dracunculi ℥.iii.boli Armeni ℈.j.aquę deſtillatæ prædictæ cochlearia duo vel tria,fiat *Hauſtus*.

℞.boli Armeni præparati,radicum tormentillæ, dictami ana ʒ.zedoariæ electæ ʒ j ſ.ſeminum citri, cardui benedicti ana ʒ. i.raſuræ eboris,corticis citri,galangæ,caryophyllorum ana ℈.ij.cinnamomi ℈.j.ſ.ſacchari roſati quantũ ſatis,fiat *Puluis*,doſis ʒ.j.cum aqua cardui benedicti.

℞.theriacæ antiquæ ʒ.j.ſ.Mithridati ℈ iiii.ſp. liberantis ℈.j.ſ.caſtorei gr.vj.camphoræ gr.ii.baccarum lauri excort. ℈.ſ.fiat *Mixtura* ſudorem mouens,detur ʒ.j. cum aqua pimpinellæ,ſcabioſæ,tormentillæ poſt venæ ſectionem.

℞.radicum angelicæ ℈.j.ſ.theriacæ magnæ ʒ.j. aquæ rutaceæ,angelicæ,draganteæ ana ℥.i. fiat *Hauſtus*.

℞.conſeruæ bugloſſæ,roſarum,corticum citri condit.ana ℥.ſ manus Chriſti ℥.j.diamargariti frigidi ʒ.j.ſ.ſyr. de ſucco acetoſitatis citri q.ſ.fiat in forma *Opiati*.

℞.conſeruæ roſarum, violarum ana ℥. j. corticum citri conditarum ℥.ſ.coralli rubri,boli Armeni ana ℈. ij ſyrupi de bugloſſa,violarum ana q ſ.fiat *Mixtura*.

℞. roſatæ nouellæ ʒ.j.ſyr.acetoſi ſimplicis ℥.j. ſ.aquæ roſarum ℥.iii.fiat *Hauſtus*.

℞.ſyr.de ſucco limonum,de ſucco acetoſæ,ſyr. de cichoreo cum rhabarbaro ana ℥ j.ſ.aquarum violarum, roſarum, acetoſæ ana ℥.iiii.fiat.

℞.radicum angelicæ,tormentillæ ana ʒ. ii. dictami albi ʒ.iii.theriacæ ad pondus omnium.Doſis ʒ. i. cum aqua violarum,roſarum,acetoſæ detur correptis, nec non ſanis præſeruandi cauſa.

℞.radicum gentianæ,angelicæ,tormentillæ ana ʒ.ii.ariſtolochiæ rotundæ,myrrhæ caſtorei,baccarum lauri ana ʒ. j.croci ℈.j.ſ theriacæ ad pondus omnium,detur ʒ. j. bis in die cum aceto roſato:præſeruationis vero gratiã detur etiã bis terve in ſeptimana.

℞.aquarum bugloſſæ,roſarum,violarum ,acetoſæ ana ℥. iiii.ſandalorum pupu.ſp. è gemmis ℈. iiij. corticum mali

citri

citri ℈.ij.miſceantur pro *Epithemate*.

℞ boli Armeni,terræ ſigillatæ ana ʒ.j.ſ. ſucci limoaum, granatorum ana ℥.j.ſ. vini albi ℥ iij. aquarum boraginis, nymphææ ana ℥.iiij.roſaceæ ℥.iii.fiat *Epithema* pro cordis regione.

APPENDIX AD PRAEDICTA.

Celerrimè medicamenta adhibenda ſunt in hoc malo, cum pernicies hac eius ſit natura, quod mox ad cor pergat, eiuſq; vi tam extinguat citiſſimè: Omnium autem primò vena ſectio inſtituatur, & potiſſimum primis ſex horis, hinc ſtatim quod venenum expellere poſſit, proponitur; idq; vt commodius fiat, mox ſumpto medicamento, vt ſudet correptus, laborandū eſt. Et magna quidem ex parte à ſudoris prouocatione incipere debemus, cum plerumque non ante ſecundum aut tertium diem medicū accerſere ſoleant ægri, quo tempore vena ſectio potius oberit. Admittet autem ſudorem per quinque vel ſex horas, prout vires valida fuerint, nonnumquam etiam per octo horas, ſi robuſtus fuerit, idq; repetet duobus ſequentibus diebus: abſtinebitq; eo tempore quo ſudat ab omni cibo, nec non à ſomno, diligenterque cauebit, ne frigus vllo modo admittat. admittemus tamen ſyr. limonum, violarū, de corticibus citri. Demū aliæ quæ venenum auertere & expellere poſſunt, adminiſtrabū tur. Hinc maſſa malignorum humorum è corpore leniente medicamento educi poterit. quod alterabitur prout plures obſeruabuntur humores peccare; melius autem id fiet clyſteri, potiſſimum ſi primo die vi morbi, ſanguiniſque miſſione, ſudorumque prouocatione plurimum debilitatus ſit. Interea quoque temporis quæ cor corroborare poſſunt interius, tum exterius adminiſtrabuntur. Quæ omnia nunc anteaque dictis medicamentis conſequi poterimus, modò vniuerſalia particularibus debita ratione adhibeantur. Præcauendi cauſa, præſtantiſſima nonnulla medicamenta in prioribus indicauimus. Inter omnia tamen alia, ſoli calique mutatio ſecuriſſimum erit remedium; aut ſi id non licet, aerē emendet rebus odoratis, carbonibus iniectis, aut ſuffumigia ex iiſdem parentur, ut eſt lignum iuniperi, roſmarinus, ſaluia, caryophylli, thus, maſtix, myrrha, ruta. Manipuli quoque duo aut tres ruta in ſinu gerantur pectoris, ita ut odor ad nares pertingere poſſit. Conuenit quoque acetum olfacere, cui aqua roſacea optima

permiſta ſit:ea quoque oculos, faciem, nares, manuſque ſæpius in die lauabit, manuſque lotas odorabit. Acetum quoque rutaceum ſpongia excipiet, olfacietque ſæpius, mirè equidem aeri peſtilenti reſiſtit. Alimẽtis vtatur qua bonum ſuccum ſuppeditare poſſunt. A nimia autem repletione & inanitione ſibi caueat. Catapotiorum Rufi ℈.j. quoque ſumet aliquando, bis ter vè nimirum in ſeptimana. Maſticare quoque vtile erit, angelica, zedoaria, aut enula campana radicem cum in publicum ire debet, aut peſte correptos inuiſere. In quem finem dentes theriaca aut ſucco allij vtiliter illinẽtur; conueniunt in hunc finem electuarium de ouo, allia, cepa. pill. optima. Rec. aloes electa ʒ. j. ſ. gummi ammoniaci ℈ j. myrrha ℈. ſ. pill. de agarico ℈. ij. ſyr. de corticibus citri q. ſ. fient Pillulę, *capiat aliquando* ℥. *ſ. in aurora. Rec. corticum citri conditorum vnc.* vi *conſerua anthos vnc.* i. *Mithridati vnd. ſ. theriaca vnc. ij. ariſtolochia longa, Zedoaria, dictami ana* ʒ, i. *radicum angelica ℈ ij. aromatici roſati ʒ. ſ ſyr. de corticibus citri q. ſ. fiat* Conditum.

PIA

PIA AD DEVM PRECATIO GVALTHERI BRVEL.

SED quoniam hactenus quomodo temporalis vita a grauiſſimorum morborum incurſibus atque iniurijs ſit liberanda, pro noſtro modulo ſignificauimus, quam modis infinitis excedit vita æterna, vt ea poſthac nobis quoq; frui liceat, ſupplices genibus tum corporis, tum animi ante thronum maieſtatis tuæ procumbentes, æterne Deus, te medicum æternum inuocemus, vt poſt hanc vitam ærumnoſam, æterna tua nobis gaudia concedas.

CREATOR *omnium Deus, qui expoſuiſti oīum oculis vniuerſam hanc mundi machinā; eamq́; longè pulcherrimam, in qua mirabilia tam multa pruduxiſti, quæ ſapientiam tuam mirabilem, potentiamque infinitam, gloriam denique atq; bonitatem incomprehenſibilem declarant tuam ergu nos, & quidem tantam, vt nullus mottalium reperiatur, niſi brutis annumerari debeat, qui non mirū in modum miretur amplitudinem cæleſtium orbium, infinitāque eorum dimenſionem, ſtellarumq́; multitudinem innumerabilem, earundem mirabiles virtutes, tum motuum admirandā conſtantiam, vereq; ſtupendas leges, quæ ſingulis diſpenſata ſunt à te ab initio in ſempiterna ſecula. Et quidem hæc omnia, infinitaque alia, noſtra ſolum cauſa a te formata ſunt, inter quæ mundi creata non eſt vel vnum ne eorum quidem quæ nobis vicina ſunt, ſi penitius introſpicere velimus, quod nō mirabiliter in contēplationem ſui rapere poſſit. Imò quæ nullo tu pfeciſti negocio Dñe, ordinē habent tam admirabilem tamq; iucundum decorem, virtuteſq; tam potentes, vt ſatis admirari atq; cōtemplari pro dignitate nequeamus. Imò tanto fulgore mētis aciem perſtringunt permulta eorum quæ à te perficiuntur Dñe, vt plurima eorum quaſi intacta relinquere cogamur, atq; cū ſtupore quaſi abſcedere, cū ſtupēda atq; mirāda dici poſſint ĩ reb. tuis ēt minimis Damine. Quis. n. oculi fabricam naturāq; ſupra*

modum

Digitized by Google

modum non admirabitur, cuius mirabilis natura atq; fabrica,
iuſto uolumine explicari uix poteſt ẽt ab homine eloquentiſsi-
mo. Quis rurſus cauſam ortus aquarum tam copioſarum è ui-
ſceribus terræ continuò ebullientium reddere poterit plenariè?
Quis non admirabitur huiuſmodi ſpectaculum cum per ſecula
huiuſmodi fluxus conſtanter perſeuerent? uti n. ante ætates plu
rimas, ita & hodie ebulliunt aquæ, idq;, quod magis quoq; mi-
rum eſt, non in uno ſolum hoc ſpectaculum uidetur loco, ſed in
infinitis paſsim locis per uniuerſum terræ ambitum. Cum igitur
infinitus ſit operum tuorum mirabiliũ Dñe numerus, quorum
mira gratiſsimaq; uarietate, mirificè mentẽ noſtram rapis in tui
conſtantiſsimum amorẽ atq; admirationem plus quam huma-
nam, te magnum Deum auctorem tum horum, tum oĩum alio-
rum mirabilium eſſe pia mente confiteor atq; aſſero. Verum, ſi
ſic parua miramur tua opera Domine, nonne meritò te qui oĩa
reliqua modis infinitis pulchritudine tua, atq; gloria ſempiterna
excellis, ẽt uſq; ad ſtuporem rereri, amare, atq; timere conue
nit; tibiq; a nobis oĩs laus, honor & gloria attribui meritò debet?
Cum aũt à plurimis magnorum operum tuorum ignaris negli-
gatur pia ueraq; gloria tua, mentibus hominum inſere, æterne
Deus, deſiderium cognoſcendi tum te, tũ opera tua, quæ nimiũ
ſunt mirabilia atque diuina. Hoc n. expertus ſum in ipſa uerita
te creator meus Domine, ꝙ quiſquis guſtauerit delicias mentis
quæ ex admiratione illa tuorum mirabilium operum capiuntur
in hac lachrymarum ualle, intelliget ſupra captum oẽm mirabi
les eſſe delicias quas præparaſti filijs hoĩum poſt hanc uitam,
ubi facie ad faciem uidebimus te auctorem uitæ mirabilem
oĩum horum mirabilium, cuius intuitum mortalium oculos non
poſſe intueri præ nimia maieſtate, nequaquam mirum eſt: ibi
nobilis hæc Dei creatura æternitati à te deſtinata, quam miſel-
lo hoc corporis mei ergaſtulo quaſi compedibus detineri certo fir
miterq; credo, miſerijs oĩbus quibus quidẽ & cum gemitibus quo
tidianis nunc oneratur, planè exonerabitur. Gratiaſq; tibi ago ò
gloria æterna, cuius laus in æternum permanet, ꝙ me participẽ
aliqualiter facere placuerit mirabilis dulcedinis, quæ ex contẽ
platione mirabilium operum tuorum percipi ſolet ea piè contem
plantibus, in quibus aliquando obſtupeſcit anima mea, ꝙ cãm
hinc mihi dederis, ꝙ te mirabilem horumq; mirabilium operum
auctorem, multò magis admirari didicerim, quam umquã alias
fortè erã facturus: mira equidem hæc ſobriè cognita ad Dei glo-
riam

riam decantandã, proficiunt contemplantibus in ueritate, de q. bus quoq; ſemper loqui, cogitare, tibiq; gratias agere mirum in modum mihi dulce eſt. In ijs n inuenitur mirbilis tua laudis, amoris atq; confeſsionis materia uberrima Dñe: quis.n. p̃ſtãtis artificis opera admirari poterit non reuerendo eorũ auctorẽ? Tu Dñe Deus noſter ſis benedictus in oibus operibus tuis: tibiq; honor & gloria cedat ab oibus tuis creaturis, tuamq; inaſtimabilẽ ſapientiam atq; bonitatem concelebrent in oi aternitate. Tu Domine Deus uniuerſa creatura, qui es in oibus creator mirabilis qui gloria es regum terra, dominatorq; oium in uirtute tua, qui intueris abyſſos, & intima terra illuminas, cui nihil occultũ eſt eorum qua futura ſunt, nihilq; prateritorum in obliuionẽ uenit cum utrumq; praſens ſit tibi ò aterne Deus, concede propitius, ut omni qua poſſum humilitate tibi quietè iugiterq; ſeruire mihi liceat oibus diebus uita mea, utq; tuã deitatem piè co laudare poſsit aia mea in hoc graui corporis ergaſtulo pro mea tenuitate. Vtinam in ſpiritu & ueritate tibi gratiarum actiones perſoluere poſſem pro oibus qua tribuiſti mihi Domine oibus diebus uita mea. Te rogo Domine qui ſaluas oẽs ſperantes in te, ut me benedicere digneris benedictione tua aterna, ò aterne Deus, ut bene ſit aia mea, utq; in uijs mandatorũ tuorum ambularẽ poſſim oibus diebus uita mea: ſic equidẽ à te replebitur aia mea ea dulcedine tua gloria, quam neq; oculus uidit, neq; auris audiuit, neq. cor hois unquam comprehendere potuit. Sic deniq; ſpiritus meus cum ſpiritu Domini, indiſſolubili uinculo unietur p̃ oẽm aternitatem, tuncq; demum ſatiabitur aïma mea, quam nihil alioqui prater te Domine ſub calo, aut ſuper cœlos ſatiare põt: ita.n. mirabilis atq; magna creata eſt à te mirabili magno que Deo aïa mea. Abſque oi aũt dubitatione tibi fiedni, aterne Deus, q̃ cuncta tua uirtute oipotenti uiuificas, ſtabo ſuper ſpeculã, ibiq; excubias agam, expectaboq. aduentum tuum Domine, ſicutq. mater lugens ſuper unigenito uteri, renuã conſolari quotidianiſq. non deſinam Domine ſuſpirijs atq. gemitib. expetare diẽ illum particularis iudicij, in qua die ſumma cũ fiducia ſpero me uiſurum reuelata facie, tuam deitatem, tuncq. ad plenũ ſatiabitur aïa mea cum manducare dabitur mihi panis aternus in regno Dei, ubi labia noſtra cõfitebuntur nomini tuo laudes in ſeculũ, & in ſeculum ſeculi. Hoc quoq. mihi concede pie Domine, ut cũ timore, atq. amore tuas laudes iugiter decantare poſsim oibus diebus uita mea, utq. amore plus quam huma

no

uo ardeat te anima mea, tibique canticum gloriæ, ſacrificiumq́ laudis pſallat in omni tempore, vtq; intelligere valeam tuam voluntatem in omnibus quæ ſignificaſti nobis per ſacrum verbũ tuum, & ne meam patiaris perditionem Domine, qui ex vtero matris meæ formaſti me. Concede mihi cor mundum, animamque mundam, & cum magnus ſit miſeriarum noſtrarum numerus, compeſce hoſce fluctus tribulationis, quibus in dies perturbamur Domine, & erue me ab anguſtijs & periculis huius turbulenti maris mundani, & ad hunc me deduc portum, vbi beatorum ſpiritus nimium felices tibi incorporati, æterna vita fruuntur, tecumque regnant atque per omnem æternitatem habũt. Tu, æterne Deus, qui bene velle mihi conceſſiſti, concede etiam perficere vt poſſim, & in die tribulationis talem concede animi conſtantiam, vt non perturbetur anima mea ab ijs qui odio habuerunt me gratis, & ab homine malo atque inſidioſo, confuſionemque meam quærente, & à lingua doloſa, animaque mendaci libera me pie Domine. Concede mihi, te rogo æterne Deus per viſcera miſericordiæ tuæ, portionem æternæ hæreditatis tuæ in reſurrectione prima atque in die particularis iudicij, vbi à compedibus huius ergaſtuli tuo iuſſu liberabitur anima mea: tunc equidem ſecurus ero à timore atque tremore, in die illa magna atque tremenda, in die illa calamitatis & miſeriæ, quando cæli mouendi ſunt & terra, & quando æternus Dei filius, Dominus noſter Ieſus Chriſtus, venturus eſt cum gloria iudicare viuos & mortuos. Cõcede mihi, ò rex gloriæ, vt in omni æternitate cum omnibus angelis & archangelis, cum thronis & dominationibus tibi iugiter decantare mihi liceat hoc canticum gloriæ: Laus, honor & gloria illi qui ſedet in excelſis per omnes ęternitates benedictus, quique iugiter per cuncta ſecula regnat.

F I N I S.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google